ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၁ ကောဇာ ၁၃၂၉ အောက်တိုဘာ ၁၉၆၇

၁၁၅၂၆

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၁ ကောဇာ ၁၃၂၉ အောက်တိုဘာ ၁၉၆၇

စတင်ရိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၆၇-ခုနှစ်၊

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ (ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပဋ္ဌိဝိသောဓက သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး) အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ်) ဦးလှမောင် M.A.,M.S.,B.L. (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

(စတုတ္ထတွဲ)

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ

၁။ ဝိပဿနာပညာအရာတို့၌ အကျုံးဝင်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့ကို ဖွင့်ပြရန် စကားပျိုးခြင်း ၁

၂။ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့ကို "ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်" ဟုရင်း ဇရာမရဏစသော အကျိုးတရားတို့ကို "ပဋိစ္စ-သမုပ္ပန္နဓမ္မ" ဟုရင်း သိအပ်ပုံ ၂

၃။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန်များ ၃

၄။ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်ရခြင်းသဘောသည် ဘုရားရှင်တို့ ပွင့်သည်ဖြစ်စေ မပွင့်သည်ဖြစ်စေ အမြဲတစေ တည်ရှိကြပုံ ၃

၅။ ဇာတိအကြောင်း၌ ဇရာမရဏအကျိုးတရားတို့၏ တည်မြဲခြင်း သဘောကိုပင် ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဓမ္မနိယမတာ ဟုခေါ်ဆိုအပ်ပုံ .... ၄၊၅

၆။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို မဖေါက်မပြန် မှန်ကန်သောကြောင့် တထ, မချွတ်ယွင်းသော သဘောကြောင့် အဝိတထ, အကြောင်းတပါးကြောင့် မဖြစ်၍ အနညထ, ဇရာမရဏစသည်တို့၏ အကြောင်းအပေါင်းဖြစ်သောကြောင့် ဣဒပ္ပစ္စယတာဟုဆိုအပ်ပုံ ၆

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇။	ဣဒပ္ပစ္စယထာဟူသောပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့် ယင်း ဝစနတ္ထ၌ လိင် ဓာတ် ဝိဘတ် ပစ္စည်း စသည်တို့အား မှတ်ကြောင်း သုတ်ကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့မှ ရှာမှီးပုံ	၆၊၇
၈။	"ဖြစ်ခြင်းမျှသည်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မည်၏" ဟု ဆိုသော ကေစိ ဆရာတို့၏စကားသည် ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း စသော အကြောင်းတို့ကြောင့် မသင့်မြတ်ပုံ	၇
၉။	မြတ်စွာဘုရားသည် အဝိဇ္ဇာစသည်တို့ကိုသာ "အကြောင်း တရား" ဟု ဟောတော်မူ၍ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ အခြင်း အရာထူး (ဝိကာရ) ကို "ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်" ဟု ထင်မြင်သော ကေစိဆရာတို့အယူ မသင့်မြတ်ပုံ	၁၂
၁၀။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပုဒ်၌ "သမုပ္ပါဒ" သဒ္ဒါ ပြဓာန်းသဖြင့် သတ္တိနှင့်တကွ သိအပ်သောအကြောင်းသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မည်ပုံ	၁၃
၁၁။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏ မှန်ကန်သောအနက်ကို မသိရှာသော တိတ္ထိတို့သည် အခြားနေရာ၌ ဘာဝသာဓန သမုပ္ပါဒ- သဒ္ဒါကို တွေ့ဘူးသောကြောင့် ဤ၌လည်း "ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ" ဟူသော သဒ္ဒါရိပ်ဖြင့် "ဥပါဒ်ကိုသာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏" ဟု မှားသောအမှတ်သညာရှိကြပုံ	၁၃
၁၂။	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသဒ္ဒါကို နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် အလိုရှိအပ်ပုံနှင့် ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသမူဟ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်း တရားအပေါင်းကို (ဖလူပစာ) အကျိုး၏အမည်အားဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟု ဟောတော်မူပုံ	၁၄
၁၃။	"ပဋိစ္စ" ဟူသော ရှေးပုဒ်ဖြင့် သဿတဝါဒ စသည် တို့၏ မဖြစ်ခြင်းကိုပြဆိုပုံ "သမုပ္ပါဒ" ဟူသော နောက်ပုဒ် ဖြင့် ဥစ္ဆေဒဝါဒ စသည်ကိုဖျက်ဆီးနိုင်ပုံ "ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ" ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့် "မဇ္ဈိမပဋိပဒါ" နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်း အရိယာမဂ်ခရီးကို ပြဆိုပုံ	၁၇၊၁၈

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၄။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"စသည်ဖြင့် ထားအပ်သော ပါဠိတော်၏ အနက်ကိုပင် တပါးသော ပရိယာယ်တို့ဖြင့် ပြန်လှန်၍ဖွင့်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ၏ စကားပျိုး ၂၀

၁၅။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာကို ဟောရာ၌ အစမှအဆုံး အလယ်မှအဆုံး အဆုံးမှအစ အလယ်မှ အစ အားဖြင့် ဟောတော်မူပုံကို နွယ်ကိုင်ယောကျ်ား လေးဦးသားတို့၏ ဥပမာဖြင့် ပြဆိုခြင်း ၂၄

၁၆။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် ထက်ဝန်းကျင် ကောက်သောကြောင့်ရင်း ဒေသနာကို တင့်တယ်စေတတ် တန်ဆာဆင်တတ် ဉာဏ်အထူးသို့ ရောက်တတ်သောကြောင့်ရင်း လေးပါး အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူပုံ ၂၃

၁၇။ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရစသောဝဋ္ဋ တရားတို့၏ ဖြစ်ပုံကိုရင်း ဝဋ္ဋတရားတို့၏ ဖြစ်စဉ်ကိုရင်း ပြတော်မူခြင်းငှါ အနုလောမဒေသနာကို ဟောတော်မူပုံ ၂၈

၁၈။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း စသည်ဖြင့် ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သော သတ္တဝါအပေါင်းအား ကိုတ်တော်တိုင် သိတော်မူသော ဇာတိစသော အကြောင်းကို ကောင်းစွာပြတော်မူခြင်းငှါ ပဋိလောမဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူပုံ ၂၈

၁၉။ အကြောင်းအကျိုးအစဉ်ကိုပြခြင်းငှါ အလယ်မှ အစ တိုင်အောင် "ပဋိလောမဒေသနာ"ကို ဟောတော်မူ၍ အနာဂတ် အစွန်းကို မသိသူတို့အား ထင်ရှားသော ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကိုပြ၍ (ဟေတုဖလ) အကြောင်း အကျိုး အဆက်ဆက်အားဖြင့် ပြခြင်းအကျိုးငှါ အလယ်မှ အဆုံးတိုင်အောင် "အနုလောမဒေသနာ"ကို ဟောတော်မူပုံ ၂၉

၂၀။ ပကတိဝါဒီတို့၏ အယူကို တားမြစ်နိုင်ခြင်းဝဋ္ဋကို ဟောရာ စကား၏ ဦးခေါင်းဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် လက်ဦးအစ အဝိဇ္ဇာကို ဟောတော်မူပုံ ၃၀

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၁။	သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိဘုံဘဝသို့ လားစေတတ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့၏ ထူးသောအကြောင်းကြောင့် ဝဋ္ဋ-ကထာကိုဟောရာဝယ် အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာတို့ကို ခေါင်းတတ်၍ ဟောတော်မူပုံ	၃၁
၂၂။	အဝိဇ္ဇာ တဏှာ နှစ်ပါးတို့တွင် သုတ်အချို့၌ မူလတပါးရှိသော ဒေသနာကို ဟောတော်မူ၍ အချို့သုတ်ဝယ် မူလနှစ်ပါးရှိသော ဒေသနာကို ဟောတော်မူပုံ	၃၃
၂၃။	အတ္တတောဟူသော ပုဒ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်း	၃၅
၂၄။	လက္ခဏာဒိတော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာစသော ပုဒ်တို့၏ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်းများ	၄၂
၂၅။	အဝိဇ္ဇာသည် သာမညအားဖြင့် တပါးသာရှိသော်လည်း ဒုက္ခသစ္စာကိုမသိခြင်း စသောအားဖြင့်ကား ခြောက်ပါး ထိပြားပုံ	၄၄
၂၆။	သင်္ခါရ ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတနတို့သည်လည်း သဘောအားဖြင့် တပါးသာရှိသော်လည်း ဝိသေသ အားဖြင့် အသီးသီး ကွဲပြားခြားနားကြပုံ	၄၅
၂၇။	သံသရာစက်ရဟတ်၏ အဆက်မပြတ်ဖြစ်ပုံကို ပြဘို့ရန် "သောက"စသော စကားတို့ကို ဟောတော်မူပုံ	၄၆

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒကထာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၈။	ရှစ်ပါးသော အရာဌာနတို့၌ မသိခြင်း မောဟကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်ပုံ	၄၇
၂၉။	ကာမကုသိုလ်(၈)ခု ရူပါဝစရကုသိုလ်(၅)ခုဟု ဆိုအပ်သော (၁၃)ပါးသော စေတနာတို့ကို ပုညာဘိသင်္ခါရ ၁၂-ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာတို့ကို အပုညာဘိ-	

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	သင်္ခါရ ၄-ပါးသော အရူပကုသိုလ်စေတနာတို့ကို အာနေဥ္ဇာဘိသင်္ခါရဟု အသီးသီးခေါ်ဆိုအပ်ပုံ	၄၉
၃၀။	ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရ မနောဒွါရတို့မှဖြစ်သော စေတနာတို့ကိုလည်း ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရဟု ဆိုအပ်ပုံ	၅၀
၃၁။	ကာမ ကုသိုလ်စေတနာ(၈)ခု အကုသိုလ်စေတနာ (၁၂)ခုတို့သည် ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ မည်ငြားသော်လည်း ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရကိုယူရာ၌ အဘိညာဉ်စေတနာသည် ဝိညာဉ်အား ကျေးဇူးမပြုနိုင်သည့်အတူ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာသည်လည်း ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့် ယင်းစေတနာတို့ကို ပယ်မြစ်အပ်ပုံ	၅၀
၃၂။	ယင်းသို့ပင် ပယ်အပ်ညားသော်လည်း အဘိညာဉ် စေတနာ ဥဒ္ဓစ္စစေတနာ နှစ်ပါးလုံးပင် အဝိဇ္ဇာကြောင့်သာ ဖြစ်ရပုံ	၅၀
၃၃။	မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော တခုယုတ်သုံးဆယ်သော စေတနာတို့ကို စိတ္တသင်္ခါရဟု မှတ်အပ်ပုံ	၅၁
၃၄။	သင်္ခါရတို့သည် အဝိဇ္ဇာအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရပုံကို ဘယ်လိုလုပ် သိရမည်နည်းဟူသော ဖြစ်သင့်သော စောဒနာ၏ အဖြေများ	၅၁

ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၅။	ဟေတုပစ္စယောစသော ၂၄-ပစ္စည်း၏ အနက်များနှင့် ကျေးဇူးပြုပုံများ	၅၅

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒ ဝိတ္ထာရကထာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၆။	အဝိဇ္ဇာသည် ပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား ၂-ပစ္စည်းဖြင့်၎င်း အပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား များသောအခြင်းအရာဖြင့်၎င်း	

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား ၁-ပစ္စည်းဖြင့်ရင်း ကျေးဇူးပြုပုံ ၇၆
၃၇။ အဝိဇ္ဇာသည် သင်္ခါရတို့အား ကျေးဇူးပြုရာ၌ မိမိတပါးတည်း ကျေးဇူးပြုလေသလော၊ အခြားပစ္စည်းများလည်း ရှိသေးသလောဟူသော စောဒကပုဂ္ဂိုလ်၏ စောဒနာစကားငုတ်ကို ပရိဟာရဆရာကိုယ်တိုင် ဖော်ထုတ်၍ အဖြေပေးထားပုံ ၇၇
၃၈။ ဤလူ့ရွာ၌ အကြောင်းတခုကြောင့် အကျိုးတခုသည်ရင်း အကျိုးများစွာသည်ရင်း မရှိနိုင်ပုံ၊ အကြောင်းများစွာတို့ကြောင့်လည်း အကျိုးတခုမရှိနိုင်ပုံ အကြောင်းများစွာတို့ကြောင့်သာ အကျိုးများစွာ ဖြစ်နိုင်ပုံ ၇၉
၃၉။ ဥတု မြေ မျိုးစေ့ ရေဟူသော အကြောင်းများစွာတို့ကြောင့် များစွာသော အဆင်းအနံ့အရသာ စသည်နှင့် ပြည့်စုံသော "အညွန့်"ဟူသော အကျိုးရှိနိုင်ပုံ ၈၀
၄၀။ မြတ်စွာဘုရားသည် အချို့အရာဝယ် ဒေသနာတော် တင့်တယ် စမ္ပယ်ခြင်းစသော အကြောင်းတို့ကြောင့် အကြောင်းတခု အကျိုးတခုကိုလည်း ဟောတော်မူပုံ ၈၀
၄၁။ "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ"ဟူသောပါဠ်၌ အကြောင်းအကျိုးနှစ်ပါး ပြဓာန်းသောကြောင့် အကြောင်းတခု အကျိုးတခုကို ဟောတော်မူပုံ ၈၁
၄၂။ "ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ"စသည်တို့၌ အကြောင်းတခု အကျိုးတခုကို ပြခြင်းသည် ဝေနေယဇ္ဈာသယအားဖြင့် တရားကို သိစေခြင်း အကျိုးရှိနိုင်ပုံ ၈၃
၄၃။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"ဟူသော ပါဠ်၌ အပြစ်ရှိတဲ့ အဝိဇ္ဇာက ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ရဲ့ အကြောင်းဖြစ်ရပုံကို မနှစ်မျို့နိုင်သော စောဒကဆရာ၏

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

စောဒနာစကားရပ်ကို မှတ်သားလောက်အောင် အဖြေ ထုတ်၍ ပြဆိုခြင်း ၉၃

၄၄။ အဝိဇ္ဇာသည် အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော်လည်း အလုံးစုံသော ပုညာဘိသင်္ခါရ စသည်တို့အား ဝိရုဒ္ဓ အဝိရုဒ္ဓ ပစ္စည်းအစွမ်းဖြင့်ရင်း သဒိသ အသဒိသ ပစ္စည်းအစွမ်း ဖြင့်ရင်း ကျေးဇူးပြုနိုင်ပုံ ၉၆

၄၅။ စုတိပဋိသန္ဓေစသော တရားတို့၌ တွေဝေသူသည် သင်္ခါရ တရားသုံးပါးတို့၌ အားထုတ်တတ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် ပုညာဘိသင်္ခါရ အပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား တနည်းအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ အကျယ် ၉၇

သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒဝိတ္တာရကထာ

၄၆။ ဝိညာဉ်သည် စက္ခုဝိညာဉ်စသောအားဖြင့် ခြောက်ပါး ပြားပုံ ၁၀၃

၄၇။ စက္ခုဝိညာဉ်သည် ကုသလဝိပါက် အကုသလဝိပါက် စက္ခုဝိညာဉ်အားဖြင့် ၂-ပါးပြားပုံ သောတဝိညာဉ် စသည်တို့ကိုလည်း ထိုအတိုင်း မှတ်အပ်ပုံ ၁၀၄

၄၈။ မနောဝိညာဉ်သည် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ၂-သန္တီရဏ ၃-မဟာဝိပါက်-၈ ရူပဝိပါက်-၅ အရူပဝိပါက်-၄ အားဖြင့် ၂၂-ပါး ပြားပုံ ၁၀၄

၄၉။ ဝိညာဉ်ခြောက်ပါးဖြင့် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော လောကီဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့ကို ရေတွက်အပ်ပုံနှင့် လောကုတ္တရာဝိညာဉ်ကိုမူ-ဝဋ္ဋကထာ၌ မသင့်လျော်သောကြောင့် မယူသင့်ပုံ ၁၀၄

၅၀။ ဆည်းပူးအပ်သောကံမရှိပါက ဝိပါက်မဖြစ်သောကြောင့် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည် "ကုသိုလ်

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာ” ဟူသော သင်္ခါရကြောင့်သာ “ဖြစ်၏”ဟု သိမှတ်သင့်ပုံ	၁၀၄
၅၁။	ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့် စက္ခုဝိညာဉ်စသော ကုသလဝိပါက် ၅ မနောဓာတ်-၁ မနောဝိညာဏဓာတ်-၂ မဟာဝိပါက်၈-ခုဟူသော ၁၆-ပါးသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့ ဖြစ်ပုံ	၁၀၅
၅၂။	ရူပါဝစရ ပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့် ရူပဝိပါက်-၅ခုဖြစ်၍ ပုညာဘိသင်္ခါရ-ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ၂၁-ပါးသော ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံ	၁၀၆
၅၃။	အပုညာဘိသင်္ခါရကြောင့် စက္ခုဝိညာဉ်စသော အကုသလဝိပါက် ၂-၅ မနောဓာတ်-၁ မနောဝိညာဏဓာတ်-၁ ဟူသော ၇-ပါးသော ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံ	၁၀၇
၅၄။	အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရကြောင့် အရူပဝိပါက်-၄ ခု ဟူသော ဝိညာဉ်ဖြစ်ပုံ	၁၀၇
၅၅။	အလုံးစုံသောဝိညာဉ်သည် ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေအားဖြင့်-၂ ပါး ပြားပုံ	၁၀၈
၅၆။	ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်-၁၀ မနောဓာတ်-၂ မနောဝိညာဏဓာတ် ၁-ဟူသော ၁၃-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့သည် ပဉ္စဝေါကာရဘုံဝယ် ပဝတ္တိအခါ၌သာ ဖြစ်ပုံ	၁၀၈
၅၇။	ကြွင်းသော တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ဝိညာဉ်တို့သည် ပဝတ္တိအခါ၌ရှင်း ပဋိသန္ဓေအခါ၌ရှင်း ဘဝသုံးပါးဝယ် ထိုက်သည့်အားလျော်စွာဖြစ်ပုံ	၁၀၈
၅၈။	စက္ခုဝိညဉ်စသောကုသလဝိပါက်-၅ ခုတို့ ရှေးဦးစွာဖြစ်ပုံ	၁၀၈
၅၉။	ကုသလဝိပါက်ဖြင့်ဖြစ်စေ အကုသလဝိပါက်ဖြင့် ဖြစ်စေ ပဋိသန္ဓေနေသော သတ္တဝါအား ဣဋ္ဌ ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်ကို အာရုံပြု၍ရှင်း စက္ခုပသာဒရုပ်စသည်ကို မှီ၍ရှင်း ဒဿနကိစ္စစသည်ကို ပြီးစေလျက်ဖြစ်ကြပုံ	၁၀၈

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၆၀။ စက္ခုဝိညာဉ်စသော အကုသလဝိပါက်-၅ ခုတို့သည်လည်း ထိုအတိုင်းဖြစ်၍ အနိဋ္ဌ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တာရုံသာ ထူးခြားပုံ ၁၀၈

၆၁။ ဝိညာဉ် ၁၀-ပါးတို့သည် မြဲသော ဒွါရအာရုံဝတ္ထုဌာန ရှိကုန်၍ မြဲသောကိစ္စလည်းရှိကြပုံ ၁၀၈

၆၂။ ကုသလဝိပါက် မနောဓာတ်သည် ကုသလဝိပါက် ပဉ္စ ဝိညာဉ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ငင်း ဟဒယဝတ္ထုကို မှီ၍ငင်း သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းကိစ္စကို ပြီးစေလျက် ဖြစ်ပုံ ၁၀၉

၆၃။ အကုသလဝိပါက်မနောဓာတ်သည် ကုသလဝိပါက်မနော ဓာတ်အတိုင်းဖြစ်ပုံနှင့် မနောဓာတ်နှစ်ပါးသည် မမြဲသော ဒွါရအာရုံ မြဲသောဝတ္ထုဌာန မြဲသောကိစ္စရှိကြပုံ ၁၀၉

၆၄။ သောမနဿ အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည် ကုသလ ဝိပါက် မနောဓာတ်၏ အခြားမဲ့၌ သန္တီရဏကိစ္စကို ပြီးစေလျက်ငင်း ကာမာဝစရသတ္တဝါတို့အား လောဘ မူ သမ္ပယုတ်ဇောအဆုံး၌ တဒါရုံတကြိမ်နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပုံကို ငင်း ဆို၍ မဇ္ဈိမအဋ္ဌကထာ အဘိဓမ္မအဋ္ဌကထာ၌ကား "တဒါရုံ" ဟုငင်း "ပိဋ္ဌိဘဝင်" ဟုငင်း နာမည်နှစ်မျိုး ရရှိပုံ ၁၀၉

၆၅။ ဆိုခဲ့သောအစဉ်ဖြင့် တဆယ့်သုံးပါးသော ဝိညာဉ်တို့သည် ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌သာ ဖြစ်ရပုံ ၁၁၀

၆၆။ ကြွင်းသော တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သောဝိညာဉ်တို့အနက် တစုံ တခုသော ဝိညာဉ်သည် မိမိအား လျော်ကပ်သော ပဋိသန္ဓေကိစ္စဖြင့် မဖြစ်သောဝိညာဉ် မရှိပုံ ၁၁၀

၆၇။ ပဝတ္တိအခါ၌မူ သန္တီရဏ တဒါရုံ ဘဝင် စုတိကိစ္စတို့ကို ပြီးစေလျက် မြဲသောမှီရာဝတ္ထု မမြဲသော ဒွါရ အာရုံ ဌာန ကိစ္စရှိကြပုံ ၁၁၀

၆၈။ ကာမဝိပါက်ရှစ်ပါးတို့သည် တဒါရုံ ဘဝင် စုတိကိစ္စသုံးပါး ကို ပြီးစေလျက် မြဲသောဝတ္ထု မမြဲသောဒွါရ အာရုံ ဌာန ကိစ္စရှိကြပုံ ၁၁၀

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

၆၉။ ရူပဝိပါက် ၅ အရူပဝိပါက် ၄-ခုတို့သည် ကိစ္စနှစ်ပါးကို ပြီးစေလျက် ဖြစ်ကြပုံ ရူပဝိပါက် ၅-ခုတို့သည် မြဲသော ဝတ္ထုအာရုံ မမြဲသော ဌာနကိစ္စရှိကြပုံ အရူပဝိပါက် ၄-ခု တို့သည် မှီရာဝတ္ထုအမြဲမရှိသော်လည်း မြဲသောအာရုံ မမြဲ သောဌာနကိစ္စရှိကြပုံ ၁၁၁

၇၀။ ဤနည်းဖြင့် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသောဝိညာဉ်တို့သည် ပဝတ္တိ အခါ သန်္ဓေရကြောင့်ဖြစ်၍ ယင်းသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝိညာဉ်အား ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်တို့က နာနက္ခဏိက- ကမ္မပစ္စည်း ပကတူပနိဿယပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ ၁၁၁

၇၁။ သေသေသု။ ပ ။ န ပဝတ္တတီတိ ဟူသော စကားသည် အလွန်ကျဉ်းလွန်း၍ သိနိုင်ခဲသောကြောင့် ယင်းစကား ဖြင့် အကျယ်ကိုပြဘို့ရန် "ကတိ ပဋိသန္ဓိယော" စသည်ဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာကိုယ်တိုင် အမေးထုတ်ထားပုံ ၁၁၁

၇၂။ ပဋိသန္ဓေတို့သည် အသညသတ်ပဋိသန္ဓေနှင့်တကွ နှစ်ဆယ် ရှိ၍ ပဋိသန္ဓေစိတ်တို့က တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သာရှိပုံ ၁၁၂

၇၃။ အကုသလဝိပါက် အဟိတ် မနောဝိညာဏဓာတ်သည် အပါယ်လေးဘုံ၌ရင်း ကုသလဝိပါက် အဟိတ်မနော ဝိညာဏဓာတ်သည် လူ့ဘုံဝယ် ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူ နားထိုင်းသူစသည်တို့၏ ပဋိသန္ဓေဖြစ်ရပုံ ၁၁၂

၇၄။ ကာမာဝစရဝိပါက် ၈-ခုသည် ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌ရင်း ရူပဝိပါက် ၅-ခုသည် ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌ရင်း အရူပဝိပါက် ၄-ခုသည် အရူပဘုံ၌ရင်း ပဋိသန္ဓေဖြစ်ကြရပုံ ၁၁၂

၇၅။ အကြင်စိတ်ဖြင့် အကြင်ဘုံဝယ် ပဋိသန္ဓေနေရ၏၊ ထိုပဋိ- သန္ဓေသည်ပင် ထိုထိုစိတ်အား လျော်သော ပဋိသန္ဓေ- မည်ပုံ ၁၁၂

၇၆။ ပဋိသန္ဓေအာရုံတို့သည် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် ပညတ်အာရုံရှိပုံ နှင့် အသညသတ်ပဋိသန္ဓေသည် အာရုံကိုမယူတတ်ပုံ ၁၁၂

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၇၇။	အာရုံသုံးပါးတို့တွင် ဝိညာဏဉ္စာယတန နေဝသညာနာသညာယတန ပဋိသန္ဓေတို့၏ အာရုံသည် အတိတ်သာဖြစ်ပုံ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေတို့၏ အာရုံသည် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အာရုံရှိပုံ ကြွင်းခုနစ်ပါးသော ပဋိသန္ဓေတို့၏ အာရုံသည် ပညတ်အာရုံသာရှိပုံ	၁၁၃
၇၈။	အာရုံသုံးပါးတို့၌ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေသည် အတိတ်အာရုံရှိသည်ဖြစ်စေ ပညတ်အာရုံရှိသည်ဖြစ်စေ စုတိစိတ်၏ အခြားမဲ့၌သာဖြစ်ပုံ ဗျတိရိတ်အားဖြင့် ပဋိသန္ဓေအာရုံ၌သာဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်စုတိစိတ်မရှိပုံ	၁၁၃
၇၉။	အတိတ်အာရုံရှိသော စုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ်အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံ	၁၁၄
၈၀။	အတိတ်အာရုံရှိသော စုတိအခြားမဲ့၌ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံ	၁၁၅
၈၁။	အတိတ်အာရုံရှိသော သုဂတိစုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံ	၁၁၇
၈၂။	အတိတ်အာရုံရှိသော ဒုဂ္ဂတိစုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော သုဂတိပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံ	၁၁၈
၈၃။	အတိတ်အာရုံရှိသော စုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ်ပညတ် အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေဖြစ်ပုံနှင့် အတိတ်စုတိအခြားမဲ့၌ ပစ္စုပ္ပန် ပဋိသန္ဓေအာရုံ ဖြစ်ပုံ	၁၁၉၊၁၂၀
၈၄။	ပညတ်အာရုံရှိသော ရူပါဝစရသုဂတိ စုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် ပညတ်တို့တွင် အာရုံတခုခုရှိသော ပဋိ-သန္ဓေဖြစ်ပုံနှင့် အရူပစုတိအခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေကိုလည်း ဆိုအပ်ပြီးအစဉ်ကိုမှီသဖြင့် သိရှိသင့်ပုံ	၁၂၁၊၁၂၂
၈၅။	ဒုဂ္ဂတိဘုံမှ စုတေ၍ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ ထပ်ဖြစ်လတ့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတိတ်အာရုံရှိသော စုတိအခြားမဲ့၌ အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် ပဋိသန္ဓေအာရုံဖြစ်ပုံ	၁၂၂၊၁၂၉

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၈၆။ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည် ပဋိသန္ဓေ ခဏ၌ဖြစ်လတ်သော် "နာနက္ခဏိက ကမ္မသတ္တိ ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိ" ဟူသော ကံနှစ်ပါးကြောင့် ဖြစ်ရပုံ ၁၂၄

၈၇။ ဤဝိပါက်ဝိညာဉ်သည် ပဋိသန္ဓေအစွမ်းဖြင့် တပါးသာ ဖြစ်သော်လည်း ရုပ်နှင့် ရောမရောအားဖြင့် ၂-ပါး, ဘဝ အားဖြင့် ၃-ပါး, ယောနိအစွမ်းဖြင့် ၄-ပါး, ဂတိတို့၏အစွမ်း ဖြင့် ၄-ပါး, ဝိညာဏဋ္ဌိတိအစွမ်းဖြင့် ၇-ပါး, သတ္တာဝါသတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၈-ပါးပြားပုံ .... ၁၂၄၊၁၂၅

၈၈။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ဘောနှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် ဘောချွဲသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ဟု နှစ်ပါးပြားပုံ ၁၂၅၊၁၂၆

၈၉။ ဘာဝရုပ်နှင့်တကွ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ဇလတ္တိဘော ပုန်းဘောတို့တွင် တပါးပါးနှင့်အတူ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၂-ပါးပြားပုံ ၁၂၆

၉၀။ လက်မှန်အစဖြစ်၍ ရုပ်နှင့်ရောသော ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ် သည် ရုပ်ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူ အယုတ်အားဖြင့် နှစ်ဒသက သုံးဒသကတို့ ဖြစ်ကြပုံ ၁၂၆

၉၁။ ယင်းအပေါင်းအစုရုပ်သည် အဏ္ဍဇ ဇလာဗုဇမည်သော ယောနိနှစ်ပါးတို့၌ ယနေ့ဖွားသော ဆိတ်သူငယ်၏ အမွေးတမျှင်ဖြင့် နှစ်၍ထုတ်အပ်သော ထောပတ်ကြည် ပမာဏရှိ၍ ကလလ ရေကြည် မည်ပုံ .... ၁၂၆၊၁၂၇

၉၂။ ယောနိဂတိတို့တွင် နိရယဂတိ၌ရင်း ဘုမ္မဇိုဝ်းနတ် ကြဉ် သော ဒေဝဂတိတို့၌ရင်း အဏ္ဍဇ ဇလာဗုဇ သံသေဒဇ အားဖြင့် ယောနိသုံးပါးမဖြစ်နိုင်ပုံ မနုဿ ပေတ တိရစ္ဆာန ဟူသော ဂတိသုံးပါးတို့၌ ယောနိလေးပါးလုံး ဖြစ်နိုင်ပုံ ၁၂၇

၉၃။ ဩပပါတိကယောနိအတွင်းဝင်သော ရူပဗြဟ္မာတို့၌ ရုပ် သုံးဆယ်သည်ရင်း ကမ္မဇရုပ် ၉-ခုသည်ရင်းဖြစ်၍ ရူပ ဗြဟ္မာမှတပါး သံသေဒဇ ဩပပါတိက ယောနိတို့၌

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

အလွန်ဆုံး ရုပ် ခုနစ်ဆယ် အယုတ်ဆုံး ရုပ်သုံးဆယ်သာ ဖြစ်ပုံ ယင်းခုနစ်ဆယ်သော ရုပ်တို့သည် ကာမာဝစရ နတ်ပြည်၌ အမြဲဖြစ်နိုင်ပုံ ၁၂၈

၉၄။ ဝဏ္ဏ ဂန္ဓ ရသသြဇာလေးပါး မဟာဘုတ်လေးပါး စက္ခုပသာဒတပါး ဇီဝိတရုပ် တပါးအားဖြင့် ဆယ်ပါးသော ရုပ်အစုသည် စက္ခုဒသကမည်ပုံ၊ သောတဒသက စသည်ကိုလည်း ဤနည်းရင်း သိအပ်ပုံ ၁၂၉

၉၅။ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် စက္ခု သောတ ဃာနချို့သော နပုံးသံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ်အား ဇိဝှါ ကာယ ဘာဝ ဒသကတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရုပ်သုံးဆယ်ဖြစ်ပုံ ၁၂၉

၉၆။ ကထံ ကဒါစိစသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ခန္ဓာအာရုံ မပြားသည်ကိုရင်း ခန္ဓာမပြား အာရုံသာပြားသည်ကိုရင်း ခန္ဓာအာရုံနှစ်ပါးစုံပြားသည်ကိုရင်း ဂတိပြားသည်ကိုရင်း ပြဆိုပုံ ၁၃၀

၉၇။ ဝိညာဉ်သည် အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းရှိ၍ ရုပ်နာမ်တရားမျှဖြစ်ပြီးလျှင် “ဘဝတပါးသို့ ကပ်၏” ဟု ဆိုအပ်ပုံ သတ္တဝါသည်ရင်း ဇီဝသည်ရင်း ကပ်သည်မဟုတ် အတိတ်ဘဝမှ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့သော ဝိညာဉ်သည် မရှိ၊ ယင်းအတိတ်ဘဝ၌ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရစသော အကြောင်းကင်း၍လည်း ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌မဖြစ်ပုံ .... ၁၃၂၊၁၃၅

၉၈။ ရှေ့ဖြစ်သောဝိညာဉ်ကို ထင်ရှားရှိသောဘဝမှ ရွေ့ရှားခြင်းကြောင့် “စုတိ”ဟုရင်း နောက်ဝိညာဉ်ကို ဘဝတပါး၌ အစကိုစပ်ခြင်းကြောင့် “ပဋိသန္ဓိ”ဟုရင်းဆိုအပ်ပုံ ၁၃၅

၉၉။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ရှေ့ဘဝမှ ဤဘဝသို့ မလာခြင်း ဘဝဟောင်း၌ အကျုံးဝင်သော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း၌ ပဲ့တင်သံစသည်တို့သည် အကြောင်းဥပမာတို့ ဖြစ်ကြပုံ ၁၃၆

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၀၀။ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်၌ သန္တာန်စသော အားဖြင့် တူညီခြင်း ကွဲပြားခြားနားခြင်းမရှိပုံကို ဆီမီး ဥပမာဖြင့် ပြဆိုခြင်း .... ၁၃၇၊၁၃၉

၁၀၁။ ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့မပြောင်း ဓမ္မအစုသာ ဘဝ သစ်၌ ဖြစ်၏၊ သတ္တဇီဝမဖြစ် မဖြစ်ခဲ့သော် ဘဝသစ် အကျိုးကို ဘယ်သူခံစားမည်နည်းဟူသော စောဒက ဆရာ၏စကားကို "သန္တာနေ ယံ ဖလံ"စသောစကားရပ် ဖြင့် ကျနစွာ ဖြေရှင်းထားခြင်း .... ၁၄၀၊၁၄၄

၁၀၂။ ပြုအပ်ပြီးသောကြောင့်သာ သင်္ခါရတို့က မိမိအကျိုးအား ကျေးဇူးပြုပုံ ထင်ရှားရှိသောကြောင့်ရင်း ထင်ရှားမရှိ သောကြောင့်ရင်း အကျိုးတရားအား ကျေးဇူးမပြုပုံ ၁၄၅၊၁၄၆

၁၀၃။ ဘဝသုံးပါးစသည်တို့၌ သင်္ခါရတို့က ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိအခါဝယ် ကျေးဇူးပြုပုံ ပစ္စယသတ္တိများ ၁၄၇-၁၅၃

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၀၄။ နာမ်သည် အသညသတ်သတ္တဝါသကိုထား၍ အလုံးစုံသော ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တဝါသတို့၌ရင်း ရုပ်သည် ကာမရူပဘဝနှစ်ပါးဝယ် လေးပါးသောယောနိ ငါးပါး သောဂတိ လေးပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ ငါးပါးသော သတ္တဝါသတို့၌ရင်း အသီးအသီးဖြစ်ပုံ ၁၅၄

၁၀၅။ ဘောကင်းသော ဂဗ္ဘသေယျက အဏ္ဍဇပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပဋိသန္ဓေ ခဏ၌ ဝတ္ထု ကာယဒသက ကလာပ်စည်း ၂-ခုတို့သည်ရင်း နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးတို့သည်ရင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ကြကုန်၍ အကြမ်းအားဖြင့် ယင်းနှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော တရားတို့ ကိုပင် ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော "နာမ်ရုပ်"ဟု သိအပ်ပုံ ၁၅၅

၁၀၆။ မယူသေးသည်ကိုသာ ယူသောနည်းဖြင့်ကား သန္တတိ သီသတခုမှ ရုပ်ကလာပ်ကိုးပါးကိုပယ်၍ တဆယ့်လေးပါး

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	တို့ကိုရင်း ဘာဝရှိသော သတ္တဝါတို့အား ဘာဝဒသကကို ထည့်စွက်၍ သုံးဆယ်သုံးပါးတို့ကိုရင်း မယူသေးသည်ကို ယူသောနည်းဖြင့် သန္တတိသီသနှစ်ခုမှ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ရုပ်ကလာပ်တို့ကိုပယ်၍ တဆယ့်ငါးပါးတို့ကိုရင်း "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ"ဟု သိအပ်ပုံ	၁၅၅
၁၀၇။	ဩပပါတိကသတ္တဝါတို့တွင် ပဋမစျာန် ဖြဟ္မာစသော အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ဝိညာဉ် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်တရားတို့ကိုလည်း အသီးအသီးဖွင့်ပြပုံ	၁၅၅
၁၀၈။	အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နာမ်ခန္ဓာသုံးပါးတို့ကိုသာ"ဝိညာဏပစ္စယာ နာမန္တိ"ဟုရင်း အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ကိုသာ "ဝိညာဏပစ္စယာ ရူပန္တိ" ဟုရင်း သိအပ်ပုံ	၁၅၆
၁၀၉။	ပဝတ္တိအခါပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဌီခဏဝယ် ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့် အတူ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့ဖြစ်ပုံ ပဋိသန္ဓေစိတ်က ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပုံ	၁၅၇
၁၁၀။	ပဋိသန္ဓေပဋမဘဝင်မှစ၍ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော သုဒ္ဓဋ္ဌက ကလာပ်ဖြစ်ပုံ ပဋိသန္ဓေအထက်၌ ဥတုကြောင့်ရင်း စိတ်ကြောင့်ရင်း သဒ္ဒနဝက ကလာပ်ဖြစ်ပုံ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်ဝယ် မိခင်မျိုသောအာဟာရ ပျံ့နှံ့သော ကိုယ်၌ရင်း ဥပပတ်သတ္တဝါတို့အား မိမိခံတွင်းရှိ တံထွေးကို မျိုသောအခါ၌ရင်း အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်ဖြစ်ပုံ	၁၅၇-၈
၁၁၁။	အကျဉ်းအားဖြင့် ကိုးဆယ့်ကိုးပါးတရားတို့ကို "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ"ဟု သိအပ်ပုံ တနည်းအားဖြင့် ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန် နှစ်ပါးပြားသောသဒ္ဒကို ရံခါသာ ထင်ရှားဖြစ်သောကြောင့် မမြဲရကား ယင်းသဒ္ဒကို	

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　စာမျက်နှာ

ပယ်ရှား၍ ကိုးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော တရားတို့ကိုသာ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ"ဟု သိအပ်ပုံ ၁၅၈-၉

၁၁၂။ ကမ္မဇရုပ်သည် ဘဝသုံးပါးစသည်တို့၌ ရှေးဦးစွာ တည်ရှိသော်လည်း တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်က မထောက်ပံ့လျှင် အဓွန့်ရှည်ကြာ တည်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်၊ တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်လည်း ကမ္မဇရုပ် အထောက်အပံ့ကိုမရရှိပါက မတည်တန့်နိုင်ပုံ ၁၅၉

၁၁၃။ အရူပဘုံဝယ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေအခါတို့၌ရင်း ပဉ္စဝေါကာရဘုံဝယ် ပဝတ္တိအခါ၌ရင်း ဝိညာဉ်အကြောင်းကြောင့် နာမ်သာဖြစ်ပုံ အသညသတ်ဘုံဝယ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေအခါတို့၌ရင်း ပဉ္စဝေါကာရဘုံဝယ် ပဝတ္တိအခါ၌ရင်း ကမ္မဝိညာဉ်အကြောင်းကြောင့် ကမ္မဇရုပ်သာဖြစ်ပုံ ပဉ္စဝေါကာရဘုံဝယ် ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးလုံး၌ သဟဇာတဝိညာဉ် ကမ္မဝိညာဉ်အကြောင်းကြောင့် နာမ် ရုပ် နှစ်ပါးစုံဖြစ်ပုံ ၁၆၀

၁၁၄။ "ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ"ဟူသောပုဒ်၌ သင်္ဂဟအားဖြင့်ရင်း ပစ္စယနည်းအားဖြင့်ရင်း အဆုံးအဖြတ်ကို သိရှိသင့်ပုံ ၁၆၁-၄

နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၁၅။ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါးအပေါင်းကို နာမ်ဟူ၍ရင်း ဘူတရုပ်လေးပါး ဆဝတ္ထုစသည်များကို ရုပ်ဟူ၍ရင်း သိမှတ်သင့်ပုံနှင့် ပြုအပ်ပြီးဖြစ်၍ တခုကြွင်းရှိသော ထိုထို နာမ်ရုပ်က ပြုအပ်ပြီးဖြစ်၍ တခုကြွင်း ရှိသည်သာဖြစ်သော ထိုထို သဠာယတနအား ကျေးဇူးပြုပုံ ၁၆၅

၁၁၆။ နာမ် ရုပ် ထင်ရှားလျှင် သဠာယတန ထင်ရှားသောကြောင့် "နာမရူပံ သဠာယတနပစ္စယောတိ"ဟူသော စကားကို သိရှိသင့်ပုံ ၁၆၆

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၁၇။ အရူပဘုံဝယ် ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိနှစ်ပါးလုံး၌ နာမ်တရား ကလာပ ထိုထိုအာယတနတို့အား အယုတ်ဆုံး ခုနစ်ပါးတို့ဖြင့်ရင်း ခြောက်ပါးတို့ဖြင့်ရင်း ကျေးဇူးပြုပုံ ၁၆၆-၇

၁၁၈။ ပဝတ္တိအခါ ဝိပါက်နာမ်သည် သဠာယတနအား သဟဇာတစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ခုနစ်ပါး ဟေတု စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရှစ်ပါးသောပစ္စည်းတို့က ကျေးဇူးပြုပုံ.... ၁၆၇

၁၁၉။ အဝိပါကနာမ်သည် အယုတ်အားဖြင့် သဟဇာတစသော ခုနစ်ပစ္စည်းတို့တွင် ဝိပါကပစ္စည်းကိုကြဉ်၍ ခြောက်ပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ ဟေတုစသောပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့် အယုတ်အလွန်ကိုလည်း သိရှိသင့်ပုံ ၁၆၇

၁၂၀။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌လည်း ဝိပါက်နာမ်သည် ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိအခါတို့၌ ခြောက်ခုမြောက် မနာယတနအားရင်း စက္ခုစသော အာယတနတို့အားရင်း ကျေးဇူးပြုနိုင်သော ပစ္စယသတ္တိများ ၁၆၈

၁၂၁။ ရုပ်သည် အရူပဘုံ၌မည်သည့် အာယတနကိုမှ ကျေးဇူး မပြုနိုင်ပုံ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေ အခါ မနာယတနအား ခြောက်ပစ္စည်းတို့ဖြင့်ရင်း ဘုတ် လေးပါးတို့က စက္ခုစသော အာယတနတို့အား ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိဟု အထူးမပြုပဲ လေးပစ္စည်းဖြင့်ရင်း ကျေးဇူး ပြုနိုင်ပုံ ၁၇၀

၁၂၂။ ရုပ်ဇီဝိတ ရုပ်အာဟာရ စက္ခုစသော အာယတနငါးပါး ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတရားတို့က မိမိတို့ဆိုင်ရာ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံ ပစ္စယသတ္တိများ ၁၇၁

၁၂၃။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ခန္ဓာသုံးပါး ဝတ္ထုရုပ် တရားဟူသော နာမ်နှင့်ရုပ်တရားတို့က ဆဠာယတနအား သဟဇာတစသော ရှစ်ပစ္စည်းတို့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုပုံ ၁၇၂

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

သဠာယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၂၄။ ဖဿတို့သည် အကျဉ်းအားဖြင့် စက္ခုသမ္ဖဿ စသော အားဖြင့် ခြောက်ပါးရှိသော်လည်း အကျယ်အားဖြင့် ဝိညာဉ်ကဲ့သို့ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးရှိပြီးလျှင် ထိုဖဿအပေါင်း အား သဠာယတနက ကျေးဇူးပြုပုံ ၁၇၃

၁၂၅။ အချို့ပညာရှိတို့သည် မနာယတနနှင့်တကွ မိမိသန္တာန်ရှိ စက္ခာယတန စသည်ကို သဠာယတနဟု ဆို၍ ပညာရှင် အချို့က မနာယတနနှင့်တကွ မိမိသန္တာန်ရှိ စက္ခာယတန စသည်ကို ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ရှိ ရူပါယတနစသော အာယ-တနခြောက်ပါးနှင့်တကွ သဠာယတနဟု အလိုရှိကြပုံ ၁၇၃

၁၂၆။ ကွဲပြားသော ဆရာနှစ်ဦး၏ အယူဝါဒအထူးကို ကြည်နူး လောက်အောင် ရှင်းလင်း၍ ပြဆိုထားခြင်း ၁၇၄

၁၂၇။ အာယတနအားလုံးကြောင့် ဖဿတခုမဖြစ်နိုင် အာယတန တခုကြောင့်လည်း ဖဿအားလုံး မဖြစ်နိုင်ပါပဲလျက် "သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ" ဟု ဧကဝုစ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသော စကားရပ်ကို မနှစ်သက်နိုင်သော စောဒကအား မှတ်သားလောက်အောင် အဖြေထုတ် ပေးပုံ ၁၇၆

၁၂၈။ စက္ခာယတနစသော အာယတနငါးပါး ဝိပါကမနာယတန တပါး ရူပါယတနစသော အာယတနခြောက်ပါး ပစ္စည်း တရားတို့က မိမိတို့ဆိုင်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်သော ပစ္စယသတ္တိများ ၁၇၇

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၂၉။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဘင်းပါဠိတော်၌ ခြောက်ပါးသော ဝေဒနာတို့ကို ဟောတော်မူသော်လည်း အပြားအားဖြင့်

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

တခုယုတ်ကိုးဆယ်သော စိတ်တို့နှင့် ယှဉ်သောကြောင့် ဝေဒနာပေါင်း တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟု သိအပ်ပုံ ၁၇၉

၁၃၀။ ဝေဒနာတို့သည် တခုယုတ်ကိုးဆယ် အကျယ်ပြားသော်လည်း "ဤဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ" ဟူသောပုဒ်၌ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝိပါက်သမ္ပယုတ် ဝေဒနာတို့ကိုသာ ဘုရားရှင် အလိုရှိတော်မူပုံ ၁၇၉

၁၃၁။ စက္ခုသမ္ဖဿစသော ဖဿ ပစ္စည်းတရားတို့က ဆိုင်ရာ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုနိုင်သော ပစ္စယသတ္တိများ ၁၇၉

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၃၂။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဘင်း၌လာသော အမည်အစွမ်းဖြင့် ရူပတဏှာစသော ခြောက်ပါးသော တဏှာတို့ကို ပြတော်မူပုံ ၁၈၁

၁၃၃။ တဏှာခြောက်ပါးတို့တွင် တဏှာတခုစီ တခုစီကို ကာမတဏှာ စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့်ပွါးပါက တရာ့ရှစ်ပါး တဏှာတရားများ ဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ဤတရာ့ရှစ်ပါး တဏှာတရားတို့သည် ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ရပုံ ၁၈၁

တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၃၄။ ဥပါဒါန်လေးပါးတို့၏ အနက်များ, ဥပါဒါန်မည်သော ဓမ္မ၏ အကျဉ်းအကျယ်များ, ဥပါဒါန်တို့၏ အစဉ်များကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ပြဆိုခြင်း ၁၈၇

ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၃၅။ ဘဝပုဒ်၏ ဝစနတ္ထနှင့်ဘဝသည် ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝဟု နှစ်ပါးပြားပုံ ၂၀၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၃၆။ စေတနာသည်ငှင်း စေတနာနှင့်ယှဉ်၍ အဘိဇ္ဈာစသော ကံတရားတို့သည်ငှင်း ကမ္မဘဝမည်ပုံ ၂၀၁

၁၃၇။ ကံတရားအပေါင်းက ရှေးရှုဖြစ်စေအပ်သော ခန္ဓာအပေါင်းကို အကျဉ်းအားဖြင့် ဥပပတ္တိဘဝခေါ်ပုံ ကာမဘဝစသော အပြားအားဖြင့်ကား ကိုးပါးရှိပုံ ဘဝကိုးပါး၏ အနက်များ ၂၀၂

၁၃၈။ ရှေးသင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌ ပုညာဘိသင်္ခါရစသည်ကို ဟောပြီးသော်လည်း ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌ သင်္ခါရတို့ကို တဖန်ထပ်မံ၍ ဟောခြင်းသည် အကျိုးရှိပုံ ၂၀၅

၁၃၉။ ကာမုပါဒါန်ကြောင့် ဘဝခြောက်ပါးဖြစ်သကဲ့သို့ ကြွင်းဥပါဒါန်သုံးပါးတို့ကြောင့်လည်း ခြောက်ပါးစီဖြစ်ပုံ ၂၀၇

၁၄၀။ ဥပါဒါန်လေးပါးတို့တွင် အမှတ်မရှိသောဥပါဒါန်က အမှတ်မရှိသော ဘဝအား ကျေးဇူးပြုနိုင်ပုံ အချို့ဆရာတို့သည် သီလဗ္ဗတုပါဒါန်ဖြင့် ရူပ အရူပဘဝတို့ မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုကြသော်လည်း စင်စစ်မှာမူ အားလုံးသော ဥပါဒါန်ကြောင့် အားလုံးသောဘဝကို ရရှိနိုင်ပုံ ၂၀၉

ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိပဒဝိတ္ထာရကထာ

၁၄၁။ ကမ္မဘဝသည် ဇာတိအား ကျေးဇူးပြု၍ ဥပပတ္တိဘဝသည် ဇာတိအား ကျေးဇူးမပြုနိုင်သောကြောင့် ဘဝပစ္စယာ ပုဒ်၌ ဘဝအရ ကမ္မဘဝကိုသာ အလိုရှိသင့်ပုံ ၂၁၆

၁၄၂။ ဘဝက ဇာတိအား ကျေးဇူးပြု၏ဟူသော စကားကို ဘယ်လိုအကြောင်းဖြင့် ယုံကြည်ရမည်နည်းဟူသော စောဒကဆရာ၏ ဖြစ်သင့်သော စောဒနာကို ကျေနပ်လောက်အောင် အဖြေထုတ်ထားပုံ ၂၁၇

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

ဘဝစက္ကကထာ

၁၄၃။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၌ သောကစသည်ကို အဆုံး၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် ဤဘဝစက်အစဝယ် "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ"ဟု "အဝိဇ္ဇာ"ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပုံ ၂၂၀

၁၄၄။ သောကစသည်တို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာသည် ဘယ်သို့ပြီးသနည်း၊ ဘဝစက်သည် ဘယ်လိုမသိအပ်သော အစရှိသနည်း၊ ဘယ်လိုပြုတတ်သူ ခံစားတတ်သူ မရှိသနည်း၊ အဝိဇ္ဇာစသော တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့၏ သုညအဖြစ်ဖြင့် ဆိတ်ခြင်းသည် အဘယ်နည်းဟူသော စောဒနာ လေးချက်၏ အဖြေများ ၂၂၀

၁၄၅။ အဝိဇ္ဇာနှင့်တဏှာနှစ်ပါးတို့ကို "အမြစ်မူလ"ဟု သိအပ်ပုံနှင့် ဘဝစက်သည် အဝိဇ္ဇာအရင်းရှိ၍ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော ဘဝစက်, တဏှာအစရှိ၍ ဇရာမရဏအဆုံးရှိသော ဘဝစက်ဟု နှစ်ပါးပြားပုံ ၂၃၀

၁၄၆။ ဘဝစက်နှစ်ပါးတို့နှင့် ရှေးဘဝစက်ကို ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသူအတွက်ရင်း နောက်ဘဝစက်ကို တဏှာစရိုက်ရှိသူအတွက်ရင်း ဆိုအပ်ပုံ ၂၃၀

၁၄၇။ အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တို့သည် ဘဝစက်၏ ကာလသုံးပါးမည်ပုံနှင့် ယင်းကာလတို့တွင် အဝိဇ္ဇာနှင့်သင်္ခါရ အင်္ဂါနှစ်ပါးတို့ကို အတိတ်ကာလဟုရင်း ဝိညာဉ်အစ ဘဝအဆုံးရှိသော အင်္ဂါရှစ်ပါးတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်ကာလဟုရင်း ဇာတိနှင့် ဇရာမရဏ အင်္ဂါနှစ်ပါးတို့ကို အနာဂတ်ကာလဟုရင်း သိအပ်ပုံ ၂၃၂

၁၄၈။ အစပ်အားဖြင့်ကား သင်္ခါရပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်အကြားကို တစပ်, ဝေဒနာ တဏှာအကြားကို တစပ်, ဘဝနှင့်ဇာတိအကြား တစပ်အားဖြင့် အစပ်သုံးပါးရှိပုံ ၂၃၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၁၄၉။ အလွှာအားဖြင့်မူကား အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတလွှာ, ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတလွှာ, တဏှာ ဉပါ-ဒါန် ဘဝ တလွှာ, ဇာတိ ဇရာ မရဏ တလွှာ အားဖြင့် လေးလွှာရှိပုံ ၂၃၄

၁၅၀။ ဤနည်းဖြင့် အတိတ်အကြောင်းငါးပါး ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ငါးပါး ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းငါးပါး အနာဂတ်အကျိုးငါး ပါးဟူသော နှစ်ဆယ်သော အကန့်ရှိပုံ.... .... ၂၃၄

၁၅၁။ ပါဠိတော်၌ သရုပ်အားဖြင့် အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရနှစ်ပါးသာ လာ ငြားသော်လည်း ဝတ္ထုကာမကို တပ်မက်စွဲလမ်းသူ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဉပါဒါန်ကြောင့် ဘဝဖြစ်ရသောကြောင့် တဏှာ ဉပါဒါန် ကမ္မဘဝတို့ကိုလည်း အတိတ်အကြောင်း အဖြစ် ယူသင့်ပုံ ၂၃၅

၁၅၂။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ မောဟော အဝိဇ္ဇာ စသောပုဒ်တို့၏ အနက်များ ၂၃၅

၁၅၃။ ပါဠိတော်၌လာသော ဝိညာဉ်အစ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော အကျိုးငါးပါးအပေါင်း၌ အတိတ်ဘဝကို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့် စပ်ခြင်းသဘောရှိသော စိတ်ကို ဝိညာဉ် ခေါ်ပုံ ၂၃၇

၁၅၄။ အကြောင်းတရား ငါးပါးတို့တွင် တဏှာ ဉပါဒါန် ဘဝ တို့သည်သာ ပါဠိ၌လာသော်လည်း ကမ္မဘဝကိုယူလျှင် ကမ္မဘဝနှင့်ယှဉ်သော သင်္ခါရတို့ကိုလည်း ယူအပ်ပုံနှင့် တဏှာဉပါဒါန်တို့ကိုယူလျှင် တဏှာဉပါဒါန်နှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာကိုလည်း ယူအပ်ပုံ ၂၃၉

၁၅၅။ ဝိညာဉ်စသော ငါးပါးသောတရားတို့သည် အနာဂတ်ဘဝ ၌ အကျိုးငါးပါးမည်ပုံ ဇာတိကိုယူသဖြင့် ၎င်းတရားတို့ကို အနာဂတ်အကျိုးတရားယူရပုံ ဇရာမရဏသည် ၎င်းအကျိုး ဆက်တရားတို့၏ ဇရာမရဏမည်ပုံ ၂၄၀

၁၅၆။ သင်္ခါရဘဝတို့သည် ကမ္မဝဋ်,အဝိဇ္ဇာတဏှာ ဉပါဒါန်တို့သည် ကိလေသဝဋ်,ဝိညာဉ်,နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာ

ဦးရေ | အကြောင်းအရာ | စာမျက်နှာ

တို့သည် ဝိပါကဝဋ်မည်ပုံနှင့် ဝဋ်သုံးပါးရှိသော ဤဘဝစက်သည် ကိလေသာမပြတ်စဲသမျှ မပြတ်သောပစ္စည်းများ ရှိနေမည်ဖြစ်ပြီးလျှင် တပြောင်းပြန်ပြန် လည်ရမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ရဟတ်ပမာနှင့် တူလှပုံ ၂၄၀

၁၅၇။ သင်္ခါရတို့သည် အဝိဇ္ဇာအားဖြင့် ဒုတိယသစ္စာအမွန်ရှိသော ဒုတိယသစ္စာဖြစ်ပြီးလျှင် ဝိညာဉ်သည် သင်္ခါရတို့ဖြင့် ဒုတိယသစ္စာအမွန်ရှိ ပဌမသစ္စာဖြစ်ပုံ စသည်ကို ပြဆိုခြင်း ၂၄၁

၁၅၈။ အဝိဇ္ဇာသည် ဝတ္ထုအာရုံတို့၌ သတ္တဝါတို့ကို မိုက်မဲစေတတ်ခြင်း သင်္ခါရတရားများဖြစ်ဖို့ရာ ကျေးဇူးပြုတတ်ခြင်း ရှိသကဲ့သို့ ဝိညာဉ် နာမ်ရုပ် သဠာယတန စသော တရားတို့သည်လည်း ကိစ္စနှစ်ပါးစီ ရှိကြပုံ ၂၄၂

၁၅၉။ "အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ" ဟူသော စကားသည် ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းသူရှိ၏ဟူသော မိစ္ဆာအမြင်ကို တားမြစ်တတ်ပုံနှင့် "သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ"ဟူသော စကားသည်လည်း အတ္တဘောကြီးက ဘဝတခုမှ ဘဝတခုသို့ ပြောင်းသွားသည်ဟူသော မိစ္ဆာအမြင်ကို တားမြစ်တတ်ပုံ "ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပံ"စသော စကားရပ်တို့၌လည်း ဤနည်းဖြင့် မိမိတို့ဆိုင်ရာ မိစ္ဆာအမြင်များကို တားမြစ်နိုင်ပုံ ၂၄၃

၁၆၀။ အဝိဇ္ဇာကို အကန်းကဲ့သို့ရင်း အဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို အကန်း၏ခြေချမတော် ချွတ်ချော်ခြင်းကဲ့သို့ ရင်း သင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်သောဝိညာဉ်ကို အနင်းမတော် ချွတ်ချော်သူ အကန်း၏ လဲကျခြင်းကဲ့သို့ရင်းမှတ်သင့်ပုံ ဤနည်းဖြင့် အသီးသီးသောပုဒ်တို့ကို အသီးသီးသော ဥပမာ စသည်တို့ဖြင့် ပြဆိုပုံ ၂၄၄

၁၆၁။ ဤဘဝစက်ဝယ် အကျိုးအားဖြင့်ရင်း အကြောင်းအားဖြင့်ရင်း ဒေသနာဉာဏ်အားဖြင့်ရင်း ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အညာဏဒဿနစသော သဘောအားဖြင့်ရင်း နက်နဲခြင်းအပြားကို သိရှိအပ်ပုံ ၂၄၈

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၆၂။	ဤဘဝစက်ဝယ် တူသော'ကေတ္တ'နည်း, ထူးသော'နာနတ္တ'နည်း, အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသော 'အဗျာပါရ'နည်း, အဝိဇ္ဇာစသော ဓမ္မတို့သည် ဤသို့သဘောရှိ၏ ဟူသော 'ဧဝံဓမ္မတာ'နည်းအားဖြင့် လေးပါးပြားပုံ	၂၅၄
၁၆၃။	အစဉ်သန္တာန်မပြတ်ခြင်းသည် ကေတ္တနည်းမည်၍ ကေတ္တနည်းကို အမှန်အတိုင်း ရှုသူသည် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်နိုင်ပြီးလျှင် အမှားအားဖြင့် ရှုမိပါကလည်း သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နိုင်ပုံ	၂၅၈
၁၆၄။	မိမိသဘောလက္ခဏာကို ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းသည် နာနတ္တနည်းမည်ပုံ နာနတ္တနည်းကို အမှန်အတိုင်း ရှုသူသည် သဿတဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်နိုင်ပြီးလျှင် အမှားအားဖြင့် ရှုသူအားလည်း ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဖြစ်နိုင်ပုံ	၂၅၉
၁၆၅။	အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရမရှိခြင်းသည် အဗျာပါရနည်းမည်ပုံ အဗျာပါရနည်းကို မှန်မှန်ကန်ကန် အားထုတ်သူသည် အတ္တဒိဋ္ဌိကိုပယ်စွန့်နိုင်၍ ဖောက်ပြန်စွာ အားထုတ်သူအားလည်း အကြိယဒိဋ္ဌိဖြစ်နိုင်ပုံ	၂၆၀
၁၆၆။	အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းအားလျော်သော သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည် ဧဝံဓမ္မတာနည်း မည်ပုံ ဧဝံဓမ္မတာနည်းကို အမှန်အတိုင်း ရှုသူသည် အဟေတုကဒိဋ္ဌိကိုရင်း အကြိယဒိဋ္ဌိကိုရင်း ပယ်စွန့်နိုင်ပြီးလျှင် အမှားအားဖြင့် ရှုမိပါကလည်း အဟေတုကဒိဋ္ဌိတို့ ဖြစ်နိုင်ပုံ	၂၆၁

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ

(စတုတ္ထတွဲ)

မှတ်သားဖွယ်ရာ မာတိကာ

ပြီး၏။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ိနိဿယ

(စတုတ္ထတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁၇-ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသ (၁၄၇-၆)

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ

[၁၄၇] ၅၇၀။ ဣဒါနိ၊ သစ္စနိဒ္ဒေသ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ ခန္ဓာ။ပ။ ဘူမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေသု၊ ကုန်ပြီးသော။ ဣမိဿာ ပညာယ၊ ဤအရာရောက်သော ဝိပဿနာပညာ၏။ ဘူမိဘူတေသု၊ ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စေဝ၊ သမုပ္ပါဒ်တရားသည်ရင်း။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒါဒိဘေဒါ-ဟူသောပုဒ်၌ အကျုံးဝင်သော အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်သော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်ရင်း [၁]။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နတရားတို့၏။ ဝဏ္ဏနာက္ကမော၊ ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သောအစဉ်သည်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်လတ်ပြီ။

၁-ပဋိစ္စ သမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တေသ္မာတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားရ၏။ ကာရဏံ ပဋိစ္စ သမံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ပဋိလောမအားဖြင့် ဇရာ-မရဏစသော အကျိုးတရားရ၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ,ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဟူသော အမည်တို့သည် ဒေဝပိတာ, ရာဇပုတ္တော-ဟူသော အမည်တို့ကဲ့သို့ အကယ်၍ အချင်းချင်းငဲ့သောအားဖြင့်ပြီးပါပေကုန်၏၊ ထိုသို့သော်လည်း ဟေတုဓမ္မ, ဖလဓမ္မတို့၌ အစဉ်အတိုင်းပိုင်းခြားအပ်မှတ်အပ်ကုန်၏ဟု နှလုံးပိုက်၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ စေဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ စ-ဟုခွဲခြမ်း၍ မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ တာဝ၊ စွာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကတမော စ။ပ။ သမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (သုတ်၏အနက် သိလွယ်၏။)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဇရာမရဏာဒယော၊ ဇရာမရဏအစရှိကုန်သော အကျိုးတရားတို့ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တရားတို့သည်ကား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဓမ္မာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မမည်ကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မြဲသည်မဟုတ်။ သင်္ခတံ၊ အညီအညွတ်ပေါင်းစု၍ အကြောင်းတရားတို့သည်ပြုအပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်ထိုက်သော အကြောင်းတရားတို့ကိုမှီ၍ တကွသာလျှင်ဖြစ်၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ-ပလုဇ္ဇနသဘာဝံ၊ အဖန်တလဲလဲပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာတိ၊ သည်။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ မြဲသည်မဟုတ်။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤပဋိလောမအားဖြင့် ဇရာမရဏစသောအကျိုးတရားတို့ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။]

၅၇၁။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်ပုဒ်တို့၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ ပစ္စယဓမ္မာ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ပုဒ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားတို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တဓမ္မာ၊ ဖြစ်သောသင်္ခါရစသော အကျိုးတရားတို့ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားကို။ ကထံ-ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ (ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။) ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝစနေန၊ စကားတော်ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မဒေသနာသုတ္တေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဓမ္မ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပန္နဓမ္မကို ဟောရာဖြစ်သောသုတ်၌။ ကတမော စ။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒေါတိ၊ ဟူ၍။

၅၇၂။ ဝေ၊ သို့။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒေသေန္တေန၊ ဟောတော်မူသည်ဖြစ်၍။ တထတာဒီဟိ၊ တထတာ-အစရှိကုန်သော။ ဝေဝစနေဟိ၊ ဝေဝုစ်တို့ဖြင့်။ ပစ္စယဓမ္မာဝ၊ ပစ္စယဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဇရာမရဏာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပစ္စယ-လက္ခဏော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဒုက္ခာနု-ဗန္ဓနရသော၊ မပြတ်မစဲဖြစ်ခြင်းဟူသော ပဝတ္တိဒုက္ခသို့ အစဉ်လိုက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ကုမ္မဂ္ဂပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ စက်ဆုပ်အပ်သော သံသရာခရီး၏အဖြစ်ဖြင့် ညဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏၊ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားရာခရီး၏ အလွဲခရီးဖြစ်၍ ခရီးလွဲခရီးကောက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ညဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမော စ၊ အဘယ်တရားသည် လျှင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ (ဣတိ သော ဓာတု၊ ဤသဘောသည်။) တထာဂတာနံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပွင့်သောအခါ၌သော်လည်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ မပွင့်သောအခါ၌သော်လည်း။ ဌိတာဝ၊ တည်သည်သာ တည်း။ သာ ဓာတု၊ ထိုသဘောသည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဓမ္မ၏ ထိုအတိုင်း တည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ဓမ္မ၏ မချွတ်ယွင်းသည်ဖြစ်၍ အမြဲတည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဤဇရာမရဏ၏ အကြောင်း သည်၊ ဝါ၊ ဤဇရာမရဏ၏အကြောင်းအပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤကား ပါဠိရှိတိုင်း မှတ်စလွယ် အကြမ်းဖျင်းရုံသာ ယောဇနာသည်) (တနည်း) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာ အယံ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဤဇရာမရဏ၏ အကြင်အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ အကြောင်းအပေါင်းသည်။ (ဣမဿ ဇရာ-မရဏဿ ပစ္စယာ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဣဒပ္ပစ္စယာဝ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ တာ သဒ္ဒေါ၊ ဣဒပစ္စယာနံ သမူဟော ဝါ ဣဒပ္ပစ္စယတာ) ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ-ဟူသော။ (ဣတိ-ကြေ) သော ဓာတု၊ ဤ သဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ ဓာတု၊ ထိုဣဒပ္ပစ္စယတာဟုဆိုအပ်သော သဘောသည်။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပွင့်သော်ရင်း။ တထာ-ဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ မပွင့်သော်ရင်း။ ဌိတာဝ၊ တည်သည်သာ

လျှင်တည်း။ (တနည်း) တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပွင့်သည်မှုရင်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ မပွင့်သည်မှုရင်း။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌ ရင်း။ ဥဒ္ဓဉ္စ၊ အထက်၌ရင်း။ မဇ္ဈေ စ၊ ၌ရင်း။ ဌိတာဝ၊ တည်သည်သာလျှင်တည်း[၁]။ သာ ဓာတု၊ သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ သဘော၏၊ ဝါ၊ အကြောင်း၏ ထိုအတိုင်းတည်သော အဖြစ်တည်း[၂]။ (တနည်း) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဇရာမရဏ၏ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိစသော အဖြစ်ဖြင့် ဇာတိဟူသောဓမ္မ တည်သော အဖြစ်တည်း[၃]။ (တနည်း) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ အကျိုးတရား၏ တည်ရာ၏အဖြစ်တည်း[၄]။ (တနည်း) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ပစ္စယဓမ္မ၏ သဘောတည်း[၅]။ သာ ဧဝ ဓာတု၊ ထိုသဘောသည်ပင်လျှင်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ဤသို့သော သဘော၏၊ ဝါ၊ ဤသို့သောအကြောင်း၏ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိသည်

၁-ဤကား ဌိတာဝ သာ ဓာတူတိ ယာယံ ဇရာမရဏဿ ဇာတိပစ္စယတာ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ သော ဓာတု သေ သဘာဝေါ။ သာ တထာဂတာနံ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ ဥဒ္ဓဉ္စ အဝိညာယမာနေ မဇ္ဈေ စ ဝိညာယမာနေ န တထာဂတေဟိ ဥပ္ပါဒိတော၊ အထ ခေါ် သမ္ဘဝန္တဿ ဇရာမရဏဿ သဗ္ဗကာလံ ဇာတိပစ္စယတော သမ္ဘဝေါတိ ဌိတာ ဧဝ။ ကေဝလံ ပန သယမ္ဘုဉာဏေန အဘိသံဗုဇ္ဈနတော, "အယံ ဓမ္မော တထာဂတေန အဓိဂတော"တိ ပဝေဒနတော စ တထာဂတော ဓမ္မဿာမီတိ ဝုစ္စတိ၊ န အပုဗ္ဗဿ ဥပ္ပါဒနတော။ တေန ဝုတ္တံ "ဌိတာဝ သာ ဓာတု"တိ ဟူသော ဋီကာနှင့် အညီတည်း။ ထိုသို့သော သဘောကို ဘုရားရှင်တော်တို့သည် ဖြစ်စေအပ်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ် သမ္ဘဝန္တ ဖြစ်သော ဇရာမရဏ၏ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်းမျှတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုသဘောသည် တည်သည်သာတည်းဟူလို။ (ပြည်)

၂-အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်သဘော၏၊ ဝါ၊ အဘယ်အကြောင်း၏ ထိုအတိုင်းတည် သည်၏အဖြစ်နည်း? သာ ဧဝ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဧတ္ထ ဝိပလ္လာသာဘာဝတော ဧဝံ အဝဗုဇ္ဈမာနဿ တေဿ သဘာဝဿ, ဟေတုနော ဝါ တထေဝ ဘာဝတော ဌိတ- တာတိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၃-ဤကား ဇာတိ ဝါ ဇရာမရဏဿ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိပဝတ္တအာယူဟနသံယောဂပလိဗောဓ- သမုဒယဟေတုပစ္စယဋ္ဌိတီတိ တဒုပ္ပါဒါဒိဘာဝေနဿ ဌိတတာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိ ဖလံ ပတိ သာမတ္ထိယတော ဟေတုမေဝ ဝဒတိ-ဟူသောဋီကာ ဒုတိယဝိကပ်နှင့် အလျော်တည်း။ (ပြည်)

၄-ဤကား အထ ဝါ ဓာရီယတိ ပစ္စယေဟီတိ ဓမ္မော၊ တိဋ္ဌတိ တတ္ထ တဒါယတ္တ- ဝုတ္တိတာယ ဖလန္တိ ဌိတိ၊ ဓမ္မဿ ဌိတိ ဓမ္မဋ္ဌိတိ-ဟူသောဋီကာနှင့် အညီတည်း။ (ပြည်)

၅-ဤ၌ ဓမ္မ-သဒ္ဒါအကြောင်းဟော, ဌိတိတာ-သဒ္ဒါ သဘောဟော။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မောတိ ဝါ ကာရဏံ ပစ္စယောတိ အတ္ထော၊ ဓမ္မဿ ဌိတိ သဘာဝေါ-ဟု ဋီကာမိန့် သော်။ ယင်းသို့သော် ပစ္စယကိုမရ၊ သဘောကိုသာ ရခဲ့၏တကားဟူမူ? ဓမ္မတော စ အညော သဘာဝေါ နတ္ထီတိ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ပစ္စယော။ တေနာဟ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေ ပညာ ဓမ္မဋ္ဌိတိဉာဏန္တိ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဧဝ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ-ဟူသောဋီကာနှင့် အညီတည်း။ (ပြည်)

ဖြစ်၍ မြဲသည်၏အဖြစ် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ (တနည်း) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်း၌ ဇရာမရဏဟူသော အကျိုး၏ တည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်း၌ဇရာမရဏဟူသောအကျိုး၏ မြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ တံ၊ ထိုဋ္ဌိတာဝ သာ ဓာတု-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဣဒပ္ပစ္စယတာကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့် ရှေးရှု သိတော်မူ၏၊ ဝါ၊ ကျကျထိထိ မိမိရရ ယာထာဝအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ (အဘိသမေတိ-ကား ဝေဝုစ်တည်း) အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ-အဘိသမေတွာ၊ ယာထာဝအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီး၍။ အာစိက္ခတိ၊ လက်ဦးအစ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ကြားတော်မူ၏။ ဒေသေတိ၊ ဥဒ္ဒေသကို ပြီးဆုံးစေလျက် ဟောတော်မူ၏။ ပညပေတိ၊ (အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော အနက်ကို အကျယ်ညွှန်းသောအားဖြင့် ထွေပြားခွဲဝေ) သိစေတော်မူ၏။ ပဋ္ဌပေတိ၊ (အသူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကတို့၏နား၌) တည်ထားတော်မူ၏။ ဝိဝရတိ၊ (ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌအနက်ကို ပြက်ပြက်မြင်သိအောင် ပဋိနိဒ္ဒေသအားဖြင့်) ဖွင့်တော်မူ၏။ ဝိဘဇတိ၊ (နည်းအထွေထွေ) ဝေဖန်တော်မူ၏။ ဥတ္တာနီံကရောတိ၊ (ဝိဝဋဝိဘတ္တအတ္ထကို ဟိတ်ဥဒါဟရဏစွက်လျက် လက်ထက်ဥသျှစ်သို့ ထစ်ထစ်သိမြင်သာအောင် ဖော်လျက်) သောတုဉာဏ်အားပေါ်သည်ကို ပြုတော်မူ၏။ (ဥတ္တာနီံကရောန္တော၊ ရွှေအိုးကြီးဖော်သို့ ပေါ်ပေါ်ပေါ်အောင်ပြုတော်မူ၍။ တထာပစ္စက္ခဘူတံ၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ထင်ထင်ပြက်ပြက် ဉာဏ်အား မျက်မှောက်ဖြစ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမှေ၊ တို့သည်။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ ဟူ၍။ (ဣတိ-ကြေ) ပဿထ၊ ရှုပါကုန်လော။ ဣတိ စ၊ သို့လည်း။

၁-သာ ဝေ ဓာတု ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ ဣမဿ သဘာဝဿ ဟေတုနေဝ ဝါ အညထတ္တာဘာဝတော "န ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ"န္တိ ဝိညာယမာနဿ တဗ္ဗာဝါဘာဝတော နိယာမတာ ဝဝတ္ထိတဘာဝေါတိ ဓမ္မနိယာမတာ-ဟူသောဋီကာနှင့် အညီတည်း။ (ပြည်)

၂-ယင်းသို့သော် အကျိုး၏သာ ဌိတတာ နိယာမတာဖြစ်ခဲ့၊ ဣဒပ္ပစ္စယတာ-၏အရ အကြောင်းဖြစ်ခဲ့၊ အသို့နည်းဟူမူ ? ဖလဿ ဝါ ဇရာမရဏဿ ဇာတိယာ သတိ သမ္ဘဝေါ ဓမ္မေ ဟေတုမှိ ဌိတတာတိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ အသတိ အသမ္ဘဝေါ ဓမ္မေ နိယတတာတိ ဓမ္မနိယာမတာတိ ဧဝံ ဖလေန ဟေတုံ ဝိဘာဝေတိ-ဟု မိန့်သော်။ ဤဋီကာအလျောက် အနုကောက်၍ ယောဇနာနည်း။ (ပြည်)

(နိဂမနဝသေန၊ နိဂုံး၏အစွမ်းဖြင့်။) အာဟ၊ ပြီ။ (ဣတိ စ-၌ စ-သဒ္ဒါသည် အာစိက္ခတိ-စသည်ကို ငဲ့၏၊ ဘာဝပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ ဇာတိတိအာဒီ-သုပိ အယံ နယော) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ တတြ၊ ထိုဇာတိ-ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ စသည်တို့၌။ ယာ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဤ ဇရာမရဏ စသည်တို့၏ အကြင်အကြောင်းသည်၊ ဝါ၊ အကြောင်းအပေါင်းသည်။ တထတာ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သည်၊ ဝါ၊ မှန်သည်၏အဖြစ်သည်။ အဝိတ-ထတာ၊ မချွတ်သွင်းသောအဖြစ်သည်။ အနညထတာ၊ တပါး အကြောင်းဖြင့် မဖြစ်သောအဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ ဣဒပ္ပစ္စယတာ-ကို။ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။]

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သော အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ အနူနာဓိကေ-ဟေဝ၊ သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ တေဟိ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တဿ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုထိုပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မ၏။ သမ္ဘဝတော၊ ကြောင့်။ တထတာတိ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သောသဘောဟူ၍။ (ဝုတ္တော-၌စပ်) ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ သာမဂ္ဂိံ၊ အညီစုဝေးခြင်းသို့။ ဥပဂတေသု၊ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ်မျှလည်း။ တတော၊ ထိုပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တဓမ္မာနံ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော တရားတို့၏။ အသမ္ဘဝါဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်း၏ မရှိသောကြောင့်။ အဝိတထတာတိ၊ မချွတ်မယွင်းသောသဘောဟူ၍။ အညဓမ္မပစ္စယေဟိ၊ တပါးသောဖလဓမ္မ၏ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ အညဓမ္မာနုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုဖလဓမ္မမှ တပါးသော ဖလဓမ္မ၏မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနညထတာတိ၊ မိမိအကြောင်းမှတပါးသော အကြောင်းကြောင့်မဖြစ်သော သဘောဟူ၍။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိကုန်သော။ ဧတေသံ ဇရာမရဏာ-ဒီနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယတော ဝါ၊ ပစ္စည်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပစ္စယသမူဟ-တော ဝါ၊ ပစ္စည်း၏ အပေါင်းအဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ဘာဝ-ကြေ) ဣဒပ္ပစ္စယတာတိ၊ ဤဇရာမရဏစသည်တို့၏ အကြောင်းဟူ၍၊ ဝါ၊ အကြောင်းအပေါင်းဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

၅၇၃။ တတြ၊ ထိုဣဒပ္ပစ္စယတာ-ဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ကား။ ဝစနတ္ထော၊ တည်း။ ဣမေသံ၊ ဤဇရာမရဏစသည်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့တည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ကြောင်း။ ဣဒပ္ပစ္စယာ ဧဝ၊ ဤဇရာ

မရဏစသည်တို့၏အကြောင်းသည်ပင်လျှင်။ ဇာတိပစ္စယတာ၊ မည်၏။ (ဒေဝေါဝ ဒေဝတာ-ကဲ့သို့) ဝါ၊ ကား။ ဇာတိပစ္စယာနံ၊ ဤဇရာမရဏ စသည်တို့၏အကြောင်းတို့၏။ သမူဟော၊ အပေါင်းတည်း။ ဇာတိပစ္စယတာ၊ အပေါင်း။ (ဂါမာနံ သမူဟော ဂါမတာ, ဇနာနံ သမူဟော ဇနတာ-ကဲ့သို့) ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနတ္ထ၌။ လက္ခဏံ၊ လိင်ဓာတ် ဝိဘတ်ပစ္စည်းစသည်ကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောသုတ်ကို။ သဒ္ဒသတ္ထတော၊ သဒ္ဒါကျမ်းမှ။ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာလေအပ်၏[၁]။

၁၇၄။ ပန၊ သဘောမထိ ကေစိဝါဒကဲ့ကိုဆိုအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပဋိစ္စ၊ ထိုထိုအကြောင်းကိုမှီ၍။ သမ္မာ စ-အဝိပရီတံ၊ မဖောက်မပြန်လည်း။ (ဥပ္ပါဒေါ-၌စပ်) တိတ္ထိယ။ပ။ နိရပေက္ခော၊ တိတ္ထိတို့သည် ကြံအပ်သော ပကတိပုရိသ အစရှိသော အကြောင်းကိုငဲ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ [၁၅၀] ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိတို့စကားသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သုတ္တာ-ဘာဝတော၊ ထိုစကားကိုပြီးစေတတ်သော ပါဠိမရှိသောကြောင့်ရင်း။ သုတ္တဝိရောဓတော၊ ပါဠိနှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့်ရင်း။ ဂမ္ဘီရနယာသမ္ဘ-ဝတော၊ ဂမ္ဘီရစတုက္က, နယစတုက္က၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်ရင်း။ သဒ္ဒ-ဘေဒတော စ၊ သဒ္ဒါနည်းပျက်သောကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ချဲ့အံ့။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ သုတ္တံ၊ ဤသို့ဟောသောသုတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ တံ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသောသူ၏။ (ဝစနံ၊ သည်။) ပဒေသဝိဟာရသုတ္တဝိရောဓော၊ ပဒေသဝိဟာရသုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထံ၊ အသို့ဆန့်ကျင်သနည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အထ ခေါ။ပ။ အာဒိဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမနသိကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရော၊ ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ လက်မှန်

၁-ရှေး၀စနတ္ထ၌ ဏျတတာ ဘာဝေ တ-၌ တ-ဖြင့်သကဆ္ထ၌ တာ-ပစ္စည်း၊ နောက် ဝစနတ္ထ၌ ဂါမဇနဗန္ဓုသဟာယာဒီဟိ တာ-ဖြင့် သမူဟတ္ထ၌ တာ-ကစ္စည်းကျမ်း၌ လာ၏။ (ပြည်)

ကာလ၌ နေတော်မူခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဒေသဝိဟာရော စ၊ ပဒေသ ဝိဟာရသည်ကား။ တဿ၊ ထိုပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရ၏။ ဧကဒေသဝိဟာရော၊ အစိတ်သောဝိဟာရမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ယေန။ပ။ ဝိဟာသိန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သွာဟံ၊ သည်။ ယေန ဝိဟာရေန၊ အကြင်နိပ္ပဒေသဖြစ်သော ဝိဟာရဖြင့်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားဖြစ်လတ်ပြီး၍။ ပဌမံ၊ အဦးအဖျား လက်မွန်ကာလ၌။ ဝိဟာရာမိ၊ နေတော်မူ၏။ (တဒါပစ္စုပ္ပန်တည်း) ဝါ၊ ဝိဟာရာမိ ဝိဟာသိံ၊ နေပြီ။ (ကာလဝိပ္ပလ်တည်း) တဿ ဝိဟာရဿ၊ ထိုနိပ္ပဒေသဝိဟာရ၏။ ပဒေသေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာဝိဟာရဖြင့်။ ဝိဟာသိံ၊ နေပြီ။] စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တတြ၊ ထိုပဒေသဝိဟာရ၌။ ပစ္စယာကာရဒဿနေန၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသော အခြင်းအရာကို ရှုသဖြင့်။ (ဘဂဝါ၊ သည်။) ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဥပ္ပါဒမတ္တဒဿနေန၊ ကေစိတို့လိုအပ်သော ဥပ္ပါဒမျှကိုရှုသဖြင့်။ န ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူသည်မဟုတ်[၁]။ ယထာဟ၊ ကား။ သော ဝေ။ပ။ ဝေဒယိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောသုတ်ကို။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ၊ ချဲ့အပ်၏။ [သော အဟံ၊ သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာကို။ ပဇာနာမိ၊ ၏။ပ။] ဝေ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တဿ၊ ၏။ (ဝါဒေါ၊ သည်။) ပဒေသသုတ္တဝိရောဓော၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကစ္စာနသုတ္တဝိရောဓော၊ ကစ္စာနသုတ်နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကစ္စာနသုတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ ကစ္စာန၊ န။ လောကသမုဒယံ၊ လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရားအပေါင်းကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ အသင့်

၁-ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပစ္စယသတ္တိတည်းဟူသော ပစ္စယဘာဝကို ပစ္စယာကာရဟူသည်၊ ဤ၌ကား ဝေဒနာတို့အားတပ်သောပစ္စည်းတရားတို့၏ ပစ္စယဘာဝကို လိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာပိ ဝေဒယိတံ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ အဘယ့်ကြောင့် ဝေဒနာတို့၏ အကြောင်းကို ရှု၍နေခြင်းသည် ပဒေသဝိဟာရမည်သနည်းဟူမူ? ဝေဒနာနံ ယေဝ ဟိ ပစ္စယံ ပဿန္တေန ဝုတ္တဝိဟာရော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ဧကဒေသမေဝ ပဿတော ဝိဟာရောတိ ကတွာ ပဒေသဝိဟာရော ဇာတော-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ (ပြည်)

မြင်တတ်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူအား။ လောကေ၊ ၌။ ယာ နတ္ထိတာ၊ အကြင်ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်[၁]။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ နတ္ထိတာ၊ ထိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ကို။ (ပကာသိတော-၌စပ်) လောကပစ္စယတော၊ လောက၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကသမုဒယောတိ၊ လောက၏ဖြစ်ကြောင်းဟူ၍။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဃာတတ္ထံ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းငှါ။ ပကာသိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ကို။ န ပကာသိတံ၊ ပြအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒမတ္တဒဿနေန၊ ဥပ္ပါဒမျှကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ သမုဃာတော၊ ဖြတ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ပစ္စယာနုပရမဒဿနေန၊ ပစ္စည်းတို့၏ မပြတ်မစဲခြင်းကို ရှုသဖြင့်။ (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ ကို။ သမုဃာတော၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပစ္စယာနုပရမေ၊ ပစ္စည်းတို့၏ မပြတ်မစဲခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖလာနုပရမတော၊ အကျိုးတို့၏ မပြတ်မစဲခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဣတိ ဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ သို့ဆုတ်) ဧဝံ၊ သို့။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တဿ၊ ၏။ ဝါဒေါ၊ သည်။ ကစ္စာနသုတ္တဝိရောဓော၊ သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏[၂]။

ဂမ္ဘီရနယာသမ္ဘဝတောတိ၊ ကား။ ဂမ္ဘီရော စာယံ။ပ။ သော စာတိ၊ ဟူသော။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ ခေါ ပန၊ ဟောတော်မူအပ်သလျှင်ကတည်း။ [အာနန္ဒ၊ နှာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ နက်ယောင်လည်း ရှိ၏။] စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဂမ္ဘီရတ္တံ နာမ၊ ဂမ္ဘီရအဖြစ်မည်သည်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ ၏။ တံ-ဂမ္ဘီရတ္တံ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိသော ဂမ္ဘီရအဖြစ်ကို။ ပရတော၊

၁-သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌ မရှိတော့ဟု ယူသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို နတ္ထိတာ-ဟု ဆိုသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟုဆိုခြင်းသိခြင်း၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်းအယူသည်။ နတ္ထိတာ၊ မည်၏-ဟု ဝစနတ္ထကြံရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အခြင်း ခပ်သိမ်းအားဖြင့် မရှိခြင်း သတ္တဝါအနွယ် ပျက်စီးချုပ်ပြတ်ခြင်းသည် မှချအားဖြင့် နတ္ထိတာ-မည်သတည်း။ ထိုနတ္ထိတာ-နှင့် သဟစရဏဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို နတ္ထိတာ-ဟု ဤ၌လိုအပ်၏။ သာ နတ္ထိတာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ လောကသမုဒယကို မဖောက်မပြန် အမှန်မြင်သောသူအား ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ဟူလို။ (ပြည်)

နောက်၌။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ကုန်အံ့။ တံ ဂမ္ဘီရတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒမတ္တေ၊ ဥပါဒ်မျှ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထိုမှတပါး။ စတုဗ္ဗိဓနယပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ကေတ္တ-နယစသော လေးပါးသောနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ တော် ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဆရာမြတ်တို့ ဖွင့်တော်မူကုန်၏။ တမ္ပိ နယ-စတုက္ကံ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပါဒမတ္တေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂမ္ဘီရ-နယာသမ္ဘဝတောပိ၊ ဂမ္ဘီရစတုက္က, နယစတုက္က၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ သည်။ န ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မမည်။

၁၇၅။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဒ္ဒဘေဒတောတိ၊ ကား။ အယဥ္စ ပဋိစ္စ-သဒ္ဒေါ၊ ဤပဋိစ္စ-သဒ္ဒါသည်။ သမာနေ၊ တခုသာဖြစ်၍တူသော။ ကတ္တရိ၊ ကတ္တား၌[၁]။ ပုဗ္ဗကာလေ၊ ရှေးဖြစ်သောပစ္စယနကြိယာ၌။ ပယုဇ္ဇမာနော၊ ယှဉ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထသိဒ္ဓိကရော၊ အကျိုး၏ပြီးခြင်းကိုပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ စက္ခုဝိညာဏံ-ဟူသောပါဠ်ကဲ့သို့ တည်း[၃]။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤကေစိတို့အယူ၌။ ဘာဝသာဓ-နေန၊ ဘာဝသာဓနေဖြစ်သော။ [၁၅၁] ဥပ္ပါဒသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပယုဇ္ဇမာနော၊ ယှဉ်အပ်သော။ (ပဋိစ္စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပ္ပါဒ-သဒ္ဒေန၊ သည်။ ဝုစ္စမာနဿ၊ ဟောအပ်သော။) သမာနဿ၊ သော။ ကတ္တု၊ ၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ သဒ္ဒဘေဒံ၊ သဒ္ဒါနည်းပျက်ခြင်းသို့။

၁-ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာ၏ ကတ္တားသည်ပင် ပစ္စယနကြိယာ၏ ကတ္တားဖြစ်သောကြောင့် တခုတည်းသာဖြစ်၍ တူသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဝါကျဉ္ဇကို တဖန်သိစေသည်ကို ပြုသည်ဟူလို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဟိ ဧတ္ထ ဝါကျတ္ထာဝဗောဓော၊ ဣမဲ အတ္ထသိဒ္ဓိတိ အဓိပ္ပေတော။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၃-အဘယ့်ကြောင့် ပုဗ္ဗကာလေ-ဟူသနည်း၊ ဤပဋိစ္စ-သဒ္ဒါသည် ပုဗ္ဗကာလအနက်ရှိသောကြောင့်လော? ယင်းသို့ရှိကလည်း စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ စသော နိဒဿန၌ သမာနကာလဖြစ်ရကား ထိုနှင့်မတန်ဟုံကား၊ ပုဗ္ဗကာလေတိ ဣဒဉ္စ တဒ္ဒသဒ္ဒန္တာန် ပဒါန် ယေဘုယျေန ပုရိမကာလကိရိယာဒီပနတော ဝုတ္တံ၊ န ဣဓ ပဋိစ္စသဒ္ဒဿ ပုရိမကာလတ္တတ္တာ။ ဧဝံ ဟိ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စာတိ နိဒဿနဝစနံ နိဒဿိတဗ္ဗေန န သံသန္ဒေယျ။ ဋီ။ တနည်း-နှစ်ပါးသော ကိရိယာတို့၏ သမာနကာလအဖြစ် ရှိသော်လည်း ဖလကြိယာ၏ ဟေတုကြိယာကို ပုရိမကာလကဲ့သို့ ခေါ်သဖြင့် ဟေတုဖလတို့၏ သုပါကဋဖြစ်သောကြောင့် ပုရိမကာလကဲ့သို့ ဝေါဟာရဖြစ်သင့်ရကား ဥပစာရအားဖြင့် ပြီးသော ပုရိမကာလကိုယူ၍ ပုဗ္ဗကာလေ-ဟူ၍ ဆိုအပ်သည်ဟူပေ။ (ပြည်)

ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ န စ သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဒဘေဒတောပိ၊ သဒ္ဒါနည်းပျက်သောကြောင့်လည်း။ ဥပ္ပါဒမတ္တံ၊ သည်။ န ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒေါ၊ မမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏[၁]။

တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဟောတိသဒ္ဒေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ယောဇယိဿာမ၊ ယှဉ်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကဿ၊ ၏။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏[၂]။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိတို့စကားသည်။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယောဂါ-ဘာဝတော စေဝ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့မရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ယှဉ်အပ်သောပုဒ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ဥပ္ပါဒဿ၊ ဥပါဒ်၏။ ဥပ္ပါဒ-ပတ္တိဒေါသတော စ၊ ဥပါဒ်အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းအပြစ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဋိစ္စ။ ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေသု ပဒေသု၊ ဒေသနာ,ပဋိညာဉ်,ပုစ္ဆာ, နိဂုံးအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်ဘို့ဘွင်။ ဧကေနပိ၊ တပုဒ်ပုဒ်နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဟောတိသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်[၃]။ စ၊ ဟိတ်တပါး၏အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဥပ္ပါဒဿ၊ (ဥပါဒ်၏။) ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်

၁-စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ-အစရှိသည်တို့၌ ပစ္စယနကြိယာ၏ရင်း ဥပ္ပဇ္ဇတိကြိယာ၏ရင်း ဝိညာဉ်သာလျှင် ကတ္တားဖြစ်ရကား သမာနကတ္တုကအဖြစ်ကို ရ၏၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-၌ကား ဥပ္ပါဒ-သဒ္ဒါ၏ ဘာဝသာဓနဖြစ်၍ ကြိယာကိုသာ ဟောရကား သမာနကတ္တု လက္ခဏာရှိသော သဒ္ဒပယောဂမဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် သဒ္ဒဘေဒံ ဂစ္ဆတိ-ဟူသည်၊ ချွတ်ယွင်းသော ပျက်သော သဒ္ဒပယောဂဟူလို။ (ပြည်)

၂-ဝုတ္တေ စ ကာရကေ ယေဝ၊ ကြိယာခေပေါ ပတီယတေ။ ကြိယာယ စ ဝုတ္တာယ၊ ကာရကခေပေါ ပတီယတေ-ဟု သဒ္ဒပရိဘာသာရှိသောကြောင့် နာမ်ပုဒ်ကိုသာ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် တိုက်ရိုက်မယှဉ်အပ်ကုန်သော်လည်း အတ္ထိ, ဟောတိ, ဝိဇ္ဇတိ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော ကြိယာပုဒ်တို့ကိုဆောင်၍ စပ်အပ်ကုန်၏၊ ဤသို့သော ဉာယယုတ္တိအသင့်ကို ရည်၍ ဟောတိသဒ္ဒေန သဒ္ဓိံ ယောဇယိဿာမ-ဟု ကေစိတို့ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

၃-ဤကား ပဌမဟိတ်၏အကျယ်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ-ကား ဒေသနာ၊ ဒေသေဿာမိ-ကား ပဋိညာဉ်၊ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ကား ပုစ္ဆာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရာ စသည်ကိုလည်း ဒေသနာသို့သွင်း၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ-ကား နိဂုံး၊ ဤလေးပုဒ်တို့တွင် တပုဒ်ပုဒ်နှင့်မျှ မယှဉ်သောကြောင့် မသင့်ဟူလို သတည်း။ (ပြည်)

တခုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သစေ ဟေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့[၁]။ ဥပ္ပါဒဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်တခုသည်။ ပါပုဏေယျ၊ ရောက်ရာခဲ့၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (န ဟောတိ၊ သမ္ဗန်။)

၅၇၆။ ဣဒပ္ပစ္စယာနံ၊ ဤသင်္ခါရစသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဖြစ်။ (ထိုဘာဝသည်အဘယ်နည်းဟု။ ကြောင့် ဘာဝေါ စ နာမ-စသည်ကိုမိန့်သော်) စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ယော အာကာရော၊ သည်။ သင်္ခါရာဒိပါတုဘာဝေ၊ သင်္ခါရစသည်တို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၌။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အာကာရော၊ သည်။ ဘာဝေါ နာမ၊ ဘာဝမည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ (နိဿယမူဟောင်း၌ မရှိ၊ ယခုစာကိုယ်၌သာ ရှိသည်) (ယေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာဒိပါတုဘာဝဟေတူ၊ သင်္ခါရစသည်ဘို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာအထူးဟုဆိုအပ်သော။ တသ္မိံ ဝိကာရေ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်[၂]။) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသညာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဟူသော အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေပိ၊ အကြင်ကေစိတို့သည်လည်း။ မညန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။ တေသံ ဝါဒီနံ၊ ထိုသို့ဝါဒရှိကုန်သော ကေစိတို့၏။ တံ မညနံ၊ ထိုအောက်မေ့ခြင်းသည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဝစနတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့်တည်း။ (ဘာဝကြေ) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တသ္မာ တိဟ။ပ။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ-ဣမိနာ ပါဌေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၀၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏။ ဝိကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာအထူးဟုဆိုအပ်သော ဝိကာရကို။ (ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။) န ဝုတ္တော၊ အပ်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န

၁-တစိုးတစိ ဖြစ်ခဲ့သော်ကား အသို့နည်း။ ကြောင့်-သစေ ဟေယျ-စသည်ကို မိန့်သော် ဘဝေယျ-ရှိသည်ကားဋီကာ, သဒ္ဒနီတိတို့နှင့်မညီ။ (ပြည်)

၂-တသ္မိံဋ္ဌ သင်္ခါရဝိကာရေ-ဟု ယခုစာကိုယ်၌ရှိ၏၊ ထိုတွင်သင်္ခါရ-မလိုဟု ပြည်နိဿယမူဟောင်း၌ဆို၏၊ နောက်၌ န တေသံ ဝိကာရော-ဟူသော ပါဌ်ကိုထောက်လျှင်လည်း သင်္ခါရမလိုကြောင်း ထင်ရှား၏။ (ဆ-သံ-သော)

ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ပစ္စယဓမ္မာ ဝေဒိ-တဗ္ဗာတိ၊ ဟူသော။ ဣတိ-ဣမိနာ ကမေန၊ ဤအစဉ်ဖြင့်။ ယံ တံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ သမ္မာ၊ မလှုပ်ရှားနိုင် ကြံ့ကြံ့ခိုင်၍ သံတိုင်ဆောက်သို့ မဖောက်မပြန်။ ဝုတ္တန္တိ၊ ဆိုမိသော စကားဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ (တ-အာဂုံ) ယဒိဒံ-ယာ အယံ ဇာတိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧသေဝ-ဧသော ဧဝ၊ ဤဇာတိသည်လျှင်။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းတည်း။ ဧတံ၊ ဤဇာတိသည်။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းတည်း။ ဧသ-ဧသော၊ ဤဇာတိသည်။ သမုဒယော၊ သမုဒယတည်း။ ဧသ-ဧသော၊ ဤဇာတိသည်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းတည်း။ ပ။ ယဒိဒံ-ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဧသေဝ-ဧသော ဧဝ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်လျှင်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟေတု၊ တည်း။ (စေ့အောင် လည်၍ သမ္ဗန်လေ၊ ဤကား ပါဠိတော်အနက်)]

၅၇၇။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-ဟူသော ပုဒ်၌။ (သမုပ္ပါဒပဓာနဝစနဝိညေယျော၊ သမုပ္ပါဒ-ဟူသော ပြဓာန်းသောသဒ္ဒါဖြင့် သိအပ်သော။ သသတ္တိကော၊ သတ္တိနှင့်တကွသော၊ ဝါ၊ သတ္တိရှိသော။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိပရီတံ၊ မဖောက်ပြန်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိကုန်သောကေစိတို့၏။ အညတ္ထ၊ တပါးသောအရာ၌။ ဘာဝသာဓနဿ၊ ဘာဝသာဓနဖြစ်သော။ သမုပ္ပါဒသဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒါကို။ ဒဿနတော၊ တွေ့ဘူးခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ ထိုကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤ၌လည်း။[၁]) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူသော။ ဣမာယ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ၊ ဤသဒ္ဒါရိပ်ဖြင့်။ အယံ ဥပ္ပါဒေါယေဝ၊ ဤဥပါဒ်ကိုသာ လျှင်။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယာ သညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။သာ သညာ၊ ထိုမှားသောအမှတ်ကို။ ဣမဿ ပဒဿ၊ ဤပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဝေံ-ဣဒါနိ ဝုစ္စမာနာကာရေန၊ ဤသို့ ယခု ဆိုလတ့်သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဝူပသမေ-တဗ္ဗာ၊ ငြိမ်းစေအပ်, ဖျောက်အပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (ဝုတ္တော-၌စပ်)

၁-ဤလက်သည်ကွင်းအတွင်းရှိ ပုဒ်များသည် ဋီကာမှဆောင်၍ ပြသောပုဒ်များဖြစ် သည်၊ ၎င်းတို့ကိုချန်လိုက ချန်ထားနိုင်၍။ (ဆ-သံ-သော)

တတော၊ ထိုပစ္စယသမုပ္ပါဒ်ဟူသော သဒ္ဒါကြောင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ဓမ္မသမူဟော၊ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မအပေါင်း၌။ ယတော-ယသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ-ဟူသော သဒ္ဒါကို။ ဒေ့ခာ၊ နှစ်ပါးသောအပြားဖြင့်။ (ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။) တတော-တသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တပ္ပစ္စယော၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသမူဟ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ အယံ ပစ္စယ-ဓမ္မသမူဟော၊ ဤပစ္စည်းတရားအပေါင်းကို။ ဖလောပစာရေန၊ ဖလူပစာရအားဖြင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဣတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပစ္စယတာယ-ပစ္စယသမူဟတော၊ ပစ္စည်းအပေါင်းကြောင့်။ ပဝတ္တော၊ သော။ ယော အယံ ဓမ္မသမူဟော၊ အကြင်ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မအပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ ဓမ္မသမူဟေ၊ ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဒွိခါ၊ ဖြင့်။ (ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။) ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပတီယမာနော၊ ဉာဏဂတိဖြင့်ရှေးရှုကပ်၍ သိအပ်သော၊ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဟိတာယ၊ လောကုတ္တရာအစီးအပွါးအလို့ငှါရင်း။ သုခါယ စ၊ လောကုတ္တရာချမ်းသာအလို့ငှါရင်း။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟုဆိုအပ်သောဓမ္မအပေါင်းကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ တို့သည်။ ပစ္စေတုံ၊ ယုံကြည်ခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှေးရှုသိခြင်းငှါ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ပညာရှိတို့ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှုသိခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိစ္စော၊ စွမည်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဥပ္ပဇ္ဇ-မာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ (ကေကဿ၊ တခုချင်းတခုချင်းသောတရား၏။ ကဒါစိပိ၊ တခံတဆစ်မျှလည်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာ-ဝတော၊ ကြောင့်။) သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (အဟေတုတော၊ အကြောင်းကင်းသောအားဖြင့်ရင်း။ ဝိသမဟေတုတော စ၊ မညီညွတ်သော အကြောင်းကြောင့်ရင်း။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်။) သမ္မာ စ၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ ကောင်းစွာလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ (သဟ သမ္မာ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တို့၏ ဗျတိရိက်ကို တစိတ်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ န ကေကတော-စသည်ကိုမိန့်သော်) ကေကတော၊ တခုချင်း တခုချင်း အားဖြင့်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အဟေတုတောပိ၊ အကြောင်းမရှိသော

အားဖြင့်လည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်းကင်းသောအားဖြင့်လည်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိစ္စော စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ရှေးရှုမိမိ ကပ်၍သိအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှုမိမိ ကပ်၍သိအပ်သော ဓမ္မအပေါင်းသည်။ သမုပ္ပါဒေါ စ၊ တကွဖြစ်သည်လည်း၊ ဝါ၊ သင့်သောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ [၁၅၂] ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ အပိစ-အပရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ (ယော ဓမ္မသမူဟော၊ အကြောင်းပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မသမူဟသည်။) သဟ ကေဇ္ဇ၊ တပေါင်းတည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော ဓမ္မ-သမူဟော၊ သည်။) သမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ မှီ၍။ အပစ္စက္ခာယ၊ မစွန့်မဖယ်မူ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝမ္ပိ၊ သို့လည်း။ (သော ဓမ္မသမူဟော၊ သည်။ ပဋိစ္စ၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ပဋိစ္စမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သမုပ္ပါ-ဒေါ စ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်တတ်သောကြောင့် သမုပ္ပါဒမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။)[၁] ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး၊ ဝါ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မအပေါင်း၏။ အယံ ဟေတုသမူဟော၊ ဤအဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းအပေါင်းသည်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ(တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တပ္ပစ္စယော၊ မည်၏။)[၂] တပ္ပစ္စယတ္တာ၊ ဤသို့ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မအပေါင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ သေမှဿ၊ သလိပ်၏။ ပစ္စယော၊ သော။ ဂုဠော၊ ကို။ သေမှော ဂုဠောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ သို့။ သာသနေ၊ ၌။ သုခပစ္စယော၊ သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပွင့်တော်မူခြင်းကို။ သုခေါ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။

၁-လက်သည်ကွင်းအတွင်းရှိ အနက်သည် မူရင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယခုစာကိုယ်၌ ပြ ထားသော သျှာမူကွဲနှင့် ညီ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ယခုစာကိုယ်အရအားဖြင့် လက်သည်းကွင်းအတွင်းရှိ အနက်မလို။ (ဆ-သံ-သော)

ဝုစ္စတိ ယထာ စ၊ ၎င်း။ တထာ၊ တူ။ အယမ္ပိ၊ ဤအဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းအပေါင်းကိုလည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဖလဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏အမည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖလူပစာရအားဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၇၈။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပဋိမုခံ၊ ရှေးရှူ။ ဣတော၊ ရောက်အပ်သည် တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဟေတုသမူဟော၊ ကို။ ပဋိစ္စောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သဟိတေ၊ တကွအဝိနိဗ္ဘုတ္တဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ (အသီးအသီး မခွဲခြမ်းအပ်) တကွဖြစ်ကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဟေတုသမူဟော၊ ကို။ သမုပ္ပါဒေါ ဣတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ (အရိယာဂါထာ)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အဝိဇ္ဇာဒိကေကဟေတုသီသေန၊ အဝိဇ္ဇာစသော တခုတခုသော အကြောင်းကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြအပ်သော။ ယော သေ-သော ဟေတုသမူဟော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ဟေတုသမူဟော၊ ကို။ (ဣတော ဂတော ဝုစ္စတိ-တို့၌စပ်) သာဓာရဏဖလနိပ္ဖါဒကဋ္ဌေန၊ ထိုဟေတုသမူဟဓမ္မတို့အား ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အဝေကလ္လတ္တေန စ၊ မချို့တဲ့မယုတ်မလျော့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သာမဂ္ဂိအင်္ဂါနံ၊ ပစ္စယသာမဂ္ဂီ၏ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော အစိတ်တို့တွင်။ (နိဒ္ဒါရဏေ စေတံ သာမိဝစနံ) အညမညေန၊ သည်။ ပဋိမုခံ၊ ရှူ။ ဣတော-ဂတော၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ ကတွာ-ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဟေတုသမူဟော၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ သဟိတေဝေ၀၊ တကွသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အညမညံ၊ ချင်း။ အဝိနိဗ္ဘောဂဝုတ္တိဓမ္မေ၊ အသီးအသီး မကွဲပြားသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမုပ္ပါဒေါတိပိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း။ သော ဟေတုသမူဟော၊ သည်။ ပဋိစ္စော စ၊ အချင်း ချင်းသည် ရှေးရှူ ရောက်အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သမုပ္ပါဒေါ စ၊ တကွသာလျှင်ဖြစ်၍ အချင်းချင်း အသီးအသီး မကွဲပြားသော ဖြစ်ခြင်း

ရှိကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ မည်၏။

၅၇၉။ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ အယံ ပစ္စယ-တာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စယသမူဟသည်။ အညောညံ၊ တပါးသည် တပါးကို။ ပဋိစ္စ၊ မှီ၍။ သမံ၊ အဝေကလ္လဖြစ်၍ အညီအညွတ်။ သဟ စ၊ တကွလည်း။ ဓမ္မေ၊ မိမိ၏ ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါ-ဒေတိ၊ ၏။ တတောပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ မုနိနာ၊ ရှင်တော်ဘုရားသည်။ ဘာသိတာ၊ ပြီ။ (အရိယာဂါထာ)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အဝိဇ္ဇာဒိသီသေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌပစ္စယေသု၊ တို့တွင်။ ယေ ပစ္စယာ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စည်းတို့သည်။ သင်္ခါရာဒိကံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားအပေါင်းကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ပစ္စယဓမ္မာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာစသော ပစ္စယဓမ္မတို့သည်။ အညမညံ၊ တပါးသည် တပါးကို။ အပဋိစ္စ၊ မမှီမူ၍။ အညမညဝေကလ္လေ၊ အချင်းချင်းချို့တဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ငှါ။ န သမတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိစ္စ၊ အချင်းချင်းမှီ၍။ သမဂ္ဂါ၊ အညီအညွတ်ရှင်း။ သဟ စ၊ တကွရှင်း။ အယံ ပစ္စယတာ၊ သည်။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဧကေကဒေသံ၊ အကျိုးအပေါင်း၏ အစိတ်အစိတ်ကို။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေသည်မဟုတ်။ ပုဗ္ဗာပရဘာဝေနပိ၊ ရှေ့နောက်၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ န ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေသည်မဟုတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထာနုသာရဝေါဟာရကုသလေန၊ ပရမတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝေါဟာရ၌ လိမ္မာတော်မူသော။ မုနိနာ၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဟူ၍။ ဘာသိတာ၊ ပြီ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတွေဝ၊ သာလျှင်။ ဘာသိတာ၊ ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

၅၈၀။ စ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဘာသမာနေန၊ ဟောတော်မူသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။

ပုရိမေန၊ သော။ ပဒေန၊ ပဋိစ္စ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ သဿတာဒီနံ၊ သဿတအဖြစ်စသည်တို့၏၊ ဝါ၊ သဿတဝါဒစသည်တို့၏။ အဘာဝေါ၊

မရှိခြင်းကို၊ ဝါ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ပစ္ဆိမေန၊ သော။ ပဒေန၊ သမုပ္ပါဒ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒါဒိဝိဃာတတော၊ ဥစ္ဆေဒအဖြစ်စသည်ကို၊ ဝါ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒစသည်ကို ဖျက်ဆီးပယ်ဖျောက်ခြင်းကို။ ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွယေန၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းဖြင့်။ ဉာယော၊ အန္တတရားနှစ်ပါးမှ ကင်းသော မဇ္ဈိမာပဋိပတ်ကို။ ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အရိယာဂါထာ)

[၁၅၃] ပုရိမေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိပရိဒီပကေန၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြတတ်သော။ ပဋိစ္စပဒေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိဓမ္မာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသဝဋ္ဋ, ကမ္မဝဋ္ဋ, ဝိပါကဝဋ္ဋတရားတို့၏။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်၌။ အာယတ္တဝုတ္တိတ္တာ၊ စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဿတာ-ဟေတုဝိသမဟေတုဝသဝတ္တိဝါဒပ္ပဘေဒါနံ၊ သဿတဝါဒ-အဟေတုဝါဒ-ဝိသမဟေတုဝါဒ-ဝသဝတ္တိဝါဒအပြားရှိကုန်သော။ သဿတာဒီနံ၊ သဿတ-ဝါဒစသည်တို့၏။ အဘာဝေါ၊ ကို။ ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဿတာနံ ဝါ၊ သဿတဝါဒတို့အားဧင်း။ အဟေတုအာဒိ-ဝသေန၊ အဟေတုအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော ဝါဒတို့အားဧင်း။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ ဂ္ဂိဖြင့်။ ကိံ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆိမေန စ ပဒေနာတိ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ သင်္ခါရစသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒပရိဒီပကေန၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ သမုပ္ပါဒပဒေန၊ ဖြင့်။ (ပရိဒီပိတော ဟောတိ-၌စပ်) ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ၊ ဂ္ဂိသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဓမ္မာနံ၊ သင်္ခါရစသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒနတ္ထိကအကိရိယဝါဒါ၊ တို့ကို။ ဝိဟတာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒါဒိဝိဃာတတော၊ ကို။ ပရိဒီ-ပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမပုရိမပစ္စယဝသေန၊ ရှေး၌ရှေး၌ဖြစ်သော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုနပ္ပုနံ၊ လဲ။ ဓမ္မေသု၊ သင်္ခါရစသော တရားအပေါင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာ-နေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥစ္ဆေဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒသည်ဧင်း။ နတ္ထိ-

ကာကိရိယဝါဒါ စ၊ နတ္ထိကဝါဒ အကိရိယဝါဒတို့သည်ရင်း။ ကုတော ဘဝိ-
ဿန္တိ၊ အဘယ်မှာဖြစ်ကုန်လတံနည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရိဒီ-
ပိတော ဟောတိ-သို့ဆုတ်) ဒွယေနာတိ၊ ကား။ သကလေန၊ သော။
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝစနေန၊ ဖြင့်။ (အယံ ဉာယော ပရိဒီပိတော ဟောတိ-၌စပ်)
တဿာ တဿာ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတရား
တို့၏ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ သန္တတိ ၊ အကြောင်းအကျိုးစပ်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော အစဉ်ကို၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်း သခ်ါရစသော
အကျိုးတို့၏ စပ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော အစဉ်ကို၊ ဝါ၊ အစဉ်၏။ အဝိစ္ဆိန္နိတ္ဘာ-
အဝိစ္ဆိန္ဒနေန၊ မပြတ်စေခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ မပြတ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ သမ္ဘဝတော-ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့်[၁]။ (ပရိဒီပိတော-၌စပ်) မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ၊ ပါဒ်ရင်း။ သော၊
ထိုသူသည်။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစား၏။
အညော၊ တပါးသောသူသည်။ ကရောတိ၊ ၏။ အညော၊ သည်။ ပဋိသံ-
ဝေဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါဒပ္ပဟာနံ၊ ဤသို့သော ဝါဒကိုပယ်ခြင်းရင်း။
ဇနပဒနိရုတ္တိယာ၊ ဣတ္ထိ ပုရိသစသော ဇနပုဒ် သူတို့ ဝေါဟာရပညတ်၌။
အနဘိနိဝေသော၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းရင်း။ သမညာယ၊ လောကသမ္မုတိ
အမည်ပညတ်ကို။ အနတိဓာဝနံ၊ မကျော်လွန်ခြင်းရင်း။ ဣတိ အယံ
ယထာဝုတ္တော၊ ဤသို့ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ-စသည်ဖြင့် မိန့်ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားရှိသော။ ဉာယော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်းဖြစ်သော အရိယမဂ်
ခရီးကို။ ပရိဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤကား။ တာဝ၊
ရှေးဦးစွာ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဝစနမတ္တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ တည်း[၂]။

၁-အစဉ်၏မပြတ်ခြင်းကြောင့်-ဟု ပြန်ဆိုထားသော အနက်သည် (ကတ္တားကွဲဘိ
မတူရှိသော် မိမိကတ္တား သမ္ဗန်ထား၍ ဖြစ်ငြားဟိတ်မှာ သက်တို့လာသည် တွာဒိ
ပစ္စည်းသဘောတည်း) ဟူသော စည်းကမ်းကိုမှီ၍ ပြန်ဆိုထားဟန် တူပေသည်၊ သို့သော်
ဤအရာ၌ကား ပဌမန္တအဖြစ်ဖြင့် ပြောင်းလဲကြည့်လျှင် တေ တေ ဓမ္မာ သန္တတိ
အဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာ သမ္ဘဝန္တိ-ဟု ကတ္တားတူပင် ဖြစ်သင့်သောကြောင့် သန္တတိ ၊ အစဉ်ကို။
အဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဘာ၊ မဖြတ်မူ၍၊ ဝါ၊ မပြတ်စေမူ၍။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဘဝတော၊
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်-ဟု ဤသို့ ပါဌ်ရှိရင်းအတိုင်း အနက်လည်းသင့်သည်သာတည်း။ (ဆ-သံ-
သော)

၂-ဉာယတိ နိဗ္ဗုတိ အယတိ ဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ ဉာယော၊ မဂ္ဂေါ။ နိပုဗ္ဗော
အယဓာတုကော။ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ, ဝါဒပ္ပဟာနံ, အနဘိနိဝေသော, အနတိဓာဝနံ-တို့သည်

၅၈၁။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒေသေန္တေန၊ ဟောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ-အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားတော်မူအပ်သော။ ယာ အယံ တန္တိ၊ အကြင်ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿာ တန္တိယာ၊ ထိုပါဠိ၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနံ၊ အနက်၏ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အဋ္ဌကထာကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုလိုသော။ (မယာ၊ သည်။) ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ ဘုရားသာဝကတို့၏ အပေါင်းသို့၊ ဝါ၊ ဘုရား၏ပရိသတ်သို့။ ဩတရိတွာ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီဖြစ်လျက် သက်ဝင်၍။ အာစရိယေ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာဆရာတော်တို့ကို။ အနဗ္ဘာ-

---

အယံ-ဟူသော နိဒဿန၏ နိဒဿေတဗ္ဗတို့တည်း။ သဿတုစ္ဆေဒဟု ဆိုအပ်သော အန္တ-ဒွယသို့မကပ်မူ၍ ယထာသကံ ပစ္စယတို့ဖြင့် အနုရူပဖလုပ္ပတ္တိကို ဤ၌ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ-ဟု လိုအပ်ရကား "တဿာ တဿာ။ပ။ သမ္ဘဝတော မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ" ဟူသည်။ ကုသလာ-ကုသလက္ခန္ဓပဝတ္တိ၌ ကာရဏဝေါဟာရ, ဝိပါကခန္ဓပဝတ္တိ၌ ဝေဒကဝေါဟာရ ဖြစ်ရကား သော ကရောတိ-ဖြင့် ကမ္မဝဋ္ဋ, သော ပဋိသံဝေဒေတိ-ဖြင့် ဝိပါကဝဋ္ဋကို ပြ၏။ ထိုဝဋ္ဋနှစ်ပါး တို့၏ ဘိန္နသဘောကြောင့်ရင်း, ဘိန္နကာလဖြစ်သောကြောင့်ရင်း "သော ကရောတိ။ပ။ ဝေဒေတိ" ဟု ယူသော ဝါဒကို ပယ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ အကြင်သန္တာန်၌ ကံဖြစ်၏၊ ထိုသန္တာန်၌ သာလျှင် ထိုကံ၏အကျိုးဖြစ်ရကား "အညော။ပ။ ဝေဒေတီတိ ဝါဒပ္ပဟာနံ" ဟူသည်။ ထိုစကားသင့်၏၊ ပြုအပ်ပြီးသောကံ၏ ပျောက်ခြင်း, ပျက်စီးခြင်း, မပြုအပ်သေးသော ကံ၏မူလည်း ရှေးရှုရောက်ခြင်းသည်မရှိခဲ့သတည်း။ ကာ္တတိ ပုရိသဟူသော ဝေါဟာရသည် ဇနပဒနိရုတ္တိတည်း။ ထိုဇနပဒနိရုတ္တိ၌ အကြင့်ကြောင့်ကား လောက၌ ပညာရှိတို့သည်လည်း "ပဉ္စက္ခန္ဓေ အာနေတု, နာမရူပံ အာဂစ္ဆတု" ဟု မဆိုမူ၍ "ကာ္တတိ ပုရိသော" ဟူ၍သာလျှင် ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သော ဝတ္ထုရှိကုန်သော အပဏ္ဍိတဗာလ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား "ကာ္တတိ ဝေါယံ, ပုရိသော ဝေါယံ" ဟု အမှားနှလုံးသွင်း အဘိနိဝေသဖြစ်၏၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ပိုင်းခြားဆုံးဖြတ် ဝေဘန်တတ်သောဉာဏ် ရှိသော ပညာရှိအားကား တထာတထာ ပဝတ္တမနေ့တို့ကိုစွဲ၍ ပညတ္တိမတ္တအားဖြင့် နှလုံးသွင်းဖြစ်၏၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်ကားမဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ဇနပဒနိရုတ္တိယာ အနဘိနိဝေသော-ဟူသည်။ သတ္တဝါဟူသောအနက်သည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှိ၏ဟူသော် လောကသမ္မုတိကိုလွန်၏။ ထို့ကြောင့် သမညံ အတိဓာဝိတွာ သတ္တော ဇီဝေါ အတ္ထီတိ ပရာမာသနံ ဟောတီတိ-ဟူသည်။ မူလဋီကာ။ လောကသမညာကိုမလွန်၊ သာမညအားဖြင့် သတ္တဝါ စသော အနက်ကို ခေါ်ဝေါ်အပ်၏၊ အဘယ်သို့နည်းဟု သတ္တောတိ ဟိ ဝုတ္တေ ကော ဧတ္ထ သတ္တော၊ ကိံ ရူပံ၊ ဥဒါဟု ဝေဒနာဒယောတိ ဝိဘာဂံ အကတွာ လောကသမညာဝသေနေဝ လောကိယေဟိ ဝိယ လောကိယော အတ္ထော သမညံ အဝိလင်္ဃန္တေန ဝေါဟာရိတဗ္ဗော။ ဋီကာ။ (ပြည်) ဤအရာ၌ ဇနပဒနိရုတ္တိ နာဘိနိဝေသန သမညာနာတိဓာဝနတို့ကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဝေဘန်ဖွင့်ပြသော ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိနှော ၂၇၈ စာပိုဒ် နံပါတ် ၃၃၁-၂ တို့ကိုလည်း ကြည့်ရှုသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

စိက္ခန္တေန၊ မစွပ်စွဲမူ၍။ သကသမယံ၊ မိမိအယူကို။ အဝေါက္ကမန္တေန၊ မကျော်မဖယ်မူ၍[၁]။ ပရသမယံ၊ သူတပါးအယူကို။ အနာယူဟန္တေန၊ အပြစ်တင်ခြင်းငှါ အားမထုတ်မူ၍။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အဋ္ဋိဗာဟန္တေန၊ မတားမြစ်မူ၍။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်းကို။ အနုလောမေန္တေန၊ လျော်စေသည်ဖြစ်၍။ မဟာပဒေသေ၊ သုတ်၌ဟောတော်မူအပ်သော မဟာပဒေသလေးပါး, အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်ကုန်သော သုတ္တသုတ္တာနုလောမအာစရိယဝါဒ အတ္တနောမတိဟူသော မဟာပဒေသလေးပါးတို့ကို။ ဩလောကေန္တေန၊ ကြည့်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိကို၊ ဝါ၊ အကြောင်းကို။ ဒီပေန္တေန၊ ပြသည်ဖြစ်၍။ အတ္ထံ၊ ထိုပါဠိ၏အနက်ကို၊ ဝါ၊ အကျိုးကို။ သင်္ဂါဟန္တေန၊ ပေါင်းယူသည်ဖြစ်၍။ တမေဝတ္ထံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိ၏အနက်ကိုပင်လျှင်။ ပုန၊ ဖန်။ အာဝတ္တေတွာ၊ ပြန်၍။ အပရေဟိပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ ပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသန္တေန စ၊ အကျယ်ပြသည်ဖြစ်၍ရင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုသင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပကတိယာပိ စ၊ ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့်သော်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ ဒုက္ကရာဝ၊ ပြုနိုင်ခဲသည်သာတည်း[၂]။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ သစ္စံ။ ပ ။ ဒုက္ကရာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟု ယထာ၊ ဆိုကုန်သကဲ့သို့ပင်တည်း။

သစ္စံ၊ လေးပါးသောသစ္စာရင်း။ သတ္တော၊ သတ္တမှဆိတ်သော သင်္ခါရတို့၌ သတ္တဟူသောဝေါဟာရရင်း၊ ဝါ၊ သတ္တဝါတို့၏ အတ္တကိစ္စပြီးခြင်း

၁-အဝိဇ္ဇာသည် ပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား ဟေတုပစ္စည်းတပ်၏-ဟုဆိုသောသူသည်ရင်း ကထာဝတ္ထုနယ်၌ ပယ်အပ်သော ပုဂ္ဂလဝါဒ စသည်တို့ကိုဆိုသောသူသည်ရင်း သကသမယကို ကျော်သည်ဖယ်သည်မည်၏၊ ထိုသို့မကျော်မဖယ်မူ၍ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ပိ-သဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနတ္ထ။ ပကတိသော်လည်း အလွန်ခဲယဉ်းတုံသေး၏၊ အထူးထူးသော နည်းတို့ဖြင့်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ် ရှိအံ့နည်းဟူလို။ တနည်း ဝိဘဇ္ဇဝါဒီမဏ္ဍလံ ဩတရိတွာ စသော ယထာဝုတ္တဝိဓာနကို သုံးသပ်သော်သာမဟုတ်၊ မသုံးသပ်မူ၍ ပကတိအတိုင်း သက်သက်ပင်သော်လည်း ဒုက္ကရသာလျှင်တည်းဟူလို။ ဤဝိကပ်၌ ပိ-ကားရင်းသမ္ဘာဝနတ္ထ စ-ကား သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထတည်း။ (ပြည်)

၁၁၅၂၆

ဍင်း[၁]။ ပဋိသန္ဓိ၊ ဋ္ဌေဍင်း။ ပစ္စယာကာရမေဝ စ-ပစ္စယာကာရော ဧဝ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဍင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတုရော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဒုဒ္ဒသာ၊ မြင်နိုင်ခဲကုန်၏။ ဒေသေတုဉ္စ၊ ဟောခြင်းငှါလည်း။ သုဒုက္ကရာ၊ အလွန်ပင် ခဲယဉ်းကုန်၏။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝုတ္တနယဖြင့် အတ္ထသံဝဏ္ဏနာကို ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်, ပြုရန်လည်း ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဂမာဓိဂမပ္ပတ္တေဟိ၊ ပါဠိတည်းဟူသောအာဂုံ, မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော အဓိဂမသို့ရောက်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့ကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ အတ္ထ-

---

၁-အထက်ပါ အနက် ၂-ခုသည်"သတ္တောတိ သတ္တသုညတာတိ ဝဒန္တိ၊ သတ္တသုညေသု ပန သင်္ခါရေသု သတ္တဝေါဟာရော, သတ္တတ္ထကိစ္စသိဒ္ဓိ စ" ဟူသောဋီကာမှ ဒုတိယတတိယ အဖွင့်ကိုမှီ၍ ပြန်သောအနက်ဖြစ်သည်။ ထိုတွင် "သတ္တဝါတို့၏ အတ္ထကိစ္စပြီးခြင်းဍင်း"ဟူသောအနက်ကို ထောက်ဆ၍ သတ္တတ္ထ-ဟု တနှင့်ထ အသဒိသသံယုဂ် ဆင့်လျက်ရှိရာတွင် ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ပေမူ၌ သဒိသသံယုဂ်ဆင့်လျက် သတ္တတ္တ-ဟု ရှိလေသလော ဟု တွေးတော ယူဆဖွယ်ရှိပေ၏။ ထိုသို့သဒိသသံယုဂ်နှင့်ရှိလျှင် "သတ္တဝါဟူသော အတ္တ၏ ကိစ္စပြီးခြင်းဍင်း" ဟူ၍လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ ထိုပြင် "သတ္တဿ ဘာဝေါ သတ္တတ္တံ (သတ္တဝါဟူသော အမည်နှင့် သတ္တဝါဟု အသိအမှတ်ပြုသော ဉာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း) တဒေဝ ကိစ္စံ၊ တဿ သိဒ္ဓိ"ဟု ဝစနတ္ထကြံ၍ "သတ္တဝါမှ ဆိတ်သော သင်္ခါရတို့၌ သတ္တဝါ ဖြစ်ကြောင်းကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းဍင်း" ဟူ၍လည်း ပြန်သင့်၏။ သို့ရာတွင် သီဟိုဠ်မူနှင့်တကွ မြန်မာမူဟောင်းမူသစ်ဋီကာ စာအုပ်အားလုံးတို့၌ကား အသဒိသသံယုဂ်နှင့် သတ္တတ္ထ ဟူ၍ ချည်းရှိနေ၏။ ထိုပါဠ်အရအားဖြင့်လည်း အတ္ထ-သဒ္ဒါကို "အတ္ထော မေ ဂဟပတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာတိအာဒီသု ကိစ္စတ္ထေ" ဟူသော သုတ္တနိပါတ ဌ (၁-၂၃၀) ၌ကဲ့သို့ ကိစ္စအနက်ဟောဟု ယူပြီးလျှင် "သတ္တဝါမှ ဆိတ်သောသင်္ခါရတို့၌ သတ္တဝါ၏ လိုအပ်သော ကိစ္စ (ကိုပြုခြင်း)၏ ပြီးခြင်းဍင်း"ဟု ပြန်ရာ၏။ ဤအနက်၌ လိုအပ်သောကိစ္စဟူသည်မှာ သတ္တဝါဟု အသိအမှတ်ပြုရန်အတွက် လိုအပ်သော သိခြင်း, ခံစားခြင်း, ပြုခြင်း, သွားခြင်း, စားခြင်းစသော ကိစ္စများပင် ဖြစ်သည်ဟု ယူအပ်၏။ ဤသို့ခက်ခဲစွာကြံဆ၍ အနက်ကို ပြုရခြင်းမှာ ပါဠ်ရှိရင်းအတိုင်း အသင့်ယုတ္တိရှိစေလိုသောကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဋီကာ ပါဠ်၌ သတ္တကိစ္စသိဒ္ဓိ-ဟု ဤသို့သာရှိလျှင် ယုတ္တတရဖြစ်ရာ၏။ ဍင်းအတွက် "သတ္တဝါ၏ကိစ္စ ပြီးခြင်း" ဟူ၍ အနက်ပြန်ရာ၏။ အကျဉ်းအားဖြင့် ပြန်လိုလျှင် "သတ္တော၊ သတ္တဝါဍင်း"ဟု ဤမျှသာ ပြန်သင့်၏။ ထိုသို့ပြန်ရာ၌ အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် "လောကဝေါဟာရအလို သတ္တဝါ ရှိသော်လည်း ပရမတ္ထအားဖြင့် သတ္တဝါဟူ၍ မရှိခြင်း ထိုသို့သတ္တဝါမရှိသော သင်္ခါရတို့၌ လောကဝေါဟာရမျှဖြင့် သတ္တဝါဟုခေါ်ဝေါ် ပြောဆိုနေရခြင်း သတ္တဝါဟု အသိအမှတ် ပြုနိုင်လောက်အောင် သိခြင်း, ခံစားခြင်း, ပြုခြင်း, သွားခြင်း, စားခြင်းစသော ကိစ္စ၏ ပြီးခြင်း"ဟူသော သတ္တဝါနှင့်စပ်ဆိုင်သော ဤအကြောင်းအရာများကို သိမြင်ရန် ပြောဆိုရန် ခက်သည်ဟု ဆိုလိုပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

သံဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ န သုကရာ၊ မပြုလွယ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ သမုဒ္ဒရာမဟာမြစ်ကို လက်ပစ်ကူးသော ယောကျာ်းကဲ့သို့ ပေါ့ပေါ့စားစားကူးလွယ်သည်မဟုတ်သောကြောင့်။ ပရိတုလိယိတွာ၊ နှိုင်းချိန်၍။

ပစ္စယာကာရဝဏ္ဏနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဖွင့်ကို။ ဝတ္တုကာမော၊ ဟောခြင်းငှါလိုသော၊ ဝါ၊ ဖွင့်လိုသော။ အဟံ၊ သည်။ အဇ္ဇ၊ ယခု။ သာဂရံ၊ သမုဒ္ဒရာသို့။ အဇ္ဈောဂါဠှော၊ သက်ဆင်းကူးသွားသောယောကျာ်းသည်။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်ရာတည်ရာကို။ နာဓိဂစ္ဆတိ ဣဝ၊ မရနိုင်သကဲ့သို့။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထောက်ရာတည်ရာကို။ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ မရနိုင်။

ပန၊ ထိုသို့မရနိုင်သော်လည်း။ နာနာဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ၊ အထူးထူးသော ဒေသနာနည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော။ ဣဒံ သာသနံ၊ ဤပါဠိဒေမ္မတည်းဟူသော သာသနာသည်ငင်း၊ ဝါ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားသည်ငင်း။ ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အဋ္ဌကထာဟုဆိုအပ်သော ရှေးဆရာမြတ်တို့၏ စကားအစဉ်သည်ငင်း။ အဗ္ဗောစ္ဆိန္နော၊ အစဉ်အဆက်မပြတ်ဖြစ်၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ တည်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုသာသနာနှင့် ပုဗ္ဗာစရိယနှစ်ပါးကို။ သန္နိဿာယ၊ ကြပ်ကြပ်မှဲမှဲအမှီပြု၍။ တေဿ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ အာရဘိဿာမိ၊ အားထုတ်ပေအံ့။ တံ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ ကို။ (သာဓဝေါ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ တုမှေ၊ တို့သည်။) သမာဟိတာ၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အာရုံ၌ အညီအညွတ်ကောင်းစွာ ထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သုဏာထ၊ နာကုန်လော့။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသောသူသည်။ ဣမံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဋ္ဌကထာကို။ အဋ္ဌိံ ကတွာ-အတ္ထံ ကတွာ၊ ဝဇီရစိန် တိမ်သားလှစ်ခွဲ ပုလဲတမူး ထူးမြတ်သော ဥစ္စာကဲ့သို့ပြု၍[၁]။ (တနည်း) အဋ္ဌိံ

၁-ဋီကာပဌမအဖွင့်နှင့်အညီ ပေးသည့်အနက်။ ဒန္တဇထ-ကို မုဒ္ဓဇဌ-ပြု၍ ကရ-ဓာတ်နှောင်းရာ ဣ-လာလျက် ဆန်းအတွက် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၍ အဋ္ဌိ ကတွာ-ဟု ပြီးသည်။ ကတွာမှ က-ကို ပုတ္တော တျာဟံ-၌ ပု-ကဲ့သို့ လဟုမှတ်။ (ပြည်) ဇဂိုဏ်းကျစေရန် က-ကို လဟုကြံသည်၊ "ဝိဒ္ဓက်မာလာ တယော တာ ဂရူ ဒွေ" ဟူသော ဆန္ဒောမဉ္ဇရီလာ ဂါထာ-ဟုယူလျှင် ငင်းကို လဟု ကြံဖွယ်မလိုပါ။ (ဆ-သံ-သော)

ကတ္တာ၊ ပျောက်ရှမရှိ သတိမြဲမြဲ အရိုးစွဲသကဲ့သို့ပြု၍[၁]။ သုဓောယျ၊ နာရာ၏၊ ဝါ၊ နာလတ်မူ။ (သော၊ ထိုနာသောသူသည်။) ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေးကာလထက်နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော။ ဝိသေသံ၊ (လက်မှန်အားထုတ်သည်မှစ၍ ခဏတိုင်းခဏတိုင်းဖြစ်သော သုတစိန္တာဘာဝနာ) ဉာဏ်ထူးကို၊ ဝါ၊ (တဒင်္ဂပဟာန်ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်စသည်ဖြင့်) ကိလေသက္ခယဓမ္မအထူးကို။ လဘေထ၊ ရရာ၏။ ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ သော။ ဝိသေသံ၊ ကို။ လဒ္ဓါန၊ ၍။ မစ္စုရာဇဿ၊ သေမင်း၏။ (ရ-၌ ဂိုဏ်းစောင့်ရဿ) အဒဿနံ၊ မမြင်ရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ဝါ၊ မမြင်ရာအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်သို့။ ဂစ္ဆေ၊ ရောက်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗာစရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

၅၀၂။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (သုဏာထ၊ လော့။) ဟိ၊ နာအပ်သော အဋ္ဌကထာကို ချဲ့ဆိုအံ့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အာဒိတောဧဝ၊ အစကာလ၌သာလျှင်။ တာဝ၊ အစဉ်သင့်။

ဒေသနာဘေဒတော၊ ဒေသနာအထူးအားဖြင့်ရင်း။ အတ္ထလက္ခဏေကဝိဓာဒိတော၊ အတ္ထအားဖြင့်ရင်း, လက္ခဏာစသောအားဖြင့်ရင်း, ဧကဝိဓစသောအားဖြင့်ရင်း။ အင်္ဂါနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသောတဆဲ့နှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့ကို။ ဝဝတ္ထာနာ စ၊ ခြားနားမှတ်သား၍ပြသောအားဖြင့်ရင်း။ (ဒဿနကြေ) ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒေသနာဘေဒတော-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒေသနာဘေဒတောတိ၊ ဒေသနာဘေဒတော-ဟူသောပုဒ်၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။) ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဒေသနာ-၌စပ်) ဝလ္လိဟာရကာနံ၊ နွယ်ကိုဆောင်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ လေးဦးကုန်သော။ ပုရိသာနံ၊ တို့၏။ ဝလ္လိဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ နွယ်ကိုယူခြင်းကဲ့သို့။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ ဝါ၊ စ၍ရင်း။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ ဝါ၊ ၍ရင်း။ ယာဝပရိယောသာနံ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်။ (ဒေသနာ၊ ဟောတော်မူခြင်းရင်း။) တထာ၊ ပါး။ ပရိယောသာနတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ ဝါ၊ ရင်း။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ ဝါ၊ ရင်း၊ ယာဝအာဒိ၊ အစတိုင်အောင်။ (ဒေသနာ၊ ခြင်းရင်း။) ဣတိ၊ သို့။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာ၊ သည်။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ၏။

၁-ဋီကာ ဒုတိယအဖွင့်နှင့်အညီ ပေးသည့်အနက် ဖြစ်သည်။ (ပြည်)

ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ဝဋ္ဋိဟာရကေသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ပုရိသေသု၊ တို့တွင်။ ကော၊ သည်။ ဝလ္လိယာ၊ ၏။ မူလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ တံ၊ ထိုနွယ်ကို။ မူလေ၊ ၌။ ဆေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ အရင်းမှစ၍ အလုံးစုံသောနွယ်ကို။ အာကဍ္ဍိတွာ၊ ငင်၍။ အာဒါယ၊ ၍။ ကမ္မေ၊ လုပ်ဆောင်သောအမှု၌။ ဥပနေတိ ယထာ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ။ပ။ မရဏန္တိ၊ ဏံ-ဟူ၍။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနာပိ၊ ဆုံးသည်တိုင်အောင်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေသု ပုရိသေသု၊ တို့တွင်။ ကော၊ သည်။ ဝလ္လိယာ၊ ၏။ မဇ္ဈံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ၏။ပ။ ဥပရိဘာဂဉ္စေဝ၊ အထက်အဖို့ကိုသာလျှင်။ပ။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ။ပ။ ဇာတိတိ၊ ဟူ၍။ [၁၅၅] မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယော-သာနာပိ၊ လည်း။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။) ဒေသေတိ၊ ၏။ [တံ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတော၊ သပ္ပီတိကတဏှာဖြင့် အလွန်နှစ်သက်သော။ အဘိ-ဝဒတော၊ အဟော သုခံ အဟော သုခံဟု ဝစီဘေဒကရသို့ရောက် (ချီးမွမ်း) သော၊ ဗလဝတဏှာဖြင့် အဟံ မမဟု အလွန်ဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ထိုထက်ဗလဝတဏှာဖြင့် လွတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မျိုသွင်းသိမ်းပိုက်၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါအား။ နန္ဒီ၊ ထိုထက်လည်း အားရှိသော (ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော တဏှာဟူသော) နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင်နန္ဒီသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနှစ်သက်သောနန္ဒီသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါအား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝ-ဥပပတ္တိဘဝသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။]

စ၊ ထိုမှတပါး။ပ။ အဂ္ဂံ၊ အဖျားကို။ပ။ အဂ္ဂါနုသာရေန၊ အဖျားမှ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ယာဝမူလာ၊ နွယ်ရင်းတိုင်အောင်။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ပ။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာတိပစ္စယာ။ပ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပရိယောသာနတော၊ အဆုံးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝအာဒိတောပိ၊ အစ

တိုင်အောင်လည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ [ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ (မယာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်း ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ) နု ခေါ၊ ဖြစ်သလော။ နောဝါ (သမ္ဘဝတိ) နု ခေါ၊ သလော။ ဧတ္ထ၊ ဤဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ ဟူ၍ ငါမေးရာ၌။ ကထံ ဝါ၊ အသို့မူလည်း။ ဝေါ-တုမှာကံ၊ တို့၏[၁]။ (စိတ္တံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပါ၏။) (ဤကား ဇာတိပစ္စယာ နု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ နောဝါ ဟူသော ပဉ္စာ၏ဝိဿဇ္ဇနာတည်း) ဧတ္ထ၊ ဤဇာတိပစ္စယာ နု ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံ-ဟူ၍ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားမေးရာ၌။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ သို့။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ (စိတ္တံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်၏။) (ဤကား ကထံ ဝါ ဧတ္ထ ဟောတိ-ဟူသော ပဉ္စာ၏ဝိဿဇ္ဇနာတည်း၊ နောက်ကို ဤနည်းယောဇနာ)]

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧတေသု ပုရိသေသု၊ တို့တွင်။ပ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့။ ဩတရန္တော၊ သက်လျက်။ ယာဝမူလာ၊ နွယ်ရင်းတိုင်အောင်။ပ။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမေ စ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော အာဟာရာ။ပ။ အဝိဇ္ဇာပဘဝါတိ၊ ဟူ၍။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝအာဒိတော၊ အစတိုင်အောင်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ ဤလေးပါးကုန်သော (ဝိပါကဝဋ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ်တရား, ကမ္မသမုဋ္ဌာန် ဩဇာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော) အာဟာရတို့သည်။ ကိံနိဒါနာ၊ အဘယ်နိဒါန်း ရှိကုန်သနည်း။ ကိံသမုဒယာ၊ အဘယ်လျှင် သမုဒည်းရှိကုန်သနည်း။ ကိံဇာတိကာ၊ အဘယ်လျှင် ဇာတိရှိကုန်သနည်း။ ကိံပဘဝါ၊ အဘယ်လျှင် အမွန်ရှိကုန်သနည်း။ (နိဒါန, သမုဒယ, ဇာတိ, ပဘဝတို့ကား အကြောင်း

၁-ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ ကထံ ဝေါ-ဟု ရှိ၏။ မ ၁-၃၂၈-၌မူ ကထံ ဝါ-ဟု ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဟော ပရိယာယ်နှင်နှင်ချည်းတည်း) ဣမေ စတ္တာရော အာဟာရာ၊ တို့သည်။ တဏှာနိဒါနာ၊ တဏှာလျှင် နိဒါန်းရှိကုန်၏။ပ။ တဏှာပဘဝါ၊ တဏှာလျှင် အမွန်ရှိကုန်။ပ။

၅၀၃။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဧဝံ ဣမေဟိ ဒေသနာပဘေ-ဒေဟိ၊ ဤလေးပါးသော ဒေသနာပဘေဒတို့ဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ (ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ သယံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ စ၊ ဒေသနာကို တင့်တယ်စေတတ်, တန်းဆာဆင်တတ်သော ဉာဏ်ထူးသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ဒေသေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ သမန္တဘဒ္ဒကော၊ သကာခဲကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင် ကောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတော တတော၊ လေးပါးသော ဒေသနာတို့တွင် ထိုထိုဒေသနာအားဖြင့်။ ဉာယပဋိဝေဓာယ၊ အရိယမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း[၁]။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတုဝေသာရဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒါ-ယောဂေန၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်, လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ စတုဗ္ဗိဓဂမ္ဘီရဘာဝပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဓမ္မ, အတ္ထ, ဒေသနာ, ပဋိဝေဓအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိသော ဂမ္ဘီရအဖြစ်သို့

၁-ဉာယောတိ မဂ္ဂေါ၊ သော ဧဝ ဝါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ‘အရိယော စဿ ဉာယော ပညာယ သုဒိဋ္ဌော’ ဟောတီတိ ဝစနတော။ ဋီကာ။ မဂ်ကိုသိခြင်းငှါဖြစ်၏ ဟူသော စကားသင့်ပစေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို သိခြင်းငှါဖြစ်၏ဟူသော စကားသည် ကတ္တားနှင့်ကံမကွဲ မပြား၍ မျှားမျှားသင့်အံ့မထင်ဟူမူ? သယမေ ဟိ သော သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ တထာ တထာ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတ္တာ တာယ တာယ ဒေသနာယ အတ္တနော ပဋိဝေဓာယ သံဝတ္တတိ။ ရင်း။ ဟိ၊ သင့်၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ သယမေဝ၊ မိမိသည်ပင်လျှင်။ သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းသည်၏ အဖြင်ကြောင့်။ တထာ တထာ၊ လေးပါးသော ဒေသနာတို့တွင် ထိုထိုဒေသနာအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာယ တာယ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိကို။ ပဋိဝေဓာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏ ။ ရင်းနက်။ (ပြည်)

ရောက်ခြင်းကြောင့်ငှင်း[၁]။ ဒေသနာဝိလာသပ္ပတ္တော၊ ဒေသနာဝိလာသသို့ ရောက်တော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေသနာ-ဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ နာနာနယေဟေဝ၊ အထူးထူးသောနည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူပေ၏။ ပန၊ အကြောင်းထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ အဿ ဘဂဝ-တော၊ ၏။ ဝါ၊ အဿ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ကို။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ အနုလောမဒေသနာ၊ အကြင်အနုလုံအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ အနုလောမဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တိကာရဏ-ဝိဘာဂသံမူဠ္ဍှံ၊ ဝဋ္ဋတရား၏ အကြောင်းအထူး၌ တွေဝေသော။ ဝေနေယျ-ဇနံ၊ ဝေနေယျသတ္တဝါအပေါင်းကို။ သမနုပဿတော၊ ကောင်းစွာအသင့်အလျော် ရှုတော်မူသောဘုရားအား၊ ဝါ၊ ၏။ ယထာသကေဟိ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာစသော သင့်လျော်သောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သခ်ါရစသော ဝဋ္ဋတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါရင်း။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္ဒဿနတ္ထဉ္စ၊ ဝဋ္ဋတရား၏ဖြစ်စဉ်ကို ပြခြင်းငှါရင်း။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာတဗ္ဗာ၊ ၏။ (အဿ ဘဂဝတော၊ ၏၊) ဝါ၊ အဿ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ပရိယောသာန-တော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်။ (ပဝတ္တာ-၌ စပ်) အယံ လောကော၊ ဤလူအပေါင်းသည်။ [၁၅၆] ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်ပင်ပန်းခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝတ၊ လာရောက်ရှာရသည်တကား။ ဇာယတိ စ၊ ပဋိသန္ဓေနေလည်း နေရ၏။ ဇီယတိ စ၊ အိုလည်း အိုရ၏။ မီယတိ စ၊ သေလည်း သေရ၏။ စဝတိ စ၊ အဖန်တလဲလဲလည်း စုတေရ၏။ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ လဲလဲလည်း ဖြစ်ရ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကိစ္ဆာပန္နံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်သော။ လောကံ၊ ပိုးလောက်သတ္တဝါများလှစွာကို။ အနုဝိလောကယတော၊ သနားအာရုံ တလုံလဲလဲရှုတော်

---

၁ စတုဗ္ဗိဓေဂမ္ဘီရဘာဝပ္ပတ္တိယာ-ကား ဝက်ဝုစ်စကားတည်း။ ဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓ-ဂမ္ဘီရေသု ပတိဋ္ဌာဓိဂမေန ပတိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ဓမ္မအတ္ထဒေသနာ ပဋိဝေဓဟု ဆိုအပ်သော ဂမ္ဘီရတို့၌ထောက်ရာတည်ရာကိုရသဖြင့် မြဲစွာတည်ခြင်းကြောင့်-ဟု ဥဇုကဖြောင့်ရာသတည်း။ (ပြည်)

မူသော ရှင်တော်ဘုရားအား၊ ဝါ၊ ၏။ (သမ္မောဓိတော၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်,သဗ္ဗညုတညာဏ်ကို သိတော်မူသည်မှ။) ပုဗ္ဗဘာဂပစ္စဝေက္ခဏာနုသာရေန၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်ခဲ့သော ပစ္စဝေက္ခဏ(ဝိပဿနာ)ဉာဏ်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်။ တဿ တဿ ဇရာမရဏာဒိကဿ၊ ထိုထိုဇရာမရဏအစရှိသော။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်။ အဓိဂတကာရဏသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သိတော်မူအပ်သော ဇာတိစသောအကြောင်းကို ကောင်းစွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ သာ၊ သည်။ (ပဝတ္တာ၊ ၏။) မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝ အာဒိ၊ အစတိုင်အောင်။ ယာ ပဋိလောမဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ သာ ဒေသနာ၊ သည်။ (ပဝတ္တာ-၌စပ်) အာဟာရနိဒါနဝဝတ္ထာပနာနုသာရေန၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော အနာဂတ်အာဟာရ၏၊ ဝါ၊ ကမ္မဝဋ္ဋဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော ပစ္စုပ္ပန်အာဟာရ၏အကြောင်းကို ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ယာဝအတီတံ အဒ္ဓါနံ၊ သင်္ခါရအဝိဇ္ဇာဟူသော အတိတ်အခွန့်တိုင်အောင်၊ ဝါ၊ တဏှာစသော အတိတ်အခွန့်, သင်္ခါရအဝိဇ္ဇာဟူသော ထိုထက်လည်း အတီတတရအခွန့် တိုင်အောင်။ အတိဟရိတွာ၊ ရှေးရှုဆောင်၍။ ပုန၊ တဖန်။ အတီတဒ္ဓတော၊ သင်္ခါရအဝိဇ္ဇာဟူသော အတိတ်အခွန့်မှ၊ ဝါ၊ တဏှာစသော အတိတ်အခွန့်, သင်္ခါရအဝိဇ္ဇာဟူသော အတီတတရအခွန့်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဟေတုဖလပဋိပါဋိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ အကြောင်းအကျိုး အစဉ်ကိုပြခြင်းငှါ။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဇ္ဈတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာဝပရိယောသာနံ၊ အဆုံးတိုင်အောင်။ (အဿ ဘဂဝတော၊ ၏။) ယာ အနုလောမဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ သာ ဒေသနာ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ အဒ္ဓါနေ၊ အခွန့်၌။ အနာဂတဒ္ဓဟေတုသမုဋ္ဌာနတော၊ အနာဂတ်အခွန့်ဖြစ်သော ဘဝ၏အကြောင်း (ဖြစ်ကုန်သော တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, အဝိဇ္ဇာ, သင်္ခါရ)တရားတို့၏ ဖြစ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ အနာဂတဒ္ဓသန္ဒဿနတ္ထံ၊ အနာဂတ်အခွန့်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိကုန် မမြင်ကုန်သောသူတို့အား မျက်မှောက်ကက်ာ ထင်ရှားစွာသော ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းကိုပြ၍ ဟေတုဖလ အဆက်ဆက်အားဖြင့် ပြက်ပြက်ပြင်ပြင် ထင်ရှားပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဝတ္တာ၊ ၏။ တာသု၊ ထိုဒေသနာလေးရပ်တို့တွင်။ ပဝတ္တိ-

---

၁-ပုဗ္ဗဘာဂပစ္စဝေက္ခဏာနုသာရေန-ပုဒ်၌ ပုဗ္ဗဘာဂ နောင်ကြေလေသော ပဝတ္တ-နှင့်စပ်။ တနည်း(သာ) ပဝတ္တာ-နှင့်စပ်။ (ပြည်)

ကာရဏာသမ္ဗုဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တိ၏အကြောင်း၌ တွေဝေသော။ ဝေနေယျဇနဿ၊ အား။ ယထာသကေဟိ၊ အကြင်အကြင်မိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ပဝတ္တိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သခ်ါရစသော ပဝတ္တိတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါရင်း။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္ဒဿနတ္ထဥ္စ၊ ဖြစ်စဉ်ကိုပြခြင်းငှါရင်း။ အာဒိတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ယာ အနုလောမဒေသနာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ သာ အနုလောမဒေသနာ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၌။ (မယာ၊ သည်။) နိက္ခိတ္တာ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

၅၇၄။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၌။ ကသ္မာ ပန၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ပကတိဝါဒီနံ၊ ပကတိဝါဒီတို့၏။ (ဝါဒေ၊ ၌။) ပကတိ၊ သည်။ အကာရဏံ၊ အကြောင်းကင်းသော။ မူလကာရဏံ၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ လောကဿ၊ ၏။ (အကာရဏံ၊ အကြောင်းကင်းသော။ မူလကာရဏံ၊ အမြစ်အရင်းဖြစ်သောအကြောင်းသည်။ ဟောတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ ငြားအံ့။) အကာရဏံ၊ သော။ မူလကာရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေအပ်၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာသဝသမုဒယာ၊ အာသဝ၏ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော၊ အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ ကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယေန ပရိယာယေန၊ အကြင်အကြောင်းဖြင့်။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။) မူလကာရဏံ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သော ပရိယာယော၊ သည်။ အတ္ထိ ပန၊ ရှိပါ၏လော။ (အမေး၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏ဟုဖြေသော် အဘယ်နည်းဟု သရုပ်ကို မေးလို၍ ကော ပန သောတိ-မိန့်သော်) သော ပရိယာယော၊ သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ္ဋကိုဟောရာကထာ၏။ သီသဘာဝေါ၊ ဦးခေါင်း၏အဖြစ်တည်း။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဋ္ဋကထံ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ သော်။ ဒွေ ဓမ္မေ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ သီသံ ကတွာ၊ ခေါင်းပြု၍။ ကထေတိ၊

၏။ အဝိဇ္ဇံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ သီသံ ကတွာ၊ ၍။ ကထေတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်စဘူး။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထိုမှနောက်၌။ သမဘဝိ၊ စ၍ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ကောဋိ၊ အစွန်းသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဠု၊ ဤသို့ ရှေးအစွန်းမထင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ တော၊ ဤပုရိမာ။ ပ ။ တိ-စသော စကားကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောအပ်၏။ ပန၊ အပ်သော်လည်း။ အထ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤအာသဝဟူသောအကြောင်း ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ၏ အာသဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရဏံ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြောင်းသည်။) ပညာယတိ၊ ၏[၁]။ ဘဝတဏှံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ (သီသံ ကတွာ၊ ခေါင်းပြု၍၊ ဝါ၊ ခေါင်းတပ်၍၊ ဝါ၊ ပဋ္ဌာနပြု၍။ ကထေတိ၊ ၏။) ။ ပ ။ ဣဒပ္ပစ္စယာ၊ ဤဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဤဘဝတဏှာ၏ ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ကာရဏံ၊ ဘဝတဏှာ၏ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းသည်။) ပညာယတိ၊ ထင်၏။

၅၇၅။ ကသ္မာ ပန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဋ္ဋကထံ၊ ကို။ ကထေန္တော၊ သော်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ အဝိဇ္ဇာဘဝတဏှာ ဟူသော ဤတရားတို့ကို။ သီသံ ကတွာ၊ ခေါင်းတပ်၍။ ကထေတိ၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။) သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ သုဂတိ ဘဝသို့လားစေတတ် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့လားစေတတ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ၏။ (ဣမေသံ ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။) ဝိသေသဟေတုဘူတတ္တာ၊ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ကထေတိ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ ဒုဂ္ဂတိသို့လားစေတတ်သော။ ကမ္မဿ၊ အကုသိုလ်

၁-ပုရိမာ ကောဋိ န ပညာယတိ-ဟူပြီး၍ အဘယ့်ကြောင့် ဝေဠေတံ-စသည်ကို ဟောပြန်သနည်း ? ရှေးအစွန်းမထင်လသော် ဥပ္ပါဒဝိရဟဖြစ်၍ နိစ္စအဖြစ်ကို ယူရာ၏-ဟု နှလုံးတော်ပိုက်၍ "ဝေဠေတံ ဘိက္ခဝေ ဝုစ္စတိ" စသော စကားကို ဘုရားဟောတော်မူပြန်သတည်း။ ဤပါဌ်ဖြင့် ဤကာလမှရှေး၌စ၍ ဖြစ်ဘူးသော အဖြစ်မည်သည်မရှိဟု အစ မထင်သောကြောင့် ရှေးအစွန်း မထင်သည်ကို ဟောတော်မူရသည်ဟု ဤအနက်ကို ပြသတည်း။ (ပြည်)

ကံ၏။ ဝိသေသဟေတု၊ ထူးသောအကြောင်းကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ တည်း။ (တနည်း။) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိသေသဟေတု၊ ထူးသောအကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘိဘူတော၊ အဝိဇ္ဇာသည်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ (အာရဘတိ-သို့ သွား) အဂ္ဂိသန္တာပလဂုဠာဘိဃာတပရိဿမာဘိဘူတာ၊ မီးဖြင့်ပူစေခြင်း ဝါ၊ မီးကင်ခြင်း, ဆောက်ပုတ်ဖြင့်ရိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းဒုက္ခသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဝဇ္ဈဂါဝီ၊ သတ်အပ်သော နွားမသည်။ တာယ ပရိဿမာတုရတာယ၊ ထို (မီးဖြင့်ပူစေခြင်း ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော) ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းဖြင့် ကျင်နာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိရဿာဒမ္ပိ၊ သာယာဖွယ်ကင်းသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ အနတ္ထာဝဟမ္ပိ စ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်သော်လည်းဖြစ်သော။ [၁၅၇] (ပိ-ကားဂရဟာ အရစိလည်းဟူ၊ စ-ကားသမုစ္စည်း) ဥဏှောဒကပါနံ၊ ရေပူသောက်ခြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ကိလေသသန္တာပတော၊ ကိလေသာမီးဖြင့် ပူလောင်ခြင်းကြောင့်။ နိရဿာဒမ္ပိ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိနိပါတနတော၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ အနတ္ထာဝဟမ္ပိ စ၊ သော။ ပါဏာတိပါတာဒိံ၊ ပါဏာတိပါတစသော။ အနေကပ္ပကာရံ၊ များသောအပြားရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မံ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားစေတတ်သော အကုသိုလ်ကံကို။ အာရဘတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သုဂတိဂါမိနော၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိသေသဟေတု၊ ကား။ ဘဝတဏှာ၊ တည်း။ ဝါ၊ ဘဝတဏှာ၊ သည်။ ဝိသေသဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝတဏှာဘိဘူတော၊ ဘဝတဏှာသည်နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သာ ဂါဝီ၊ ထိုသတ်အပ်သော နွားမသည်။ သီတူဒကတဏှာယ၊ ရေချမ်းကိုတပ်သဖြင့်။ သအဿာဒံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ပရိဿမဝိနောဒနဥ္စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကို ဖျောက်တတ်သည်လည်းဖြစ် သော။ သီတူဒကပါနံ၊ ကို။ အာရဘတိ ဝိယ၊ သို့။ ကိလေသသန္တာပဝိရဟတော၊ ကိလေသာဟူသောအပူကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သအဿာ-

ဒံ၊ ဖြစ်သော။ သုဂတိသမ္ပာပနေန၊ သုဂတိသို့ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒုဂ္ဂတိဒုက္ခပရိယာမဝိနောဒနဥ္စ၊ ဒုဂ္ဂတိ ဘုံ၌ဖြစ်သော ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းကို ဖျောက်တတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ ပါဏာတိပါတ်မှကြဉ်ခြင်းအစရှိသော။ အနေ-ကပ္ပကာရံ၊ များသောအပြားရှိသော။ သုဂတိဂါမိကမ္မံ၊ သုဂတိသို့လားစေ တတ်သောကံကို။ အာရဘတိ၊ ၏။

၁၇၆။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ၏။ သီသဘူတေသု၊ ခေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု ဓမ္မေသု၊ ထိုအဝိဇ္ဇာတဏှာတရား နှစ်ပါးတို့တွင်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောသုတ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကဓမ္မမူလိကံ၊ တပါးသော တရားလျှင်မူလရှိသော။ ဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ ဒေသနာ၊ သည်။ သေယျထာ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ခေါ။ပ။ ဏန္တိအာဒိ၊ သည်တည်း။ တထာ၊ ထို့ပြင်။ ဥပါဒါနိယေသု။ပ။ ဒါနန္တိအာဒိ၊ သည်တည်း။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ အဝိဇ္ဇူပနိသာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ထိုင်ရာအကြောင်းရှိကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခါရူပနိသံ၊ သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ဘ-ဝတိ၊ ၏။]

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပါဒါနိယေသု၊ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမကဓမ္မတို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာအပ်သော သုခသောမနဿကို အဖန်တလဲလဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော သူအား။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဍ္ဎတိ၊ ပွါး၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သမ္ဘတိ၊ ၏။]

ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဥဘယမူလိကမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော အဝိဇ္ဇာတဏှာမူလရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ (ဒေသနံ ဒေသေတိ)။ပ။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏဿ၊ အဝိဇ္ဇာသည် မြဲ့ယှက်ဖုံးလွှမ်း အပ်သော။ တဏှာယ၊ နှင့်၊ ဝါ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တဿ၊ ယှဉ်သော၊ ဝါ၊ မြဲစွာအပြားအားဖြင့် ဝဋ်၌ ယှဉ်စေအပ်သော။ ဗာလဿ၊ ဗာလလက္ခဏာ နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အဝိဇ္ဇာသည် မြဲ့ယှက်အပ်

သည်၏အဖြစ်နှင့် တကျသည့်ဝဋ်ရထား၌ မြဲစွာကအပ်သည့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ကာယော၊ ငါ၏ရင်း သင်တို့၏ရင်း မျက်မှောက်ကက်ဝ ဖြစ်သော ဤသဝိညာဏက ကာယဟူသော ခန္ဓပဉ္စကသည်၊ ဝါ၊ အာယ-တနဆက္ကသည်။ သမုဒါဂတော-ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပေဝ ကာယော၊ ဤအဇ္ဈတ္တိကာယတနကာယသည်ရင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပသန္တာန်၌၊ ဝါ၊ သူတပါးသန္တာန်၌။ နာမရူပဉ္စ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ဟုမှတ်အပ်သော သဝိညာ-ဏကကာယ ခန္ဓပဉ္စကသည်ရင်း၊ ဝါ၊ အာယတနဆက္ကသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣတ္ထံ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤမိမိ၏ရင်း သူတပါးတို့၏ရင်း ပဉ္စက္ခန္ဓ ဒွါဒသာယတန တရားသဘောဟူသော။ ဒွယံ၊ (ဒွါရ၏အဖြစ်, အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒွယမည်သော) တရား ၂-ပါးအပေါင်း(တစုံ)သည်။ (သမုဒါဂတံ၊ ဖြစ်၏။) ဒွယံ၊ ဒွါရ၏အဖြစ်,အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒွယ (တစုံ)မည်သော အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရခန္ဓာပဉ္စက အာယတနဆက္ကကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဖဿော၊ သည်။ (သမုဒါဂတော၊ ၏။) ယေဟိ၊ အကြင်ဖဿ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အာယတနတို့ကြောင့်။ (ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ဖဿေန၊ ဖြင့်။) ဖုဋ္ဌော၊ အာရုံကိုတွေ့သော[၁]။ ဗာလော၊ ဗာလလက္ခဏာ အဝိဇ္ဇာမကင်းသောသူသည်။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အဖန်တလဲလဲခံစား၏။ တာနိ အာယတနာနိ စ၊ ထိုဖဿ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်လည်း။ သဠေဝ-ဆ ဧဝ၊ ခြောက်ပါးတို့သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ သဠေဝ ဆ ဧဝ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ အာယတနာနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဖဿော၊ သည်။ သမုဒါဂတော၊ ၏။] (ဤပါဠိ အနက်ခက်သည်ဖြစ်၍ နိုင်းရှည့်စိမ့်သောငှါ ဋီကာကြည့်ပါ။) တာသု ဒေသနာသု၊ တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသော။ အယံ ဒေသနာ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၌။ အဝိဇ္ဇာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကမ္မမူလိကာ၊ တခုသောဓမ္မလျှင် မူလရှိသော။ ဒေသနာ၊ တည်း။

၁-အာရုံကို တွေ့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖဿဖြစ်သည်ရှိသော် ထိုဖဿနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အာရုံကိုတွေ့၏ဟု လောကဝေါဟာရ ဖြစ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဖဿနဖုဋ္ဌောတိ အာရမ္မဏံ ဖုသန္တေန ဝိယ ဥပ္ပန္နေန သုခဝေဒနိယေန ဒုက္ခဝေဒနိယေန စ ဖဿေန ဖုဋ္ဌော။ ဖဿေ ဟိ တထာ ဥပ္ပန္နေ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလော ဖုဋ္ဌောတိ ဝေါဟာရော ဟောတီတိ။ အနုဋီ ၂-၉၄။ (ပြည်)

ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၌။ ဒေသနာဘေဒတော၊ ဒေသနာအထူးအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၅၈၇။ အတ္ထတောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာပုဒ်အစရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏[၁]။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ သေယျထိဒံ၊ ထိုအတ္ထဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပူရေတုံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ပွါးစေခြင်း, ဆည်းပူးခြင်းငှါ။ အယုတ္တဋ္ဌေန၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒိ၊ ရိုက်စသည်သည်။ အဝိန္ဒိယံ နာမ၊ မရအပ်, မရထိုက်, မရကောင်း, မရသင့်သည်မည်၏။ အလဒ္ဓဗ္ဗံ၊ မရအပ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကားအနက်။ တံ အဝိန္ဒိယံ၊ ထိုမရအပ်သော ကာယဒုစရိုက်စသည်ကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏[၂]။ တဗ္ဗိပရီတတော၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ကာယသုစရိတာဒိ၊ ရိုက်စသည်သည်။ ဝိန္ဒိယံ နာမ၊ ရအပ်, ရထိုက်, ရကောင်း, ရသင့်သည်မည်၏။ တံ ဝိန္ဒိယံ၊ ကို။ န ဝိန္ဒတိ၊ မရတတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ရာသဋ္ဌံ၊ အစုဟူသောသဘောကို။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ အာယတနဋ္ဌံ၊ မိမိ၌မှီသည်ကိုပြု၍ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့ကို ဖြစ်စေခြင်းသဘောကို။ ဓာတူနံ၊ တို့၏။ သုညဋ္ဌံ၊ အတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သောသဘောကို။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ အဓိပတိယဋ္ဌံ၊ အစိုးရသည် အဖြစ်ဟူသောသဘောကို။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ တထဋ္ဌံ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သောသဘောကို။ အဝိဒိတံ၊ မသိအပ်, မသိနိုင်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာစသည်တို့၏။ ပီဠနာဒိဝသေန၊ ပီဠနစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ စတုဗ္ဗိဓံ-စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးလေးပါး အပြားရှိ

၁-အတ္ထေ အသမ္ဘဝေယေဝ၊ သဒ္ဒေ ဝုတ္တဝိဓိ ကရေ။ သဒ္ဒေ အသမ္ဘဝေယေဝ၊ အတ္ထေ ဝုတ္တဝိဓိ ကရေ။ သဒ္ဒပရိဘာသာလာသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာဒီနံ-၌အဝိဇ္ဇာ-ကို သဒ္ဒပဒတ္ထက ယူ။ ဂါဝ သေ-သုတ်၌ ဂေါ အာဝ သေ-ဖြတ်၍ အနက်၌ အစီအရင်မဖြစ်သင့်သောကြောင့် သဒ္ဒါ၌ အစီအရင်ကို ပြုသတည်း။ ဂါဝဿ-ဟူသောပြယုဂ်၌ သဒ္ဒါဝယ်အစီအရင်မဖြစ်သင့်သောကြောင့် အတ္ထပဒတ္ထကဖြစ်၍ အနက်ကိုယူရသတည်း။ သေ နယော ဤဒိသေသု ဌာနေသု အညေသုပိ။ (ပြည်)

၂-ဒုဂ္ဂတိဂါမိကံ-၏ ဝိသေသအကြောင်း ဖြစ်၍ အဝိဇ္ဇာကို အဝန္ဒိယံ ဝိန္ဒတိ-ဟု ဆိုအပ်သည်၊ အဝိန္ဒိယဝိဇ္ဇာ-ပြီးလိုလျက် ဝိန္ဒိယ-ကိုချေ၍ အဝိဇ္ဇာ-နေသည်။ (ပြည်)

သော။ အတ္ထံ၊ သဘောကို။ အဝိဒိတံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အန္တဝိရဟိတေ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား ကင်းသော။ သံသာရေ၊ ၌။ သဗ္ဗ။ပ။ သေသု၊ အလုံးစုံသောယောနိ, အလုံးစုံသောဂတိ, အလုံးစုံသောဘဝ, အလုံးစုံသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ, အလုံး စုံသော သတ္တာဝါသတို့၌။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဇဝါပေတိ၊ ပြေးစေတတ်၏၊ ဝါ၊ မျှောစေတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏[၁]။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ထင်ရှားမရှိကုန်သော။ ဣတ္ထိပုရိသာဒီသု၊ ဣတ္ထိ-ပညတ် ပုရိသပညတ်စသည်တို့၌။ ဇဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိကုန်သော်လည်း။ ခန္ဓာဒီသု၊ တို့၌။ န ဇဝတိ၊ မဖြစ်တတ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ (ဗျဉ္ဇနတ္ထံ ဝတွာ သဘာဝတ္ထံ ဒဿေတုံ အပိ စာတိအာဒိ ဝုတ္တံ။) အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ [၁၅၈] စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝတ္ထာရမ္မဏာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့ကိုငင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ဇရာမရဏစသော ပဋိစ္စသမုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့ကိုငင်း။ ဆာဒနတောပိ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။

ယံ ပဋိစ္စ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ မကင်းမူ၍၊ ဝါ၊ မစွန့်မူ၍။ ဖလံ၊ သည်။ ဧတိ၊ ဖြစ်တတ်တည်တတ်၏။ သော ပဋိစ္စ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ (အဝုတ္တကမ္မသာဓနေတည်း။) ပဋိစ္စာတိ၊ ကား။ န ဝိနာ၊ မကင်းမူ၍။ အပစ္စက္ခိတွာ၊ မစွန့်မပယ်မူ၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဧတီတိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ပဝတ္တတိ စ၊ တည်လည်း တည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ (ပစ္စယ-သဒ္ဒါသည် ဥပကာရကဋ္ဌ-အနိပ္ဖန္နပါဋိပဒိကဟုပြခြင်းငှါ အပိ စ-စသည်ကိုမိန့်သော်။) အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ ဥပကာရကဋ္ဌော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အနက်သည်။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ပစ္စယအနက်မည်၏။ သာ ဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။

၁-ဝဏ္ဏာဂမ, ဝဏ္ဏဝိပရိယာယ, ဝဏ္ဏဝိကာရ, ဝဏ္ဏနာသ, ဓာတုအတ္ထဝိသေသယောဂ-ဤငါးပါးသော နိရုတ္တိလက္ခဏာအားဖြင့် အ+ဝိ+ဇ၊ သုံးလုံးကိုသာယူ၍ ကြွင်းသမျှကိုချေ၍ ဇ-အက္ခရာတခုလာ၍ အဝိဇ္ဇာပြီးသည်။

ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊ မည်၏။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားကြောင့်။

သင်္ခါ၊ ပြုအပ်သောအကျိုးတရားကို။ အဘိသင်္ခရောန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ငှင်း။ သင်္ခါရသဒ္ဒေန၊ သင်္ခါရ-သဒ္ဒါဖြင့်။ အာဂတသင်္ခါရာ၊ လာသောသင်္ခါရတို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဒုဝိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏[၁]။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ တယော၊ ကုန်သော။ ပုညာပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ-အပုညာဘိသင်္ခါရ-အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ငှင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရ-ဝစီသင်္ခါရ-စိတ္တသင်္ခါရတို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးသောသင်္ခါရတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံ ခြောက်ပါးသော သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ လောကိယကုသလာကုသလစေတနာမတ္တမေဝ၊ လောကီကုသိုလ်စေတနာ, အကုသိုလ်စေတနာသည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သင်္ခတသင်္ခါရာ၊ သင်္ခတသင်္ခါရတို့ငှင်း။ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာ၊ တို့ငှင်း။ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရော၊ ငှင်း။ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော၊ ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤလေးပါးသော သင်္ခါရတို့သည်။ သင်္ခါရသဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတသင်္ခါရာ၊ လာသောသင်္ခါရမည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်း

၁-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့သည်လည်း သင်္ခါရ-သဒ္ဒါဖြင့် လာသော သင်္ခါရဖြစ်ကုန်ငြားသော်လည်း ထိုအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရတို့သည် ဤဒေသနာ၏ ပဓာနတို့ပေတည်းဟု အသီးအခြားဆိုအပ်ကုန်၏။ တနည်း။ သင်္ခါရသဒ္ဒေန အာဂတသင်္ခါရာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော သင်္ခါရကို ဆိုအပ်၏။ ထိုအပေါင်း၏ အဖိတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်လည်း ဤအရာ၌ ဖွင့်အပ်သောအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရမည်၏။ ထိုကြောင့် ဖွင့်အပ်သောသင်္ခါရအလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ကို ပေါင်းရုံး၍ ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့် ဒုဝိဓာ-ဟုမိန့်သတည်း ရှေးနည်းကား ဂေါဗလိဗဒ္ဓ၊ နောက်နည်းကား ပုညဉာဏသမ္ဘာရ။ နှစ်ဝိကပ်အထူး။ (ပြည်)

နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘောတရားတို့သည်။ သင်္ခတသင်္ခါရာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မာ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အဘိသင်္ခတသင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုအဋ္ဌကထာတို့၌ ဆိုအပ်ကုန်သော အဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထေဝ၊ အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ-ပါဠ်ဖြင့် ဟောအပ်သော ဤသင်္ခတသင်္ခါရ၌သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထိုအဘိသင်္ခတသင်္ခါရတို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာရာပါဠိရပ်သည်။ န ပညာယတိ၊ ပါဠိတော်ဝယ် မထင်မမြင်ခဲ့။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တေဘူမကကုသလာကုသလစေတနာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်စေတနာ, အကုသိုလ်စေတနာကို။ အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရောတိ၊ ရှေးရှုပြုပြင်တတ်သော သင်္ခါရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရ၏။ (အာဂတဋ္ဌာနံ-၌စပ်)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်ပြည့်စုံသော။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပုညဉ္စေဝ သင်္ခါရံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ပြုပြင်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာသောပါဠိရပ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာယိကစေတသိကံ ဝီရိယံ၊ ကာယိကဝီရိယစေတသိကဝီရိယကို။ ပယောဂါဘိသင်္ခါရောတိ၊ ကာယပယောဂစိတ္တပယောဂကိုပြုပြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပယောဂါဘိသင်္ခါရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[1]။ သော၊ ထိုပယောဂါဘိသင်္ခါရသည်။ (အာဂတော-၌စပ်။) ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှလောက်။ အဘိသင်္ခါရဿ၊ ပယောဂကို ပြုပြင်တတ်သော ဝီရိယ၏။ ဂတိ၊ အဟုန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တနည်း။) အဘိသင်္ခါရဿ၊ ဝီရိယသည် ပြုပြင်အပ်, ဖြစ်စေအပ်သော ပယောဂ၏။ ဂတိ၊ အဟုန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ရှေးအနက်ကား မုချ၊ နောက်အနက်ကား ကာရဏူ။) တာဝတိကံ၊ ထိုမျှလောက်။ ဂန္တွာ၊ ၍။ အက္ခာဟတံ မညေ-အက္ခာဟတံ ဝိယ၊ ဝင်ရိုး၌ လျှိုသွင်းစွပ်ထားသကဲ့သို့။

---

[1]-ပယောဂံ အဘိသင်္ခရောတီတိ ပယောဂါဘိသင်္ခါရော၊ ကာယပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော ကာယိကဝီရိယ စိတ္တပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတသိကဝီရိယရှိ၏။ ဋီကာ၌ကား ကာယပယောဂသမုဋ္ဌာပနဝီရိယံ ကာယိကဝီရိယံ-ဟူ၍သာ လာ၏။ စေတသိကဝီရိယ မလာ။ (ပြည်)

အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ (တနည်း) အက္ခာဟတံ အက္ခေ ပဝေသေတွာ ဌပိတ-
မိဝ၊ ဝင်ရိုး၌ လျှိုသွင်းစွပ်ထားအပ်သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ မညေ-အဋ္ဌာသီတိ
မညာမိ၊ တည်၏ဟု မှတ်ထင်၏။ ဣတိအာဒီသု၊ တို့၌။ အာဂတော၊
လာ၏[၁]။ ကေဝလဉ္စ၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဝါ၊ သက်သက်လည်း။ တေ-
ယေဝ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။
အညေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ (သင်္ခါရာ-၌စပ်) အာဝုသော
ဝိသာခ၊ ခ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော
နိရောဓသမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားသော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။
ခေါ၊ စစ်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို ပြုပြင်တတ်သော
ဝိတက်ဝိစာရသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ကာယသင်္ခါ-
ရော၊ ကရဇကာယသည် ပြုပြင်အပ်သော အဿာသပဿာသသည်။
(နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။) တတော၊ မှ။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော
သညာဝေဒနာသည်၊ ဝါ၊ ဝိတက်ဝိစာရမှတပါးသော စေတသိက် ငါးဆယ်
သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရ-
သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ အနေကေ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊
တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်သေး၏။ တေသု၊ ထိုသင်္ခါရ-သဒ္ဒါဖြင့်လာကုန်သော
အနေကသင်္ခါရတို့တွင်။ ယော သင်္ခါရော၊ ရသည်။ သင်္ခတသင်္ခါရေဟိ၊
သင်္ခတသင်္ခါရတို့ဖြင့်။ သင်္ဂဟံ၊ ပေါင်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ န ဂစ္ဆေယျ၊
မရောက်ရာ။ သော သင်္ခါရော၊ ထိုသို့မရောက်သော သင်္ခါရသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဣတော၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသောပုဒ်မှ။ ပရံ၊ ၌။ သင်္ခါရ-
ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော သင်္ခါရ-သဒ္ဒါ၏
အနက်, ပစ္စယ-သဒ္ဒါ၏ အနက်စသည်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖွင့်ပြီးသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၁၅၉] ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဝုတ္တေ၊ မဖွင့်အပ်သေးသော ဝိညာဏ
နာမရူပစသော ပုဒ်တို့၌။ (သု-ကြေသည်။ တနည်း။ ဝုစ်ပြန်သည်။)
(အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဝိဇာနာတိ၊ အထူးသဖြင့် သိတတ်၏။

၁-အဘိသင်္ခါရဿ ဂတီတိ ပယောဂဿ ဂတိ ပယောဂဿ ဂမနံ။ အက္ခာဟတံ မညေတိ
အက္ခေ ပဝေသေတွာ ဌပိတမိဝ မညာမိ။ အံ ဋ္ဌ ၂-၈၀။ ဤဋီကာ၌ကား အဘိသင်္ခါရဿာတိ
ပယောဂဝေဂဿ-ဟူ၏၊ နိဿယ နံ့စာ ဂဏ္ဌိဆရာတို့ကား အက္ခာဟတံ မညေ၊ ဝင်ရိုးကို
ခတ်မိသကဲ့သို့ ဝင်ရိုးကျိုးသကဲ့သို့ဟုကုန်၏။

ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ နမတိ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွတ်တတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ မည်၏။ ရုပ္ပတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ မည်၏။ အာယေ၊ မိမိပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဖြစ်တတ်သော စိတ်,စေတသိက်တို့ကို။ တနောတိ၊ ချဲ့တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အာယတံ၊ ရှည်စွာသော သံသရာကို။ နယတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယတနံ၊ မည်၏။ ဖုသတိ၊ တွေ့တတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ပရိတဿတိ၊ သိတ်တတ်၏၊ ဝါ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှါ အလိုရှိတတ်, တောင့်တတတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ မည်၏[၁]။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ဘာဝယတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဇနနံ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်း။ ဇီရဏံ၊ ရင့်ရော်ခြင်း။ ဇရာ၊ ရင့်ရော်ခြင်း။ ဧတေန ဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ (စုတိက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။) မရန္တိ၊ ပျက်တတ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ သေတတ်ကုန်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ပျက်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မရဏံ၊ မည်၏။ (စုတိက္ခန္ဓာနံ မရဏန္တိ မရန္တိ ဧတေနာတိ ဝုတ္တံ။ ဋီကာ။) သောစနံ၊ စိုးရိမ်ခြင်း။ သောကော၊ စိုးရိမ်ခြင်း။ ပရိဒေဝနံ၊ ငိုကြွေးခြင်း။ ပရိဒေဝေါ၊ ငိုကြွေးခြင်း။ ဒုက္ခယတိ၊ ကရဇကာယသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဆင်းရဲစေတတ်၏။ ဉ္စတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိဝသေန၊ ဥပါဒ်ဌီ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအဖို့အားဖြင့်။ ခဏတိ၊ ကရဇကာယသမ္ပယုတ်တရားတို့ကို တူးဖြိုတတ်၏။ ဉ္စတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ ဒုက္ခံ၊ မည်၏။ ဒုမ္မနဘာဝေါ၊ မသာယာသောနှလုံးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်။ ဒေါမနဿံ၊ မည်၏။ ဘူသော၊ လွန်စွာ။ အာယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းတည်း။ ဥပါယာသော၊ လွန်စွာပင်ပန်းခြင်း၊ ဝါ၊ လွန်စွာနစ်ခြင်း။

၁-တဿတီတိ ပိပါသတိ။ ဋီကာ။ ပါ-ဓာတ် သ-ပစ္စည်း တိ-ဝိဘတ်။ ဘုဇဃသဟာရသုပါဒီဟိ တုမိစ္ဆတ္ထေသု-သုတ်ဖြင့်စီရင်ရကား တုံ-ပစ္စည်းဉ္စ စ္စာအနက်ကို ရသင့်သည်။ သိတ်၏ ဟူသည်လည်း သောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဟူလိုသည်။ ပါ ပါနေ, ပါ ပရိဘုဉ္ဇနေ-ဟူရကား ပရိဘုဉ္ဇနတ္ထကိုလည်းရသင့်သည်။ ကာမေသု ပါတဗျတမာပဇ္ဇတိ-တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (ပြည်)

သမ္ဘဝန္တီတိ၊ ကား။ အဘိနိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (သမ္ဘဝန္တိ-ကိရိယာ၌ သောကစသော ကာရကတို့ကိုသာ ယှဉ်သင့်သည်ဟု ယူအံ့စိုးရကား နကေဝလဉ္စ-စသည်ကိုမိန့်သော်။) ကေဝလဉ္စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သောကာဒိဟေဝ၊ သောကအစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့်သာလျှင်။ (ယောဇနာ၊ ကို။) န ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ သဗ္ဗပဒေဟိ၊ သင်္ခါရစသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ (ပိ-ကြေ။) သမ္ဘဝန္တိသဒ္ဒဿ၊ ၏။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ ဣတရထာ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်သည်မှတပါး သောက စသည်တို့နှင့်သာ ယှဉ်သင့်သည်ဟူသော အပြားအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယှမာနေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်[၁]။) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကိံ၊ အဘယ်အမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န ပညာယေယျုံ၊ မထင်ကုန်ရာ။ (ဤအမှုကို ပြုကုန်၏ဟု မထင်ကုန်ပင် ဖြစ်တန်စေ၊ အကျိုးတစ်မရှိလတ်က မယှဉ်သင့်သေး စုဒ်ရှိရကား။ သမ္ဘဝန္တီတိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။) ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ သမ္ဘဝန္တိယာ၊ သမ္ဘဝန္တိ-ကိရိယာနှင့်။ ယောဇနာယ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသည်။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော၊ မည်၏။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နဝဝတ္ထာနံ၊ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်တို့ကို မှတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ကတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ-စသောပုဒ်တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

ဧတ္တာဝတာ ဥဒ္ဒိ ဝစနံ၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌနယနိဒဿနံ၊ ပြအပ်ပြီးသောအစီအရင်ကို ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တေန၊ ထိုနိဒဿနအနက်ရှိသော

၁-ယင်းကိရိယာကို အဆုံး၌သာ ဟောသောကြောင့် ယင်းကာရကတို့နှင့်သာ ယှဉ်သင့် စပ်သင့်ပါသည် မဟုတ်လော။ ဝါ၊ သောက။ပ။ ဥပါယာသာ-ဟူသော ကတ္တားနှင့်သာ နီးပါသည် မဟုတ်လော၊ ကြောင့် ဣတရထာ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ဝေ-သဒ္ဒါဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟေ၀ ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်သာလျှင်။ (သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ သင့်၏။) ဣဿရနိမ္မာနာဒီဟိ၊ ပရမေသွာ ဖြဟ္မာဖန်ဆင်းခြင်းစသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ (သမုဒယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မသင့်။) ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေဿာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြင်အကြင်သို့သော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော၊ ဝါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့တိုင်းသော။ ကေဝလဿာတိ၊ ကား။ အသမ္မိဿဿ၊ သုခနှင့်မရောသက်သက်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ သကလဿ၊ အလုံးစုံသော ဘဝစသည်တို့၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ကာလတို့၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ၏။ (သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗသမုဒယော-ဌစပ်) သတ္တဿ၊ ၏။ (သမုဒယော၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သုခသုဘာဒီနံ၊ တို့၏။ (သမုဒယော၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သမုဒယောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဟောတီတိ၊ ကား။ သမ္ဘဝတိ၊ သင့်၏။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၈၈။ လက္ခဏာဒိတောတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏာဒိတော၊ ဖြင့်။ သေယျထိဒံ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အညာဏလက္ခဏာ၊ မသိခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ၊ သိတတ်သောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ သမ္မောဟနရသာ၊ (သမ္ပယုတ္တဓမ္မ, တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလတို့ကို) ပြင်းစွာတွေဝေစေခြင်းကိစ္စရှိ၏၊ ဝါ၊ မိုက်စေခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံ၏သဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏၊ ဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ်သောတရားဟူ၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ အာသဝပဒဋ္ဌာနာ၊ အာသဝလျှင် နီးသောအကြောင်းရှိ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဘိသင်္ခရဏလက္ခဏာ၊ ပြုပြင်ခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်၏။ အာယူဟနရသာ၊ ပဋိသန္ဓေကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း, ကြောင့်ကြဗျာပါရပြုခြင်း ကိစ္စရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ ရုပ်နာမ်ဟူသော အကျိုးတရားကို ပေါင်းစုရုံးစည်းခြင်း ကိစ္စရှိကုန်၏၊ ဝါ၊ အပေါင်းအစုဖြစ်သော ရုပ်နာမ်အကျိုးတရားကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စရှိကုန်၏။ စေတနာပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ စေ့ဆော်တတ်သည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာပဒဋ္ဌာနာ၊ ကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဇာနနလက္ခဏံ၊ အထူးသဖြင့်သိခြင်း

လက္ခဏာရှိ၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ရှေးသွား၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ကိစ္စရှိ၏။ ပဋိသန္ဓိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ ပုရိမဘဝနှင့်တကွ စပ်တတ်သောတရားဟူ၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ သင်္ခါရပဒဋ္ဌာနံ၊ သင်္ခါရလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝတ္ထာရမ္မဏပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝတ္ထုအာရုံလျှင် နီးသော အကြောင်းရှိ၏။ နာမံ၊ သည်။ နမနလက္ခဏံ၊ အာရုံသို့ညွတ်ခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ သမ္ပယောဂရသံ၊ (ဝိညာဉ်နှင့်တကွဥင်း, အချင်းချင်းဥင်း) အညီ အညွတ်ကေုပ္ပါဒတာစသော အပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဝိနိဗ္ဘောဂ-ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အသီးအသီးမဖြစ်ခြင်း မကွဲပြားခြင်းလျှင် ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ ဝိညာဉ်လျှင် နီးသောအ ကြောင်းရှိ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ရုပ္ပနလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိကိရဏရသံ၊ (သမ္ပယောဂလက္ခဏာ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ဖရိုဖရဲ ကွဲခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အဗျာကတပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အဗျာကတတရားဟူ၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏၊ ဝါ၊ အာရုံကိုမယူတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏[၁]။ ဝိညာဏပဒဋ္ဌာနံ၊ ၏။ သဠာယတနံ၊ သည်။ အာယ-တနလက္ခဏံ၊ ထိခိုက်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏၊ ဝါ၊ အမွန်ရှည်စွာသော သံသရာ ဝဋ်ကိုချဲ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဒဿနရသံ၊ မိမိဉစ္စာဖြစ်သော အာရုံကိုယူခြင်း တွေ့ခြင်းကိစ္စရှိ၏[၂]။ ဝတ္ထုဒွါရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ (ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်, မနောဓာတ်တို့၏) ဝတ္ထုအဖြစ် ဒွါရအဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ (ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏဒွေဝတ္ထု စက္ခာဒိပဉ္စကာပေက္ခံ။) နာမရူပပဒဋ္ဌာနံ၊ ရှိ၏။ ဖဿော၊ သည်။ ဖုသန-လက္ခဏော၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သံဃဋ္ဋနရသော၊ အာရုံကို ပွတ်ချုပ်ထိပါးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သင်္ဂတိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဝတ္ထုအာရုံ ဝိညာဉ်

၁-နာမဿ ကဒါစိ ကုသလာဒိဘာဝေပိ အတ္တီတိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ အဗျာ-ကတပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ၊ အစေတနော အဗျာကတောတိ ဧတ္ထ ဝိယ အနာရမ္မဏတာ ဝါ အဗျာကတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဋီကာ။ အနာရမ္မဏပရိယာယေဝေတ္ထ အဗျာကတသဒ္ဒေါ။ မဓု။ (ပြည်)

၂-ခပ်သိမ်းသောစက္ခု၊ သောတ စသော အာယတနတို့၏ မိမိဉစ္စာဖြစ်သော (မိမိနှင့် ဆိုင်သော) အာရုံကိုယူခြင်းသည်ပင်လျှင် တွေ့ခြင်းမြင်ခြင်းမည်၏၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်ဒဿန ကိစ္စဟူ၍ မှတ်လင့်။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ "ဒဿနဿ ပကာသကံ ဝိသယဂ္ဂဟဏဿ ကရဏတော ဒဿနရသံ၊ ဒဿနာဒိရသန္တိ ပန သမ္ဘောဂဝိနောဒနံ ဝုတ္တံ" ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်) ယခုစာကိုယ်၌မူ ဒဿနာဒိရသံ-ဟု ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အကြောင်းသုံးပါးတို့၏ စုဝေးပေါင်းဆုံခြင်းအားဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်တတ်၏။ သင္ခါယတနပဒဋ္ဌာနော၊ ရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အနုဘဝန-လက္ခဏာ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝိသယရသ-သမ္ဘောဂရသာ၊ အာရုံ၏အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ သုခဒုက္ခ-ပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ သုခဒုက္ခဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဖဿပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိ၏။ တဏှာ၊ သည်။ ဟေတုလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်တည်းဟူသော လက္ခဏာရှိ၏။ အဘိနန္ဒနရသာ၊ ထိုထိုအာရုံဘုံဘဝတို့၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ အတိတ္တဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ စိတ်၏ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ရူပါရုံစသည်တို့၌ မရောင့်ရဲသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားရှေးရှု ထင်တတ်၏။ ဝေဒနာပဒဋ္ဌာနာ၊ ရှိ၏။ [၁၆၀] ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဂဟဏ-လက္ခဏံ၊ အာရုံကို ပြင်းစွာစွဲလမ်းခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အမုဉ္စနရသံ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိအဘိနိဝေသ၏အစွမ်းဖြင့်) မလွှတ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ တဏှာဒဠှတ္တ-ဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တဏှာဒဠှတ္တဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ တဏှာပဒဋ္ဌာနံ၊ ရှိ၏။ ဘဝေါ၊ သည်။ ကမ္မကမ္မဖလလက္ခဏော၊ ကံ၏အဖြစ်, ကံ၏အကျိုး၏ အဖြစ်လျှင်လက္ခဏာရှိ၏။ ဘာဝနဘဝနရသော၊ ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စ, ဖြစ်ခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ကုသလာကုသလာဗျာကတပစ္စုပ-ဋ္ဌာနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်အဗျာကတဖြစ်၍ ဉာဏ်အားရှေးရှုထင်တတ်၏။ ဥပါဒါနပဒဋ္ဌာနော၊ ရှိ၏။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဗ္ဗော၊ ၏။

၅၇၉။ ကေဝိဓာဒိတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အညာဏာဒဿ-နမောဟာဒိဘာဝတော၊ ဓမ္မသဘောကိုမသိခြင်း, မမြင်ခြင်း, တွေဝေခြင်းစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကေဝိဓာ၊ အဖို့ရှိ၏။ (အာဒိသဒ္ဒေန အနနုဗောဓာဒီနံ သင်္ဂဟော။) အပ္ပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိတော၊ ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည် တို့ကိုမသိခြင်း, အသုဘစသည်တို့၌ သုဘစသည်ဖြင့် အမှားသိခြင်းအား ဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ သသင်္ခါရာသင်္ခါရတော၊ သသင်္ခါရအသင်္ခါရအားဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ ဒုဝိဓာ၊ ၏။ ဝေဒနတ္တယသမ္ပယောဂတော၊ ဝေဒနာသုံးပါး အပေါင်းနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ ၏။ စတုသစ္စာပဋိဝေဓတော၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိသောဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ၏။ ဂတိပဉ္စကာဒီနဝဇ္ဇာဒနတော၊ ဂတိငါးပါးအပေါင်း၌ အပြစ်ကို

ဖုံးလွှမ်းသောအားဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဆံသည်ကိုဆိုအံ့။ ဒွါရာ-ရမ္မဏတော၊ ခြောက်ပါးသောဒွါရ ခြောက်ပါးသောအာရုံ၌ ဖြစ်သောအားဖြင့်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဆဗ္ဗိဓတော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သာသဝဝိပါကဓမ္မဓမ္မာဒိဘာဝတော၊ သာသဝအဖြစ်, ဝိပါကဓမ္မဓမ္မအဖြစ် အစရှိသော သဘောအားဖြင့်။ ဧကဝိဓာ၊ ကုန်၏။ ကုသလာကုသလတော၊ ကုသိုလ်သင်္ခါရ, အကုသိုလ်သင်္ခါရအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ ကုန်၏။ ပရိတ္တ။ပ။ တတော၊ ပရိတ္တသင်္ခါရ, မဟဂ္ဂတ-သင်္ခါရ, ဟီနသင်္ခါရ, မဇ္ဈိမသင်္ခါရ, မိစ္ဆတ္တနိယတသင်္ခါရ, အနိယတသင်္ခါရအားဖြင့်။ တထာ၊ တူ။ ဒုဝိဓာ၊ ကုန်၏။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒိဘာဝတော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရအားဖြင့်။ တိဝိ-ဓာ၊ ကုန်၏။ စတုယောနိသံဝတ္တနတော၊ လေးပါးသောယောနိ၌ အကျုံးဝင်သော အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သောအားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဂတိဂါမိတော၊ ငါးပါးသောဂတိသို့ လားစေတတ်သောအားဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓာ၊ ကုန်၏။

ဝိညာဏံ၊ သည်။ လောကိယဝိပါကာဒိဘာဝတော၊ လောကီဝိပါက် ဝိညာဉ်အစရှိသော အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧကဝိဓံ၊ ၏။ သဟေတုကာဟေတု-ကာဒိတော၊ သဟေတုကအဟေတုက အစရှိသောအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ ၏။ ဘဝတ္တယပရိယာပန္နတော၊ ဘဝသုံးပါးအပေါင်း၌ အကျုံးဝင်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဝေဒနတ္တယသမ္ပယောဂတော၊ ဝေဒနာသုံးပါးအပေါင်းနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်ရင်း။ အဟေတုကဒွိဟေတုကတိဟေတုကတော စ၊ အဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်အားဖြင့်ရင်း။ တိဝိဓံ၊ ၏။ ယောနိဂတိဝသေန၊ လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသောဂတိတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ စ၊ ရင်း။ ပဉ္စဝိဓဉ္စ၊ ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

နာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏသန္နိဿယတော၊ ဝိညာဉ်ဟူသောမှီရာရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ ကမ္မပစ္စယတော စ၊ ကံဟူသော အကြောင်းရှိသော

၁-အဋ္ဌကထာ, ဇလာဗုဇ, သံသေဒဇ, ဩပပါတိက၊ ဤကားယောနိလေးပါး။ နိရယ, ပေတ, တိရစ္ဆာန, မနုဿ, ဒေဝဂတိ၊ ဤကားဂတိငါးပါး။

အားဖြင့်ငှင်း။ ကေဝိစံ၊ ၏။ သာရမ္မဏာနာရမ္မဏတော၊ အာရုံကိုယူတတ်သည့်, မယူတတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒုဝိစံ၊ ၏။ အတီတာဒိတော၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်။ တိဝိစံ၊ ၏။ ယောနိဂတိဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ စ၊ သည်လည်းငှင်း။ ပဉ္စဝိဓဉ္စ၊ သည်လည်းငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။

သဠာယတနံ၊ သည်။ သဠာတိသမောသရဏဋ္ဌာနတော၊ ဝိညာဉ်, ထိုဝိညာဉ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏ ဖြစ်ရာအရပ် စုဝေးရာတည်ရာအရပ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကေဝိစံ၊ ၏။ ဘူတပ္ပသာဒဝိညာဏတော၊ ဘုတ်ကိုကြည်စေတတ်သောရုပ်၏အဖြစ်, ဝိညာဉ်၏အဖြစ်အားဖြင့်[၁]။ ဒုဝိစံ၊ ၏။ သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တနောဘယဂေါစရတော၊ ရောက်သောအာရုံ, မရောက်သောအာရုံ, နှစ်ပါးစုံမဟုတ်သောအာရုံကို ယူတတ်သောအဖြစ်အားဖြင့်။ တိဝိစံ၊ ၏[၂]။ ယောနိဂတိပရိယာပန္နတော၊ လေးပါးသောယောနိ ငါးပါးသော ဂတိတို့၌ အကျုံးဝင်သောအဖြစ်အားဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ စ၊ သည်ငှင်း။ ပဉ္စဝိဓဉ္စ၊ သည်ငှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣမိနာ နယေန၊ ဖြင့်။ ဖဿာဒီနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဧကဝိဓာဒိဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့အပြီးတည်း။ ဇဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဧကဝိဓာဒိတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၀။ အင်္ဂါနဉ္စ ဝဝတ္ထာနာတိ၊ ကား။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ သောကာဒယော၊ တို့ကို။ ဘဝစက္ကဿ၊ ဘဝစက်၏။ အဝိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ၊ မပြတ်ခြင်းကိုပြခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဇရာမရဏာဘိဘူတဿ၊ ဇရာမရဏသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဗာလဿ၊ ပညာနည်းသောသူအား။ တေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ၏။ [၁၆၁] ယထာဟ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။

၁-ဘူတပ္ပသာဒဝိညာဏတောတိ ပါဌော ယုတ္တော။ ဋီကာ။ အာဒိ-သဒ္ဒါရှိသည်ကား သင့်စရာရှာ၍မရ သိမ်းရတော့မည်လော? ဝိညာဏာဒိတောတိ ပန ပဌန္တိ၊ ကေသေသန-ယေန ဗာဟိရာယတနဿာပိ သင်္ဂဟေ သတိ အာဒိသဒ္ဒေန တဿ သင်္ဂဟိတတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ငှင်း။

၂-သမ္ပတ္တကား-ဃာနာဒိတ္တယကိုရည်သည်။အသမ္ပတ္တကား-စက္ခုသောတကိုရည်သည်။ နောဘယဂေါစရကား-မနာယတနကိုရည်သည်။

အသုတဝါ၊ သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာယိကာယ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဒုက္ခာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ဖုဋ္ဌော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဝါ၊ တွေ့အပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သောစတိ၊ စိုးရိမ်၏။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ ပရိဒေဝတိ၊ ငိုကြွေး၏။ ဥရတ္တာဠိံ၊ ရင်တီးခတ်လျက်။ ကန္ဒတိ၊ မြည်တမ်း၏။ သမ္မောဟံ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ယာဝ စ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံးလည်း။ တေသံ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လုံး။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ခြင်း ရှိသောကြောင့်။ ပုနပိ၊ လည်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ သမ္ဗန္ဓမေဝ၊ အဆက်မပြတ်စပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အဆက်မပြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏေနေဝ၊ ဇရာမရဏဖြင့်သာလျှင်။ ဧကသမ္ဗန္ဓံ၊ တခုသော အလွှာကို၊ ဝါ၊ တခုသောအဖွဲ့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒင်္ဂါနိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အင်္ဂါတို့သည်။ ဒွါဒသေဝ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ပ။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ တာဝ၊ စွာ။ သင်္ခေပကထာ၊ အကျဉ်းစကား တည်း။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒကထာ

၅၉၁။ အယံ ပန၊ လတ့်သည်ကား။ ဝိတ္ထာရနယော၊ အကျယ်ဖြစ်သောနည်းတည်း။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာဟူသော ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ကုန်သော။ စတူသု ဌာနေသု၊ လေးဌာနတို့၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းမောဟတည်း။ အဘိဓမ္မ-ပရိယာယေန၊ အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗန္တာဒီဟိ၊ ပုဗ္ဗန္တ အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အဋ္ဌသု ဌာနေသု၊ ရှစ်ဌာနတို့၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းမောဟတည်း။ပ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။

ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းမောဟ
သည်ရင်း။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်
ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်ဖြစ်သောမဂ္ဂသစ္စာ၌။ အညာဏံ၊
မသိခြင်းမောဟသည်ရင်း။ ပုဗ္ဗန္တေ၊ ရှေးအစွန်း၌။ အညာဏံ၊ သည်ရင်း။ပ။
ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ ဤဇရာမရဏစသည်တို့၏ အ
ကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိစသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်, ဇရာမရဏစသော ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပန္နဓမ္မတို့၌။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းမောဟသည်ရင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာ
မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးသောဌာနတို့တွင်။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ သစ္စဒွယံ၊
ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသဋ္ဌာနေသု၊ ကြွင်းသော လောကီသစ္စာနှစ်ပါး,
ပုဗ္ဗန္တအစရှိသောအရာတို့၌။ အာရမ္မဏဝသေနာပိ၊ အာရုံပြုသောအစွမ်း
ဖြင့်လည်း။ (ကရဏ-ကြေ) အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကိစ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပေ၏။
ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ ပဋိစ္ဆာ-
ဒနဝသေနေဝ၊ သဘောကိုဖုံးလွှမ်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤ
ဒုက္ခေအညာဏံ-စသောပါဠိ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နာ၊
အသမူဟတုပ္ပန္နဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်[၁]။ (ပဂေဝ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ဟု
ဖော်။) ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ (ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ၍[၂]။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ယာထာဝ-
သရသလက္ခဏံ၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော မိမိ၏သဘောလက္ခဏာကို[၃]။
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ တထာ၊ တူ။ သမု-
ဒယံ၊ ကိုရင်း။ပ။ ပုဗ္ဗန္တသခ်ါတံ၊ ပုဗ္ဗန္တ-ဟုဆိုအပ်သော။ အတီတံ၊ သော။
ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ကိုရင်း။ပ။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးကိုရင်း။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စ-
သမုပ္ပန္နသခ်ါတံ၊ န္န-ဟုဆိုအပ်သော။ ဣဒပ္ပစ္စယတဉ္စေဝ၊ ဤဇရာမရဏတို့၏

၁-ပဋိစ္ဆာဒနဝသေနေဝ-ဟူ၏၊ ဖြစ်ဆဲသော ပစ္စုပ္ပန်အဝိဇ္ဇာသည်သာ ဖုံးလွှမ်း၍ဖြစ်
သလော၊ အဘယ့်ကြောင့် အဘယ်ကိုဖုံးလွှမ်းသနည်းဟု။ ကား သာ ဟိ ဥပ္ပန္နာ-စသည်ကို
မိန့်သည်။

၂-ပဋိစ္ဆာဒေတွာတိ ဧတ္ထ ဝုတ္တံ ပဋိစ္ဆာဒနာကာရံ ဒဿေတုံ "ယာထာဝသရသလက္ခဏံ
ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ န ဒေတီ"တိ ဝုတ္တံ။

၃-အဘယ့်ကြောင့် ရသကို သဘောဟူသနည်း? ရသိတဗ္ဗော ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗော သဘာ-
ဝေါ ရသော အတ္တနော ရသော သရသော၊ ယထာဝေါ ယာထာဝဘူတော သရသော
ယာထာဝသရသော။ ယော ပီဠနဋ္ဌာတိအာဒိနာ ဝုတ္တော၊ ဒုက္ခသစ္စပ္ပဘေဒါ ဧဝ စ
ပုဗ္ဗန္တာဒယော။ သော ဧဝ လက္ခိတဗ္ဗတ္တာ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ။ တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ
ပစ္စက္ခတော ဇာနိတုံ န ဒေတိ။ ဋီကာ။

အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိစသည်ကိုင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေ စ၊ ဇာတိစသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ဇရာမရဏစသော အကျိုးတရားတို့ကိုင်း။ ပဋိစ္စဒေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ "အယံ၊ ဤမေဝဟာသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ ဣမေ၊ ဤစေတနာတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ ကုန်၏။" ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာစသော တရားအပေါင်း၌။ ယာထာဝသရသလက္ခဏံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ငှါ။ န ဒေတိ၊ မပေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခေ အညာဏံ။ပ။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၅၉၂။ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပုညာဒယော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့ငင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ကာယသင်္ခါရာဒယော၊ ကာယသင်္ခါရ, ဝစီသင်္ခါရ, စိတ္တသင်္ခါရတို့ငင်း။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးသောသင်္ခါရတို့တည်း။ ပန၊ အကျဉ်းမှတသွယ် အကျယ်ကိုပြဆိုအံ့။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသင်္ခါရ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ဒါနသီလာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလစေတနာ၊ တို့ငင်း။ ဘာဝနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော[၁]။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရကုသလစေတနာ စ၊ စေတနာတို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရသ စေတနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝိကတိကိုငဲ့သည်) တနည်း။ စေတနာ၊ တို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဒွါဒသ အကုသလစေတနာ၊ တို့သည်။ [၁၆၂] အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘာဝနာဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ စတဿော၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရကုသလစေတနာ၊ တို့သည်။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧကူနတိံသ စေတနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-န ဒါနသီလဝသေန-ဟု ဝေ-၏ ဖလဖော်၊ အရူပစေတနာသည်လည်း ဘာဝနာအားဖြင့်သာ ဖြစ်ရကား ပဉ္စ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣတရေသု၊ ဤမှတပါးကုန်သော။ တီသု၊ သုံးပါး ကုန်သော ကာယသမ္ဖဿရစသည်တို့၌။ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ၊ ကာယဒွါရဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သောဝေဒနာသည်၊ ဝါ၊ ကာယဒွါရမှဖြစ်သောဝေဒနာသည်၊ ဝါ၊ ကာယဒွါရ၏ဝေဒနာသည်။ ကာယသမ္ဖဿရော၊ ကာယသမ္ဖဿရမည်၏။ (သေ နယော ဣတရေသု ဒွီသု) အယံ တိကော၊ ဤတိက်ကို။ ကမ္မာယူ- ဟနက္ခဏေ၊ ကံကိုအားထုတ်သောခဏ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ဒွါရတော၊ အားဖြင့်။ ပဝတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုပြခြင်းငှါ။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတွာ၊ ၍။ ကာယဒွါရ- တော၊ မှ။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရကုသလ- ဝေဒနာ၊ နာတို့ငှင်း။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလဝေဒနာ၊ နာတို့ ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမဝီသတိဝေဒနာ၊ နှစ်ဆယ်တိတိသော ဝေဒနာတို့ သည်။ ကာယသမ္ဖဿရော နာမ၊ မည်၏။ ဝစီဝိညတ္တိံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာ- ပေတွာ၊ ၍။ ဝစီဒွါရတော၊ မှ။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ တာ ဧဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နှစ်ဆယ်တိတိသော ဝေဒနာတို့သည်ပင်လျှင်။ ဝစီ- သင်္ခါရော နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ-ကာယဝစီသင်္ခါ- ရဂ္ဂဟဏေ၊ ဤကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရကိုယူရာ၌။ (တနည်း) ဧတ္ထ- ကာယဝစီသဉ္စေတနာဂ္ဂဟဏေ၊ ဤကာယသဉ္စေတနာ, ဝစီသဉ္စေတနာကို ယူရာ၌။ အဘိညာစေတနာ၊ ကို။ (န ဂတိတာ-၌စပ်) ပရတော၊ ၌။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (အဋ္ဌကထာယံ၊ ပေါရာဏအဋ္ဌကထာ၌။) န ဂဟိတာ၊ မယူအပ်။ စ၊ ဆက်။ အဘိညာစေတနာ၊ သည်။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥဒ္ဓစ္စ- ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ ဝိညာဏဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စစေတနာကိုလည်း။ ဝိညာဏဿ၊ ပြည့်စုံသောဝိပါက်ဝိညာဉ်အား။ ပစ္စယဘာဝေ၊ ၌။ အပနေတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ပယ်အပ်သော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ- ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တောပိ၊ ထိုအဘိညာဉ်စေတနာ,ဥဒ္ဓစ္စစေတနာတို့သည်လည်း။ (တနည်း) သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ တော၊ ထိုနှစ်ဆယ်တိတိသော ဝေဒနာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥဘောပိ၊ ကုန်သော။ ဝိညတ္တိယော၊

ကာယ ဝိညတ်, ဝစီဝိညတ်တို့ကို။ အသမုဋ္ဌာပေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ကူနတိံသတိစေတနာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣတိ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အယံ တိကော၊ ဤကာယသင်္ခါရတိက်သည်။ ပုရိမတ္တိကမေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရတိက်သို့သာလျှင်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒီနံယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပစ္စယဘာဝေါ၊ သင်္ခါရတို့အား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၃။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တေံ ကာရဏံ၊ ကို။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကဿ၊ ၏။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဝါ၊ ရာ၏။ အဝိဇ္ဇာဘာဝေ-အဝိဇ္ဇာယ အတ္ထိဘာဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။) ဘာဝတော-အတ္ထိဘာဝတော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ။ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒုက္ခာဒီသု၊ တို့၌။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ၊ အပ်သော။ အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်မောဟသည်။ အပ္ပဟီနံ၊ မင်္ဂဖြင့်မပယ်အပ်သေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ သော၊ ထိုမောဟကို မပယ်သေးသောသူသည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခ၌ရင်း။ ပုဗ္ဗန္တာဒီသု စ၊ ရှေးလွန်လေပြီးသော ခန္ဓာပဉ္စကစသည်တို့၌ရင်း။ အညာဏေန၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သောမောဟဖြင့်၊ ဝါ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ သံသာရဒုက္ခံ၊ (ဒုက္ခဒုက္ခ,ဝိပရိဏာမဒုက္ခ,သင်္ခါရဒုက္ခအဖြစ်တို့ဖြင့် ဒုက္ခဟူ၍သာ ပညာရှိတို့ယူအပ်သော) သံသရာဆင်းရဲကို။ သုခသညာယ၊ ချမ်းသာဟုမှတ်သဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ အမှားကြီးယူ၍။ (ဤပါဌ်ဖြင့် ထိုသံသာရဒုက္ခ၌ပင် တဏှာဖြစ်ခြင်းကိုပြသည်) တဿေဝ သံသာရဒုက္ခဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဟေတုဘူတေ၊ ကုန်သော။ တိဝိဓေပိ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အာရဘတိ၊

၁-ဤ၌ အပ္ပဟီနံ- ပါဌ်ဖြင့် မဂ်ဖြင့်မချုပ်ခြင်းသည် အဝိဇ္ဇာ၏ အတ္ထိဘာဝတည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လျက် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်သာလျှင် အတ္ထိဘာဝမည်သည်မဟုတ်ဟုပြ၏။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတံ-ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် ဉာဏ်၏ အဘာဝစသည်ကို နစ်စေသည်၊ ဝိဇ္ဇာ၏ ပဋိပက္ခသည် အဝိဇ္ဇာဖြစ်ရကား ဉာဏ်၏ပဋိပက္ခမေမှကို အညာဏဟု သိအပ်၏။ (ပြည်)

ဖြစ်စေ၏။ သမုဒယော၊ ၌။ အညာဏေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ-ဟေတုဘူတေပိ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်လျက်လည်း။ တဏှာပရိက္ခာရေ၊ တဏှာသည် သုဘသုခ ဤသို့စသည်ဖြင့်ပြုပြင်အပ်, တန်းဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ တဏှာ၏အခြံအရံဖြစ်ကုန်သော။ သခါရေ၊ တို့ကို။ သုခ-ဟေတုတော၊ သုခ၏အကြောင်းဟူ၍။ မညမာနော၊ အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ အာရဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ နိရောဓေ၊ ၌ရင်း။ မဂ္ဂေ စ၊ ၌ရင်း။ အညာဏေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အနိရောဓ-ဘူတေပိ၊ ချုပ်ရာမဟုတ်သည်ဖြစ်လျက်လည်း။ ဂတိဝိသေသေ၊ ဗြဟ္မာပြည်စသော ဂတိအထူး၌။ ဒုက္ခနိရောဓသညီ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဟုမှားသော အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိရောဓဿ၊ ၏။ အမဂ္ဂဘူတေသုပိ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည် ဖြစ်ကုန်လျက်လည်း။ ယညာမရတပါဒိသု၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းနိဗ္ဗာန်အကျိုးရှိ၏ဟု အမှားယူအပ် စွဲလမ်းအပ်သော ပဉ္စာတပစသော ဒုက္ကရကိရိယာ အကျင့်စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ နတ်ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်အပ်သော အကျင့်စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သေစေတတ်သော အကျင့်စသည်တို့၌။ (ဋီကာနှင့်အညီအမရတပ ၃-နက်) နိရောဓ-မဂ္ဂသညီ၊ နိရောဓသို့ရောက်ကြောင်းဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ကို။ ပတ္ထယမာနော၊ တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ ယညာမရတ-ပါဒိမုခေန၊ ယညအမရတပစသည်ကို အကြောင်းပြုသဖြင့်။ တိဝိဓေပိ၊ ကုန်သော။ သခါရေ၊ တို့ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။

အပိစ၊ တနည်းလည်း။ သော၊ ထိုမောဟပိတ်ပင် ဉာဏ်အမြင်ကင်းသောသူသည်။ စတူသု သစ္စေသု၊ တို့၌။ တာယ အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇတာယ၊ ထိုသို့မပယ်အပ်သော အဝိဇ္ဇာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ဇာတိဇရာမရဏာဒိအနေကာဒီနဝဝေါကိဏ္ဏမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း, အိုခြင်း, သေခြင်းစသော တပါးမကမျှားသောအပြစ်ဖြင့် ပြွမ်းသည်ဖြစ်လျက်လည်း။ ပုညဖလသခ်ါတံ၊ ကောင်းမှု၏အကျိုးဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခအပေါင်းကို။ ဒုက္ခတော၊ ဟူ၍။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပုညဖလဟုဆိုအပ်သောဒုက္ခကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ ကာယဝစီစိတ္တသခ်ါရဘေဒံ၊ ရအပြားရှိသော။ [၁၆၃] ပုညာဘိ-သခ်ါရံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဒေဝစ္ဆရကာမကော၊ နတ်သမီးကို အလိုရှိသောသူသည်။ မရုပ္ပပါတံ၊ တောင်ဖျားမှခုန်ဆင်းခြင်း

ကို။ အာရဘတိ ဝိယ၊ သို့တည်း။ စ၊ ပါး။ သုခသမ္မတဿာပိ၊ သုခဟု သမုတ်အပ်သော်လည်း။ တဿ ပုညပ္ဖလဿ၊ ထိုကောင်းမှုအကျိုး၏။ အန္တေ၊ အဆုံးဟုဆိုအပ်သော စုတိအံ့သောအခါ၌။ မဟာပရိဠာဟဇနိကာံ၊ ပြင်းစွာသောပူလောင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခတာံ၊ ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခအဖြစ်ကိုင်း။ အပ္ပသာဒတဉ္စ၊ သာယာအပ်သော သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း၊ ဝါ၊ နည်းသောသာယာဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုင်း။ အပဿန္တောပိ၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍လည်း၊ ဝါ၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်လည်း။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုဝိပရိဏာမဒုက္ခသဘောရှိသော သုဂတိဖလ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သလဘော၊ ပိုးဖလံသည်၊ ဝါ၊ နှံအစရှိသောပိုးသည်။ ဒီပသိခါဘိနိပါတံ၊ ဆီမီးလျှံသို့ ရှေးရှုဆင်းငြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ စ၊ ၎င်း။ မဓုဗိန္ဒုဂိဒ္ဓေါ၊ ပျားရည်ပေါက်၌ တပ်မက်မောသောသူသည်။ မဓုလိတ္တသတ္ထဓာရာလေဟနံ၊ ပျားရည်လိမ်းကျံအပ်သော သန်လျက်သွားကို လျက်ခြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ စ၊ ၎င်းတည်း။ စ၊ ပါး။ သဝိပါကေသု၊ မကောင်းကျိုးရှိကုန်သော။ ကာမူပသေဝနာဒီသု၊ ကာမဂုဏ်ကို မှီဝဲခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အာဒီနဝံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သုခသညာယ စေဝ၊ သုခဟူသောအမှတ်ဖြင့်၎င်း။ ကိလေသာဘိဘူတာယ စ၊ ကိလေသာနှိပ်စက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဒွါရတ္တယပ္ပဝတ္တမ္ပိ၊ ဒွါရသုံးပါး အပေါင်း၌ ဖြစ်သည်လည်းဖြစ်သော။ အပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ အကုသိုလ်စေတနာဟူသော အပုညာဘိသင်္ခါရကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဗာလော၊ သူငယ်သည်။ ဂူထကီဠနံ၊ မစင်ကို ကစားခြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ စ၊ ၎င်း။ မရိတုကာမော၊ သေလိုသောသူသည်။ ဝိသခါဒနံ၊ အဆိပ်ကိုစားခြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ စ၊ ၎င်းတည်း[၁]။ စ၊ ပါး။ အာရုပ္ပဝိပါ-

---

၁-ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်တို့တွင် မဟာပရိဠာဟဇနိကံ-ပါဠိဖြင့် ပုညပ္ဖလ၏ အနုဒဟနသဘောဖြင့် တိဏ္ဏကွာသဒိသအဖြစ်ကို ပြ၏၊ အပ္ပသာဒတဉ္စ-၌ စ-သဒ္ဒါဖြင့် အဓိကုန္တန ဝိနိဝိဇ္ဈန အင်္ဂပစ္စင်္ဂပလိဘဉ္ဇန စသည်ကို သဂြိုဟ်၏။ မွေ့လျော်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း, သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း ယူအပ်သော ပုညပ္ဖလသည် ဆီမီးလျှံပျားရည်လိမ်းကျံအပ်သော သန်လျက်သွားတို့နှင့်တူ၏၊ ထုသို့သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရကို ထိုဆီမီးလျှံသို့ဆင်းခြင်း, ပျားရည်လိမ်းကျံအပ်သော သန်လျက်သွားကို လျက်ခြင်းနှင့်

ကောသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သင်္ခါရဝိပရိဏာမဒုက္ခံ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ,ဝိပရိဏာမဒုက္ခ အဖြစ်ကို။ အနဝဗုဇ္ဈမာနော၊ လျောက်ပတ်စွာ မသိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သဿတာဒိဝိပလ္လာသေန၊ အားဖြင့်။ စိတ္တသင်္ခါရဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ အာရဘတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဒိသာမူဠှော၊ ခရီးမှားသောသူသည်၊ ဝါ၊ ခရီးမသိသောသူသည်။ ပိသာစ-နဂရာဘိမုခမဂ္ဂမနံ၊ ဘီလူးမြို့သို့ ရှေးရှုသွားသော ခရီးသို့ လိုက်ခြင်းကို။ အာရဘတိ ဝိယ၊ အားထုတ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း။

ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဘာဝတော-အဝိဇ္ဇာယ အတ္ထိဘာဝတော၀၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရဘာဝေါ၊ သင်္ခါရ၏ ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ အဝိဇ္ဇာတည်း မရှိမှုကား။ သင်္ခါရဘာဝေါ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမေ သင်္ခါရာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဟောန္တီတိ ဧတံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဤသင်္ခါရတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏ဟူသော ဤစကားကို (တုမှေဟိ၊ သင်စောဒကဆရာတို့သည်။) ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ အဝိဒ္ဒါ။ပ။ အဘိသင်္ခရောတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ရှင်တော်ဘုရားလည်း ဟောတော်မူအပ်၏။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဒ္ဒါ၊ ပညာမရှိသော။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်ပြည့်စုံသော သူသည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ပြု၏။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော စ ယသ္မာ၊ ကား။ ဘိက္ခုနော၊ သည်၊ ဝါ၊ အား။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ပေါ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ သော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကင်း၍

တူ၏ဟု ဆိုအပ်၏။ "ဤပရိဗိုဇ်မ၏ နူးညံ့သောလက်အတွေ့သည် ကောင်းစွာ၏" ဤသို့ စသည်ဖြင့် သုခသညာဖြင့် အသုဘအဖြစ်ကို မမှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍သာလျှင် အချို့သော ကာမဂုဏ်ကို သုံးဆောင်ရကား အပုညာဘိသင်္ခါရကိုပြုခြင်းသည် သူငယ်သည် မစင် ကစားသည်နှင့်လည်း တူ၏၊ ကိလေသာနှိပ်စက်ရကား အမျက်ထွက်ခြင်း မမှေလျော် ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်သောသူသည် သေလို၍အဆိပ်စားသည်နှင့်လည်းတူ၏။ ထိုသို့ မစင်စား သည်နှင့်ငှင်း အဆိပ်စားသည်နှင့်ငှင်း တူသောပစ္စုပ္ပန်ပြုစဉ်ခဏ, နောင်အကျိုးပေးသော ခဏတို့၌ စက်ဆုပ်အပ်သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော အပုညာဘိသင်္ခါရကို အားထုတ်၏ ဟူလိုသည်။ ဝါ၊ လောဘသဟဂုတ်အပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ဂူထကီဠနနှင့် တူသည်၏အဖြစ်, ဒေါသသဟဂုတ် အပုညာဘိသင်္ခါရ၏ ဝိသခါဒနနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ယထာက္ကမယှဉ်အပ်၏။ (ပြည်)

ဝိဇ္ဇာလင်းသောရဟန်းသည်။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ အဝိဇ္ဇာကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ ဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ နေဝ အဘိသင်္ခရောတိ၊ မပြုပြင်သည်သာတည်း။]

ပဋ္ဌာနပစ္စယကထာ

၁၆၄။ တတ္ထ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ (ဌတ္ဝာ၊ တန့်၍။ စောဒကော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ဤစကားသည်၊ ဝါ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ (သိဒ္ဓံ၊ ထင်ရှားပေပြီဟု။) ဗယံ၊ တို့သည်။ ဂဏှာမ၊ မှတ်ယူပါကုန်ပြီ။ ပန၊ သို့သော်တရေး ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ကတမေသံ သင်္ခါရာနံ၊ အဘယ်သင်္ခါရတို့အား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ တတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုခွင့်ဆိုရန် ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ ၏။) တတြ-တသ္မိံ ပစ္စယဘာဝေ၊ ထိုကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော ဝိဿဇ္ဇနာစကားကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ (စတုဝီသတိ ပစ္စယာ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော) ဟေတုပစ္စယော။ပ။ အဝိဂတပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ စတုဝီသတိ ပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

[၁၆၄] တတ္ထ၊ ထိုဘုရားဟောဖော် ပါဠိတော်၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော-ထည့်) ဟေတု စ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနအားဖြင့် ဟိတ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုဟိတ်မည်သော တရားသည်။ ပစ္စယော စ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသတ္တိကြောင့်။ ဟေတုပစ္စယော၊ မည်၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်တည်း။ ဟေတုဘာဝေန၊ ဟိတ်၏ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနမူလ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်တည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏပစ္စယာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော၊ သည်သာလျှင်။ နယော၊ သိကြောင်းသည်။ (ဟေဿတိ၊ လတ္တံ့။)

၁၆၅။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတုပစ္စယော-အစရှိသောပါဠိတော်၌။ ဟေတူတိ ဧတံ၊ ဟေတုဟူသော ဤအမည်သည်။ ဝစနာဝယဝကာရဏမူလာနံ၊

စကား၏ အစိတ်, အကြောင်း, မူလတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဋိညာဟေတူတိအာဒီသု၊ တို့၌။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝစနာဝယဝေါ၊ စကားအစိတ်ကို။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[၁]။ သာသနေ ပန၊ ၌ကား။ ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ကာရဏံ၊ အလုံးစုံသောကာရဏ လက္ခဏာရှိသောအကြောင်းကို၊ ဝါ၊ သမ္ပာပကလက္ခဏာရှိသောအကြောင်း ကို။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[၂]။ တယော ကုသလဟေတူ တယော အကုသလဟေတူတိအာဒီသု၊ တို့၌။ မူလံ၊ မူလအကြောင်းကို။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမူလအကြောင်းကို။ ဣဓ၊ ဤဟေတုပစ္စယော ဟူသောပါဠ်၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ပစ္စယောတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠ်၌။ အယံ၊ လတ့ံသည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ ပစ္စယ-သဒ္ဒါ၏အနက်တည်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝါ၊ မစွန့်မူ မကင်းမူ၍။ ဧတသ္မာ၊ ထိုအကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဖလံ၊ သည်။) ဧတိ၊ ဖြစ်တတ် တည်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ (ပဋိ-ပုဗ္ဗ ဣ-ဓာတ်အပါဒါန-သာဓန) နံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အပစ္စက္ခာယ၊ မစွန့်မူ၍။ (ဖလံ၊ သည်။) ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ် တည်တတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ ထင်ရှား ဆိုအံ့။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင်အကျိုးတရားသည်။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင် အကြောင်းတရားကို။ အပစ္စက္ခာယ၊ မစွန့်မူ၍။ တိဋ္ဌတိ ဝါ၊ တည်မူလည်း တည်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝါ၊ ဖြစ်မူလည်း ဖြစ်၏။ သော ဓမ္မော၊ ထိုအကြောင်း တရားသည်။ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုအကျိုးတရား၏။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်း မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ လက္ခဏ-တော၊ အားဖြင့်။ ဥပကာရလက္ခဏော၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းလက္ခဏာရှိသော တရားသည်[၃]။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းမည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယော ဓမ္မော၊

၁-ဤ၌ အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် ဥဒါဟရဏ ဥပနယနိဂမနတို့ကိုယူ။ ဤကိုရည်၍ ဘေဒ-စိန္တာ ၁၄-၌ ပဋိညာဥပမာဟေတု၊ ဥဒါဟရဏနိဂ္ဂမ၊ ဝသေနာ'ဝယဝါ ပဉ္စ၊ ဝိဓာ ဝါကျေ ယထာရဟံ။ ၁၅။ ယထာ မဟာနသေ ဧဝ၊ မဂ္ဂိ ဒဟနဓူမတော။ မန္ဒတေ ကတ္ထ ဓမ္မိနော, သိဒ္ဓိတော' စလမတ္ထကေ-ဟု မိန့်သည်။ (ပြည်)

၂-အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် ထိုသမ္ပာပကကိုလည်းယူသည်၊ ဉာပကလက္ခဏာရှိသောဟိတ်ကို မူကား ဝစနာဝယဝ၌ ဟေတု-သဒ္ဒါဖြင့် ယူအပ်၏။ (ပြည်)

၃-ဥပကာရက-ရှိမူ ဘာဝပ္ပဓာနယူ၊ (ပြည်) ယန္ဓုစာကိုယ်၌ ဥပကာရကလက္ခဏော ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အကြင်အကြောင်းတရားသည်။ ယသ္မာ ဓမ္မသ္မာ၊ အကြင်အကျိုးတရား အား၊ ဝါ၊ ၏။ ဌိတိယာ ဝါ၊ ဌီဒ္ဓိရင်း၊ ဝါ၊ တည်ခြင်းငှါရင်း။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝါ၊ ဥပါဒ်ဒ္ဓိရင်း၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါရင်း။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဓမ္မော၊ ထိုအကြောင်းတရားကို။ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုအကျိုးတရား၏။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ဥပကာရ- လက္ခဏော- စသော ပါဌ်ဖြင့် ဓမ္မဖြင့် ဓမ္မသတ္တိဟုဆိုအပ်သော ကျေးဇူး ပြုခြင်းကို ပြသည်ဟူ၍မှတ်၊ ဒြပ်ဖြင့် သတ္တိကိုပြသည်ဟူလို) ပစ္စယော၊ ပစ္စယ-သဒ္ဒါရင်း။ပ။ ပဘဝေါ၊ ပဘဝ-သဒ္ဒါရင်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့စသော သဒ္ဒါသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဧကံ၊ တူ၏။ ဗျဉ္ဇနတော၊ သဒ္ဒါ အားဖြင့်သာ။ နာနံ၊ ထူး၏။ ဣတိ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ မူလဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော အနက်ကြောင့်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ဥပကာရကဋ္ဌေန၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောအနက်ကြောင့်။ ပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်း အားဖြင့်။ မူလဋ္ဌေန၊ မြဲစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော သဘောသတ္တိဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ် သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယော၊ မည်၏။ သော ဟေတုပစ္စယော၊ ထိုဟေတုသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားသည်။ (သာဓကော-၌ စပ်) သာလိဗီဇာဒီနိ၊ သလေးမျိုးစသည်တို့သည်။ သာလိအာဒီနံ၊ သလေးအစရှိကုန်သော။ (ဩသဓီနံ၊ တသီးပင်တို့၏။ သာလိအာဒိဘာဝ- သာဓကာနိ ဝိယ၊ သလေးစသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ရင်း။) မဏိပ္ပဘာဒယော၊ ညိုသောအရောင်ရှိသော ပတ္တမြားအစရှိသော ဝတ္ထုတို့ သည်။ မဏိပ္ပဘာဒီနံ၊ ပတ္တမြားအရောင်စသည်တို့၏။ (နီလာဒိပ္ပဘာ- သာဓကာ) ဝိယ၊ အညိုစသောအရောင်ကို ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့ရင်း။ ကုသလာဒီနံ၊ တို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝသာဓကော၊ ကုသိုလ်စသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သည်ကား။ အာစရိ- ယာနံ၊ ရေဝတဆရာတို့၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ရေဝတ ဆရာဆိုသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟေတုပစ္စည်း၏ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တံသမုဋ္ဌာနရူပေသု၊ ထိုဟေတုပစ္စည်းလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်တို့၌။ ဟေတုပစ္စယတာ၊ ဟေတုပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ ဟေတုသတ္တိဖြင့်

ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ န သမ္ပဇ္ဇတိ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီး။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော၊ ထိုကုသိုလ်စသောဟိတ်သည်။ တေသံ၊ ထိုတံသမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ ကုသလာဒိဘာဝံ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေတတ်။ (တေသံ၊ ထိုသမ္ပယုတ်ရုပ်တို့၏။) ပစ္စယော၊ ဟေတုပစ္စည်းသည်။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ (ဟောတိ ဧဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဟေတူ။ ပ ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဝေါ-ဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ သည်သာမဟုတ်သေး။ အဟေတုကစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဧတေန ဟေတုနာ၊ အဗျာကတဘာအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော ထိုဟိတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဗျာကတဘာဝေါ၊ အဗျာကတ၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်ပြီး၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သဟေတုကာနမ္ပိ၊ သဟိတ်တရားတို့၏လည်း။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓေါ၊ ယောနိသောမနသိကာရ, အယောနိသောမနသိကာရ, နိရာနုသယသန္တာန်, ကံ, အဝိပါကအဖြစ်နှင့် စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္ပယုတ္တဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်နှင့်စပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်[၁]။ သမ္ပယုတ္တဟေတူသု၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်တို့၌။ သဘာဝတော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ သမ္ပယုတ္တေသု၊ ဟိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရားတို့၌။ (ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ သည်။) ဟေတုပဋိဗဒ္ဓေါ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်ကား။ (ထည့်၊ စ-ကို

၁-ဋီကာ၌ကား-ယောနိသောမနသိကာရပဋိဗဒ္ဓေါ ကုသလဘာဝေါ-ဟုရှိ၏၊ အာဒိ-သဒ္ဒါမပါ။ ထို့ကြောင့် ဧတေနေဝ အကုသလအဗျာကတဘာဝါပိ ကုသလဘာဝေါ ဝိယ န ဟေတုပဋိဗဒ္ဓါတိ ဒဿိတံ ဟောတိ-ဟုမိန့်သည်။ အာဒိ-သဒ္ဒါရှိမူ ဤစကားကိုဆိုဖွယ်မရှိ၊ အာဒိ-သဒ္ဒါမရှိသောကြောင့်သာ ဋီကာဆရာဆိုပေသည်။ ယခုပေတို့၌ အာဒိ-သဒ္ဒါ ထင်ရှားရှိသည်ကား ပါဌ်ဟောင်းမဟုတ်ဟု မှတ်ရာသည်၊ မူလဋီကာ၌လည်း ယခင်ဋီကာနည်းပင်လာသည်။ မောဟမူဒွေ၌ မောဟဟူသော အဟေတုကဟိတ်၏ အကုသလဘာဝသည် သဘောအားဖြင့်ပြီးသကဲ့သို့ သဟေတုကဟိတ်တို့၏ ကုသလာဒိဘာဝသည်လည်း သဘောအားဖြင့်ပင် ပြီး၏၊ ဟိတ်မှတပါးကုန်သော ထိုဟိတ်နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏ ကုသလာဒိဘာဝမူကား သဘောအားဖြင့်မပြီး၊ ဟိတ်နှင့်စပ်၏ဟု ကေဆရာတို့ အောက်မေ့ကုန်ရာ၏၊ ထိုကေဆရာတို့၏ သဘောမထိ အတ္တနောမတိမျှဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်းမည်နာကို စွန့်ခွါလွန်မြောက် ပယ်ဖျောက်နိုင်သော အဖြေကိုဆိုခြင်းငှါ ယဒိ-အစရှိသောဝါကျကို အဋ္ဌကထာဆရာ မြွက်ဆိုတော်မူပေသတည်း။ (ပြည်)

ဤမှာယှဉ်၍ ဥပနျာသမှတ်) အလောဘော၊ သည်။ ကုသလော ဝါ၊ သည်မှုလည်း။ သိယာ၊ ၏။ အဗျာကတော ဝါ၊ သည်မှုလည်း၊ သိယာ၊ ၏ [၁]။ ပန၊ စင်စစ်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဥဘယထာပိ၊ ကုသိုလ်, အဗျာကတ အဖြစ်ဟူသော နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဥဘယထာ၊ ဖြင့်။ ဟောန္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဒ္ဒါဒီသု၊ ကုန်သော။) သမ္ပယုတ္တေသု၊ တို့၌။ (ဟေတုပဋိဗဒ္ဓံ၊ ဟိတ်နှင့် စပ်သော။ ကုသလာဒိဘာဝံ၊ ကို။ ပရိယေသထ) ယထာ၊ ရှာကုန်သကဲ့သို့။ (သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ကုသလာဒိဘာဝေါ၊ သည်။ န ဟောတိ ယထာ၊ သို့။) ဇေံ-တထာ၊ တူ။ ဟေတူသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ကုသလာဒိတာ၊ ကုသိုလ် စသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ (အညပဋိဗဒ္ဓါ၊ တပါးနှင့် စပ်သည်ဖြစ်၍။) ပရိယေသိတဗ္ဗာ၊ ရှာအပ်သင့်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (သဘာဝတော၊ ဖြင့်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ [၂]။) (ကုသလာဒိဘာဝသာဓနအားဖြင့် ဟိတ်၏ မူလဋ္ဌကို မယူမူ၍ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနအားဖြင့် ယူအပ်သည်ရှိသော် တစုံတခုမျှမဆန့်ကျင်ဟု ပြခြင်းငှါ ကုသလာဒိဘာဝသာဓနဝသေန ပန-စသည်ကိုမိန့်သည်။)

[၁၆၅] ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ကုသလာဒိဘာဝသာဓနဝသေန၊ ကုသိုလ်စသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟေတူနံ၊ တို့၏။ မူလဋ္ဌံ၊ မူလ၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကို။ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။

၁-ဝါ-သဒ္ဒါကား အနိယမတ္ထဘည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား အလောဘသည် သဘောအား ဖြင့် ကုသိုလ်မည်သည် အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ထိုအလောဘသည် ကုသိုလ်သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဗျာကတမည်သည် မဖြစ်ကောင်းခဲ့။ ။ထိုသို့မဟုတ်အဗျာကတမည်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုအဗျာကတသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကုသိုလ်မည်သည်မဖြစ်ကောင်းခဲ့။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း? အလောဘသဘောရှိသော တရား၏အဒေါသမည်သည်၏အဖြစ်သည် မဖြစ်သကဲ့သို့ဟူလို။ (ပြည်)

၂-ထိုကုသိုလ်စသည်တို့၏ အဖြစ်သည်ကား ထက်ဝန်းကျင်မှ ဉာဏ်ဖြင့်ရှာအပ်သော် ယောနိသောမနသိကာရ, အယောနိသောမနသိကာရ, နိရာနုသယသန္တာန်, ကံ, အဝိပါက ဘာဝ ဟူသော အကြောင်းနှင့်စပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဟိတ်တရားတို့၌ ကုသလာဒိ ဘာဝသည် ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓဖြစ်သကဲ့သို့ ဟိတ်မှတပါးသော သမ္ပယုတ် တရားတို့၌လည်း ကုသလာဒိဘာဝသည် ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိဗဒ္ဓဖြစ်၏၊ သမ္ပယုတ် ဟိတ်နှင့် စပ်သည်မဖြစ်။ ဤသို့သော အနက်သဘောသည် ပြီးသတည်း။ ဤသည်ကား အဋ္ဌကထာဆရာ လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်တည်း။ (ပြည်)

သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနေဝသေန၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြီးစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ မူလဋ္ဌေ၊ မူလအဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကို။ (ဝိဘတ်ပြန်၍လိုက်) ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အနက်သဘောသည်၊ ဝါ၊ စိုးစဉ်းမျှ။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မဆန့်ကျင်။ ဟိ-ကသ္မာ၊ ကား။ လဒ္ဓဟေတုပစ္စယာ၊ ရအပ်သော ဟေတုပစ္စည်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ဝိရူဠ္ဟမူလာ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွါးသော အမြစ်ရှိကုန်သော။ ပါဒပါ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ထိရာ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ကုန်သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကောင်းစွာတည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ထိရာ၊ ကုန်သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး [၁]။ အဟေတုကာ၊ အဟိတ်တရားတို့သည်။ တိလ-ဗီဇကာဒိသေဝါလာ။ နှမ်းစေ့အတိုင်းအရှည်ရှိသော မှော်ညှင်းစသော မှော်တို့သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ ဝိယ၊ သို့။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ကျင်။) ဣတိ-ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ မူလဋ္ဌေန ဥပကာရကောတိ၊ ကာရကော-ဟူသော စကား၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝ-သာဓနေန၊ ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဟေတုပစ္စ-ယော၊ ဟေတုပစ္စည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၅၉၆။ တဒနန္တရေ...တတော၊ ထိုဟေတုပစ္စည်းမှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့တွင်။ အာရမ္မဏဘာဝေန၊ စွဲလမ်းအပ်သော အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အာရမ္မဏ-ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါယတနံ စက္ခု-ဝိညာဏဓာတုယာတိ၊ ယာ-ဤသို့အစရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အာရဘိတွာပိ၊ အားထုတ်ပြီးလျက်လည်း။ ယံ ယံ ဓမ္မံ။ ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ပစ္စယော-ဟူ၍။ ဩသာပိတတ္တာ၊ ဆုံးစေအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ (ရူပါ-ဒိဘေဒေန၊ ရူပါရုံအစရှိသောအပြားဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓေသု၊ ကုန်သော။ သင်္ခတာသင်္ခတပညတ္တိဓမ္မေသု၊ သင်္ခတအသင်္ခတ ပညတ်တရားတို့တွင်။)

---

[၁] ဤ၌ ပန-ကြေသည်ဖြစ်ရာသည်၊ လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌသော်လည်း ကြံရာသည်၊ ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌ-ကထာ၌မူကား လုတ္တမဟုတ်ငုတ်လုတ်ပင် ရှိသည်။ (ပြည်)

ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ (ပကတိကတ္တား) သော-အာရမ္မဏပစ္စယော၊ ထိုအာရမ္မဏပစ္စည်းသည်။ (ဝိကတိကတ္တား) န န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်။ (အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်သည်ချည်းတည်း) ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒဏ္ဍံ ဝါ၊ တောင်ဝှေးကိုငင်း။ ရဇ္ဇုံ ဝါ၊ ကြိုးကိုငင်း။ အာလမ္ဗိတွာဝ၊ ထောက်၍ဆွဲ၍သာလျှင်။ ဥဋ္ဌဟတိ စေဝ ယထာ၊ ထနိုင်သကဲ့သို့ငင်း။ တိဋ္ဌတိ စ ယထာ၊ ရပ်ထိုင်တည်နိုင်သကဲ့သို့ငင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံကို။ အာရဗ္ဘေဝ၊ အာရုံပြု၍သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်နိုင်ကုန်၏။ တိဋ္ဌန္တိ စ၊ တည်လည်း တည်နိုင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ ဓမ္မာ၊ (ရူပါရုံအစရှိသော အပြားအားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိကုန်သော သင်္ခတအသင်္ခတ ပညတ်ဟူသော) အလုံးစုံသောတရားတို့ကိုလည်း။ အာရမ္မဏပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၅၉၇။ ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အဓိပတိပစ္စယော၊ အဓိပတိပစ္စည်း မည်၏[၁]။ သော-အဓိပတိပစ္စယော၊ သည်။ သဟဇာတာရမ္မဏဝသေန၊ သဟဇာတာဓိပတိ, အာရမ္မဏာဓိပတိ အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဆန္ဒာ-ဓိပတိ။ပ။ ယောတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဆန္ဒဝီရိယစိတ္တဝီမံသာသင်္ခါတာ၊ သဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အဓိပတိပစ္စယောတိ၊ သဟဇာတာ-ဓိပတိပစ္စည်းမည်၏ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌ကား သဟဇာတာဓိပတိပစ္စယော-ဟူ၍ပင်ရှိသည်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ (စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။) ဧကတော၊ တကွနက်။ အဓိပတိပစ္စယော၊ မည်သည်။ နေဝ ဟောန္တိ၊

၁-အတ္တာဓီနာနံ ပတိ ဇေဋ္ဌကော အဓိပတိ။ မိမိနှင့်စပ်ကုန်သော တရားတို့၏အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားသည် အဓိပတိမည်သတည်း။ (ပြည်)

မဟုတ်ကုန်။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဒါ၊ ၌။ ဆန္ဒံ၊ ကို။ ဓုရံ၊ အမှူးကို။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးကို။ ကတွာ၊ ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဆန္ဒေ ၁ဝ၊ သည်သာလျှင်။ အဓိပတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေ၊ ဆန္ဒမှ တပါး ကုန်သော ဝီရိယစိတ္တဝီမံသတို့သည်။ အဓိပတိ၊ သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ် ကုန်။ သေ-သေသော၊ ဤဆန္ဒ၌ ဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်သည်။ သေသေ-သုပိ၊ ဆန္ဒမှကြွင်းသော ဝီရိယစိတ္တဝီမံသတို့၌လည်း။ နယော၊ သိကြောင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်(ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ, ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ် ရှစ်ဆဲ့လေးခု, ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော)တရားကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ အရူပဓမ္မာ၊ (လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု, မဟာကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခု, မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု, လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု, ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ငါးခုဟု ဆိုအပ်သော) နာမ်တရားတို့သည်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော (ဣဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ, ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော စိတ်ရှစ်ဆဲ့လေးခု, ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု, နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော) ပစ္စည်းတရားသည်။ နေသံ၊ ထိုအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော(လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု, မဟာကြိယာ

၁-ဟေတုပစ္စယနိဒ္ဒေသ၌ ဟေတူ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့ အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ-ဟု မဟောပဲ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ-အစရှိသော နည်းဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း? နှစ်ပါးသုံးပါးသော ဟိတ်တို့ သည်လည်း ကေက္ခဏ၌ ဟေတုပစ္စည်း ဖြစ်ကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? မူလဋ္ဌအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော သဘောကို မစွန့်သောကြောင့်တည်း။ အဓိပတိမူကား ဇေဋ္ဌက အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်၏၊ ပြုသော်လည်း ကေက္ခဏ၌ များစွာသော အဓိပတိတို့သည် ဇေဋ္ဌကမဖြစ်နိုင်ကုန်။ ထို့ကြောင့် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်သော်လည်း ထိုအဓိပတိတရား တို့၏ တခုသောခဏ၌ တပြိုင်နက် အဓိပတိပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည် မရှိခဲ့ရကား အဓိပတိ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ-စသည်ဖြင့် မဟောမူ၍ ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ အစရှိ သောနည်းဖြင့် ဒေသနာ၌ အလွန်လိမ္မာတော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားဟောတော်မူ၏။ (ပြည်)

ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု, လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု, ဒေါသ ဋ္ဌာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ အပွမည္ဉာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်ငါးခုဟု ဆိုအပ်သော)ပစ္စယုပ္ပန် နာမ်တရားတို့၏။ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏာ-ဓိပတိပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထို(အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော တရားတို့၏ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော တရားတို့အား အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းတပ်သည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။ ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ။ပ။ ယောတိ၊ ယော-ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ယံ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင် သို့သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရားကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြုကုန်၍။ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ ကုန်သော။ ယေ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော အာရမ္မဏိကပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုထိုသို့သော အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အာရုံခြောက်ပါး ပစ္စည်းတရား တို့သည်။ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုသို့သော အလေးအမြတ် ပြုတတ် သော အာရမ္မဏိက ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ အဓိပတိပစ္စယေန၊ အဓိပတိ သတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၅၉၈။ အနန္တရဘာဝေန၊ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရ-ကော၊ (ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်, စေတသိက် ဒွေပညာသအား) ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ဓမ္မော၊ (ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက် ဒွေပညာသ) တရားသည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ သမနန္တရဘာဝေန၊ ကောင်းစွာအခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ သမနန္တရ-ပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ ပစ္စယဒွယံ၊ ဤအနန္တရ, သမနန္တရပစ္စည်းနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ [၁၆၆] (အတ္ထာ-

၁-အန္တရာယတီတိ အန္တရံ၊ ဗျဝဓာယကန္တိ အတ္ထော။ နသ္သ အန္တရံ ဝိဇ္ဇတီတိ အနန္တရော။ အနန္တရော စ သော ပစ္စယော စာတိ အနန္တရပစ္စယော။ အန္တရာယတိ၊ ခြားဆီးသည်ကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တရံ၊ မည်၏။ ဗျဝဓာယကံ၊ ခြားဆီးသည်ကို ပြုတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ အန္တရ-သဒ္ဒါ နာမဓာတ်တည်း။ (ပြည်)

နန္တရတာ အနန္တရပစ္စယော၊ ကာလာနန္တရတာ သမနန္တရပစ္စယောတိ-
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။) ဗဟုဓာ၊ ဖြင့်။ (အာစရိယာ၊ တို့သည်။) ပပဉ္စယန္တိ၊
ချဲ့ချဲ့ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ချဲ့ကုန်သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့၌။
အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ သာရော၊ အနှစ်သာရဖြစ်၍ ဖြစ်သော
နည်းတည်း၊ ဝါ၊ သာရော-သာရဏီယောတိ၊ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မေ့
အပ်သောနည်းတည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြုအံ့။ စက္ခုဝိညာဏာနန္တရာ၊ စက္ခု-
ဝိညာဉ်၏အခြားမဲ့၌။ မနောဓာတု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုန်းဟု ဆိုအပ်သော မနော
ဓာတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဓာတုအနန္တရာ၊ မနောဓာတ်၏
အခြားမဲ့၌။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သန္တီရဏဟုဆိုအပ်သော မနောဝိညာဏ
ဓာတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ယော
ဧသော စိတ္တနိယမော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော အကြင်
စိတ်ကိုမှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကြင်စိတ်၏မြဲခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော
စိတ္တနိယမော၊ ထိုစိတ်ကို မှတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ထိုစိတ်၏မြဲခြင်းသည်။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမပုရိမစိတ္တဝသေနေဝ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ရှေး၌ဖြစ်
သော စိတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ အညထာ၊ တပါး
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န ဣဇ္ဈတိ၊ စုံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော
အတ္တနော၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ အနုရူပဿ၊ လျောက်ပတ်သော။
စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို၊ ဝါ၊ စိတ် ထိုစိတ်၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော
စေတသိက်ကို။ ဥပ္ပါဒနသမတ္ထော၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ဓမ္မော၊
သည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုမိမိ၏
အခြားမဲ့၌ လျောက်ပတ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော
တရား၏ အနန္တရပစ္စည်းမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အနန္တရ-
ပစ္စယောတိ။ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိံ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။ [အနန္တရပစ္စယောတိ၊ ဟူသည်ကား။
စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ သည်ငှင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာ၊ တိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်
နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏစေတသိက်ခုနစ်ခုတို့သည်
ငှင်း။ မနောဓာတုယာ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုန်းဒွေဟုဆိုအပ်သော မနောဓာတ်အား
ငှင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုမနောဓာတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊
ဆန္ဒ ပီတိ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းစေတသိက် တဆယ်တို့အားငှင်း။
အနန္တရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော ဥပကာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ယော၊ အကြင်တရားသည်။ အနန္တရပစ္စယော၊ အနန္တရပစ္စည်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သ္ဝေ၊ ထိုအနန္တရပစ္စည်းဖြစ်သော တရားသည်ပင်လျှင်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့၌။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ ကေသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့နည်း။ ဥပစယသန္တတီသု ဝိယ၊ ဥပစယသန္တတိတို့၌ကဲ့သို့ ၎င်း။ အဓိဝစနနိရုတ္တိဒုကာဒီသု ဝိယ စ၊ အဓိဝစနဒုက် နိရုတ္တိဒုက်အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့၎င်းတည်း။ အတ္ထတော ပန၊ အားဖြင့်မူကား။ နာနံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အတ္တာနန္တရတာယ၊ တစုံတခုသော ဓမ္မဟူသော သရုပ်တရားကိုယ်အားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏[၁]။ ကာလာနန္တရတာယ၊ ကာလအထူးအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာနံ၊ ရေဝတဆရာတို့၏။ ယမ္ပိ မတံ၊ အကြင်အလိုသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ (တနည်း) ယံ၊ အကြင်အနက်သဘောကို။ အာစရိယာနံ၊ တို့သည်။ မတံ၊ လိုအပ်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအနက်သဘောသည်လည်း။ (ဝိရုဇ္ဈတိ-၌စပ်) နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ။ပ။ ပစ္စယော ဟောတီအာဒီဟိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားတို့နှင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဆန့်ကျင်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဆရာတို့အလို၌၊ ဝါ၊ ထိုကာလဝိသေသအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် သမနန္တရပစ္စည်း မည်သည်၏အဖြစ်၌၊ ဝါ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဆန့်ကျင်ခြင်း၌။ ဓမ္မာနံ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏။ သမုဋ္ဌာပနသမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဘာဝနာ၏ အာနုဘော်သည်။ ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မာ၊ စိတ် စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ သမနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ကာလ၌။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ယမ္ပိ၊ အကြင်အကြောင်းကိုလည်း။ (အာစရိယာ၊

၁-အဒ္ဓါနန္တရတာယ-ဟူ၍လည်း ရှိ၏၊ ရှိသည့်အတိုင်းလည်း ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ နိဿရည်းဆရာ ယောဇနာ၏။ အတ္တာနန္တရတာယာတိ အတ္တေန ကေနစိ ဓမ္မေန အနန္တရ-တာယ၊ ကာလာနန္တရတာယာတိ ကာလဘေဒေန အနန္တရတာယ-ဟူသော ဋီကာနှင့် မနီးနှော သဘောယုတ္တိ စမ်းသော်လည်းမလျော်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? အဓ္ဒန့်ကာလ အတ္ထမကွဲသောကြောင့်တည်း။ (ပြည်)

တို့သည်။) ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တမ္ပိ၊ ထိုအကြောင်းသည်လည်း၊ ဝါ၊ တမ္ပိ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်လည်း။ ကာလာနန္တရတာယ၊ ကာလအထူးအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝမေဝ၊ မရှိခြင်းကိုသာလျှင်။ သာ-ဓေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ ဘာဝနာဗလေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို နိရောဓသမာပတ်၌၊ ဝါ၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ၌။ ကာလာ-နန္တရတာ၊ ကာလအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (သတ္တာဟာဒိနာ၊ ခုနစ်ရက်အစရှိသော။ ကာလေန၊ အားဖြင့်။ အန္တရိတ-ဘာဝတော၊ ခြားဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) (ဟိတ်လာ) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယံပိ၊ တို့သည်လည်း။ တေဒေဝ၊ ဤကာလ အားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်၏မရှိခြင်းကိုပင်လျှင်၊ ဝါ၊ တေဒေဝ ကာလန္တရိတတာ အတ္ထိ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့ ခုနစ်ရက်စသောအားဖြင့် ကာလ အခြားရှိသည်၏ အဖြစ်ရှိ၏ဟူသော စကားကိုသာလျှင်။ ဝဒါမ၊ ဆိုပါ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလာနန္တရတာ၊ ကာလ အားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမနန္တရပစ္စယတာ၊ သမနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ (ကာလမည်သည် တစုံတခု ပရမတ္ထအားဖြင့် မရှိသည် မဟုတ်လောဟု ဆိုရာ၏၊ ထိုကို ရှုံ့ရှာသည်ဖြစ်၍ ကာလာနန္တရ။ပ။ လဒ္ဓိ-မိန့်သည်) ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာလာနန္တရတာယ၊ ဖြင့်။ သမနန္တရပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုဆရာ တို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာလအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ကာလအားဖြင့် အခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိနိဝေသံ၊ မြဲစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ဝါ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ အကတွာ၊ ၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအနန္တရ သမနန္တရပစ္စည်းနှစ်ပါးတို့၌။ ဗျဉ္ဇနမတ္တတောဝ၊ ဝိဂ္ဂဟ်အနက်မျှဖြင့်သာ လျှင်။ နာနာကရဏံ၊ အထူးကို၊ (ကရဏ-ကား အနက်မရှိ) ဝါ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားသည်ကို ပြုကြောင်းဖြစ်သောအထူးကို။ ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်၏။ အတ္ထတော၊ ဝစနီယတ္ထအားဖြင့်၊ ဝါ၊ သဘာဝတ္ထအားဖြင့်။ (နာနာကရဏံ၊ ကို။) န ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ (သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့် ဝိသေသကို ပြခြင်းငှါ ကထံ-စသည်ကိုမိန့်) ကထံ၊ အသို့။ ဝိသေသော၊ သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့် ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြအံ့။ ဧတေသံ၊ ထိုပစ္စည်းတရား

တို့၏၊ ဝါ၊ အား။ အန္တရံ၊ ခြားဆီးသည်ကိုပြုတတ်သော နာမ်တရား တပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ သဏ္ဌာနဘာဝတော၊ ရုပ်ကလာပ်တို့ကဲ့သို့ သဏ္ဌာန်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ အနန္တရာ၊ အခြားမရှိကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမနန္တရာ၊ ကုန်၏။

၁၉၉။ ဥပ္ပတ္တမာနော၀၊ မိမိဥပါဒ်ဆဲ ဖြစ်၍သာလျှင်။ သဟ၊ ကွ။ ဥပ္ပါဒနဘာဝေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ သဟဇာတပစ္စယော၊ မည်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးသည်။ ပကာသဿ၊ အရောင် အလင်းအား။ ပစ္စယော ဝိယ၊ ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့တည်း။ သော၊ ထို သဟဇာတပစ္စည်းသည်။ အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန၊ နာမက္ခန္ဓာအစရှိသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆဗ္ဗိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣဒံ၊ ရူပိနော ဓမ္မာ။ပ။န သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟူသော ဤစကားကို။ ဟဒယဝတ္ထုမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှင်တော်ဘုရား ဟောတော်မူအပ်၏။ [စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန် သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ ဝါ၊ တပါးသည် တပါး အား။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ သဟဇာတပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း၊ ဝါ၊ အား။ (သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ နာမရူပံ၊ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ-ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်နှင့် ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်သော ရုပ်သည်။ အညမညံ၊ ချင်း၊ ဝါ၊ အား။ (သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) စိတ္တ-စေတသိကာ၊ ပဝတ္တိအခါ စိတ်စေတသိက်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ (အရူပဝိပါက်လေးခု ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့ငါးခု စေတသိက်ဒွေပညာသ) တရားတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့အား။ (သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ပဋိသန္ဓေခဏ၌ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ရုပ်မရှိရကား စိတ္တစေတသိကာ-အရကို ပဝတ္တိယူ၊ တနည်း) (ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။) စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ရူပါနံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အား။ (သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။) မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါရူပါနံ၊ ဥပါဒါရုပ်တို့အား။ သဟဇာတပစ္စ-ယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပိနော၊ ရုပ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဟဒယဝတ္ထုတရားတို့သည်။ အရူပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့အား။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေဟုဆိုအပ်သော အချို့သောကာလ၌။ (တနည်း) ကိဉ္စိ-ကေစိ၊ အချို့သောဟဒယဝတ္ထု ဟူသော ရုပ်တရားတို့သည်။ ကိဉ္စိ-ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေဟုဆိုအပ်သော အချို့သောကာလ၌။ သဟဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဝတ္တိဟုဆိုအပ်သော အချို့သောကာလ၌။ (တနည်း) ကိဉ္စိ-ကေစိ၊ အချို့သောရုပ်တရားတို့သည်။ ကိဉ္စိ-ကိသ္မိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဝတ္တိဟုဆိုအပ်သော အချို့သောကာလ၌။ သဟဇာတပစ္စ-ယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်]။

[၁၆၇] ၆၀၀။ အညမညံ၊ အချင်းချင်းကို၊ ဝါ၊ အား။ ဥပ္ပါဒန္ု-ပတ္ထမ္ဘနဘာဝေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်, ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အညမညပစ္စယော၊ မည်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အညမညုပတ္ထမ္ဘကံ၊ အချင်းချင်းကိုထောက်ပံ့တတ်သော။ တိဒဏ္ဍကံ ဝိယ၊ သစ်သားသုံးချောင်းကဲ့သို့တည်း။ သော၊ ထိုအညမည ပစ္စည်းသည်။ အရူပခန္ဓာဒိဝသေန၊ နာမက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊

၁-ဤသို့ ဩက္ကန္တိက္ခဏေ-လိုက်၍ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ-အရကို ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာယူ၊ ရူပါနံ-အရကို ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ယူ၊ သို့မှ သဟဇာတပစ္စည်းကုန်သည်၊ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၌ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အညမညံ သဟ-ဇာတရူပါနဉ္စ၊ မဟာဘူတာ အညမညံ ဥပါဒါရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုဝိပါကာ အညမညန္တိ စ တိဝိဓော ဟောတိ သဟဇာတပစ္စယော-ဟူသည်။

ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ (အညမညံ၊ အချင်းချင်း။) အညမည-ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (အညမညံ၊ ချင်း။ အညမညပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ၌။ နာမရူပံ၊ သည်။ (အညမညံ၊ ချင်း။) အညမညပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၀၁။ အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ စွဲ၍တည်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်ငင်း။ နိဿယာကာရေန စ၊ မှီ၍ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်ငင်း။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နိဿယပစ္စယော၊ မည်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပထဝီပဋ္ဌာဒယော၊ မြေကြီးပုဆိုး အစရှိသည်တို့သည်။ တရုစိတ္တကမ္မာဒီနံ၊ သစ်ပင် ပန်းချီဆေး အစရှိသည်တို့၏။ (နိဿယာ၊ မှီရာတို့သည်။) ဟောန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ သော၊ ထိုနိဿယပစ္စည်းကို။ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ ဧဝံ၊ ဤသို့အတူ ရှိသောနည်းဖြင့်။ သဟဇာတေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿယပစ္စည်း၌။ ဆဋ္ဌော၊ ခြောက်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အဖို့ကို။ စက္ခာ-ယတနံ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ သဗ္ဗညုဘုရားဝေဖန်တော်မူအပ်၏။ [စက္ခာယတနံ၊ သည်။ စက္ခုဝိညာဏ-ဓာတုယာ၊ အားငင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏဓာတ်နှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏခုနစ်ခုတို့အားငင်း။ နိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောတဃာန-ဇိဝှါကာယာယတနံ၊ သောတာယတန-ဃာနာယတန-ဇိဝှါယတန-ကာယာ-ယတနသည်။ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ၊ အားငင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့အားငင်း။ နိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ဟဒယရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မနော-ဓာတု စ၊ သည်ငင်း။ မနောဝိညာဏဓာတု စ၊ သည်ငင်း။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ မနောဓာတုယာ စ၊ အားငင်း။ မနောဝိညာဏဓာတုယာ စ၊ အားငင်း။ တံသမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ထိုမနောဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊

စေတသိက် ဒွေပညာသ တို့အားငှင်း။ နိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၀၂။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဝစနတ္ထော၊ ဝိဂ္ဂဟ်အနက်တည်း။ တဒဓီနဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလေန၊ အကျိုးသည်။ နိဿိတော၊ မှီအပ်၏။ န ပဋိက္ခိတ္တော၊ မပယ်အပ်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဿယော၊ မည်၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဘုသော၊ ပြင်းပြသည်းဝှန် လွန်ကဲအားကြီးသော။ အာယာသော၊ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဥပါယာသော၊ သမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘုသော၊ လွန်ကဲအားကြီးသော။ နိဿယော၊ မှီအပ်သောအကြောင်းသည်။ ဥပနိဿယော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤဥပနိဿယ ဟူသောအမည်သည်။ ဗလဝကာရဏဿ၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အားကြီးသော အကြောင်း၏ဥပနိဿယ မည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗလဝကာရဏဘာဝေန၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဥပနိဿယပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သော၊ ထိုဥပနိဿယပစ္စည်းသည်။ အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ ငှင်း။ အနန္တရူပနိဿယော၊ ငှင်း။ ပကတူပနိဿယော၊ ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ ဒါနံ ဒတွာ။ပ။ ပစ္စဝေက္ခန္တီတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အတူရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏူပနိဿယော၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ အာရမ္မဏာဓိပတိနာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ အကတွာဝ၊ မှု၍သာလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ သဗ္ဗညုဘုရားဝေဖန်တော်မူအပ်၏။ [ဒါနံ၊ လှူအပ်သောဝတ္ထုကို။ ဒတွာ၊ လှူ၍၊ ဝါ၊ ဒါနံ၊ လှူကြောင်းစေတနာကို။ ဒတွာ၊ ဖြူစင်စေ၍။ သီလံ၊ နိစ္စသီလကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်သုံးသောအမှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ တံ၊ ထိုဒါန သီလဥပေါသထ စေတနာကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ အလေးအမြတ်ပြု၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သုစိဏ္ဏာနိ၊ ကောင်းစွာလေ့ကျက်အပ်ကုန်ပြီးသော ဒါန သီလ ဥပေါသထ စေတနာတို့ကို။ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဈာနာ၊

မှ॥ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ထ၍॥ စျာနံ၊ ကို॥ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍॥ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ၏॥ သေက္ခာ၊ သောတာပန်တို့သည်॥ ဂေါတြဘုံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်အပါး ဂေါတြဘူကို॥ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍॥ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ကုန်၏॥ (သေက္ခာ၊ သက-ဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့သည်။) ဝေါဒါနံ၊ အထက်မဂ် ၃-ပါး၏ အနီးဝေါဒါန်ကို॥ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍॥ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ကုန်၏॥ သေက္ခာ၊ တို့သည်॥ မဂ္ဂါ၊ မှ॥ ဝုဋ္ဌဟိတွာ၊ ၍॥ မဂ္ဂံ၊ ရသစ်မဂ်ကို॥ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍॥ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ကုန်၏॥] တတ္ထ၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း၌၊ ဝါ၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယ, အာရမ္မဏာဓိပတိပစ္စည်းတို့တွင်॥ ယံ အာရမ္မဏံ၊ ကို॥ ဂရုံ ကတွာ၊ ၍॥ စိတ္တစေတသိကာ၊ တို့သည်॥ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏॥ တံ၊ ထိုအာရုံသည်॥ နိယမတော၊ အမြဲအားဖြင့်॥ တေသံ၊ ထိုအလေးအမြတ်ပြုတတ်သော စိတ်, စေတသိက်တို့၏॥ တေသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်॥ ဗလဝါရမ္မဏံ၊ အားကြီးသော အာရုံသည်॥ ဟောတိ၊ ၏॥ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်॥ [၁၆၇] ဂရုကာတဗ္ဗမတ္တဋ္ဌေန၊ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှဟူသော အနက်သဘောအားဖြင့်॥ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မ-ဏာဓိပတိ ပစ္စည်းမည်သည်॥ ဟောတိ၊ ၏॥ ဗလဝကာရဏဋ္ဌေန၊ အားကြီးသောအကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောအားဖြင့်॥ အာရမ္မ-ဏူပနိဿယော၊ မည်သည်॥ ဟောတိ၊ ၏॥ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့॥ တေသံ၊ ထိုအာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်း, အာရမ္မဏာဓိပတိ ပစ္စည်းတို့၏॥ နာနတ္တံ၊ ကို॥ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏॥

အနန္တရူပနိဿယောပိ၊ ကိုလည်း॥ ပုရိမာ ပုရိမာ॥ပ॥ ပစ္စယောတိ-အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော॥ နယေန၊ ဖြင့်॥ အနန္တရပစ္စယေန၊ နှင့်॥ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ॥ နာနတ္တံ၊ ကို॥ အကတွာဝ၊ ၍သာလျှင်॥ ဝိဘတ္တော၊ ၏॥ [ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန် ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော॥ ကုသလာ၊ ကုန်သော॥ ခန္ဓာ၊ တို့သည်॥ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန် နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော॥ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော॥ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား॥ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်॥ ပစ္စယော၊ သည်॥ ဟောတိ၊ ၏॥] ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့॥ နေသံ၊ ထို အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း, အနန္တရပစ္စည်းတို့၏॥ မာတိကာနိက္ခေပေ၊ မာတိကာကို ထားခြင်း၌၊ ဝါ၊ မာတိကာကို ထားရာဖြစ်သော ပါဠိအရပ်၌॥ စက္ခုဝိညာဏဓာတု॥ပ॥ ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော॥ နယေန၊ ဖြင့်॥ အနန္တရဿ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ဂုဏ်း॥ ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ॥ပ॥

ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဥပနိဿယဿ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ရင်း။ အာဂတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂေပေ ဝိသေသော၊ မာတိကာထားခြင်း၏ အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏[၁]။ သောပိ၊ ထိုမာတိကာ ထားခြင်း အထူးသည်လည်း။ အတ္ထတော၊ သဘာဝတ္ထအားဖြင့်။ ဧကီဘာဝမေဝ၊ တူသည်၏အဖြစ်သို့သာလျှင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အနန္တရအနန္တရူပနိဿယပစ္စည်းတို့၏ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သောကာလ၌။ အနုရူပဿ၊ လျော်ကပ်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒဿ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်ကို။ ပဝတ္တနသမတ္ထတာယ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အနန္တရတာ၊ အနန္တရပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ ပုရိမစိတ္တဿ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော စိတ်၏။ ပစ္ဆိမစိတ္တုပ္ပါဒနေ၊ နောက်ဖြစ်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၌။ ဗလဝတာယ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တရူပ-နိဿယတာ၊ ကိုရင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ ဟေတု-ပစ္စယာဒီသု၊ ဟေတုပစ္စည်း အစရှိသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မံ၊ ပစ္စည်းတရားကို။ ဝိနာပိ၊ ကြဉ်၍လည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနန္တရစိတ္တံ၊ ရှေးအခြားမဲ့ဖြစ်သော စိတ်ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ နောက်စိတ်၏။ ဥပ္ပတ္တိ နာမ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ရှေးအခြားမဲ့ဖြစ်သော စိတ်ကိုကြဉ်၍ နောက်စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိခြင်းကြောင့်။ ဗလဝပစ္စယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အနုရူပစိတ္တုပ္ပါဒနဝသေန၊ လျော်ကပ်သော စိတ်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနန္တရပစ္စယော၊ ပစ္စည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလဝကာရဏဝသေန၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနန္တရူပနိဿယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုအနန္တရပစ္စည်း, အနန္တရူပနိဿယပစ္စည်း နှစ်ပါး တို့၏။ နာနတ္တံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-အသို့တူးသနည်း? အနန္တရပစ္စည်းသည် အဗျာကတ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏၊ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းသည် ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းဖြစ်၏။ ဤသို့ထူးသတည်း။

ပန၊ ပကတူပနိဿယကို ဆိုအံ့။ ပကတော၊ (မိမိ၏အကျိုးကို ပြီးစေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်အောင်) ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်သော။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည်။ ပကတူပနိဿယော၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း မည်၏။ ပကတော နာမ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်အပ်သည် မည်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ နိပ္ဖါဒိတော၊ ပြီးစေအပ်သော။ သဒ္ဓါ-သီလာဒိ ဝါ၊ သဒ္ဓါ, သီလ, သုတ, စာဂ, ပညာသည်ရင်း။ ဥပသေဝိတော၊ လွန်စွာမှီဝဲအပ်သော။ ဥတုဘောဇနာဒိ ဝါ၊ အချမ်းအပူဟူသော ဥတု, လျောက်ပတ်သည်စသော ဘောဇဉ်အစရှိသော ဝတ္ထုသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဥတု, ဘောဇဉ်, ကျောင်း, အိပ်ရာနေရာ, ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကတိယာ ဧဝ၊ ပစ္စည်းတပါးနှင့် ရောယှက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ မိမိသဘောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသောအကြောင်းသည်။ ပကတူပနိဿယော၊ ပကတူပနိဿယမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာရမ္မဏာနန္တရေဟိ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း, အနန္တရပစ္စည်းတို့နှင့်။ အသမ္မိ-ဿော၊ မရောနှောသည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တဿ၊ ထို ပကတူပနိဿယပစ္စည်း၏။ ပကတူပနိဿယော။ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အနေကပ္ပကာရတော၊ များသော အပြားအားဖြင့်။ ပဘေဒေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ [ပကတူပနိဿယ-ပစ္စယော၊ ကို။ (ဧဝံ၊ ဤဟောလတ့်သောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) သဒ္ဓံ၊ (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်, ကံ,ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သော)သဒ္ဓါတရားကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယတိ၊ ၏။ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်သုံးခြင်းအမှုကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ အဘိညံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သီလံ၊ ကို။ သုတံ၊ ကို။ စာဂံ၊ ကို။ ပညံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သီလံ၊ သည်။ သုတံ၊ သည်။ စာဂေါ၊ သည်။ ပညာ၊ သည်။ သဒ္ဓါယ၊ အား။ သီလဿ၊ အား။ သုတဿ၊ အား။ စာဂဿ၊ အား။ ပညာယ၊ အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ပကတူပနိဿယပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပကတော ဥပနိဿယော-အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣမေ သဒ္ဓါဒယော၊ ဤ သဒ္ဓါစသော တရားတို့သည်။ ပကတာ စေဝ၊

ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်ကုန်သည်ရှင်း။ ဗလဝကာရဏဘေ္ဝန၊ အားကြီးသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်။ ဥပနိဿယာ စ၊ အားကြီးသော အကြောင်းတို့သည်ရှင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကတူပနိဿယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြီးတည်း။

[၁၆၉] ၆၀၃။ ပဌမတရံ၊ ပစ္ဆာယုပ္ပန်တရားတို့၏ မဖြစ်မီ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝတ္တမာနဘာဝေန၊ ဖြစ်ဆဲ,တည်ဆဲ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ (နိပ္ဖန္နရုပ် တဆဲ့ရှစ်ခုဟူသော)တရားသည်။ ပုရေဇာတပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုပုရေဇာတပစ္စည်းသည်။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏဟဒယဝတ္ထုဝသေန၊ စက္ခုစသော ဝတ္ထု, ရူပါယတနစသောအာရုံ, ဟဒယဝတ္ထုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကာဒသဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ စက္ခာယတနံ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ပ။ [ယံ ရူပံ၊ အကြင်ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ပ။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဝတ္တိကာလ၌။ပ။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေကာလ၌။ ပုရေဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်]။

၆၀၄။ ပုရေဇာတာနံ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဖြစ်မီ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပဓမ္မာနံ၊ (ကေဇကာယ, ဒွိဇကာယ, တိဇကာယ, စတုဇကာယ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော)ရုပ်တရားတို့ကို။ ဥပတ္ထမ္ဘကဘေ္ဝန၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ အရူပဓမ္မော၊ (ပဋိသန္ဓေဝိပါက်ကာရဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက်ဖြစ်နေ အရူပဝိပါက်လေးခုကြဉ်သောစိတ် ရှစ်ဆဲ့ငါးခု, စေတသိက် ဒွေပညာသ-ဟု ဆိုအပ်သော) နာမ်တရားသည်။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယော၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ အာဟာရာသာ စေတနာ၊ အာဟာရ၌ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း စေတနာသည်။ ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ၊ လင်းတငယ်တို့၏ ကိုယ်တို့အား။ ပစ္စယော၊ ထောက်ပံ့သောအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ တည်း။ တေန၊ ထို(ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တရားတို့အား ထောက်ပံ့ တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော နာမ်တရားတို့၏ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စည်းမည်သည်၏ အဖြစ်)ကြောင့်။ ပစ္ဆာဇာတာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ရှင်တော်ဘုရား ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဇာတာ၊

ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ (ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက်, ဖြစ်နေ အရူပဝိပါက် လေးခုကြဉ်သောစိတ် ရှစ်ဆဲ့ငါးခု, စေတသိက် ဒွေပညာသ) နာမက္ခန္ဓာ တရားတို့သည်။ ပုရေဇာတဿ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဣမဿ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ ကာယဿ၊ ကေဇကာယ, ဒွိဇကာယ, တိဇကာယ, စတုဇကာယ အား။ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၀၅။ အာသေဝနင္ဂေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ကုသိုလ်အစရှိသော အဖြစ်ဖြင့် မိမိနှင့်တူအောင် အဖန်တလဲလဲပြုပြင်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်းဟူသော မှီဝဲစေခြင်း-အထုံရစေခြင်း သဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော သဘောရှိ သည်အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းဟူသော ထုံခြင်းသဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ မိမိနှင့် တူသောသဘောကို ယူစေခြင်းဟူသော ထုံခြင်းသဘောဖြင့်။ အနန္တရာနံ၊ အခြားမဲ့၌ဖြစ်ကုန်သော (ပဌမဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော နောက်နောက် သော ဇောကေပညာသ, စေတသိက်ဒွေပညာသ) ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ပဂုဏဗလဝဘာဝါယ၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ်, အားကြီးသည်၏အဖြစ် အလို့ငှါ။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ (အဆုံးဇော မဂ်ဇော ဖိုလ်ဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော လောကီဇော သတ္တစတ္တာလီသ စေတ သိက်ဒွေပညာသ) တရားသည်။ အာသေဝနပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဂန္ထာဒီသု၊ ကျမ်းဂန်စသည်တို့၌၊ ဝါ၊ ကျမ်းဂန်ကို သင်ခြင်း, သရဇ္ဈာယ်ခြင်းစသည်တို့တွင်။ ပုရိမပုရိမာဘိယောဂေါ ဝိယ၊ ရှေးရှေး၌ပြီးသောသင်ခြင်း, သရဇ္ဈာယ်ခြင်းစသော အားထုတ်ခြင်းကဲ့သို့ တည်း၊ ဝါ၊ သင်ခြင်း သရဇ္ဈာယ်ခြင်း စသည်တို့၌ အားထုတ်ခြင်းကိုကဲ့သို့ တည်း။ သော အာသေဝနပစ္စယော၊ သည်။ ကုသလာကုသလကိရိယ- ဇဝနဝသေန၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာဇော၏အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ပုရိမာ ပုရိမာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ပုရိမာ ပုရိမာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော လောကီနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိ- မာနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပဌမဇောကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အာသေဝနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ပ။ ကိရိယာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ကိရိယာဗျာကတာနံ၊

ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပဋ္ဌမဇောကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာတို့အား။ အာသေ-ဝနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၀၆။ စိတ္တပယောဂသင်္ခါတကိရိယဘာဝေန၊ စိတ်၏ပယောဂဗျာပါရ ဟုဆိုအပ်သော ပြုပြင်ခြင်း, အားထုတ်ခြင်း အမူအရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ စေတနာတခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟု ဆိုအပ်သောတရားသည်။ ကမ္မပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ သော၊ ထိုကမ္မပစ္စည်းသည်။ နာနက္ခဏိကာယ၊ အထူးထူးသော ခဏ

၁-စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန-ဟူ၍ရှိ၏၊ မသင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ပယောဂနှင့် ကိရိယာသည် အနက်တူဖြစ်သောကြောင့် ဘာဝေန-သို့ ဝိသေသနမသွားနိုင်သတည်း။ စိတ္တပယောဂေါ စိတ္တကိရိယာ အာယူဟနန္တိ အတ္ထော။ ဝိပါကာပိ စေတနာ သဟဇာတ-ကမ္မပစ္စယော ဟောတိယေဝ။ ဋီကာ။ ။စိတ္တပယောဂေါ၊ စိတ္တပယောဂ ဟူသည်။ စိတ္တကိရိယာ၊ စိတ်၏ပြုပြင်ခြင်း အမူအရာဗျာပါရတည်း။ အာယူဟနံ၊ အားထုတ်ခြင်း စေ့ဆော်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ကာယဝစီပယောဂေါ၊ ကာယပယောဂ, ဝစီပယောဂမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ စေတနာ၊ သည်။ စိတ္တပယောဂေါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုသို့စိတ္တကိရိယာသည် စိတ္တပယောဂမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ စေတနာသည် စိတ္တပယောဂမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာ၊ ထိုစိတ္တပယောဂဟု ဆိုအပ်သော စေတနာသည်။ (ဝိသိဋ္ဌေ-၌စပ်) ဥပ္ပန္နကိရိယတာဝိသိဋ္ဌေ၊ ဖြစ်သောကိရိယာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော၊ ဝါ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သော။ သန္တာနေ၊ ၌။ သေသပစ္စယသမာဂမေ၊ ကမ္မပစ္စည်းမှကြွင်းသော အာရမ္မဏသဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၏ အညီအညွတ် စုဝေးခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကကဋတ္တာရူပါနမ္ပိ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ, ကဋတ္တာရုပ်တို့အားလည်း။ (ပိ-သဒ္ဒါဖြင့်သမ္ပယုတ်နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်ကိုပေါင်းသည်) သန္တာနဝိသေသေန၊ သန္တာန်ကို အထူးပြုတတ်သော။ တေနေဝ ကိရိယာဘာဝေန၊ ထိုစိတ်၏ ပြုပြင်ခြင်း အမူအရာဗျာပါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝါ၊ စေ့ဆော်အားထုတ်ခြင်း အမူအရာဗျာပါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တဿ ကိရိယာဘာဝဿ၊ ထိုစိတ်အမူအရာ ဗျာပါရအဖြစ်၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာကဋတ္တာရုပ်တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တေသံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ သဟဇာတာနံ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်ကုန်သော စေတနာကြဉ်သော စိတ်စေတသိက် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ အာယူဟနကိရိယာ-ဘာဝေန၊ စေ့ဆော်အားထုတ်ခြင်း အမူအရာဗျာပါရ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ သော်။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကိံ ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ စေတနာကမ္မမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အဘိဇ္ဈာဒိ၊ အဘိဇ္ဈာစသော။ စေတနာသမ္ပယုတ္တံ၊ စေတနာသမ္ပယုတ်

ရှိသော။ ကုသလာကုသလစေတနာယ စေဝ၊ ၏ငှင်း။ သဟဇာတာယ၊ တက္ခဖြစ်သော။ သဗ္ဗာယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ စေတနာယ စ၊ ၏ငှင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ကုသလာကုသလကမ္မံ။ ပ ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ကုသလာ-ကုသလံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပါကာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အားငှင်း။ ကဋတ္တာရူပါနဉ္စ၊ တို့အားငှင်း။ ကမ္မပစ္စယေန၊ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဟဇာတာ၊ သော။ စေတနာ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ်သော စေတနာသည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်, စေတနာကြဉ်သော စေတသိက် ကောပညာသတို့အားငှင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုစေတနာ, စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ္တဓမ္မလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားငှင်း။ ကမ္မ-ပစ္စယေန၊ သဟဇာတကမ္မပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၇၀] ၆၀၇။ နိရုဿာဟသန္တဘာဝေန၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သော၊ ထိုဝိပါကပစ္စည်းသည်။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုစိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော ရုပ်တို့အားငှင်း။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ကဋတ္တာရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားငှင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေအခါတို့၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့အားငှင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဝိပါကာဗျာကတော။ ပ ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဝိပါကာဗျာကတော၊ ဝိပါက်အဗျာကတဖြစ်သော။ ဧကော၊

ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စည်းတပ်သည်။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိပါကဓမ္မဘာဝေ၊ ဝိပါကဓမ္မအဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ စေတနာဝဇ္ဇာနံ၊ စေတနာသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ အတံသဘာဝတ္တာ၊ ထိုကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုခြင်း သဘောမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝိပါကာပိ၊ ဝိပါက်ပင် ဖြစ်သော်လည်း။ စေတနာ၊ သည်။ သဟဇာတကမ္မပစ္စယော၊ သဟဇာတကမ္မသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ငှင်းဋီကာနက်။ (ပြည်)

ယခုစာကိုယ်၌လည်း "စိတ္တပယောဂသင်္ခါတေန"ဟူ၍ပင် ပါဠိရှိ၏။ ကိရိယာ-ပြုခြင်း၏ ဘာဝ-ဖြစ်ကြောင်း ဟူသည်မှာလည်း ကိရိယာ-ပြုခြင်းမှတပါး ယူဖွယ်မရှိသောကြောင့် ကိရိယာဘာဝ၏အရ ကိရိယာပြုခြင်းကိုသာ ကောက်ယူလျှင် ယခုရှိရင်းပါဠိ၌လည်း သင့်ရာ၏၊ သို့မဟုတ် ဘာဝကို သဘာဝဟော-ဟူ၍သော်လည်း ကြံသင့်၏။ (ဆ·သံ·သော)

သော။ ခန္ဓော၊ သည်။ တိဏ္ဏန္နံ၊ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အားရင်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ဝိပါကပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိပါကာဗျာကတော၊ သော။ ဧကော၊ သော။ ခန္ဓော၊ သည်။ တိဏ္ဏန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အားရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဧကဿ၊ သော။ ခန္ဓဿ၊ အားရင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အားရင်း။ ကဋတ္တာရူပါနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ဝိပါကပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဝတ္ထုဿ၊ ဟဒယဝတ္ထုအား။ ဝိပါကပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၀၈။ ရူပါရူပါနံ၊ ရုပ်နာမ်တို့အား။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ ကဗဠီကာရ, ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော အာဟာရတို့သည်။ အာဟာရပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ကဗဠီကာရော။ ပ ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဋ္ဌာဝါရေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ ပ ။ ပစ္စယောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ကဗဠီကာရော၊ အလုပ်အလွေးမဟုတ်သော်လည်း အလုပ်အလွေးကဲ့သို့ ပြုအပ်သော။ အာဟာရော၊ စတုသမုဋ္ဌာနိကအာဟာရ သည်။ ဣမဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကာယဿ၊ ကလာပ်တူ သြဇာကြဉ်သော ကလာပ်တူကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတုဇကာယ, တိဇကာယ အား။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ရုပ်အာဟာရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ ဖဿ,စေတနာ,ဝိညာဉ်ဟုဆိုအပ်သော နာမ်အာဟာရတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အားရင်း။ တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ အာဟာရပစ္စယေန၊ နာမ်အာဟာရပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] [ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိပါကာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တကာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ကဋတ္တာရူပါနဉ္စ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားရင်း။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၀၉။ အဓိပတိယပ္ပစ္စေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသောသဘောဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယဝဇ္ဇာ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေပုရိသိန္ဒြေတို့သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဝီသတိန္ဒြိယာ၊ နှစ်ဆယ်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဣန္ဒြိယပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ။ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ နှစ်ဆယ်သော ဣန္ဒြေတို့တွင်။ စက္ခုန္ဒြိယာဒယော၊ စက္ခုန္ဒြေစသည်တို့သည်၊ ဝါ၊ စက္ခုန္ဒြေ။ပ။ ကာယိန္ဒြေ, သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေတို့သည်။ အရူပဓမ္မာနံယေဝ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ငါးပါးသော နာမ်တရားတို့အားသာလျှင်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာ၊ စက္ခုန္ဒြေစသည်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော ဣန္ဒြေတို့သည်။ ရူပါရူပါနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ပစ္စယော-ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဉ္စာဝါရေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ပ။ ပစ္စယော-တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပါဠိတော်နက်ကား လွယ်ပြီ)။

၆၁၀။ ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန၊ (အနိစ္စစသောလက္ခဏာနှင့် ကသိုဏ်းစသော) အာရုံကိုကပ်၍ ရှုခြင်း ကြံခြင်းဟူသော သဘောဖြင့်။ ဥပကာရကာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏေသု၊ တို့၌။ သုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယံ၊ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေဝေဒနာ နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဌပေတွာ၊ ၍[၁]။ သဗ္ဗာနိပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိဘေဒါနိ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ အထူးရှိကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနိ၊ ဝိတက်-ဝိစာရ-ပီတိ-ဧကဂ္ဂတာ-သောမနဿ-ဒေါမနဿ-ဥပေက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်။ ဈာနပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဈာနင်္ဂါနိ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [၁၇၁] ပန၊ ပါး။ ပဉ္စာဝါရေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ပ။ ပစ္စယောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၆၁၁။ ယတော ဝါ တတော ဝါ-သမ္မာ ဝါ မိစ္ဆာ ဝါ၊ အမှတ်မရှိ မဖောက်မပြန် မှန်သော သဘောအားဖြင့်သော်ငင်း, ဖောက်ပြန်သော သဘောအားဖြင့်သော်ငင်း[၂]။ နိယျာနဋ္ဌေန၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း၏

၁-ဤဝေဒနာ ၂-ပါးကိုသာ အထူးထုတ်ပြရာ၌ အကြောင်းကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ယတော ဝါ တတော ဝါ-ကား ယံ ဝါ တံ ဝါ-ကဲ့သို့ အနိယမအနက် ရှိသတည်း။ ယတော-နောက် ဝါ-သဒ္ဒါအချို့ မရှိ။

အဖြစ်ဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ဥပကာရကာနိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာဒိဘေဒါနိ၊ ကုသိုလ်စသည် အထူးရှိကုန်သော။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ပညာ, ဝိတက်, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝ, ဝီရိယ, သတိ, သမ္မာသမာဓိ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ, မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ, မိစ္ဆာဝါယာမ, မိစ္ဆာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တို့သည်။ မဂ္ဂပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ မဂ္ဂင်္ဂါနိ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ပဥ္စဝိညာဏေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ပ။ ပစ္စယောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒွေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ ဈာနမဂ္ဂပစ္စယာ၊ တို့ကို။ ဒွိပဉ္စဝိညာဏာဟေတုကစိတ္တေသု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်, အဟိတ်စိတ် တဆယ့်ရှစ်ခုတို့၌။ (ယထာ သင်္ချံ၊ အရေအတွက်အားလျော်စွာ,အစဉ်အတိုင်း။) န လဗ္ဘန္တိ၊ အပ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၆၁၂။ ဧကဝတ္ထုကဧကာရမ္မဏဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓသင်္ခါတေန၊ တူသော ဝတ္ထုရှိသည်၏ အဖြစ်, တူသောအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်, တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်, တူသော ချုပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္ပယုတ္တဘာဝေန၊ သမ္ပယုတ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာ၊ စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် စေတသိက်ဒွေပညာသ နာမ်တရားတို့သည်။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏ [စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ ချင်း၊ ဝါ၊ အား။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[1]။]

၁-သမ္ပယုတ္တပစ္စယော-၌ သံ-သဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်ကို ဟောသနည်း၊ ပ-သဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်ကို ဟောသနည်း၊ အဘယ်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည် သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ အဖြစ်မည်သနည်း?ဟု၊ ကား သမံ အဝိသမံ သမ္မာ သဟ ဝါ ပကာရေဟိ ယုတ္တတာယ ဧကီဘာဝူပဂမေန ဝိယ ဥပကာရကတာ သမ္ပယုတ္တပစ္စယ-တာ၊ ဋီကာ။ သမံ အဝိသမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ ကား။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ ကား။ သဟ၊ ကွ။ ပကာရေဟိ၊ တူသောမှီရာရှိသည်အဖြစ် အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ယုတ္တတာယ၊ နှီးနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကီဘာဝူပဂမေန ဝိယ၊ တခုတည်း မဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့သော။ (အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။) ဥပ-

၆၁၃။ ကေဝဋ္ဋကာဒိဘာဝါနုပဂမေန၊ တုသောဝဋ္ဋုရှိသည်စသည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သောအားဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သော။ ရူပိနော၊ ရုပ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အရူပီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အရူပိနောပိ၊ နာမ်တရားတို့သည်လည်း။ ရူပီနံ၊ ရုပ်တရားတို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သော-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယော၊ သည်။ သဟဇာတပစ္ဆာဇာတပုရေဇာတဝသေန၊ သဟ-ဇာတဝိပ္ပယုတ် ပစ္ဆာဇာတဝိပ္ပယုတ် ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဟဇာတာ ကုသလာ ခန္ဓာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဝေါ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဣတိ-ကြေ) [သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ခန္ဓာတို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္ဆာဇာတာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ပုရေဇာတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ သော။ ကာယဿ၊ တိဇကာယ စတုဇကာယအား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ပန၊ ပါး။ အဗျာကတပဒဿ၊ အဗျာကတ-ပုဒ်၏။ သဟဇာတဝိဘင်္ဂေ၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်း၏ဝိဘင်း၌။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ [ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိပါကာဗျာကတာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုဿ၊

ကာရကတာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သမ္ပယုတ္တပစ္စယတာ၊ သမ္ပယုတ္တပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၎င်းအနက်။ ယင်းသို့ သံ-သဒ္ဒါ ပ-သဒ္ဒါတို့၏ အနက်ဖြစ်သင့်သော် အဋ္ဌကထာဆရာတော်သည် ကေဝဋ္ဋကစသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် မိန့်ဆိုရသနည်း၊ ကေဝဋ္ဋကစသော လေးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုဆိုက ပြီးသင့်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် အမြောက်အမြား ဆိုရသနည်း?ဟု၊ ကြောင့် ကာ ပန သာ ပကာရေဟိ ယုတ္တ-တာတိ အာဟ ကေဝဋ္ဋကကောရမ္မဏာကုပ္ပါဒေကနိရောခသင်္ခါတေနာတိ။ပ။ အာရုပ္ပေ ပန ဝဋ္ဋုယောဝ နတ္ထိတိ ကုတော ကေဝဋ္ဋကဂ္ဂဟဏဿ အာသင်္ခော၊ ၎င်းဋီကာ။ (ပြည်)

ဟဒယဝတ္ထုအား။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ပန၊ ပါး။ ပုရေဇာတံ၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ်ကို။ စက္ခုန္ဒြိယာဒိဝတ္ထု-ဝသေနေဝ၊ စက္ခုန္ဒြေအစရှိသော ခြောက်ပါးသောဝတ္ထု၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ပုရေဇာတံ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ပုရေဇာတံ၊ ဖြစ်သော။ စက္ခာယတနံ၊ (မန္ဒာယုက အမန္ဒာယုက မဇ္ဈိမာယုကအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်သော လက်မှန်အစအတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော) စက္ခာယတနသည်။ စက္ခု-ဝိညာဏဿ၊ အား။ပ။ ကာယာယတနံ၊ သည်။ ကာယဝိညာဏဿ၊ အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ ဝိပါကာဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ကြိယာဗျာကတာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ပ။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ပ။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ပ။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့အား။ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

၆၁၄။ ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘော ဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထိဘာဝေန၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တာဒိ-သဿေဝ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ကို၊ ဝါ၊ အား။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန၊ ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရ-ကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ အတ္ထိပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို အတ္ထိ ပစ္စည်း၏။ အရူပက္ခန္ဓမဟာဘူတနာမရူပစိတ္တစေတသိက-မဟာဘူတ အာယတနဝတ္ထုဝသေန၊ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး, မဟာဘုတ် လေးပါး, ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထု-ဟု ဆိုအပ်သော နာမ်ရုပ်, စိတ်စေတသိက်, မဟာဘုတ်လေးပါး, အာယတန ဆယ်ပါး, ဟဒယဝတ္ထုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ တို့ဖြင့်။ [၁၇၂] မာတိကာ၊ ကို။ နိက္ခိတ္တာ၊ ထားတော်မူအပ်၏[၁]။ ယထာဟ၊ ကား။ စတ္တာရော ခန္ဓာ။ပ။

၁-အတ္ထိဘာဝေန-ဟူက ပြီးကောင်းပြီးလျက် ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန-ဟု ဝိသေသန မ, သဖြင့် အဘယ်ကိုနစ်စေရသနည်း? ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေနာတိ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝေန၊ တေန အတ္ထိ မေ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ စ ဝေမာဒီသု ဝုတ္တံ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တုပလဗ္ဘမာနတာလက္ခဏံ အတ္ထိဘာဝံ နိဝါရေတိ။ ဋီကာ။ ပစ္စုပ္ပန္န-

ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။
ပန၊ ပါး။ ပဋ္ဌာဝါရေ၊ ၌။ သဟဇာတံ ပုရေဇာတံ ပစ္ဆာဇာတံ အာဟာရံ ဣန္ဒြိယန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ နိက္ခိပိတွာ၊ မာတိကာ အကျဉ်းထား

လက္ခဏေနာတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နသဘာဝေန၊ ပစ္စုပ္ပန်သဘောဖြင့်။ တေန၊ ထိုပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ အတ္ထိ မေ ပါပကမ္မံ ကတန္တိ၊ ဟူ၍ငင်း။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ စ ဟူ၍ငင်း။ ဧဝမာဒီသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်အရပ်ရပ်တို့၌။ ဝုတ္တံ၊ သော။ နိဗ္ဗတ္တိတတ္တုပလဒ္ဓမာနတာလက္ခဏာ၊ ပြုအပ်, ပြီးစေအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်, ရအပ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်းသဘောရှိသော။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အာစရိယော၊ ကျမ်းကြီးဆရာတော်သည်။ နိဝါရေတိ၊ မြစ်၏။ ၎င်းအနက် သိသာရုံဖော်ပြ။ ပိဏ္ဍတ္ထ-အဓိပ္ပါယ်ကား အတ္ထိ မေ ပါပကမ္မံ ကတံ-၌ မေ၊ ငါသည်၊ ဝါ၊ ငါ့အား။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှုသည်။ အတ္ထိ၊ မကောင်းကျိုးမပေးသေး ခွေးပုပ်လည်ဆွဲ အမြဲစတေ ရှိချေသေး၏။ ဤသို့ပြုပြီးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော အတ္ထိဘာဝသည် ဥပါဒ်ဌီဘင် ခဏတ္တယပစ္စုပ္ပန် ဆတ်ဆတ် ရကောင်းသော အတ္ထိဘာဝမဟုတ်၊ သရုပ်အား ပြုအပ်ပြီးသော ကံ၏အကျိုး မပြီးသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် ငါ့ဝယ် ခွေးပုပ်လည်ဆွဲ မကောင်းကျိုးခံစရာ အကုသိုလ်ရှိချေသေးသည်ဟု လောကတွင် ဆိုစကြသော အတ္ထိဘာဝ-ဖြစ်သည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော-၌ ပုဂ္ဂလ-ဟူသော ဝေါဟာရပညတ်၏ လောက၌ ရကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ထိုပညတ်၏စွဲလမ်းရာ ခန္ဓာငါးပါး၏ အစဉ်မပြတ်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း ဥပလဒ္ဓမာနတာလက္ခဏာ-ရှိသော အတ္ထိဘာဝ ဖြစ်သည်၊ စင်စစ် မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ခဏတ္တယ ရစကောင်းသော အတ္ထိဘာဝမဟုတ်။ ဤသို့ မလိုအပ်သော အတ္ထိဘာဝအရှုပ်ရှုပ် လျှဉ်းပါးဖွယ်ကို ပယ်မြစ်ခြင်းငှါ ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန-ဟု ကျမ်းကြီးဆရာတော် မ,ပေသည် ဟူလိုသော်။ ထို အတ္ထိပစ္စည်းသည် ဇနကတ္တ စင်စစ် မရှိသောကြောင့် ဥပထမ္ဘကတ္တေန-ဟူသလော? သတိပိ ဇနကတ္တေ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တပဋ္ဌာနာ အတ္ထိဘာဝေန ဥပကာရကတာတိ အာဟ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေနာတိ၊ ၎င်း။ ပိဏ္ဍတ္ထ-ကား ပစ္စုပ္ပန္နဓမ္မ၏ ဥပါဒ်မှစ၍ ဘင်တိုင်အောင် ရစကောင်းသော အတ္ထိဘာဝဖြစ်သော်လည်း ဥပါဒ်ခဏထက် ဌီခဏ၌ သာတိသယဗျာပါရရှိ၍ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တပဋ္ဌာနဖြစ်ရကား ဇနကတ္တ-ရှိသည်ကို အလေးမမူ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန-ဟူသည် ဟူလိုသော်။ ဤသည် ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တကို အဘယ်သို့ မှတ်ပါရအံ့နည်း? ဣဒ္ဓ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တံ ဝတ္တာရမ္မဏသဟဇာတာဒီနံ သာဓာရဏံ၊ အတ္ထိဘာဝေန ဥပကာရကန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ သဟဇာတာဒီနံ-၌ အာဒိ-ဖြင့် ပုရေဇာတ, ပစ္ဆာဇာတ စသည်တို့ကို သင်္ဂြိုဟ်။ (ပြည်)

၁-ထိုပါဠိတော်၌ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော။ပ။ ဥပါဒါရူပါနံ-တိုင်အောင်သော ပါဠိဖြင့် သဟဇာတ၏အစွမ်းဖြင့် အတ္ထိပစ္စည်းကို ပြတော်မူ၏၊ စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ-အစရှိသည်ဖြင့်ကား ပုရေဇာတ အစွမ်းဖြင့် အတ္ထိပစ္စည်းကို ပြတော်မူ၏။ ယံ ရူပံ နိဿာယ-အစရှိသည်ဖြင့်ကား သဟဇာတ,ပုရေဇာတ၏ အစွမ်းဖြင့် အတ္ထိပစ္စည်းကို ပြတော်မူ၏။ ဤသို့လျှင် ဤပစ္စယနိဒ္ဒေသပါဠိတော်သည် သဟဇာတတ္ထိ,ပုရေဇာတတ္ထိပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ လာ၏၊ ပဋ္ဌာဝါရ-၌ကား ထိုသို့လာသည်မှ တပါးသော အပြားအားဖြင့် လာ၏ဟု ပြတော်မူလိုရကား ပဋ္ဌာဝါရေ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

တော်မူ၍။ သဟဇာတော၊ သဟဇာတတ္တိဳ။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ဧကော ခန္ဓော။ပ။ ပစ္စယောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ပုရေဇာတော၊ ပုရေဇာတတ္တိဳ။ ပုရေ-ဇာတာနံ၊ ကုန်သော စက္ခာယတန စသည်တို့၏၊ ဝါ၊ စက္ခာယတန။ပ။ ကာယာယတန ရူပါယတန။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ဟဒယဝတ္ထုတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ပစ္ဆာဇာတော၊ ပစ္ဆာဇာတတ္တိဳ။ ပုရေဇာတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာယဿ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပကာယအား။ ပစ္ဆာဇာတာနံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိ-ကာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယဝသေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ အာဟာရိန္ဒြိယေသု၊ အာဟာရတ္ထိပစ္စည်း, ဣန္ဒြိယတ္ထိ ပစ္စည်းတို့ဳ။ (ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌ ပန-ရှိသည်) ကဗဠီကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက အာဟာရသည်။ ဣမဿ၊ သော။ ကာယဿ၊ ကလာပ်တူ ဩဇာကြဉ်သော ကလာပ်ပြားဖြစ်သော စတု-သမုဋ္ဌာနိက ရူပကာယအား၊ ဝါ၊ တိသမုဋ္ဌာနိက ရူပကာယအား။ အတ္ထိ-ပစ္စယေန၊ အာဟာရတ္ထိ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြေသည်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ ကြဉ်သော ကလာပ်တူ ကမ္မဇရုပ်တို့အား။ အတ္ထိပစ္စယေန၊ ဣန္ဒြိယတ္ထိ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ နိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့ အတ္ထိပစ္စယုဒ္ဒေသ အပြီးတည်း[၁]။

၁-ထိုပဥ္စာဝါရပါဠ်ဖြင့် ပစ္ဆာဇာတ,အာဟာရ,ဣန္ဒြိယ၏အစွမ်းဖြင့်လည်း အတ္ထိပစ္စည်း၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြ၍ ရှေးပါဠ်၌ကား သာဝသေသဖြစ်သော ဒေသနာကို ပြတော်မူအပ်၏ဟု သိအပ်၏။ သခေ်ပအားဖြင့် ကုသိုလ်, ဝိပါက်,ကြိယာ, ရုပ်အားဖြင့် အတ္ထိပစ္စည်းသည် ငါးပါးအပြားရှိသတည်း။ နိဗ္ဗာန်သည် အတ္ထိပစ္စည်း မဖြစ်။ အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်သနည်း၊ နိဗ္ဗာန်သည် ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော ဓမ္မတို့အား ကျေးဇူးပြုသည် မဟုတ်လောဟူမူ ? အကြင်ဓမ္မသည် အတ္ထိဘာဝမရှိသဖြင့် ကျေးဇူးမပြုတတ်၊ အတ္ထိဘာဝကိုရ၍ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ နိဗ္ဗာန်သည်ကား နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိကုန်သောဓမ္မတို့အား မိမိ၏ အတ္ထိဘာဝမရှိသဖြင့် ကျေးဇူးမပြုတတ်သည်ဖြစ်၍ အတ္ထိဘာဝကိုရသဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည် အတ္ထိပစ္စည်း မဖြစ်သတည်း။ တနည်း၊ ဥပါဒ်စသည်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော ဓမ္မတို့၏ နတ္ထိဘာဝအဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သော အဖြစ်နှင့် မဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည် အတ္ထိပစ္စယဘာဝ မည်၏။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်သည် အတ္ထိပစ္စည်း မဖြစ်သတည်း။ ဤကို

၆၁၅။ အတ္တနော၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ပဝတ္တိသြကာသဒါနေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အခွင့်ကို ပေးသဖြင့်။ ဥပကာရကာ၊ ကုန်သော။ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်ကုန်ပြီးသော။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ၊ ကုန်ပြီးသော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော နာမက္ခန္ဓာ တရားတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ မိမိကို အတူပြု၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ နတ္ထိပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

တေ ဝေ၊ ထို နတ္ထိပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့သည်ပင်လျှင်။ ဝိဂတဘာဝေန၊ ကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိဂတပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သမနန္တရဝိဂတာ။ပ။ ပစ္စယောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [သမနန္တရဝိဂတာ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ကင်းကုန်ပြီးသော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဝိဂတပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

အတ္ထိပစ္စယဓမ္မာ ဧဝ စ၊ အတ္ထိပစ္စည်းတပ်သော တရားတို့ပင်လျှင်လည်း။ အဝိဂတဘာဝေန၊ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပကာရကတ္တာ၊ ကြောင့်။ အဝိဂတပစ္စယော၊ မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ အတ္ထိပစ္စယဒုကနှင့် ဝိဂတပစ္စယဒုကသည် မထူးကြသော်လည်း။ ဒေသနာဝိလာသေန၊ ဒေသနာကို တင့်တယ်စမွယ်စေတတ်သော၊ ဝါ၊ တန်းဆာဆင်တတ်သော သဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ အစွမ်းဖြင့်

ရည်၍ ဋီကာ၌ ယော ဟိ အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန အနုပကာရကော အတ္ထိဘာဝံ လဘိတွာ ဥပကာရကော ဟောတိ၊ သော အတ္ထိပစ္စယော ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနဉ္စ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာနံ န အတ္တနော အတ္ထိဘာဝါဘာဝေန အနုပကာရကံ ဟုတွာ အတ္ထိဘာဝလာဘေန ဥပကာရကံ ဟောတီတိ, ဥပ္ပါဒါဒိယုတ္တာနံ ဝါ နတ္ထိဘာဝေါပကာရကတာဝိရုဒ္ဓေါ ဥပကာရကဘာဝေါ အတ္ထိပစ္စယတာတိ၊ န နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိပစ္စယော ဟောတိ-ဟု မိန့်သော်။ (ပြည်)

ၡင်း။ တထာ၊ ထိုသို့ ဝိဂတပစ္စယော, အဝိဂတပစ္စယော ဟောတော်မူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိနေတဗ္ဗဝေနေယျဝသေန ဝါ၊ ဆုံးမထိုက်သော ဝေနေယျတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ၡင်း၊ ဝါ၊ အလိုဖြင့်ၡင်း၊ အယံ ဒုကော၊ ဤ ဝိဂတပစ္စယဒုက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သဟေတုဒုကံ၊ ကို။ ဝတွာပိ၊ ဟောတော်မူပြီး၍လည်း။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကော၊ ကို။ ဝုတ္တော ဝိယ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွေ့လျှင် စတုဝီသတိပစ္စယုဒ္ဒေသ အဖွင့်အပြီးတည်း။

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရပဒဝိတ္ထာရကထာ

[၁၇၃] ၆၁၆။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣမေသု စတုဝီသတိယာ ပစ္စယေသု၊ ဤနှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းတို့တွင်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။

ပုညာနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ဒုဝိဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရေသံ ပန၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ၏ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော အပုညာဘိသင်္ခါရတို့အားကား။ အနေကဓာ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် တဆယ့်ခုနစ်ပါးမကများစွာသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ပစ္ဆိမာနံ၊ နောက်စွန်ဖြစ်သော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ဧကဓာ၊ တဖို့တစုဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဟူ၍။ မတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ ပုညာနံ ဒုဝိဓာတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏ-ပစ္စယေန စ၊ ဖြင့်ၡင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ဖြင့်ၡင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ (ဟောတိ-၌စပ်) အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ခယတော၊ ကုန်တတ်သော အားဖြင့်။ ဝယတော၊ ပျက်တတ်သောအားဖြင့်။ သမ္မသနကာလေ၊ သုံးသပ်သောကာလ၌။ ကာမာဝစရာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါ-ရာနံ၊ ကုသိုလ်စေတနာတို့အား။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိညာစိတ္တေန၊ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသ, အနာဂတံသဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ် ဖြင့်။ သမောဟစိတ္တဇာနနကာလေ၊ (သူတပါးတို့၏ၡင်း မိမိ၏ၡင်း) မောဟနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ကို သိသောကာလ၌။ ရူပါဝစရာနံ၊ ရဖြစ်

ကုန်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ (အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ-သို့ ဆုတ်၍စပ်) ပန၊ အထူးဆိုဦးအံ့။ အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမတ္ထာယ၊ (အဝိဇ္ဇာ၏အပြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်) အဝိဇ္ဇာကို စွန့်ခွါလွန်မြောက်ခြင်းငှါ။ ဒါနာဒီနိ၊ ဒါနအစရှိကုန်သော။ ကာမာဝစရပုညကိရိယဝတ္ထူနိ၊ တို့ကို။ ပူရေန္တဿ စေဝ၊ ဖြည့်သောသူအားရင်း။ ရူပါဝစရဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ စ၊ ဖြစ်စေသောသူအားရင်း။ ဒွိန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ (ဋီကာ၌ နေသံ-ရှိ၏) ဥပနိဿယ-ပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ အဝိဇ္ဇာသမ္မူဠ္ဟတ္တာ၊ ဘဝ၌အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သောအဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဘဝရူပဘဝသမ္ပတ္တိယော၊ ကာမဘဝ ရူပဘဝဟူသော သမ္ပတ္တိဘဝတို့ကို။ ပတ္ထေတွာ၊ ၍။ တာနေဝ ပုညာနိ၊ ထိုကာမရူပကုသိုလ်တို့ကိုပင်လျှင်။ ကရောန္တဿ၊ အား။ (ဥပနိဿယ-ပစ္စယေန ပစ္စယော ဟောတိ-၌စပ်) အနေကဓာ ပန ပရေသန္တိ၊ ကား။ အပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ အနေကဓာ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးမက များစွာသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ၊ အသို့ပြုသနည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သော၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ရာဂါဒီနံ၊ ရာဂ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စ ဒေါမနဿတို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနကာလေ၊ ဖြစ်သောကာလ၌။ အာရမ္မဏပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဂရုံကတွာ၊ အလေးပြု၍။ အဿာဒနကာလေ၊ ရာဂဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာကိုသာယာသောကာလ၌။ အာရမ္မဏာဓိပတိအာရမ္မဏူပနိဿယယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ သမ္ဗန်) အဝိဇ္ဇာသမ္မူဠ္ဟဿ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာတွေဝေသည် ဖြစ်၍။ အနာဒီနဝဒဿာဝိနော၊ (ပါဏာတိပါတစသည်တို့၌) အပြစ်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ တို့ကို။ ကရောန္တဿ၊ ပြုသောသူအား။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဒုတိယဇဝနာဒီနံ၊ ဒုတိယဇော အစရှိသည်တို့အား။ အနန္တရ။ပ။ ပစ္စယေဟိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော ဟောတိ-စပ်) ယံကိဉ္စိ၊ စုံသော[၁]။ အကုသလံ၊ ကို။

၁-အကုသလံ ကရောန္တဿ-သာဆိုပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် ယံကိဉ္စိ-သဒ္ဒါကို ဆိုပြန်သနည်းဟူမူ? အဝိဇ္ဇာယ အနာရမ္မဏဿ ပဋ္ဌမဇဝနဿ စ အာရမ္မဏာဓိပတိအနန္တရာဒိ-ပစ္စယဝစနေသု အဝုတ္တဿ ဝုတ္တဿ စ သဗ္ဗဿ သင်္ဂဏှနတ္ထံ ယံကိဉ္စိတိ အာဟ။ ဋီကာ။ အဓိပ္ပါယ်ကား အာရမ္မဏာဓိပတိ အာရမ္မဏူပနိဿယပစ္စည်းတို့၌ မဟောအပ်သော အဝိဇ္ဇာ

ကရောန္တဿ၊ အားး။ ဟောတု။ ပ။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉတိ၊ သို့။ အနေကဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမာနံ သာ ကေဓာ ပစ္စယော မတာတိ၊ ကား။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧကဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ဟူ၍။ မတာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သော ဥပနိဿယဘာဝေါ၊ ကို။ ပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ ၌။ ဝုတ္တာနယေနေဝ၊ (ဘဝပတ္ထနာ၏အစွမ်းဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဉတိ၊ ဤရွေ့တခန်း အပြီးတည်း။

၆၁၇။ ဧတ္ထ-ဌာနေ၊ ဤအရာ၌၊ ဝါ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည် သင်္ခါရအား ကျေးဇူးပြုရာ၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာသည်။ ဧကာဝ၊ (အခြား အကြောင်းကင်းလျက်) မိမိတပါးတည်းသာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ ကိံ ပန၊ လော။ ဥဒါဟု၊ ယင်းသို့မဟုတ်။ အညေပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ သဟကာရီကာရဏဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည်။ သန္တိ ကိံ ပန၊ ရှိကုန်သေး သလော။ ဉတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏ ^၁^။ ဧတ္ထ၊ ဤအဝိဇ္ဇာ၏ ပစ္စယန္တရနှင့်ကင်းသောအဖြစ် တကွအဖြစ်၌။ ကိံ ပန၊ အဘယ်သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နည်း။ တေ၊ ၏။ စောဒနာ၊ သည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။ အဝသိဋ္ဌ စောဒနံ၊ ကြွင်းသောစောဒနာငုတ်ကိုလည်း။ တာဝ ကထေဟိ၊ ဆိုဦးလော့။ (ဤကား ပရိဟာရဆရာက စောဒနာ

ကို အာရုံမပြုမူ၍ဖြစ်သော ပဌမဇောကိုရင်း အနန္တရာဒိပစ္စည်းတို့၌ မဟောအပ်သော ပဌမဇောကိုရင်း အာရမ္မဏာဓိပတျာဒိ အနန္တရာဒိပစ္စည်းနှစ်ပါးစုံတို့၌ ဟောအပ်သော အဝိဇ္ဇာလျှင်အာရုံရှိသော ဒုတိယာဒိဇောကိုရင်း အလုံးစုံကို သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းအကျိုးရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ယံကိဉ္စိ-သဒ္ဒါကို ဆိုပြန်သည် ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၁-ကိံ ပန အယံ-အစရှိသည်ဖြင့် စောဒနာသောဆရာ၏အလိုကား ဤသို့ဆိုသတတ်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ-ဟူသော ဤပါဠ်၌ သမ္ဘဝန္တိ ဝေ-ဟု အဝဓာရဏသည် မသင့်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? အဝိဇ္ဇာမှကြွင်းသော ပစ္စယသာမဂ္ဂိယမရှိလတ်သော် သင်္ခါရ တို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်တည်း။ ထိုအတူ သင်္ခါရာ ဝေ-ဟူသော အဝဓာရဏသည်လည်း မသင့်။ အကြောင်းအသို့နည်း? သင်္ခါရမှတပါးကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏လည်း ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ခြင်းကို လိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါကျ၏အဝဓာရဏဖလရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ ဝေ သင်္ခါရာ သမ္ဘဝန္တိ-ဟု အဝဓာရဏကိုယူအပ်သော်လည်း ဤဆိုလတံ့သော အပြစ်မလွတ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း?

ငုတ်ကို ထုတ်သည့်စကား) တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ကောဝ၊ တပါးတည်းသာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။ ကေကာရဏာဝါဒေါ၊ တခုသောအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏ဟူသောအယူသည်၊ ဝါ၊ တခုသောအကြောင်းရှိ၏ဟူသောအယူသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အညေပိ၊ အဝိဇ္ဇာမှတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ သဟကာရီကာရဏဖြစ်သော အကြောင်းတို့သည်။ အထ ယဒိ သန္တိ၊ အကယ်၍ ရှိကုန်ငြားအံ့^၁။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့အဝိဇ္ဇာမှတပါးသော အကြောင်းနှင့်တကွ ကျေးဇူးပြုသည်ရှိသော်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော၊ တခုသောအကြောင်းကို ညွှန်ပြခြင်းသည်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ (အာဟ-သို့ဆုတ်) န နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ (ဥပပဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သာတည်း။) ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

ဣဓ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ကေတော၊ တခုသောအကြောင်းကြောင့်။ ဧကံ ဖလံ၊ တခုသောအကျိုးသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အနေကမှ ဖလံ၊ များသောအကျိုးသည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အနေကတောပိ၊ များသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဧကံ ဖလံ၊ သည်။ နေဝ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ပါရိသေသနည်းကိုဆိုအံ့၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ကေဟေတုဖလဒီပနေ၊ တခုသောအကြောင်း တခုသောအကျိုးကို ပြရာ၌။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်၊ ဥပပဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သာတည်း။)

[၁၇၄] ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကေတော၊ သော။ ကာရဏတော၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဧကံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊

အကြင်ကြောင့် လောဘအစရှိသောကံ၏ နိဒါန်းဥပါဒါန် ဝတ္ထုအာရုံ မနသိကာရအစရှိကုန်သော တပါးသောအကြောင်းတို့ကိုလည်း ရအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဤသို့ဆိုလိုသတတ်။ ဤအရာ၌ စောဒကဆရာသည် အပြစ်တင်လို၍ မေးသတည်းဟု နှလုံးပြု၍ ပရိဟာရဆရာသည် ဆူးစူးသည်ကို ဆူးဖြင့်ထွင်သကဲ့သို့ စောဒနာငုတ်ကို ပဋိစောဒနာဖြင့် ထုတ်လိုရကား ကိံ ပနေတ္ထ-ဟု မိန့်သော်။ ဤကဲ့သို့ အခြားသောအရာဝယ် ကိဉ္စေတ္ထ ရှိသည်၊ ဤ၌မူကား စာကိုယ် ဋီကာ ဂဏ္ဌိနံစာတို့၌ပင် ကိံ ပနေတ္ထ-ရှိသည်။ (ပြည်)

၁-အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အညေပိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ယဒိ သန္တိ၊ ကုန်ငြားအံ့-ဟု ယဒိ-ကို လိုက်ယှဉ်စေ၍လည်း အနက်သမွန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

မရှိ။ အနေကာံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိပိ၊ တို့ကြောင့်လည်း။ ဧကာံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ သုံးပါးသောပကာရကိုမရ, စတုတ္ထပကာရ ဖြစ်သင့်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ စင်စစ်။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေ-ဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနေကမေဝ ဖလံ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဥတု-ပထဝီဗီဇသလိလသင်္ခါတေဟိ၊ ဥတု,မြေ,မျိုးစေ့,ရေဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အနေကမေဝ၊ များသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ရူပဂန္ဓရသာဒိအင်္ကုရသင်္ခါတံ၊ အဆင်းအနံ့အရသာ စသည်နှင့်ပြည့်စုံသော အညွန့်ဟုဆိုအပ်သော။ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဖလံ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့၊ ဝါ၊ သော်လည်း။ ယံ ဧတံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ၊ အကြင် အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူ၍ တခုသောအကြောင်းကို ပြခြင်း, သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ-ဟူ၍ တခုသောအကျိုးကို ပြခြင်းကို။ ကတံ၊ (ထိုထိုအရာ၌) ပြုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတခုသောအကြောင်း,တခုသောအကျိုးကို ပြခြင်း၌။ အတ္ထော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပယောဇနံ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ၏[၁]။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သော ပါဠိရပ်၌။ (ဒေသေ-တဗ္ဗတ္တဿ၊ ဒေသေတဗ္ဗံ-အနက်၏။) ပဓာနတ္တာ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ အသာဓာရဏတ္တာ၊ တပါးနှင့်မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာဝိလာသဿ စ၊ ဒေသနာတော် တင့်တယ်စမ္ပယ်ခြင်းအားရင်း၊ ဝါ၊ ဒေသနာတော်ကို တန်းဆာဆင်ခြင်းအားရင်း။ ဝေနေယျာနဉ္စ၊ ဆုံးမ ထိုက်သော ဝေနေယျတို့အားရင်း။ (ဝေနေယျာနံ-ဖြင့် ဝေနေယျဇ္ဈာ-

---

၁-ဤ၌ ကေဟေတုဖလဒီပနံ-မလို၊ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ-လိုသည်။ ကေဟေတု-ဖလဒီပနေ-ကို မြင်၍ ပြင်သည် ဖြစ်ရာသည်။ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနန္တိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ကေဟေတုဒီပနံ။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ကေဖလဒီပနန္တိ ဧဝံ တတ္ထ တတ္ထ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနံ ကတံ-ဟု ဋီကာကိုယူ။ များစွာသော အကြောင်း, များစွာသောအကျိုး ဖြစ်ပါသည်ရှိသော် အကြောင်းများစွာ, အကျိုးများစွာတို့ကို ပြသင့်သည် မဟုတ်တုံလော? ကြောင့် ဘဂဝါ ဟိ· စသည်ကို မိန့်သည်။ (ပြည်)

သယကိုယူ) အနုရူပတော၊ လျော်ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ လျော်သောအား ဖြင့်။ ကေမေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဟေတုံ ဝါ၊ ကိုဒင်း။ ဖလံ ဝါ၊ ကိုဒင်း။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အာဂုံသာစကဖြင့် ဖွင့်ပြအံ့။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝါ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပဓာနတ္တာ၊ အကြောင်းအကျိုး နှစ်ပါး ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေမေဝ ဟေတုဖလံ၊ တခုသာ ဖြစ်သောအကြောင်း, တခုသာဖြစ်သောအကျိုးကို။ (ဘဂဝါ သည်။) အာဟ၊ ၏။ (ကေမေဝ ဟေတုံ ဝါ ဖလံ ဝါ-ဟူ၍လည်း ပါဌ်ရှိ၏၊ သင့် သည်ပင်) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဖဿော၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ပဓာနဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဖဿံ၊ ဖဿအားလျော်စွာ။ ဝေဒနာ- ဝဝတ္ထာနတော၊ ဝေဒနာကို ပိုင်းခြားခြင်း, ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ယထာဖဿံ၊ သုခဝေဒနီယဖဿစသော စက္ခုသမ္ဖဿစသော ဖဿအား လျော်စွာ။ ဝေဒနာဝဝတ္ထာနတော၊ သုခဝေဒနာစသော စက္ခုသမ္ဖဿဇာ စသော ဝေဒနာကို မှတ်ခြင်း, ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်လည်း။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပဓာနဖလံ၊ ပြဓာန်းသော အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယထာဝေဒနံ၊ သုခ- ဝေဒနာ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာစသော ဝေဒနာအားလျော်စွာ။ ဖဿ- ဝဝတ္ထာနတော၊ သုခဝေဒနီယဖဿ, စက္ခုသမ္ဖဿစသော ဖဿကို သီးသန့် ပိုင်းခြား မှတ်သားဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သေမှသမုဋ္ဌာနာ၊ သလိပ် လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော၊ ဝါ၊ သလိပ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အာ- ဗာဓာ၊ အနာတို့သည်။ ဣတိ-ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ ပါကဋတ္တာ၊ သလိပ်၏ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကော်၊ သော။ ဟေတုံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တွေ၊ ဤအနာဖြစ်ခြင်း၌။ သေမှော၊ သည်။ ပါကဋော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မာဒယော၊ ကံ, အာဟာရ, ဥတု, စိတ္တ, ဝိသမာစာရ, ပိတ္တ,ဝါတ စသည်တို့သည်။ (ပါကဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်။) န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (သေမှပဋိကာရေန၊ သလိပ်ကို ကုစားခြင်းဖြင့်။ ရောဂဝူပသမတော၊ ရောဂါ၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေကေစိ၊ ကုန် သော။ အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အယောနိသော- မနသိကာရမူလကာ၊ မသင့်မတင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းမူလ ရှိကုန်၏။ ဣတိ-ဣမိနာ၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ အသာဓာရဏတ္တာ၊ အကုသိုလ်မှ

တပါး ကုသိုလ်အဗျာကတတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကော်၊ သော။ ဟေတုံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယောနိသောမနသိကာရော၊ သည်။ အကုသလာနံ၊ တို့၏။ အသာဓာရဏော၊ အသာဓာရဏအကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထာရမ္မဏာဒီနိ၊ ဝတ္ထုအာရုံ အစရှိသည်တို့သည်ကား။ သာဓာရဏာနိ၊ ကုသိုလ်အဗျာကတတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ကော် ဟေတုံ အာဟ သမ္ဗန္) တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာကို။ (သင်္ခါရာနံ ဟေတုဘာဝေန ဒီပိတာတိ သမ္ဗန္ဓော) အညေသု၊ အဝိဇ္ဇာမှတပါးကုန်သော။ ဝတ္ထာရမ္မဏသဟဇာတဓမ္မာဒီသု၊ ဝတ္ထု၊ အာရုံ၊ သဟဇာတ်တရား အစရှိကုန်သော။ သင်္ခါရကာရဏေသု၊ သင်္ခါရ၏ အကြောင်းတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝဍ္ဍတီတိ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ (သံယောဇနိယေသု ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု) အဿာဒါနုပဿိနော တဏှာ ပဝဍ္ဍတိ၊ (တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ)ဟူသော ဤသုတ်ဖြင့်။ ဝစနတော-ဝုတ္တတ္တာ စ၊ တဏှာ၏ သင်္ခါရအကြောင်း၏အဖြစ် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ အာသဝသမုဒယောတိ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝစနတော-ဝုတ္တတ္တာ စ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ တဏှာ၏လည်း အကြောင်း၏အဖြစ်ကို ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အညေသမ္ပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရဟေတူနံ၊ သင်္ခါရ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာဒီနံ၊ တဏှာစသည်တို့၏။ (အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။) ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဓာနတ္တာ၊ ပြဓာန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အဝိဒ္ဒါ ဘိက္ခဝေ အဝိဇ္ဇာဂတော ပုညာဘိသင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခရောတီတိ ဣမိနာ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပါကဋတ္တာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ သင်္ခါရ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အသာဓာရဏတ္တာ စ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့အား သင်္ခါရမရှိသည်ဖြစ်၍ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတေနေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ (ဧတ္ထ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ-ဟူသော ပါဠိ၌။) ကေနကဟေတု-

ဖလဒီပနပရိဟာရဝစနေန၊ တခုသောအကျိုးကို ပြခြင်း၌ (ပဓာနတ္တာ ပါကဋတ္တာ အသာဓာရဏတ္တာ-ဟူသော) အဖြေစကားဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာစသည်တို့၌။ ဧကေကဟေတုဖလဒီပနေ စ၊ တခုသောအကြောင်း, တခုသောအကျိုးကို ပြရာ၌လည်း။ (စ-ကို ဤမှာလည်းယှဉ်) ပယောဇနံ၊ ဗောဓနေယျ အဇ္ဈာသယအားဖြင့် ဓမ္မကိုသိစေခြင်းဟူသော အကျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤဖွေ့တခန်းအပြီးတည်း။

၆၁၀။ တတ္ထ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော ပါဠ်၌။ ဌတွာ၊ ၍။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် တခုသောအကြောင်း, တခုသောအကျိုးကို ပြသင့်သည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဧကန္တာနိဋ္ဌဖလာယ၊ စင်စစ်အနိဋ္ဌအကျိုးရှိသော။ သာဝဇ္ဇာယ၊ အပြစ်ရှိသော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္တံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့၏ အကြောင်းအဖြစ်သည်။ ကထံ ယုဇ္ဇတိ၊ အသို့သင့်အံ့နည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိမ္ဗဗီဇတော၊ တမာမျိုးစေ့ကြောင့်။ ဥစ္ဆု၊ ကြံသည်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ခဲ့တကား။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထံ ယုဇ္ဇတိ၊ အသို့ သင့်အံ့နည်း။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်နိုင်ခဲ့တကား။) ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ကထံ န ယုဇ္ဇိဿတိ၊ အဘယ့်ကြောင့် မသင့်အံ့နည်း။ (ဝတ္တမာန်၌ အနာဂတ်ဝိဘတ်) ယုဇ္ဇတိ ဧဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။

[၁၇၅] ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြင်သဘာဝဓမ္မတို့အား။ ဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ ဆန့်ကျင်သည်မှုလည်းဖြစ်သော။ အဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်မှုလည်း ဖြစ်သော။ တထာ၊ ထိုမှျ။ သဒိသော စ၊ တူသည်မှုလည်းဖြစ်သော။ အသဒိသော စ၊ မတူသည်မှုလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းသည်၊ ဝါ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သောတရားသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်၏၊ ဝါ၊ ပြီး၏။ တေ စ ဓမ္မာ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်လည်း။ ဝိပါကာ ဧဝ၊ ဝိပါကချည်းတို့သည်သာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဌာနသဘာဝကိစ္စာဒိဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ ထင်ရှား တည်ရှိခြင်း,သဘော,ကိစ္စအစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်လည်းဖြစ်သော။

(အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် အာရုံ, ဘုံ, သန္တာန် အစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ကို သင်္ဂြိုဟ်သည်) အဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ မဆန့်ကျင်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယော၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ပုရိမစိတ္တံ၊ ရှေးစိတ်သည်။ အပရစိတ္တဿ၊ နောက်စိတ်အား။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားတည်ရှိခြင်းအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏[၁]။ ပုရိမသိပ္ပါဒိသိက္ခာ စ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အတတ်စသည်ကို သင်ခြင်းသည်လည်း။ ပစ္ဆာ ပဝတ္တမာနာနံ၊ နောက်၌ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ သိပ္ပါဒိကိရိယာနံ၊ အတတ်စသည်ကို သင်ခြင်းကိရိယာတို့အား။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်အား။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘောအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏[၂]။ ခီရာဒီနိ စ၊ နို့ရည် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဒဓိ-အာဒီနံ၊ နို့ဓမ်းအစရှိသည်တို့အား။ သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏[၃]။ အာလောကော၊ အလင်းသည်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယော၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ၏[၄]။ ဂုဠာဒယော စ၊ တင်လဲစသည်တို့သည်လည်း။ အာသဝါဒီနံ၊ အရက်စသည်တို့အား။ ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ၊ ၍။ ပစ္စယော၊ သည်။

၁-ရှေးစိတ်ကား ထင်ရှားမရှိပြီ၊ နောက်စိတ်ကား ထင်ရှားရှိသေးသည်၊ ဝါ၊ ရှေးစိတ်ကား တည်ဆဲမဟုတ် ချုပ်လေပြီ၊ နောက်စိတ်ကား တည်ဆဲဖြစ်၍ ဌာနအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်လျက် ရှေးစိတ်က နောက်စိတ်အား အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်ဟူလို။ ဌာန-သဒ္ဒါသည် ဤအရာ၌ ပဋိသန္ဓေစသည်ကို မဟော၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မချုပ်သေးပဲ တည်ဆဲအနက်ကို ဟောသည်။ ပဋိသန္ဓေဌာနကို ဟောသည်ရှိသော် ပဌမဘဝင်သည် ဒုတိယဘဝင်နှင့် ဌာနမဆန့်ကျင်သောကြောင့် ဝိရုဒ္ဓမဖြစ်, အဝိရုဒ္ဓဖြစ်လေသည်။ ထိုကြောင့် မသင့်။ ဌာနန္တိ အဝဋ္ဌာနံ၊ တသ္မာ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါ၊ ဤဋီကာ။ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါ၊ မူလ၊ဋီ၊ ၂-၁၀၀။ ဌာနန္တိ ဓရမာနတာဝိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ ဌာနဝိရုဒ္ဓေါတိ အတ္ထိတာဝိရုဒ္ဓေါတိ၊ အနု၊ ၂-၁၁၀။ (ပြည်)

၂-ကံ-ကား နာမ်ဖြစ်၍ နမနသဘော, ရုပ်-ကား ရုပ္ပနသဘော၊ ကံ-ကား သာရမ္မဏသဘော, ရုပ်-ကား အနာရမ္မဏသဘော ဖြစ်ရကား သဘာဝဝိရုဒ္ဓဖြစ်လျက် ကျေးဇူးပြုသည် ဟူလို။ (ပြည်)

၃-နို့ရည်ကား ချိုသောသဘောရှိသည်၊ သည်းခြေကို ငြိမ်းစေတတ်သည်။ နို့ဓမ်းကား ချဉ်သောသဘောရှိသည်၊ သည်းခြေကို ပွါးစေတတ်သည်။ ဤသို့ဆန့်ကျင်လျက် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ပြည်)

၄-အာလောကကား ဝိဇာနနကိစ္စမရှိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ကား ဝိဇာနနကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍ ကိစ္စအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်။ (ပြည်)

သိဒ္ဓေါ၊ ၏[၁]။ ပန၊ တခန်းဆိုအံ့။ စက္ခုရူပါဒယော၊ စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့အား။ ဌာနာဝိရုဒ္ဓါ၊ ထင်ရှား တည်ရှိခြင်းဖြင့် မဆန့်ကျင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ကုန်၏[၂]။ ပုရိမဇဝနာဒယော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဇောစသည်တို့သည်။ ပစ္ဆိမဇဝနာဒီနံ၊ တို့အား။ သဘာဝါဝိရုဒ္ဓါ၊ သဘောအားဖြင့် မဆန့်ကျင် ကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း။ ကိစ္စာဝိရုဒ္ဓါ စ၊ ကိစ္စအားဖြင့် မဆန့်ကျင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ငင်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ကုန်၏[၃]။

စ၊ ပါး။ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ၊ ဝိရုဒ္ဓ, အဝိရုဒ္ဓဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ သိဒ္ဓါ ယထာ၊ ပြီးကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ သဒိသာသဒိသာပိ၊ တူသောတရား မတူသောတရားတို့သည်လည်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ဥဒါဟရုဏ်ထူးကိုဆိုဦးအံ့။ သဒိသမေဝ၊ သော။ ဥတုအာဟာရသင်္ခါတံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ပရမတ်မှတပါး ပညတ်ကိုဆိုအံ့။ (သဒိသာနိ၊ ကုန်သော။) သာလိဗီဇာဒီနိ၊ တို့သည်။ သာလိဖလာဒီနံ၊ တို့အား။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အသဒိသမ္ပိ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဿ၊ အား။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အရူပဉ္စ၊ သည်လည်း။ ရူပဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ပရမတ်မှတပါး ပညတ်ကိုဆိုအံ့။ ဂေါလောမာဝိလောမ-ဝိသာဏဒဓိတိလပိဋ္ဌာဒီနိ၊ နွားမွေး, ဆိတ်မွေး, သားချို, နို့ဓမ်း, နှမ်း, မုံ့ညက်အစရှိသည်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗာသရဘူတိဏကာဒီနံ၊ နေဇာမြက်, မြားမြက်,မြက်နံ့သာအစရှိသည်တို့အား။ (အသဒိသာနိပိ၊ သော်လည်း။)

၁-တင်လဲကား ယှဉ်ခြင်းကိစ္စမရှိ၊ အရက်ကား ယှဉ်ခြင်းကိစ္စရှိသည်၊ ရှေးကား ပရမတ် နောက်ပညတ်။ (ပြည်)

၂-စက္ခုပသာဒ ရူပါရုံစသည်တို့သည်လည်း မချုပ်သေးပဲ တည်ဆဲ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသည် လည်း မချုပ်သေးပဲ တည်ဆဲဖြစ်ရကား ဌာနအဝိရုဒ္ဓ ဖြစ်လေသည်။ ရှေးအာဒိ-ဖြင့် အာလောကမနသိကာရသောတပသာဒသဒ္ဒါရုံစသည်ကို နောက်အာဒိ-ဖြင့် သောတဝိညာဉ် စသည်ကိုယူ။ (ပြည်)

၃-ရှေးရှေးသောဇောအစရှိသည်တို့သည်လည်း နမနသာရမ္မဏသဘော, အာရမ္မဏ-ဝိဇာနနကိစ္စရှိကုန်သည်၊ နောက်နောက်သောဇောတို့သည်လည်း ထိုသဘော ထိုကိစ္စပင် ရှိကုန်ရကား သဘာဝအဝိရုဒ္ဓ ကိစ္စအဝိရုဒ္ဓဟူပါသည်။ (ပြည်)

(ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းပစ္စည်းတရားတို့သည်။ ဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓါ၊ ဆန့်ကျင်သည် မဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်ကုန်၍ငင်း။ သဒိသာ-သဒိသာ၊ တူသည် မတူသည်ဖြစ်ကုန်၍ငင်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့သည်။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုပစ္စည်းတရားတို့၏။ ဝိပါကာ ဝေါ၊ ဝိပါက်ချည်းတို့သည်သာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဝိပါကာယပိ၊ အနိဋ္ဌအကျိုးရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အဒုက္ခဝိပါကာနံ၊ အနိဋ္ဌအကျိုးရှိသည်မဟုတ်ကုန်သော။ တဒဝိပါကာနံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ၏ အကျိုးလည်းမဟုတ်ကုန်သော။ ပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရာနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ပစ္စယတ္တံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ န န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ ယုဇ္ဇတိ ဝေါ၊ သင့်သည်သာတည်း[၂]။)

ဣတိ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝိပါကဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေန္တာနိဋ္ဌဖလာ၊ စင်စစ် အနိဋ္ဌအကျိုးရှိသည်။ သဘာဝဝသေန၊ ဖြင့်။ သာဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ သမာနာပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသံ ပုညာ-ဘိသင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့အား။ ယထာနုရူပံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဌာန-ကိစ္စသဘာဝဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓပစ္စယဝသေန စ၊ ဌာန, ကိစ္စ, သဘာဝအားဖြင့် ဝိရုဒ္ဓ, အဝိရုဒ္ဓဖြစ်သော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်ငင်း။ သဒိသာသဒိသပစ္စယဝသေန စ၊ တူသည်,မတူသည်ဖြစ်သော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်ငင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အညာ၊

၁-နွားမွေး ဆိတ်မွေးတို့၏နေဇာမြက်, မြက်နုံ့သာအား ကျေးဇူးပြုသောအခြင်းအရာကို ဤဋီကာ, မူလဋီကာ, အနု, မဓု, ယောဇနာတို့၌ အထူးမဆို၊ ဂဏ္ဌိဆရာပုဗ္ဗာရုံဘုရားကား နွားမွေး, ဆိတ်မွေး, စုဝေးရာ၌ ထိုကိုမှီ၍ နေဇာမြက်ပေါက်သည်ကို ရည်သည်ဟုမိန့်၏။ ဂေါလောမာဝိလောမာနိ ဒုဗ္ဗာယ။ ဋီကာ။ နေဇာမြက်ဟော ဒုဗ္ဗာ, သမန်းမြက်ဟောကား ဒဗ္ဗာ-ဟု အဘိဓာန်နှစ်တွဲလာသည်။ အဝိတိ စ ရတ္တာ ဓေ့ကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ငင်း။ ဆိတ်တို့သည် ယောဘုယျအားဖြင့် အမွေးနီရကား ဓေ့ကာ-သာ မဟူ၊ရတ္တာ-ဟူသည်ဟု အနုဆိုသည်။

၂-တသ္မာ-စသည်မှာ ဋီကာမှယူ၍ ထည့်ပြသော ပြည်မူရင်းပင်ဖြစ်သည်၊ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေန္တာနိဋ္ဌဖလာယ၊ သော။ သာဝဇ္ဇာယ၊ သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုညာ-နေဉ္စာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္တံ၊ သည်။ ကသံ န ယုဇ္ဇိဿတိ၊ အံ့နည်း။ ယုဇ္ဇတိ ဝေါ၊ လျှင်တည်း-ဟု မူလရင်း သခေ်ပအဖြေနှင့် ပြန်စပ်၍သော်လည်း သမ္ဗန်သင့်၏။ (ဆ-သံ သော)

ထိုအဝိဇ္ဇာ၏။ သော ပစ္စယဘာဝေါ၊ ထိုကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ (ဝုတ္တော ဝေ-မှာစပ်) ယဿ ဟိ ဒုက္ခာဒိသု။ပ။ အာရဘာတီတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော ဝေ၊ ငါဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။

၆၁၉။ (ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်၍ တစိုးတစိမျှ အသစ်မဆို လက်လွှတ်တော့မည်လော။ ကြောင့် အပိ စ-စသည်ကိုမိန့်) အပိ စ၊ သို့ပင်ဆိုပြီး ဖြစ်သော်လည်း။ အညောပိ၊ ဆိုပြီးမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အယံ ပရိယာ-ယော၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော ပရိယာယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ယော နရော၊ သည်။ စုတူပပါတေ၊ စုတိပဋိသန္ဓေ၌၎င်း။ သံသာရေ၊ ခန္ဓာ အာယတနဓာတ်တို့၏ မပြတ်ဖြစ်စဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သံသရာ၌၎င်း။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏေ စ၊ ရုပ္ပန,နမန-စသော ကက္ခဋ္ဌ,ဖုသန-စသော ဝိသေသလက္ခဏာ-အနိစ္စတာစသော သာမညလက္ခဏာ၌၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ဓမ္မေသု စ၊ အဝိဇ္ဇာ-စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ, ဇရာမရဏ-စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-တရားတို့၌၎င်း။ ဝိမုယှတိ၊ တွေဝေ၏။

သော နရော၊ သည်။ တိဝိဓေ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ တေ သင်္ခါရေ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ ယတော-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ပြုပြင်၏၊ ဝါ၊ အားထုတ်၏။ တတော-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ တိဝိဓာနမ္ပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုညာပုညာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရတို့အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏၊) ဣတိ၊ ဤရွေ့ ဥဒ္ဒေသအပြီးတည်း။

[၁၇၆] ယော နရော၊ သည်။ တေသု၊ ထိုစုတိပဋိသန္ဓေစသော တရားတို့၌။ ဝိမုယှတိ၊ ၏။ သော နရော၊ သည်။ တိဝိဓေပိ၊ ကုန်သော။ တေ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ကထံ ပန၊ အသို့လျှင်။ ကရောတိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ စုတိယာ၊ ၌။ တာဝ၊ စွာ။ ဝိမူဠ္ဌော၊ တွေဝေသောသူသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘဝ,ယောနိ,ဂတိ,ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတိ, သတ္တာဝါသတို့၌။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒေါ၊ (တခုသောဘဝ၌ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော) ပျက်ခြင်းသည်။ မရဏံ၊ မရဏမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စုတိံ၊ ကို။ အဂ္ဂဏှန္တော၊ မမှတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ သတ္တော၊ သတ္တဝါဟူသော အတ္တသည်။ မရတိ၊ သေ၏။ သတ္တဿ၊ အတ္တ၏၊ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော အတ္တ၏။

ဒေဟန္တရသက်မန်၊ ကိုယ်တပါးသို့ ပြောင်းခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ကိုယ်တပါးနှင့် ပေါင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိကပ္ပေတိ၊ သဘောမှအလွဲ ဖောက်ပြန်၍ကြံ၏။

ဥပပါတော၊ ပဋိသန္ဓေ၌။ ဝိမူဠှော၊ တွေဝေသောသူသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ရှေးဦးအစ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဇာတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပပါတံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အဂ္ဂဏှန္တော၊ ၍၊ ဝါ၊ မဖောက်မပြန်သောအားဖြင့်မသိမူ၍။ သတ္တော၊ အတ္တသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္တဿ၊ ၏။ နဝသရီရပါတုဘာဝေါ၊ အသစ်သောကိုယ် ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏[၁]။ ယော သေ·သော သံသာရော၊ ဤသို့သဘောရှိသော အကြောင်သံသရာ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ သံသာရံ၊ ကို။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဖွင့်ဆိုခဲ့တိုင်း။ အဂ္ဂ- ဏှန္တော၊ ၍။ အယံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါဟူသော အတ္တသည်။ အသ္မာ လောကာ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကမှ။ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ပရလောကသ္မာ၊ မှ။ ဣမံ လောကံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ ဣတိ- အာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။

[ဂါထာအနက်ကား—ခန္ဓာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဓာတုအာယတနာန စ-ဓာတုအာယတနာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ (ဆန်းစောင့် နိဂ္ဂဟိတ်ကြေသည်) အဗ္ဗောစ္ဆိန္နံ၊ မပြတ်မစဲ။ ဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဋိ၊ အစဉ်ကို။ သံသာရောတိ၊ ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၏။]

သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ လက္ခဏေ၊ ၌။ ဝိမူဠှော၊ သည်။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝလက္ခဏဉ္စ၊ ရုပ္ပနအနုဘဝနစသော ကက္ခဠတ္တဖုသနစသော သဘာဝ လက္ခဏာကို၎င်း။ သာမညလက္ခဏဉ္စ၊ အနိစ္စတာစသော သာမညလက္ခဏာ

၁-ဤလောက၌ အချို့သောသူတို့သည် "ဝတ္ထာနိ ဇိဏ္ဏာနိ ယထာ ပဟာယ၊ နဝါနိ ဂဏှာတိ နရော’ပရာနိ။ နိက္ခိပ္ပဒေဟံ ဣဓ ဇိဏ္ဏမေဝံ၊ ဂဏှာတိ အတ္တာ’ဘိနဝံ သုခေသီ" ဟူသော ဘဂဝါဂီတိ အပိုင်း ၁၁၊ နံပါတ် ၂၂-ဂါထာနှင့်အညီ "ဟောင်းပြီးသော အဝတ် ကိုစွန့်၍ အခြားအဝတ်သစ်ကို ယူသကဲ့သို့ အတ္တသည် ကိုယ်ဟောင်းကိုစွန့်၍ ချမ်းသာကို ရှာလျက် ကိုယ်အသစ်ကို ယူသည်"ဟု မှားယွင်းသောအယူ ရှိကြ၏၊ ထိုအယူမျိုးကို ဆိုလို၏။ (ပြည်)

ကိုဍင်း။ အဂ္ဂဏှန္တော၊ ၍။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ အတ္တနိယတော၊ အတ္တနှင့်စပ်သော ဥစ္စာအားဖြင့်။ ဓုဝတော၊ မြဲသော အားဖြင့်။ သုဘတော၊ တင့်တယ်သောအားဖြင့်။ သုခတော၊ ချမ်းသာ သောအားဖြင့်။ ဝိကပ္ပေတိ၊ ၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိမူဠော၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့ကြောင့်။ သင်္ခါရာဒီနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ အဂ္ဂဏှန္တော၊ ၍။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဇာနာတိ ဝါ၊ သိမူလည်း သိ၏။ န ဇာနာတိ ဝါ၊ မသိမူလည်း မသိ။ (ယော၊ အကြင်အတ္တသည်။ ပရတ္ထ၊ တပါးသော ဘဝ၌။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ အနုဘဝတိ၊ ခံစား၏၊ ဝါ၊ ခံစားလတံ့။) သော ဧဝ၊ ထိုပရတ္ထ၌ သုခဒုက္ခ ခံစားလတံ့သော အတ္တသည်ပင်လျှင်။ ကရောတိ စ၊ ကံကို ပြုလည်းပြု၏။ ကာရေတိ စ၊ ပြုလည်းပြုစေ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုအတ္တ၏။ (သရီရံ-၌စပ်) အဏုဣဿရာ-ဒယော၊ ပရမာဏုမြူနှင့် ပရမေဿ ဗြဟ္မာစသော အကြောင်းတို့သည်။ ကလလာဒိဘာဝေန၊ ရေကြည်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သရီရံ၊ ကိုယ် ကို။ သဏ္ဌပေန္တော၊ ဒွိအဏုကစသော အကျိုးကို ဖြစ်စေသဖြင့်ဍင်း, အလိုဣစ္ဆာအားဖြင့်ဍင်း ကောင်းစွာ တည်ထောင်ပြုလုပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ သမ္ပာဒေန္တိ၊ ပြည့်စုံစေကုန်၏။ သော၊ ထိုအတ္တသည်၊ ဝါ၊ အတ္တဟုမှတ်အပ်သော သတ္တဝါသည်။ ဣန္ဒြိယ-သမ္ပန္နော၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ (ဤပါဌ်ဖြင့် သဠာ-ယတနဖြစ်ခြင်းကို ပြသည်) ဖုဿတိ၊ တွေ့၏။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ တဏှာယတိ၊ တပ်မက်ဆာလောင်၏။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ ဃဋိယတိ၊ စေ့ဆော်၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့် ကမ္မဘဝကို ပြသည်) သော၊ ထိုအတ္တသည်။ ပုန၊ ဖန်။ ဘဝန္တရေ၊ ၌။ ဘဝတိ၊ ၏။ (ဤဖြင့် ဥပပတ္တိဘဝကို ပြသည်) ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဍင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ အတ္တဟု မှတ်အပ်သော သတ္တဝါတို့သည်။ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ (မပြတ်နိုင်သော ကြိုးဖြင့် သီအပ်သော မပျက်မကွဲနိုင်သောရွဲလုံးတို့၏ တခုပြီးတခု ကိန်းသေ အပိုင်းအခြား အစဉ်ကဲ့သို့ ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်း ဂတိဇာတိ အစရှိသည်တို့၏ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရှေးနောက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော) ကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်းဟုဆိုအပ်သော စုရုံးပေါင်းယှဉ်

ခြင်းဖြင့် လူ,နတ်,ငရဲ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့၌ ရင့်ကျက်ကုန်သည်[၁]၊ ဝါ၊ ရှေးနောက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကိန်းသေ မြဲခြင်းဖြင့်ငှင်း, စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့်ငှင်း, ဘာဝဟုဆိုအပ်သော ပင်ကိုယ်သဘောဖြင့်ငှင်း, လူနတ်ငရဲစသော အထူးထူးအပြားပြား ကွဲပြားသည်၏အဖြစ်သို့ ရင့်ကျက်ပြောင်းလဲကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ငှင်း။ ဝိကပ္ပေတိ၊ အထူးထူး အပြားပြားကြံ၏[၂]။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ အန္ဓီကတော၊ ပညာမျက်စိ ကန်းသည်ကိုပြုအပ်သော။ သော ဗာလော၊ ထိုဗာလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုခဲ့

၁-ဤဝိကပ်၌ ဘဝ-လိုသည်၊ နောက်ဝိကပ်၌ ဘာဝ-လိုသည်-ဟု ပြည်မူရင်း၌ ဆို၏၊ ပါဠိ-ဋ္ဌ-ဋီအားလုံးတို့၌မူ ဘာဝ-ဟူ၍သာ တညီတည်း ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-အဇ္ဈတ္တဇ္ဈသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏီနံ ဝိယ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနံ နိယတိ၊ နိယတိယာ နိယတိ ဧဝ ဝါ သင်္ဂတိ သမာဂမော နိယတိသင်္ဂတိ။ တာယ ဘာဝေသု ပရိဏတာ မနုဿ-ဒေဝဝိဟင်္ဂါဒိဘာဝံ ပတ္တာ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ။ နိယတိယာ သင်္ဂတိယာ ဘာဝ-သင်္ခါတေန သဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိ-ဏတာတိ စ ဝဒန္တိ။ ဋီကာ။ မူလဋီကာလည်း များစွာမကွဲလွန်း။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈသုတ္တာဝုတာ-ဘေဇ္ဇမဏီနံ၊ မပြတ်နိုင်သော ကြိုးဖြင့်သီအပ်သော မပျက်မကွဲနိုင်သော ရွဲလုံးတို့၏။ ပုဗ္ဗာ-ပရိယဝဝတ္ထာနံ ဝိယ၊ တလုံးပြီးတလုံး ရှေးနောက်အစဉ် အပိုင်းအခြားကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗာပရိယ-ဝဝတ္ထာနံ၊ ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်း, ဒေဝမနုဿ-စသော ဂတိ, ခတ္တိယဗြာဟ္မဏစသော ဇာတိစသည်တို့၏ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရှေးနောက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကိန်းသေဖြစ်ခြင်းသည်။ နိယတိ၊ နိယတိမည်၏၊ ဝါ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်းမည်၏။ နိယတိယာ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကား။ နိယတိ ဧဝ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ သင်္ဂတိ-သမာဂမော၊ စုရုံး ပေါင်းယှဉ်ခြင်းတည်း။ နိယတိသင်္ဂတိ၊ စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်း။ တာယ နိယတိသင်္ဂတိယာ၊ ထိုကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကိန်းသေမြဲခြင်းဟူသော စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့်။ ဘာဝေသု၊ ဘဝထိုထိုတို့၌။ (ယခုစာဟူသမျှတို့၌ ဘာဝေသု-ဟုသာ ရှိ၏၊ ဖြစ်ခြင်းတို့၌-ဟု ပေး) ပရိဏတာ၊ ရင့်ကျက်ပြောင်းလဲကုန်သည်တို့တည်း။ မနုဿဒေဝဝိဟင်္ဂါဒိဘာဝံ ပတ္တာ၊ လူ, နတ်, ငရဲ စသည်တို့၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်တို့တည်း။ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်တို့။ စ၊ ဝါဒတပါးကို ဆိုအံ့။ နိယတိယာ၊ မြဲခြင်းဖြင့်ငှင်း။ သင်္ဂတိယာ၊ စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့်ငှင်း။ ဘာဝသင်္ခါတေန၊ ဘာဝ-ဟု ဆိုအပ်သော။ သဘာဝေန စ၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်ငှင်း။ ပရိဏတာ၊ ပြောင်းလဲကုန်သည်တို့တည်း။ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ၊ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်တို့တည်း။ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်တို့။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဋီကာအနက်။ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနန္တိ ကာယပဝတ္တိဂတိဇာတိအာဒီနံ ယထာရဟံ ပုဗ္ဗာပရာဘာဝေန ပဝတ္တိ။ သာ ပန ကေနစိ အကဋ္ဌာ အကဋ္ဌဝိဓာ ပဋ္ဌိနိယတသဘာဝါတိ ဒဿေတုံ နိယတိဝါဒီနာ ဝုတ္တာနိဒဿနံ အာဟရန္တော အဇ္ဈတ္တဇ္ဈသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏီနံ ဝိယာတိ အာဟ။ ဒုတိယ-ဝိကပ္ပေ သင်္ဂတိတိ အမိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ယာဒိစ္ဆကဘာ။ ယံ သန္ဓာယ "ယဒိစ္ဆာယ ပဝတ္တန္တိ, နိဝတ္တန္တိ ယဒိစ္ဆာယာ"တိအာဒိ ဝုစ္စတိ။ ဘာဝေါတိ ဓမ္မာနံ သဘာဝသိဒ္ဓိတာ။ ယံ သန္ဓာယ

တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိကပ္ပေန္တော၊ အထွေထွေအပြားပြား အမှားကြီး ကြံသည်ဖြစ်၍။ (အဘိသင်္ခရောတိ-မှာစပ်) ယထာ နာမ၊ မည်သည်ကား။ အန္ဓော၊ အမိဝမ်းတွင်းက အလင်းကိုမရ ဇစ္စန္ဓပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝိယံ၊ ၌။ ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်သွားလာသည်ရှိသော်။ မဂ္ဂမ္ပိ၊ ခရီးဟုတ်သည်သို့ရင်း။ အမဂ္ဂမ္ပိ၊ ခရီးမဟုတ်သည်သို့ရင်း။ ထလမ္ပိ၊ ကြည်းကုန်းသို့ရင်း။ နိန္နမ္ပိ၊ ချိုင့်ဝှမ်းရာသို့ရင်း။ သမမ္ပိ၊ ညီညွတ်သည်သို့ရင်း။

---

[၀] ဒန္တိ ကဏ္ဍကဿ ကောဋ္ဌိတိခိဏဘာဝံ။ ကပိဋ္ဌဖလဿ ဝဋ္ဋဘာဝံ မိဂပက္ခီနံ ဝါ ဝိစိတ္တဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိတံ ကော အဘိသင်္ခရောတိ၊ ကေဝလံ သဘာဝသိဒ္ဓေါဝါယံ ဝိသေသောတိ။ တေနာဟ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ သဗ္ဗေ ဘူတာ အဝသာ အဗလာ အဝီရိယာ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာတိ။ အနုဋ္ဌိ ၂-၁၁၀။ ပုဗ္ဗာပရိယဝဝတ္ထာနန္တိ၊ ကား။ ကာယပဝတ္တိဂတိဇာတိအာဒီနံ၊ ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်း, ဒေဝမနုဿစသောဂတိ, ခတ္တိယဗြာဟ္မဏစသော ဇာတိစသည်တို့၏။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ပုဗ္ဗာပရဘာဝေန၊ ရှေ့နောက်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သာ၊ ထိုရှေ့နောက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ အကဋ္ဌာ၊ မပြုပြင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အကဋ္ဌဝိဓာ၊ ပြုပြင်အပ်သော စီရင်ခြင်းရှိသည် မဟုတ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋ္ဌိနိယတသဘာဝါ၊ အသီးအသီး မြဲသောသဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ သဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နိယတိဝါဒိနာ၊ နိယတိအယူရှိသော တိတ္ထိသည်။ ဝုတ္တနိဒဿနံ၊ ဆိုအပ်သော ညွှန်ကြောင်း ဥပမာကို။ အာဟရန္တော၊ ဆောင်လိုသော ဋီကာဆရာသည်။ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏီနံ ဝိယာတိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ အာစရိယဝါဒ ဒုတိယဝိကပ်၌။ သင်္ဂတိတိ၊ သင်္ဂတိ-ဟူသည်ကား။ အဓိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ အကြောင်းကိုမစွဲလမ်းမူ၍ ဖြစ်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ အကြောင်းမဲ့ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ယာဒိစ္ဆကတာ၊ အကြင်အကြင် အလိုအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း၊ ဝါ၊ အလိုအလျောက် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ယံ၊ ယင်းအကြောင်းမဲ့ဖြစ်ခြင်း, အလိုအလျောက်ဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယဒိစ္ဆာယ၊ အကြင်အကြင် အလိုအားဖြင့်။ (ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။) ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒိစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ နိဝတ္တနံ၊ နစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဗာဟိရကေဟိ၊ သာသနာတော်ပ တိတ္ထိတို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘာဝေါတိ၊ ကား။ မွေနံ၊ တရားတို့၏။ သဘာဝသိဒ္ဓတာ၊ မိမိသဘော အားဖြင့် ပြီးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း။ (နောက်၌ သဘာဝသိဒ္ဓေါ-ကို ထောက်၍ သဘာဝသိဒ္ဓတာ-ဟု ရှိသင့်၏) ယံ၊ အကြင်မိမိသဘောအားဖြင့် ပြီးခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဗာဟိရကာ၊ တို့သည်။ ကဏ္ဍကဿ၊ ဆူး၏။ ကောဋ္ဌိတိခိဏဘာဝံ၊ အဖျား၏ ထက်သည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ကပိဋ္ဌဖလဿ၊ သီးသီး၏။ ဝဋ္ဋဘာဝံ၊ လုံးသည်, ဝန်းသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ မိဂပက္ခီနံ၊ သားငှက်တို့၏။ ဝိစိတ္တဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိတံ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်စသည် ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ ကော အဘိသင်္ခရောတိ၊ အဘယ်သူ ပြုပြင်သနည်း။ ကေဝလံ၊ ပြုပြင်တတ်သောအကြောင်းနှင့် မရောမယှက် သက်သက်အားဖြင့်။ အယံ ဝိသေသော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဆူးဖျား၏ ထက်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အထူး

ဝိသမမ္ပိ၊ မညီညွတ်သည်သို့ရင်း။ ပဋိပဇ္ဇတိ ယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုညမ္ပိ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရကိုရင်း။ အပုညမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရမ္ပိ၊ ကိုရင်း။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ အားထုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့စကား တရပ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယထာပိ နာမ။ပ။စရိဿတီတိ၊ ဟူသော။ ဝေါ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။

[၁၇၇] ယထာပိ နာမ၊ ကား။ အပရိဏာယကော၊ ရှေ့သွားခရီးညွှန်ကင်းသော။ ဇစ္စန္ဓော၊ ဝမ်းတွင်းကန်းဖြစ်သော။ နရော၊ သည်။ ကေဒါ၊ တရံတခါ။ မဂ္ဂေနပိ၊ လမ်းဖြင့်လည်း။ ယာတိ၊ သွား၏။ ကေဒါ၊ ၌။ ကုမ္မဂ္ဂေနပိ၊ လမ်းမဟုတ်သဖြင့်လည်း။ ယာတိ ယထာ၊ သွားသကဲ့သို့။ '

သည်။ သဘာဝသိဒ္ဓေါဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အထူးသည် မိမိသဘောအားဖြင့် ပြီး၏ ဟူ၍ အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေ သတ္တာ။ပ။ ဘာဝပရိဏတာတိ၊ ဟူ၍။ နိယတိဝါဒီ၊ နိယတိအယူရှိသောတိတ္ထိသည်။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌ ကပ်ငြိတတ်သည်ဖြစ်၍ သတ္တဟုဆိုအပ်သော သူတို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ပြုတတ်သည်ဖြစ်၍ ပါဏ-ဟုဆိုအပ်သော သူတို့သည်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ထင်ရှားဖြစ်တတ်သည်ဖြစ်၍ ဘူတ-ဟုဆိုအပ်သော သူတို့သည်။ အဝသာ၊ မိမိအလိုမှ ကင်းကုန်သည်။ အဗလာ၊ မိမိခွန်အားမှ ကင်းကုန်သည်၊ ဝါ၊ မိမိအစွမ်းသတ္တိမှ ကင်းကုန်သည်။ အဝီရိယာ၊ မိမိလုံ့လဉဿာဟမှ ကင်းကုန်သည်၊ (ဟုတ္ဂာ၊ ၍။) နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ၊ (မပြတ်နိုင်သောကြိုးဖြင့် သီအပ်သော မ ကျက်မကွဲနိုင်သော ရွဲလုံးတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်၏ဖြစ်ခြင်း, ဒေဝမနုဿစသော ဂတိ, ခတ္တိယဗြာဟ္မဏစသော ဇာတိအစရှိသည်တို့၏ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ရှေ့နောက်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ မြဲခြင်းသာလျှင်ဖြစ်သော စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့် ဘဝတို့၌ လူ,နတ်,ငှက်စသည်တို့၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ ဝါ၊ ရှေ့နောက်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့်၎င်း, စုရုံးပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြင့်၎င်း, ဘာဝ-ဟု ဆိုအပ်သော မိမိသဘောဖြင့်၎င်း လူ,နတ်,ငှက်စသော အထူးထူးအပြားပြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ၎င်းအနုနက်။ ဋီကာနှစ် ဝိကပ်တို့တွင် သကဝါဒ၌ ဘာဝပရိဏတာလိုသည်။ ကေစိဝါဒ၌ ဘာဝပရိဏတာ-လိုသည်၊ ကေစိဝါဒေ ဘာဝပရိဏာ-တာတိ ပါဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ မဓု။ (ပြည်)

ဤအရာတွင် ဒုတိယဝိကပ်ဝါဒကို မူလဋီကာ၌၎င်း, မဟာဋီကာ၌၎င်း ဝဒန္တိ-ဟု သာမညသာ ဆိုကြ၏၊ ကေစိ-ဟု မဆိုကြကုန်။ ၎င်းဝါဒသည် ဒီ ဋ္ဌ ၁-၁၄၆-စသည်၌ ဘာဝေါတိ သဘာဝေါယေဝ။ ဧဝံ နိယတိယာ စ သင်္ဂတိယာ စ ဘာဝေန စ ပရိဏတာ နာနပ္ပကာရတံ ပတ္တာ-ဟု ဖွင့်ပြထားသော အဋ္ဌကထာဝါဒလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို အာစရိယဝါဒ-ဟူ၍သာ ယူသင့်၏။ ဤနိဿယအမှာ အနုဋီကာ အနက်၌လည်း ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ အာစရိယဝါဒ ဒုတိယဝိကပ်၌-ဟု ပြည်ဆရာတော်ပင် ဆိုခဲ့လေပြီ။ (ဆ-သံ-သော)

တထာ၊ တူ။ အပရိဏာယကော၊ ခရီးညွှန်ကင်းသော။ ဗာလော၊ မောဟပြောထူလူမလိမ္မာသည်။ သံသာရေ၊ ၌။ သံသရံ-သံသရန္တော၊ ဇာတိမမြုံ ဖြစ်ပျက်တုံလျှင် တလုံလဲလဲ ဆင်းရဲတာရှည် ကျင်လည်လတ်သော်။ ကေဒါ၊ ၌။ ပုညမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ (ပိ-ကြေ) ကေဒါ၊ ၌။ အပုညမပိ၊ ကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။

စ၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ သော ဗာလော (ဆေးကုမရှိ ပကတိက ဗာလဖြစ်သော ထိုသူသည်။ ယဒါ၊ (ဘုရားသာသနာ ရောင်ဝါထွန်းပ) အကြင်အခါကာလ၌။ ဓမ္မံ၊ (သစ္စာလေးပါးကိုပြတတ်သော သုတ္တဂေယျ-စသော) တရားတော်ကို။ (သပ္ပုရိသူပနိဿယေန၊ သူတော်ကောင်းဟူသော ဥပနိဿရည်းဖြင့်။) ဉတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ဓမ္မံ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတတရားတို့ထက်မြတ်သောနိဗ္ဗာန် တရားတော်ကို၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသော သဘာဝဓမ္မတို့တွင်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်ကို။ (မဂ္ဂညာဏေနေဝ၊ မဂ်ညာဏ်ဖြင့်သာလျှင်။) ဉတွာ၊ ၍။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို၊ ဝါ၊ ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးတို့ကို။ အဘိသမေဿတိ၊ သိလတ့ံ။ တဒါ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇူပသမာ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ ဥပသန္တော၊ ကိလေသာငြိမ်းသည်ဖြစ်၍။ စရိဿတိ၊ ကျင်လည်ရလတ့ံ[၁]။ အယံ၊ ဤဆိုခဲ့သောစကားသည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ပဒဿ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိတ္ထာရကထာမုခံ၊ အကျယ်ပြသော စကားအမြွက်တည်း။

သင်္ခါရပစ္စယာဝိညာဏပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၂၀။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏပဒေ၊ ၌။ ဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဆဗ္ဗိဓံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ခြောက်ပါးအပြားရှိသော

၁-မေ့-ကို နိဗ္ဗာန်ယူရာ၌ သစ္စာနိ အဘိသမေဿတိ-ဟူသော အပရကာလကိရိယာနှင့် သမာနကာလဖြစ်၍ ဉတွာ-ဟု ပုဗ္ဗကာလမဟူသင့်တကားဟု တံဇာနနာယတ္တံ ပန သေသသစ္စတ္တယာဘိသမယံ သမာနကာလမ္ပိ တံ ပုရိမကာလံ ဝိယ ကတွာ ဝုတ္တံ၊ ဋီကာ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သေသသစ္စတ္တယာဘိသမယံ-သေသသစ္စတ္တယာဘိသမယဿ၊ နိဗ္ဗာန်-ကြွင်းသော သစ္စာသုံးပါးအပေါင်းကို သိခြင်း၏။ တံဇာနနာယတ္တံ-တံဇာနနာယတ္တတ္တာ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုသိခြင်းနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမာနကာလမ္ပိ၊ တူသောကာလရှိသည်ဖြစ်မူလည်း။ တံ ဇာနနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုသိခြင်းကို။ ပုရိမကာလံ ဝိယ၊ ပုဗ္ဗကာလကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ကျမ်းပြုဆရာတော်မိန့်အပ်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ကာလတူသည်ဖြစ်စေ တမူ့၊ အကြောင်းကိရိယာကို ပုဗ္ဗကာလပြု၍ ကျမ်းပြုဆရာတို့ ဆိုထုံးရှိသည်ဟူလို။ (ပြည်)

ဝိညာဉ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုတွင်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ကုသလဝိပါကံ၊ ကုသလဝိပါက်စက္ခုဝိညာဉ်ရင်း။ အကုသလဝိပါကံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောတ။ပ။ ဝိညာဏာနိ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအတူတည်း။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ကုသလာကုသလဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မနောဓာတုယော၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းခေါ် မနောဓာတ်တို့ရင်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယော၊ သန္တီရဏခေါ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ်တို့ရင်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သဟေတုကာနိ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါကစိတ္တာနိ၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့ရင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရာနိ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဗာဝီသတိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဝိညာဏေဟိ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စသော ခြောက်ပါးသော ဝိညာဉ်တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ ကုန်သော။ ဗာတ္တိံသ လောကိယဝိပါကဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို၊ ဝါ၊ တို့သည်။ သင်္ဂဟိတာနိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ လောကုတ္တရာနိ၊ လောကုတ္တရာဝိညာဉ်တို့သည်။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ၌။ န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်လျော်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။

တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ-ဟူသောပုဒ်၌။ စေတနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏[၂]။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤသုံးဆဲ့နှစ်ပါးသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကုသိုလ်စေတနာ အကုသိုလ်စေတနာ-ဟူသော သင်္ခါရ အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ ပန-ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အမှေဟိ၊ တို့သည်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ စေတနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကံမရှိ

၁-ဤ၌ ဝိညာဉ် ၃၂-ပါးကိုသာယူ၍ ဓာတုကထာ၌ အလုံးစုံကိုယူခြင်း၏အကြောင်းကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤ၌ စောဒနာဖွယ်မရှိလော၊ ကြောင့် တတ္ထ သိယာ-စသည်ကိုမိန့်။ ဖလေ သတိပိ ရုက္ခမှို၊ န ပတေ တံ အကမ္ပိတေ။ ကမ္ပိတေ စောဒနာယေဝ၊ အမ်ပွါယဖလံ ပတေ။ ဟူရကား။ သစ်ပင်ကြီး၌ အသီးရှိပလေလည်း လှုပ်မှုကြွေသကဲ့သို့ ကျမ်းဂန်ဟူသောသစ်ပင်ကြီး၌ အမိပ္ပါယ်ဟူသော အသီး ကြွေစိမ့်သောငှါ စောဒနာတံချူဖြင့် လှုပ်ယူစကောင်းသည် ဟူလို။ (ပြည်)

လတ်သော်။ ဝိပါကာဘာဝတော၊ ဝိပါက်၏မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဤလောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသဟူသော ဝိညာဉ်သည်။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။ သင်္ခါရပစ္စယံ၊ သင်္ခါရလျှင်အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။)[၁] စ၊ ထိုစကားကိုအကျယ်ဆိုအံ့။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကံမရှိလတ်သော်။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ (ဝိညာဏံ-ကိုငဲ့၍ ဝိပါကံ-ဟု နပုန်းဆိုသည်) ကမ္မနိရပေက္ခော၊ ကံကိုငဲ့ခြင်းကင်းသော။ (ဝိပါကော၊ သည်။) ယဒိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ၊ စုံသောသတ္တဝါတို့အား။ သဗ္ဗဝိပါကာနိ၊ စုံသောဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ န စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ထိုသို့ကား မဖြစ်ကုန်ခဲ့[၂]။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတ-ဝစနံ၊ ကို။ (တုမှေဟိ၊ တို့သည်။) ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကတရသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အဘယ်သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ကတရံ ဝိညာဏံ၊ ညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။ ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသောဝိညာဉ်တို့ရင်း။ မနောဝိညာဏော၊ မနောဝိညာဉ်

၁-ဝိပါကဥ္စေတန္တိ ဟိသဒ္ဒေါ ဟေတုအတ္ထော။ အနု၊ ယင်းပါဠိဖြင့် ဝိညာဉ်၏ ဝိပါက်၏ အဖြစ်ကြောင့် သင်္ခါရအကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေသည်၊ ထိုဝိညာဉ်၏သင်္ခါရ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ ဥပစိတကမ္မာဘာဝေ ဝိပါကာဘာဝတော-ဟူသောစကားကို မိန့်အပ်ရကား ထိုစကားကိုဖွင့်လို၍ ဝိပါကဉ္စ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ဤအဓိပ္ပါယ်ရှင်းပြချက်နှင့် အထက်ပါအနက်သည် ဤမူလဋီကာ, အနုဋီကာတို့နှင့် အညီပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် အသိခက်၏၊ အနုဋီကာမှယူ၍ "တသ္မာ တံ သင်္ခါရပစ္စယံ ဟောတိ"ဟူသော ပါဌသေသကိုလည်း ထည့်စွက်ရ၏၊ ထိုသို့မယူပဲ ဝိပါကဥ္စေတံ-မှ စ၍ ဝိတ္ထာရ-ဟု ယူလျှင်လည်း သင့်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဃာနစသောဝိညာဉ် မဟာဝိပါက်ဝိညာဉ် ဤသို့ ထိုထိုသို့သောဝိပါက်၏ အရာမဟုတ်သောဘုံ၌တည်ကုန်သော ဗြဟ္မာတို့အားလည်း ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ထိုသို့ကား မဖြစ်ကုန်ဟူလို။ (ပြည်)

တွင်။ ကော၊ သော။ မနောဓာတု၊ ၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မနော-ဝိညာဏဓာတုယော၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရမဟာ-ဝိပါကာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သောဠသ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ကာမာ-ဝစရဿ။ ပ။ သခ်ါရေနာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကာမာဝစရဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကဋတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ် ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ရောက်သည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏[၁]။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ ပ။ [၁၇၈] ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကာ၊ သော။ မနောဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောမနဿသဟဂတာ၊ သော။ မနောဝိညာဏ-ဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတာ၊ သော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောမနဿသဟဂတာ၊ သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ မနော-ဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောမနဿ-သဟဂတာ၊ သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ သော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ သသခ်ါရေန၊ တိုက်တွန်းခြင်းနှင့်တကွသော ပစ္စည်းအပေါင်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နောက်၌လည်း ဤနည်းနှင်နှင်ဆင်ခြင်၍ ယောဇနာကြလေ)

ပန၊ ပါး။ ရူပါဝစရပုညာဘိသခ်ါရပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဝိပါကာနိ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တဿေဝ ရူပါဝစရဿ။ ပ။ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ရူပါဝစရဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ သော။ တဿေဝ ကမ္မဿ၊ ထိုကံ၏ သာလျှင်။ ကဋတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ကာမေဟိ၊

၁-ဤအရာ၌ ဥပ္ပန္နံ-ဖြင့် ဥပါဒ်အားဖြင့်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို ပြ၏၊ ဟောတိ-သည်ကား ပဓာနကြိယာမျှသာတည်း။ ထိုကြောင့် ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏-ဟု အနက် ပြန်သော်လည်း အပြစ်မဆိုသင့်ပါ။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏-ဟူ၍ တပေါင်းတည်း သော်လည်း အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ဆိတ်၍သာလျှင်။ ဝိပါကံ၊ သော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ ပ ။ ပဉ္စမံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။] ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဧကဝီသတိဝိဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အပုညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ တို့ရင်း။ ဧကာ၊ သော။ မနောဓာတု၊ ရင်း။ ဧကာ၊ သော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ ရင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တဝိဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ အကုသလဿ။ ပ။ ဥပ္ပန္နာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အကုသလဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကဋတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောတဝိညာဏံ၊ သောတဝိညာဉ်သည်။ ပ။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိပါကာ၊ သော။ မနောဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကာ၊ သော။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။]

ပန၊ ပါး။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပဝိပါကာနိ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တဿေဝ အရူပါဝစရဿ။ ပ။ ဝိဟရတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[အရူပါဝစရဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ သော။ တဿေဝ ကမ္မဿ၊ ၏သာလျှင်။ ကဋတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသော-သဗ္ဗာသံ၊ ကုန်သော။ ရူပသညာနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်ခြင်းကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဖြစ်သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ-သဟဂတံ၊ ယတနသညာနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ-သဟဂတံ၊ သော။ အာကိဉ္စညာယတနသညာသဟဂတံ၊ သော။ နေဝ-သညာနာသညာယတနသဟဂတံ၊ ယတနသညာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သုခဿ စ၊ သုခ်ချေကိုရင်း။ ဒုက္ခဿ စ၊ ဒုက္ခ်ချေကိုရင်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။]

[၁၇၉] ၆၂၁။ ဧဝံ၊ သို့။ ယံ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြင်အကြင်သင်္ခါရ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်အကြင်ဝိညာဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုထိုသင်္ခါရ ထိုထိုဝိညာဉ်ကို။ ဉတွာ၊ သိပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုဝိညာဉ်၏။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ပဝတ္တိံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဗာတ္တိံသဝိညာဉ်တို့တွင်၊ ဝါ၊ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့ရင်း။ပ။ဣတိ ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဣမာနိ တေရသ၊ ဝိညာဉ်တို့သည်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယညေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သေသာနိ၊ ကုန်သော။ ဧကူနဝီသတိ၊ ဝိညာဉ်တို့သည်။ တီသု ဘဝေသု၊ တို့၌။ ယထာနုရူပံ၊ ဖြစ်ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ပဝတ္တိယမ္ပိ၊ ၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိယမ္ပိ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဝတ္တန္တိ၊ နည်း။ ကုသလဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ တာဝ၊ စွာ။ (ပဝတ္တန္တိ-၌ စပ်) ကုသလဝိပါကေန ဝါ၊ ကုသလဝိပါက်ဖြင့်ရင်း။ အကုသလ-ဝိပါကေန ဝါ၊ ဖြင့်ရင်း။ နိဗ္ဗတ္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေပြီးသည်ဖြစ်၍။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အားလျော်စွာ။ ပရိပါကံ၊ ရင့်ခြင်းသို့။ ဥပဂတိန္ဒြိယဿ၊ ရောက်သော ဣန္ဒြေရှိသောသတ္တဝါအား၊ ဝါ၊ သတ္တဝါ၏။ စက္ခာဒီနံ၊ တို့အား။ အာပါထ-ဂတံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ ဣဋ္ဌံ ဝါ၊ ဣဋ္ဌမူလည်းဖြစ်သော။ ဣဋ္ဌ-မဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ သော။ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ စက္ခာဒိပသာဒံ၊ ရုပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒဿန။ပ။ကိစ္စံ၊ ဒဿနကိစ္စ။ပ။ဖုသနကိစ္စကို။ သာဓယမာနာနိ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုသလ-ဝိပါကာနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ငါးပါးသောဝိညာဉ်တို့သည်။ တထာ၊ တူ။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ တေသံ၊ ထိုအကုသလဝိပါက်ပဉ္စဝိညာဉ်တို့၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနိဋ္ဌံ ဝါ၊ အနိဋ္ဌလည်းဖြစ်သော။ အနိဋ္ဌမဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤမျှသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒသပိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ၊ ထိုဝိညာဉ်တို့သည်။

နိယတဒွါရာရမ္မဏာဝတ္ထုဋ္ဌာနာနိ၊ မြဲသောဒွါရ အာရုံ ဝတ္ထု ဌာနရှိကုန်သည် ၎င်း။ နိယတကိစ္စာနေဝ စ၊ မြဲသောကိစ္စရှိကုန်သည်သာလျှင်၎င်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

တတော၊ ထိုနောင်မှ။ ကုသလဝိပါကာနံ၊ သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ကုသလဝိပါကာ၊ သော။ မနောဓာတု၊ သည်။ တေသံယေဝ၊ ထိုကုသလဝိပါက်ပဉ္စဝိညာဉ်တို့၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သမ္ပဋိစ္ဆနကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အကုသလဝိပါကာနံ၊ အကုသလဝိပါက်စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသည်တို့၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အကုသလ-ဝိပါကာ၊ သော။ မနောဓာတု၊ သည်။ တထာ၊ ထိုကုသလဝိပါက်မနော ဓာတ်အတူ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဣဒဥ္စ ဒွယံ၊ ဤ မနောဓာတ်နှစ်ပါးအပေါင်းသည်ကား။ အနိယတဒွါရာရမ္မဏံ၊ မမြဲသောဒွါရ အာရုံရှိသည်၎င်း။ နိယတဝတ္ထုဋ္ဌာနံ၊ မြဲသောဝတ္ထုဌာနရှိသည်၎င်း။ နိယတ-ကိစ္စဥ္စ၊ မြဲသောကိစ္စရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ သောမနဿသဟဂတာ၊ သော။ အဟေတုကမနော-ဝိညာဏဓာတု၊ သည်။ ကုသလဝိပါကမနောဓာတုယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ တဿာ ဝေ၊ ထိုမနောဓာတ်၏သာလျှင်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဟဒယဝတ္ထုံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သန္တီရဏကိစ္စံ၊ ကို။ သာဓယမာနာ၊ လျက်၎င်း။ (ပဝတ္တတိ-၌စပ်) ဆသု ဒွါရေသု၊ တို့၌။ ဗလဝါရမ္မဏေ၊ အားရှိကြီးမားသောအာရုံ၌။ ကာမာဝစရသတ္တာနံ၊ တို့အား။ ယေဘု-ယျေန၊ ဖြင့်။ လောဘသမ္ပယုတ္တဇဝနာဝသာနေ၊ ၌။ ဘဝင်္ဂဝီထိံ၊ ဘဝင် အစဉ်ကို။ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဇဝနေန၊ သည်။ ဂဟိတာရမ္မဏေ၊ ၌။ တဒါရမ္မဏဝသေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ သကိံ ဝါ၊ တကြိမ်၎င်း။ ဒွိက္ခတ္တုံ ဝါ၊ နှစ်ကြိမ်၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ၌ကား။ တဒါရမ္မဏေ၊ ၌။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန် သော။ စိတ္တဝါရာ၊ စိတ်အကြိမ်တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤသောမနဿသဟဂုတ် သန္တီရဏစိတ်သည်။ တဒါရမ္မဏန္တိ စ၊ တဒါရုံဟူ၍၎င်း။ ပိဋ္ဌိဘဝင်္ဂန္တိ စ၊ ပိဋ္ဌိဘဝင်ဟူ၍၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အနိယတဒွါရာရမ္မဏံ၊

မမြဲသောဒွါရအာရုံရှိသည်ငင်း။ နိယတဝတ္ထုကာံ၊ မြဲသောမှီရာဝတ္ထု ရှိသည်
ငင်း။ အနိယတဌာနကိစ္စဉ္စ၊ မမြဲသောဌာန ကိစ္စရှိသည်ငင်း။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ တေရသ၊
တဆဲ့သုံးပါးသောဝိညာဉ်တို့သည်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယညေဝ၊
၌သာလျှင်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

[၁၈၀] သေသေသု၊ တေရသဝိညာဉ်မှကြွင်းကုန်သော။ ဧကူနဝီသတိ-
ယာ၊ သော။ (ဝိညာဏေသု၊ တို့တွင်။) ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဝိညာဉ်
သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိအား။ (ဝိစ္ဆာလောပ) အနုရူပါယ-အနုစ္ဆ-
ဝိကေန၊ လျော်ကပ်သော။ ပဋိသန္ဓိယာ-ပဋိသန္ဓာနကိစ္စေန၊ ပဋိသန္ဓေ
ကိစ္စဖြင့်။ န န ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်သည်ကား မဟုတ် ဖြစ်သည်သာတည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိ၌ ဖြစ်သင့်သော်လည်း။
ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ (တနည်း) ပဝတ္တိယံ ပန၊ ၌ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ကုသလာ-
ကုသလဝိပါကာ၊ ကုသလဝိပါက်, အကုသလဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊
ကုန်သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယော၊ သန္တီရဏစိတ်အဟိတ်
မနောဝိညာဏဓာတ်တို့သည်။ ပဉ္စဒွါရေ၌။ ကုသလာကုသလဝိပါကမနော-
ဓာတူနံ၊ ကုသလဝိပါက် အကုသလဝိပါက်မနောဓာတ်တို့၏။ အနန္တရာ၊ ၌။
သန္တီရဏကိစ္စံ၊ ကိုငင်း။ ဆသု ဒွါရေသု၊ တို့၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊
ဗလဝါရမ္မဏေ-စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တဒါရမ္မဏ-
ကိစ္စံ၊ ကိုငင်း။ အတ္တနာ၊ မိမိမိမိသည်။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိတော၊ ပေးအပ်သော
ပဋိသန္ဓေမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒကေ၊ ဘဝင်အယဉ်ကိုဖြတ်တတ်
သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဘဝင်္ဂကိစ္စံ၊ ကိုငင်း။ အန္တေ၊
၌။ စုတိကိစ္စဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။
သာဓယမာနာ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ နိယတဝတ္ထုကာ၊ မြဲသောမှီရာဝတ္ထုရှိ
ကုန်သည်။ အနိယတဒွါရာရမ္မဏဌာနကိစ္စာ၊ မမြဲသော ဒွါရ, အာရုံ, ဌာန,
ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရသဟေတုကစိတ္တာနိ၊ သဟိတ်ကာမာ-
ဝစရဝိပါက်စိတ်တို့သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဆသု ဒွါရေသု၊ တို့
၌။ တဒါရမ္မဏကိစ္စံ၊ ကိုငင်း။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိတော၊ ပေး
အပ်သော ပဋိသန္ဓေမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒေ၊ သော။ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊

သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဘဝင်္ဂကိစ္စံ၊ ကိုဒင်း။ အနွေ၊ ၌။ စုတိကိစ္စဥ္စ၊ ကိုဒင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ ကိစ္စာနိ၊ တို့ကို။ သာဓယမာနာနိ၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ နိယတဝတ္ထုကာနိ၊ ကုန်သည်။ အနိယတဒွါရာရမ္မဏဌာနကိစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

ပဥ္စ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့သည်ဒင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပါနိ စ၊ အရူပဝိပါက်စိတ်တို့သည်ဒင်း။ ကိစ္စဒွယံ၊ ကိစ္စနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ သာဓယမာနာနိ၊ ကုန်လျက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုရူပါဝစရဝိပါက်,အရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့တွင်။ ရူပါဝစရာနိ၊ တို့သည်။ နိယတဝတ္ထာရမ္မဏာနိ၊ ကုန်သည်။ အနိယတဌာနကိစ္စာနိ၊ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရာနိ၊ ရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်မှ တပါးသော အရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့သည်။ နိယတာဝတ္ထုကာနိ၊ အမြဲလျှင် မှီရာဝတ္ထု မရှိကုန်သည်။ နိယတာရမ္မဏာနိ၊မြဲသောအာရုံရှိကုန်သည်။ အနိယတဌာန-ကိစ္စာနိ၊ မမြဲသောဌာနကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဗာတ္တိံသ-ဝိဓံပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒြ-တဿံ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုသုံးဆဲ့နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်အား။ တေ တေ သင်္ခါရာ၊ ထိုထိုပုညာဘိ-သင်္ခါရစသောသင်္ခါရတို့သည်။ ကမ္မပစ္စယေန စ၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စည်းဖြင့်ဒင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်းဖြင့်ဒင်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၆၂၂။ သေသေသု။ပ။ န ပဝတ္တတီတိ၊ ဟူ၍။ ယံ ပန-ဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တံ ဝစနံ၊ သည်၊ ဝါ၊ ကို။ အတိသံခိတ္တတ္တာ၊ အလွန်ကျဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗိဇာနံ၊ သိနိုင်ခဲ၏။ တေန၊ ထိုသို့ သိနိုင်ခဲသောကြောင့်။ အဿ ဝစနဿ၊ ထိုသံခိတ္တဖြစ်သော စကား၏။ ဝိတ္ထာရနယဒဿနတ္ထံ၊ ဝိတ္ထာရနည်းကိုပြခြင်းငှါ။ ပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ ကတိ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ကတိ၊ တို့နည်း။ ကေန စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ကတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ (ဣတိ အယံ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုသင့်၏။)

အသညပဋိသန္ဓိယာ၊ အသညသတ်ပဋိသန္ဓေနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝိသတိ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝုတ္တပ္ပကာရာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကူနဝီသတိ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ-တေသု ဧကူန-ဝီသတိယာ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေသု၊ တို့ဘွင်။ အကုသလဝိပါကာယ၊ သော။ အဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ အပါယေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလဝိပါကာယ၊ သော။ (အဟေတုကမနော-ဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဖြင့်။) မနုဿလောကေ၊ ၌။ ဇစ္စန္ဓဇာတိဗဓိရဇာတိ-ဥမ္မတ္တကဇာတိဧဠမူဂနပုံသကာဒီနံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် စက္ခုချို့သောသူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် သောတချို့သောသူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ရူးသောသူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဆွံ့အသောသူ, နပုံးအစရှိသည်တို့၏[၁]။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ သဟေတုကကာမာဝစရဝိပါ-ကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ၊ တို့၌ရင်း။ မနုဿေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ပုညဝန္တာနံ၊ ဘုန်းရှိသောသူတို့၏။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ရူပါဝစရဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ရူပဗြဟ္မလောကေ၊ ရူပါဝစရဗြဟ္မာဘုံ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အရူပါဝစရဝိပါကေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အရူပလောကေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ယေန၊ အကြင်စိတ်ဖြင့်။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘုံ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ [၁၀၁] ဟောတိ၊ ၏။ သာ ဧဝ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ သည်ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုစိတ်အား။ အနုရူပါ၊ လျော်သော။ ပဋိသန္ဓိ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ အတီတံ၊ အတိတ်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ရင်း။

၁-နပုံး, မမ်းမ အစရှိသည်တို့၏။ (ပြည့်မှုရင်း အနက်) ဤအနက်၌ မမ်းမဟူသော အနက်မှာ "အာဒိသဒ္ဒေန မမ္မနာဒီနံ သင်္ဂဟော"ဟူသော ဋီကာမှ မမ္မန-ပုဒ်၏အနက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းပုဒ်ကို မမ်းစွဲသူ-ဟု အများက ပြန်ဆိုကြ၏။ စကားထစ်သူ, စကားဆွံ့သူ, စကားမပြီပြင်သူ,စကားပြောရာ၌ မမ်-မမ်စသည်ဖြင့် ထစ်ဝါး၍ပြောတတ်သူပင် ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ဝိ ဋ္ဌ ၃-၁၁၃-၌ တာဒိသံ (ထိုသို့ သရဏဂုဏ်ကို ပြည့်စုံပီသစွာ မဆိုနိုင်သော) မမ္မနမ္ပိ (မမ်းစွဲသူကိုလည်း) ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ-ဟု မိန့်ဆိုလေသည်။ ထိုအဖွင့် သာရတ္ထ ၃-၂၆၅-၌ မမ္မနန္တိ ခလိတဝစနံ။ ယော ကေမေဝ အက္ခရံ စတုပဉ္စက္ခတ္တုံ ဝဒတိ၊ တဿေတံ အဓိဝစနံ-ဟု ဖွင့်၏။ဝိမတိ ၂-၁၂၈-၌ မမ္မနန္တိ ဌာနကရဏဝိသုဒ္ဓိယာ အဘာဝေန အယုတ္တက္ခရ-ဝစနံ၊ ဝစနာနုကရဏေန ဟိ သော မမ္မနော ဝုတ္တော-ဟု ဖွင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

နဝတ္တဗ္ဗဥ္စ၊ ပညတ်ဟူသောအာရုံရှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့တည်း။ တိဏ္ဏံ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အသညာ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံကို မယူတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပဋိသန္ဓေတို့တွင်၊ ဝါ၊ သုံးပါးသော အာရုံတို့တွင်။ ဝိညာ-ဏဉ္စာယတနနေဝသညာယတနပဋိသန္ဓီနံ။ တို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတီတမေဝ၊ သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ကာမာ-ဝစရာနံ၊ ရပဋိသန္ဓေတို့၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတီတံ ဝါ၊ မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ၊ မူလည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) သေသာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ (သတ္တန္နံ၊ ရူပါဝစရင်္ဂ, ပဌမတတိယာရုပ္ပ-ဒွေအားဖြင့် ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ပဋိသန္ဓီနံ၊ တို့၏။) အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ပညတ်သာလျှင်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ပါး။ ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တီသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တမာနာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ဘည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတီတာ-ရမ္မဏဿ ဝါ၊ သော။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဿ ဝါ၊ ပညတ်အာရုံရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ စုတိစိတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရမေဝ၊ ဥ်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏံ၊ သော။ စုတိစိတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပဋိသန္ဓိအာရမ္မဏေ ဝေ၊ ဥ်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ တည်း။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွိသု၊ အတိတ် နဝတ္တဗ္ဗအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏာယ၊ တပါးပါးအာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ဥ်။ တီသု၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏာယ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန၊ သုဂတိပဋိသန္ဓေ, ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနာကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၂၃။ သေယျထိဒံ၊ ထိုဖြစ်သော အခြင်းအရာဟူသည် အဘယ်နည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ကာမာဝစရသုဂတိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ပါပကမ္မိနော၊ မကောင်းမှုကံရှိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ တာနိ၊ ထိုရှေး၌ ပြုအပ်ကုန်ပြီးသော အကုသိုလ်ကံတို့သည်။ အဿ၊ ထိုနီးသော စုတိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသေအံ့ဆဲဆဲအခါ၌။ ဩလမ္ဗန္တိ၊ (ညနေချမ်း

အခါ ကြီးစွာသော တောင်ထွဋ်တို့၏အရိပ်သည် မြေ၌လွှမ်းသကဲ့သို့)စိတ်၌ လွှမ်းမိုးလျက် ထင်ပေါ်ကုန်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့စသော စကားကို ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ မရဏမဉ္စေ၊ သေရာ ညောင် စောင်း၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ယထူပစိတံ၊ အကြင်အကြင် ဆည်းပူး အပ်သော။ ပါပကမ္မံ ဝါ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံသည်ရင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကံ၏ (အာရုံဖြစ်သော ဒုတ်, လှံကန်, ဓား, လှံ, လေးမြား, သားကောင် စသော) အာရုံသည်ရင်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ တံ၊ ထိုထင်လာသောကံ, ကမ္မနိမိတ်အာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော။ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ၊ တဒါရုံ အဆုံးရှိသော။ ဇဝနဝီထိယာ၊ ဇောအစဉ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဘဝင်္ဂ- ဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ စုတိစိတ္တေ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်။ (တဿ၊ ထိုစုတိစိတ်၏။ နိရောဓသမနန္တရမေဝ၊ ချုပ်သည်၏အခြားမဲ့၌ လျှင်။) တဒေဝ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဇောဝီထိ၏ အာရုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ အာပါထဂတံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်သော။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနမိတံ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ် မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာ၏အစွမ်းသည် အထူးသဖြင့် ညွတ်စေ အပ်သော[1]။ ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌အကျုံးဝင်သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤပဋိသန္ဓေသည်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်တရားလျှင် အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတီတာရမ္မဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပရဿ၊ တပါးသောသတ္တဝါအား။ (အာဂစ္ဆတိ-မှာစပ်) မရဏသမယေ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပကာရကမ္မဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော အကုသိုလ် ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ နရကာဒီသု၊ ငရဲစသည်တို့၌။ အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကံ၊ ငရဲမီးလျှံ၏အဆင်းအစရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ-သတ္တဿ၊ အား။ ဒွိက္ခတ္တုံ၊ နှစ်ကြိမ်။ ဘဝင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ တံ အာရမ္မဏံ၊

၁-ညွတ်စေအပ်သော-ဟု အနက်ပြန်လျှင် ဝိနာမိတံ-ဟု ရှိသင့်၏။ ဝိနမိတံ-ဟု ရှိလျှင် "ကိလေသာ၏အားစွမ်းဖြင့် အထူးညွတ်သော-ဟု-အနက်ပြန်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ထိုဂတိနိမိတ်ဟူသောအာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ကေ ံ အာဝဇ္ဇနံ၊ တကြိမ်သော အာဝဇ္ဇန်းငှင်း။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ အာသန္နဘာဝေန၊ နီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မန္ဒီဘူတဝေဂတ္တာ၊ ညံ့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စ ဇဝနာနိ၊ ငါးကြိမ်သော မရဏာသန္နဇောတို့ငှင်း။ ဒွေ တဒါရမ္မဏာနိ၊ နှစ်ကြိမ်သောတဒါရုံတို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ ဝီထိစိတ္တာနိ၊ သုံးမျိုးသောဝီထိစိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဘဝင်္ဂဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ကေ ံ စုတိစိတ္တံ၊ တကြိမ်သောစုတိစိတ်သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တွော-ဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စိတ်၏အစဉ်ဖြင့်။ ကောဒသ စိတ္တက္ခဏာ၊ တဆဲ့တချက်သော စိတ္တက္ခဏတို့သည်။ အတီတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဘဝင်္ဂစလန, ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ, မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း, မရဏာသန္နဇောငါးချက်, တဒါရုံနှစ်ချက်, စုတိစိတ်တချက်၊ ဤတဆဲ့တချက်ကိုယူ) အထ၊ ထိုစုတိစိတ်မှနောက်၌၊ ဝါ၊ တဆဲ့တချက်စိတ္တက္ခဏမှနောက်၌။ အဿ-သတ္တဿ၊ အား။ အဝသေသပဉ္စစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ အကြွင်းငါးချက် စိတ္တက္ခဏအသက်ရှိသော။ တသ္မိံယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ထိုမရဏာသန္နဇောသည် ယူအပ်သည်သာဖြစ်သောအာရုံ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤပဋိသန္ဓေသည်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ အတိတ်အာရုံရှိသော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏[၁]။)

၁-ပဋိသန္ဓေ စိတ္တက္ခဏ တချက် ပဋိသန္ဓေနောင် စတုတ္ထဘဝင်တိုင်အောင် အသက်ကြွင်းရှိသော အာရုံဟူလို။ ယင်းသို့လွန်ပြီးသော စိတ္တက္ခဏတဆဲ့တခုကြွင်းသော စိတ္တက္ခဏငါးချက်သာဖြစ်ခဲ့သော် ရုပ်၏အသက် တဆဲ့ခြောက်ချက် စိတ္တက္ခဏသာဖြစ်ရာ၏၊ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော် ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန သဟုပ္ပန္နံ ရူပံ တတော ပဋ္ဌာယ သတ္တရသမေန သဒ္ဓိံ နိရုဇ္ဈတိ-အစရှိသော ခန္ဓဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ, သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာနိ ရူပဓမ္မာနမာယူ-ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ, ဝိသံ ဝိသံ ပန ကေပညာသ စိတ္တက္ခဏာနိ ဟောန္တိ-ဟူသော အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီဋီကာ, တံ သတ္တရသစိတ္တာယု၊ ဝိနာ ဝိညတ္တိလက္ခဏံ-ဟူသော သစ္စသံခိပ်, ဝိညတ္တိလက္ခဏံ ဝိနာ ဌပေတွာ တဒဝသိဋ္ဌံ တံ ရူပံ သတ္တရသစိတ္တာယု၊ သတ္တရသ-စိတ္တက္ခဏာယုကန္တိ အတ္ထော-ဟူသော မဏိသာရမဉ္ဇူ။ သည်စကားအပေါင်းသည် မဆန့်ကျင်ခဲ့ပြီလောဟူမူ? တတ္ထ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ ပစ္စယဘာဝယောဂျက္ခဏဝသေန နယော နီတော၊ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီဋီကာ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၌။ စိတ္တပ္ပ-ဝတ္တိယာ၊ ဘဝင်္ဂစလနစိတ်ဖြစ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ အား။ ပစ္စယဘာဝယောဂျက္ခဏဝသေန၊

[၁၈၂] (ပဋိစ္စဒွါရ၌ ကံ ကမ္မနိမိတ်ထင်သောအခြင်းအရာကိုပြလိုရကား အပရဿ-စသည်ကိုမိန့်) အပရဿ၊ တဦးသောသတ္တဝါအား။ မရဏ-သမယေ၊ ၌။ ပဋိစ္စနံ၊ ကုန်သော။ ဒွါရာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသောဒွါရ၌။ ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ၊ ရာဂစသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဟီနမာရမ္မဏံ၊ ယုတ်ညံ့သောအနိဋ္ဌာရုံသည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏ [၁]။ တဿ-သတ္တဿ၊ အား။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။

ကျေးဇူးပြုသည်အားလျော်သော ဋ္ဌိခဏ၏အစွမ်းဖြင့်။ နယော၊ တဆဲ့ခြောက်ချက်စိတ္တက္ခဏနည်းကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝွတ္တတာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ နီတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသည် စိတ္တပ္ပဝတ္တိပစ္စယဘာဝယောဂျက္ခဏ မဖြစ်သေးသောကြောင့် ဋ္ဌိတိက္ခဏ၏အစွမ်းဖြင့်သာ သောဠသစိတ္တက္ခဏနယကို ဆောင်ပါသည်ဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့် ဋ္ဌိတိက္ခဏသာ လျော်သင့်သောခဏ၌ ဖြစ်လေသနည်း၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏသည်လည်း လျော်သင့်သောခဏပင် ဖြစ်ရာပါသည်မဟုတ်လောဟူမူ? ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ ဟိ ဧကစိတ္တက္ခဏမ္ပိ အတိက္ကန္တဿေဝ ရူပဿ အာပါထဂမနသာမတ္ထိယံ။ အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝိနီဋီကာ။ ယုတ်သောအဖို့အားဖြင့် စိတ္တက္ခဏတချက်ကိုလွန်မှသာ ရူပါရုံ၏ဒွါရ၌ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သဖြင့် စွမ်းနိုင်သည်၊ မလွန်လျှင် မစွမ်းနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဋ္ဌိတိက္ခဏသာ လျော်သင့်သော ခဏဖြစ်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

၁-အကုသလဝိပါက်၏အာရုံဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သော အနိဋ္ဌာရုံဟူလို။ ယင်းသို့ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို ပြအပ်သောကြောင့် အနိဋ္ဌာရုံဟူသော် အဘယ့်ကြောင့် "ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ" ဟူလေသနည်း? တမ္ပိ ဟိ သင်္ကပ္ပနဝသေန ရာဂဿပိ ဟေတု ဟောတိ-ဋီကာ။ ထိုအနိဋ္ဌာရုံသည်လည်း အဖန်ဖန်ကြံသည်၏အစွမ်းဖြင့် ရာဂ၏လည်း အကြောင်းဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် "ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ"မိန့်သည်ဟူလို။ သဘောအားဖြင့် အနိဋ္ဌာရုံမှသာ ရာဂစသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဟီနဘာဝဖြစ်ကောင်းသလောဟူမူ? ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော အနိဋ္ဌာရုံသည်လည်း ရာဂစသည်တို့၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဟီနဘာဝ ဖြစ်သေးသည်။ အကုသလဝိပါကဇနကကမ္မသဟဇာတာနံ ဝါ တံသဒိသာသန္တတိဇဝနစေတနာသဟဇာတာနဉ္စ ရာဂါဒီနံ ဟေတုဘာဝေါ ဝေ ဟီနတာ။ ၎င်း၊ ဟေတုဘာဝကို အာရမ္မဏ-ပစ္စယသတ္တိယူ။ ယင်းသို့ဖြစ်ခဲ့သော် အဘယ်သို့လျှင် အကုသလဝိပါက်၏ အာရုံဖြစ်ရာလေအံ့နည်း၊ အကုသလဝိပါက်သည် သဘာဝအနိဋ္ဌာရုံကိုသာ အာရုံပြုသည် မဟုတ်လောဟူမူ? ထိုအာရုံသည် အဖန်တလဲလဲပူပန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အကုသိုလ်ကံတို့၏ အာရုံဖြစ်၍ ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့် အနိဋ္ဌဖြစ်လေသောကြောင့် အကုသလဝိပါက်၏အာရုံဖြစ်လေသည်။ တဉ္ဟိ ပစ္ဆာနုတာပဇနကကမ္မာနမာရမ္မဏံ ကမ္မဝသေန အနိဋ္ဌံ အကုသလဝိပါကဿ အာရမ္မဏံ ဘဝေယျ၊ ၎င်း၊ ကမ္မဝသေန အနိဋ္ဌတ္တိ ဟီနဿ အကုသလကမ္မဿ အာရမ္မဏ-တော အာရမ္မဏတာဝသေန ဟီနန္တိ ကတွာ အနိဋ္ဌံ သဘာဝေန ဣဋ္ဌမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော။ အနု၊ သဘောအားဖြင့် ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်လျှင်းမူလည်း ယုတ်သောအကုသိုလ်ကံ၏ အာရုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိအားဖြင့် ယုတ်ညံ့ခဲ့ရကား အနိဋ္ဌဖြစ်လေသည်။ အနိဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့် အကုသလဝိပါက်၏အာရုံဖြစ်လေသည်ဟူလို။ ဣဋ္ဌာရုံဖြစ်သော် အဘယ်

ဝေါဠဗ္ဗနာဝသာနေ၊ ဝုဋ္ဌာ၏အဆုံး၌၊ ဝါ၊ ဝုဋ္ဌာအဆုံးရှိသော ဝီထိ စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ မရဏာသ၊ ၏။ ပ။ ကော် စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တွေ့ာဝတာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ဒွေ ဘဝင်္ဂါနိ၊ နှစ်ကြိမ် သော ဘဝင်တို့ရင်း။ ပ။ ပဋ္ဌဒသ စိတ္တက္ခဏာ၊ တဆဲ့ငါးချက်သော စိတ္တက္ခဏာတို့သည်။ အတီတာ၊ လွန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ပစ္ဆာ၊ ထိုတဆဲ့ငါးချက်သော စိတ္တက္ခဏာမှနောက်၌။ အဝသေသ-ကေစိတ္တက္ခဏာယုကေ၊ အကြွင်းစိတ္တက္ခဏာတချက်အသက်ရှိသော။ တသ္မိံ-ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ၌သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေသည်လည်း။ ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ သေ-ဧသော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာ သည်။ တာဝ၊ ရှေးဖျားလက်မှန်[၂]။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ သုဂတိစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ၊ ရှိသော။ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တနာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာတည်း။

အပြစ် ဖြစ်ရာသနည်းဟူမူ? အညထာ စ ဇလ္ဋာရမ္မဏေ ပဝတ္တာသ အကုသလကမ္မဿ ဝိပါကော အကုသလကမ္မနိမိတ္တာရမ္မဏော န ဘဝေယျ။ န ဟိ အကုသလဝိပါကော ဇလ္ဋာရမ္မဏော ဘဝိတုံ အရဟတီတိ။ ဋီကာ၊ အကုသလဝိပါက်သည် ဇလ္ဋာရမ္မဏ ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်ရကား ဇလ္ဋာရုံဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဝိပါက်သည် အကုသိုလ်ကမ္မနိမိတ် အာရုံရှိသည် မဖြစ်ခဲ့ရာ။ ဤသို့အပြစ်ဖြစ်ရာသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၁-ရာဂါဒိဟေတုဘူတံ ဟီနာရမ္မဏံ-၏ အရကိုလည်း ကမ္မနိမိတ်ကိုသာ အလိုရှိအပ်ခဲ့၊ ကမ္မနိမိတ်ဖြစ်ကလည်း အတိတ်သာဖြစ်ခဲ့၊ ဒုဗ္ဗလဖြစ်ကုန်သော ပဉ္စဒွါရိကဇောတို့သည်လည်း ပဋိသန္ဓေအကျိုးကို မပေးနိုင်ခဲ့၊ အဘယ်သို့လျှင် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပစ္စုပ္ပန္နာရုံဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ပဋိသန္ဓိ-ဟု မိန့်အပ်လေသနည်းဟူမူ? ပဉ္စဒွါရေ စ အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ကမ္မနိမိတ္တံ အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ တံသဒိသဋ္ဌာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဋီကာ။ စ၊ ဆက်အံ့။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ကမ္မနိမိတ္တံ၊ သည်။ အာသန္နကတကမ္မာရမ္မဏသန္တတိယံ၊ စုတိကာလ၏အနီး၌ ပြုအပ်သော ကံ၏ အာရုံအစဉ်၌။ ဥပ္ပန္နဋ္ဌ၊ ဖြစ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တံသဒိသဋ္ဌ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ထိုကံ၏အာရုံနှင့်တူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဋီကာနက်။ အာသန္န။ ပ။ သန္တတိယံ ဥပ္ပန္နံ-ပါဌ်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်သုံးပါးတို့တွင် သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ဟု ဆိုအပ်သော ကမ္မနိမိတ်ကိုပြသည်။ တံသဒိသံ-ပါဌ်ဖြင့် သဒိသူပစာရကို ပြသည်။ (ပြည်)

၂-အတိတ်အာရုံရှိသော ဒုဂ္ဂတိစုတိ၏အခြားမဲ့၌ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော သုဂတိ ပဋိသန္ဓေ၏ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြခြင်းငှါ စကားပျိုးလိုရကား ဧသ တာဝ- စသည် ကိုမိန့်။ ဤကဲ့သို့သော စကားသည် ထိုထိုအရာ၌ စကားပျိုး, စကားရိုး, စကားကိုး သုံးပါးတို့ တွင် စကားပျိုး ဟူလို၊ နိဂုံးလဒ္ဓဂုဏ်ဟု မယူလင့်။ (ပြည်)

၆၂၄။ ပန၊ ပး။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ဥပစိတာနဝဇ္ဇ-ကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော အပြစ်ကင်းသော ကောင်းမှုကံရှိသော သတ္တဝါအား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ တံ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ၊ ထိုအပြစ်ကင်းသောကံသည်ရင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ထိုအပြစ်ကင်းသောကံ၏ အာရုံသည်ရင်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဂတိ၊ သို့။ ကဏှပက္ခေ၊ ၌။ သုက္ကပက္ခံ၊ ကို။ ဌပေတွာ-ပက္ခိပေတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ (သေသံ၊ ကြွင်းသော။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေး၌ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏[1]။ အယံ၊ ဤအာကာရသည်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ သော။ ဒုဂ္ဂတိစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယ၊ သော။ သုဂတိပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပဝတ္တနာ-ကာရော၊ တည်း။

၆၂၅။ ပန၊ ပါး။ သုဂတိယံ၊ ၌။ ဌိတဿ၊ သော။ ဥပစိတာနဝဇ္ဇ-ကမ္မဿ၊ အား။ တာနိဿ တသ္မိံ သမယေ ဩလမ္ဗန္တိတိအာဒိဝစနတော၊ ကြောင့်။ မရဏမဉ္စေ၊ ၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ယထူပစိတံ၊ အကြင် အကြင် ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော။ အနဝဇ္ဇကမ္မံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်ရင်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဉ္စ ခေါ၊ ထို ကမ္မံ ဝါ,ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ-ဟူသော အနိယမစကားကိုလည်း။ ဥပစိတ-ကာမာဝစရာနဝဇ္ဇကမ္မဿေဝ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကာမာဝစရ အနဝဇ္ဇကံရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ ဥပစိတမဟဂ္ဂတကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ကံရှိသော သတ္တဝါအား။ ကမ္မနိမိတ္တမေဝ၊ သာလျှင်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုထင်လာသော ကံ,ကမ္မနိမိတ်အာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာယ၊ သော။ တဒါရမ္မဏပရိယောသာနာယ ဝါ၊ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုဒ္ဓါယ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကမ္မနိမိတ်အာရုံရှိ၍ တဒါရုံဝိပါက်ကင်းလျက် သက်သက်မူလည်း

---

[1] ၁-ကဏှပက္ခေ သုက္ကပက္ခံ ဌပေတွာ-၌ အဓိပ္ပါယ်ကား ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဟူ၍ရင်း နရကာဒီသု အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကံ ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တံ-ဟူ၍ရင်း ဆိုအပ်သော ကဏှပက္ခ၌ သုဂတိပရိယာပန္နပဋိသန္ဓိစိတ္တံ မနုဿလောကေ ရတ္တကမ္ဗလသဒိသမာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏ-သင်္ခါတံ, ဒေဝလောကေ ဝါ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ သုဂတိနိမိတ္တံ၊ ဤသို့ သုက္ကပက္ခကိုထည့်၍ အကြွင်းစကား အလုံးစုံကို ပုရိမနယဖြင့်သာလျှင် သိအပ်၏ဟူလို။ (ပြည်)

ဖြစ်သော။ ဇဝနဝီထိယာ၊ မရဏာသန္နဇော ဝီထိ၏။ အနန္တရံ၊ ၌။ ဘဝင်-ဝိသယံ၊ ဘဝင်၏အာရုံကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုစုတိစိတ်သည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ သော်။ အာပါထဂတံ၊ သော။ တမေဝ ကမ္မံ ဝါ၊ ထိုကံကိုရင်း။ တမေဝ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနမိတံ၊ အရိယမဂ်ဖြင့် မပယ်မဖြတ်အပ်သေးသော ကိလေသာ၏အစွမ်းသည် ညွတ်စေအပ်သော။ သုဂတိ-ပရိယာပန္နံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပဋိ-သန္ဓေသည်။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ သော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတီတာရမ္မဏာ ဝါ၊ သော။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ ဝါ၊ ပညတ်အာရုံ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း[၁]။

အပရဿ၊ တပါးသော သတ္တဝါအား။ မရဏသမယေ၊ ၌။ ကာမာ-ဝစရအနဝဇ္ဇကမ္မဝသေန၊ အပြစ်ကင်းသော ကာမာဝစရကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့လောက၌။ မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ၊ ကမ္ဗလာနီအသွေး တွေးတွေးနီသော အမိဝမ်း၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ။ ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် စသည်တို့၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သုဂတိနိမိတ္တံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါအား။ [၁၇၃] ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တေ၊ ၌။ ဒဿိတာနုက္ကမေနေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသော အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ စုတိ-စိတ္တာနန္တရံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ အတီတာ-ရမ္မဏာယ၊ သော။ စုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ တည်း။

အပရဿ၊ တပါးသော သတ္တဝါအား။ မရဏသမယေ၊ ၌။ ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်။ တာတ၊ ချစ်သား။ တဝ၊ ချစ်သား၏။ အတ္ထာယ၊ သဂ္ဂမောက္ခအကျိုးငှါ။ အယံ ဗုဒ္ဓပူဇာ၊ ဤဘုရားအား ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပသာဒေဟိ၊ ကြည်ညိုစေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ပုပ္ဖဒါမပဋ္ဋာကာဒိဝသေန၊ ပန်းဆိုင်း ပန်းပွါး

၁-နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ ဝါ-ဟူသော ဤစကားကို ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေကိုရင်း, အာရုပ္ပ-တို့၌ ပဌမာရုပ္ပ, တတိယာရုပ္ပ ပဋိသန္ဓေကိုရင်း ရည်၍ဆိုအပ်၏၊ ဒုတိယာရုပ္ပ, စတုတ္ထာရုပ္ပကိုကား အတီတာရမ္မဏ-သဒ္ဒါဖြင့်ပင် ယူအပ်ပြီ။ (ပြည်)

ကုက္ကားတံခွန်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ၊ ရူပါရုံကိုရင်း။ (ဥပသံဟရန္တိ-၌စပ်) ဓမ္မဿဝနတူရိယပူဇာဒိဝသေန၊ တရားဟောသော အသံ တီးမှုတ်မျိုး ပူဇော်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဒါရမ္မဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ မူမဝါသဂန္ဓာဒိဝသေန၊ အခိုးအထုံ နံ့သာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ တာတ၊ သား။ ဣဒံ၊ ဤလျက်ဖွယ်ကို။ သာယဿု၊ လျက်လော့။ တဝ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ လှူအပ်သော။ ဒေယျဓမ္မံ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ မဓု-ဖာဏိတာဒိဝသေန၊ ပျားတင်လဲ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ တာတ၊ သား။ ဣဒံ၊ ဤအဝတ်ပုဆိုးကို။ ဖုသဿု၊ ထိလော့။ တဝ၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဒါတဗ္ဗံ၊ သော။ ဒေယျဓမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ စိနပဋ္ဋသောမာရပဋ္ဋာဒိဝသေန၊ စိန့်ပြည်၌ဖြစ်သော ပုဆိုး, သောမာရတိုင်း၌ဖြစ်သောပုဆိုး စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖောဋ္ဌ-ဗ္ဗာရမ္မဏံ ဝါ၊ ကိုရင်း။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ဆောင်ကုန်၏။ တဿ သတ္တဿ၊ အား။ အာပါထဂတေ၊ သော။ တသ္မိံ ရူပါဒိအာရမ္မ-ဏေ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသော အာရုံ၌။ ယထာက္ကမေန၊ အစဉ်အားလျော်သဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝသာနေ၊ ဖြစ်သော ဝုဋ္ဌော၏အဆုံး၌။ မရဏဿ၊ ၏။ အာသန္နဘာဝေန၊ ကြောင့်။ပ။ တဒဝသာနေ၊ ထိုစုတိ၏အဆုံး၌။ ဧကစိတ္တက္ခဏဋ္ဌိတိကေ၊ တချက်သော စိတ္တက္ခဏတိုင်အောင် တည်ခြင်း ရှိသော[1]။ တသ္မိံ ယေဝ အာရမ္မဏေ၊ ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အာရုံ၌သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။

၆၂၆။ ပန၊ ပါး။ ပထဝီကသိဏဈာနာဒိဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်း လျှင်အာရုံရှိသော ဈာန်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိလဒ္ဓမဟဂ္ဂတဿ၊ ရအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်တရား ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုဂတိယံ၊ ရူပါဝစရသုဂတိ ဘဝ၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ အပရဿ၊ တပါးသော သတ္တဝါအား။ မရဏသမယေ၊ ၌။ ကာမာဝစရ။ပ။ နိမိတ္တာနံ၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကံ, ကမ္မနိမိတ်, ဂတိနိမိတ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ အာရုံ

[1] ၁-ဘဝင်္ဂစလန-အစ စုတိ-အဆုံးရှိသော တဆဲ့ငါးချက်သော စိတ္တက္ခဏအခြားမဲ့၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြစ်ရကား ဧကစိတ္တက္ခဏဋ္ဌိတိကေ-ဟူပါသည်။ (ပြည်)

သည်ရှင်း။ (ကာမသုဂတိဘုံ၌ ဖြစ်လတ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်သည်) ပထဝီကသိဏာဒိကံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း အစရှိသော။ နိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်ရှင်း။ (ရူပဘုံ,အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ,အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်လတ့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်သည်) မဟဂ္ဂတစိတ္တံ ဝါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန, အာကိဉ္စညာယတန မဟဂ္ဂုတ်စိတ်သည်ရှင်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ စက္ခုသောတာနံ၊ စက္ခုဒွါရသောတဒွါရတို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တပါးပါးသော ဒွါရ၌။ ကုသလုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သော၊ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ ဝါ၊ အာရုံသည်မူလည်း။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ-သတ္တဿ၊ အား။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာဝသာနေ၊ ၌။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ မဟဂ္ဂတဂတိကာနံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဂတိ၌ တည်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တဒါရမ္မဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇဝနာနန္တရံယေဝ၊ မရဏာသန္နဇော၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဘဝင်္ဂဝိသယံ၊ ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ဧကံ၊ သော။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုစုတိစိတ်၏။ အဝသာနေ၊ ၌။ ကာမာဝစရမဟဂ္ဂတသုဂတီနံ၊ ကာမာဝစရသုဂတိမဟဂ္ဂုတ်သုဂတိတို့တွင်။ အညတရသုဂတိပရိယာပန္နံ၊ တပါးပါးသော သုဂတိ၌ အကျုံးဝင်သော။ ယထူပဋ္ဌိတေသု၊ အကြင်အကြင်ကံကြောင့် ထင်ကုန်သော။ အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏံ၊ တပါးပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤပဋိသန္ဓေသည်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာယ၊ ပညတ်တရားလျှင် အာရုံရှိသော။ သုဂတိစုတိယာ၊ ရူပါဝစရသုဂတိစုတိ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာနံ၊ အတိတ်အာရုံ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ နဝတ္တဗ္ဗအာရုံတို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏာ၊ တပါးပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေတည်း[၁]။

၁-ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စုတိနှောင် ပဋိသန္ဓေဖြစ်ရာ၌ ကာမသုဂတိစုတိကိုးခု ဝိညာဏဉ္စာယတနစုတိ နေဝသညာနာသညာယတနစုတိအားဖြင့် တဆဲ့တပါးသော စုတိတို့သည် အတီတာရမ္မဏစုတိမည်ကုန်၏၊ ရူပါဝစရစုတိငါးခု အာကာသာနဉ္စာယတနစုတိ အာကိဉ္စညာယတနစုတိအားဖြင့် ဤခုနစ်ပါးသောစုတိတို့သည် နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏစုတိမည်ကုန်၏။ အတီတာရမ္မဏာ ကောဒသဝိဓာ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ သတ္တဝိဓာ။ မူလဋီကာ။ ဒုဂ္ဂတိစုတိ ကိုကား နောက်မှဆိုလတ့်ဖြစ်၍ ဤ၌မယူသည်။ (ပြည်)

တေန အနုသာရေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို အစဉ်မှီးသဖြင့်။ (တေန ကား ကမ္မတ္တတတိယာ) အာရုပ္ပစုတိယာပိ၊ စုတိ၏လည်း။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏[၁]။ အယံ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးသော အခြင်းအရာသည်။ပ။ ပဝတ္တနာကာရော၊ တည်း။

[၁၀၄] ၆၂၇။ ပန၊ ပါး။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဘုံ၌။ ဌိတဿ၊ သော[၂]။ ပါပကမ္မိနော၊ အကုသိုလ်ကံရှိသော သတ္တဝါအား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ တံ ကမ္မံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ထိုအကုသိုလ်ကံ, ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ အာရုံသည်ငှင်း။ ဂတိနိမိတ္တံ ဝါ၊ သည်ငှင်း။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ (အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။) ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ပဉ္စဒွါရေ၊ ၌။ အကုသလုပ္ပတ္တိ- ဟေတုဘူတံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ အထ၊ ထိုသို့ထင်သောအခါ၌။ အဿ-သတ္တဿ၊ အား။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ စုတိစိတ္တာဝသာနေ၊ ၌။

၁-ထိုပထဝီကသိဏဈာနာဒိပသေန- အစရှိသောနည်း၌ ရူပါဝစရစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကို မိန့်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မဝင်ကောင်းသေးရကား နည်းမှီး သဖြင့် သိလေဟူလိုသည်။ ယထာသမ္ဘဝနည်းဖြင့် ယူသည်ရှိသော် ဝင်ကောင်းသည် မဟုတ်လောဟူမူ? ယင်းသို့ပင် ဝင်ကောင်းငြားသော်လည်း အရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေမရှိ၊ အရူပဘုံ၌လည်း အထက်အထက်သော စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အောက်အောက်သော ပဋိသန္ဓေမရှိ၊ စတုတ္ထအရူပစုတိ၏ အခြားမဲ့၌လည်း နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏ ပဋိသန္ဓေမရှိ။ ထို့ကြောင့် ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပစုတိနောင် ထိုစတုတ္ထာရုပ္ပဘုံ၌သာလျှင် အတီတာ- ရမ္မဏဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုငှင်း ကာမာဝစရဘုံ၌ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေ ကိုငှင်း ယှဉ်အပ်လေသည်။ စတုတ္ထာရုပ္ပမှတပါးသော အရူပစုတိသုံးခုတို့နောင် ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ အတိတ်နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဖြစ်သော အရူပပဋိသန္ဓေကိုငှင်း အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် အာရုံရှိသော ကာမာဝစရပဋိသန္ဓေကိုငှင်း ယှဉ်အပ်လေသည်။ ဤသို့သော အထူးကို ပြခြင်းငှါ တေနာနုသာရေန- စသည်ဖြင့် အသီးအခြားထပ်ပွါးဝင်နုတ် ထုတ်ဖော်တော် မူပြန်လေသည် ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၂-ဒုဂ္ဂတိဘုံမှစုတေ၍ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ပင်ဖြစ်လတ့်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အတီတာရမ္မဏဖြစ်သော စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အတိတ်ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော ပဋိသန္ဓေ၏ ဖြစ်ဟန်အခြင်းအရာကို ပြလိုရ ကား ဒုဂ္ဂတိယံ-စသည်ကိုမိန့်သော်၊ ဝါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ကာမာဝစရသုဂတိယံ တာဝ- အစရှိသော ဝါကျအပေါင်းဖြင့် အတီတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တပါးအဖို့ရှိသော ကာမသုဂတိစုတိနောင် အတိတ် ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသော နှစ်ပါးသောအပြားရှိသော ဒုဂ္ဂတိ ပဋိသန္ဓေကိုငှင်း အတီတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တပါးအဖို့ရှိသော ဒုဂ္ဂတိစုတိနောင် အတိတ်ပစ္စုပ္ပန် အာရုံရှိသော နှစ်ပါးအပြားရှိသော သုဂတိပဋိသန္ဓေကိုငှင်း အတီတာ-

ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ၊ သော။ တေသု အာရမ္မဏေသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏံ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အယံ၊ သည်။ပ။ ပဝတ္တနာကာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤရွေ့တရပ်အပြီးတည်း။ (စကားလက်စသိမ်းအုပ်နိဂုံးချုပ်လို၍ ဧတ္တာဝတာ- စသည်ကိုမိန့်သော်) ဧတ္တာဝတာ၊ ဤရွေ့သော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ ဧကူနဝီသတိဝိဓဿာပိ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ် အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ (အပိ-သဒ္ဒါအစိတ်ငဲ့သည်) ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိ၊ ကို။ ဒီပိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၂၈။ သဗ္ဗံပိ၊ သော။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သန္ဓိမှိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်[၁]။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ မိဿာဒီဟိ၊ ရုပ်နှင့်တကွ ရောခြင်းအစရှိကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊

ရမ္မဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တပါးအဖို့ရှိသော ကာမသုဂတိစုတိနောင် အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ ဖြစ်သော နှစ်ပါးအပြားရှိသော ကာမပဋိသန္ဓေ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဖြစ်သော တပါးအဖို့ရှိသော ရူပပဋိသန္ဓေ အတီတနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏဖြစ်သော နှစ်ပါးအပြားရှိသော အရူပပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိသော သုဂတိပဋိသန္ဓေကိုရင်း နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏအားဖြင့် တပါးအဖို့ရှိသော ရူပါဝစရစုတိနောင် ထိုအတူ ငါးပါးအပြားရှိသော ကာမရူပအရူပပဋိသန္ဓေကိုရင်း အတီတနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိသော အရူပစုတိနောင် အသီးအသီး နှစ်ပါးနှစ်ပါးကုန်သော ကာမအရူပပဋိသန္ဓေတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ပဋိသန္ဓေကိုရင်း ပြအပ်လတ်ပြီ။ အတီတာရမ္မဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့် တပါးအဖို့ရှိသော ဒုဂ္ဂတိစုတိနောင် အတီတပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏဖြစ်သော နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကို ကား မပြရလေသေး၊ ထိုနှစ်ပါးအပြားရှိသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေကိုပြခြင်းငှါ ဒုဂ္ဂတိယံ- စသည်ကိုမိန့်သော်။ သင်္ဂဟဂါထာကား။ ဒွေ ဒွေ ပဉ္စာထ ပဉ္စဋ္ဌ၊ ဒွေ ဘဝါလမ္ဗဘေဒတော။ စုတိယာ တာဒိသာယေတာ၊ စတုဝီသတိ သန္ဓိယော။ အာလမ္ဗဘေဒတော၊ အာရုံအပြားအားဖြင့်။ တာဒိသာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ စုတိယာ၊ စုတိမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော သုဂတိပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော ကာမ ရူပ အရူပပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ အထ၊ ထိုမှ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော ကာမရူပ အရူပပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော ကာမအရူပပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ ဒွေ ဘဝါ၊ နှစ်ပါးသော ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေတို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာ ပဋိသန္ဓိယော၊ ထိုပဋိသန္ဓေတို့သည်။ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆဲ့လေးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပြည်)

၁-တတိယတ္ထဌ် သတ္တမီ-ဟု ပြည်မှုဟောင်း၌ဆို၏။ ဂါထာ၏အဖွင့် စုဏ္ဏိယ၌လည်း ပဋိသန္ဓိမှိ-ဟူ၍သာ ဆိုသောကြောင့် သန္ဓိမှိ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌-ဟု အနက်ပြန်မှ ဌအာဘော်ကျမည်။ (ဆ-သံ-သော)

တို့ဖြင့်။ အဿ-ဝိပါကဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဒုဝိဓာဒိကော၊ ဒုဝိဓအစရှိသော။ ဘေဒေါ စ၊ အပြားကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (စ-သဒ္ဒေါ အပိ-သဒ္ဒတ္ထော၊ တေန ဘေဒေါ စာတိ ယောဇေတဗ္ဗော။ သမ္ဗောယောဇနာ။ ယင်းကိုချဲ့လို ရကား ဣဒဥ္စ-စသည်ကိုမိန့်သော်)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကူနဝီသတိဝိဓံပိ၊ သော။ ဣဒံ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိမှိ-ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည် ရှိသော်။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဒွေဓာ၊ အားဖြင့်။ (တနည်းကား) ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးသော သတ္တိရှိသော။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏၊ ဝါ၊ ချဲ့။ ယထာသကံ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ တေဿ၊ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ကို၊ ဝါ၊ ဝိညာဉ်အား။ ဇနကကမ္မံ၊ ဖြစ်စေ တတ်သောကံသည်။ နာနာက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန စေဝ၊ နာနာက္ခဏိကကမ္မ ပစ္စယသတ္တိဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ပကတူပနိဿယ ပစ္စယသတ္တိ ဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကဿ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ ဝေ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏[1]။ ပန၊ ပုဗ္ဗစုဏ်အကျယ်မှတပါး အပရစုဏ်အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဝေ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒွေဓာ၊ သော။ (ကမ္မေန၊ ကြောင့်။) ဝတ္တမာနဿ၊ သော။ အဿ-ဝိပါကဝိညာဏဿ၊ ၏။ မိဿာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဘေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒုဝိဓာဒိကော၊ သော။ ဘေဒေါပိ၊ ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သေယျထိဒံ၊ ထိုဒုဝိဓအစရှိသော ဘေဒဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣဒံ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကဓာ၊ တပါးသောအဖို့ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော်လည်း။ ရူပေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ မိဿာမိဿဘေဒတော၊ ရော မရောသောအပြားအားဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမရူပါရူပဘဝဘေဒတော၊ ကာမဘဝ ရူပဘဝ အရူပဘဝ အပြားအားဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဏ္ဍဇဇလာဗုဇသံသေ-ဒဇဩပပါတိကယောနိဝသေန၊ အဏ္ဍဇယောနိ ဇလာဗုဇယောနိ သံသေဒဇ

၁-နာနာက္ခဏိက ကမ္မပစ္စည်း၏ ပါဠိကို ရှေး၌ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ မပြသည် ဟု မှတ်။ (ပြည်)

ဩပပါတိကယောနိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂတိဝသေန၊ နိရယပေတတိရစ္ဆာနဒေဝမနုဿဂတိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိဝသေန၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သတ္တဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သတ္တာဝါသဝသေန၊ သတ္တာဝါသတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

၆၂၉။ တတ္ထ၊ ထိုမိဿ, အမိဿ နှစ်ပါးတို့တွင်—

မိဿံ၊ နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သော ရုပ်နှင့်ရောသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဘာဝဘေဒါ၊ သ-ဘာဝ,အ-ဘာဝ အပြားအားဖြင့်။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာဉာဏသင်္ခါရဘေဒေန-၌ ဉာဏ်အပြားဟူသကဲ့သို့မှတ်) တတ္ထ၊ ထိုသ-ဘာဝ, အ-ဘာဝနှစ်ပါးတို့တွင်။ သ-ဘာဝဥ္စ၊ ဘောရှိသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်သည်။ ဒွိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ အာဒိ-နာ၊ မိဿ,အမိဿ ဤဒုက-၌ လက်ဦးအစဆိုအပ်သော မိဿဝိညာဉ်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဩမတော-အဝမတော၊ အဝမာန်အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ယုတ်သော အဖို့အားဖြင့်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဒသကာ ဝါ၊ ဒသကတို့သည်ရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒသကာ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ မိဿံ ဒွိဓာဘာဝဘေဒါတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ဤမိဿ,အမိဿ နှစ်ပါးတို့တွင်။ အရူပဘာဝါ၊ အရူပဘာဝကို။ အညတြ၊ ထား၍။ ရူပမိဿံ၊ ရုပ်နှင့်ရောသော။ ယံ-တော် ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဒုဝိဓံ ဟောတိ-၌စပ်) ရူပဘာဝေသု၊ ဘုံတို့၌။ ဣတ္ထိန္ဒြိယပုရိသိန္ဒြိယသင်္ခါတေန၊ ဟုဆိုအပ်သော။ ဘာဝေန၊ ဘာဝရုပ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ခြင်းကြောင့်။ ကာမဘာဝေ၊ ၌။ ဇာတိ-ပဏ္ဍကပဋိသန္ဓိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်သော ပဏ္ဍုက်ပဋိသန္ဓေကို။ အညတြ၊ ၍[၃]။ ဘာဝေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။

၁-အသညသတ် သတ္တာဝါသမှ ကြွင်းသော ရှစ်ပါးကိုယူ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ကာမပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် သ-ဘာဝ၊ ရူပပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် အ-ဘာဝ။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သဘာဝသည်လည်း ဣတ္ထိဘာဝပဋိသန္ဓေ, ပုရိသဘာဝပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နှစ်ပါးပြားသည်ဟူလို။ (ပြည်)

၃-ပဏ္ဍုက်ငါးပါးတို့တွင် နပုံသကပဏ္ဍုက်ကိုယူ။ ယင်းပါဠိ၌ ပဌမကပ္ပိကပဋိသန္ဓေကိုလည်း ဘာဝိန္ဒြေ မရှိရကား သဘောတူအားဖြင့် ယူလေ။ (ပြည်)

သ-ဘာဝံ၊ ဘောနှင့်တကွသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ရင်း။ အ-ဘာဝံ၊ ဘောချို့သော ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၈၅] သဘာဝံ တတ္ထ စ ဒွိဓာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တတ္ထာပိ စ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ယံ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ သ-ဘာဝံ၊ ဘာဝရုပ်နှင့်တကွဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုသဘာဝပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်သည်။ ဣတ္ထိ-ပုရိသဘာဝါနံ၊ ဣတ္ထိဘောပုန်းဘောတို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဒသကာ သြမတော အာဒိနာ သဟာတိ၊ သဟ-ဟူသော အပရစု၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ မိဿံ အမိဿန္တိ ဒုကေ၊ ဤမိဿံ, အမိဿံဟူသော ဒုက်၌။ အာဒိဘူတံ၊ လက်မှန်အစဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရူပမိဿံ၊ သော။ ယံ-တေံ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။) တေန အာဒိနာ၊ ထိုမိဿံ အမိဿံ-ဟူသောဒုက်၌ လက်မှန်အစဖြစ်သော ရူပပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဝတ္ထုကာယဒသကဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေ ဝါ ဒသကာ၊ တို့သည်ရင်း။ ဝတ္ထုကာယဘာဝဒသကဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော ဝါ ဒသကာ၊ တို့သည်ရင်း။ သြမတော-အဝမတော၊ အဝမာန်အားဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတော၊ ဤနှစ်ပါးသော ဒသက, သုံးပါးသော ဒသကအောက်။ ပရံ၊ အယုတ်။ ရူပပရိဟာနိ၊ ရုပ်၏ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏[၁]။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ သြမကပရိမာဏံ၊ ဤသို့ နှစ်ဒသက, သုံးဒသက ယုတ်သော ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တံ-တေံ ပိဏ္ဍရူပံ၊ ထိုအပေါင်းအစုဖြစ်သော ရုပ်သည်။ အဏ္ဍဇဇလာဗုဇနာမိကာသု၊ အမည်ရှိကုန်သော။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ ယောနီသု၊ တို့၌။ ဇာတိဥဏ္ဏာယ၊ ထိုနေ့ဖွားသော ဆိတ်သူငယ်အမွေး၏၊ ဝါ၊ ဟိမဝန္တာအရပ်၌ ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံ

၁-ဒွေ ဝါ တယော ဝါ သြမတော-ဟူသော စကားကို ဂဗ္ဘသေယျကတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏၊ ဂဗ္ဘသေယျကမှ တပါးသော သံသေဒဇသြပပါတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ကား အနေက-ကလာပတို့သည် တကွဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုစကား ဆိုသင့်၏၊ ဗြဟ္မာတို့ အတ္တဘာဝ၌လည်း အနေကဂါဝုတ္တပမာဏအားဖြင့် အနေကကလာပတို့သည် တကွဖြစ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် တိံသထက် အဓိကရုပ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ ဒွေ ဒသက, တယော ဒသကရုပ်တို့သည် တကွဖြစ်ကုန်လတ်သော် အဘယ်မျှ ပမာဏကြီးမား၍ အဘယ်အမည်ကိုရ၍ ဖြစ်ကြသနည်းဟု၊ ကား တံ ပနေတံ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

သော ဆိတ်မွေး၏၊ ဝါ၊ ဝမ်းကိုခွဲ၍ယူအပ်သော ဆိတ်သူငယ်အမွေး၏။ ဧကေန အံသုနာ၊ တခုသောအမျှင်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓဋသပ္ပိမဏ္ဍပ္ပမာဏံ၊ နှစ်၍ထုတ်အပ်သော ထောပတ်ကြည်ပမာဏရှိသည်။ ကလလန္တိ လဒ္ဓသခ်ံ၊ ရေကြည်ဟု ရအပ်သောအမည်ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယောနိ-ဟူသော စကား၌။ ယောနီနံ၊ တို့၏။ ဂတိဝသေန၊ ဖြင့်။ သမ္ဘဝဘေဒေါ၊ (ဤမည်သော ဂတိတို့၌ ဤမည်သော ယောနိတို့သည် ဖြစ်သင့်ကုန်၏ ဤမည်သော ဂတိတို့၌ ဤမည်သော ယောနိတို့သည် မဖြစ်သင့်ကုန်ဟု) ဖြစ်သင့် မဖြစ်သင့်အထူးကို[၁]။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၃၀။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တေသု၊ ထိုယောနိဂတိတို့တွင်။ နိရယေ၊ နိရယဂတိ၌ရင်း။ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ဘုမ္မဇိုဝ်းနတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒေဝေသု စ၊ ဒေဝဂတိတို့၌ရင်း[၂]။ ပုရိမိကာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တိဿော၊ အဏ္ဍဇ, ဇလာဗုဇ, သံသေဒဇအားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်[၃]။ ဂတိတ္တယေ၊ မနုဿ, ပေတ, တိရစ္ဆာန-ဟူသော ဂတိသုံးပါး အပေါင်း၌။ စတဿောပိ၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ ဒေဝေသု စာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ စ-သဒ္ဒေန၊ ဖြင့်။ နိရယေ စ၊ ၌ရင်း။ ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော။ ဒေဝေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ပုရိမိကာ၊ ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ န သန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ နိဇ္ဈာမတဏှိကပေတေသု စ၊ တို့၌လည်း[၄]။ ပုရိမိကာ၊ ကုန်သော။ တိဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊

၁-ဣမာသု ဂတီသု ဣမာ ယောနိယော သမ္ဘဝန္တိ၊ ဣမာသု န သမ္ဘဝန္တီတိ ဧဝံ ယောနီနံ ဂတိဝသေန သမ္ဘဝဘေဒေါ။ မဟာဋီကာ။ မူလဋီကာ၌ကား "သဗ္ဘာဝဘေဒေါတိ အတ္ထိတာဘေဒေါ"ဖွင့်ရကား သတော ဘာဝေါ သဗ္ဘာဝေါ-မူ၍ အသဒိသဒ္ဒွေးဘော်ယူ။ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အထူးကိုပေး။ (ပြည်)

၂-ယောနိဝိဘာဂ-ကိုစွဲ၍ ထိုဘုမ္မဇိုဝ်းနတ်တို့၏ လူနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကြဉ်သည်။ (ပြည်)

၃-ရှေးသုံးပါးကိုပယ်သဖြင့် နောက်ဖြစ်သော ဩပပါတိကယောနိကို အနုညာတဟု အတ္ထာပန္နဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၄-နိဇ္ဈာမေတိ ဒဟတီတိ နိဇ္ဈာမာ၊ နိဇ္ဈာမာ စ ေတဏှာ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ နိဇ္ဈာမ-တဏှာ ဧတေသန္တိ နိဇ္ဈာမတဏှိကာ။ (ပြည်)

တို့သည်။ န သန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုနိဗ္ဗာနမတကျကပိတ္တာတို့သည်။ ဩပပါတိကာ ဝေ၊ ကတို့သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ သေသေ၊ ကြွင်းသော။ တိရစ္ဆာန-ပေတ္တိဝိသယမနုဿသံခါတေ၊ သော။ ဂတိတ္တယေ၊ ၌ငင်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇိတဘုမ္မဒေဝေသု စ၊ ကြဉ်အပ်သော ဘုမ္မဇိုဝ်းတို့၌ငင်း။ စတဿောပိ၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုယောနိတို့တွင်။

ရူပိသု၊ (ဩပပါတိကယောနိတို့တွင် အတွင်းဝင်သော) ရူပါဝစရပြဟ္မာတို့၌။ (အရိယာဂါထာဖြစ်ရကား ရဿမူ၍ ရူပိသု-ရှိသည်) တိံသ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ တို့သည်ငင်း။ နဝ စေဝ ရူပါနိ၊ ကိုးခုသော ကမ္မဇရုပ်တို့သည်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုရူပါဝစရ ပြဟ္မာတို့မှတပါး။ သံသေဒုပပါတယောနိသု၊ သံသေဒဇယောနိ, ဩပပါတိကယောနိတို့၌[၁]။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။ သတ္တတိ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား[၁]။ အဝကံသတော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ တိံသ ရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဩပပါတိကယောနိကေသု၊ ဥပပါတ်ယောနိရှိသော နတ်ပြဟ္မာတို့တွင်။ ရူပီပြဟ္မေသု၊ ရူပါဝစရပြဟ္မာတို့၌။ တာဝ၊ စွာ။ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏ငင်း။ ဇီဝိတနဝကဿ စ၊ ၏ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ ကလာပါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိံသ စ ရူပါနိ၊ တို့သည်ငင်း။ နဝ စ ရူပါနိ၊ တို့သည် ငင်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ရူပီပြဟ္မေ၊ ရူပပြဟ္မာတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အညေသု သံသေဒဇ-ဩပပါတိကယောနိကေသု၊ သံသေဒဇယောနိ, ရူပပြဟ္မာတို့မှတပါးသော ဩပပါတိကယောနိရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၌။ (အညေသု-သည် ဩပပါတိ-ကယောနိ၏ ဝိသေသနတည်း၊ ဒွန္ဒပုဗ္ဗဖြစ်လေငြားလည်း သံသေဒဇဝိသေ-သန မဟုတ်) ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။ စက္ခု။ပ။ ဒသကာနံ၊ စက္ခုဒသက။ပ။ ဘာဝဒသကတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တတိ၊ ခုနစ်ဆယ်သော ရုပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တာနိ၊ ထိုခုနစ်

၁-ဒ္ဒုနိ-ဟု ရဿ-ရှတ်။ သုထ ဝါ-ကို သု အထ ဝါ-ဟု ဖြတ်။ အထ-ကား အဓိကာရေ မင်္ဂလေ စေဝ-စသည်ဟူရကား မျှီမင်္ဂလာ။ (ပြည်)

ဆယ်သော ရုပ်တို့သည်။ ဒေဝေသု၊ ကာမာဝစရ နတ်ပြည်တို့၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုဒသကတို့တွင်။ ဝဏ္ဏော၊ ရူပါရုံငင်း။ ဂန္ဓော၊ ငင်း။ ရသော၊ ငင်း။ ဩဇာ၊ ငင်း။ စတဿောပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော စ၊ တို့ငင်း။ စက္ခုပသာဒေါ၊ ငင်း။ ဇီဝိတံ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသရူပပရိမာဏော၊ ဆယ်ပါးသော ရုပ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံ ရူပပုဉ္ဇော၊ ဤရုပ်အစုသည်။ စက္ခုဒသကော နာမ၊ စက္ခုဒသက မည်၏[၁]။ ဧဝံ၊ တူ။ သေသာ၊ ကြွင်းသောဒသကတို့ကိုလည်း။ (ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်၍။) [၁၀၆] ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ အပရစ္ဆေ၏အဖွင့်တပါးကိုဆိုအံ့။ အဝကံသတော၊ ဖြင့်။ ဇစ္စန္ဓပဓိရအဃာနကနပုံသကဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် စက္ခုချို့သော, သောတချို့သော, ဃာနချို့သော နပုန်းသံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဇိဝှါကာယဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိံသရူပါနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဥက္ကံသာဝကံသာနံ၊ သတ္တတိ, တိံသဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်သော ရုပ်၏ဥက္ကံသအဝကံသ အပိုင်းအခြားတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်။ ဝိကပ္ပေါ၊ အထူးကြံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[၂]။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ခန္ဓာ။ပ။ ဝိစာရဧဟိ၊ ခန္ဓာအာရုံ လားရာ ဟိတ် ဝေဒနာ ပီတိ ဝိတက် ဝိစာရတို့ဖြင့်။ စတုသန္ဓိနံ၊ တို့၏။ ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ အချင်းချင်းမတူမျှ ကွဲပြားသော,အချင်းချင်းတူမျှ မကွဲသော အထူးကို။ ပရိဒီပယျော၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်၏။

ဟိ၊ ထင်ရှားပြုအံ့။ မိဿာမိဿတော၊ မိဿအမိဿအားဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ သော။ ယာ-သော ပဋိသန္ဓိ၊ အကြင်ပဋိသန္ဓေသည်ငင်း။ အဿာ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ၏။ အတီတာနန္တရာ၊ အခြားမဲ့လွန်လေပြီးသော။ ယာ စ စုတိ၊

၁-ဒသန္နံ ပူရဏံ ဒသကံ၊ စက္ခုဒသကံ ဧတဿ ရူပပုဉ္ဇဿာတိ စက္ခုဒသကော။ ဒသ ပရိမာဏာ ဧတဿာတိ ဝါ ဒသကော၊ အသာဓာရဏေန စက္ခုနာ လက္ခိတော ဒသကော စက္ခုဒသကော။ ပြု။ (ပြည်)

၂-အဓိပ္ပါယ်ကား ရုပ်၏ သတ္တတိ-ဟူသော ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒ, တိံသ-ဟူသော အဝကံသပရိစ္ဆေဒတို့၏အလယ် အပါယ်ဘုံတို၌ အန္ဓအား စက္ခုဒသကမရှိရကား ဆ, ပဓိရအား သောတဒသကမရှိရကား ယခင်နည်းတူ ဆ, အန္ဓပဓိရအားကား စက္ခုသောတဒသကမရှိရကား ပဥ္စ ဤသို့စသောနည်းဖြင့် သိအပ်၏ ဟူလို ။

သည်ငှင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တာသံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစုတိတို့၏။ ဠမေဟိ ခန္ဓာဒီဟိ၊ ဤခန္ဓာအာရုံစသည်တို့ဖြင့်။ ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ ကို။ ဉာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။

ကထံ ဉာတဗ္ဗော၊ နည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ စတုက္ခန္ဓာယ၊ လေးပါးသောခန္ဓာရှိသော။ အာရုပ္ပစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ စတုက္ခန္ဓာဝ၊ လေးပါးသောခန္ဓာရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏ-တောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အဘိန္နာ၊ မပြားသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ ခါ။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိသော။ အာရုပ္ပစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာ-ရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တအာရုံရှိသော။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်။ ဘိန္နာ၊ ပြားသော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ အရူပဘူမိသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ပါး။ ကဒါစိ၊ ခါ။ စတုက္ခန္ဓာယ၊ သော။ အာရုပ္ပစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာရှိသော။ ကာမာဝစရပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဒါစိ၊ ခါ။ ပဉ္စက္ခန္ဓာယ၊ သော။ ကာမာဝစရစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ စတုက္ခန္ဓာ၊ သော။ အရူပပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့် ခန္ဓာအာရုံနှစ်ပါးစုံ ပြားသည်ကိုပြသည်) ဧဝံ၊ သို့။ အတီတာရမ္မဏာယ၊ သော။ စုတိယာ၊ ၏။ (အနန္တရာ၊ ၌။) ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မ-ဏာ၊ သော။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤပါဌ်ဖြင့် အာရုံပြား သည်ကိုပြသည်) ဧကစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ အချို့သောကာမသုဂတိစုတိ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ ဧကစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ အဟေတုက-

---

၁-ကထံ ကဒါစိ-မှသည် ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ-တိုင်အောင်ကား ခန္ဓာအာရုံအားဖြင့် မပြား သည်ကိုပြသည်၊ နောက်ကဒါစိ-မှသည် အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-တိုင်အောင်ကား ခန္ဓာမပြား· အာရုံပြားသည်ကိုပြသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ရှေးကား မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံ၌ တဖန် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်သည်၊ နောက်ကား ပဌမာရုပ္ပဘုံမှ စုတေ၍ ဒုတိယာရုပ္ပ စတတ္ထာ-ရုပ္ပဘုံတို့၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, တတိယာရုပ္ပဘုံမှ စုတေ၍ စတုတ္ထာရုပ္ပဘုံ၌ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကိုရည်သည်။ ဤသို့ နည်းအမြွက်မျှကိုပြပြီး၍ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအလုံးစုံကိုခြုံ၍ အယံ တာဝ အရူပဘူမိသုယေဝ နယော-ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ဤပါဌ်ဖြင့် ဂတိပြားသည်ကိုပြသည်၊ ယင်းဂတိဘေဒ၌ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ဥပစာရစျာန် အားသန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံမှ

စုတိယာ၊ အဟိတ်စုတိ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သဟေတုကပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒွိဟိတ်တိဟိတ်နှစ်ပါးကိုပင်ယူ၊ မဏ္ဍုကဒေဝပုတ္တစသည်ကိုထောက်) ဒုဟေတုကစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ တိဟေတုကပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂတစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သောမနဿပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပီတိကစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သပ္ပီတိကပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သဝိတက္ကပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိစာရစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သဝိစာရပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကာဝိစာရစုတိယာ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ ၌။ သဝိတက္ကသဝိစာရပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏[၁]။ တဿ တဿ ခန္ဓာဒိဝိသေသဿ၊ ထိုထိုခန္ဓာဒိဘေဒဝိသေသ၏။ ဝိပရီတတော စ၊ ပြန်သောအားဖြင့်လည်း။ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိစုတိယာ ကေစ္စဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ယထာယောဂံ၊ အကြင်အကြင် ယှဉ်သင့်သော အနက်သဘောကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏၊ ဝါ၊ ယှဉ်ရာ၏[၂]။

စုတေ၍ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌မဖြစ်ရကား ကေစ္စ သုဂတိစုတိယာ- ဟူပေသည်၊ ယင်းသို့ ကာမသုဂတိဘုံမှ စုတေ၍ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ ဖြစ်လတံ့သည်ကိုရည်လျှင် ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓိသာယူပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် ကေစ္စ-သဒ္ဒါလောင်းစွက်ပြန်လေသနည်း?ဟူမူကား နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီတို့၌ ဟောအပ်ကုန်သော အချို့သော ဝိနိပါတိကအသူရာတို့သည် တိဟိတ်အစရှိကုန်သော ပဋိသန္ဓေရှိကုန်၏။ ထိုအသူရာတို့၏ ထိုပဋိသန္ဓေကို ဝိနိပါတိကအဖြစ်ဖြင့် ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေဟုယူ၍ ထိုပဋိသန္ဓေသည် အချို့သော သုဂတိစုတိနောင်မှသာ ဖြစ်သည်မဟုတ်၊ အလုံးစုံသောသုဂတိစုတိနောင်မှပင် ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဝိနိပါတိကအသူရာတို့၏ ပဋိသန္ဓေကို နစ်စေခြင်းငှါ ကေစ္စ-သဒ္ဒါကို လောင်းစွက်ပြန်သည်၊ ဝါ၊ ဒုဂ္ဂတိပဋိသန္ဓေသည် အချို့သော သုဂတိစုတိနောင်မှဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ, ဒုဂ္ဂတိစုတိနောင်မှဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် နောက်ကိုကြည့်၍ ရှေ့ကိုသာယူခြင်းငှါ လောင်းစွက်ပြန်သည် ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၁-အဟေတုကစသည်ဖြင့် ဟိတ်ပြားသည်ကိုပြသည်၊ ဥပေက္ခာစသည်ဖြင့် ဝေဒနာဘေဒကို, အပ္ပီတိကစသည်ဖြင့် ပီတိဘေဒကို, အဝိတက္ကစသည်ဖြင့် ဝိတက္ကဘေဒကို, အဝိစာရစသည်ဖြင့် ဝိစာရဘေဒကိုပြသည်။ ဆိုအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဒိဘေဒဝိသေသတို့ကို ဆိုခဲ့တိုင်းသာ မှတ်ရအံ့လော? ကြောင့် တဿ တဿ-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

၂-ယံ ယံ ယုဇ္ဇတိ၊ တံ တံ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝသေန နပုံသကနိဒ္ဒေသော ကတော။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဘာဝတ္ထတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဋီကာ။ အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ-အစရှိသည်တို့၌ အပြန်မရသင့်ရကား ယထာယောဂံ-မိန့်သော်။ ပဋိသန္ဓိ-ဟူသောကံပုဒ်သည် ဣတ္ထိလိင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝါစ္စလိင်အား

၆၃၂။ (ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။) တေ၀ံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ လဒ္ဓပ္ပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ရအပ်သော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မမတ္တံ၊ ရုပ်နာမ်တရားမျှသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လတ်သော်။) ဘဝန္တရံ၊ ဘဝတပါးသို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဝေါဟာရမျှ ဆိုအပ်၏တည်း ၁။ အဿ-ဝိညာဏဿ၊ ၏။ တတော၊ ထိုရှေးဘဝမှ။ သင်္ကန္တိ၊ နောက်ဘဝသို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတော၊ ထိုရှေးဘဝ၌။ (ဤ၌တောပစ္စည်း ဘုမ္မတ္ထ) ဟေတုံ၊ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရစသော အကြောင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဖြင့်။ တေ၀ံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ လဒ္ဓပ္ပစ္စယံ၊ ဖြစ်၍။ ရူပါရူပဓမ္မမတ္တံ၊ မျှသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ဘဝန္တရံ၊ သို့။ ဥပေတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ န ဥပေတိ၊ ကပ်သည်မဟုတ်။ ဇီဝေါ၊ ဇီဝသည်။ န ဥပေတိ၊ ကပ်သည်မဟုတ်။ စ၊ ပါး။ တဿ-ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတီတဘဝတော၊ အတိတ်ဘဝမှ။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ သင်္ကန္တိပိ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းသည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော၊ ထိုအတိတ်ဘဝ၌။ ဟေတုံပိ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရစသော အကြောင်းကိုလည်း။ ဝိနာ၊ ၍။ ဣဓ၊ ၌။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပါကဋေန၊ သော။ မနုဿစုတိပဋိသန္ဓိက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ပကာသယိဿာမ၊ ပြလတ်ကုန်အံ့။

[၁၈၇] ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အတီတဘဝသ္မိံ၊ ၌။ သရသေန ဝါ၊ သဘော အားဖြင့်ရင်း။ (ကုန်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဟူလို)

လျော်စွာ ဝါစကလိင်ကိုလည်း ယောဇေတဗ္ဗာ-ဟု ဣတ္ထိလိင်ပြုကောင်းသည် မဟုတ်လော? ကြောင့် ယုဇ္ဇမာနမတ္တာပေက္ခနဝသေန နပုံသကနိဒ္ဒေသော ကတော-ဟု ဋီကာမိန့်သော်။ ယှဉ်သင့်သော အနက်သဘောကို ငဲ့သောအားဖြင့် နပုလ္လိင်ထားသည်ဟူလို။ ဝါ၊ ကမ္မဝါစက မဟုတ် ဘာဝဝါစကဖြစ်ရကား နပုလ္လိင်ထားလေသည်။ ယောဇေတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဘာဝတ္တဘာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ၎င်း။ ထိုဝိညာဉ်သည် ရှေးဘဝမှ နောက်ဘဝသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ တည်လေသလော၊ ရှေးအကြောင်းမှကင်း၍တည်း ဖြစ်သလော? ကြောင့် လဒ္ဓပ္ပစ္စယမိတိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ အရိယာဂါထာ။ (ပြည်)

၁-ကပ်၏ဟူသည်လည်း ဝေါဟာရမျှသာ၊ အတ္တအားဖြင့်ကား အကြောင်းညီညွတ်သဖြင့် ဘဝတပါး၏အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့် နာဿ-စသည်ကို မိန့်သတည်း။ (ပြည်)

ဥပက္ကမေန ဝါ၊ မိမိလုံ့လ သူတပါးလုံ့လဖြင့်ဖြင့်ရင်း။ သမာသန္နမရဏာသ၊ အလွန်နီးသော သေခြင်းရှိသော။ (သတ္တသ-ဠ်စပ်) အသယှာနံ၊ သည်းညည်းမခံနိုင် ကောင်းကုန်သော။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒကာနံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်အစပ်တို့၏ အဖွဲ့ကို ဖြတ်တတ်ကုန်သော။ မာရဏန္တိကဝေဒနာသတ္တာနံ၊ သေခါနီးကာလ၌ ဖြစ်သောဝေဒနာဟူသော ဓားလက်နက်တို့၏။ သန္နိပါတံ၊ စုဝေးကျရောက်ခြင်းကို။ အသဟန္တသ၊ သည်းမခံနိုင်သော။ (သတ္တသ၊ ၏။) (သရီရေ-ဠ်စပ်) အာတပေ၊ နေပူ၌။ ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဏမိဝ၊ ပစ်ချထားအပ်သော ထန်းရွက်စိမ်းကဲ့သို့။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သရီရေ၊ သည်။ ဥပသုဿမာနေ၊ ခြောက်တတ်သည်ရှိသော်။ စက္ခာဒီသု၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ အလွန်အားနည်းကုန်သည်ရှိသော်[၁]။ ဟဒယဝတ္ထုမတ္တေ၊ ဟဒယဝတ္ထုတည်ရာအရပ်မျှ၌[၂]။ ကာယိန္ဒြိယမနိန္ဒြိယဇီဝိတိန္ဒြိယေသု၊ ကာယိန္ဒြေ,မနိန္ဒြေ, ဇီဝိတိန္ဒြေတို့သည်။ ပတိဋ္ဌိတေသု၊ တည်ကုန်သည်ရှိသော်။ တင်္ခဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတံ၊ ထိုခဏ၌ ကြွင်းသော ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (ပဝတ္တတိ-မှာစပ်) ဂရုကသမာသေဝိတာသန္နပုဗ္ဗကတာနံ၊ (မာတုဃာတစသည်နှင့် မဟဂ္ဂုတ်ကံဟူသော) ဂရုကကံ, (အဖန်တလဲလဲ မပြတ်မှီဝဲအပ်သော) အာစိဏ္ဏကံ, (သေခါနီး၌ ပြုအပ်သော) အာသန္နကံ, (ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သောအပရာပရိယဝေဒနီယဟူသော) ကဋတ္တာကံတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးသော။

၁-စင်စစ်အားဖြင့် ချုပ်သည်ကိုရည်၍ နိရုဒ္ဓေသု-ဟု မိန့်သည်မဟုတ်၊ အလွန်ညံ့သည် အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကိုသာရည်သည်။ အတိမန္ဒဘာဝူပဂမနတံ သန္ဓာယ နိရုဒ္ဓေသူတိ ဝုတ္တံ၊ န အနဝသေသနိရောဓံ။ ဋီကာ။ စင်စစ်အားဖြင့် ချုပ်သည်ကိုယူခဲ့သော် ပဉ္စဒွါရ၏ အခြားမဲ့၌လည်း စုတေသည်ကို ရှေး၌ပြအပ်လေပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏၊ ယင်းသို့သာမဟုတ်သေး ယမိုက်ပါဠိ၌လည်း ယဿ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ တဿ မနာယတနံ နိရုဇ္ဈတီတိ။ အာမန္တာ-အစရှိသည်ဖြင့် စက္ခာယတန အစရှိသည်တို့၏ စုတိစိတ်နှင့်တကွ ချုပ်ခြင်းကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ယင်းပါဠိတော်နှင့်လည်း ဆန့်ကျင်ခဲ့ရကား ယခင် ဆိုခဲ့တိုင်းသာယူ။ (ပြည်)

၂-ပဒေသ-ပုဒ်ကြေသည်၊ သဒ္ဒါရှိတိုင်းသာ ယူသော် အဘယ်အဖြစ် ဖြစ်ရာသနည်း? ဟူမူ ကာယိန္ဒြေသည် ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီ၍ ဖြစ်သည်မဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတရဝတ္ထုနံ ပန သကိစ္စာသမတ္ထတာယ ကေဝလံ ဟဒယဝတ္ထုသန္နိဿိတမေဝ တဒါ ဝိညာဏံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ "တင်္ခဏာဝသေသဟဒယဝတ္ထု သန္နိဿိတ"န္တိ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယံ၊ ရအပ်သော မိမိမှကြွင်းသော အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းရှိသော။ သင်္ခါရသင်္ခါတံ၊ သင်္ခါရဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကံမှုလည်းဖြစ်သော။ တဒုပဋ္ဌာပိတံ၊ ထိုကံသည် ထင်စေအပ်သော။ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တသင်္ခါတံ ဝါ၊ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟုဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိသယံ၊ အာရုံကို။ အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဝေံ-ဝုတ္တ-နယေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်ကို။ (နမေတိ-၌ စပ်) တဏှာအဝိဇ္ဇာနံ၊ တို့၏။ အပ္ပဟီနတ္တာ၊ မင်ဖြင့် မပယ်အပ်သေး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပဋိစ္ဆာဒိတာဒီနဝေ၊ အဝိဇ္ဇာသည်ဖုံးလွှမ်း အပ်သော အပြစ်ရှိသော။ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ (ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ရာဌာနဖြစ်သော) ထိုကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် ဟူသော အာရုံ၌။ တဏှာ၊ သည်။ နမေတိ၊ ညွတ်စေ၏[၁]။ သဟဇာတသင်္ခါရာ၊ စုတိ ၏ အနီးဇောဝိညာဉ်နှင့် တကွဖြစ်သောစေတနာဟူသော သင်္ခါရတို့သည်၊ ဝါ၊ စုတိ၏အနီးဇောဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော ဖဿစသော သင်္ခါရတို့သည်။ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ (ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ တည်ရာဖြစ်သော) ထိုကံစသော အာရုံ၌။ (တံ ဝိညာဏံ၊ ကို။) ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏[၂]။ တံ-ဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဇဟတိ,ပဝတ္တတိ-မှာစပ်) သန္တတိဝသေန၊ စုတိပဋိသန္ဓိတဒါသန္န

၁-ယခုဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌ရှင်း သမ္မော-ဋ္ဌ၌ရှင်း နာမေတိ-ဟု ရှိ၏၊ သကာရိတ-ပုဒ်ဖြတ်၍ ဝုဒ္ဓိနှင့် နာမေတိ-သာ သင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏၊ သို့သော် ဤနိဿယ၌ ရှိသည့် အတိုင်း သင့်အောင်ကြံလိုလျှင် ဆန္ဒာဒိဂိုဏ်းဝင်ဖြစ်၍ ဝုဒ္ဓိမပြုဟု ကြံသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-သင်္ခါရတို့သည် နိဗ္ဗာပါရမဟုတ်လော၊ အဘယ်မပစ်ချနိုင်ကောင်းတကား? ခိပန္တိ ခိပန္တာ ဝိယ တသ္မိံ ဝိသယေ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ ဟေတုဘာဝေန ပဝတ္တန္တီတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ၊ ၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ခိပန္တာ ဝိယ ပဝတ္တန္တိ၊ ပစ်ချသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား လိုအပ်သောအနက်။ ၎င်းအနက်။ ဤဋီကာ၌ ဝိညာဏပတိဋ္ဌာန-၏ ဟေတုဘာဝ-ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ? ယထာဥပဋ္ဌိတေ ကမ္မာဒိ-အာရမ္မဏေ အနေကဝါရံ ဥပ္ပတ္တိယာ သန္တာနဿ အဘိသင်္ခရဏံ တတ္ထ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ-ပတိဋ္ဌာနဿ ဟေတုဘာဝေါ။ အနု။ ယထာဥပဋ္ဌိတေ၊ အကြင်အကြင် ရှေးရှုထင်သော။ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏေ၊ ၌။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ သန္တာ-နဿ၊ စိတ်အစဉ်ကို။ အဘိသင်္ခရဏံ၊ အထူးပြုပြင်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထို အကြင်အကြင် ရှေးရှုထင်သော ကံစသောအာရုံ၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏပတိဋ္ဌာနဿ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်၏ တည်ခြင်း၏။ ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၎င်းအနက်။ (ပြည်)

ဝိညာဉ်တို့၏ အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဏှာယ၊ သည်။ နမိယမာနံ[1]၊ ညွတ်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ခါရေဟိ၊ မရဏာသန္နဇော ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ခိပ္ပမာနံ၊ ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဩရိမတီရရုက္ခဝိနိဗဒ္ဓ-ရဇ္ဇုံ၊ ဤမှာဖက်ကမ်းသစ်ပင်၌ ချည်အပ်သောကြိုးကို။ အာလမ္ဗိတွာ၊ ဆွဲ၍။ မာတိကာတိက္ကမကော ဝိယ၊ မြောင်းကိုခုန်ကျော်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့။ ပုရိမဉ္စ နိဿယံ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော မှီရာဝတ္ထုကိုလည်း။ ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ အပရံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ တပါးသော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာပိတံ၊ ကံသည်ဖြစ်စေအပ်သော။ နိဿယဉ္စ၊ မှီရာဝတ္ထုကိုလည်း။ အဿာဒယမာနံ ဝါ၊ ရောက်သည် ဖြစ်၍ရင်း၊ ဝါ၊ ရသည်ဖြစ်၍ရင်း။ (ပဉ္စဝေါကာရဘုံသားကိုသာယူ) အနဿာဒယမာနံ ဝါ၊ မရောက်သည်ဖြစ်၍ရင်း၊ ဝါ၊ မရသည်ဖြစ်၍ရင်း။ (စတုဝေါကာရဘုံသားကိုယူ) အာရမ္မဏာဒီဟိယေဝ ပစ္စယေဟိ၊ အာရုံသမ္ပယုတ္တကမ္မပစ္စည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ စ၊ စင်းစင်းပြတ်ပြီး အတီးဝါကျ၌ စုဒ်ထုတ်ဖွယ်ကိုပယ်၍ ဆက်အံ့။ တေသု၊ ဤစုတိပဋိသန္ဓိဝိညာဉ်တို့တွင်[2]။ ပုရိမံ၊ ရှေးဝိညာဉ်ကို။ စဝနတော၊ ထင်ရှားရှိသောဘဝမှ ရွေ့ခြင်းကြောင့်။ စုတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပစ္ဆိမံ၊ ကို။ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနတော၊ ဘဝတပါး၌ အစကိုစပ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) ဘဝန္တရာဒိမည်သော ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသတပါးတို့ကို စပ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသန္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[3]။ တဒေတံ·တံ ဧတံ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပုရိမဘဝါ၊ ရှေးဖြစ်သော ဘဝမှ။ ဣဓ၊ ဤမျက်မြင်ဘဝသို့။ နာပိ အာဂတံ၊ လာသည်လည်းမဟုတ်။ (ဣမသ္မိံ ယေဝ ဘဝေ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဟိတ်) တတော၊ ထိုရှေးဖြစ်သောဘဝ၌။ ကမ္မသင်္ခါရနတိဝိသယာဒိဟေတုံ၊ ပဋိသန္ဓိဇနကကံ, စုတိအာသန္နဇဝန

၁-နာမိယမာနံ-(စာကိုယ်)

၂-အဘယ်ကြောင့် စုတိ,ပဋိသန္ဓိ မည်သနည်း? ဟု စုဒ်ရှိ၍ ထိုကိုရှင်းပြလိုရကား တေသု စ-စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤ၌ စ-သဒ္ဒါသည် စုတိပဋိသန္ဓိက္ကမေန-ဟူသော ရှေးဝါကျကို ဆက်ရကား ဝါကျာရမ္ဘတည်း။ (ပြည်)

၃-နှစ်ဝိကပ်တို့တွင် ပဌမဝိကပ်အလိုကား ဘဝန္တရဿ အညဘဝဿ အာဒိ ဘဝန္တရာဒိ၊ ဘဝန္တရာဒိဿ ပဋိသန္ဓာနံ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနံ၊ ပြု။ ဒုတိယ အလိုကား ဘဝန္တရံ အာဒိ ယေသံ တေတိ ဘဝန္တရာဒယော၊ တေသံ ပဋိသန္ဓာနံ ဘဝန္တရာဒိပဋိသန္ဓာနံ။ ပြု။ တဂ္ဂုဏသမာသ်ဖြစ်၍ ဘဝ ယောနိ ဂတိ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ သတ္တာဝါသန္တရ-တို့ကို ရသတည်း။ (ပြည်)

ဝိညာဏသဟဂတခိပနကသခ်ါရ, နမနအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော တဏှာ,ကံစသော ဝိသယ-ဤသို့စသော အကြောင်းကို။ ဝိနာ၊ ၍။ နာပိ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း။ ကား သိယုံ-စသည်ကို မိန့်သည်)

၆၃၃။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်၏ ရှေးဘဝမှ ဤဘဝသို့ မလာခြင်း, ပုရိမဘဝပရိယာပန္နဟေတုတို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်း၌။ ပဋိဃောသာဒိကာ၊ ပဲ့တင်သံစသည်တို့သည်။ နိဒဿနာနိ၊ ဥပမာတို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ အထ၊ စင်စစ်။ သန္တာနဗန္ဓတော၊ သန္တာန်၏စပ်ခြင်းကြောင့်။ ဧကတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နာနတာပိ၊ ထူးခြားကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ဧတဿ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပုရိမဘဝတော၊ မှ။ ဣမ၊ ဤမျက်မြင်ဘဝသို့။ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ အနာဂမနေ စ၊ ထိုသို့မလာခြင်း၌၎င်း။ အတီတဘဝပရိယာပန္နဟေတူဟိ၊ ဘဝဟောင်း၌ အကျုံးဝင်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ ဥပ္ပါဒေ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၌၎င်း။ ပဋိဃောသပဒီပမုဒ္ဒါပဋိဗိမ္ဗပကာရာ၊ ပဲ့တင်သံ, ဆီမီးလျှံ, တံဆိပ်ရေး, မျက်နှာရိပ်လျှင် အတူရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ နိဒဿနာနိ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဋိဃောသပဒီပမုဒ္ဒါဆာယာ၊ ပဲ့တင်သံ, ဆီမီးလျှံ, တံဆိပ်ရေး, မျက်နှာရိပ်တို့သည်။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ အညတြ၊ မိမိဖြစ်ရာမှတပါး အသံရင်းစသော အကြောင်းရှိရာအရပ်သို့။ အဂန္တွာ၊ မသွားကုန်မူ၍။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့[၁]။ (တတော ပုဗ္ဗေ အဘာဝါ၊ ဟိတ်။ တတော၊

၁-အဋ္ဌကထာ၌ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာ ဟောန္တိ၊ အညတြ အဂန္တွာ ဟောန္တိ-ဟု ဟောန္တိ နှစ်ချက်ရှိသည်။ ဋီကာ၌ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တွာတိ-ဟု ပဒုဒ္ဓါရပြုသည်။ မူလဋီကာ၌ အညတြ အဂန္တွာ ဟောန္တိ-ဟု ပဒုဒ္ဓါရပြုသည်။ ဟောန္တိ နှစ်ချက်ရှိရာဝယ် ရှေးဟောန္တိကား ဟောန္တာ-ဖြစ်သင့်သည်-ဟု နှလုံးမူ၍ ယောဇနာသည်။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာတိ ဧတ္ထ ပဋိဃောသော သဒ္ဒဟေတုကော။ ပဒီပေါ ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော။ပ။နာပိ သဒ္ဒါဒိပစ္စယာ န ဟောန္တိ။ ဧဝံ ဣဒမ္ပိတိ ဝုတ္တနယေနေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ၎င်း၏အနက်ကား

ထိုအသံရင်းစသည်၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဧဝမေဝ၊ တူ။ ဣဒံ စိတ္တံ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်း။ (ဟေတုဒေသံ၊ ကံစသော အကြောင်းရှိရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊

သဒ္ဒါဒိဟေတုကာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပဋိဃောသော၊ ပဲ့တင်သံသည်။ သဒ္ဒဟေတုကော၊ အသံရင်း အကြောင်းရှိသည်။ ပဒီပေါ၊ ဆီမီးလျှံသည်။ ပဒီပန္တရာဒိဟေတုကော၊ မူလရင်း ဆီမီးတပါး စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ (အာဒိ-ဖြင့် ဆီမီးစာစသည်ကိုယူ) မုဒ္ဒါ၊ တံဆိပ်ရေးသည်။ လဉ္ဆနဟေတုကာ၊ တံဆိပ်တုံးလျှင် အကြောင်းရှိသည်။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ အာဒါသာဒိအဘိမုခမုခါဒိဟေတုကာ၊ ကြေးမုံစသည်သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာ စသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တွာတိ၊ ကား။ သဒ္ဒါဒိပစ္စယ-ဒေသံ၊ အသံရင်းစသော အကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်သို့။ အနုပဂန္တွာ၊ မသွားမကပ်မူ၍။ သဒ္ဒါဒိဟေတုကာ၊ အသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတော သဒ္ဒါဒိပစ္စတ္တိတော၊ ထိုအသံရင်းစသည်၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်လည်း။ ဟေတုဒေသံ၊ ကံစသော အကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တံ ဟေတုကံ၊ ထိုကံစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတော၊ ထိုကံစသည်၏ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်တည်း။ (တသ္မာ-စသည်ကား လဒ္ဓဂုဏ်ဖော်သည်) တသ္မာ၊ ထိုသို့ပဲ့တင်သံ အစရှိသည်တို့သည် အသံရင်းအစရှိသည်၏ တည်ရာ အရပ်သို့ မသွားမူ၍ ထိုအသံရင်းစသည်လျှင် အကြောင်းရှိကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ကံစသောအကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်သို့မသွားမူ၍ ထိုကံစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်။ ဟေတုဒေသတော၊ ကံစသောအကြောင်းဖြစ်ရာဒေသဖြစ်သော။ ပုရိမဘဝတော၊ မှ။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ န အာဂတံ၊ လာသည်မဟုတ်။ ကိမိဝ၊ ကား။ ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ သဒ္ဒါ-ဒိဒေသတော၊ မှ။ န အာဂတာ ဝိယ၊ မလာကုန်သကဲ့သို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရှေးဘဝ၌။ ဟေတုနာ၊ ကံစသောအကြောင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နာပိ ဉပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ ကိမိဝ၊ ကား။ သဒ္ဒါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။ န ဉပ္ပန္နာ ဝိယ၊ မဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ (တနည်း ယောဇနာပြန်လို၍ အထ ဝါ-စသည်ကိုပွါးသည်) အထ ဝါ၊ ကား။ ဟောန္တိ အညတြ အဂန္တွာတိ၊ ကား။ (ပဋိဃောသာဒယော၊ တို့သည်။) ဉပ္ပတ္တိတော၊ အသံရင်းစသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပစ္စယဒေသေ၊ အကြောင်း၏ဖြစ်ရာအရပ်၌။ သန္နိဟိတာ၊ စုဝေးကုန်သည်၊ ဝါ၊ အညီအညွတ်တည်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုအကြောင်း၏ ဖြစ်ရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ တပ္ပစ္စယာ၊ ထိုအသံရင်းစသော အကြောင်း ရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ သဒ္ဒါဒိပစ္စယာ၊ အသံရင်းစသည် အကြောင်းရှိကုန်သည်။ နာပိ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဟောန္တိ ဧဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်လည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့အစရှိသော အနက် သဘောကို။ ဝုတ္တနယေန၊ ဉပမာ၌ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဤကားဋီကာအနက်။ ဉပမာ၌ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့် ယှဉ်သင့်သောဟူသည် အသို့

သွား၍။ တံဟေတုကံ၊ ထိုကံစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။) (ဤသို့ပါဌ်သေသစွက်၍သမွန်)

စ၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဝိညာဉ်၌။ သန္တာန-ဗန္ဓတော၊ သန္တာန်စပ်သောအားဖြင့်။ ဧကတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဧကသန္တာနေကတ္တော၊ တခုသောသန္တာန်အားဖြင့် ဧကတ္တဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ အညဿေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝနတော၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဋီကာဟိတ်) (သန္တာနဗန္ဓတော၊ သန္တာန်အားဖြင့် စပ်ခြင်းကြောင့်။) နာနတာပိ၊ အသီးအသီး ကွဲပြားလျက်ထူးခြားသည်၏ အဖြစ်သည် လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကိမိဝ၊ ကား။ ပဒီပေါ ဝိယ၊ ဆီမီးကဲ့သို့တည်း[၁]။)

ယှဉ်အပ်သနည်း? ပုရိမဘဝဟေတုဒေသေ သန္ဓိဟိတံ ဟုတွာ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ တတော အညတြ ဘဝန္တရေ တံ ဥပဂန္တွာ တပ္ပစ္စယံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ အနုဋီ ၂-၁၂၅။ ဤနှစ်ဝိကပ်တို့၏ အထူးအသို့နည်း? ပစ္စယတော နိဗ္ဗတ္တမာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နံ အညတြ အဂန္တွာ ပစ္စယ-ဒေသံ အနုပဂတမေဝ ဟုတွာ နိဗ္ဗတ္တတီတိ ပဌမော အတ္ထော၊ ပဌမံ ပစ္စယေန သမောဓာန-ဂတံ ဟုတွာ တတော အညတြ ဂန္တွာ ပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထုဘာဝံ နာပဇ္ဇတီတိ ဒုတိယော အတ္ထော။ ၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ၊ သည်။ ပုရိမဘဝဟေတုဒေသေ၊ ရှေးဖြစ်ဘဝဟူသော အကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်၌။ သန္ဓိဟိတံ၊ စုဝေးသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုရှေးဖြစ်ဘဝဟူသော အကြောင်း၏တည်ရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသော။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ တံ၊ ထိုဘဝသစ်ကို။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်၍။ တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုကံစသည်လျှင် အကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ မဖြစ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္စယုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားသည်။ အညတြ၊ တပါးသောအရပ်သို့။ အဂန္တွာ၊ မသွားမူ၍။ပစ္စယဒေသံ၊ အကြောင်းတည်ရာအရပ်သို့။ အနုပဂတမေဝ၊ မကပ်သည်သာလျှင်။ (ရှေးစကားကိုဖွင့်သည်) ဟုတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပဌမော အတ္ထော၊ ပဌမအတ္ထဝိကပ်တည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပစ္စယေန၊ မိမိအကြောင်းနှင့်။ သမောဓာ-နဂတံ၊ ပေါင်းစည်းစုရုံးခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုမိမိအကြောင်း၏ တည်ရာအရပ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသောဘဝသစ်အရပ်သို့။ ဂန္တွာ၊ ၍။ ပစ္စယုပ္ပန္နဝတ္ထု-ဘာဝံ။ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝတ္ထု၏အဖြစ်သို့။ နာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်သည်မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒုတိယော အတ္ထော၊ ဒုတိယအတ္ထဝိကပ်တည်း။ အနုဋီကာ အနက်။ ရှေးနည်း၌ ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်သည် ပစ္စည်းရှိရာအရပ်တပါးသို့ မကပ်သည်သာဖြစ်၍ ဖြစ်သည်ဟူလို။ နောက်နည်း၌ကား ရှေးဦးစွာပစ္စည်းနှင့် ပေါင်းစည်းစုရုံးခြင်းသို့ရောက်၍ ထိုပစ္စည်းဖြစ်ရာမှ အရပ်တပါးသို့သွား၍ ပစ္စယုပ္ပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်မဟုတ် ဟူလိုသည်။ (ပြည်)

၁-ဆီမီးအဘယ်သို့နည်း? ခဏိကာယ ဟိ ပဒီပဇာလာယ သန္တာနေကတ္တံ ဥပါဒါယ သော ဧဝါတိ ဝုစ္စတိ၊ အတ္တကိစ္စဥ္စ သာဓေတိ၊ ဧဝမိဓာပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဋီကာ။ ဟိ၊ ထင်စေအံ့။

ဟိ၊ အပြစ်ကိုဆိုအံ့။ သန္တာနဗန္ဓေ၊ သန္တာန်အားဖြင့်စပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ကေတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ "ဤသို့ သန္တာန်စပ်သောအားဖြင့် ကေတ္တ ဖြစ်ခဲ့သော်"။ ခီရတော၊ နို့ရည်ကြောင့်။ ဒဓိသမ္ဘူတံ၊ နို့ဓမ်း၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာပြီ။ ကေန္တနာနတာပိ၊ စင်စစ် ထူးသည်၏အဖြစ်သည်လည်း။ အထ ယဒိ ဘဝေယျ၊ ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ကေန္တနာနတ္တ ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း။ ခီရဿ၊ နို့ရည်အား၊ ဝါ၊ နှင့်။ အဓိနော၊ စပ်သော။ ဒဓိ၊ နို့ဓမ်းသည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ ဗီဇ အကုံရ အစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဖွဲ့ဘိုးအပြစ်ရှုပ်မျှ ဖြစ်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဧဝံ-ဣမသ္မိံ ဒေါသေ။ ဤသို့နှစ်စွန်းနှစ်ဖက်လုံး၌ န ခီရ-တော စသောအပြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗလောက ဝေါဟာရလောပေါ၊ အလုံးစုံသော လောကဝေါဟာရ၏ ပျောက်ပျက်ခြင်းသည်။ [၁၈၈] သိယာ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုသို့လောကဝေါဟာရ ပျောက်ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ အနိဋ္ဌော၊ အလိုမရှိကောင်းခဲ့။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တွေ၊ ဤဟေတု ဟေတုသမုပ္ပန္နဖြစ်သော ဝိညာဉ်၌။ ကေန္တံ၊ စင်စစ်။ ကေတာ ဝါ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကိုရင်း။ နာနတာ ဝါ၊ မတူသည်၏အဖြစ်ကိုရင်း။ န ဥပဂန္တဗ္ဗာ၊ မယူအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏[၁]။

ခဏိကာယ၊ ခဏိကဖြစ်သော။ ပဒီပဇာလာယ၊ ဆီမီးလျှံ၏။ သန္တာနေကတ္တံ၊ သန္တာန် အားဖြင့် တခုတည်းသောအဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သော ဝေါတိ၊ ထိုဆီမီးပင်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အတ္တကိစ္စဥ္စ၊ လိုအပ်သောကိစ္စကိုလည်း။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ဧဝံ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဝိညာဉ်၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ (ပြည်)

၁-ဧဝဥ္စ သတိ-အစရှိသော ပါဠိ၏အနက်ကို ဖွင့်ပြခြင်းငှါ ဣဓာပိ-အစရှိသည်ကို ဋီကာ ဆရာဆိုလတ့်တည်း။ဣဓာပိ ဟိ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဏာနံ ဧကန္တမေကတ္တေ သတိ န မနုဿဂတိတော ဒေဝဂတိ သမ္ဘူတာ သိယာ၊ ဧကန္တနာနတ္တေ န ကမ္မဝတော ဖလံ သိယာ။ တတော ရတ္တဿ ဗီဇံ ရတ္တဿ ဖလန္တိအာဒိကဿ ဝိယ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘန္တေ ရောဟိတဿော နာမ ဣသိံ အဟောသိန္တိအာဒိကဿ ဝေါဟာရဿ လောပေါ သိယာ။ တသ္မာ တွေ သန္တာနဗန္ဓေသု ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု န ဧကန္တမေကတာ ဝါ နာနတာ ဝါ ဥပဂန္တဗ္ဗာ န ဂဟေတဗ္ဗာ။ ဋီကာ။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ ဣဓာပိ၊ ဤအကြောင်းတရား တို့ကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၌ အစဉ်အားဖြင့်စပ်ခြင်းကြောင့် တခုတည်း၏အဖြစ် ထူးပြားသည်၏အဖြစ်အားဖြင့် မယူသင့်သည်ကို ပြဆုဖြစ်သော ဥပမေယျစကား၌လည်း။ ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဏာနံ၊ တို့၏။ ဧကန္တမေကတ္တေ၊ စင်စစ် တခုတည်း၏အဖြစ်

၆၃၄။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့သန္တာန်စပ်ကုန်သော ဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နဝိညာဉ်ကိုဆိုရာ၌။ ဌတ္ဗာ၊ တန့်၍။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အသင်္ကန္တိပါတုဘာဝေ၊ ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့မပြောင်းခြင်း, ဝိညာဉ်၏ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣမသ္မိံ မနုဿတ္တဘာဝေ၊ ဤလူ၏အတ္တဘော၌။ ယေ ခန္ဓာ၊ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအဟောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ချုပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဖလပစ္စယဿ၊ အကျိုး၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအကျိုးဖြစ်ရာဘဝသစ်သို့။ အဂမနတော စ၊ မသွားခြင်းကြောင့်၎င်း။ အညဿ၊ ကံကိုပြုသူမှ တပါးသောသူအား၊ ဝါ၊ ၏။ တံ ဖလံ၊ ထိုအကျိုးသည်။ သိယာ နနု၊ ဖြစ်ရာသလော။ အညတော စ၊ ဖြစ်စေအပ်သော ကံမှတပါးကြောင့်လည်း။ တံ ဖလံ၊ သည်။ သိယာ နနု၊

သည်။ သတိ၊ သော်။ မနုဿဂတိတော၊ မှ။ ဒေဝဂတိ၊ သည်။ သံဘူတာ၊ ဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ (မနုဿဂတိကော ဒေဝဂတိဘူတော-ဟု မူလဋီကာရှိသည်။ မနုဿ-ဂတိကော၊ မနုဿဂတိရှိသော သတ္တဝါသည်။ ဒေဝဂတိဘူတော၊ ဒေဝဂတိသို့ရောက်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ပေး။) ကေန္တနာနတ္တေ၊ သော်။ ကမ္မဝတော၊ ကံနှင့်ပြည့်စုံသော သတ္တဝါအား။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ န သိယာ၊ ရာ။ တတော၊ ထိုစင်စစ် ထူးပြားသည်၏ အဖြစ်သည်ရှိသော် ကံနှင့်ပြည့်စုံသောသတ္တဝါအား အကျိုး၏ မဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ ရတ္တဿ၊ နီသောသလေး၏။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့။ ရဘ္ဘဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ အသီး။ ဣတိအာဒိ-ကဿ၊ သော။ ဝေါဟာရဿ၊ လောကဝေါဟာရ၏။ လောပေါ၊ ကြေပျောက်ခြင်းသည်။ သိယာ ဝိယ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ လွန်ပြီးသော ရှေးအခါ၌။ ရောဟိတဿော နာမ၊ မည်သော။ ဣသိ၊ သည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ ဣတိ-အာဒိကဿ၊ သော။ ဝေါဟာရဿ၊ ၏။ လောပေါ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အကြောင်းဝိညာဉ်နှင့် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သောအကျိုးဝိညာဉ်တို့၏ စင်စစ်တခုတည်း၏အဖြစ် ဖြစ်သည်ရှိသော် မနုဿဂတိရှိသော သတ္တဝါ၏ ဒေဝဂတိသို့ ရောက်သည်၏မဖြစ်သင့်ခြင်း၊ ဝါ၊ မနုဿဂတိမှလည်း ဒေဝဂတိဖြစ်ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်ခြင်း, စင်စစ်ထူးပြားသည်၏အဖြစ်ဖြစ်သည်ရှိသော် ကံနှင့်ပြည့်စုံသော သတ္တဝါအား အကျိုး၏မဖြစ်သင့်ခြင်း, ထိုသို့ကံနှင့်ပြည့်စုံသော သတ္တဝါအား အကျိုးမဖြစ်သည်ရှိသော် နီသောသလေးမျိုးစေ့ နီသောသလေး၏ အသီးဤသို့အစရှိသော ဝေါဟာရ၏ ကြေပျောက်ခြင်း ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်သည် ရောဟိတဿမည်သော ရသေ့လွန်လေပြီး ရှေးအခါ၌ ဖြစ်ဘူးပြီအရှင်ဘုရား။ ဤသို့အစရှိသော လောကဝေါဟာရ၏ ကြေပျောက်ခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ သန္တာနဗန္ဓေသု၊ အကြောင်းအကျိုးအစဉ်အားဖြင့်စပ်ကုန်သော။ ဧတ္ထ ဟေတုဟေတု-သမုပ္ပန္နေသု၊ တို့၌။ ကေန္တမေကတာ ဝါ၊ ကိုဍင်း။ နာနတာ ဝါ၊ ကိုဍင်း။ န ဥပဂန္တဗ္ဗာ န ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မမှတ်အပ်။ ၎င်း၏အနက်။ (ပြည်)

လော။ (ဓမ္မမတ္တံ၊ ဓမ္မအစုမျှသည်သာလျှင်။ ဘဝန္တရံ၊ ဘဝသစ်သို့။ ဥပေတိ၊ ကပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆရာသည်အောက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဥပဘုဥ္ဇကေ စ၊ အကျိုးကို ခံစားတတ်သောသူသည်လည်း။ အသတိ၊ မရှိခဲ့သော်။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ တံ ဖလံ၊ သည်။ သိယာ နနု၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ ဝိဓာနံ၊ ဤ(ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့မပြောင်း, ဓမ္မအစုသာ ဘဝသစ်၌ဖြစ်၏၊ သတ္တဇီဝမဖြစ်ဟူသော)အစီအရင်သည်။ န သုန္ဒရံ၊ မကောင်းသေး။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏[၁]။ တတြ-တသ္မိံ အနုယောဂေ၊ ထိုစိစစ်စောကြောရာ၌။ ဣဒံ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သန္တာနေ၊ တခုသောသန္တာန်၌။ (အကြင်ဓမ္မပုဥ္ဇ၌ ကံဖြစ်၏၊ ထိုဓမ္မ-ပုဥ္ဇ၏သာ အစဉ်၌ဟူလို) ယံ ဖလံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏။ တံ ဖလံ၊ သည်။ အညဿ၊ တပါးသော သန္တာန်အား။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တနည်း) အညဿ၊ ၏။ ဖလံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အညတော စ၊ ပြုအပ်သောကံမှ တပါးကြောင့်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဗီဇာနံ၊ သရက်စေ့အစရှိသည်တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရော၊ ပြုပြင်စေ့ပျိုးခြင်းသည်။ တေဿ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧကသန္တာနသ္မိံ၊ တခုသောသန္တာန်၌။ (ယသ္မိံ ဓမ္မ ပုဥ္ဇေ ကမ္မံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တဿေဝ သန္တာနေတိ အတ္ထော) ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ-ဧကသန္တာနေ၊ ထိုကံ၏ဖြစ်ရာ တခု

ဃ-စောဒကအာဘော်ကား ဘဝဟောင်းမှဘဝသစ်သို့ မပြောင်းခဲ့သော် ဘဝဟောင်း၌ ခန္ဓာအပေါင်းချုပ်ပြီးရကား ဘဝသစ်၌ဖြစ်သော အကျိုး၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံလည်း ဘဝသစ်အကျိုးဖြစ်ရာသို့ မသွားခဲ့ရကား ကံပြုသူကား တယောက် ကံ၏ အကျိုးကိုခံစားသူကား တယောက်ဖြစ်၍ ကံပြုသူမှတပါးသောသူအား ထိုအကျို သည် ဖြစ်ရာသလော, အကြောင်းကံကို ဤဘဝ၌ ဖြစ်စေအပ်၏၊ ထိုကံလည်း မသွားခဲ့သောကြောင့် ထိုဖြစ်စေအပ်သောကံမှ တပါးကြောင့် ဘဝသစ်အကျိုးသည် ဖြစ်ရာသလော၊ ဓမ္မမတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဘဝန္တရံ ဥပေတိ န သတ္တော ဇီဝေါ-ဟူ၍ အောက်၌ဆရာဆိုခဲ့သောကြောင့် ဓမ္မအစုလည်း မခံစားတတ်၊ အကျိုးကိုခံစားသော သတ္တဇီဝလည်းမရှိခဲ့သော် ထိုဘဝသစ်အကျိုးကို အဘယ်သူခံစားပါမည်နည်း၊ ခံစားသူမရှိခဲ့သော် ထိုအကျိုးလည်း အဘယ်သူအား ဖြစ်ပါမည်နည်း၊ ထို့ကြောင့် ဤ နာဿ တတော သင်္ကန္တိ-အစရှိသော အစီအရင်သည် မကောင်းဟူလိုသည်။

သော မမ္မပုဉ္စ၏ အစဉ်၌။ ကေန္တကေတ္တနာနတ္တာနံ၊ တို၏။ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ၊ မြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အညဿ၊ ကံကိုပြုသူမှတပါးသောသူအား။ တံ ဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ငှင်း။ အညတော၊ ဖြစ်စေ အပ်သောကံမှတပါးကြောင့်။ တံ ဖလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ငှင်း။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေသ ဝစနတ္ထဿ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သော စကား၏အနက်ကို။ ဗီဇာနံ၊ တို့ကို။ အဘိသင်္ခရော၊ သည်။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်သော သာဓက ပေတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အမ္ဗဗီဇာဒီနံ၊ သရက်မျိုးစေ့စသော မျိုးစေ့တို့ကို။ အဘိသင်္ခါရေသု၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းတို့ကို။ ကတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ တဿ ဗီဇဿ၊ ထိုသရက်မျိုးစေ့စသည်၏။ သန္တာနေ၊ အစဉ်၌။ လဒ္ဓပစ္စယော၊ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလန္တရေ၊ ကာလတပါး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သော။ ဖလဝိသေသော၊ အကျိုးထူး သည်။ အညဗီဇာနံ၊ သရက်မျိုးစေ့မှ တပါးသော မျိုးစေ့တို့၏။ ဖလံ၊ အသီးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာပိ၊ တပါးသော မျိုးစေ့ကို ပြုပြင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တာနိ ဗီဇာနိ ဝါ၊ ထိုသရက်မျိုးစေ့တို့သည်ငှင်း။ တေ အဘိသင်္ခါရာ ဝါ၊ ထိုပြုပြင်ခြင်းတို့သည်ငှင်း။ ဖလဋ္ဌာနံ၊ အသီးဖြစ်ရာသို့။ န စ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်လည်း မရောက်ကုန်။ ဣဒံ၊ ဤဥပမေယျကို။ ဧဝံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာနှင့်တူစွာပြီးသည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဗာလ-သရီရေ၊ သူငယ်၏ကိုယ်၌။ ဥပယုတ္တေဟိ၊ ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ ကာလန္တ-ရေ၊ ကာလတပါး၌။ ဝုဍ္ဍသရီရာဒီသု၊ ကြီးသောကိုယ်အစရှိသည်တို့၌။ ဖလဒေဟိ၊ အကျိုးပေးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေါသဓာဒီဟိပိ၊ ဗေဒင်ကို သင်ခြင်း, ဆင်အတတ်မြင်းအတတ် အစရှိသည်တို့ကို သင်ခြင်း, ဆေးကု ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဥပဘုဉ္ဇကေ စ အသတိ ကဿ တံ ဖလံ သိယာတိ၊ သိယာ-ဟူသော။ ယမ္ပိ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ (စောဒကေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုစောဒကဆရာဆိုအပ်သော စကား၌။ (မယံ၊ တို့သည်။ ပရိဟာရဝစနံ၊ အဖြေစကားကို။ ဝဒါမ၊ ကုန်အံ့တည်း။) (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုစကား၌။ ဥပဘုဉ္ဇကော၊ သုံးဆောင်ခံစားတတ်သောသူသည်။ အသတိ၊ မရှိလျှင်း မူလည်း၊ (ဝါ၊ မရှိသော်လည်း။)

ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဘုဉ္ဇက-သမ္မုတိ၊ သုံးဆောင် ခံစားတတ်၏ဟု သမုတ်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။ (က်မိဝ၊ ကား။) ဖလုပ္ပါဒေန၊ အသီး၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဖလတိသမ္မုတိ၊ သီး၏ဟူ၍ သမုတ်ခြင်းသည်[၁]။ သိဒ္ဓါ ယထာ၊ ပြီးသကဲ့သို့တည်း။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရုက္ခသင်္ခါတာနံ၊ သစ်ပင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ် သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ သစ်ပင်ဟူသော ပညတ်၏စွဲလမ်းရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်တရားတို့၏။ ဧကဒေသဘူတဿ၊ တစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ရုက္ခဖလဿ၊ သစ်သီး၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ကို။ ဖလတိ၊ သီး၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဧင်း။ ဖလိတော၊ အသီးရောက်၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောအသီးရှိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဧင်း။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာနံ၊ နတ်လူဟုခေါ်ဝေါ် ပညတ် သမုတ်အပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ နတ်လူဟူသောပညတ်၏ စွဲလမ်းရာ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ စတုပဉ္စက္ခန္ဓာတို့၏။ (အသညသတ်၌ ဝေဒနာ မရှိသောကြောင့် ဧကခန္ဓာကိုမယူသည်) ဧကဒေသဘူတဿ၊ သော။ ဥပဘောဂသင်္ခါတဿ၊ သုံးဆောင်ခံစားတတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သုခ-ဒုက္ခဖလဿ၊ သုခ ဒုက္ခဟူသောအကျိုး၏။ ဥပ္ပါဒေနေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့် သာလျှင်။ ဒေဝေါ ဝါ၊ သည်ဧင်း။ မနုဿော ဝါ၊ လူသည်ဧင်း။ ဥပဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်ခံစား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ဧင်း။ သုခိတော၊ ဖြစ်သော ချမ်းသာ ရှိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဧင်း။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သောဆင်းရဲရှိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဧင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ခန္ဓသန္တာန်၌ ဖလ၏ဖြစ်ခြင်းဖြင့် ခံစားတတ်၏ ဟူသော ဝေါဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (တနည်း ဋီကာဖွင့်အနက်) တသ္မာ၊ ထိုခန္ဓသန္တာန်၌ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် စေတနာဖြစ်သည်ရှိသော် ပုညံ ကရောတိ အပုညံ ကရောတိ-ဟု ကတ္တုဝေါဟာရဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုအ ထိုကုသိုလ်, အကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်လတ်သော် သုခံ အနုဘဝတိ ဒုက္ခံ အနုဘဝတိ-ဟု ဥပဘုဉ္ဇကဝေါဟာရဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာ၌။ အညေန၊ ခန္ဓာမှအလွတ်တပါးဖြစ်သော။ ဥပဘုဉ္ဇကေန နာမ၊ ခံစား

၁-ဖလတီတိ သမ္မုတိ ဖလတိသမ္မုတိ၊ ပုံ။ သဒ္ဒ-အရာဖြစ်၍။ ဖလတိ-ဟူသော အာချာတ် သည်ပင် သမ္မုတိ-နှင့် သမာသ်ဖြစ်သည်။ (ပြည်)

တတ်သည် မည်စကောင်းသော ကတ္တားဖြင့်။ ကောစိ အတ္တော၊ တစိုးတစိ သော အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုအပ် မှတ်အပ်၏။

[၁၈၉] ၆၃၅။ ဧဝံ၊ ဤသို့တဘာဝမှ တဘာဝသို့မပြောင်းပဲ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းနှင့် ထိုသို့ဖြစ်ရာ၌ ပေါ်လာမည့်စောဒနာကို ဖြေရှင်းပြီးမြောက် ခြင်းသည်။ သန္တေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည် ဖြစ်၍မူလည်း။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ အဝိဇ္ဇမာနာ ဝါ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်မူ၍လည်း။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ သိယုံ၊ လော။ စ၊ အပြစ်ရောက်သည်ကိုဆိုအံ့။ ဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ယဒိ သိယုံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန် ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ပဝတ္တိက္ခဏေယေဝ၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ဆဲခဏ၌သာလျှင်။ နေသံ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဝိဇ္ဇမာနာ၊ ထင်ရှားမရှိကုန်မူ၍၊ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ အထ သိယုံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ပဝတ္တိတော၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ဆဲ ခဏမှ၊ ဝါ၊ ကံကိုအားတုတ်ဆဲခဏမှ။ ပုဗ္ဗေ စ၊ ရှေး၌၎င်း။ (ပဝတ္တိတော- ဝိပစ္စနပဝတ္တိတော၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း ရင့်စေခြင်း မှည့်စေခြင်း ကျက်စေခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်းမှ။) ပစ္ဆာ စ၊ နောက်၌၎င်း။ နိစ္စံ၊ မြဲ။ ဖလာဝဟာ၊ အကျိုးကိုဆောင်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောပိ၊ အကြင် အယူမည်သော ပရဝါဒီသည်လည်း။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သော၊ ထိုပရ ဝါဒီကို။ (သကဝါဒီနာ၊ သည်။) ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိတ်ဆိတ်မနေ ဖြေဆိုအပ်၏။

ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဖလဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိစ္စံ၊ မြဲ။ ဖလာဝဟာ စ၊ အကျိုးကိုဆောင်ကုန်သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (တေဿ အတ္ထ- ဿ၊ ဤအနက်ကို။) တတ္ထ-တသ္မိံ ဝိဘာဝနေ၊ ထိုသို့ထင်စွာပြခြင်း၌။ (တနည်း) တတ္ထ၊ ထိုသို့ပြုအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးကိုဆောင်ရာ၌။ ပဋိဘောဂါဒိကံ၊ အာမခံခြင်းအစရှိသော။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကြောင်း ပုံတူဥပမာကို။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ၊ ခွဲ့အံ့။ ကတတ္တာယေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူး ပြုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဝါ၊ ကြောင့်ရင်း။ ဖလဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ယထာဟ၊ ကား။ ကာမာဝစရဿ။ပ။ ဟောတီတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [ကာမာဝစရဿ၊ သော။ ကုသလဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးဖြစ် သော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။] စ၊ ပါး။ ယထာရဟဿ၊ ထိုက်သည်အားလျော်သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဖလာဝဟာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဝိပါက- ဝိပါကတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီး ရင့်ကျက်စေအပ်ပြီးသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေသံ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်ကို။ ဝိဘာဝနေ၊ ထင်စွာပြခြင်း၌။ ဣဒံ ပါဋိဘောဂါဒိကံ၊ ဤအာမခံခြင်း အစရှိသော။ နိဒဿနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားစေအံ့။ လောကေ၊ ၌။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထဿ၊ စီးပွါးဥစ္စာကို။ နိယျာတနတ္ထံ၊ ဆောက်နှင်းပေးအပ်ခြင်းငှါ။ ပါဋိဘောဂေါ၊ အာမခံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဏ္ဍံ ဝါ၊ ဘဏ္ဍာကို မူလည်း။ ကိဏာတိ၊ ဝယ်၏။ ဣဏံ ဝါ၊ မြီကိုမူလည်း။ ဂဏှာတိ၊ ချေးယူ၏။ (ဤနှစ်ပိုဒ်ဖြင့် အာဒိဝန်ကိုဖော်သည်) တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံကိရိယာ- ကရဏမတ္တမေဝ၊ ထိုအာမခံခြင်းကိရိယာ, ဘဏ္ဍာဝယ်ခြင်းကိရိယာ, မြီချေး ယူခြင်း ကိရိယာမျှသည်သာလျှင်။ တဒတ္ထနိယျာတနာဒိမှိ၊ ထိုစီးပွါးဥစ္စာကို ဆောက်နှင်းခြင်း, ဝယ်သောဘဏ္ဍာဖိုးကို ပေးခြင်း, ချေးသောမြီကို ချေဆပ်ခြင်း၌။ (အာဒိဖြင့် ပဋိဘဏ္ဍဒါနဣဏဒါနကိုယူသည်) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိရိယာယ၊ ကိရိယာ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တံ ဝါ၊ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ရင်း။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တံ ဝါ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ် သည်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဒတ္ထနိယျာတနာ- ဒိတော၊ ထိုအကျိုးစီးပွါးကို ဆောက်နှင်းခြင်း အစရှိသည်မှ။ ပရမ္ပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဓာရကော၊ ဆောက်နှင်းခြင်းစသည်ကို အမြဲဆောင်

သည်သာလျှင်။ န စ ဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ နိယျာတနာဒီနံ၊ ဆောက်နှင်းခြင်း, ဘဏ္ဍာဖိုးကိုပေးခြင်း, မြိကိုချေဆပ်ခြင်းတို့၏။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ကတတ္တာဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာရဟံ၊ ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဖလဒါနတော၊ အကျိုးပေးသည်မှ။ ပရမ္ပိ၊ ဤလည်း။ ဖလာဝဟာ၊ ကုန်သည်။ န စ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ၏[၁]။ ဝွောဝတာ၊ ဤျှရှေသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ မိဿာမိဿဝသေန၊ မိဿအမိဿ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဓာပိ၊ နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်လည်း။ ဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ၊ ၏။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒီပိတာ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၆၃၆။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သမ္ဘဝေသ္ဝ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသု ဗာတ္တိံသဝိပါကဝိညာဏေသု၊ ထိုသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့၌။ သမ္မောဟဝိဃာတတ္ထံ၊ (ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော သင်္ခါရတို့၏ ပဋိသန္ဓေ၌ ၎င်း ပဝတ္တိ၌၎င်း ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ဝေဖန်၍ မပြအပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်လတံ့သော) တွေဝေခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝိဇာနိတဗ္ဗာ-၌စပ်)

ဧတေ သင်္ခါရာ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ယထာ-ယေန ကမ္မပစ္စယာဒိနာ အာကာရေန၊ ကမ္မပစ္စည်းစသော အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေသဉ္စ၊ အကြင် ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အားလည်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဝါဒိသု၊ ဘဝယောနိစသည်တို့၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တာနိ စ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဧတေ စ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို၎င်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁-တံ တံ အတ္ထံ ပဋိဘုဉ္ဇန္တံ ပဋိဘောဂေါ၊ ပဋိဘောဂေါ ဧဝ ပါဋိဘောဂေါ။ ဘုဇ ပါလနေ ဏပစ္စယော၊ သာ ဧဝ ကိရိယာ တံကိရိယာ။ တံကိရိယာယ ကရဏံ တံကိရိယာကရဏံ၊ တံကိရိယာကရဏံ ဧဝ မတ္တံ တံကိရိယာကရဏမတ္တံ။ ပဋိဘောဂကိရိယာယ ဘဏ္ဍကီဏနကိရိယာယ ဣဏဂဟဏကိရိယာယ စ ကရဏမတ္တန္တိ အတ္ထော။ (ပြည်)

တတ္ထ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌။ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော-စပ်) တယော၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့ရင်း။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ယောနိယော၊ တို့ရင်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဂတိယော၊ တို့ရင်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ တို့ရင်း။ နဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ပဒတ္ထာ၊ ထိုပုဒ်အနက်တို့သည်။ ဘဝါဒယော နာမ၊ ဘာ စသည်မည်ကုန်၏[၁]။ ဧတေသု ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ဧတေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ယေသံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၀] တတ္ထ၊ ထိုသင်္ခါရတို့တွင်။ ပုညာဘိသင်္ခါရေ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ တွင်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ ကာမာဝစရအဋ္ဌစေတနာဘေဒေါ၊ ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ရှစ်ပါး စေတနာအပြားရှိသော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ အဝိသေသေန၊ (တိဟေတုကော တိဟေဟုကဿ ဤသို့စသော ဘေဒကို မပြုမူ၍) သာမည အပေါင်းအားဖြင့်[၂]။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ သုဂတိယံ၊ ၌။ နဝန္နံ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ နာနက္ခဏိကကမ္မပ္ပစ္စယေန စေဝ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပ-နိဿယ ပစ္စည်းဖြင့်ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးသောအဖို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၃]။ ရူပါဝစရပဉ္စ ကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ ငါးပါးသောရူပါဝစရ ကုသိုလ်စေတနာအပြားရှိသော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊

၁-ဘဝန္တိ သတ္တာဒယော ဧတ္ထာတိ ဘဝါ။ ယုဝန္တိ သတ္တာ အမိဿိတာပိ မိဿိတာ ဝိယ ဘဝန္တိ ဧတာဟီတိ ယောနိယော၊ ယု သံမိဿေ၊ ဂန္တဗ္ဗာ သတ္တေဟိ ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ ဂတိယော။ တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထာတိ ဌိတိယော။ ဝိညာဏာနံ ဌိတိယော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော။ အာဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ အာဝါသာ။ သတ္တာနံ အာဝါသာ သတ္တာဝါသာ။ (ပြည်)

၂-တိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌကုသိုလ်စေတနာသည် တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်အား, တိဟိတ် ဩမက ဒွိဟိတ်ဥက္ကဋ္ဌ ကုသိုလ်စေတနာသည် ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်အား ဤသို့စသော အဝယဝဘေဒကိုဝိဘာဂမပြုမူ၍ သာမန်အပေါင်းအားဖြင့် ဟူလိုသော်။

၃-ကုသလဝိပါကဲဥပေက္ခာသဟဂုတ်သန္တီရဏ အဋ္ဌမဟာဝိပါကတို့ကို နဝယူ၊ ဥပနိဿယပစ္စယေန-ဟု သာမန်ဆိုသော်လည်း ပကတူပနိဿယဟုဆိုအပ်သော ဗလဝ စေတနာကိုသာ ယူအပ်၏။

သည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ ဧဝ၊ ပဋိသန္ဓေအခါမှသာလျှင်။ ပဌာယ၊ စ၍။ ယာဝပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိတိုင်အောင်သောအခါ၌။ (ဤအနက်ကို လိုသောကြောင့် ပဋိသန္ဓိယံ-ဟုမဆိုရာဆိုသည်)[၁]။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ရူပဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ နာနက္ခဏိကကမ္မပစ္စယေန စေဝ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

ပန၊ ပါး။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာဝစရော၊ (ကာမာဝစရ အဋ္ဌစေတနာ-ပဘေဒေါဟု) ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော ကာမာဝစရပုညာဘိသင်္ခါရ သည်။ ကာမဘဝေ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံတွင်။ သုဂတိယံ၊ သုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ ဥပေက္ခာသဟဂတာဟေတုကမနောဝိညာဏဓာတုဝဇ္ဇာနံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဟိတ်မနောဝိညာဏဓာတ် သန္တီရဏသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ (၎င်းစိတ်အား ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေနှစ်ပါးလုံး၌ ပစ္စည်းပြုခြင်းကြောင့် ကြဉ်သည်) သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ကာမာဝစရ-ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ (စက္ခုသောတဃာနဇိဝှါကာယဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း သောမနဿသဟဂုတ် သန္တီရဏယူ) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ (နာနက္ခဏိကကမ္မ-ပစ္စယေန-စသည်ဖြင့်) ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒွေဓာ၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သွေဝ-သော ဧဝ၊ ထိုဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာ-ဝစရပုညာဘိသင်္ခါရသည်ပင်လျှင်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ (ကုသလဝိပါက်စက္ခုဝိညာဉ်သောတဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်းသန္တီရဏ နှစ်ပါးယူ) တထေဝ-ဒွေဓာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ပါး။ ကာမဘဝေ၊ တွင်၊ ဝါ၊ ၌။

---

[၁] ပဋိသန္ဓေအခါမှလျှင် စ၍ ပဝတ္တိတိုင်အောင်သော အခါ၌-ဟူသော အနက်နှင့် အမှာစကားသည် မူရင်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌၎င်း သမ္မောဠ၌၎င်း "ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ" ဟူ၍သာရှိ၏၊ ပဋိသန္ဓေအား ပစ္စည်းတပ်လျှင် ဘဝင် စုတိတို့အားလည်း ပစ္စည်းတပ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် ဤ၌ ဧဝ-သဒ္ဒါဖြင့် ဘဝင်စုတိခဏမှ တပါးသော ပဝတ္တိကိုသာ နစ်စေသည်ဟု ယူလျှင် "ပဋိသန္ဓိယံ ဧဝ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ လျှင်" ဟု ရှိရင်းအတိုင်း အနက်လည်း သင့်ရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။ အဋ္ဌန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ကာမာဝစရ-ကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ၊ ထိုအပါယ်ဘုံတွင်။ နိရယေ၊ ၌။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ၊ ၏။ နရကစာရိကာဒီသု၊ နရက်သို့လှည့်လည်ရာ ကာလစသည်တို့၌။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏသမာယောဂေ၊ ဣဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ကြုံခြင်းကြောင့်။ သော-ဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာဝစရော၊ သည်။ (တေသံ ပရိတ္တ-ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိရစ္ဆာ-နေသု စ၊ တို့၌၎င်း။ ပေတမဟိဒ္ဓိကေသု စ၊ တန်ခိုးကြီးသော ပြိတ္တာတို့၌၎င်း။ ဣဋ္ဌာရမ္မဏံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိယေဝ၊ ရလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

သွေဝ-ဝုတ္တပ္ပဘေဒကာမာဝစရော၊ သည်ပင်လျှင်။ ကာမဘဝေ၊ တွင်။ သုဂတိယံ၊ ၌။ သောဠသန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ကုသလဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌၎င်း။ ပဋိသန္ဓိ-ယဉ္စ၊ ၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဆံသည်ကို ဆိုအံ့။ အဝိသေသေန၊ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရဟု အထူးမဝေဖန် သာမန်အားဖြင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ပုညာဘိသင်္ခါရသည်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ ဒသန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌၎င်း။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ၊ ၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒွါဒသ-ဒွါဒသသု၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာတို့တွင်။ အကုသလစေတနာဘေဒေါ၊ တဆယ့်တပါး အကုသိုလ်စေတနာအပြားရှိသော။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်[၁]။ (တနည်း) ဒွါဒသအကုသလ-စေတနာပဘေဒေါ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာ အပြားရှိသော။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်[၂]။ ကာမဘဝေ၊ တွင်။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ၌။

၁-ပဋိသန္ဓိယံ နော ပဝတ္တေ-တွင်စပ်။ (ပြည်)။ နှာ ၃၅၁၊ မှတ်ချက် ၃-တွင် ထုတ်ပြလတ့ံသော အနုဋီကာကို မှီ၍ ပြန်သောအနက် ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် မဟာဋီကာနှင့် ကား မညီပေ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အာဘော်လည်း ကျမည် မထင်ပေ။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဆန္နံ ပဝတ္တေ နော ပဋိသန္ဓိယံ-၌ စပ်။ အဝိသေသေန-ဟူသော ပုဒ်ကိုဆောင်၍ သတ္တန္နမ္ပိ-စသော နောက်ဝါကျ၌လည်းစပ်။ (ပြည်)။ ၃-မှတ်ချက်၌ ပြလတ့ံသော အနု-

ကေသော၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ (ဧဝ-ကြေ)[၁] ဝိညာဏဿ၊ အကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏဝိညာဏ်အား။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆန္နံ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သန္တီရဏကြဉ်သော ခြောက်ပါးသော အကုသလဝိပါက်တို့အား။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အဝိသေသေန ပန၊ သာမန်အားဖြင့်ကား။) သတ္တန္နမ္ပိ၊ ကုန်သော။ အကုသလဝိပါက-ဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။

ပန၊ ပါး။ ကာမဘဝေ၊ တွင်။ သုဂတိယံ၊ ၌။ တေသံယေဝ သတ္တန္နံ၊ ထိုခုနစ်ပါးကုန်သော အကုသလဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့အားသာလျှင်။ တထေဝ-ဒွေဓာ ဧဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပဘဝေ၊ ၌။

ဋီကာကိုပင်မှီ၍ ဆိုသောအမှာဖြစ်သည်။ ဤအမှာလည်း အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အာဘော်ကျမည် မထင်ပေ။ ၎င်းကတ္တားပုဒ်ကို ကေဿ, ဆန္နံ, သတ္တန္နမ္ပိ-စသော ၃-ဌာနလုံးနှင့်စပ်၍ရသင့်သည်အားလျော်စွာယူပါမှ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အာဘော်ကျပေမည်။ ဤသို့ ၃-ဌာနလုံးနှင့် စပ်စေလိုသောကြောင့်ပင် ဥဒ္ဒစ္စစေတနာပါ တပေါင်းတည်းပြု၍ ဒွါဒသာကုသလစေတနာ-ပဘေဒေါ-ဟု သာမညအားဖြင့်သာ ဆိုထားပေသည်။ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း ကေဿ-ဝါကျနှင့် စပ်သောအခါ၌ကား မရသင့်သောကြောင့် ဥဒ္ဒစ္စစေတနာကို မယူသင့်ပေ။ ဤသို့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ယူလျှင် ဒွါဒသာကုသလစေတနာပဘေဒေါ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ၌လည်း တစုံတရာစောဒနာဖွယ်မရှိပါ။ (ဆ-သံ-သော)

၁-တပါးသာလျှင်ဖြစ်သောဝိညာဉ်အား ပစ္စယဘာဝကိုမှတ်ခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေ၌သာ ပဝတ္တိ၌မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ပဝတ္တိ၌ ခုနစ်ပါးတို့အားလည်း ကျေးဇူးပြုသည် ဟူလိုသော်။ (ပြည်)

၂-ပဋိသန္ဓိယဉ္စ-၌စပ်ခိုက် သမံ စုဏ္ဏံ, အလက်တော ရာဇကုမာရော-ကဲ့သို့ အဝယဝူပစာ မှတ်။ "ဒွါဒသာကုသလာစေတနာဘေဒေါ-ကား ဒွါဓိပ္ပါယ ဝါကျ သမာသ် နှစ်ပါးသင့် မှတ်၊ ဂေါဋ္ဌကာဝုတ္တိနည်းလည်း ယူသင့်၏။ ဒွါဒသာကုသလာစေတနာဘေဒေါတိ နယိဒံ သမာသပဒံ သန္ဓိဝသေန ပနေတံ ဝုတ္တံ။ ဒွါဒသာတိ စ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ဒွါဒသသု အကုသလစေတနာသု။ အကုသလစေတနာဘေဒေါတိ ကောဒသာကုသလစေတနာ-ပဘေဒေါ, ဒွါဒသာကုသလစေတနာပဘေဒေါ စာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝဥ္စ သတိ န တွေ ကိဥ္စိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ ဟောဋ္ဌာ ဝိတ္ထာရိတတ္တာ။ အနု။ ။အတ္ထော ဘဝတိ ပါသံ-သော၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ယထာ ယထာ။ တတ္ထ တတ္ထ ဂဟေတဗ္ဗော၊ တထာ တထာ ဝိဘာ-ဝိနာ။

စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ် သောတဝိညာဉ် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်း သန္တီရဏ အကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေဝ-ဒွေခါ ဝေ၊ လျှင်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နေ၁ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်အံ့။ သော အပုညာဘိ-သင်္ခါရော၊ သည်။ ခေါ၊ စစ်။ ကာမာဝစရေ၊ ဘုံ၌။ အနိဋ္ဌရူပဒဿနသဒ္ဒ-သဝနဝသေန၊ ထင်ရှားရှိသော အနိဋ္ဌရူပါရုံကိုမြင်ခြင်း အနိဋ္ဌသဒ္ဒါရုံကို ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကာမာဝစ-ရေ-ဟူသောအာဓာရ၏စပ်ရာ ဝိဇ္ဇမာန-ဟူသောပုဒ် အနိဋ္ဌ ရှေးငုတ်သည်) ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အနိဋ္ဌရူပါဒယော နာမ၊ အနိဋ္ဌ မည်စကောင်းသော ရူပါရုံစသည်တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်ခဲ့။ ကာမာဝစရ-ဒေဝလောကေပိ၊ ကာမာဝစရ နတ်ဘုံ၌လည်း။ တထာ အနိဋ္ဌရူပါဒယော နာမ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ (တထာ-ဖြင့် အနိဋ္ဌရူပါဒယော နာမ နတ္ထိ-ပုဒ်ကိုငင်သည်)

အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ အရူပဘဝေ၊ ၌။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ အရူပဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ တထေဝ-ဒွေခါ ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိယဉ္စ၊ ၌ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[၁၉၁] ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ ပဋိသန္ဓိ-ပဝတ္တီနံ၊ တို့၏။ ဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တေ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်၊ ဝါ၊ တို့ကို။ ယေသံ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်[၁]။ ယောနိအာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (တေ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၆၃၇။ တတြ၊ ထိုသင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ-ဟူသော ပုဒ်၌၊ ဝါ၊ တတြ-တေသု သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ့သည်ကား။ အာဒိတော၊

၁-သို့ချည်းနှင့်နှင့်ယောနိစသည်ဘို့၌ အကျယ်ငင်သော် ပင်ပန်းအံ့ဟု နှလုံးပြု၍ ပုပ္ပညွှန်းလိုရကား ဧတေနေဝ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

လက်မှန်အစဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ မုခမတ္တပကာသနံ၊ အမြွက်မျှပြကြောင်း စကားတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမေသု သင်္ခါရေသု၊ တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ တာဝ၊ စွာ။ ဒွီသု ဘဝေသု၊ နှစ်ပါး ကုန်သော ကာမဘဝ,ရူပဘဝတို့၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ အဏ္ဍဇာဒီသု၊ အဏ္ဍဇအစရှိကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ယောနီသု၊ တို့၌။ ဒေဝမနုဿသင်္ခါတာသု၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ ဂတီသု၊ တို့၌ရင်း။ နာနတ္တကာယနာနတ္တသညီ။ပ။ ကေတ္တ-ကာယကေတ္တသညီသင်္ခါတာသု၊ ကေတ္တကာယကေတ္တသညီ-ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌ရင်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သေ-ဧသော ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ အသည-သတ္တာဝါသေ၊ အသညသတ္တာဝါသ၌။ ရူပမတ္တမေဝ၊ ရုပ်မျှကိုသာလျှင်။ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ပြုပြင်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတူသုယေဝ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-ဧသော ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ဧတေသု၊ ထိုဆိုအပ် ကုန်ပြီးသော။ ဒွီသု ဘဝေသု၊ နှစ်ပါးသော ကာမဘဝ, ရူပဘဝတို့၌ရင်း။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ယောနီသု၊ တို့၌ရင်း။ ဒွီသု၊ ကုန်သော။ ဂတီသု၊ မနုဿဂတိ,ဒေဝဂတိတို့၌ရင်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌ရင်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသု စ၊ တို့၌ရင်း။ ဧကဝီသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ကုသလဝိပါက် ဝိညာဉ်တို့အား။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ နာနက္ခဏိကပစ္စယေန စေဝ ဥပနိဿယ-ပစ္စယေန စ-ဟူ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကသ္မိံ-ယေဝ၊ သော။ ကာမဘဝေ၊ အပါယ်ကာမဘုံ၌။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ယောနီသု၊ တို့၌။ အဝသေသာသု၊ မနုဿဂတိမှကြွင်းကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဂတီသု၊ တို့၌။ နာနတ္တကာယကေတ္တသညီသင်္ခါတာယ၊

သညီဟုဆိုအပ်သော။ ကေ်ိဿာ၊ သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ၊ ၌ရင်း။ တာဒိသေယေ၀၊ ထို နာနတ္တကာယကေတ္တသညီသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကေသ္မိံ၊ သော။ သတ္တာ၀ါသေ စ၊ ၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝိပစ္စတိ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကေသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌ရင်း။ စတူသု ယောနီသု၊ တို့၌ရင်း။ တီသု ဂတီသု၊ တို့၌ရင်း။ ကေိဿာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယာ၊ ၌ရင်း။ ကေမို သတ္တာ၀ါသေ စ၊ ၌ရင်း။ သတ္တန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ အကုသလဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အား။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပ၀တ္တေ စ၊ ၌ရင်၊။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသ္မိံ-ယေ၀၊ သော။ အရူပဘ၀ေ၊ ၌။ ကေိဿာ၊ သော။ ဩပပါတိက-ယောနိယာ၊ ၌။ ကေိဿာ၊ သော။ ဒေ၀ဂတိယာ၊ ၌။ အာကာသာ-နဉ္စာယတနာဒိကာသု၊ ကုန်သော။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌။ အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိကေသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၀ါသေသု၊ တို့၌ရင်း။ ပဋိသန္ဓိ၀သေန၊ ဖြင့်။ ဝိပစ္စတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-သော အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်။ ကေသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌ရင်း။ ကေိဿာ ယောနိယာ၊ ၌ရင်း။ ကေိဿာ ဂတိယာ၊ ၌ရင်း။ တီသု ဝိညာဏဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌ရင်း။ စတူသု သတ္တာ၀ါသေသု၊ တို့၌ရင်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ တို့အား။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပ၀တ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏၊' ဣတိ-ဣဒံ၊ ဤဆိုပြီးသည်ကား။ (မုခမတ္တပကာသနံ၊ တည်း။)

ဧ၀ံ-၀ုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ [၁၉၂] ဧတေ သင်္ခါရာ၊ ထိုသင်္ခါရတို့သည်။ ယထာ-ယေန ကမ္မပစ္စယာဒိနာ အာကာရေန၊ ကမ္မပစ္စည်းစသော အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေသဉ္စ၊ အကြင်ဝိပါက်ဝိညာဉ်တို့အားလည်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဘ၀ါဒီသု၊ ဘ၀ယောနိစသည်တို့၌။ ပဋိသန္ဓိပ၀တ္တိနံ၊ တို့၏။ ၀သေန၊ ဖြင့်။ (တာနိ စ ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကိုရင်း။) ဧတေ စ သင်္ခါရာ၊ တို့ကိုရင်း။ (တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။)

ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ပရိသမာပနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အယံ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၃၈။ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပပဒေ၊ ၌။

နာမရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဂါ၊ ဝေဖန်သောအားဖြင့်၎င်း။ ဘဝါဒီသု၊ ဘဝယောနိစသည်တို့၌။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း။ သင်္ဂဟာ၊ ပေါင်း၍ယူသောအားဖြင့်၎င်း။ ပစ္စယနယာ၊ ကျေးဇူးပြုသောနည်းအား ဖြင့်၎င်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဝိဘာဂါ နာမရူပါနန္တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ နာမန္တိ၊ နာမ်ဟူသည်။ အာရမ္မဏာဘိမုခံ၊ အာရုံသို့ရှေးရှု။ နမနတော၊ ညွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝေဒနာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ ရူပန္တိ၊ ကား။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပဉ္စ၊ စွဲ၍မှီ၍ ဖြစ်သောရုပ်သည် ၎င်းတည်း။ တေသံ၊ ထိုနာမ်နှင့်ရုပ်တို့ကို။ ဝိဘာဂေါ၊ သုခစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း, ပထဝီစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း ဝေဖန်ခြင်းကို။ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသောပုဒ်၌။ နာမရူပါနံ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဂါ၊ အားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ဘဝါဒီသု ပဝတ္တိတောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ နာမံ၊ သည်။ ဧကံ၊ သော။ သတ္တာဝါသံ၊ အသညသတ္တာဝါသကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗဘဝယောနိ-ဂတိဝိညာဏဋ္ဌိတိသေသသတ္တာဝါသေသု၊ အသညီမှကြွင်းသော သတ္တာဝါသ တို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ဒွီသု ဘဝေသု၊ နှစ်ပါးသောကာမဘဝ ရူပဘဝတို့၌။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ယောနီသု၊ တို့၌။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဂတီသု၊ တို့၌။ ပုရိမာသု၊ ကုန်သော။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏ-ဋ္ဌိတီသု၊ တို့၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ တေသ္မိံ နာမရူပေ၊ ထိုနာမ်ရုပ်သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ သော်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘာဝကဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊

ဘောကင်းသောဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငှင်း။ အဘာဝကာနံ၊ ကုန်သော။ အဏ္ဍဇာနဉ္စ၊ အဏ္ဍဇပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငှင်း။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္ထုကာယ-ဒသကဝသေန၊ ဝတ္ထုဒသက ကာယဒသက၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရူပတော၊ မှ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သန္တတိသီသာနိ-ကလာပသန္တာနမူလာနိ၊ ကလာပ်အစည်း၏ မူလရုပ်တို့သည်ငှင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်ငှင်း။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်နှင့်နာမ်တို့၏။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ရူပရူပတော၊ ရူပရုပ်မှ။ ဝိသတိဓမ္မာ၊ နှစ်ဆယ်သောတရားတို့ငှင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ တေဝီသတိဓမ္မာ၊ ထိုနှစ်ဆယ့်သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေးသည်ကိုသာ ယူသဖြင့်။ ဧကသန္တတိသီသတော၊ တခုသောသန္တတိသီသမှ။ နဝ၊ ကုန်သော။ ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးပါးတို့ကို။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ သဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ ဘာဝဒသကံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ တေတ္တိံသ၊ တို့ကို။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေသံပိ၊ ထိုသဘာဝကသတ္တဝါတို့အားလည်း။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟ-ဏေန၊ ဖြင့်။ သန္တတိသီသဒွယတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ပန္နရသ၊ တို့ကို။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပပါတိကသတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ဗြဟ္မကာယိကာဒီနံ၊ ပဥ္စမဈာန် ဗြဟ္မာစသည်တို့အား။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ စက္ခုသောတဝတ္ထုဒသကာနံ၊ တို့၏ငှင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကဿ စ၊ ၏ငှင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပတော၊ မှ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သန္တတိ-သီသာနိ၊ တို့သည်ငှင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်ငှင်း။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ ဗြဟ္မကာယိကာဒီနံ၊ တို့အား။ ဝိတ္ထာရေန၊ (လေးပါးသောသန္တတိသီသတို့၌လည်း ရုပ်တို့ကိုမချုံးသော) အကျယ်အားဖြင့်။ ရူပရူပတော၊ မှ။ ဧကူနစတ္တာလီသ ဓမ္မာ၊ တို့ငှင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ [၁၉၃] ခန္ဓာ စ၊ တို့ငှင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ ဗာစတ္တာလီသ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ သန္တတိသီသတ္တယတော၊ သန္တတိသီသ သုံးခုအပေါင်းမှ။ သတ္တဝီသတိ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ပန္နရသ၊ တို့ကို။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ဘောနှင့်တကွဖြစ်၍ ပြည့်စုံသော အာယတနရှိကုန်သော။ သေသသြပပါတိကာနံ ဝါ၊ ကြွင်းသော သြပပါတိကတို့အားရင်း။ သေသသံသေဒဇာနံ ဝါ၊ ကြွင်းသော သံသေဒဇတို့အားရင်း။ (သေသလိုက်) ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ၌။ ရူပတော၊ မှ။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သန္တတိသီသာနိ၊ တို့သည်ရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုသဘာဝက ပရိပုဏ္ဏာယတန သြပပါတိက သံသေဒဇတို့အား။ ဝိတ္ထာရေန၊ ဖြင့်။ ရူပရူပတော၊ မှ။ သတ္တတိ ဓမ္မာ၊ တို့ရင်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေ တေသတ္တတိ ဓမ္မာ၊ ထိုခုနစ်ဆယ့်သုံးပါးသော တရားတို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ (ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူသေးသည်ကိုသာ ယူသဖြင့်။ ရူပသန္တတိသီသဆက္ကတော၊ ရူပသန္တတိ၏သီသဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်ခြောက်ခု အပေါင်းမှ။ စတုပညာသ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ဧကူနဝီသတိ၊ သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဧသေဝ၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းသည်။ ဥက္ကံသော၊ အလွန်ဖြစ်သောနည်းတည်း။ အဝကံသေန ပန၊ အယုတ်အားဖြင့်ကား။ တံတံရူပသန္တတိသီသဝိကလာနံ၊ ထိုထိုသို့သော ရူပသန္တတိ၏သီသဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ် ချို့ကုန်သော သတ္တဝါတို့အား။ တဿ တဿ ဝိကလရူပသန္တတိသီသဿ၊ ချို့သော ထိုထိုရူပသန္တတိသီသ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ (ရူပဓမ္မေ၊ တို့ကို။) ဟာပေတွာ ဟာပေတွာ၊ ယုတ်စေ၍ယုတ်စေ၍။ သင်္ခေပတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊ ဖြင့်ရင်း။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပသင်္ချါ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်အရေအတွက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အရူပီနံ၊ အရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တယောဝ၊ သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရူပိနော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့ကို။ ဝိညာဏ-

ပစ္စယာ နာမန္တိ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော နာမ်ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။) အသညီနံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ရူပတော၊ မှ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝကမေဝ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယနဝက ကလာပ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏပစ္စယာ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သေ-ဧသော၊ ဤဆိုပြီးသောနည်းသည်။ တာဝ၊ စွာ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ နယော၊ တည်း။

ပဝတ္တေ ပန၊ ၌ကား။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ ရူပပဝတ္တိဒေသေ၊ ရုပ်၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ ၏။ ဌိတိက္ခဏေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ ပဝတ္တဥတုတော၊ ဖြစ်ကုန်သောရုပ်တို့တွင် ကမ္မဇတေဇော ကြောင့်။ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သက်သက် သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပန၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ကား။ ရူပံ၊ ကို။ န သမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ဟိ၊ အကြောင်းကိုဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ပပါတေ၊ ကမ်းပါး ပြတ်၌။ ပတိတပုရိသော၊ ကျလုနီးနီးဖြစ်သော ယောကျ်ားသည်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊ မှီရာဝတ္ထုရုပ်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဋ္ဌာပေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ပဌမဘဝင်္ဂတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ (ပါတုဘဝတိ၊ ၏။) သဒ္ဒပါတုဘာဝကာလေ၊ အသံထင် ရှားဖြစ်ရာကာလ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တက္ခဏတော၊ မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ ၌။ ပဝတ္တဥတု- တော စေဝ၊ ဖြစ်သောဥတုကြောင့်ရှင်း။ စိတ္တတော စ၊ စိတ်ကြောင့်ရှင်း။ သဒ္ဒနဝကံ၊ သဒ္ဒနဝကကလာပ်သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ကဗဠီ- ကာရာရူပဇီဝိနော၊ ကဗဠီကာရအာဟာရကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော။ ယေ ဂဗ္ဘသေယျကသတ္တာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုကဗဠီကာရအာဟာရကိုမှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့၏။ (အနုဂတေ သရီရေ-၌စပ်)

အဿ နရဿ၊ ထိုသူငယ်၏။ မာတာ၊ သည်။ အန္နဥ္စ၊ ထမင်းမူလည်း ဖြစ်သော။ ပါနဥ္စ၊ အဖျော်မူလည်းဖြစ်သော။ ယဥ္စ ဘောဇနံ၊ အကြင်

ဘောဇဉ်ကိုကား။ ဘုဉ္စတိ၊ သုံးဆောင်၏။ တေန ဘောဇနေန၊ ထိုအမိ
သုံးဆောင်သော ထမင်းအဖျော်ဟူသော ဘောဇဉ်ဖြင့်။ မာတုကုစ္ဆိ-
ဂတော၊ အမိဝမ်းခေါင်းအောင်းသော။ သော နရော၊ ထိုသူငယ်သည်[၁]။
တတ္ထ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ ၌။ ယာပေတိ၊ မျှ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတော၊
ကြောင့်။ မာတရာ၊ သည်။ အဇ္ဈောဟရိတာဟာရေန၊ မျိုအပ်သော
အာဟာရသည်။ အနုဂတော၊ အစဉ်ပံ့ပိုးနှံ့အပ်သော။ သရီရေ၊ ၌။
(အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ အာဟာရလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊
သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ၏။) ဩပပါတိကာနံ၊ ဥပပတ်
သတ္တဝါတို့အား။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနော၊ ၏။
မုခဂတံ၊ ခံတွင်း၌တည်သော။ ခေဠံ၊ တံတွေးကို။ အဇ္ဈောဟရဏကာလေ၊
မျိုသောအခါ၌။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနံ၊ ရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သည်။ ပါတု-
ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနဿ၊ အာဟာရလျှင်
ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌကဿ စ၊ ၏၎င်း။ ဥတုစိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊
ကုန်သော။ ဥက္ကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ နဝကာနဉ္စ၊ တို့၏
၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဗ္ဗီသတိဝိဓံ၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး အပြားရှိသော။
ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ (ဝတ္ထုကာယဒသကဝသေန ရူပတော ဒွေ
သန္တတိသီသာနိ-အစရှိသော) ရှေးစကား၌။ [၁၉၄] ဧကေကစိတ္တက္ခ-
ဏေ၊ တခုတခုသော စိတ္တက္ခဏ၌။ တိက္ခတ္တုံ၊ ကြိမ်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်
ကို။ (သန္ဓာယ၊ ရည်၍။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။
သတ္တတိဝိဓံ၊ သော။ ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။
ဆန္နဝုတိဝိဓံ၊ သော။ ရူပံ၊ ၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အရူပိနော၊
ကုန်သော။ ခန္ဓာ စ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမာသတော၊ ဖြင့်။ နဝနဝုတိ-
ဓမ္မာ၊ ကိုးဆယ့်ကိုးပါးတရားတို့ကို။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ (ငင်၍စပ်) ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဒါစိ-
ဒေဝ၊ ရံခါသာလျှင်။ ပါတုဘာဝတော၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဒေါ၊

၁-တိရောတိ တေနေဝ မာတုကုစ္ဆိဂတဘာဝေန တိရောက္ခော-ဟူသော ဋီကာအလို
သော် မာတုကုစ္ဆိဂတော တိရော-ဟု ပါဌ်ရှိလို၏။ အနက်ကား အသ သတ္တဿ၊ ၏။ပ။
မာတုကုစ္ဆိဂတော၊ အမိဝမ်း၌ တည်သည်ဖြစ်၍။ တိရော-တိရောက္ခော၊ ခြားဆီးသော။
သော သတ္တော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ၌။ ယာပေတိ၊ ၏။ ပေး။ (ပြည်)

သည်။ အနိယတော၊ မမြဲ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဝိဓံပိ၊ (ဥတုသမုဋ္ဌာန် စိတ္တသမုဋ္ဌာန်ဟူ၍) နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တံ သဒ္ဒံ၊ ကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ ဣမေ သတ္တနဝုတိ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ သုတ္တာနံပိ၊ အိပ်ပျော်ကုန်စဉ်ရင်း။ ပမတ္တာနံပိ၊ မေ့လျော့ကုန်စဉ်ရင်း။ ခါဒန္တာနံပိ၊ ခဲကုန်စဉ်ရင်း။ ပိဝန္တာနံပိ၊ သောက်ကုန်စဉ်ရင်း။ ဒိဝါ စ၊ နေ့၌ရင်း။ ရတ္တိဉ္စ၊ ညဉ့်၌ရင်း။ ဧတေ သတ္တနဝုတိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ နေသံ သတ္တနဝုတိဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ တံဝိညာဏပစ္စယဘာဝံ၊ ထိုဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ထိုဝိညာဉ်၏ ပစ္စည်းပြုသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝဏ္ဏယိဿာမ၊ ဖွင့်ကုန်အံ့။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တွေ-ကမ္မဇရူပါဒီသု၊ တို့တွင်။ ယံ ဇေတံ ကမ္မဇရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ကမ္မဇရူပံ၊ သည်။ ဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါ- သေသု၊ သုံးပါးသောဘဝ, လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသောဂတိ, ခုနှစ်ပါးသောဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသောသတ္တာဝါသတို့၌။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ပတိဋ္ဌဟန္တံပိ၊ တည်သော်လည်း။ တိသမုဋ္ဌာနိက- ရူပေန၊ ဥတု,စိတ်,အာဟာရ သုံးပါးသော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော ရုပ်သည်။ အနုပ္ပတ္ထဒ္ဓံ၊ မထောက်ပံ့အပ်သည်ရှိသော်။ သဏ္ဍာတုံ၊ အစွန့်ရှည်ကြာခန့် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်တည်ခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ တိသမုဋ္ဌာနိ- ကမ္ပိ၊ တိသမုဋ္ဌာနိကရုပ်သည်လည်း။ တေန၊ ထိုကမ္မဇရုပ်သည်။ အနုပတ္ထဒ္ဓံ၊ သော်။ သဏ္ဍာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ တထတော-သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ ဝါတဗ္ဘာဟတာပိ၊ လေသည်ခတ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ စတုဒ္ဒိသာဝဝတ္ထာပိတာ၊ (အချင်းချင်းရှက်တင်သောအဖျားရှိကုန်၍အရင်း သားဖြင့်) အရပ်လေးပါးတို့၌ အသီးအသီးထောက်၍ ထားအပ်ကုန်သော။ နဠကလာပိယော၊ ကျူစည်းတို့သည်။ (ဌိတာ ဝိယ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။) ဦမိဝေဂဗ္ဘာဟတာပိ၊ လှိုင်းတံပိုးအဟုန်သည် ခတ်အပ်ကုန်သော်လည်း။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသောကျွန်းတောင်၌။ လဒ္ဓပတိဋ္ဌာ၊ ရအပ်သော တည်ရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘိန္နဝဟနိကာ၊ ပျက်သောလှေ

ဖောင်တို့သည်။ (အညမညံ၊ ချင်း။ အာလိင်္ဂေတွာ၊ ရှက်တင်တွဲဖက်၍။ ဌိတာ ဝိယ စ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့ရင်း။) အညမညပတ္ထဒ္ဓါနေဝ၊ အချင်းချင်း ထောက်ပံ့အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ တောနိ ကမ္မဇရူပါဒီနိ၊ ဤကမ္မဇ ရုပ်စသော ရုပ်တို့သည်။ အပတမာနာနိ၊ မပျက်စီးကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဏ္ဌဟိတွာ၊ တည်ကုန်၍။ ဧကမ္ပိ ဝဿံ၊ တနှစ်ပတ်လုံးရင်း။ ဒွေပိ ဝဿာနိ၊ တို့ရင်း။ပ။ ဝဿသတမ္ပိ၊ ရင်း။ ယာဝ၊ လောက်။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာယုက္ခယော ဝါ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသည်ရင်း။ ပုညက္ခယော ဝါ၊ ဘုန်းကံ၏ ကုန်ခြင်းသည်ရင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဝါဒီသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိ-တောပိ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၁၉။ စ၊ ထိုမှတပါး။ သင်္ဂဟာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာရုပ္ပေ စ၊ အရူပဘုံ၌လည်း။ ပဝတ္တိပဋိသန္ဓီသု၊ တို့၌။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ၊ ၌လည်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌[1]။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ယံ နာမမေဝ၊ အကြင်နာမ် သည်သာလျှင်ရင်း။ အသညေသု စ၊ အသညသတ်ဘုံတို့၌လည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဝတ္တိပဋိသန္ဓေတို့၌။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ စ၊ ၌လည်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌[2]။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ယဉ္စ ရူပမေဝ၊ အကြင်ကမ္မဇရုပ်သည်သာလျှင်ရင်း။ ပဉ္စဝေါ-ကာရဘဝေ၊ ၌။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပဋိသန္ဓေအခါ ပဝတ္တိအခါ၌။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ သဟဇာတဝိညာဉ် ကမ္မဝိညာဉ်-ဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ယဉ္စ နာမရူပံ၊ အကြင်နာမ်ရုပ်သည်ရင်း။ (ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။)

၁-ဤပါဌ်ဖြင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သော စုတိဝိညာဉ်နှင့် ပဉ္စဝိညာဉ်တို့၏ ဖြစ်ခိုက် ကာလကို ပြ၏၊ ထိုကာလ၌ ဖြစ်ဆဲဝိညာဉ်ကြောင့် သဟဇာတ်နာမ်သာဖြစ်၏၊ ရုပ်ကား မဖြစ်။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤပါဌ်ဖြင့် ဘဝင် သမ္ပဋိစ္ဆိုန်းသန္တီရဏ တဒါရုံစိတ်တို့ကို ဖြစ်စေသောကံမှတပါး အခြားကံကြောင့် ရုပ်ဖြစ်သောကာလကိုရင်း နိရောဓသမာပတ်ကာလကိုရင်း ဘဝင် စသည်မှ တပါးသောစိတ်တို့၏ ဖြစ်ဆဲကာလကိုရင်း ပြ၏၊ ထိုကာလတို့၌ ကမ္မဝိညာဉ် ကြောင့် ရုပ်သာလျှင်ဖြစ်၏၊ နာမ်ကားမဖြစ်။ ဤ၌ ကမ္မဝိညာဉ်ဟူသည်မှာ ရှေးဘဝ ရှေးကာလတို့က ပြီးခဲ့သောကံနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ပင် ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးအလုံးစုံသော နာမ်,ရုပ်, နာမ်နှင့်ရုပ်ကို။ နာမဥ္စ၊ လည်း။ ရူပဥ္စ၊ လည်း။ နာမရူပဥ္စ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်လည်း။ နာမရူပံ၊ ရုပ်။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧကဒေသသရူပေကသေသနယေန၊ တစိတ်အားဖြင့် သူတိတူ တခုကြွင်းပြုသောနည်းဖြင့်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အသညေသု၊ အသည သတ်ဘုံတို့၌။ ဝိညာဏာဘာဝါ၊ ဝိညာဉ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ (ဝိညာဏ-ပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ဝစနံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသော စကားသည်။) အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ (စောဒကော၊ သည်။) စေ ဝဒေယျ၊ ပြောအံ့။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသော စကားသည်လည်း။ အယုတ္တံ၊ မသင့်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ယုတ္တမေဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။

နာမရူပဿ၊ ၏။ ယံ ဟေတုဝိညာဏံ၊ အကြောင်းပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဟေတုဝိညာဏံ၊ ကို။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဝိညာဉ်ငင်း။ အဝိပါကဥ္စ၊ ဝိပါက်မှတပါးသောဝိညာဉ်ငင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအဖို့ဖြင့်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ မတံ၊ ၏။ (တတော၊ ကြောင့်။) ဣဒံ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသောစကားသည်။ ယုတ္တ-မေဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ယံ ဟေတုဝိညာဏံ၊ အကြောင်းပစ္စည်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဟေတုဝိညာဏံ၊ ကို။ ဝိပါကာဝိပါကဘေဒ-တော၊ ဝိပါကအဝိပါကအပြားအားဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ဖို့အားဖြင့်။ မတံ၊ ၏။ ဣဒဥ္စ အသညသတ္တရူပံ၊ ဤအသညသတ်ကမ္မဇရုပ်သည်လည်း။ အသညသတ္တေသု၊ တို့၌။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တအဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဖြစ်သော အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ရူပံ၊ ရုပ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စဝေါကာရေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေ၊ ကုသိုလ်စသောစိတ္တက္ခဏ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ပဝတ္တအဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်မည် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တထာ-သဒ္ဒေါ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ။ ပ ။ ပစ္စယာ ရူပန္တိ ပဒံ အာကစ္စတိ) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ-ဝိညာဏပစ္စယာ

နာမရူပန္တိ ဝစနံ၊ ဟူသောစကားသည်။ ယုတ္တမေဝ၊ သာတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သင်္ဂဟိတေပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

[၁၉၅] ၆၄၀။ ပစ္စယနယာတိ ဧတ္ထ ဟိ-ဧတ္ထ ပန၊ ၌ကား။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) (ဟိ-သဒ္ဒေါ ပန-သဒ္ဒတ္ထော)

ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ နာမဿ၊ အား။ နဝဓာ၊ ကိုးပါးအပြားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝတ္ထုရူပဿ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝတ္ထုရုပ်အား။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသရူပဿ၊ ဝတ္ထုရုပ်မှကြွင်းသောရုပ်အား။ အဋ္ဌဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ သည်။ ရူပဿ၊ ကမ္မဇရုပ်အား။ ဧကဓာ၊ တပါးသောအဖို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒညံ ပန ဝိညာဏံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်မှ တပါးသော ပဝတ္တိဘဝင်စသော ဝိညာဉ်သည်ကား။ တဿ တဿ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်ထိုထိုအား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဋိသန္ဓိယံ ဝါ၊ ၌ဝင်း။ ပဝတ္တိယံ ဝါ၊ ၌ဝင်း။ ဝိပါကသင်္ခါတံ၊ သော။ ယံ ဧတံ နာမံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ရူပမိဿံ ဝါ၊ ရုပ်နှင့်ရောသည်လည်းဖြစ်သော။ အမိဿံ ဝါ၊ မရောသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ နာမဿ၊ အား။ ပဋိသန္ဓိကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ အညံ ဝါ၊ တပါးမူလည်းဖြစ်သော။ ဝိပါကဝိညာဏံ၊ သည်။ သဟဇာတ။ ပ။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နဝဓာ၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝတ္ထုရူပဿ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ သဟဇာတ။ ပ။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နဝဓာဝ၊ ဖြင့်ပင်လျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထုရူပံ ပန၊ ဝတ္ထုရုပ်ကိုကား။ ဌပေတွာ၊ ၍။ သေသရူပဿ၊ အား။ ဣမေသု နဝသု၊ ဤကိုးပါးသောပစ္စည်းတို့တွင်။ အညမညပစ္စယံ၊ ကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ သေသေဟိ၊ အညမညပစ္စည်းမှကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏံ၊ သည်။ အသညသတ္တရူပဿ ဝါ၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်အားငင်း။ ပဥ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ကမ္မဇဿ၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ ရူပဿ ဝါ၊ အားငင်း။ သုတ္တန္တိကပရိယာယတော၊ သုတ္တန်ဒေသနာအားဖြင့်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့်။ ကေဓာဝ၊ တပါးအဖို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝသေသံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်မှ ကြွင်းသော။ ပဋ္ဌမ-ဘဝင်္ဂတော၊ မှ။ ပဘုတိ၊ ၍။ သဗ္ဗံပိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ တဿ တဿ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်ထိုထိုအား။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝိတ္ထာရတော၊ ဖြင့်။ တဿ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယနယေ၊ ပစ္စည်းပြုသော နည်းကို။ ဒဿိယမာနေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်အောင် စုံလည်းဖြစ်သော။ ပဋ္ဌာနကထာ၊ ပဋ္ဌာန်းစကားသည်။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာ၊ ချဲ့အပ်သင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုအကျယ် အားဖြင့် ပြအပ်သော ပစ္စယနယကို။ (မယံ၊ တို့သည်။) န အာရဘာမ၊ အားမထုတ်ကုန်အံ့။

တတ္ထ-တသ္မိံ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပန္တိ ဝစနေ၊ ၌။ ကဿစိ၊ တစုံ တယောက်သောသူ၏။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဖြစ်ကောင်း ၏၊ ဖြစ်သင့်၏၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ကိံ သိယာ၊ နည်း။ ပဋိသန္ဓိနာမရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တံ-ဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ကထံ ပန-ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သုတ္တတော စ၊ သုတ်အားဖြင့်ငင်း။ ယုတ္တိတော စ၊ ယုတ္တိအားဖြင့်ငင်း။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (တနည်း) သုတ္တတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ သည်။ ဝိညာဏ-ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယုတ္တိတော၊ အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သုတ္တေ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိ၌။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ-နော ဓမ္မာတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာဒီနံ၊ တို့အား၊ ဝါ၊ တို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယတာ၊ ဝိညာဉ် ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ် သည်၊ ဝါ၊ ဝိညာဉ်ဟူသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီး၏။

ပန၊ ပါး။ ယုတ္တိတော၊ ဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ဝေဒနာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိညာဏပစ္စယတာ၊ ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။)

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဓ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခ ဤလောက၌။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော။ စိတ္တဇေန၊ ဇဖြစ်သော။ ရူပေန၊ ဖြင့်။ အဒိဋ္ဌဿာပိ၊ မမြင်အပ်သော်လည်း။ ရူပဿ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်အား၊ ဝါ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၊ ဝါ၊ ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဝစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ ဝါ၊ ဣတိ-အတ္ထဇာတံ၊ သည်။ သိဇ္ဈတိ၊ အနုမာန အားဖြင့် ပြီး၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စိတ္တေ၊ သည်။ ပသန္နေ ဝါ၊ ကြည်သာသော်ငြား။ အပ္ပသန္နေ ဝါ၊ မကြည်မသာသော်ငြား။ တဒနုရူပါနိ၊ ထိုကြည်သာသော စိတ် မကြည်မသာသောစိတ်အား လျော်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါနိ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ မြင်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ မြင်အပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ အဒိဋ္ဌဿ၊ မမြင်အပ်သောဝတ္ထုကို။ အနုမာနံ၊ အလျော် နှိုင်းယှဉ်၍ သိခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အလျော်ဆ၍ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လောက၌ ထင်ရှား၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ ဒိဋ္ဌေန၊ သော။ ဣမိနာ စိတ္တဇရူပေန၊ ဖြင့်။ အဒိဋ္ဌဿာပိ၊ သော်လည်း။ ပဋိသန္ဓိရူပဿ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ-ဝစနံ၊ ကို၊ ဝါ၊ ဧတံ-အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ [၁၉၆] ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသောရုပ်၏။ ဝိညာဏပစ္စယတာ ဣဓ၊ ဝိညာဉ်လျှင်အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊ သော။ တဿပိ၊ ထိုရုပ်၏လည်း။ ဝိညာဏပစ္စယတာ၊ သည်။ ပဋ္ဌာနေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗာ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။) ဧဝံ၊ သို့။ ပစ္စယနယတောပိ၊ လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာ-တဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ-ကထာ၊ ဤဆိုပြီးသော ဝိဘာဂါ နာမရူပါနံ-စသော ကထာသည်။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပန္တိ ပဒသ္မိံ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်စကားတည်း။

နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၃၁။ နာမရူပပစ္စယာသဠာယတနပဒေ၊ ၌။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ခန္ဓတ္တယံ၊ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်းကို။ နာမံ၊ နာမ်ဟူ၍။ မတံ၊ ၏။ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ၊ ဘူတရုပ်လေးခု ဆဝတ္ထု အစရှိသည်ကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ မတံ၊ ၏။ ကတေကသေသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တခုကြွင်းရှိသော။ တံ၊ ထိုနာမ်နှင့်ရုပ်သည်။ တာဒိသသောဝ၊ ထိုကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသော တခုကြွင်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿ၊ ထိုသဠာယတနအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ခဲ့ျအံ့။ သဠာယတနသောဝ၊ သဠာယတန၏သာလျှင်။ ပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ယံ-တော် နာမရူပံ၊ အကြင် ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နာမ်ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ-တသ္မိံ နာမရူပေ၊ တွင်။ ဝေဒနာဒိခန္ဓ-တ္တယံ၊ ကို။ နာမန္တိ-နာမံ နာမ၊ နာမ်မည်၏ ဟူ၍။ မတံ၊ ၏။ (ဠတိ-သဒ္ဒေါ နာမဝါစကော) ပန၊ ပါး။ သသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ နိယမတော၊ အမြဲစင်စစ်အားဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ တို့ရင်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထူနိ၊ တို့ရင်း။ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ ရင်း။ ဠတိ ဧဝံ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဠတိ ဧဝံ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဘူတဝတ္ထာဒိကံ၊ ကို။ ရူပံ၊ ဟူ၍။ မတံ၊ ၏။ ဠတိ-သန္နိဋ္ဌာနံ၊ဤသို့သော အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ အပရဒ္ဒကိုခဲ့ျအံ့။ နာမဥ္စ၊ လည်း။ ရူပဥ္စ၊ လည်း။ နာမရူပဥ္စ၊ လည်း။ နာမရူပံ၊ ရုပ်။ ဠတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကတေကသေသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တခုကြွင်းရှိသော။ တံ နာမရူပံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဥ္စ၊ လည်း။ သဠာ-ယတနဥ္စ၊ လည်း။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန။ ဠတိ ဧဝံ၊ သို့။ ကတေ-ကသေသသောဝ၊ သာဖြစ်သော။ သဠာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဠတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပေ၊ ဘုံ၌။ နာမမေဝ၊ နာမ်ချည်းသာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဥ္စ နာမံ၊ သည်လည်း။ ဆဋ္ဌာယတနသောဝ၊ အားသာလျှင်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အညဿ၊ ဆဋ္ဌာယတနမှ တပါးသော ပဉ္စာယတနအား။ (ပစ္စယော၊ သည်။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နာမပစ္စယာ ဆဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုနာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ-ဟူသော စကား၌။ နာမရူပံ သဠာယတနဿ ပစ္စယောတိ တေ-ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ ပန-ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ နာမရူပဘာဝေ၊ နာမ်ရုပ်ထင်ရှားရှိသည်ရှိသော်။ ဘာဝတော၊ သဠာယတန၏ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (နာမရူပံ သဠာယတနဿ ပစ္စယောတိ တေ ဝစနံ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တဿ တဿ နာမဿ၊ ထိုထိုနာမ်၏ငင်း။ တဿ တဿ ရူပဿ စ၊ ထိုထိုရုပ်၏ငင်း။ ဘာဝေ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ ရှိလတ်သော်။) တံ တံ အာယတနံ၊ ထိုထိုအာယတနသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်[၁]။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿ၊ ထိုအာယတန၏။ သာ တဗ္ဘာဝဘာဝိတာ[၂]၊ ထိုနာမ်ရုပ်ရှိသည်ရှိသော် ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပစ္စယနယသ္မိံယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အာဝိ ဘဝိဿတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ထိုသို့နာမ်ရုပ်ရှိသည်ရှိသော် အာယတန၏ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နေယျံ-၌စပ်)

ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၌ငင်း။ ပဝတ္တေ ဝါ၊ ၌ငင်း။ ယံ နာမရူပံ၊ အကြင်အကြင် နာမ်ရုပ်သည်။ ယဿ အာယတနဿ၊ အကြင် အကြင် အာယတနအား။ (ဝိစ္ဆာလောပ) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ စ-ယေန ပကာရေန၊ အကြင် သဟဇာတ စသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ-တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ (တဿ တဿ သဠာယတနဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော။ တံ တံ နာမရူပံ၊ ကို။) ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ နေယျံ၊ သိအပ်၏။

တတြ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထဒီပနာ၊ အနက်ကိုထင်စွာပြခြင်းတည်း။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိပဝတ္တီသု၊ တို့၌။ နာမမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ တံ-တဿ အာယတနဿ၊ အား။ အဝကံသတော၊ အယုတ်

· ၁-ဤ န အညထာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် တဿ တဿ နာမဿ ရူပဿ စ အဘာဝေ တံ တံ အာယတနံ န ဟောတိ-ဟူသော ဗျတိရိက်ကို ထင်စေသည်။ (ပြည်)

၂-တဿ ဘာဝေါ တဗ္ဘာဝေါ၊ တဗ္ဘာဝေန ဘဝတိ သီလေနာတိ တဗ္ဘာဝဘာဝီ၊ တဗ္ဘာဝဘာဝိနော ဘာဝေါ တဗ္ဘာဝဘာဝိတာ။ (ပြည်)

အားဖြင့်။ သတ္တမာ၊ ခုနှစ်ပါးသော အပြားတို့ဖြင့်ရင်း။ ဆမာ၊ ခြောက်ပါးသော အပြားတို့ဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံ ဟောတိ၊ နည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ အဝကာသတော၊ ဖြင့်။ သဟဇာတ။ပ။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တမာ၊ တို့ဖြင့်။ နာမံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ-နာမေ၊ ဤနာမ်တွင်။ ကိဉ္စိ နာမံ၊ အချို့သော အလောဘ အဒေါသ စသောနာမ်သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စိ နာမံ၊ အချို့သော ဖဿစေတနာ ဟူသော နာမ်သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ [၁၉၇] အညထာပိ၊ တပါးသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ ဟေတု-အာဒိပစ္စယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ အယုတ်အလွန်ကို၊ ဝါ၊ တက်သည်ဆုတ်သည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏[၁]။

ပဝတ္တေပိ၊ ပဝတ္တိ၌လည်း။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သောနာမ်သည်။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော (သဟဇာတစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် ခုနစ်ပါး, ဟေတုစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ရှစ်ပါးစသော) နည်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။) ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ဣတရံ၊ ဝိပါက်မှတပါးသော အဝိပါကနာမ်သည်။ အဝကံသ-တော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ သဟဇာတစသော ခုနစ်ပါးသောပစ္စည်းတို့တွင်။ ဝိပါကပစ္စယဝဇ္ဇေဟိ၊ ဝိပါကပစ္စည်းသည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊

၁-ဣတိ ဧဝံ-ဟူသောပါဠ်ဖြင့် အမောဟသည် ဟေတုဣန္ဒြိယမဂ္ဂတို့ဖြင့်လည်း ကျေးဇူးပြုသည်ကိုယူ။ တဿ ဝသေန ဥက္ကံသာဝကံသော ဝေဒိတဗ္ဗော-၌ အဓိပ္ပါယ်ကား အလောဘ အဒေါသ အခိုက် သဟဇာတစသော သတ္တ၌ ဟေတုကိုထည့်၍ အဋ္ဌတည်း၊ ဖဿာဟာရအခိုက်လည်း ယခင်သတ္တ၌ အာဟာရကိုထည့်၍ အဋ္ဌတည်း၊ မနောသဉ္စေ-တနာဟာရအခိုက် ယခင်သတ္တ၌ သဟဇာတကမ္မသဟဇာတာဟာရထည့်၍ နဝတည်း၊ အမောဟအခိုက် ယခင်သတ္တ၌ ဟေတုဣန္ဒြိယမဂ္ဂထည့်၍ ဒသတည်း၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ယထာရဟယူ။ ဤကား ဥက္ကံသတည်း။ ဒသနှောင် နဝမှစ၍ သတ္တတိုင်အောင် ယုတ်သောအားဖြင့် အဝကံသဖြစ်သတည်း။ သတ္တအောက်မယုတ်၊ ဒသ အထက်လည်း အလွန်မရှိ။ (ပြည်)

ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအဝိပါက်နာမ်တွင်။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော အလောဘ အဒေါသစသောနာမ်သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော ဖဿစသောနာမ်သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အညထာပိ၊ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဟေတုစသောပစ္စည်း၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အညသ္မိံ၊ အရူပမှတပါးသော။ ဘဝေပိ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌လည်း။ တံ နာမံ၊ ထိုနာမ်သည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဆဋ္ဌဿ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော မနာယတနအား။ တထေဝ-သတ္တဓာ၊ ထိုခုနစ်ပါးအပြားဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ ဆဋ္ဌာယတနမှတပါးသော ငါးပါးကုန်သော စက္ခုစသောအာယတနတို့အား။ ဆဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အာရုပ္ပတော၊ မှ။ အညသ္မိံ၊ သော။ ပဉ္စဝေါကာရ-ဘဝေပိ၊ ၌လည်း။ တံ ဝိပါကနာမံ၊ သည်။ ဟဒယဝတ္ထုနော၊ ၏။ သဟာယံ၊ အဖော်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဆဋ္ဌဿ၊ သော။ မနာယတနဿ၊ အား။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ (ပစ္စယဂမန်၊ ပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းကို။) ဝုတ္တံ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထေဝ၊ လျှင်။ အဝကံသတော၊ ဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ ပန၊ ပါး။ ဣတရေသံ၊ ဆဋ္ဌာယတနမှ တပါးကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ တို့အား။ တံ ဝိပါကနာမံ၊ သည်။ စတုမဟာဘူတသဟာယံ၊ လေးပါးသောမဟာဘုတ် ဟူသော အဖော်သဟဲရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သဟဇာတ။ပ ။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဟိ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ တွင်။ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဟေတုပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ကိဉ္စိ၊

၁-ဟဒယဝတ္ထုနော သဟာယံ ဟုတွာ-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် အရူပဌ်ကဲ့သို့ အဖော်သဟဲ မဲ့သောနာမ်မဟုတ်၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်လည်း နာမ်နှင့်တကွ ဆဋ္ဌာယတနအား ပစ္စည်းတပ်၏၊ ဤမျှသောအနက်ကိုသာ ပြ၏။ ဟဒယဝတ္ထုပစ္စည်းတပ်သကဲ့သို့ ပစ္စည်းတပ်၏ဟူသော အနက်ကိုကား မလိုအပ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဝတ္ထုသည် နာမ်အား ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စည်း တပ်၏၊ နာမ်ကားမတပ်၊ နာမ်မူကား ဝိပါကဟေတုစသော ပစ္စည်းတပ်၏၊ ဝတ္ထုကား မတပ်သည် ဖြစ်ပေသည်။ (ပြည်)

သည်။ အာဟာရပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ အညထာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ကံသာဝ-ကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဝတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ ပါကာံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သောနာမ်သည်။ ပါကဿ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော ဆဋ္ဌာယတနအား။ တထာ၊ ပဋိသန္ဓေ၌ကဲ့သို့။ သတ္တဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပါကာံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်သော နာမ်သည်။ အဝိပါကဿ၊ သော။ ဆဋ္ဌဿ၊ ဆဋ္ဌာယတနအား။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ပဝတ္တေပိ၊ ၌လည်း။ ဝိပါကနာမံ၊ သည်။ ဝိပါကဿ၊ သော။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ အဝကံသတော၊ ဖြင့်။ သတ္တဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဝိပါကံ၊ သည်။ အဝိပါကဿ၊ သော။ ဆဋ္ဌဿ၊ အား။ အဝကံသတောဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတော၊ ထိုခုနစ်ပစ္စည်းမှ။ ဝိပါကပစ္စယံ၊ ကို။ အပနေတွာ၊ ၍။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပဝတ္တေပိ-စသောဂါထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထဝ၊ ထိုပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိ၌ပင်လျှင်။ သေသပဉ္စန္နံ၊ မနာယတနမှ ကြွင်းသော စက္ခာယတနစသောငါးပါးတို့အား။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော နာမ်သည်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ အဝိပါကံပိ၊ ဝိပါက်မှတပါးသော နာမ်ကိုလည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤဝိပါက်နာမ် အတူသာလျှင်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တတ္ထေဝ ပဝတ္တေ၊ ထိုပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိ၌ပင်လျှင်။ သေ-သာနံ၊ မနာယတနမှကြွင်းကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့အား။ စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကံ၊ စက္ခုပသာဒ စသည်လျှင် မှီရာဝတ္ထုရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣတရံပိ၊ စက္ခုပသာဒ

စသည်မှတပါး ဟဒယဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိပါက-နာမံ၊ သည်။ ပဉ္စဒွါရ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ ပဉ္စဒွါရပစ္စည်း ပဉ္စဒွါရဝိပ္ပယုတ် ပဉ္စဒွါရတတ္ထိ ပဉ္စဒွါရအဝိဂတပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ တပါး။ ဝိပါကံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော နာမ်ကို။ ပကာသိတံ ယထာ၊ ပြအပ်သကဲ့သို့။ အဝိပါကမ္ပိ၊ ဝိပါက်မှတပါးသော နာမ်ကိုလည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤဝိပါက်နာမ်အတူပင်လျှင်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဒိ-ဘေဒံပိ၊ ကုသိုလ်စသည်အပြားရှိသော နာမ်သည်လည်း။ တေသံ စက္ခာဒိ-ပဉ္စန္နံ၊ ထိုစက္ခာယတနစသော ငါးပါးတို့အား။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ [၁၉၈] ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ နာမမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ယဿ ယဿ အာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ (နာမံ၊ ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤနာမ်ရုပ်တွင်။ ရူပံ၊ သည်။ အာရုပ္ပေ ဘဝေ၊ ၌။ ဧကာယတနဿာပိ၊ တခုသောအာယတန အားသော်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ န ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ပါး။ ပဉ္စက္ခန္ဓဘဝေ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌။

ရူပတော-ရူပေသု၊ ရုပ်တို့တွင်။ ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ သန္ဓိယံ၊ ၌။ ဆဋ္ဌဿ၊ မနာယတနအား။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘူတာနိ၊ ဘုတ်လေးခုတို့သည်။ ပဉ္စန္နံ၊ စက္ခုစသော ငါးပါးသော အာယတနတို့အား။ အဝိသေသတော၊ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိဟု အထူးမပြုသာမည အားဖြင့်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။) ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပတော၊ ရုပ်တို့တွင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ဝတ္ထုရူပံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ သော။ မနာယတနဿ၊ အား။ သဟဇာတ အညမည နိဿယ-ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ တို့သည်။ အဝိသေသတော၊ အားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။

ယံ ယံ အာယတနံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ဖြစ်သော ထိုထို အာယတန၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ စက္ခာယတနာဒီနံပိ၊ တို့အားလည်း။ သဟဇာတနိဿယအတ္ထိအဝိဂတပစ္စယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဇီဝိတံ၊ ရုပ်ဇီဝိတသည်။ ဧတေသံ၊ ထိုစက္ခာယတနစသော ငါးပါးတို့အား။ တိဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) အာဟာရော စ၊ ရုပ်အာဟာရသည်လည်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဧတေသံ စက္ခာယတနာဒီနံ၊ တို့အား။ တိဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) တာနေဝ ပဉ္စစက္ခာယတနာဒီနိ၊ တို့သည်ပင်လျှင်။ ဆဋ္ဌဿ၊ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော မနာယတနအား။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဝတ္ထု၊ ဟဒယဝတ္ထုသည်။ တဿေဝ၊ ထိုပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော ပဉ္စဝိညာဉ်တို့မှ ကြွင်းသော မနာယတနအားသာလျှင်။ ပဉ္စဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသံ စက္ခာဒီနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္နံ၊ တို့အား။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ အတ္ထိအဝိဂတဣန္ဒြိယဝသေန၊ ဖြင့်။ ရူပဇီဝိတံ၊ သည်။ တိဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရော စ၊ ရုပ်အာဟာရသည်လည်း။ အတ္ထိအဝိဂတာဟာရဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သော စ၊ ထို အာဟာရသည်လည်း။ ယေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အာဟာရူပဇီဝိနော၊ အာဟာရကိုမှီ၍ အသက်ရှည်ကုန်၏။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အာဟာရာနုဂတေ၊ အာဟာရသည် နှံ့အပ်သော။ ကာယေ၊ ၌။ ပဝတ္တိယံယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ပါး။ တာနိ ပဉ္စစက္ခာယတနာဒီနိ၊ တို့သည်။ ဆဋ္ဌဿ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော။ စက္ခု။ပ။ သင်္ခါတဿ၊ သော။ မနာယတနဿ၊ အား။ နိဿယ။ပ။ အဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တေ၊ ၌။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ နော ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ ပါး။ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ တဿေဝ အဝသေသမနာယတနဿ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌ဖြစ်သော ပဉ္စ-

ဝိညာဉ်တို့မှကြွင်းသော ထိုမနာယတနအားသာလျှင်။ ဝတ္ထုရူပံ၊ သည်။ နိဿယပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပဝတ္တေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပစ္စယော၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇေ၊ သို့။ ရူပမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌ရင်း။ ပဝတ္တေ စ၊ ၌ရင်း။ ယဿ ယဿ အာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ (တံ ရူပံ၊ ကို။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

(နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးစုံကို ပြလိုရကား နာမရူပံ ပနုဘယံ- စသည်ကို မိန့်သော်)ပန၊ ပါး။ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါးစုံသော။ ယံ နာမရူပံ၊ သည်။ ယဿ အာယတနဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ စ၊ ဖြင့်လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တမ္ပိ နာမရူပံ၊ ကိုလည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဘာတို့၌။ ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၁၉၉] သေယျထိဒံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ ၌။ ခန္ဓတ္တယဝတ္ထုရူပသင်္ခါတံ၊ ခန္ဓာသုံးပါးဝတ္ထုရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ နာမရူပံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဿ၊ အား။ သဟဇာတအညမညနိဿယ ဝိပါက သမ္ပယုတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ အတ္ထိ အဝိဂတပစ္စယာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ (ဝိတ္ထာရနယေန အဝစနေ ကာရဏံ ဒဿေန္တော အာဟ "ဣဒမေတ္ထ" တိအာဒိ။ အထ ဝါ အနုသာရေန ဝိညာယမာနေပိ ဝိတ္ထာရကထနေ ပယောဇနံ နတ္ထီတိ ဒဿေတုံ "ဣဒမေတ္ထ" တိအာဒိမာဟ) ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဆိုပြီးသော စကားသည်။ ဧတ္ထ-နာမရူပဿ ပစ္စယဘာဝေ၊ ဤနာမ်ရုပ်ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်၌။ မုခမတ္တံ၊ အကျဉ်း အမြွက်မျှသာတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ အကျဉ်း အမြွက်မျှပြသော်လည်း။ ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုပြီးသောနည်းကို အစဉ် ညာဏ်သက်သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံဆိုသင့်သော စကားရပ်ကို။ ယောဇေတုံ၊ ယှဉ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ တတ်ကောင်း ပြီးဖြစ်သောကြောင့်။ ဧတ္ထ နာမရူပဿ ပစ္စယဘာဝေ၊ ၌။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ န ဒဿိတော၊ မပြအပ်။ ဣတိ၊ ဤဇွှေအပြီးတည်း။ အယံ နာမ-ရူပပစ္စယာသဠာယတနန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

သဋ္ဌာယတနပစ္စယာဖဿပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၂။ သဠာယတနပစ္စယာဖဿပဒေ၊ ဌ။ (ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။)

သခေ်ပါ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ စက္ခုသမ္ဖဿအာဒယော၊ ကုန်သော။ သဠေဝ ဖဿာ၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿတို့သည်သာလျှင်။ (အာဂတာ၊ ပါဠိ၌လာကုန်၏။) တေ ဖဿာ၊ ထိုဖဿတို့သည်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏမိဝ၊ ဝိညာဉ်ကဲ့သို့။ ဗာတ္တိံသ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သခေ်ပေန၊ ဖြင့်။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူသည်ကား။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ ၎င်း။ ပ။ မနောသမ္ဖဿော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စက္ခုသမ္ဖဿအာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆ ဧဝ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိတ္ထာရေန ပန၊ ဖြင့်ကား။ စက္ခုသမ္ဖဿအာဒယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ ကုန်သော။ ကုသလဝိပါကာ၊ ကုသိုလ်ဝိပါက်တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ အကုသလဝိပါကာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးသော သမ္ဖဿတို့၎င်း။ သေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဗာဝီသတိလောကိယဝိပါကဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော လောကီဝိပါက် ဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဗာဝီသတိ စ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော ဖဿတို့၎င်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်အောင် စုံသော ဖဿတို့သည်လည်း။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တဝိညာဏမိဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဝိညာဉ်ကဲ့သို့။ ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဗာတ္တိံသဝိဓဿာပိ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တဿ ဖဿဿ၊ ထိုဖဿ အား။ ယံ သဠာယတနံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတ္ထ-တသ္မိံ သဠာယတနေ၊ ထိုသဠာယတနတွင်။

ဝိစက္ခဏာ၊ အချို့သောပညာရှိတို့သည်။ ဆဋ္ဌေန၊ မနာယတနနှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ စက္ခာဒိံ၊ စက္ခာယတန စသည်ကို။ သဠာယတနံ၊ ဟူ၍။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိစက္ခဏာ၊ အချို့သော ပညာရှိတို့သည်။ ဆဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ စက္ခာဒိံ၊ ကို။ ဗာဟိရေဟိ၊ ဗာဟိရရူပါယတန အစရှိကုန်သော။ ဆဟိပိ၊ ခြောက်

ပါးသော အာယတနတို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ သဠာယတနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ကုန်၏[၁]။

တတ္ထ၊ ထိုသဠာယတနပစ္စယာဖဿ- ပုဒ်၌၊ ဝါ၊ တတ္ထ၊ ထိုပညာရှိ အယူထူး နှစ်ဦးတို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ယေ ဝိစက္ခဏာ၊ အကြင် ပညာရှိတို့သည်။ အယံ ကထာ၊ ဤစကားသည်။ ဥပါဒိဏ္ဏကပဝတ္တိကထာ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည်အကျိုး ၏ အဖြစ်ဖြင့်ယူအပ်သည် ဖြစ်၍ မပြတ်လည်သော ဝဋ္ဋတရားကိုဆိုသော စကားတည်း။ ဣတိ မနသိ ကတွာ၊ ဤသို့နှလုံးပိုက်၍။ သကသန္တတိ- ပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပစ္စယံ၊ ကိုဂ၍။ ပစ္စယုပ္ပန္နဉ္စ၊ ကိုဂ၍။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ တေ ဝိစက္ခဏာ၊ တို့သည်။ ဆဋ္ဌာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ ပါဠိအနုသာရတော၊ ဖဿော-ဟူသော

၁-အဘယ့်ကြောင့် ပဌမာစရိယဝါဒ၌ ရူပါယတနစသည်တို့ကို မယူအပ်ကုန်သနည်း? အဘယ့်ကြောင့် ဒုတိယာစရိယဝါဒ၌ ယူအပ်ကုန်သနည်း?အဇ္ဈတ္တန္တိ သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ ဂဏှာတိ။ပ။ န သက္ကာ ဝဇ္ဇေတုန္တိ ဂဟိတာနီတိ။ ဋီကာ။ ။အဇ္ဈတ္တန္တိ-ဟူသောပါဠိဖြင့် သသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သော စက္ခာယတနအစရှိသော အာယ- တနကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုမိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သည်ဖြစ်၍ အဇ္ဈတ္တမည်သော စက္ခာယတနအစရှိသော အာယတနသည်။သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မနိဗ္ဗတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သောကံကြောင့်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့မိမိသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သောကံကြောင့်ဖြစ်သော သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ရူပါဒီနိ၊ ရူပါယတနစသည် တို့သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဖြစ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း။ အနုပါဒိဏ္ဏာနိ စ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်မဟုတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ငင်း။ ဖဿဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုရူပါယတနအစ ရှိသည်တို့သည်။ စက္ခာယတနာဒီနိ၊ စက္ခာယတနအစရှိသည်တို့သည်။ သသန္တတိပရိယာပန္န- ကမ္မကိလေသနိမိတ္တပ္ပဝတ္တိဘာဝေန၊ မိမိသန္တာန်၌အတွင်းဝင်သော ကံကိလေသာဟူသော အကြောင်းကြောင့် မပြတ်ဖြစ်သော ပဝတ္တိဟုဆိုအပ်သော သံသရာဝဋ္ဋ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ သသန္တတိပရိယာပန္နကမ္မ- ကိလေသနိမိတ္တပ္ပဝတ္တိဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဖဿဿ။ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တာနိ၊ ထိုဗဟိဒ္ဓအနုပါဒိဏ္ဏ ဖြစ်သောရူပါယတနစသည်တို့ကို။) ပဌမာစရိယဝါဒေ၊ ၌။ န ဂဟိတာနိ၊ မယူအပ်ကုန်။ ပန၊ ပါး။ ဒုတိယာစရိယဝါဒေ၊ ၌။ ယထာ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝဇ္ဇေတုံ၊ ကြဉ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ တို့ကို။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ငင်းအနက်။ (ပြည်)

အဘိဓမ္မဘာဇနီယပါဠိကို အစဉ်လျှောက်သော အားဖြင့်။ အာရုပ္ပေ၊ ၌။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ မနာယတနသည်လည်း။ အညတ္ထ၊ အရူပဘုံမှ တပါးသော ဘုံ၌။ သဗ္ဗသင်္ဂဟတော၊ အလုံးစုံသောသဠာယတနကို ပေါင်း၍ယူသော အားဖြင့်။ သဠာယတနဉ္စ၊ သည်ရင်း။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ မနသိ ကတွာ၊ ၍။ ကေဒေသ-သရူပေကသေသံ၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူ တခုကြွင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဆဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ စက္ခာဒိံ၊ ကို။ သဠာယတနန္တိ၊ ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဆဋ္ဌာယတနနှင့် တကွသော အဇ္ဈတ္တစက္ခာယတန စသည်သည်။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ မနာယတနလည်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ လည်း။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတန။ ဣတေ့ဝ၊ ဤသို့ သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ပါး။ ယေ ဝိစက္ခဏာ၊ တို့သည်။ ပစ္စယုပ္ပန္နမေဝ၊ ပစ္စယုပ္ပန်သည် သာလျှင်၊ ဝါ၊ ကိုသာလျှင်။ ကေသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ တခုသောသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်၏ ဟူ၍၊ ဝါ၊ အတွင်းဝင်သည်ကိုပြု၍။ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ပစ္စယံ ပန၊ ပစ္စည်းကိုကား။ ဘိန္နသန္တာနမ္ပိ၊ ပြားသောသန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သည်ကိုလည်း။ (ကတွာ၊ ၍။) ဒီပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဝိစက္ခဏာ၊ တို့သည်။ ယံ ယံ အာယတနံ၊ သည်။ ဖဿဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ သဗ္ဗမ္ပိ၊ ထိုဖဿအား ကျေးဇူးပြုသမျှ အလုံးစုံသော အာယတနကိုလည်း။ [၂၀၀] ဒီပေန္တာ၊ ပြလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဗာဟိရမ္ပိ၊ ဗာဟိရဖြစ်သော ရူပါယတနစသည်ကိုလည်း။ ပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ဆဋ္ဌေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ တဒေဝ အဇ္ဈတ္တံ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တဖြစ်သော စက္ခာ-ယတနစသည် ကိုပင်လျှင်။ ဗာဟိရေဟိ၊ ဗာဟိရဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါ-ယတနာဒီဟိပိ၊ စသည်တို့နှင့်လည်း။ သဠိံ၊ ကွ။ သဠာယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့နှင့်တကွ သဠာယတနသည်လည်း။ ဆဋ္ဌာယတနဉ္စ၊ လည်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ အဇ္ဈတ္တ သဠာယတနလည်း။ သဠာယတနဉ္စ၊ ဗာဟိရသဠာယတနလည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဒွန်သမာသ်ဝစနတ္ထပြု၍[၁]။ တေသံ၊ ထိုဆဋ္ဌာယတန သဠာယတန

၁-ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ရင်း သဒ္ဓမ္မာဌ္ဌာန၌ရင်း "သဠာယတနန္တိ" ဟူ၍သာ ပါဌ်ရှိ၏၊ ဤနိဿယ အနက်ပေးပုံနှင့် အသင့်ယုတ္တိကို ချင့်ချိန်ကြည့်လျှင် "သဠာယတနဉ္စာတိ"ဟု ပါဌ်ရှိသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

သဠာယတနတို့၏။ ဧကေသသေ၊ တခုကြွင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်
ရှိသော်။ သဠာယတနန္တိ၀၊ ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ခံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊
ဤသဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော- ဟူသော စကား၌။ (ဌတွာ၊ တန့်၍။
စောဒကော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏[1]။ သဗ္ဗာယတနေဟိ၊ အလုံးစုံသော
အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော ဖဿော၊ တခုသောဖဿသည်။ န သမ္ဘော-
တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဧကမှာ အာယတနာပိ၊ တခုသော အာယတန
ကြောင့်လည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ န (သမ္ဘောန္တိ၊
ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။) သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူ၍။ အယုဒ္ဓ
ဧကော၀၊ ဤဖဿတခုကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ဘုရားဟောတော်မူအပ်၏။
သော-ဧကော၊ ထိုဖဿတခုကို။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ နည်း။ ဣတိ၊
သို့။ (စောဒကော၊ သည်။ အာဟ။ ၏။) တတြ-တိဿံ စောဒနာယံ၊ ၌။
ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေတည်း။ ဧတံ၊ ဤသင်
စောဒကဆရာစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံသော
အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော၊ တခုသောဖဿသည်။ န သမ္ဘောတိ၊
ဖြစ်သည်မဟုတ်။ (ဝုစ်ပြန်၍လိုက်) ဧကမှာ ဝါ၊ တခုသော အာယတန
ကြောင့်မူလည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ဖဿတို့သည်။ န သမ္ဘောန္တိ၊
ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ အနေကေဟိ၊ များစွာ
သော အာယတနတို့ကြောင့်။ ဧကော၊ တခုသောဖဿသည်။ သမ္ဘောတိ၊
၏[2]။ ယထာ-ကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ သည်။
စက္ခာယတနာ၊ ကြောင့်ရင်း။ ရူပါယတနာ၊ ကြောင့်ရင်း။ စက္ခုဝိညာဏ-
သင်္ခါတာ၊ သော။ မနာယတနာ၊ ကြောင့်ရင်း။ အဝသေသသမ္ပယုတ္တ-
ဓမ္မာယတနာ စ၊ ဖဿမှကြွင်းသော တံသမ္ပယုတ္တစေတသိကဓမ္မာယတန-
ကြောင့်ရင်း။ သမ္ဘောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။
သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော သောတသမ္ဖဿစသည်တို့၌။ ယထာနုရူပံ၊ အကြင်
အကြင် သောတာယတန စသည်အားလျော်စွာ။ (သမ္ဘဝနံ၊ ဖြစ်သင့်

၁-သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော-ဟု ဧကဝုစ်အားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့် စောဒနာဖွယ် ရှိရကား ဧတ္ထာဟ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကုန်အောင်စုံခြောက်ပါးလုံးကြောင့်သာ မဖြစ်သည်၊ နှစ်ပါးသုံးပါးစသည် အများတို့ ကြောင့်မူကား ဖြစ်သည်ဟူလို၊ ဥဒါဟရဏ်ဆောင်လိုရကား ယထာ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

ခြင်းကို။) ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကိုဆိုအံ့။ (အနက်မရှိ နိပါတ်မျှတည်းဟု ဆိုစကြ၏) တသ္မာ ဝေ၊ ထိုသို့ အနေကာယတနတို့ကြောင့် ကေဖဿ၏ ဖြစ်သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။

(ကောပိ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ-ပုဒ်ဖြတ်၊ ပန-ပုဒ် မဟုတ်) အယံ ဖဿော၊ ဤဖဿသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ကောပိ၊ တခုတည်း ဖြစ်သော်လည်း။ အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ၊ များစွာသောအာယတနတို့ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ များစွာသောအာယတနလျှင် အကြောင်းရှိ၏၊ ဝါ၊ အမွန်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝါ၊ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤသဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော-ဟူသော နိဒ္ဒေသ၌။ တာဒိနာ၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံ ကြုံသော်လည်း တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားသည်။ ကေဝစနနိဒ္ဒေသေန၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။

ကေဝစနနိဒ္ဒေသေနာတိ၊ ကား။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿောတိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ကေဝစနနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ အာယတနေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ ကော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တာဒိနာ၊ သည်။ ဒီပိတော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ ပန၊ ပါး။ အာယတနေသု၊ တို့တွင်။

ပဉ္စ၊ စက္ခွာယတနစသော ငါးပါးသော အာယတနတို့ကို။ တေသံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿစသည် ငါးပါးအပြားရှိသော ဤဖဿအား။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ်၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြရာ၏။ တတော၊ ထိုပဉ္စာယတနမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ကေံ၊ တပါးသောဝိပါက် မနာယတနကို။ တေသံ၊ ဤဝိပါက် မနောသမ္ဖဿအား။ နဝဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယတ္တေ၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။ ဗာဟိရာနိ၊ ဗာဟိရဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ရူပါယတနစသားခြောက်ပါးသော အာယတနတို့ကို။ တေသံ၊ ဤစက္ခုသမ္ဖဿစသော ခြောက်ပါးသော ဖဿအား။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ။ ပစ္စယတ္တေ၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။

တတြ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ့ံသည်ကား။ ဝိဘာဝနာ၊ အနက်ကို ထင်စွာပြခြင်းတည်း။ တာဝ၊ စွာ။ စက္ခွာယတနာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော အာယတနတို့သည်။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒိ-

ဘေဒတော၊ စက္ခုသမ္ဘဿစသော အပြားအားဖြင့်။ ပဋ္ဌဝိဓော၊ သော။ ဖဿော၊ အား။ နိဿယပုရေဇာတိန္ဒြိယဝိပ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပဥ္စာယတနမှ။ ပရံ၊ ၌။ ကော်၊ သော။ ဝိပါကမနာယတနံ၊ သည်။ အနေကဘေဒဿ၊ ကုသလဝိပါကစသော ပဥ္စဒ္ဒါရစသောအားဖြင့် များသောအပြားရှိသော။ ဝိပါကမနောသမ္ဘဿဿ၊ ဒွေပဥ္စဝိညာဉ်နှင့် သမ္ပယုတ်သည် ကြဉ်အပ်သောဝိပါက် မနောသမ္ဘဿအား။ သဟဇာတ။ပ။ အဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဗာဟိရေသု၊ တို့တွင်။ ရူပါယတနံ၊ သည်။ စက္ခုသမ္ဘဿဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပုရေဇာတအတ္ထိအဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဒ္ဒါယတနာဒီနိ၊ တို့သည်။ သောတသမ္ဘဿာဒီနံ၊ တို့အား။ တထာ၊ ထိုရူပါယတနအတူ။ စတုဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ မနောသမ္ဘဿဿ၊ အား။ တာနိ စ၊ ထိုရူပါယတန စသည်တို့သည်၎င်း[၁]။ ဓမ္မာယတနဥ္စ၊ ဓမ္မာယတနသည်၎င်း။ တထာ စ၊ ထိုအာရမ္မဏပုရေဇာတ စသော လေးပါးအပြားဖြင့်၎င်း။ [၂၀၁] အာရမ္မဏပစ္စယမတ္တေနေဝ စ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းမျှဖြင့်သာလျှင်၎င်း။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗာဟိရာနိ၊ ကုန်သော။ ဆ၊ တို့ကို။ ယထာသမ္ဘဝံ၊ စွာ။ တေသံ၊ အား။ ပစ္စယတ္တေ၊ ၌။ ဝိဘာဝယေ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့အပြီးတည်း။

အယံ သဠာယတနပစ္စယာဖဿောတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဖဿပစ္စယာဝေဒနာပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၃။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာပဒေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

စက္ခုသမ္ဘဿဇာဒိကာ၊ ဇ အစရှိကုန်သော။ ဒွါရတော၊ ရအားဖြင့်။ သဠေဝ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဘာဝတော၊

၁-မနောဝ နေသံ ဂေါစရဝိသယံ ပစ္စနုဘဝတိ-ဟု ဟောတော်မူရကား ရူပါယတနစသည် တို့သည် မနောသမ္ဘဿအား ကျေးဇူးပြုသည်ကို သိသာသည်။ (ပြည်)

သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တာ-ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ပဘေဒေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧကူနနဝုတိ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ်ဟူ၍။ ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ မတာ၊ ကုန်၏။

ဧတေဿာပိ ပဒဿ၊ ဤ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ-ဟူသောပုဒ်၏လည်း။ ဝိဘင်ေ၊ ၌။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပ။ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒွါရတော၊ အားဖြင့်။ သင်္ခေပေ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့သော်လည်း။ တာ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဧကူနနဝုတိယာ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ်သော။ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဧကူနနဝုတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။ မတာ၊ ကုန်၏။

(စိတ္တဘေဒေန ဧကူနနဝုတိဝိဓာပိ ဣဓာဓိပ္ပေတာ ဝေါတိ ဒဿေတုံ ဝေဒနာသု ပနာတိအာဒိ ဝုတ္တံ) ပန၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ် အကျယ်ပြားသော်လည်း။ တောသု ဝေဒနာသု၊ တို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာပုဒ်၌။ ဝိပါကသမ္ပယုတ္တာဝ၊ သမ္ပယုတ်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာတ္တိံသ ဝေဒနာ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ဘုရားရှင်သည် အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိ-တေဟိ၊ သုခမိန်တို့သည်။ ဘာသိတာ၊ မိန့်အပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုဗာတ္တိံသဝိပါကဝေဒနာတို့တွင်။ ပဥ္စန္နံ၊ စက္ခုပသာဒစသည် မှီရာရှိကုန်သော ငါးပါးသော ဝေဒနာတို့အား။ ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿ စသော ဖဿသည်။ အဋ္ဌဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဥ္စဒွါရမှိ၊ ၌။ သေသာနံ၊ ပသာဒ ဝတ္ထုက ပဥ္စဝေဒနာမှ ကြွင်းကုန်သော ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာတို့အား။ သော ဖဿော၊ ထိုစက္ခုသမ္ဖဿစသော ဖဿသည်။ (ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။) ဧကဓာ၊ တပါးအဖို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဒွါရေပိ၊ ၌လည်း။ (ကာမာဝစရ-ဝိပါကဝေဒနာနံ၊ တဒါရုံအားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော ကာမာဝစရ ဝိပါက် ဝေဒနာတို့အား။) သော-ဖဿော၊ ထိုသဟဇာတ မနောသမ္ဖဿသည်။ တထာ-အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ပါးအပြားတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တတ္ထ တာသု ဝေဒနာသု၊ တို့တွင်။ ပဥ္စဒွါရေ၊ ၌။ စက္ခုပသာ-ဒါဒိဝတ္ထုကာနံ၊ စက္ခုပသာဒစသည် မှီရာရှိကုန်သော။ ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ စက္ခုသမ္ဖဿာဒိကော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။

သဟဇာတ။ ပ။ အဝိဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌဓာ၊ တို့ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သေသာနံ၊ ပသာဒဝတ္ထုကပဉ္စဝေဒနာမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဧကေကသ္မိံ ဒွါရေ၊ စက္ခုဒွါရ စသော တပါးပါးသောဒွါ၌။ သမ္ပဋိစ္ဆနသန္တီရဏတဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ သော စက္ခုသမ္ဖဿာဒိကော ဖဿော၊ သည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဒွါရေပိ သော တထာတိ၊ ကား။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ မနောဒွါရေပိ၊ ၌လည်း။ တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ (ဝေ-ကြေ) ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရဝိပါကဝေဒနာနံ၊ တို့အား။ သော သဟဇာတမနောသမ္ဖဿသင်္ခါတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ တထေဝ-အဋ္ဌဓာ၊ ထိုဆိုပြီး ရှစ်ပစ္စည်းတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝိပါက်ဝေဒနာတို့အားလည်း။ (သော သဟဇာတမနောသမ္ဖဿသင်္ခါတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ တထေဝ-အဋ္ဌဓာ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။)

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ [၂၀၂] တဒါရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယာ တာ ကာမာဝစရဝေဒနာ၊ အကြင်သို့သော ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ကာမာဝစရ ဝိပါက်ဝေဒနာတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုကာမာဝစရဝိပါက်ဝေဒနာတို့အား။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန-သမ္ပယုတ္တော၊ သော။ မနောသမ္ဖဿော၊ သည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြီးတည်း[၁]။

အယံ ဖဿပစ္စယာဝေဒနာတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

၁-ဝိညာဉ်နာမ်ရုပ် သဠာယတနဖဿဝေဒနာတို့သည် ဥပါဒိန္နဓမ္မချည်းမဟုတ်လော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန သမ္ပယုတ္တဖဿသည် ဥပါဒိန္နမဟုတ်ခဲ့တကား၊ အဘယ့်ကြောင့် ထိုဖဿ၏ ဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုအပ်သနည်း? ပစ္စယံ အနုပါဒိန္နံပိ ကေစိ ဣစ္ဆန္တီတိ ယာ ပနာတိအာဒိနာ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ပယုတ္တဖဿဿ ပစ္စယဘာဝေါ ဝုတ္တော၊ တဉ္စ မုခမတ္တဒဿနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန နယေန သဗ္ဗဿ အနန္တရဿ အနာနန္တရဿ စ ဖဿဿ တဿာ တဿာ ဝိပါကဝေဒနာယ ဥပနိဿယတာ ယောဇေတဗ္ဗာတိ။ ဋီကာ။ ။ပစ္စယံ၊

ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၄။ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

ဣမ၊ ဤလောကဌ၊ ဝါ၊ ဤသာသနာဌ၊ ဝါ၊ ဤဝေဒနာတဏှာ-ပုဒ်ဌ။ (ဋီကာအနက်ချည်း) ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ရူပတဏှာစသောအပြားဖြင့်။ ဆ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီပိတာ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ-တာသု ဆသု တဏှာသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကာ၊ တပါးပါးကို။ ပဝတ္တာကာရတော၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးသုံးပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ပဏ္ဏတ္တိတေန၊ သည်။ မတာ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊ ဤဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ဟူသောပုဒ်ဌ။ သေဋ္ဌိပုတ္တော၊ သေဋ္ဌေးသား။ ဗြာဟ္မဏပုတ္တော၊ ပုဏ္ဏားသား။ ဣတိ၊ သို့။ ပိတိတော၊ အဖမှ။ နာမဝသေန၊ လာသောအမည်၏အစွမ်းဖြင့်။ (အာဂတ-ကြေသည်) ပုတ္တော၊ သားကို။ ဒီပိတော ဝိယ၊ ပြအပ်သကဲ့သို့။ ရူပတဏှာ။ ပ ။ ဓမ္မတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံမှ။ နာမ-ဝသေန၊ လာသောအမည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဌ။ ဆ တဏှာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီပိတာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ တာသု တဏှာသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကာ တဏှာ၊ ကို။ ပဝတ္တိအာကာရတော၊ ဖြင့်။ ကာမတဏှာ၊ ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဇေ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးသုံးပါးအပြားရှိ၏ ဟူ၍။ မတာ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပတဏှာယေဝ၊ ရူပတဏှာသည်ပင်လျှင်။

ပစ္စည်းကို။ အနုပါဒိန္နမ္ပိ၊ ဥပါဒိန္နမဟုတ်သည်ကိုလည်း။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ဥပါဒိန္နမဟုတ်သည်ကိုလည်း ကေစိတို့အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယာ ပနာတိအာဒိနာ၊ ယာ ပန-ဤသို့အစရှိသော စကားဖြင့်။ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနသမ္ပယုတ္တဖဿဿ၊ ၏။ (ဝေဒနာယ၊ အား။) ပစ္စယဘာဝေါ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုမနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းနှင့်ယှဉ်သော ဖဿ၏ ဝေဒနာအား ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သောစကားကို။ မုခမတ္တဒဿနံ၊ အမြွက်မျှကိုပြသောစကားဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧတေန နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဿ၊ အလုံးစုံဝိပါက် ဝိပါက်မဟုတ်သော။ အနန္တရဿ၊ အနန္တရပစ္စည်းလည်းဖြစ်သော။ အနာနန္တရဿ စ၊ အနန္တရပစ္စည်းမဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဖဿဿ၊ ၏။ (တာ-ဌစပ်) တဿာ တဿာ ဝိပါကဝေဒနာယ၊ ထိုထိုဝိပါက်ဝေဒနာ၏။ (ဥပနိဿယ-ဌစပ်) ဥပနိဿယတာ၊ ကို။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ။၎င်းအနက်။ (ပြည်)

ယဒါ၊ ၌။ စက္ခုဿ၊ အား။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂတံ၊ ရောက်သော။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ကို။ ကာမဿာဒဝသေန၊ ကာမဂုဏကို သာယာသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အဿာဒယမာနာ၊ သာယာလျက်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ကာမတဏှာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ၌။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ထိုစက္ခုအားထင်ခြင်းသို့ရောက်သော ရူပါရုံကိုပင်လျှင်။ ဓုဝံ၊ မဖောက်မပြန် ခိုင်ခံ့၏။ သဿတံ၊ မပျက်မစီး မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ သဿတဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘဝတဏှာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ သော။ ရာဂေါ၊ ကို။ ဘဝတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏[၁]။ ပန၊ ပါး။ ယဒါ၊ ၌။ တဒေဝါရမ္မဏံ၊ ကိုပင်လျှင်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာယ၊ သော။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဝိဘဝတဏှာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသဟဂတော၊ သော။ ရာဂေါ၊ ကို။ ဝိဘဝတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဒ္ဒတဏှာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတာ အဋ္ဌာရသ တဏှာ၊ ဤတဆယ့်ရှစ်ပါးသောတဏှာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တာ၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသောတဏှာတို့သည်။ အဇ္ဈတ္တရူပါဒီသု၊ အဇ္ဈတ္တရူပါရုံစသည်တို့၌။ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ဋ္ဌင်း။ (ဗဟိဒ္ဓရူပါဒီသု၊ တို့၌။) အဋ္ဌရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့ဋ္ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတီတာ၊ ကုန်သော။ ဆတ္တိံသ၊ တို့ဋ္ဌင်း။ အနာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဆတ္တိံသ၊ တို့ဋ္ဌင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ဆတ္တိံသ၊ တို့ဋ္ဌင်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌသတတဏှာ၊ တရာ့ရှစ်ဖြာတဏှာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာ၊ တရာ့ရှစ်ဖြာတဏှာတို့ကို။ ပုန၊ ဖန်။ သံခိပမာနာ၊ ချုံးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ ဆ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာမတဏှာဒိဝသေန ဝါ၊ ကာမတဏှာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ကား။

၁-ဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်လျှင် ဒိဋ္ဌိတဏှာယူပါလော? ကြောင့် သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

တိဿော၀၊ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တဏှာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်[၁]။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အဿာဒေန္တာ၊ သာယာနှစ်သက်စုံမက်၍။ ပုတ္တော၊ ၌။ မမတ္တေန-မမ ဣဒန္တိ ကရဏေန၊ ဤကား ငါ၏ဥစ္စာ (ငါ့ဟာ)ဟု ဂေဟာသိတပေမပြုသဖြင့်၊ ဝါ၊ မမတ္တေန သမ္ပိယာယမာနေန၊ မရက်မစက် စုံမက်ချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်။ (သာယာသောတဏှာဖြင့်ဟူလို) ခတိယာ၊ အထိန်းတော်အား။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသောပူဇော်သက္ကာရကို။ ကရောန္တိ ဝိယ၊ သို့။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဝသေန၊ ရူပါရုံစသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ အဿာဒေန္တာ၊ သာယာ၍။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ [၂၀၃] မမတ္တေန-မမ ဣဒန္တိ ကရဏေန၊ ငါ၏ဥစ္စာ (ငါ့ဟာ)ပြုသော တဏှာဖြင့်[၂]။ ရူပါဒိအာရမ္မဏဒါယကာနံ၊ ရူပါရုံစသော အာရုံကို ပေးတတ်ကုန်သော။ စိတ္တကာရဂန္ဓဗ္ဗဂန္ဓိကသူဒတန္တဝါယရသာ-ယနဝိဓာယကဝေဇ္ဇာဒိနံ၊ ပန်းချီဆရာ, စောင်းသမား, နံ့သာသည်, စဖိုသည်, ယက်ကန်းသည်, ဇီဝိတိန္ဒြေ၏တည်ကြောင်းဩဇာတည်းဟူသော ရသာယန ဆေးကိုစီရင်တတ်ကုန်သော ဆေးသမား အစရှိသည်တို့အား[၃]။

၁-ရူပါရုံစသည်တို့၌ အဘိနန္ဒနအားဖြင့် တဏှာဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ဟု သင့်အံ့နည်းဟု၊ ကား ယသ္မာ ပနိမေ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-သမာသ်သာ အလုတ္တရှိသည်မဟုတ်၊ တဒ္ဓိတ်လည်း ရှိသတည်း။ မမ ဣဒန္တိ ကရဏံ မမတ္တံ-ပြု၍ ဏျတ္တတာ ဘာဝေ တု-သုတ်၌ တု-သဒ္ဒါဖြင့် တ္တ-ပစ္စည်း ဆောက်တည်အပ်သတည်း။ (ပြည်)မောဂ် ၂-၁၁၉သုတ်၏ပဉ္စိကာ၌မူ မမာတိ ဂဏှာတိတိ မမော (ငါ့ဥစ္စာဟု ယူသူ)-ဟု ဂဏှာတိ တဒ္ဓိတ်ပြုပြီးလျှင် မမဿ ဘာဝေါ မမတ္တံ-ဟု ဘာဝတဒ္ဓိတ်ပြု၏။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ရသ-သဒ္ဒါသည် ဖလူပစာရအားဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဟောသည်။ ယင်းဥပမာ၌ သားနှင့်ဝေဒနာကို, နို့ရည်အစရှိသည်နှင့် ဝေဒနာ၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံ အစ ရှိသည်တို့ကို, နို့ရည်အစရှိသည်ကိုပေးတတ်သော အထိန်းတော်နှင့် ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံခြောက်ပါးကို ပေးတတ်ကုန်သော ပန်းချီဆရာအစရှိသောသူခြောက်ယောက်တို့ကို ဟပ်လေ၊ ယင်းခြောက်ယောက်တို့တွင်လည်း ပန်းချီဆရာသည် ရူပါရုံကို, စောင်းသမားသည် သဒ္ဒါရုံကို, နံ့သာသည်သည် ဂန္ဓာရုံကို, စဖိုသည်သည် ရသာရုံကို, ယက်ကန်းသည်သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို, ဆေးသမားသည် ဓမ္မာရုံကိုပေးတတ်သောသူဟု အစဉ်အတိုင်းဟပ်၍ယူ။ ယင်းတွင် ဆေးသမားသည် ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ တည်ကြောင်းဩဇာ၏ အစွမ်းဖြင့်ရှင်း ထိုဩဇာ သည် ထောက်ပံ့အပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏အစွမ်းဖြင့်ရှင်း ဓမ္မာရုံကိုပေးတတ်သောသူ ဟူ၍

မဟာသက္ကာရံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သော-တဏှာ၊ ဤတရား၃ရှစ်ဖြာတဏှာသည်၊ ဝါ၊ ကို။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

(အလုံးစုံသောကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝိပါက် ကြိယာ ဝေဒနာတို့ကို ဤ၌လိုအပ်သလော။ ကြောင့် ယသ္မာ စေတ္ထ-စသည်ကို မိန့်သော်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ပုဒ်၌။ ဧကာဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိပါကသုခဝေဒနာ၊ ကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ အား။ ဧကဓာဝ၊ တပါးအဖို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဧကဓာတိ၊ ကား။ ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သုခဝေဒနာသာ တဏှာ၏အကြောင်း ဖြစ်ကောင်းသည်ဟု စကားကျ၍ အဗျာပိတ-ဖြစ်ခဲ့ရကား ယသ္မာ ဝါ-စသည်ကို မိန့်ပြန်ရသော်) ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

ဒုက္ခီ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသောသူသည်။ သုခံ၊ ကို။ ပတ္ထယတိ၊ တောင့်တ၏။ သုခီပိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသော သူသည်လည်း။ ဘိယျော၊ လွန်စွာ။ သုခံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ (ဥပေက္ခာ မလွတ်ပြီလော။ ကြောင့် ဥပေက္ခာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်) ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဥပေက္ခာ၊ ကို။ သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမိစ္စေဝ၊ သုခဟူ၍သာလျှင်။ ဘာသိ-တာ၊ ဟောအပ်၏။ (ဝေဒနာသုံးပါးလုံးပင် တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်ချည်းဟူလို။ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြခြင်းငှါ တဏှာယ ပစ္စယာ စသည်ကို မိန့်သော်)

မှတ်လေ။ ဝေဇ္ဇော ရသာယတနော၀ာဝသေန တဒုပတ္ထမ္ဘိတဇီဝိတဝသေန စ ဓမ္မာရမ္မဏာဿ ဒါယကောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ။ ။ဝေဇ္ဇော၊ ဆေးသမားကို။ ရသာယတနော၀ာဝသေန၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏တည်ကြောင်းဖြစ်သော ဩဇာ၏အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ တဒုပတ္ထမ္ဘိတဇီဝိတဝသေန စ၊ ထိုဩဇာသည်ထောက်ပံ့အပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ၏အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ ဓမ္မာရမ္မဏာဿ၊ ကို။ ဒါယကောတိ၊ ပေးတတ်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ငှင်းအနက်။ ။ရသာယတနော၀ာ-ဝသေနာတိအာဒိ ဓမ္မာရမ္မဏသရူပဒဿနံ။ မဓု။ ။ဩဇာ, ပါန, ဇီဝိတ ဤသုံးပါးသည် ဓမ္မာရုံတည်း။ (ပြည်) ရသာယနဆေး၏အစွမ်းကို မဟာဋီ ၁-၆၄ ၌ "ရသာယ ဘူတံ ဟိ ဘေသဇ္ဇံ သုစိရမ္ပိ ကာလံ ဇီဝိတံ ပဝတ္တေတိယေဝ-ဟု ပြဆိုထား၏။ (ဆ-သံ-သော)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိယောပိ၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ တဏှာယ။ အား။ ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ ဣတိ၊ ဟူ၍။ မဟေသိနာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (တနည်း) ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ မဟေသိနာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏[၁]။

(ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ-ဟူသော စကားဖြင့် ဝေဒနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ် အလုံးစုံအား ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပစ္စယုပ္ပန် တဏှာ ဖြစ်သင့် သည်ချည်းလော။ ကြောင့် ဝေဒနာပစ္စယာ စာပိ- စသည်ကို မိန့်သော်)

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဝေဒနာပစ္စယာပိ၊ ဝေဒနာ အကြောင်းရှိသော်လည်း။ (တနည်း) ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇမာနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုသယံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ တဏှာ၊ သည်။ ဝုသိမတော၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်ဟူသောဗြဟ္မစရိယရှိသော၊ ဝါ၊ သုံးအပ် ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီး သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤ၌ရွေ့ အပြီး တည်း[၂]။

အယံ ဝေဒနာပစ္စယာတဏှာပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

၁-ယသ္မာ ဝါ- အစရှိသောပါဌ်ဖြင့် သက်သက်ဝိပါက် သုခဝေဒနာသည်သာလျှင် ဥပ- နိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည်မဟုတ်၊ သုံးပါးသောဝိပါက် ဝေဒနာတို့သည်လည်း ဝိသေသအားဖြင့် တဏှာ၏ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်ကုန်၏၊ သာမန်အားဖြင့်ကား ဝိပါက်မှတပါးသောဝေဒနာ တို့သည်လည်း တဏှာ၏ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်ကုန်သေး၏ဟူသောအနက်ကို ပြ၏။ ဥပေက္ခာ ပန သန္တတ္တာ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ဥပေက္ခာသည်လည်း သုခကဲ့သို့ လွန်စွာအလိုရှိသည်၏ အစွမ်း ဖြင့် တဏှာ၏ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟူလို။ ဥပေက္ခာကိုနှစ်ပါးခွဲဝေ၍ ဋီကာတထွေ ကြံပြန်လိုရကား ဥပေက္ခာ ပန အကုသလဝိပါကဘူတာ အနိဋ္ဌတ္တာ ဒုက္ခေ အဝရောဓေတဗ္ဗာ၊ ဣတရာ ဣဋ္ဌတ္တာ သုခေတိ သာ ဒုက္ခံ ဝိယ သုခံ ဝိယ စ ဥပနိဿယပစ္စယော ဟောတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ-မိန့်သော်။ (ပြည်) ဤ၌ နောက်ဆုံးထုတ်ပြသော ဋီကာပါဌ်ဖြင့် "အကုသလ ဝိပါက် ဥပေက္ခာကို အနိဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခ၌သွင်းအပ်၏၊ ကုသလဝိပါက်ဥပေက္ခာကို ဣဋ္ဌဖြစ်သောကြောင့် သုခ၌သွင်းအပ်၏၊ ထိုကြောင့် ဥပေက္ခာသည် ဒုက္ခကဲ့သို့ရင်း သုခကဲ့သို့ ရင်း တဏှာအား ကျေးဇူးပြုသည်"ဟု ယူသင့်ကြောင်းကို ပြ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဤအရာ၌ဖွင့်ပြသော ဋီကာ၏ အနက်ကား–ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဿ၊ ရာဂကင်းသူမကင်းသူအလုံးစုံသော။ ဝေဒနာဝတော၊ ဝေဒနာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်

တဏှာပစ္စယာဥပါဒါနပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၅။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနပဒေ၊ ဌ။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။

အား။ ပစ္စယဿ၊ အကြောင်းဖြစ်သောဝေဒနာ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ကြောင့်။ တဏှုပ္ပတ္တိ-ပသင်္ဂေ၊ တဏှာဖြစ်ခြင်း၏လျှဉ်းပါးခြင်း (ရောက်ခြင်း) သည်။ သတိ၊ သော်။ တံနိဝါ-ရဏတ္ထံ၊ ထိုလျှဉ်းပါးခြင်းကိုတားမြစ်ခြင်းငှါ။ ဝေဒနာပစ္စယာ စာပီတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အနုသယယသဟာယာ၊ အနုသယတည်းဟူသောအဖော်ရှိသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနဿ၊ ဤသို့သော ပါဌ်၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ အတိပ္ပသင်္ဂနိဝတ္တိ၊ လိုအပ်သောအနက်ကို လွန်၍ဖြစ်သော လျှဉ်းပါးခြင်းကိုနှစ်စေခြင်းသည်။ ကာတုံ၊ ငှါ။ န သက္ကာ နနု၊ မတတ်ကောင်းသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ စေ၊ ဆိုငြားအံ့။ န၊ ထိုစကားသည်မသင့်၊ ဝါ၊ မတတ်ကောင်းသည် မဟုတ် တတ်ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝဋ္ဋကထာယ၊ ဝဋ်ကိုဆိုရာဖြစ်သောစကား၏။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဝဋ္ဋဿ၊ ဝဋ်၏။ အနုသယဝိရဟော၊ အနုသယကင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ အနုသယယသဟိတာဝ၊ အနုသယနှင့်တကွဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာ တဏှာယ ဟောတိ-တို့ကား သေသ) ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောသည်။ အတ္ထတော။ အတ္ထာပတ္တိ အားဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေ အပ်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ အနုဝတ္တမာနတ္တာ၊ လိုက်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုသယယသဟိတာဝ၊ အနုသယနှင့်တကွဖြစ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာ-ယတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာတိ ဧတ္ထ၊ ဌ။ ဝေဒနာပစ္စယာ ဧဝ ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ န ဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ အယံ နိယမော၊ ဤသို့သောမှတ်ခြင်းကို၊ ဝါ၊ ဤသို့သောဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆိတော၊ လိုအပ်၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ နိယမော၊ ကိုကား၊ န ဣစ္ဆိတော၊ အပ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ "ဝေဒနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်တဏှာဖြစ်၏ ဝေဒနာနှင့် ကင်း၍တဏှာမဖြစ်" ဟူ၍ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏှာ-ပုဒ်၌။ အတိပ္ပသင်္ဂေါ၊ လိုအပ်သောအနက်ကိုလွန်၍ဖြစ်သော လျှဉ်းပါးခြင်း သည်၊ ဝါ၊ လွန်၍ရောက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သိအပ်၏။ ဝုသိမတောတိ၊ ကား။ ဝုသိတဝတော၊ သုံးအပ်ပြီးသောသီတင်းရှိသော။ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယ-ဝါသဿ၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်တည်းဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို သုံးခြင်းရှိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝုဿတိ၊ သုံးအပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေဿ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝုတ္တော၊ သုံးအပ်ပြီးသော။ သော ဝုံသိ၊ ထိုဝုသိဟုဆိုအပ်သောမဂ်သည်။

ဥပါဒါနာနိ၊ တို့သည်။ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့ကို။ အတ္ထဝိဘာဂတော၊ အနက်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရာ၊ ဥပါဒါန်မည်သောဓမ္မ၏အကျဉ်းအကျယ်အားဖြင့် ရင်း။ ကမတော စ၊ အစဉ်အားဖြင့်ရင်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ပြရာ၏။

တတြ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ အယံ၊ ကား။ ဝိဘာဝနာ၊ တည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ရင်း။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ ရင်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ရင်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤတဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါန-ပုဒ်၌။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဥပါဒါနာနိ၊ ဥပါဒါန်မည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အတ္ထဝိဘာဂေါ၊ အနက်ကိုဝေဖန်ခြင်းတည်း၊ ဝါ၊ သရုပ်ကိုဝေဖန်ခြင်းတည်း။ (ယံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။) ဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ စသော ဝတ္ထုကာမဟု ဆိုအပ်သော။ ကာမံ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်၏၊ ဝါ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။) ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏။ သော-သဘာဝေါ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ကာမော စ၊ အလိုရှိတတ်သည်ဖြစ်၍ ကာမမည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါနဉ္စ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန်မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့သော ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကြောင့်လည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဥပါဒါနန္တိ၊ ကား။ ဒဠှဂ္ဂဟဏံ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်သော တရားတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပသဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဥပါယာသဥပကဋ္ဌာဒီသု၊ တို့၌။ ဥပသဒ္ဒေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဒဠှတ္ထော၊ ဒဠှအနက်ရှိ၏[၁]။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သာ-ဓမ္မဇာတိ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဒိဋ္ဌိ စ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် မြင်တတ်သည်

အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုသိမာ၊ မည်၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာရ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပရိနိဋ္ဌိတဝါသတ္တာ၊ ပြီးပြီးသော သုံးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုသီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေသ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံဝုသိ၊ ထိုသုံးပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုသိမာ၊ မည်၏။ ဋီကာ၏အနက်။ (ပြည်)

၁-ရှေးဝိကပ်၌ ကာမံ-ပုဒ်ကို ကာမိယတီတိ ကာမော၊ တံ ကာမံ-ဟု ကမ္မသာဓ်ပြု၍ ဝတ္ထုကာမရစေ၊ မြဲစွာစွဲလမ်း၏ဟူသည် မလွတ်လိုပဲ မြဲစွာသာယာသည်ဟူလို။ ဒဠှ အဿာဒေတီတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ ကိတန္တသမာသ်ကိုပြပြီး၍ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို

ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိမည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါနဉ္စ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန်မည်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးဖြစ်သောဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဿတော အတ္တာ စ လောကော စာတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ပုရိမဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိကို။ (သဿတဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဂဏှန္တီ၊ ယူသည်ဖြစ်၍။) ဥတ္တရဒိဋ္ဌိ၊ နောက်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်၏[၁]။ တထာ၊ ပါး။ (အသုဒ္ဓိမဂ္ဂဘူတံ၊ စင်ခြင်း၏အကြောင်းမဟုတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။) သီလဗ္ဗတံ၊ နွားစသည်တို့၏အလေ့အကျင့်ကို။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါတိ၊ စင်ခြင်း၏အကြောင်းဟူ၍။ ဥပါဒိယတိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ တံ-ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ သီလဗ္ဗတဉ္စ၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်သည်လည်း၊ ဝါ၊ နွားစသည့်တို့၏ အလေ့အကျင့်ကို စွဲလမ်းသော မိစ္ဆာအယူသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ ဥပါဒါနဉ္စ၊ ဥပါဒါန်မည်သည်လည်း။

ပြပြန်လိုရကား ကာမော-စသည်ကို မိန့်သော်။ ယင်းဝါကျ၌ ကာမေ-ပုဒ်ကို ကာမေတီတိ ကာမော-ဟုကတ္တုသာဓနပြု၍ ကိလေသကာမ ရစေ။ ကာမော စ သောတိ တွေ ကတ္တုသာဓနော ကိလေသကာမဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ၎င်း။ ဥပါဒါန-သဒ္ဒါကိုကား ဝိကပ် နှစ်ပါးစုံ၌ ကတ္တုသာဓနချည်းပြုလေ၊ ဥပါဒါနသဒ္ဒေါ ပန ဥဘယတ္ထာပိ ကတ္တုသာဓနော၀။ ၎င်း ။ဥပ-သဒ္ဒါ၏ဥပဂမနတ္ထ, ဒါ-ဓာတ်၏ဒါနတ္ထစသည်တို့ကို စင်စေလိုရကား ဥပါဒါနန္တိ ဒဠှဂ္ဂဟဏံ-မိန့်သော်။ ဒဠှာဒါနံ-မဆိုစကောင်းလော။ ကြောင့် ဒဠှတ္ထော ဟိ ဧတ္ထ ဥပ-သဒ္ဒေါ-မိန့်သော်။ ဒဠှတ္ထဟူသည်လည်း ဘုသတ္ထပင်တည်း။ ဘုသော အာယာသော ဥပါယာသော ဘုသံ ကုဋ္ဌံ ဥပကုဋ္ဌံ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့တည်းဟု ပြလိုရကား ဥပါယာသ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ဒိဋ္ဌုပါဒါန်၏အဖွင့်၌ ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ကို ရှေးဦးမိန့်လေသည်ကား ဥပါဒါန-၏ အရ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုထင်စေသည်၊ ဥပါဒါန-၏အရ ဒိဋ္ဌိဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဒိဋ္ဌိံ ဥပါ-ဒိယတီတိ ဝါ-ဟူသော ဒုတိယဝိကပ်ကိုမိန့်လေသနည်း? ကြောင့် သဿတော-စသည်ကို မိန့်သည်။ အတ္တဂဟဏသည် အတ္တဝါဒုပါဒါန်ဖြစ်၍ သဿတော အတ္တာ စ-ဟူသော စကားသည် ဤဒိဋ္ဌုပါဒါန်အရာ၌ လိုရင်းမဟုတ်၊ သဟစရိတအားဖြင့်သာလျှင် ပါသည်။ သဿတော လောကော စ၊ ဟူသောစကားသည်သာလျှင်။ ဤဒိဋ္ဌုပါဒါန်ကိုဆိုရာ၌ လိုရင်း ဖြစ်သည်ဟု ဋီကာ၌ဆိုသည်။ (ပြည်)

၂-ထိုသီလဗ္ဗတနှင့် သဟစရိတဖြစ်သော ပရာမာသသည်လည်း သီလဗ္ဗတပင်တည်းဟု ပြလိုရကား သီလဗ္ဗတဉ္စ-စသော နောက်ဝိကပ်ကို မိန့်ပြန်သည်။ ယင်းသို့သော် ဂေါသီလ ဂေါ၀တစသည်သည် ဥပါဒါန်မဟုတ်ခဲ့၊ အသို့လျှင် သမာနာဓိကရဏဖြစ်လေအံ့နည်း? ကြောင့် ဂေါသီလဂေါ၀တာဒီဟိ-စသည်ကိုမိန့်သည်။ (ပြည်)

ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဂေါသီလဂေါဝတာဒီနိ၊ နွားတို့၏အလေ့ နွားတို့၏အကျင့် စသည်တို့ သည်၊ ဝါ၊ နွားတို့၏အလေ့ နွားတို့၏အကျင့်စသည်တို့ကို သုဒ္ဓိမဂ္ဂဟု မှားသောအားဖြင့် စွဲလမ်းသော မိစ္ဆာအယူတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နွားတို့၏ အလေ့အကျင့်စသည်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှစင်ခြင်းသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။) ဣတိ၊ သို့။ အဘိနိဝေသတော၊ ပြင်းစွာအမှား နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သယမေဝ၊ ပင်လျှင်။ ဥပါဒါနာနိ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတေန-သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်။ (သော သဘာဝေါ၊ သည်။) ဝါဒေါ၊ မည်၏။ [၂၀၄] ဧတေန-ဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိယန္တိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထိုသို့စွဲလမ်းကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ ကိံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ နည်း။ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ၊ မြဲစွာ မူလည်းစွဲလမ်းကုန်သနည်း [၁]။ (ကံကိုမေးသည်) အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒိယန္တိ ဝါ၊ ကုန်၏။ (ဖြေသည်) အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ ဝါဒုပါဒါနံ၊ ဆိုကြောင်း မြဲစွာစွဲလမ်းကြောင်းတည်း။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ကြောင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေန-ဓမ္မဇာတေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (အတ္တဿ၊ အနက်၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။) အတ္တဝါဒမတ္တမေဝ၊ အတ္တ ဟူသော စကားမျှကိုသာလျှင်၊ ဝါ၊ စကား၏ အကြောင်းမျှဖြစ်သော အတ္တကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဥပါဒိယန္တိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။) အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ မည်၏ [၂]။

၁-ဝါဒသဒ္ဒေါ်ပါတံ ဝါဒမေဝ ဝါ ဥပါဒါနံ ဝါဒုပါဒါနံ၊ အတ္တနော ဝါဒုပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြလိုရကား ကိံ ဝဒန္တိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ အတ္တသည် ဝဒန္တိ ဥပါဒိ-ယန္တိ-ကြိယာနှင့်စပ်သော် ကံ,ကရဏသာဓ်ပြုပြီးသော ဝါဒေါ ဥပါဒါနံ-တို့နှင့်စပ်သော် သမ္ဗန်၊ ထိုကြောင့် ကရဏသာဓ်၊ အဓိကရဏသာဓ်၊ နောက်ပုဒ်မှတ်မူ၊ ရှေးပါဌ်ဆဋ္ဌီ၊ တွဲမြဲပြီ-ဟု ဆရာတို့ဆိုကုန်၏။ အတ္တသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိခဲ့ရကား အဘယ်သို့လျှင် စွဲလမ်းနိုင်အံ့နည်း၊ ယင်းသို့ ပဌမဝိကပ်၌ အပြစ်ကိုမြင်ရကား အတ္တဝါဒမေဝ ဝါ-စသော ဒုတိယဝိကပ်ကိုမိန့်သည်။

၂-အတ္တဝါဒဿ ဥပါဒါနံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ-ပြူ။ အတ္တဝါဒဟူသည်လည်း စင်စစ် ပရမတ္ထ အားဖြင့် အတ္တမရှိရကား အတ္တဟူသောစကားမျှကိုပင် အတ္တဟူ၍ မြဲစွာစွဲလမ်းကုန်သတည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကတို့သည်ဆိုအပ်ကုန်သော နိစ္စ သုဘ ဤသို့စသောစကားတို့၏ရင်း ဒိဋ္ဌိကင်း

အယံ၊ ကား။ တာဝ၊ စွာ။ တေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏။ အတ္ထဝိဘာဂေါ၊ အနက်ကို ဝေဖန်ခြင်းတည်း။

ပန၊ ပါး။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရေ၊ တွင် [၁]။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကာမုပါဒါန်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ (တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ ဝုစ္စတိ-၌စပ်) ကာမေသု၊ ငါးပါးသောကာမဂုဏ်တို့၌။ ယော ကာမစ္ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်တောင့်တသော ကာမဟူသော ဆန္ဒသည်။ (န ကတ္တုကမျတာဆန္ဒော၊ န စ ဓမ္မဆန္ဒော၊ လှန်) ယော ကာမရာဂေါ၊ အကြင်ကာမဟုဆိုအပ်သော တပ်စွန်းတတ်သော လောဘသည်။ ယာ ကာမနန္ဒီ၊ အကြင်ကာမဟူသော နှစ်သက်တတ်သော လောဘသည်။ ယာ ကာမတဏှာ၊ အကြင်ကာမဟူသော အာရုံကို ဆာလောင်တောင့်တတတ်သော လောဘသည်။ ယော ကာမသ္နေဟော၊ အကြင်ကာမဟူသော စေးကပ်တတ်သော လောဘသည်။ ယော ကာမ-ပရိဠာဟော၊ အကြင်ကာမဟူသော ပူပန်စေတတ်သော လောဘသည်။ ယာ ကာမမုစ္ဆာ၊ အကြင်ကာမဟူသော တွေဝေမိန်းမောစေတတ်သော လောဘသည်။ ယံ ကာမဇ္ဈောသာနံ၊ အကြင်ကာမဟူသော မျို၍ပြီးဆုံးစေတတ်သော လောဘသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤယော ကာမေသု ကာမစ္ဆန္ဒော-စသည်ဖြင့်ဆိုအပ်သော တရားအပေါင်းကို။ ကာမုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣတိ-ကြေသည်) အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သင်္ခေပတော၊ အားဖြင့်။ တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ၊ တဏှာ၏ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပုရိမတဏှာဥပနိဿယပစ္စယေန၊ ရှေးတဏှာဟူသော ဥပနိဿယပစ္စည်းကြောင့် [၂]။ ဒဠှသမ္ဘူတာ၊ မြဲမြံ

ကုန်သောသူတို့သည် ဆိုအပ်ကုန်သော ဂဂနကုသုမ ကောင်းကင်ပန်းစသော လောကဝေါဟာရစကားတို့၏ရင်း အကြောင်းဖြစ်သောဝတ္ထုသည် ဝါစာဝတ္ထုမတ္တမည်သတည်း၊ အရကောက်သော် ပရမတ္ထအားဖြင့် တရားကိုယ်မရှိ စင်စစ်မိမိတို့ထင်အပ်သော အာရုံမျှပင်တည်း။ (ပြည်)

၁-ကာမုပါဒါနံ သင်္ခေပတော တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ၊ သေသုပါဒါနတ္တယံ ပန သင်္ခေပတော ဒိဋ္ဌိ-မတ္တမေဝ။ ဝိတ္ထာရတော ပန ဟူ၍ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရ သမုဒါယမှ ထိုအပေါင်း၏အစိတ်ဖြစ်သော သင်္ခေပကိုရင်း ဝိတ္ထာရကိုရင်း ထုတ်သောကြောင့် နိဒ္ဓါရဏ၌ဘူမဝစနဖြစ်သတည်း။ (ပြည်)

၂-ဒဠှာယ ဘာဝေါ ဒဠ္ဟတ္တံ၊ တဏှာယ ဒဠ္ဟတ္တံ တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ-ဟုပြု၍ တဏှာ၏ဒဠှဂါဟသတ္တိကို မုချပဓာနကောက်ယူအံ့စိုးရကား တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ နာမ-စသည်ကိုမိန့်သည်။ တဏှာဟူက အတူတူသာဖြစ်ကောင်းလျက် အသို့မူ၍ ဒဠှသမ္ဘူတာ ဥတ္တရတဏှာ-ဟု မိန့်လေသနည်း? ကြောင့် ပုရိမတဏှာ ဥပနိဿယပစ္စယေန-မိန့်ရပြန်သည်။ (ပြည်)

သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥတ္တရတဏှာဝ၊ နောက်ဖြစ်သော တဏှာဒြပ်သည် သာလျှင်။ တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ နာမ၊ တဏှာဒဠ္ဟတ္တမည်၏။ နု၊ တဏှာ၏ ဒဠ္ဟဂ္ဂါ-ဟသတ္တိသည် ပဓာနအားဖြင့် တဏှာဒဠ္ဟတ္တမမည်[၁]။ (သကဝါဒမှ တပါး ကေ‌ စိဝါဒကို ပြလိုရကား ကေစိ ပနာဟု-စသည်ကို မိန့်သော်) ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုအံ့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာ၊ မရောက်သေး သော အာရုံကိုတောင့်တသော လောဘသည်။ တဏှာ၊ မည်၏။ (အာ-ရမ္မဏေ ပရိတဿနဘာဝတော၊ အာရုံကို တောင့်တတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။) အန္ဓကာရေ၊ အမိုက်မှောင်၌။ စောရဿ၊ ၏။ ဟတ္ထ-ပသာရဏံ ဝိယ၊ ဥစ္စာထုပ်ကို စမ်းခြင်းငှါ လက်ကိုဆန့်တန်းခြင်းကဲ့သို့ တည်း။ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ရောက်ပြီးသောအာရုံကို စွဲလမ်းသော လောဘသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ (အာရမ္မဏေ ဒဠ္ဟဂ္ဂဟဏဘာဝတော၊ အာရုံကို မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) တဿေဝ၊ ထို ခိုးသူ၏သာလျှင်။ ဘဏ္ဍဂ္ဂဟဏံ ဝိယ၊ စမ်းမိသောဘဏ္ဍာကို မြဲစွာကိုင်ခြင်း ကဲ့သို့တည်း။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတဏှာဥပါဒါန်တရား နှစ်ပါးတို့သည်။ အပ္ပိစ္ဆ-တာသန္တုဋ္ဌိတာပဋိပက္ခာ စ၊ အလိုနည်းသည်၏ အဖြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်, ထင်ရှားရှိသော ဥစ္စာဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏အဖြစ်၏ ဆန့်ကျင့်ဖက် တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဝိသယာဘိမုခဘာဝတော၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ ဟုတွာ အတြိစ္ဆတာ-ဘာဝတော၊ တဏှာဒဠ္ဟတ္တဖြစ်၍ ထိုထိုအာရုံကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။) (အစဉ်အတိုင်းဟိတ်) တထာ-တေ ဓမ္မာ၊ ထို တဏှာဥပါဒါန် တရားနှစ်ပါးတို့သည်။ ပရိယေသနာရက္ခဒုက္ခမူလာ၊ ရှာမှီး ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမူလ, စောင့်ရှောက်ရခြင်း

၁-အမိပ္ပါယ်ကား ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ-၌ ဥဒ္ဒိသီယတေတိ ဥဒ္ဒေသော-ဟု ကမ္မသာဓနပြု ငြားသော်လည်း အကျဉ်းပြအပ်သောကံဒြပ်ကိုမရ၊ ဘာဝပ္ပဓာနကမ္မသာဓနဖြစ်၍ အန္တတ္ထ ကြိယာကိုရသည်ဟု သိစေခြင်းငှါ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗတံ အာဂစ္ဆန္တိ-ဖွင့်ရသကဲ့သို့ရင်း သဒေဝ-ကဿ လောကဿ သာသနတော သတ္ထာ-၌ သာသတီတိ သာသနော-ဟု ကတ္တုသာဓနပြုငြား သော်လည်း ဆုံးမတတ်သော ကတ္တားဒြပ်ကိုမရ၊ ဘာဝပ္ပဓာနကတ္တုသာဓနဖြစ်၍ အန္တတ္ထ ကြိယာကိုရသတည်းဟု သိစေခြင်းငှါ သာသနတော အနုသာသနဘာဝတော-ဖွင့်ရသကဲ့ သို့ရင်း ဘာဝပ္ပဓာနကမ္မသာဓန ကတ္တုသာဓနရှိသကဲ့သို့ ဒဗ္ဗပဓာနဘာဝသာဓနဘာဝ တဒ္ဓိတ်သည်လည်း ရှိခဲ့ရကား ဘာဝတဒ္ဓိတ်မူသော်လည်း ဒြပ်ကိုပဓာနအရယူဟု သိစိမ့် သောငှါ တဏှာဒဠ္ဟတ္တံ နာမ။ပ။ ဥတ္တရတဏှာဝ-မိန့်သော်။ (ပြည်)

ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမူလတို့သည်လည်း။ (ဟောန္တိ၊) ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟု၊ ကုန်၏[၁]။) ပန၊ ပါး။ သေသုပါဒါနတ္တယံ၊ ကာမုပါဒါန်မှကြွင်းသော ဒိဋ္ဌုပါဒါန်, အတ္တဝါဒုပါဒါန်, သီလဗ္ဗတုပါဒါန် သုံးပါးအပေါင်းသည်။ သဒ်ေပတော၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌိမတ္တမေဝ၊ ဒိဋ္ဌိမျှသည် သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ရူပါဒီသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တအဋ္ဌသတပဘေဒါယပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော တရာ့ရှစ်ပါး အပြားရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဒဠှဘာဝေါ၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကာမုပါဒါနံ၊ မည်၏[၂]။ ဒသဝတ္ထုကာ၊ ဆယ်ပါးသောဝတ္ထုရှိသော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တတ္ထ ကတမံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ? နတ္ထိ ဒိန္နံ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ နတ္ထိ ဟုတံ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ။ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ။ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိကံ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ ဂါဟော ပတိဋ္ဌာဟော အဘိနိဝေသော ပရာမာသော ကုမ္မဂ္ဂေါ မိစ္ဆာ-ပထော မိစ္ဆတ္တံ တိတ္ထာယတနံ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဒိဋ္ဌု-ပါဒါနန္တိ[၃]၊ ယူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်းဟူမူကား။ ဒိန္နံ၊ ဒါန၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယိဋ္ဌံ၊ မဟာဝိဇိ-တာဝီစကြာမင်း၏ ယစ်ကြီးနှင့်တူသော ယစ်ကြီးပူဇော်ခြင်းအကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟုတံ၊ အာဟုနပါဟုနမင်္ဂလကြိယာ၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊

၁-ပရိယေသနဒုက္ခမူလံ တဏှာ အပ္ပတ္တဝိသယပတ္ထနာဘာဝတော၊ အာရက္ခဒုက္ခမူလံ ဥပါ-ဒါနံ သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏဘာဝတော-ဟု ယထာက္ကမဟိတ်နှင့်တကွမှတ်။ (ပြည်)

၂-ဒဠှဘာဝေါ-ပင်ဆိုသော်လည်း ဒဗ္ဗပဓာနဘာဝဖြစ်၍ ပုရိမတဏှာ ဥပနိဿယပစ္စည်းဖြင့် ဒဠှသမ္ဘူတဥတ္တရတဏှာဖြပ်ကိုပင် ကာမုပါဒါန်ဟူ၍မှတ်။ (ပြည်)

၃-ဝိဘင်းပါဠိတော်မှယူ၍ ပေယျာလပါဖော်ထားသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ရှိ[၁]။ သုကတဒုက္ကဋာနံ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ, ဆယ်ပါးသော အကုသလကမ္မပထဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးစက်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးရင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရော လောကော၊ တပါးသော လောကသည်[၂]။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မာတာ၊ အမိ၌ပြုအပ်သော ကောင်းမှု မကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိတာ၊ အဖ၌ပြုအပ်သောကောင်းမှုမကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဩပပါတိကာ၊ ပုရိမဘဝမှစုတေ၍ ပစ္ဆိမဘဝ၌ ကျခြင်းဖြစ်ခြင်း အလေ့ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်[၃]။ ယေ၊ အကြင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ ဣမဉ္စ လောကံ၊ ဤမျက်မြင်ပစ္စုပ္ပန်လောကကိုရင်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ မျက်ကွယ်တမလွန်လောကကိုရင်း။ သယံ-အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အဘိညာ-အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ၊ ဟောကြားခြင်းငှါစွမ်းနိုင်ကုန်၏။ (သတ္တိအနက် အတွင်းဝင်သော ပုဒ်တည်း) တေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ အပြောနှင့် အကျင့်ကောင်းမွန် ဖြောင့်မှန်စွာဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ အနုလောမပဋိပဒါကို ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ဓမ္မိကဖြစ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့

၁-ပင့်ဖိတ်၍ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းခြင်းသည် အာဟုနမည်၏၊ ရောက်လာသောဧည့်သည်တို့အား ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်းသည် ပါဟုနမည်၏၊ သားသမီးတို့ကို ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပေးခြင်းစသည်တို့၌ မင်္ဂလာအလို့ငှါ ကျွေးမွေးပေးလှူခြင်းသည် မင်္ဂလကြိယာ-မင်္ဂလာပြုခြင်းမည်၏။ ဋီကာအဖွင့် (ဆ-သံ-သော)

၂-ပရလောကော-တမလွန်လောကသည်-ဟု ပြည်မူရင်း၌ ပြန်ထား၏၊ အများအားဖြင့် ထိုအတိုင်းပင် ပြန်လေ့ရှိကြ၏။ သို့သော် တမလွန်ဟူသည်မှာ နောင်ဘဝကိုဆိုသည်၊ ထိုနောင်ဘဝသည်လည်း လူ့ဘဝလည်းဖြစ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဣဓလောကနှင့်မကွဲပဲ ရှိလေရာ၏။ ထိုပြင် ပရလောက၌ တည်သူသည် ဤလောကသို့ မလာရောက်နိုင်ဟုယူသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်ရင်း လာရောက်နိုင်သည်ဟုယူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိနှင့်ရင်း နှိုးနှောကြည့်လျှင် တမလွန်ဘဝမှ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့ လာရိုးမရှိသောကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိက သဘာဝကျသကဲ့သို့ဖြစ်လေရာ၏။ ထို့ကြောင့် ပရလောက၏အရ နတ်လောက တိရစ္ဆာန်လောကစသော တပါးသောလောကဟု ယူခြင်းသည်သာလျှင် သင့်မြတ်ပေသည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဘဝဟောင်းမှသေ၍ ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ သေပြီးလျှင်လုံးဝမရှိတော့ပဲ ပြတ်စဲသွားသည်ဟု ဆိုလိုသော မိစ္ဆာအယူဖြစ်ပုံကိုပြသော စကားဖြစ်သည်။ ဩပပါတိကာ၊ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်-ဟု အနက်ပေးသည်မှာ ထိုပါဠိ၏အဖွင့်ဋီကာနှင့်မညီသောကြောင့် မှားသည်။ (ပြည်)

သည်။ လောကေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဝေရူပါ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နတ္ထိ ဒိန္နံ စသည်ဖြင့် အယူမှားသော သဘောရှိသော။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မိစ္ဆာအယူသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏[၁]။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၌ အတွင်းဝင်သော ဖောက်ပြန်သောအမြင်သည်။ ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ (လွန်နိုင်ခဲသောသဘောကြောင့်) မိစ္ဆာအယူဟူသော ခဲယဉ်းသောတောသည်။ ဒိဋ္ဌိကန္တာရော၊ (ရှုံ့ရှာခြင်းနှင့်တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွဖြစ်သော သဘောကြောင့်) ခရီးခဲနှင့်တူသော မိစ္ဆာအယူသည်၊ ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူဟူသော ခရီးခဲသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိသုကာယိကံ၊ (သမ္မာအယူကို ထိုးလျှိုတတ် ဆန့်ကျင်တတ်သော သဘောကြောင့်) မိစ္ဆာအယူဟူသော ငြောင့်တံကျင်သည်၊ ဝါ၊ ငြောင့်တံကျင်သဖွယ် ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူသည်။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ၊ (ရံခါသဿတ-ရံခါဥစ္ဆေဒကို ယူတတ်၍ အာပ်မကျ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍) တုန်လှုပ်သော မိစ္ဆာအယူသည်၊ ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူဟူသော ဖောက်ပြန်တုန်လှုပ်သော အမြင်သည်။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနံ၊ မိစ္ဆာအယူဟူသော သံယောဇဉ်သည်။ ဂါဟော (မိကျောင်းစသည်တို့သည် သတ္တဝါကို ကိုက်ဖမ်းသကဲ့သို့) အာရုံကိုမြဲစွာကိုင်တတ် ဖမ်းတတ်သော သဘောသည်။ ပတိဋ္ဌာဟော-ပတိဋ္ဌဟိတ္វာ ဂါဟော၊ အားသန်စွာ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် မြဲစွာတည်၍ စွဲလမ်းတတ်သောသဘောသည်။ အဘိနိဝေသော၊ (အနိစ္စစသည်ကိုလျက် နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းတတ်သော သဘောသည်။ ပရာမာသော၊ အနိစ္စသော အမှန်သဘောမှတပါး နိစ္စစသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သောတရားသည်။ ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ (အကျိုးမဲ့ကိုဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) စက်ဆုပ်ဖွယ်သောခရီးသည်။ (ကုစ္ဆိတော မဂ္ဂေါ-ပြု) ဝါ၊ စက်ဆုပ်အပ်သော အပါယ်တို့၏ခရီးသည်။ (ကုစ္ဆိတာနံ အပါယာနံ မဂ္ဂေါ ကုမ္မဂ္ဂေါ-ပြု) မိစ္ဆာပထော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော ခရီးသည်။ မိစ္ဆတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘော ရှိသော တရားသည်၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောသည်။ တိတ္ထာယတနံ၊ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကူးသန်းငုပ်နစ်ရာဖြစ်၍ ရေဆိပ်သဖွယ်ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော တရားသည်၊ ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်

၁-ဤယာ-ဟူသောပုဒ်ကို ဒိဋ္ဌိဂတံ-စသည်တို့နှင့် လိင်အားလျော်စွာ ယံ ဒိဋ္ဌိဂတံ-စသည် ဖြင့် ယှဉ်သင့်သော်လည်း ရှုတ်အံ့သည်ကြောင့် ထိုအနိယတ်နှင့်မယှဉ်ပဲ သက်သက်သာ ယောဇနာအံ့။ (ပြည်) ယာ၊ အကြင်သို့သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။ ဤသို့မူလည်း ယောဇနာသင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

တို့၏ ဖြစ်ရာဒေသနေရာဌာနဖြစ်သော တရားသည်။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ ဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အယူသည်၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် ကိုင်ယူစွဲလမ်းတတ်သော တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤနတ္ထိဒိန္နံ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော မိစ္ဆာအယူကို။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သာဓကပါဠိတော်၏ အနက်။]

ပန၊ ပါး။ သီလဗ္ဗတေဟိ၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်တို့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သံသရာမှစင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဣမိနာ သံသာရသုဒ္ဓိ-ဟေတုဘာဝေန၊ ဤသို့ သံသရာမှစင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပရာမသနံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သောအယူသည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တတ္ထ ကတမံ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ သီလေန သုဒ္ဓိ-ဝတေန သုဒ္ဓိ သီလဗ္ဗတေန သုဒ္ဓီတိ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ။ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ သီလေန၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ စင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတေန၊ နွားစသည်တို့၏အကျင့်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလဗ္ဗတေန၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝရူပါ၊ သီလေန သုဒ္ဓိစသည်ဖြင့် ယူမှားသောသဘော ရှိသော။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော မိစ္ဆာအယူကို။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] ဝီသတိဝတ္ထုကာ၊ နှစ်ဆယ်သောဝတ္ထုရှိသော။ သက္ကာ-ယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တတ္ထ ကတမံ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ဣဓ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယ-ဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပ။ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ၊ ယာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတံ။ပ။ ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အတ္တဝါဒုပါဒါ-နန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ အတ္တဝါ-ဒုပါဒါနံ၊ သည်။ကတမံ၊နည်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿုတဝါ၊ အာဂမသုတ

အဓိဂမသုတကင်းသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ အရိယာနံ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ မြင်ခြင်းသဘော မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မြင်ခြင်း၌အလေ့ပြုခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍[၁]။ အရိယဓမ္မဿ၊ သတိပဋ္ဌာန် စသည်အပြားရှိသော အရိယာတို့၏တရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသည် ဖြစ်၍။ အရိယဓမ္မေ၊ တရား၌။ အဝိနီတော၊ ငါးပါးသော သံဝရဝိနည်း, ငါးပါးသော ပဟာနဝိနည်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍[၂]။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တင့်တယ်သောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်တို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ မြင်ခြင်းသဘောမရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မြင်ခြင်း၌ အလေ့ပြုခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ တရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသည်ဖြစ်၍။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ တရား၌။ အဝိနီတော၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍၊

၁-ထိုအရိယာတို့ကို မမြင်သောသူသည်လည်း စက္ခုဖြင့်မမြင်သောသူ, ဉာဏ်ဖြင့်မမြင်သောသူဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဉာဏ်ဖြင့်မမြင်သောသူကို ဤ၌ လိုအပ်၏။ ထိုစကားသင့်စွ၊ မံသစက္ခုဖြင့်မူလည်းဖြစ်စေ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်မူလည်းဖြစ်စေ အရိယာတို့ကို မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း မြင်အပ်ကုန်သည် မမည်ကုန်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ထိုစက္ခုနှစ်ပါးတို့၏ အဆင်းမျှကို ယူတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း အရိယာ၏အဖြစ်ဟူသော မဂ်ဖိုလ်တရားကို အာရုံမမူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်းတည်း။ အိမ်ခွေးမြေခွေးစသည်တို့သည်လည်း စက္ခုဖြင့်အရိယာကိုမြင်ပါကုန်၏၊ ထိုခွေးစသည်တို့သည် အရိယာကိုမြင်သည် မမည်ကုန်။ ထိုစကား၌ ဤဝတ္ထုကို သိအပ်၏။ စိတ္တလတောင်၌ သီတင်းသုံးနေသော ရဟန္တာမထေရ်မြတ်၏ ဥပဋ္ဌာကဝုဍ္ဎပဗ္ဗဇိတရဟန်းကြီးသည် တနေ့သ၌ မထေရ်နှင့်တကွ ဆွမ်းခံကြွစဉ် မထေရ်၏ သပိတ်သင်္ကန်းကိုကိုင်လျက် နောက်မှလိုက်၍ အရှင်ဘုရား အရိယာတို့မည်သည် အဘယ်သို့သဘောရှိကုန်သနည်း-ဟု မဟာထေရ်ကို မေးလျှောက်၏။ မဟာထေရ်သည်လည်း ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော အသက်ကြီးသည် အရိယာတို့၏ သပိတ်သင်္ကန်းကိုကိုင်လျက် ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကိုပြု၍ တကွသွားလျက်လည်း အရိယာမှန်းမသိ၊ ဤသို့ အရိယာတို့မည်သည် သိနိုင်ခဲလှသည်တကားဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသို့ မိန့်တော်မူသော်လည်း ဝုဍ္ဎပဗ္ဗဇိတသည် မရိပ်မိသည်သာတည်း။ ထိုကြောင့် စက္ခုဖြင့်မြင်သည်ကား အမြင်မမည်၊ ဉာဏ်ဖြင့် မြင်သည်သာလျှင် အမြင်မည်၏။ ထိုကြောင့် စက္ခုဖြင့်မြင်သော်လည်း ဉာဏ်ဖြင့်အရိယာတို့သည် မြင်အပ်သော အနိစ္စစသောလက္ခဏာကို မမြင်သော အရိယာတို့သည် ရအပ်သောဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တရားကို မရသောသူကို အရိယာအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော အနိစ္စာနုပဿနာစသော ဝိပဿနာ, ဝိပဿိယမာနဖြစ်သော အနိစ္စတာစသော သဘောတို့ကိုရင်း ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော အရိယာအဖြစ်ကိုရင်း မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အရိယာနံ အဒဿာဝီ-ဟု သိအပ်၏။ (ပြည်)

၂-သီလသံဝရ သတိသံဝရ ဉာဏသံဝရ ခန္တီသံဝရ ဝီရိယသံဝရ၊ ဤသည်ကား သီ-သ-ဉာ-ခန်၊ ဝီရိယံ၊ ငါးတန်သံဝရတည်း။ ပဟာန ဝိနည်းသည်လည်း-တဒင်္ဂပဟာန် ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် သမုစ္ဆေဒပဟာန် ပဋိပဿဒ္ဓိပဟာန် နိဿရဏပဟာန်ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ (ပြည်)

ဝါ၊ ကင်းသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ မြဲစွာအဖန်တလဲလဲရှု၏။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ ဝါ၊ ကိုမူလည်း။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ ဟူ၍မူလည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တ၌မူလည်း။ ရူပံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ ဝါ၊ ရုပ်၌မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ စသည်တို့၌ ဤနည်းနှင်နှင် ယောဇနာ) ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ-စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းသော သဘောရှိသော။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ယံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။ ယော ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤတရားအပေါင်းကို။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါန်၌။ ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရော၊ တည်း။

ပန၊ ပါး။ ကမတော‌တိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ကမော၊ အစဉ်သည်။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဥပ္ပတ္တိက္ကမရင်း။ ပဟာနက္ကမော၊ ရင်း။ ဒေသနာက္ကမော စ၊ ရင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ အနမတဂ္ဂေ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်၍ မသိအပ်သော အစရှိသော။ သံသာရေ၊ ၌။ ဣမဿ၊ ဤကိလေသာ၏။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဌမုပ္ပတ္တိယာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း၏။) အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပရိယာယေန၊ မုချအားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဖြစ်စဉ်ကို။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ပရိယာယေန ပန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်ကား။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဧကသ္မိံ ဘဝေ၊ ၌။ အတ္တဂ္ဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်းလျှင် ရှေ့သွားရှိသော။ သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသော၊ သဿတအားဖြင့် ဥစ္ဆေဒအားဖြင့် မြဲစွာ အမှားနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ အယံ အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသောသူအား။ အတ္တဝိသုဒ္ဓတ္ထံ၊ အတ္တ၏စင်ကြယ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အယံ အတ္တာ၊ သည်။) ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှတော၊ ယူသည် ဖြစ်၍။ ပရလောကနိရပေက္ခဿ၊ တမလွန်လောကကို ငဲ့ခြင်းကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ [၂၀၅] ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဌမံ၊ စွာ။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမှ။ (ပရံ၊

နောက်၌။) ဒိဋ္ဌိသီလဗ္ဗတကာမုပါဒါနာနိ၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန်သီလဗ္ဗတုပါဒါန်ကာမုပါဒါန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏။ ကေသမ္ဘိ ဘေဝေ၊ ၌။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမော၊ ဖြစ်စဉ်တည်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနာဒီနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (ပဟီယတိ၊ ပယ်အပ်၏။) ကသ္မာ၊ ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ၊ အရဟတ္တမဂ်သည် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့၏။ ပဟာနက္ကမော၊ ပယ်စဉ်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဟာဝိသယတ္တာ၊ ကျယ်သောအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ပါကဋတ္တာ စ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ဧတေသု၊ ထိုလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ကာမုပါဒါနံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဟိတ်နှစ်ပါးကို ချဲ့ဆိုအံ့။ တံ၊ ထိုကာမုပါဒါန်သည်။ အဋ္ဌစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ ရှစ်ပါးလုံးသော လောဘမူစိတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ မဟာဝိသယံ၊ ကျယ်သော ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ကာမုပါဒါန်မှတပါးကုန်သော သုံးပါးသောဥပါဒါန်တို့သည်။ စတုစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ လေးပါးသော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်စိတ်နှင့်သာ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဝိသယာနိ၊ ကျဉ်းသောအရာရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ပါး။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါ၏။ အာလယရာမတ္တာ၊ တဏှာဖြင့် မှီဝဲအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ကာမုပါဒါန်၏ အဖန်တလဲလဲ ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော ငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်[၁]။ ပဇာယ၊ ၌။ (တန္တနည်း) ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ ပါကဋံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတရာနိ၊ ကာမုပါဒါန်မှတပါး သုံးပါးသောဥပါဒါန်တို့သည်။ ပါကဋာနိ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကာမုပါဒါနဝါ၊ ကာမုပါဒါန်ရှိသောသူသည်။ (အချို့သောဆရာတို့ကား ဝါ-ကို ဝိကပ်

၁-အာလိယန္တိ သေဝိယန္တိ၊ အာ ပုနပ္ပုနံ ဝါ လယတိ ဧတ္ထ ကာမုပါဒါနန္တိ အာလယော၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ တတ္ထ ရမတီတိ အာလယရာမာ၊ ပဇာ။ တဿာ ဘာဝေါ အာလယရာမတ္တံ။ တသ္မာ အာလယရာမတ္တာ။ (ပြည်)

ကြံကုန်၏၊ မသင့်) ဝတ္ထုကာမာနံ၊ တို့ကို။ သမဓိဂမတ္ထံ၊ ရခြင်း အကျိုးငှါ။ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလော၊ (သုခဒုက္ခသည် ကံကြောင့်ဖြစ်၏ဟု မယူမူ၍) အသစ်အဆန်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌသုတမုတ မင်္ဂလာစသည်၌ လေ့လာများသည်။ ဟောတိ၊ ၏[1]။ အဿ၊ ထိုကာမုပါဒါန်ရှိသောသူ၏။ သာ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလတာ၊ ထိုကောတူဟလ မင်္ဂလာစသည်၌ လေ့လာများသည်၏ အဖြစ်သည်။ တံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုကာမုပါဒါန်၏ အခြားမဲ့၌။ ဒိဋ္ဌုပါ-ဒါနံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ တံ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ ပဘိဇ္ဇမာနံ၊ ကွဲပြားသည်ရှိသော်။ သီလဗ္ဗတအတ္တဝါဒုပါဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဒွယေ၊ ထိုနှစ်ပါးအပေါင်းတွင်။ ဂေါကိရိယံ၊ နွား၏အမူအရာကိုငင်း။ ကုက္ကုရကိရိယံ ဝါ၊ ခွေး၏အမူအရာကိုငင်း။ ဒိသွာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗတော၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒေသိတံ၊ ၏။ သုခုမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တေသံ၊ တို့၏။ ဒေသနာက္ကမော၊ တည်း။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနစတုက္ကတွင်။ တဏှာ၊ ကာမတဏှာသည်။ ပုရိမဿ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ကာမုပါဒါန်အား။ ဧကော၊ တပါးအဖို့အားဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသတ္တယဿ၊ ကာမုပါဒါန်မှ ကြွင်းသောဥပါဒါန် သုံးပါးအပေါင်းအား။ သတ္တဓာ၊ ခုနစ်ပါး

၁-ဟောတိ-နောင်သဿတဒိဋ္ဌိတိ-ဟုရှိသည်ကားအမှား၊ သဿတန္တိ-ဟု ရှိရမည်။ သဿကို သာ+အဿ-ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။ (ပြည်) ၎င်းသည် "သာ ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိဗဟုလတာ အဿ ကာမုပါဒါနဝတော တန္တိ ကာမုပါဒါနံ"ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ ပြဆိုထားခြင်းပေတည်း။ ယခုစာကိုယ်မူ၌ကား "သာသ ဒိဋ္ဌိတိ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုပါဌ်သည်လည်း "သာ၊ သည်။ အဿ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိပေတည်း၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိဥပါဒါန်ပေတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။" ဤသို့အနက်ရသောကြောင့် အတ္ထယုတ္တိလည်းရှိ၏။ သာ-ဟူသော တုလျတ်ပုဒ်သည် ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော လိင်္ဂတ်ပဓာနပုဒ်နှင့် လိင်တူလျက်ရှိသောကြောင့် သဒ္ဒယုတ္တိလည်း ရှိပေ၏။ မှန်ပေ၏။ ကမ္မဓာရည်းဝါကျမှ တပါးသောအရာ၌ တုလျတ် သို့မဟုတ် ပကတိကတ္တားဖြစ်သော ယ တ စသောသဗ္ဗ-နာမ်ပုဒ်တို့သည် ပဓာနဖြစ်သော လိင်္ဂတ် ဝိကတိကတ္တားပုဒ်နှင့် လိင်တူမြဲဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ထိုပါဌ်သည် ဋီကာနှင့်ကွဲနေသောကြောင့် မူရင်းပါဌ်ဟောင်း ဟုတ်မဟုတ်ကား ဆင်ခြင်ဖွယ် ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အပြားတို့ဖြင့်ရင်း။ အင္ဂမာ ဝါပိ၊ ရှစ်ပါးအပြားဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စ၊ ခွဲဦးအံ့။ တွေ-ဝံ ဒေသိတေ ဥပါဒါနစတုက္ကေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဥပါဒါနစတုက္ကတွင်။ ပုရိမဿ၊ သော။ ကာမုပါဒါနဿ၊ အား။ ကာမတဏှာ၊ သည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေဝလ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဏှာဘိနန္ဒိတေသု၊ တဏှာဖြင့် ပြင်းစွာနှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ ဝိသယေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ သေသတ္တယဿ၊ အား။ သဟဇာတာ။ပ။ ဟေတုဝသေန၊ ဖြင့်။ သတ္တဓာ ဝါ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ ဥပနိဿယေန၊ နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ အင္ဂမာ ဝါပိ၊ တို့ဖြင့်ရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ၌။ သာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပနိဿယဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၌။ အသဟဇာတာဝ၊ ပစ္စယုပ္ပန်နှင့်သဟဇာတ် မဟုတ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆွေ့အပြီးတည်း။ အယံ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနန္တိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒဝိတ္ထာရကထာ

၆၄၆။ ဥပါဒါနပစ္စယာဘဝပဒေ၊ ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အတ္ထတော၊ ဝစနတ္ထအားဖြင့်ရင်း။ ဓမ္မတော စေဝ၊ သဘာဝဓမ္မအား ဖြင့်ရင်း။ သာတ္ထတော-သာတ္ထကတော၊ (ဟောပြီးသည်ကို တဖန်ဟော ခြင်း၏) အကျိုးရှိသောအားဖြင့်ရင်း။ ဘေဒသင်္ဂဟာ၊ ဝေဖန်စိတ်ဖြာခြင်း, ဝေဖန်ပြီးသည့်ကို ချုံးခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ယံ၊ အကြင် အကြင် ဥပါဒါန် သည်။ ယဿ၊ အကြင်အကြင်ဘဝအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တတော) စေဝ၊ ထိုကျေးဇူးပြုခြင်းအားဖြင့်ရင်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

(ဖလဝေါဟာရအားဖြင့် ကမ္မဘဝကို ဘဝဟုဆိုအပ်ရကား ဥပပတ္တိဘဝ၏ နိဗ္ဗစနကိုသာ ဘဝနှစ်ပါးလုံးနှင့် ဆက်ဆံသည်ကိုပြု၍ ဆိုလိုရကား ဘဝတီတိ ဘဝေါ-ဟု မိန့်သော်)

[၂၀၆] တတ္ထ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ၏။ (ယော သဘာဝေါ၊ သည်။) ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (သော သဘာဝေါ၊ သည်။) ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ သော-ဘဝေါ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ၎င်း။ ဥပပတ္တိဘဝေါ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဘဝေါ ဒုဝိဓေန။ပ။ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ [ဘဝေါ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓေန-ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒုဝိဓေန-ကား ပစ္စတ္တတ္ထ၌ ကရဏဝစနရှိသောပုဒ်တည်း) တတ္ထ၊ ထို နှစ်ပါးသောဘဝတို့တွင်။ ကမ္မမေဝ၊ ကံသည်ပင်လျှင်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ကမ္မဘဝေါ၊ ဘဝ။ တထာ၊ တူ။ ဥပပတ္တိယေဝ၊ လျှင်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဘဝ။ (ဒုဝိဓေန-ဟူသည်နှင့်အညီ ဝစနတ္တကိုလည်း နှစ်ပါးပင် ဖြစ်သင့်သည်မဟုတ်လော? ကြောင့် ဧတ္ထ စ-စသည်ကို မိန့်သော်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသောဘဝတို့တွင်။ ဥပပတ္တိ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ကမ္မံ၊ ကို။ သုခကာရဏတ္တာ၊ သုခ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေါ ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဘဝကာရဏတ္တာ၊ ဘဝ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖလ-ဝေါဟာရေန၊ အကျိုး၏အမည်ဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖလူပစာရအားဖြင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝပုဒ်၌။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၄၇။ ပန၊ ပါး။ ဓမ္မတော၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ သခေ်ပတော၊ ဖြင့်။ စေတနာ စေဝ၊ သည်၎င်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ-ဒယော၊ ကုန်သော။ ကမ္မသင်္ခါတာ၊ ကံဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တတ္ထ။ပ။ကမ္မ-ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝနှစ်ပါး တို့တွင်။ ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ပရိတ္တဘူမကော ဝါ၊ ကာမဘုံ၌ ကျင်လည်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ မဟာဘူမကော ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ် ဘုံ၌ ကျင်လည်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်၎င်း။

အပုညာဘိသင်္ခါရော၊ သည်ငှင်း။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော၊ သည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ သုံးပါးသော သင်္ခါရကို။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် မိမိ၏ ဖြစ်ဆဲကာလ၌ ဘဝသို့ ရှေးရှုဖြစ်၍ ဖြစ်သော ကံကို၊ ဝါ၊ ဘဝကို ပြီးစေတတ်,ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို[၁]။ ကမ္မဘဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တတ္ထ၊ ဤပုညာဘိသင်္ခါရစသား သုံးပါးတို့တွင်။ တေရသ စေတနာ၊ တဆယ့်သုံးပါးသော ကာမရူပကုသိုလ်စေတနာတို့သည်။ ပုညာဘိသင်္ခါရောတိ-ပုညာဘိသင်္ခါ-ရော နာမ၊ မည်၏။ ဒွါဒသ (စေတနာ၊) တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ်စေတနာတို့သည်။ အပုညာဘိသင်္ခါရောတိ၊ မည်၏။ စတဿော စေတနာ၊ လေးပါးသော အရူပကုသိုလ် စေတနာတို့သည်။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရော-တိ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိတ္တဘူမကော ဝါ မဟာဘူမကော ဝါတိ ဧတေန၊ ပါဌ်ဖြင့်။ တာသံယေဝ စေတနာနံ၊ ထိုတခုယုတ်သုံးဆယ်သော စေတနာတို့၏သာလျှင်။ မန္ဒဗဟုဝိပါကတာ၊ နည်းသောဝိပါက် ရှိသည်၏အဖြစ်, များသောဝိပါက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ-ဒယော။ ကုန်သော။ (ဓမ္မာ၊ တို့ကို။) ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ကမ္မာဘိ-နိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံသည် ရှေးရှုဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ပင်တည်း။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ နဝဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တတ္ထ ကတမော။ပ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥပပတ္တိဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝ နှစ်ပါးတို့တွင်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ကာမဘဝေါ၊ ငှင်း။ ရူပဘဝေါ၊ ငှင်း။ အရူပဘဝေါ၊ ငှင်း။ပ။ အယံ၊ ဤကာမဘဝစသော ကိုးပါးသောဘဝကို။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။] တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဘဝစသော ကိုးပါးသော ဘဝတို့တွင်။

၁-ဘဝံ ဂစ္ဆတိ ဂမေတိ စာတိ ဘဝဂါမိ၊ ဂစ္ဆတီတိ စ နိပ္ဖါဒနသမတ္ထတာဝသေန အတ္တ-နော ပဝတ္တိကာလေ ဘဝါဘိမုခံ ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ အတ္ထော၊ နိဗ္ဗတ္တနမေဝ ဝါ ဂမနံ အဓိပ္ပေ-တံ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

ကာမသင်္ခါတော၊ ကာမဟုဆိုအပ်သော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ကာမဘဝေါ၊ မည်၏။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ (နေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။) သညာဝတံ၊ သညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာဘဝေါ၊ မည်၏[၁]။ ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဘဝေ၊ ၌။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာဘဝေါ၊ မည်၏[၂]။ ဝိပရိယာယေန၊ ပြန်သောအားဖြင့်။ အသညာဘဝေါ၊ မည်၏။ ဩဠာရိကာယ၊ ရုန့်ရင်းသော။ သညာယ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ သုခုမာယ၊ သိမ်မွေ့သော။ (သညာယ စ၊ သညာ၏ကား။) ဘာဝါ၊ ရှိခြင်းကြောင့်။ အသ္မိံ ဘဝေ၊ ဤဘဝ၌။ နေဝသညာ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမဟုတ်သော။ နာသညာ၊ သိမ်မွေ့သောသညာမဟုတ်သည်လည်းမဟုတ်သော။ (ပရမသုခုမသညာ၊ အလွန်သိမ်မွေ့သော သညာသည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊ ရုန့်ရင်းသောသညာမဟုတ်, သိမ်မွေ့သောသညာမဟုတ်သည်

၁-ဆင့်ဒွိတပ္ပုရိသ်သမာသ်။ သညာဝတန္တိ သညာဝန္တာနံ ပုဂ္ဂလာနံ-ဟု သမ္ဗောဓယော-ဇနာဖွင့်သောကြောင့်ရင်း သညာဝတံ ဘဝေါတိ ဧတ္ထ ဝန္တုသဒ္ဒဿ လောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ဟု ဤဋီကာ-သမ္ဗောဓိဋီကာ၌ ရှိသောကြောင့်ရင်း ဤအနက်ကိုဆိုသတည်း။ ဉာဏ်အထင်မူ သညာဝန္တု ဘဝေါ-ရှိလိုသည်၊ သညာ ဧတဿ အတ္ထီတိ သညာဝန္တော၊ သညာဝန္တော ဘဝေါ သညာဘဝေါ-ဟု ဝိဂ္ဂိုဟ်စစ်ပြုရအံ့ထင်သည်၊ ဋီကာတို့၌လည်း သညာဝန္တု ဘဝေါတိ ဧတ္ထ ဝန္တုသဒ္ဒဿ လောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော-ရှိသင့်သည်။ သို့မှသညာ ဝါ ဧတ္ထ ဘဝေ အတ္ထီတိ သညာ-ဘဝေါ-ဟူသော နောက်ဝိကပ်ကမ္မဓာရည်း သမာသ်နှင့်ညီသည်။ ရှေးဝိကပ်ကား အတ္ထိ အနက်၌ ဝန္တုပစ္စည်း၊ နောက်ဝိကပ်ကား အတ္ထိအနက်၌ အပစ္စည်းဟု ပစ္စည်းတို့၌ အနက်မခြား တပြေးတည်းသွားသည်ဟု မှတ်ရာသည်။ (ပြည်)

၂-အစစ်ကား သညာ ဧတ္ထ အတ္ထီတိ သညော။ အတ္ထိအနက်၌ အပစ္စည်းသက်။ သညော ဘဝေါ သညာဘဝေါ-ဟု ကမ္မဓာရည်းပြု။ သညဘဝေါ-ရှိလိုလျက် အ-ကို အာ-ရေး၍ သညာဘဝေါ-နေသည်။ တဿ ဝါ အတ္ထေ အကာရံ ကတွာ။ မူလဋီကာ-ဤဋီကာ။ တဿ ဝါ အတ္ထေတိ တဿ ဝန္တုသဒ္ဒဿ အတ္ထေ အတ္ထိအတ္ထေတိ အတ္ထော။အကာရံ ကတွာတိ ယထာ ပီတိသုခံ အဿ အတ္ထီတိ အတ္ထေ အကာရံ ကတွာ ဥပ္ပါဒေတွာ ဈာနံ "ပီတိသုခံ"န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သညာ အဿ အတ္ထီတိ သညော၊ သညော ဘဝေါ သညာဘဝေါ။ သော၀ သညာ-ဘဝေါ။ အနု ၂-၁၃၄။ အ-ကို အာ-ဒီဃမရေးပဲ သညဘဝ-ဟူ၍လည်း ပါဠိပကတိရှိသင့်သည်ကိုရည်၍ သညဘဝေါတိ ပါဌော-ဟု ဤဋီကာ မူလဋီကာ မှာတော်မူသည်။ ။ဋီကာ၌ ပ်-သဒ္ဒါပြင့် သညဘဝ-ဟူ၍လည်း ပကတိပါဠိရှိ၏၊ သညာဘဝ-ဟူ၍လည်း ဝိကတိဒီဃပြုသော ပါဠိရှိ၏။ နှစ်ထွေသင့်ကြောင်းကိုပြသည်။ (ပြည်)

မဟုတ်သော အလွန်သိမ်မွေ့သော သညာရှိသောဘဝ မည်၏[၁]။ ဧကေန၊ တပါးသော။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့်။ ဝေါကိဏ္ဏော၊ ပျံ့အပ်, နှံ့စေအပ်သော၊ ဝါ၊ ချွဲအပ်,ကျယ်ပွါးစေတတ်သော။ ဘဝေါ၊ ဘဝတည်း။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ၊ တခုသော ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ကျယ်ပွါးစေအပ်သော ဘဝ။ ဝါ၊ ကား။ အဿ ဘဝဿ၊ အား။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဝေါကာရော၊ ပျံ့နှံ့သော ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဝေါကာရဘဝေါ၊ မည်၏[၂]။ (စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရဘဝေသု၊ တို့၌။ သေ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာမဘဝစသော ကိုးပါးတို့တွင်။ ကာမဘဝေါ၊ သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ပင်တည်း။ ရူပဘဝေါ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာ၊ တည်း။ အရူပဘဝေါ၊ သည်။ [၂၀၇] စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာ၊ တည်း။ သညာဘဝေါ၊ သည်။ စတု ပဉ္စ၊ လေးပါး, ငါးပါးကုန်သော။ (စာကိုယ်၌ ဟံသာဝတီမူအတိုင်း သညာဘဝေါ ပဉ္စ-ဟု ရှိနေ၏၊ ဇမ္ဗူမူ၌ စတုပဉ္စ-ဟု ရှိ၏၊ နိဿယနှင့် ဇမ္ဗူမူက အမှန်ဖြစ်မည် ထင်ပါသည်) ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာ၊

၁-အစစ်ကား နေဝသညာနာသညာ အဿိ အတ္ထီတိ နေဝသညာနာသညော။ နေဝသညာနာသညော ဘဝေါ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ။ သော၀ အကာရဿ ဒီဃံ ကတွာ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ။ ပြု။ ဝေါကိရိယတိ ပသာရိယတိ ဝိတ္ထာရိယတီတိ ဝေါကာရော၊ ဧကေန ဝေါကာရော ဧကဝေါကာရော၊ သော ဧဝ ဘဝေါ ဧကဝေါကာရဘဝေါ-ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြလိုရကား ဧကေန-စသည်ကို မိန့်သော်။ ဝေါကိရဏံ ဝါ ဝေါကာရော၊ ဧကော ဝေါကာရော အဿာတိ ဧကဝေါကာရော-ဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြပြန်လိုရကား ဧကော ဝါ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ပျံ့နှံ့သောဖြစ်ခြင်းသည် ဘာဝသာဓန သာမညဖြစ်၍ အသင်္ချေဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဧကော ဝေါကာရော-ဟု ဆိုအပ်သနည်း? ကြောင့် ဝေါကိရဏံ ဝါ ဝေါကာရော၊ သော တေသံ ပဝတ္တတ္တာ ဧကဝေါကာရောတိ ဝုတ္တော။ ပသဋ္ဌပဝတ္တီတိ အတ္ထော။ မူလဋီကာ။ ၂-၁၂၂။ ဘာဝသာဓနသည် သာမညဖြစ်သော်လည်း တခုသော ရူပက္ခန္ဓာ၌သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဧကော ဝေါကာရော-ဟုဆိုအပ်လေသတည်း။ဧကသိံ ပဝတ္တတ္တာ-ဟူသော ဤဋီကာပါဠ်ဖြင့် ပဝတ္တက ပဝတ္တနဋ္ဌာနတို့၏ မပြားသည်၏အဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း ဥပစာရအားဖြင့် ပြားသည်ကိုပြု၍ ဋီကာဆရာပြသတည်း။ ဧကော၊ တခုသော။ ဝေါကာရော၊ ပျံ့နှံ့သောဖြစ်ခြင်းသည်ဟူ၍ ဘောအနက်ဆိုငြားသော်လည်း ဤ၌ ဒဗ္ဗပဓာနဘာဝသာဓနဖြစ်၍ ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်တတ်သော တခုသောခန္ဓာဟူသော အနက်ကိုမှတ်အပ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်တတ်သောခန္ဓာဟူသော အနက်ကိုယူ၍ ဧကော၊ တခုသော။ ဝေါကာရော၊ ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်တတ်သောခန္ဓာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏-ဟူသောအနက်ကို ရအပ်သတည်း။ သည်အနက်ကိုရည်၍ ဝေါကာရော လာမဧကေ ခန္ဓေ-ဟု အဘိဓာန်၌ဆိုအပ်သတည်း။ (ပြည်)

တည်း။ အသညဲ့ဘဝေါ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓော၊ တည်း။ နေဝသညာနာသညာဘဝေါ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓာ၊ တည်း။ ကေဝေါကာရဘာဝါဒယော၊ တို့သည်။ ဥပါဒိဏ္ဏက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကစတုပဉ္စခန္ဓာ၊ တပါးသော ခန္ဓာ, လေးပါးသော ခန္ဓာ, ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ပင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ ဟူသောပုဒ်၌။ ဓမ္မတောပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

၆၄၈။ သာတ္ထတောတိ၊ ကား။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဘဝနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူလျှင်။ သင်္ခါရနိဒ္ဒေသေပိ၊ ၌လည်း။ ပုညာဘိသင်္ခါ-ရာဒယောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ကာမံ ဝုတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဟောတော်မူအပ်ပေကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေပိ၊ သော်လည်း။ အတီတကမ္မဝသေန၊ အတိတ်ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယတ္တာ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ အာယတိံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဣမေ၊ ဤဘဝဟူသောနိဒ္ဒေသ၌ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန ဝစနံ၊ တဖန်ဟောခြင်းသည်။ သာတ္ထကမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဖြစ်သော သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ ၌။ တတ္ထ ကတမေ ပုညာဘိသင်္ခါရော ကုသလာ စေတနာ ကာမာဝစရာတိ ဝေမာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စေတနာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌ကား။ သဗ္ဗမ္ပိ ဘဝဂါမိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ စေတနာ-သမ္ပယုတ္တာပိ၊ စေတနာသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့ကိုရင်း။ စေတနာပိ၊ ကိုရင်း။ (အပိ-သဒ္ဒါဖြင့် စေတနာကိုပေါင်း) (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ စ၊ တနည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိညာဏပစ္စယမေဝ၊ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ-ဣဓ ပန၊ ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌ကား[၁]။ အသညာ-

---

၁-ဒါနိ-ပစ္စည်း ဣဓအနက်၌ကျသတည်း၊ ထိုကြောင့်မဟုတ်လော ဣဓ ပန-ဟုဆိုအပ်ပြီး ဆိုအပ်လတ့်ဖြစ်ပေသည်။ (ပြည်)

ဘဝနိဗ္ဗတ္တကမ္ပိ၊ အသညာဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပြန်။ အပိ-ဖြင့် ဝိညာဏပစ္စယကိုပေါင်း) ဝါ၊ ကား။ ဗဟုနာ၊ များစွာဆိုသဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း[၁]။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပုညာဘိသင်္ခါရာဒယော၀၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာကုသလာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ဣဓ ပန၊ ဘဝေါ-ဟူသော ဤနိဒ္ဒေသ၌ကား။ ဥပပတ္တိဘဝဿာပိ၊ ၏လည်း။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်္ဂြိုဟ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလာကုသလာဗျာကတာ၊ အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (သာတ္ထကအဖြစ်၌ နိဂုံးချုပ်၍အပြီး အုပ်လိုရကား တသ္မာ- စသည်ကိုမိန့်) တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ သဗ္ဗထာပိ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်လည်း။ ဣဒံ ပုန ဝစနံ၊ ဤတဖန် ဟောခြင်းသည်။ သာတ္ထကမေဝ၊ အကျိုးရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝနိဒ္ဒေသ၌။ သာတ္ထတောပိ၊ အကျိုးရှိသောအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာ-တဗ္ဗော၊ ၏။

၆၄၉။ ဘေဒသင်္ဂဟာတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝဿ၊ ဖြစ်သောဘဝ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဘေဒတော စေဝ၊ ကွဲပြားသောအားဖြင့်ရင်း၊ ဝါ၊ ဝေဖန်ခွဲခြမ်းသောအားဖြင့်ရင်း။ သင်္ဂဟတော စ၊ ပေါင်းချုပ်ရုံးစုသောအားဖြင့်ရင်း။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ကာမဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ၊ ကာမဘဝကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ယံ ကမ္မံ၊ ကို။ (ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။) ကရီယတိ၊ ပြုအပ်၏။ သော-ဓမ္မော၊ ထိုကာမကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ-ဟူသော သဘောတရားသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုကမ္မဘဝသည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဒွေ၊ ကာမ-

[၁]-သာတ္ထကာပိ ဗဟုဝါစာ၊ နာဒရာ ဗဟုဘာနိနော။ နနု ဒိဋ္ဌံ နဒီဇလံ၊ သောပကာရံ-ပျူ'ဒါသိနံ-ဟု ဗဟုပညာရှိတို့ဆိုရကား ကိံ ဝါ ဗဟုနာ-စသော ပါဌ်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

ကမ္မဘဝကာမဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ ကာမဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထိုကာမဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဒွေ၊ ရူပကမ္မဘဝရူပဥပပတ္တိဘဝ-အားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ ရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သညာဘဝ အသညာဘဝ ဧကဝေါကာရဘဝ ပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထိုရူပဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဒွေ၊ အရူပကမ္မဘဝ အရူပဥပပတ္တိဘဝအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော။ အရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သညာဘဝနေဝသညာနာသညာဘဝစတုဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာဝ၊ ထိုအရူပဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော ဘဝတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဆ ဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။) ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဆ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ တထာ၊ တူ။ သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ၊ ကာမုပါဒါန်မှကြွင်းသော ဥပါဒါန်သုံးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဆ ဘဝါ၊ ခြောက်ပါးခြောက်ပါးသော ဘဝတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘေဒတော၊ ဖြင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ စတုဝီသတိ ဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

သင်္ဂဟတော ပန၊ ဖြင့်ကား။ ကမ္မဘဝံ၊ ကိုငင်း။ ဥပပတ္တိဘဝဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ၍။ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဧကော၊ သော။ ကာမဘဝေါ၊ ငင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ တပါးတပါးစီသာဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) သေသုပါဒါနပစ္စယာပိ၊ ကာမုပါဒါန်မှကြွင်းသော ဥပါဒါန်သုံးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ သုံးပါးသုံးပါးသောဘဝတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။

၁-ကာမ,ရူပ, အရူပ ကမ္မဘဝ ၃-ပါး၊ ကာမ,ရူပ, အရူပ ဥပပတ္တိ ဘဝ ၃-ပါး ဤ ၆-ပါးကို ဆ ဘဝါဟု ဆိုသည်။ (ဆ-သံ-သော)

ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ဂဟတော၊ ဖြင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်သောဘဝတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒွါဒသ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ [၂၀၈] အပိစ-အပရော နယော၊ နည်းတပါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ အဝိသေသေန၊ ဥပါဒါန်၏အစွမ်းဖြင့် ကွဲပြားသည်ကို မပြုမူ၍၊ ဝါ၊ သာမညအားဖြင့်။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ကာမဘဝူ-ပဂံ၊ ကာမဘဝသို့လားစေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ထိုကံသည်ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ ဧသ နယော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကာမဘဝါ၊ တို့ဧင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ရူပဘဝါ၊ တို့ဧင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အရူပဘဝါ၊ တို့ဧင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေန၊ သော။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟတော၊ ပေါင်း၍ယူသောအားဖြင့်။ ဆ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကမ္မဘဝဥပပတ္တိဘဝဘေဒံ၊ အပြားကို။ အနုပဂမ္မ၊ မမှီမူ၍၊ ဝါ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ အန္တောဂဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကာမဘဝါဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကာမဘဝါဒိဘေဒမ္ပိ၊ အပြားကိုလည်း။ အနုပဂမ္မ၊ ၍။ ကမ္မဘဝဥပပတ္တိ-ဘဝဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊ ကား။ ကာမုပပတ္တိဘေဒံအပိ၊ အပြားကိုလည်း။ အနုပဂမ္မ၊ ၍။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ၊ဟူ၍။ ဘဝဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ-ဟူသောပါဌ်၌။ ဥပါဒါနပစ္စယဿ၊ ဥပါဒါန်လျှင် အကြောင်းရှိသော။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဘေဒသင်္ဂဟာပိ၊ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာခြင်း ပေါင်းခြင်းရုံးစုခြင်းအားဖြင့်လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

၆၅၀။ ယံ ယဿ ပစ္စယော စာတိ၊ ကား။ စ၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါန-ပစ္စယာ ဘဝေါ-ဟူသောပုဒ်၌၊ ဝါ၊ လေးပါးသောဥပါဒါန်တို့တွင်။ ယံ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ယဿ ဘဝဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတောပိ၊ ထိုထိုဥပါဒါန် ထိုထို၏ဘဝ ထိုထိုအားကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်

လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ အနက်။ တွေ၊ ဤဥပါဒါန်တို့တွင်။ ကိံ၊ အဘယ်ဥပါဒါန်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ဘဝအား။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသောဥပါဒါန်သည်။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသောဘဝအား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ဥမ္မတ္တကော ဝိယ၊ အရူးနှင့်တူ၍[၁]။ သော၊ ထိုအရူးသဖွယ်ဖြစ်သောပုထုဇဉ်သည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိစာရေတွာ၊ မစိစစ်မဆင်ခြင်မူ၍။ ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဥပါဒါနဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ဘဝံ၊ ကို။ ပတ္ထေတွာ၊ တောင့်တ၍။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိယေဝ၊ သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်[၂]။ ကေစိ၊ အချို့သောသူတို့သည်။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနေန၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်ဖြင့်။ ရူပါရူပဘဝါ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ-ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ပန၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသောဥပါဒါန်ကြောင့်။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသောဘဝသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-ဝစနံ၊ ဤအသင့်စကားကို။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏[၃]။

၁-ကာမုပါဒါန်သည် ကာမဘဝအားသာ ကျေးဇူးပြုသင့်သည်မဟုတ်တုံလော၊ ကြွင်းသော ဥပါဒါန်တို့သည်လည်း ကြွင်းသောဘဝတို့အားသာ ယထာရဟ ကျေးဇူးပြုသင့်သည်မဟုတ်တုံလော? ကြောင့် ဥမ္မတ္တကော ဝိယ ဟိ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၂-ကေစ္စေဆရာတို့၏စကားနှင့် မထပ်မိကြ မလျော်သေစွတကား? ကြောင့် တသ္မာ-စသည်ကို မိန့်သော်။ (ပြည်)

၃-ကေစွဆရာတို့သည် အဘယ်သို့နှလုံးသွင်း၍ အဘယ်သို့မှတ်ဆင်ကုန်သောကြောင့် သီလဗ္ဗတုပါဒါနေန ရူပါရူပဘဝါ န ဟောန္တိ-ဟု ဆိုကုန်သနည်း?ဂေါသီလေန ကုက္ကုရသီလေန စ သမ္ဘတ္တေန သမာဒိန္နေန ဂုန္နံ ကုက္ကုရာနဉ္စ သဟဗျတာ ဝုတ္တာတိ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝတော ဗျာနဘာဝနာ န ဣဇ္ဈတီတိ မညမာနာ ကေန ရူပါရူပဘဝါ န ဟောန္တီတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဋီကာ။ အဋ္ဌကထာဆရာသည်ပင် ဆိုသတုံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကျေးဇူးပြုပေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကေစွတို့အကြံကို တဆံခြည်မျှမမှတ်အပ်ဟုပယ်ခြင်းငှါ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ-ကို မိန့်သည်။ ထိုစကားသင့်စွ။ ကိလေသသာသံသရာမှစင်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု သုံးသပ်ခြင်းသည် သီလဗ္ဗတုပါဒါန်မည်၏၊ ထိုသုဒ္ဓိမဂ္ဂ ပရာမသနဖြင့် ရူပါရူပါဝစရဈာန်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မသင့်သည်ပဟုတ် သင့်ပေသည်သာတည်း။ (ပြည်)

သေသျထိဒံ၊ ကာမ။ ဣခ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ကေစွော၊ အချို့သော ပုတုဇဉ်သည်။ အနုဿဝဝသေန ဝါ၊ (သေတာဝယေဇ္ဇံ အာလာဘတေ ဘူဘိကာမော-ဤသို့အစရှိသော ဒိဋ္ဌိဆရာကြီးတရားကို ချဉ်းကပ်၍) နာဘူးသည်နှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း[၁]။ ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ဝါ၊ (ဤမနုဿ လောက၌ ကာမဂုဏ်ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ထိုအဘူ ဒေဝလောက၌ ကာမဂုဏ် ဤထက် အဆအရာ ပြည့်စုံရာသည်ဟု) မြင်ဘူးသော မနုဿလောက ကာမဂုဏ်ကို လျှောက်၍ ဒေဝလောက ကာမဂုဏ်ကို ကြံသောအားဖြင့် ၎င်း[၂]။ ကာမာနာမေတေ-ဧတေ ကာမာ နာမ၊ ဤသို့ကာမဂုဏ်တို့သည်။ မနုဿလောကေ၊ ၌။ ခတ္တိယမဟာသာလကုလာဒီသု စေဝ၊ ခတ္တိယမဟာ သာလအမျိုးစသည်တို့၌၎င်း။ ဆကာမာဝစရဒေဝလောကေ စ၊ ခြောက် ထပ်သော ကာမာဝစရနတ်ပြည်၌၎င်း။ သမိဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ တေသံ၊ ထိုပြည့်စုံသော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ အဓိဂမတ္ထံ၊ ရခြင်းငှါ။ အသဒ္ဓမ္မဿာဝနာဒီဟိ၊ (ပုရာဏဘာရတသီတာဟရဏပသုဗန္ဓ-ဝိဓိအစရှိသော)[၃] မသူတော်တရားကို ကြားနာခြင်းစသည်တို့သည်။ ဝဉ္စိ-

---

၁-အာစရိယေ အနု ဥပဂန္တွာ သဝနံ အနုဿဝေါ။ ပြု။ အနုဿဝဝသေနာတိ သေတ-ဝဓေယဇ္ဇံ အာလာဘတေ ဘူတိကာမောတိအာဒိအနုဿဝဝသေန။ ဋီကာ။ ဘူတိကာမော၊ ပွါးစီးခြင်းကိုအလိုရှိသော ကဝိသူသည်၊ သေဘာဓယဇ္ဇံ၊ ဖြူသောအဆင်းရှိသော သား အပေါင်းကိုသတ်၍ ပူဇော်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သောယဇ်ကို။ အာသဘတေ-အာရဘတေ၊ အားထုတ် ရာ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆရာဘို့ဘရား။ (ပြည်)

၂-ဒိဋ္ဌဿ အနုဂန္တွာ သရဏံ စိန္တနံ ဒိဋ္ဌာနုသာရော၊ တေန ဒိဋ္ဌာနုသာရေန။ ယထာ ဣမေ မနုဿလောကေ ကာမာ သမိဒ္ဓါ၊ ဧဝံ ဒေဝလောကေ ဣတော သမိဒ္ဓတရာတိ ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ဝါ။ ဋီကာ။ (ပြည်)

၃-ပုရာဏဘာရတသီတာဟရဏပသုဗန္ဓဝိဓိအာဒိသဝနံ အသဒ္ဓမ္မဿဝနံ။ အာဒိသဒ္ဒေန အသပ္ပုရိသူပနိဿယံ ပုဗ္ဗေ စ အကတပုညတံ အတ္တမိစ္ဆာပဏိဓိဉ္စ သင်္ဂဏှာတိ။ ဋီကာ။ ပုရာဏံ ဗြဟ္မဏ္ဍလိင်္ဂခန္ဓပုရာဏာဒိ။ သေတဝေဓယဝိယံ အာလာဘတေ ဘူတိကာမောတိအာဒိနာ ပသု-မာရဏာဝိဓာနယုတ္တော ယညဝိဓိ ပသုဗန္ဓဝိဓိ။ အနု။ ။ဗြဟ္မဏ္ဍလိင်္ဂခန္ဓပုရာဏာဒိ၊ ဗြဟ္မဏ္ဍ ပုရာဏ်ကျမ်း လိင်္ဂပုရာဏ်ကျမ်း ခန္ဓပုရာဏ်ကျမ်းအစရှိသည်သည်။ ပုရာဏံ၊ ပုရာဏ်ကျမ်းမည် ၏။ ဘူဘိကာမော၊ ပွါးစီးခြင်းကိုအလိုရှိသော ကဝိသူသည်။ သေဘဝဓေဘဝိယံ၊ ဖြူသော အဆင်းရှိသော သားအပေါင်းကိုသတ်၍ ပူဇော်ခြင်းနှင့်ယှဉ်သောယဇ်ကို။ အာလာဘတေ-အာရဘတေ၊ အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသဖြင့်။ သေဝဝဓေဘဝိယံ-နှင့် သေဘဝဓယဇ္ဇံ-သည်ပုဒ်နေကွဲသည်၊ အနက်ကားတူသည်ပင်မှတ်၊ သေတဝဓေဟာဗ်ျ၊ ရှိသော် လည်း သင့်၏။ ပသုမာရဏာဝိဓာနယုတ္တော၊ သားကိုသတ်၍ ပူဇော်ခြင်းအစီအရင်နှင့် ယှဉ်သော။ ယညဝိဓိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းအစီအရင်သည်။ ပသုဗန္ဓဝိဓိ၊ မည်၏။ ၎င်းအနု အနက်။ (ပြည်)

တော၊ လှည့်ပတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဣမိနာ ကမ္မေန၊ ဤကံကြောင့်။ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍။ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုကာယဒုစရိုက်စသည်ကို ပြုမှားသော သောကျ်ားသည်။ ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ၊ ဒုစ္စရိုက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ အပါယေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ သန္ဒိဋ္ဌကေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင်မြင်အပ်ကုန်သော။ ကာမေ၊ (မင်းအဖြစ်သေနာပတိဋ္ဌာနစသောအားဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော) ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပတ္ထယမာနော၊ တောင့်တသည်။ ပဋိလဒ္ဓေ ဝါ၊ ရပြီးသောကာမဂုဏ်တို့ကို မူလည်း။ ဂေါပယမာနော၊ စောင့်ရှောက်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ကာမုပါဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ၊ ဒုစရိုက်၏ပြည့်ခြင်းကြောင့်။ အပါယေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုအပါယ်၌။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဥပပတ္တိ-ဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံသည်ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဝေ၊ ထိုဒုစရိုက်သည် ဖြစ်စေအပ်သော ကာမဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း[၁]။

[၂၁၉] ပန၊ ထိုမှတပါး။ အပရော၊ တဦးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓမ္မ-ဿဝနာဒီဟိ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို နာခြင်းအစရှိသည်တို့သည်။ (အာဒိ-သဒ္ဒေန သပ္ပုရိသူပနိဿယံ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတံ အတ္တသမာပဏိဓိံ စ သင်္ဂဏှာတိ) ဥပဗြူဟိတဉာဏော၊ တိုးပွါးစေအပ်သော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍။

၁-သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘာအကုန် အဘွင်းဝင်ကုန်သလော? အန္တောဂဓာတိ စ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါနံ ကေဒေသေန အန္တောဂဓတ္တာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ တေ နိရာဝသေသာ ကာမဘဝေ အန္တောဂဓာတိ။ ဋီကာ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အန္တောဂဓာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါနံ၊ တို့၏။ ကေဒေသေန၊ ဖြင့်။ (ကာမဘဝေ၊ ၌။) အန္တောဂဓတ္တာ၊ ကြောင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုအံ့။ တေ၊ ထိုသညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့သည်။ နိရာဝသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ အန္တောဂဓာ၊ အဘွင်ဝင်ကုန်သည်ချည်းသာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့သိအပ်၏။ ငင်းအနက်။ (ပြည်)

ဣမိနာ ကမ္မေန၊ ကြောင့်။ ကာမာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနေ၊ ၍။ ကာမုပါဒါနပစ္စယေန၊ ဖြင့်။ ကာယသုစရိတာဒီနိ၊ တို့ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသုစရိုက်စသည်ကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုစရိတပါရိပူရိယာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသု ဝါ၊ တို့၌ရင်း။ မနုဿေသု ဝါ၊ တို့၌ရင်း။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုဒေဝမနုဿတို့၌။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သညာဘဝပဉ္စဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဧဝ၊ ထိုသုစရိုက်သည် ဖြစ်စေအပ်သော ကာမဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒဿ၊ သုဂတိဒုဂ္ဂတိမနုဿဒေဝစသည်အပြားရှိသော။ သာန္တောဂဓဿ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘဝ, ပဉ္စဝေါကာရဘဝတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပရော၊ တဦးသည်။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ တို့၌။ ကာမာ၊ တို့သည်။ တတော၊ ထိုဒေဝမနုဿတို့၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်တို့ထက်၊ သမိဒ္ဓတရာ၊ အထူးသဖြင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော တရားစကားကို။ သုတွာ ဝါ၊ ကြား၍ရင်း။ ပရိကပ္ပေတွာ ဝါ၊ ကြံဆ၍ရင်း။ ကာမုပါဒါနဝသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ရူပါရူပသမာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ၍။ သမာပတ္တိဗလေန၊ သမာပတ်၏အားဖြင့်။ ရူပါရူပဗြဟ္မလောကေ၊ ရူပါရူပဗြဟ္မလောက၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တတြ၊ ထိုရူပါရူပဗြဟ္မလောက၌။ အဿ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ သမာပတ်ကံသည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ သမာပတ်ကံသည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော ခန္ဓာ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်။ သညာအသညာနေဝသညာနာသညာဧကစတုဝေါကာရဘဝါ၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဧဝ၊ ထိုသမာပတ်ကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော ရူပအရူပဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာမုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒါနံ၊ ပဌမဈာန်, ဒုတိယဈာန်စသော အပြားနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သာန္တောဂဓာနံ၊ အတွင်းဝင်သော သညာ,အသညာစသော ဘဝနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဘဝါနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပရော၊ သည်။ အယံ အတ္တာ နာမ၊ ဤအတ္တမည်သည်။ ကာမာဝစရ-သမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ကာမာဝစရသုဂတိဘဝ၌၎င်း။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ တပါးပါးသော ဘဝ၌၎င်း။ ဥစ္ဆိန္နေ၊ ပြတ်သည်ရှိသော်။ သုဥစ္ဆိန္နော၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခပြတ်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ အပြတ်ကြီးပြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဖန်ဘဝသစ် ဖြစ်ခြင်းမရှိပြီဟူသို) ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲလမ်း၍။ တဒူပဂံ၊ ထိုကာမသုဂတိဘဝ, ရူပဘဝ, အရူပဘဝသို့ လားစေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပ-ပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သညာဘဝါဒယော၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဧဝ၊ ထိုကံသည် ဖြစ်စေအပ်သော ကာမရူပအရူပဥပပတ္တိဘဝ၌ အတွင်းဝင်ကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒါနံ၊ မနုဿဒေဝစသော အပြားရှိကုန်သော။ သာန္တောဂဓာနံ၊ အတွင်းဝင်သော သညာ အသညာစသော ဘဝနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဏမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ကာမရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပရော၊ သည်။ အယံ အတ္တာ နာမ၊ သည်။ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိ-ဘဝေ ဝါ၊ ၌၎င်း။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့တွင်။ အညတရသ္မိံ ဝါ၊ ၌၎င်း။ သုခီ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဝိဂတပရိဠာဟော၊ ကင်းသော ရာဂဟူသော ပူပန်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ နိဗ္ဗာနပတ္တောတိ အတ္ထော) ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဝါဒုပါဒါနေန၊ ဖြင့်။ တဒူပဂံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ တံ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ မည်၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ အံ့။ သညာဘဝါဒယော၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဧဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဝါဒုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒါနံ၊ ကုန်သော။ သာန္တော-ဂဓာနံ၊ ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

၁-ဤအတ္တဝါဒုပါဒါန်၌ ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ-ဟူသောဤစကားကို ပဠမဒိဋ္ဌဓမ္မ-နိဗ္ဗာနဝါဒအားဖြင့် ဆိုသတည်း။ ကြွင်းသောရူပါရူပဘဝါနံ ဝါ အညတရသ္မိံ-ဟူသောစကား

အပရောပိ၊ သည်လည်း။ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမ၊ ဤသီလဝတမည်သည်။ ကာမာဝစရေသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ဦးရင်း။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့တွင်။ အညတရ-သ္မိံ ဝါ၊ ဦးရင်း။ ပရိပူရေန္တဿ၊ ပြည့်သောသူအား။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ၊ ဝါ၊ သုခံ-သုခေန၊ လွယ်သဖြင့်။ ပါရိပူရိံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ တဒုပဂံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ကမ္မံ၊ သည်။ ကမ္မဘဝေါ၊ ၏။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ မည်၏။ ပန၊ အံ့။ သညာဘဝါဒယော၊ တို့သည်။ တဒန္တောဂဓာ ဧဝ၊ သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သီလဗ္ဗတုပါဒါနံ၊ သည်။ သပ္ပဘေဒါနံ၊ ကုန်သော။ သာန္တောဂဓာနံ၊ ကုန်သော။ ဘဝါနံ၊ တို့၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော

ကို ဤမှတ ပါးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ လေးပါးအားဖြင့်ဆိုသတည်း။ ထို ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန-ဝါဒကိုပြသောပါဠိ၌ ရူပါဝစရဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် အထက်ဖြစ်သော လေးပါးသော ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒတို့သည် လာကုန်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ့်ကြောင့် အရူပကို ထည့်ရသနည်း? ကြောင့် တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ပါဠိယံ။ ပ။ သန္တသုခတာယ ဝါ တံသမင်္ဂိနော သုခိတ-ဘာဝသမ္ဘဝတော။ ဋီကာ။ တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒတို့တွင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ရူပါ-ဝစရဇ္ဈာနဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပရိ၊ ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စာပိ အာဂတာ၊ ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့လာသော်သည်း။ ဒိဋ္ဌိဂတိကော၊ မိစ္ဆာအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိတစုံတခုကို။ အဂေဟတွာ၊ မရေတွက်မူ၍၊ ဝါ၊ မယူမူ၍။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘိနိဝိသတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိ-ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ အရူပဘဝကိုယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အရူပဇ္ဈာနာနံပိ၊ တို့၏သည်း။ စတုတ္ထဈာနသင်္ဂဟတော၊ စတုတ္ထဈာန်ဟူသောအရေအတွက်အားဖြင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သန္တသုခတာယ၊ ငြိမ်သက်သောသုခရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံသမင်္ဂိနော၊ ထိုအရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခိဘာဘာဝသမ္ဘဝတော၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရူပဘဝဂ္ဂဟဏံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ။ရင်းအနက်။ (ပြည်)

၁-ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမ-ဟူသောစကားကို ဒိဋ္ဌိဖြစ်သော သီလဗ္ဗတကိုသာ လိုအပ်သည်ဖြစ်၍ ဆိုအပ်လေသလော? ကြောင့် သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနဝသေန ပဝတ္တိတံ ယံကိဉ္စိ လော-ကိယံ သီလံ ဗျာနဥ္စ သီလဗ္ဗတမိစ္စေဝ ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမာတိအာဒိ။ ဋီကာ။ သုဒ္ဓိမဂ္ဂပရာမသနဝသေန၊ ကိလေသာသံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ စင်ခြင်း၏အကြောင်းဟူ၍ မှားသောအားဖြင့်သုံးသပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သီလံ၊ ကိုရင်း။ ဗျာနဥ္စ၊ ကိုရင်း။ သီလဗ္ဗတ-မိစ္စေဝ၊ သီလဝတ-ဟူ၍သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံး

နည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ယံ၊ သည်။ ယဿ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒေတံပိ၊ လည်း။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝိညာတဗ္ဗော၊ ၏။

[၂၁၁] ဧတ္ထ၊ ဤလေးပါးသော ဥပါဒါန်တို့တွင်။ ကိံ၊ အဘယ် ဥပါဒါန်သည်။ ကဿ ဘဝဿ၊ အဘယ်ဘဝအား။ ကထံ-ကေန ပစ္စယေန၊ အဘယ်ပစ္စည်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ ပန၊ ဖြစ်ပေသနည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။

ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့အား။ ဥပနိဿယပစ္စယော၊ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တံ-ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ကာမဘဝဿ၊ အား။ သဟဇာတာဒိဟိပိ၊ သဟဇာတအစရှိသော သတ္တိတို့ဖြင့်လည်း။ (ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝစနံ၊ ဤသို့သော အဆုံးအဖြတ်စကားကို။) ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။) ဝိညေယျံ၊ ၏။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပါရူပဘဝါနံ၊ တို့အားရင်း။ ကာမဘဝပရိယာပန္နဿ၊ ကာမဘဝ၌ အတွင်းဝင်သော။ ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘဝတွင်[၁]။ ကုသလကမ္မ-ဿေဝ စ၊ ကုသိုလ်ကံအားသာလျှင်ရင်း[၂]။ ဥပပတ္တိဘဝဿ စ၊ အားရင်း။ စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဥပနိဿယပစ္စယေန၊

သွင်း၍။ ဝါ၊ ဣတိ-ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ သီလဗ္ဗတံ နာမာတိအာဒိ၊ ဤသီလဗ္ဗတံ နာမာတိ အစရှိသည်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ငင်း၌ကာ အနက်။ စကားပြီးဆုံး၍ နိဂုံးအုပ်ခြင်းငှါ ဝေဒမဉ္ဇ-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

၁-ကမ္မဘဝေတိ နိဒ္ဓါရဏေ ဘုမ္မံ။ ဋီကာ။ ဤကမ္မဘဝေ-ပုဒ်ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် နှစ်ပါးသုံးအပေါင်း ကမ္မဘဝဟူသော နိဒ္ဓါရဏကို ပြ၏။ ကုသလကမ္မဿေဝ-ပုဒ်ဖြင့် အစိတ် နိဒ္ဓါရဏီယဖြစ်သော ကုသိုလ်ကမ္မဘဝကို ပြ၏၊ ကာမဘဝပရိယာပန္နဿ-ဟူသော ဝိသေသန သည်ကား ကမ္မဘဝဥပပတ္တိဘဝနှစ်ပါးသုံးနှင့် စပ်ဆိုင်၏။ ပြည့်မှူရင်း၌ကား-ကာမဘဝေ၊ ကာမဘဝတွင်။ (ကာမဘဝေတိ နိဒ္ဓါရဏေ ဘုမ္မံ။ ဋီကာ။) ကာမဘဝပရိယာပန္နဿ၊ သော။ ကုသလကမ္မဿေဝ စ၊ ကုသိုလ်ကံအားသာလျှင်ရင်း။ ဤသို့စသည်ဖြင့် အနက်ပေးထား၏။ ထိုတွင် ကာမဘဝေ-ဟူသောပုဒ်နှင့်အနက်သည် သင့်မည်မထင်၊ ငင်းကိုကုသလကမ္မဿေဝ စ ဥပပတ္တိဘဝဿ စ-တို့၌ နိဒ္ဓါရဏ နိဒ္ဓါရဏီယအဖြစ်ဖြင့် စပ်လိုခိုပ်ရှိ၏။ ကာမဘဝပရိယာ-ပန္နဿ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်ဖြင့်ပင် ထိုအနက်ပြီးနိုင်သောကြောင့် ထိုသို့စပ်ရန်သည်း လိုမည် မထင်၊ ယခုစာမူဟူသမျှတို့၌သည်း ကမ္မဘဝေ-ဟူ၍သာ တညီတည်းရှိ၏။ (ဆ-သံ-ဒေသာ)

၂-ဧဝ-ဖြင့် အကုသလကမ္မကို ကန့်၊ စ-ဖြင့် ဥပပတ္တိဘဝကို ဆည်း။ ဧဝသည်းဆို၊ စ-သည်း ဆို၊ ကုန်းအိုဖျာယက်နည်း။ (ပြည်)

ဖြင့်[၁]။ ကေဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာကုသလကမ္မဘဝဿ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကမ္မဘအော။ သဟဇာတ။ပ။ ဟေတုပစ္စယပဘေဒေဟိ၊ ဟေတုပစ္စည်း အထူးအပြားရှိကုန်သော။ သဟဇာတာဒိဟိ၊ သဟဇာတစသော ပစ္စည်းတို့ဖြင့်[၂]။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိပ္ပယုတ္တဿ၊ ဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ (အကုသလကမ္မဘဝဿ၊ အား။) ဥပနိဿယပစ္စယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့အပြီးတည်း။

အယံ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါတိ ပဒသ္မိံ ဝိတ္ထာရကထာ။

ဘဝပစ္စယာဇာတိအာဒိဝိတ္ထာရကထာ

၆၅၁။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတီတိအာဒီသု၊ တို့၌။ ဇာတိအာဒီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သစ္စနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝပစ္စယာ-ဟူသောပုဒ်၌။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကိုသာလျှင်။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍[၃]။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သော ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပပတ္တိဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ (န ဟောတိ၊ မဖြစ်[၄]။)

၁-ဥပနိဿယဝသေန-ရှိမူ ဥပနိဿယသတ္တိဖြင့်ဟုပေး။ (ပြည်) ယခုစာကိုယ်၌မူ ဥပနိဿယပစ္စယဝသေန-ဟုရှိ၍၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်-ဟု အနက်ပေးရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ဟေတူဟိ-မဆို ဟေတုပစ္စယပဘေဒေဟိ-ဆိုရကား မဂ္ဂပစ္စည်းကိုလည်းသင်္ဂြိုဟ်။ (ပြည်)

၃-ဘဝပစ္စယာ-ဟု သာမန်ဟောခြင်းကြောင့် ဥပပတ္တိဘဝလျှဉ်းခဲ့ရကား ဘဝေါတိ-ပနေတ္ထ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဘဝပစ္စယာ-ဟု သာမန်ဟောသည်နှင့်အညီ ဥပပတ္တိဘဝကိုလည်း ယူသင့်ပါသည်? ကြောင့်-သော ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၄-ဥပပတ္တိဘဝ၏အဖြစ်ဖြင့် ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းမျှသည်သာလျှင် ဇာတိမည်သည်ဖြစ်ခဲ့ရကား န ဥပပတ္တိဘဝေါ-မိန့်သော်။ ဤကား အဋ္ဌကထာဆရာတော်အလိုတည်း၊ ဋီကာဆရာတို့ကား ဇာယမာနဿ ပန ဇာတိ ဇာတီတိ ဥပပတ္တိဘဝေါပိ အသတိ အဘာဝါ ဇာတိယာ ပစ္စယောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ဇာယမာနရူပပဒဋ္ဌာနတာပိ ဟိ ရူပဇာတိယာ ဝုတ္တာ။ ဥပစိတရူပပဒဋ္ဌာနော ဥပစယော။ အနုပ္ပဗန္ဓရူပပဒဋ္ဌာနာ သန္တတီတိ-ဟု အထူးကြံပြန်သော်။ ပန၊ ထိုသို့အဋ္ဌကထာဆရာတော်ဆိုသော်လည်း။ ဇာယမာနဿ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သောခန္ဓာ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ (ပန-ကား ပဒါလင်္ကာရ) သော ကမ္မဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ကမ္မပစ္စယဉပနိဿယပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွေဓာဝ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ-တသ္မိံ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိတိ ပဒေ၊ ပုဒ်၌။ (စောဒနာ၊ သည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ကောင်း၏။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ တံ-ဝစနံ၊ ကို။ ကထံ-ကေန၊ အကြောင်းအဘယ်ဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ ပန၊ သိအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ စောဒနာ၊ သည်။ စေ သိယာ၊ အံ့။ ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တေ၊ အပဖြစ်သော ပစ္စည်း၏ တူမျှသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ (ဇာတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။) ဟီနပဏီတတာဒိဝိသေသဒဿနတော၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏အဖြစ်စသော အထူးကိုမြင်ခြင်းကြောင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (အာဒိ-သဒ္ဒါဖြင့် သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏ စသော ဝိသေသကို သင်္ဂြိုဟ်သည်) ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဗာဟိရာနံ၊ အပဖြစ်ကုန်သော။ ဇနကဇနနီ။ ပ ။ ဒီနံ၊ အမိအဖသုက်သွေး အာဟာရအစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ သမတ္တေ၊ သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ယမကာနံ၊ အမြွာအစုံတို့သည်။ သတံပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ ဟီနပဏီတတာဒိဝိသေသော၊ အနိဋ္ဌအဖြစ် ဣဋ္ဌအဖြစ်စသော အထူးသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ စ၊

ဇာတိ၊ လက်ဦးဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ဝိကာရသည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်၏။ (ဇာတိ-တပုဒ်သာ ရှိခဲ့လျှင် ဇာယမာနဿ-ကို ဇာယမာနာ+အဿ ခွဲ။ အဿ၊ ထို ဥပပတ္တိဘဝ၏အဖြစ် ဖြင့်ဖြစ်သော ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓာ၏။ ဇာယမာနာ၊ ရှေးဦးဖြစ်စသဘောဟုဆိုအပ်သော ဝိကာရသည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိမည်၏။ ပေး။) ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိဘဝေါပိ၊ ကမ္မဘဝသာ မဟုတ် ဥပပတ္တိဘဝသည်လည်း။ (ဥပပတ္တိဘဝေ၊ သည်။) အသတိ၊ သော်။ ဇာတိယာ၊ ၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဇာတိယာ-ကားတန္တနည်း) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဌ္ဌ ကရောမိ၊ အံ့။ ရူပဇာတိယာ၊ ၏။ ဇာယမာနရူပပဒဋ္ဌာနတာပိ၊ ဖြစ်ဆဲသောရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ဥပစိတရူပပဒဋ္ဌာနေ၊။ပ။ သန္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၌ဆိုအပ်၏။ [ဥပစယော၊ သည်။ ဥပစိတရူပပဒဋ္ဌာနော၊ ဖြစ်စရုပ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ သန္တတိ၊ သည်။ အနုပ္ပဗန္ဓရူပပဒဋ္ဌာနာ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့်ဖြစ်သော ရုပ်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။] ဇာင်းဋီကာအနက်။ (ပြည်)

ဆက်၍ဆိုအံ့။ သော·ဟိနပဏီတတာဒိဝိသေသော၊ သည်။ အဟေတုကော၊ အကြောင်းကင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗဒါ စ၊ ခပ်သိမ်းသောကာလ၌ရင်း။ သဗ္ဗသတ္တ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့အား ရင်း။ အဘာဝတော၊ တည်း။ ကမ္မဘဝတော၊ မှ။ အညဟေတုကော၊ တပါးသောအကြောင်းရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ၊ ထိုကမ္မဘဝကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ၊ ၌။ (အတ္တသန္တာနဂတတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်မှ။) အညဿ၊ သော။ ကာရဏဿ၊ ဝိသေသကို ပြုတတ်သော အကြောင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ထို(သို့အကြောင်းကင်းသည်လည်းမဟုတ် တပါးသော ဝိသေသကာရက ကာရဏ၏သည်း မရှိခြင်း)ကြောင့်။ (သော ဝိသေသော၊ သည်။) ကမ္မဘာဝဟေတုကော၀၊ ကမ္မဘာလျှင် အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ ဟိ·သစ္စံ ၏။ ကမ္မံ၊ သည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိနပဏီဘတာဒိဝိသေသဿ၊ ၏။ ဟေတု၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကမ္မံ။ပ။ ယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ယဒိဒံ-ယာ အယံ ဟိနပဏီတတာ၊ အကြင်ယုတ်သည်၏အဖြစ် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာယ ဟိနပဏီဘတာယ၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ သည်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ ဝိဘဇတိ၊ ဝေဖန်ပေ၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ ဇာတိယာ ပစ္စယောတိ၊ ဟူသော။ တေ·ဝစနံ၊ ကို။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ၏။

စ၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ နာမ၊ မည်သောတရားသည်ရင်း။ သောကာဒယော၊ ကုန်သော။ မမ္မာ ဝါ၊ တို့သည်ရင်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အလျော်ကို

၁-အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတော-ဟူသော ဟိတ်ကို အဋ္ဌကထာဆရာတော် ဆို၏။ ထိုဝိသေသကာရကကာရဏသည် တစုံတယောက်သောသူအား တစိုးတစိ ရကောင်းခဲ့သော် အညဟေတုကပင်ဖြစ်ကောင်းခဲ့သည်မဟုတ်လော? ကြောင့် အညဿ ကာရဏဿ အဘာဝတောတိ အတ္တသန္တာနဂတတော အညဿ ဝိသေသကာရကဿ ကာရဏဿ အနုပလဗ္ဘမာနတ္တာ သတိ စ တသ္မိံ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗေသံ ဘာဝါဘာဝတောတိ ပသင်္ဂဿ ဒုန္နိဝါရဏတော ကာရဏေ အဝိသိဋ္ဌေ ဖလဝိသေသဿ အယုဇ္ဇမာနကတ္တာ၊ တေနာဟ ကမ္မဟေတုကောဝါတိ-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ဤအနက်အလုံးစုံကို ဣတိ·သဒ္ဒါဖြင့်ခြုံ၍ အဋ္ဌကထာဆရာတော်ဆိုသည်ကို ဋီကာဆရာဖော်သည်။ သတ္တဝါတို့၏ ဟိနပဏီတတာအစရှိသော အထူးကို ကံမှတပါး အခြားအကြောင်း ဝေဖန်ခဲ့သော် မသင့်ခဲ့တုံစုဒ်ရှိရကား ကမ္မဥ္စ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

ဆိုအံ့။ ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏဋ္ဌေဝ၊ သည်ရင်း။ ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခဓမ္မဖုဋ္ဌဿ၊ ဇရာမရဏဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ တရားသည် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဗာလဇနဿ၊ ဗာလဖြစ်သော ပုထုဇဉ် အား။ ဇရာမရဏာဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ၊ ဇရာမရဏနှင့်စပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန် သော။ တေန တေန ဒုက္ခဓမ္မေန၊ ဉာတိဗျသနစသော ဇရာမရဏမှ တပါး သော ထိုထိုဝဋ်ဆင်းရဲတရားသည်။ [၂၁၁] ဖုဋ္ဌဿ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ (ဗာလဇနဿ၊ အား။) အနဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ၊ ဇရာမရဏနှင့် မစပ်သည်မူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သောကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်ရင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံပိ ဇာတိ၊ သည်လည်း။ ဇရာမရဏဿ စေဝ၊ အားရင်း။ သောကာဒီနဉ္စ၊ တို့အားရင်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သာ-ဇာတိ၊ သည်။ ဥပနိဿယကောဋိယာ-ဥပနိဿယအံသေန၊ ဥပ နိဿယအစွန်းအမြိတ်ဖြင့်၊ အဖို့ဖြင့်[၁]။ ဥပနိဿယလေသေန၊ ဥပနိဿယ အရိပ်အမြွက်ဖြင့်။ (ဖွင့်) ဧကဓာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့အပြီးတည်း။

အယံ ဘဝပစ္စယာ ဇာတီတိအာဒီသု ဝိတ္ထာရကထာ။

ဘဝစက္ကကထာ

၆၅၂။ (သက်သက်ဖြစ်သော သောကအစရှိသည့်တို့အား သာ ဇာတိသည် ကျေးဇူးပြုသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အဟုတ်သော်ကား သောက

၁-ဥပနိဿယကောဋိ-ဟူသည် အဘယ်သို့သော ဥပနိဿယကိုဆိုလိုသနည်း? ယော ဟိ ပဋ္ဌာနေ အနာဂတော သတိ ဘာဝါ အသတိ စ အဘာဝါ သုတ္တန္တပရိယာယေန ဥပနိဿ- ယော၊ သော ဥပနိဿယကောဋီတိ ဝုစ္စတိ။ ပစ္စယမဟာပဒေသော ကိရေသော။ ယဒိဒံ ဥပနိဿယောတိ။ ဋီကာ။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ့။ ပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အနာဂတော၊ မလာသော။ ယသ္မိံ၊ အကြင်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ အသတိ၊ သော်။ အဘာဝါ စ။ ကြောင့်ရင်း။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော် နည်းဖြင့်။ ယော ဥပနိဿယော၊ အကြင်ဥပနိဿယဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ဥပနိဿယော၊ ကို။ ဥပနိဿယကောဋီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပဋ္ဌာန်း ကျမ်း၌ မလာတုံလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥပနိဿယကောဋိ-ဟု ပစ္စည်းအထူးကြံပြန်

အစရှိသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အဝိဇ္ဇာအားလည်း ကျေးဇူးပြုသည်သာတည်းဟု ပြခြင်းငှါ ယသ္မာ ပန- စသောစကားကို အားထုတ်အပ်သတည်း)

ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တွေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယံ၊ ၌။ သောကာဒယော၊ တို့ကို။ အဝသာနေ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ဤဘဝစက်၏။ အာဒိမှိ၊ ၌။ ယာ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

သာ အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်။ သောကာဒီဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သိဒ္ဓါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သောအစရှိသော။ ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ ပြုတတ်သောသူ ခံစားတတ်သောသူမှကင်းသော။ ဒွါဒသဝိဓသုညတာသုညံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော တဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏ သုညာ၏အဖြစ်ဖြင့်ဆိတ်သော။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ဤဘဝစက်သည်။

သတတံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ရသည်တိုင်အောင် အလုံးစုံသော ကာလ ပတ်လုံး၊ ဝါ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ စပ်ကာဖြစ်၍ တဆစ်မပြတ်[၁]။ ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ဓွန့်ရှည်ဖြစ်လျက်လည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တွေ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒေသနာယံ၊ ၌။ သောကာဒီဟိ၊ တို့ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သိဒ္ဓါ၊ နည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သော အစရှိသနည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ နည်း။ ကထံ၊ လျှင်။ ဒွါဒသဝိဓသုညတာ-သုညံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ အံ့။

(စောဒနာလေးချက် စကားထွက်ကို ပြက်ပြက်ထင်စွာ ဝိဿဇ္ဇနာမှုလိုရကား တွေ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်)

ဟိ၊ ပြက်ပြက်ထင်စွာဖွင့်ပြပါအံ့။ တွေ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၌။ သောကဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ အဝိယောဂိနော၊

သနည်း? ယဒိဒံ-ယော အယံ ဥပနိဿယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ဥပနိဿယော၊ သည်။ ပစ္စယမဟာပဒေသော ကိရ၊ အရာကျယ်သောပစ္စည်းဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ရင်းနက်။ (ပြည်)

၁-သမိတံကို သံ+ဣတံ-ပုဒ်ခွဲ။ သံ-ကား သမ္ဗန္ဓတ္ထ၊ ဣ-ကား ဂတျတ္ထ၊ တ-ပစ္စည်းကား ကတ္တတ္ထ၊ ကြိယာဝိသိသ်ပုဒ်တည်း။ (ပြည်)

မကွေမကွာယှဉ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။ ပရိဒေဝေါ စ နာမ၊ ပရိဒေဝမည်သည်လည်း။ မူဠှဿ၊ မောဟလွှမ်းကဲ မိုက်မဲတွေ့ဝေသော သူအား။ ဟောတိ၊ ၏[၂]။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသု သောကာဒီသု၊ တို့သည်။ တာဝ၊ လက်ဦး။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ ရအပ် သိအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ တနည်းလည်း။ အာသဝသမုဒယာ၊ အာသဝ၏ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော၊ အဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ပွါးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာသဝသမုဒယာ စ၊ အာသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်လည်း။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကထံ ဟောန္တိ၊ နည်း။ တာဝ၊ စွာ။ ဝတ္ထုကာမဝိယောဂေ၊ ဝတ္ထုကာမ နှင့်ကင်းကွာခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဝတ္ထုကာမဝိယောဂေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သောကော၊ သည်။ ကာမာသဝသမုဒယာ၊ ကာမာသဝလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၃]။

ယထာဟ၊ ကား။ တဿ စေ။ပ။ ရုပ္ပတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ကာမယာနဿ၊ ဝတ္ထုကာမ၌ လိုချင်းကက် တပ်မက်တောင့်တ သော စိတ်ရှိထသော၊ ဝါ၊ ကာမယာနဿ၊ ကိလေသကာမ-ဟု ဆိုအပ် သော သွားကြောင်းယာဉ်ရှိထသော။ (ဋီကာနှင့်အညီပင်) ဆန္ဒဇာတဿ၊ ဖြစ်သော တဏှာဆန္ဒရှိသော။ တဿ ဇန္တုနော၊ ထိုသတ္တဝါအား။ တေ ကာမာ၊ ထိုရအပ်ပြီးသော ဝတ္ထုကာမတို့သည်။ စေ ပရိဟာယန္တိ၊ အကယ်၍ ကင်းကွာပျက်စီးကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ တစုံတခုသော ဘေးရန်ကြောင့် ရပြီးသော ဝတ္ထုကာမ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးလတ်သော်။ သော ဇန္တု၊ သည်။ သလ္လဝိဒ္ဓေါ ဣဝ၊ မြားဖြင့်ပစ်အပ်သော သမင်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မြားမှန်သော

၁-အချို့စာ၌ အဝိဇ္ဇာ စ-ရှိသည်ကား မသင့်၊ အဝိယောဂိနော ပုဂ္ဂလဿ-ဟု သမ္ဗော-ယောဇနာဖွင့်သည်လည်း မလျော်။ (ပြည်)

၂-ယင်းစကားသည် သောကစသည်တို့၏ အဝိဇ္ဇာအား ကျေးဇူးပြုသည်ကို ပြသော စကားတည်း။ (ပြည်)

၃-အာကာရန္တနှင့်ရှိမူ ကာမာသဝသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေး။ (ပြည်) ယခုစာကိုယ်၌ ကာမာသဝသမုဒယာ-ဟူ၍ပင်ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

သမင်ကဲ့သို့။ (သောကာဒိနာ၊ သောကပရိဒေဝ-စသော မြားငြောင့်ဖြင့်။) ရုပ္ပတိ-ကုပ္ပတိ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၏။]

ယထာ စ၊ အဘယ်သို့သော စကားကိုလည်း။ အာဟ၊ နည်း။ ကာမ-တော ဇာယတီ သောကောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေ သောကာဒယော၊ ထိုသောက စသည်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော အာသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော အာသဝလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ တဿ။ပ။ယာသာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါပင်တည်း၊ ဝါ၊ အဟံ၊ ငါကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ပင်တည်း။ မမ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟူသော မြားငြောင့်သည်။) ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော၊ ထိုးကျင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်ခြင်းလေ့ရှိသော။ တဿ-ဇန္တုနော၊ အား[1]။ ရူပဝိပရိဏာမညထာ-

---

၁-ပရိယုဋ္ဌာယိနော-ရှိမှု ထိုးကျင့်တတ်သောဒိဋ္ဌိဖြင့်တည်လေ့ရှိသော။ တဿ ဇန္တုနော၊ အား။ ပေး။ ပရိယုဋ္ဌာနဘာယ တိဋ္ဌနသီလော ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနောတိ ဝါ ပါဌော။ တတ္ထ ပရိယုဋ္ဌာတီတိ ပရိယုဋ္ဌံ- ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ တေန တိဋ္ဌတီတိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ။ ပရိယုဋ္ဌာနတာယ၊ ထိုးကျင့်အပ် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တိဋ္ဌနသီလော၊ တည်ခြင်းအလေ့ရှိသည်ဘည်း။ (ဣတိ-ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပရိ-ယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယီ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ကား။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော-ဟူသောပါဌ်၌။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထိုးကျင့်တတ်နှိပ်စက်ဘတ်၏။ ဣတိ-ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထိုးကျင့်တတ်နှိပ်စက်ဘတ်သောဒိဋ္ဌိကိုရ၏။ တေန၊ ထိုထိုးကျင့်ဘတ်နှိပ်စက်ဘတ်သောဒိဋ္ဌိဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်ဘတ်၏။ ဣတိ-ဘသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

ထိုသာမကောပါဌ်၏အရင်းခံဖြစ်သော သံ ၂-၃ နကုလပိတုသုတ်၌ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော-ဟု ရှိ၍ ထို၏မူလဝါကျ၌ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ-ပုဒ်ကို ဋ္ဌ ဋ္ဌ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီတိ ပရိယုဋ္ဌာနာကာရေန (ပရိယုဋ္ဌနေဋ္ဌန-သီ) အဘိဘဝနာကာရေန ဌိတော၊ အဟံ ရူပံ, မမ ရူပန္တိ ဧဝံ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ဂိလိတွာ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ ဂဏှနကော နာမ ဟောတီတိ အတ္ထော-ဟု ဖွင့်ပြသား၏။ ၎င်း၏ ဋီကာ၌လည်း ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီတိ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပတ္တာဟိ ဒိဋ္ဌိတဏှာဟိ "ရူပံ အတ္တာ, ရူပဝါ အတ္တာ"တိအာဒိနာ ခန္ဓပဉ္စကံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ တိဋ္ဌနကော။ တေနာဟ ပရိယုဋ္ဌာနာ-ကာရေနာတိအာဒိ-ဟု ဖွင့်ပြထား၏။ ထိုအလိုအားဖြင့် ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော၊ ထက်သန်းကျင်မှု ထကြွဖြစ်ပေါ်လျက် လွှမ်းမိုးသိမ်းပိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား-ဟု အနက်ပြန်ရာ၏။ ဤအရာ၌ ဤနိဿယ ဒုတိယအုပ် နှာ ၅၅-၌ ပရိယုဋ္ဌိ-တံ-ပုဒ်၏ အနက်နှင့်သည်း နှိုးနှောကြည့်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

ဘာဝါ၊ ရုပ်၏ပြကတေ့မှ ဖောက်ပြန်သည်၏အဖြစ် တပါးသောအပြားဖြင့် ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝေတေ သောကာ-ဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဘဝါသဝသမုဒယာပိ၊ ဘဝါသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့် လည်း။ ဝေတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ [၂၁၂] ယေပိ တေ ဒေဝါ။ပ။ မာပဇ္ဇန္တီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တင့်တယ်သောအဆင်းရှိကုန်သော။ သုခဗဟုလာ၊ ချမ်းသာများကုန်သော။ ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်း။ ဥစ္စေသု၊ မြင့်မြတ်ကုန်သော။ ဝိမာနေသု၊ ဗိမာန်တို့၌။ စိရံ ဒီဃံ၊ အလွန်ရှည်စွာ။ အဒ္ဓါနံ၊ အခွန့်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ (စိရံ ဒီဃံ-ကား ရူပရူပ, ပဒဋ္ဌာန-ကဲ့သို့တည်း) တေပိ ဒေဝါ၊ ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရား၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ပင်ပန်းခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။]

ကေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့နည်း။ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ သေအံ့သည်၏ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော ငါးပါးသော အမှတ်နိမိတ်တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ မရဏဘယေန၊ သေအံ့သောဘေးသည်။ သန္တဇ္ဇိတာနံ၊ ခြိမ်းချောက်အပ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့အား။ ဘယံ၊ သည်။ သန္တာသော၊ သည်။ သံဝေဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ (တနည်း) ကေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့နည်း။ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ပ။ ဒေဝါနံ၊ တို့အား။ ဘဝါသဝသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ သော-ကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့တည်း[၁]။

၁-ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ မာလာ မိလာယန္တိ၊ ဝတ္ထာနိ ကိလိဿန္တိ၊ ကစ္ဆေဟိ သေဒါ မုစ္စန္တိ၊ ကာယေ ဝေဝဏ္ဏိယံ ဩက္ကမတိ၊ ဒေဝေါ ဒေဝါသနေ နာဘိရမတီတိ ဝုတ္တာနိ ပဉ္စ မရဏပုဗ္ဗ-နိမိတ္တာနီတိ အတ္ထော။ တာနိ ဟိ ဒိသွာ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တက္ခန္ဓသန်္ဓါတေ ဥပပတ္တိဘဝေ ဘဝစ္ဆန္ဒဇလေန ဒေဝါနံ ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ဋီကာ။ ပဉ္စ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနီတိ၊ ကား။ မာလာ၊ ပန်သော

ဘဝါသဝသမုဒယာ၊ ဘဝါသဝဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်။ ဧတေ သောကာ-ဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ စ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လည်း။ ဧဝံ·တထာ၊ တူ။ အဝိဇ္ဇာသဝသမုဒယာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ကား။ သ ခေါ သော။ပ။ ဝေဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခေါ၊ စစ်။ သော ဧသော ဗာလော၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော ဤပညာမဲ့သောသူသည်။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌လျှင်။ တိဝိဓံ၊ ရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ သောကစသော ဒုက္ခကို¹။ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားရ၏။]

ဣတိ-ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာသဝသမု-ဒယာ၊ ကြောင့်။ (သောကာဒယော၊ ကုန်သော။) ဧတေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ သိဇ္ဈမာနာ၊ ပြီးကုန်သည်ရှိသော်၊ ဝါ၊ သိဇ္ဈမာနာ၊ ကုန်သော။ ဧတေ သောကာဒယော၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ဟေတုဘူတေ၊ အကြောင်း

ပန်းတို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ဝဏ္ဏာနိ၊ ဆင်ဝတ်သောအဝတ်တို့သည်။ ကိလိ-ဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆေဟိ၊ လက်ကတီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုစ္စန္တိ၊ ယိုထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ၌။ ဝေဝဏ္ဏိယံ၊ အဆင်းဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဩက္က-မတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဒေဝေါ၊ သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်တို့နေရာ၌။ နာဘိရမတိ၊ မမွေ့လျော်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ မရဏပုဗ္ဗ-နိမိတ္တာနိ၊ သေအံ့သည်၏ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော အမှတ်နိမိတ်တို့ကို။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ သာဓကပါဠိ၌ ဘဝါသဝဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့် သောကစသည်တို့ ဖြစ်ခြင်းသည် မထင်ရှားခဲ့တုံ? ကြောင့် တာနိ ဟိ-စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ တာနိ ပဉ္စပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဒိသွာ၊ ၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တန္ခက္ခသန်ါတော၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သော။ ဥပပတ္တိဘဝေ၊ ၌။ ဘဝစ္ဆန္ဒဗလေန၊ ဘဝ၌ တပ်သောတဏှာဆန္ဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝါနံ၊ တို့အား၊ တို့၏။ ဗသာသောကော၊ ပြင်းစွာ သော သောကသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ။ငင်းနက်။ (ပြည်)

၁-ဘဿာရုပ္ပကထာသဝန=ထိုသူမိုက်၏ မထိုက်မလျော် မတော်မသင့်ပြုကျင့်ခြင်းအား လျော်သော သူတပါးတို့ကဲ့ရဲ့သံစကားကို ကြားရခြင်း, ကမ္မကာရဏဒဿန=ကြမ္မာ အလျောက်ညှဉ်းဆဲသောအမှုကို မြင်ရခြင်း, မရဏကာလေ ကမ္မောပဋ္ဌာန=သေခါနီးကာလ ၌ ကံကြောင့်နိမိတ်ထင်ခြင်းဟူ၍ အကြောင်းသုံးပါးပြားရကား သောကစသော အကျိုး ဒုက္ခကို တိဝိဓ-ဟူ၍ ဆိုသည်။ (ပြည်)

ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝေ၊ တို့ကို။ သာမေတ္ထိ-ဂမေတ္ထိ၊ သိစေတတ် ကုန်၏။ (ဋီကာ-အနုဋီကာတို့နှင့် အညီပင်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အာသဝေ-သု၊ တို့သည်။ သိဒ္ဓေသု၊ ပြီးကုန်လတ်သော်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အာသဝ ဟူသော အကြောင်းရှိလတ်သော်။ ဘာဝတော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကျိုး ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ သည်လည်း။ သိဒ္ဓါ၀၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပ်၏။ ဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၌။ သောကာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သိဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

(ပဌမစောဒနာကို ဖြေပြီး၍ ဒုတိယစောဒနာကို ဖြေလိုရကား ယသ္မာ ပန-စသည်ကိုမိန့်သော်)

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စယဘာဝေ၊ အကြောင်းရှိလတ်သော်။ ဘာဝတော၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ သည်။ သိဒ္ဓါယ၊ သော်။ ပုန၊ ဖန်။ အဝိဇ္ဇာ။ပ။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝံ၊ သို့။ ဟေတု-ဖလပရံပရာယ၊ အကြောင်း၏ရင်း, အကျိုး၏ရင်း အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ပရိယောသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓဝသေန၊ အကြောင်းနှင့် အကျိုးစပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ မပြတ်မစဲ ဝဲသို့ခွန့်ရှည် အဖန်ဖန်လည်သော။ ဒွါဒသင်္ဂ၊ တဆယ့် နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ တံ ဘဝစက္ကံ၊ ထိုဘဝစက်သည်။ အဝိဒိတာ-ဒီတိ၊ မသိအပ်သောအစရှိ၏ဟူ၍။ သိဒ္ဓံ၊ သည်၊ ဝ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝံ၊ ဤသို့ဘဝစက်၏ မသိအပ်သော အစရှိသည်ဖြစ်၍ အစကင်းသည် ၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ၊ ဘဝစက်၏ အဝိဇ္ဇာအားဖြင့် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဤစကားသည်၊ ဝါ၊ ဣဒံ အာဒိမတ္တကထနံ၊ အစမျှ ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာကိုဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဤစကားသည်။ ဝိရုဇ္ဈတိ-ဆန့်ကျင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ဝဒေယျ၊ ငြားအံ့[၁]။ ဣဒံ-ဝစနံ၊ အဝိဇ္ဇာ-

---

၁-အာဒိ ဧတဿ အတ္ထီတိ အာဒိမံ၊ ဘဝစက္ကံ၊ တဿ ဘာဝေါ အာဒိမတ္တံ၊ တဿ ကထနံ အာဒိမတ္တကထနံ။ (တနည်း) မတ္တ-သဒ္ဒါသည် အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ဝိသေသနိဝတ္တိ အနက်ရှိသတည်း။ အာဒိ ဧ တံ မတ္တဉ္စာတိ အာဒိမတ္တံ။ အာဒိမတ္တဿ

ပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော ဤစကားသည်။ အာဒိမတ္တကထနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧဝံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော စကားသည်။ ပဓာနဓမ္မကထနံ၊ ပြဓာန်းသော တရားကိုဟောကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ တိဏ္ဏန္နံ၊ ကုန်သော။ ဝဋ္ဋာနံ၊ ကိလေသဝဋ္ဋ် ကမ္မဝဋ္ဋ် ဝိပါကဝဋ္ဋ်တို့၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ပဓာနာ၊ ပြဓာန်းသော တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-တံ ပါကဋ္ဋံ ကရောမိ၊ အံ့။ အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန၊ အဝိဇ္ဇာကို ဖြစ်စေသဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာကို မပယ်ခြင်းကြောင့်။ အဝသေသကိလေသဝဋ္ဋဉ္စ၊ အဝိဇ္ဇာမှကြွင်းသော ကိလေသဝဋ္ဋ်သည်၎င်း။ ကမ္မာဒီနိ စ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ် ဝိပါကဝဋ္ဋ်တို့သည်၎င်း။ ဗာလံ၊ ကို။ ပလိဗောဓေန္တိ၊ အထူးထူးသော ဒုက္ခပွါးစီးသော သံသရာနှောင်အိမ်၌ ချုပ်ကိုင်တားမြစ်ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သပ္ပသိရဂ္ဂဟဏေန၊ မြွေခေါင်းကိုကိုင်ခြင်းကြောင့်။ သေသသပ္ပသရီရံ၊ ခေါင်းမှကြွင်းသော မြွေကိုယ်သည်။ ဗာဟံ၊ မြွေဖမ်းသူလက်မောင်းကို။ ပလိဗောဓေတိ ဝိယ၊ ချုပ်ကိုင်ရစ်ပတ်သကဲ့သို့တည်း[၁]။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဝိဇ္ဇာသမုစ္ဆေဒေ၊ အဝိဇ္ဇာဝဋ္ဋ်မြစ်၏ ပြတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တေဟိ တီဟိ ဝဋ္ဋေဟိ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝဋ္ဋ်တို့မှ။ ဝိမောက္ခော၊ လွတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ သပ္ပသိရစ္ဆေဒေ၊ မြွေခေါင်း၏ ပြတ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ သော်။ ပလိဝေဌိတဗာဟာ၊ လက်ရုံးကိုရစ်သော မြွေ၏ ကိုယ်မှ၊ ဝါ၊ ရစ်အပ်သော လက်ရုံးရှိသော မြွေ၏ကိုယ်မှ။ ဝိမောက္ခော

ကထနံ အာဒိမတ္တကထနံ။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဘဝစက်၏ အစမရှိသည်၏အဖြစ်သည် ဖြစ်လတ်သော် အဝိဇ္ဇာသည်အစ၌၎င်း အလယ်၌၎င်း အဆုံး၌၎င်း အလုံးစုံသောအရာ၌ ဖြစ်စကောင်းသည်၊ ထိုကြောင့် အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ဟု အစမျှကိုဟောခြင်းသည် ဆန့်ကျင်ခဲ့သည် ဟူလိုသည်။ ယင်းစောဒနာကိုဖြေလိုရကား-နယိဒံ-စသည်ကိုမိန့်။ (ပြည်)

၁-မြွေခေါင်းကိုကိုင်သကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာကိုကိုင်သည်ကို အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေန-ဆိုသလော? ကြောင့် အဝိဇ္ဇာဂ္ဂဟဏေနာတိ အဝိဇ္ဇာယ ဥပ္ပါဒနေန-မိန့်သော်။ ပရိယုဋ္ဌာန်အားဖြင့် ဖြစ်စေသည်ကိုယူအံ့စိုးရကား အပ္ပဟာနေန ဝါ· ဋီကာမိန့်ပြန်သော်။ မပယ်အပ်သေးသော အဝိဇ္ဇာသည် အကြောင်းကိုရသည်ရှိသော် ဖြစ်ခြင်းငှါထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အနီး၌တည်သကဲ့သို့ပင်ဖြစ်၏ဟုပြခြင်းငှါ အတ္တနော သန္နိဟိတဘာဝကရဏေနာတိ အတ္ထော-ဟု ဋီကာတက်ပြန်သော်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္နိဟိတဘာဝကရဏေန၊ အနီး၌တည်သည်၏အဖြစ်ကိုပြုခြင်းကြောင့်။ ပေး။ မူလဋီကာ၌ကား အတ္တနော သန္တာနေ-ဟုရှိ၏။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ ၌။ (အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။) သန္နိဟိတဘာဝကရဏေန၊ စုဝေးသည်၏

ဝိယ၊ လွှတ်ခြင်းကဲ့သို့တည်း[၁]။ ယထာဟ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ။ပ။ နိရောဓောတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ [အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ-အဝိဇ္ဇာယ တု ဧဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ အကြွင်းမရှိ အရိယာမဂ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာဟူသော ပဓာနဓမ္မကို။ ဂဏှတော၊ ကိုင်သောသူ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်စေသောသူ၏။ ဗန္ဓော စ၊ ဖွဲ့ခြင်းသည်ရင်း။ မုဥ္စတော၊ လွှတ်သောသူ၏။ မောက္ခော စ၊ လွှတ်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-ဟူသော ပါဠ်သည်။ တဿ ပဓာန-ဓမ္မဿ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဟူသော ပဓာနဓမ္မကို။ ကထနံ၊ ဟောကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဒိမတ္တကထနံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ အဝိဒိတာဒိတိ၊ မသိအပ်သော အစရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိ-တဗ္ဗံ၊ ၏။

အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ပေး။ အပ္ပဟီနာဝိဇ္ဇာ ကာရဏာလာဘေ ဥပ္ပတ္တိရဟာတာယ သမီပေယေဝါတိ အာဟ သန္နိဟိတဘာဝကရဏေနာတိ။ အနု၂-၁၃၆-ကို မြွော်သော် ရှေးအနက်လျော်သည်။ ပလိဗောဓေန္တီတိ နာနာဒုက္ခပရိဗျူဠ္ဌေ သံသာရစာရကေ နိရောဓေန္တိ။ ဋီကာ။ ပလိဝေဌေန္တိ-ဟူ၍လည်းရှိ၏။ ဥပမာနှင့်ထောက်သော် အနက် လျော်၏။ ပလိဗောဓေန္တိ-၌ ဗုဓ-ဓာတ်မဟုတ်၊ ပရိ-ရှေးရှိသောဗုဓိ-ဓာတ်တည်း။ ဗုဓိ ဟိံသာယံ၊ ဗုန္ဓေတိ ပလိဗုဒ္ဓေတိ ပလိဗောဓော-ဟု သဒ္ဒနီတိ၌ နိဂ္ဂဟိတ်လာသော ဥဒါ-ဟရဏ်ကိုပြသည်ကား ယေဘုယျ, အပ္ပကအားဖြင့်မလာသည်လည်း ရှိကောင်းပါသည်။ ဘက္ခသ ဟိံသနေပိ စ-ဟူသော ကစ္စာယနသာရ၌ နွားသည် ကောက်ရိုးကိုစားသည်ကိုပင် ညှဉ်းဆဲသည်ဆိုရသကဲ့သို့ သံသရာနှောင်အိမ်၌ သွတ်သွင်းချုပ်ကိုင်တားမြစ်ခြင်းကိုပင် ညှဉ်း ဆဲသည်ယူ။ ဘဝစက်သည်အစမထင်သကဲ့သို့ အဆုံးလည်းမထင် သံသရာဝဋ်ဝဲ မစဲမငြိမ်း ပျောက်တိမ်းသည်မရှိပြီလော ? ကြောင့်-အဝိဇ္ဇာသမုစ္ဆေဒေ ပန-စသည်ကို မိန့်သော်။ ပန-သဒ္ဒါကား-အပြစ်တင်ဖွယ် ပယ်၍ခဲခက် အထူးထွက်မူ မိန့်မြွက်ဝိသေသတ္ထပြီ-ဟူသော နိယံနှင့်အညီ ဝိသေသတ္ထဇောတကတည်း။ (ပြည်)

၁-ပလိဝေဌိတံ ဗာဟံ ယေနာတိ ပလိဝေဌိတဗာဟံ။ ယေန-သပ္ပသရီရေန၊ သည်။ စွဲ။ ရစ်အပ်သောလက်ရုံးမှဟုပါဌ်မြင်တိုင်း ယောဇနာခြင်းသည်ကား ဥပမေယျနှင့်မလျော်။ မြွေခေါင်းနှင့်အဝိဇ္ဇာကို ကြွင်းသောမြွေကိုယ်နှင့် ကြွင်းသောကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် ဝိပါက ဝဋ်တို့ကို လက်ရုံးနှင့်ဗာလပုထုဇဉ်ဉာဏ်မယှဉ်သောသူကို ဟပ်လေ။ (ပြည်) ဤ၌ ပလိ-ဝေဌိတ-ရှိလျှင် ရှေး၌လည်း အဘိဋ္ဌနှင့်အညီ ပလိဝေဌေန္တိ ပလိဝေဌေတိ-ဟုရှိသင့်၏။ သို့ မဟုတ် ရှေးနှင့်အညီ ဤ၌ ပလိဗောဓိတ-ဟူ၍သော်လည်း ရှိသင့်၏၊ စာကိုယ်၌ ရင်းအတိုင်း ပင် ရှိ၏။ (ဆ-သံ-သော)

[၂၁၃] (တတိယစောဒနာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာကိုပြလိုရကား တယိဒံ ယသ္မာ-စသည်ကိုမိန့်သော်) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ တို့ကြောင့်။ သဒါရာဒိနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ မပြတ်မစဲလည်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာစသောအကြောင်းမှ။ အညေန၊ သော။ (ကာရကေန ဝေဒကေန-၌ ဝိသေသနစပ်) ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ မဟာဗြဟ္မာ၊ ကြီးမြတ်သော ဗြဟ္မာတည်း။ သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အထွတ်အမြတ် ဘုရားသခင်တည်း။ သဇ္ဇိတာ၊ ကမ္ဘာလောကသံသရာကို စီရင်တတ်ပေ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆအပ်သော။ သံသာရဿ၊ ကို။ ကာရကေန၊ ဖန်ဆင်းပြုလုပ် စီရင်တတ်သော။ ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ၊ ဗြဟ္မာစသည်မှငင်း။ ခေါ ပန၊ စစ်။ မေ၊ ငါ၏။ သော အယံ အတ္တာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော ဤအတ္တသည်။ ဝဒေါ၊ ဟိတ အဟိတ ထိုထိုကိုဆိုတတ်ပေ၏။ ဝေဒေယျော၊ သုခဒုက္ခစသည်ကို ခံစားတတ်ပေ၏၊ ဝါ၊ မိမိအာရုံကို သိတတ်ပေ၏၊ ဝါ၊ သုခိတော ဒုက္ခိတော စသည်ဖြင့် အလိုလိုကိုယ်တိုင်မှုလည်း သိတတ်၏၊ သူတပါးသည်မှုလည်း သိအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတေန၊ မိစ္ဆာအယူရှိသောသူတို့သည် ကြံဆအပ်သော။ သုခဒုက္ခာနံ၊ သုခဒုက္ခတို့ကို။ ဝေဒကေန၊ ခံစားတတ်သော။ အတ္တနာ ဝါ၊ အတ္တမှငင်း။ ရဟိတံ၊ ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။) ကာရကဝေဒကရဟိတန္တိ၊ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သောသူ သုံးဆောင်ခံစားတတ်သောသူမှ ကင်း၏ဟူ၍ (ဝိဘာဝိနာ၊ သည်။) ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏[၁]။

၁-ဝဒေတီတိ ဝဒေါ၊ တံ တံ ဟိတာဟိတံ ဝတ္တာတိ အတ္ထော။ ဝေဒတိ ဝေဒိယတီတိ ဝါ ဝေဒေယျော။ ဝေဒေတိ-ဖြင့် ကတ္တုသာဓ်ကိုငင်း ဝိဓေါတ်၏အနုဘဝန ဉာဏအနက်နှစ်ပါးကို ငင်း ဝေဒိယတိ-ဖြင့် ကမ္မကတ္တုသာဓ်ကိုငင်း သုဒ္ဓကမ္မသာဓ်ကိုငင်းပြလိုရကား သုခါဒိံ အနုဘဝတိ သဝိသယေ စ ဇာနာတိ၊ သုခိတော ဒုက္ခိတောတိအာဒိနာ အတ္တနာ ပရေဟိ စ ဇာနာတိ ဉာယတိ စာတိ အတ္ထော၊ ဋီကာမိန့်သော်။ ဝေဒိယတီတိ ပန ကမ္မကတ္တုကမ္မာနံ ဝသေန နိဒ္ဒေသောတိ တဿပိ အတ္ထံ ဒဿေန္တော ဇာနာတိ ဉာယတိ စာတိ အာဟ။ အနု။ ဥပေက္ခာသည် သန္တသုခမဖြစ်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် အာရုံမမှုနိုင်ရကား သုခဒုက္ခာနံ ဝေဒကေန ဆိုသည်။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သောဥပေက္ခာကို သုခ၌ အနိဋ္ဌဖြစ်သော ဥပေက္ခာကိုဒုက္ခ၌ သွင်း၍ အကျဉ်းပြလိုရကား သုခဒုက္ခာနံ ဝေဒကေန-ဟူသည်။ ဗြဟ္မာဒိနာ ဝါ အတ္တနာ ဝါ-ဝယ် ဝါ-သဒ္ဒါကား ရာဇတော ဝါ-စသည်ဘို့၌ကဲ့သို့ သမုစ္စယတ္ထ၊ ခေါဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ

(စတုတ္ထစောဒနာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာကို အားထုတ်လိုရကား ယသ္မာ ပနေတ္ထ-စသည်ကိုမိန့်သော်) ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဒေသနာ၌၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မကတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓုဝဘာဝေန၊ မြဲသည်၏အဖြစ်မှငင်း။ သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း၊ ဝါ၊ ညစ်နွမ်းစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ သံကိလေသိကတ္တာ စ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ သုဘဘာဝေန၊ တင့်တယ်သည်၏အဖြစ်မှငင်း။ ဥဒယဗ္ဗယပဋိပီဠိတတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသည် နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခဘာဝေန၊ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်မှငင်း။ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတ္တာ၊ မိမိပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝသဝတ္တနဘူတေန၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ ဝါ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေန စ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကြံအပ်သော အတ္တ၏အဖြစ်မှငင်း။ သုညာ၊ ဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သုညာ ယထာ၊ သကဲ့သို့။) တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာဒီနိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိပိ၊ တဆယ့်တပါးသော အင်္ဂါတို့သည်လည်း။ သုညာနိ၊ ဓုဝဘာဝ သုဘဘာဝ သုခဘာဝ အတ္တဘာဝမှ ဆိတ်ကုန်သည်ချည်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ (သန္တကံ၊ သည်လည်း။) န၊ မဟုတ်။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အတ္တဝတီ၊ အတ္တရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ တူ။ သင်္ခါရာဒီနိ၊ သင်္ခါရအစရှိကုန်သော။ အင်္ဂါနိပိ၊ အင်္ဂါတို့သည်လည်း။ အတ္တာနော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကာနိ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ အတ္တနိ ၌။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ အတ္တဝန္တာနိ၊ ရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ (ဝိဘတ်ပြန်၍လိုက်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဘဝစက္ကံ၊ ဤဘဝစက်ကို။ ဒွါဒသဝိဓသုညတာသုညန္တိ၊ အဝိဇ္ဇာစသော တဆယ့်နှစ်ပါးသော အပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်

ဝါ အာကောဋ္ဌာပေယျ ဝါ-စသည်တို့၌ကဲ့သို့ ဝိကပ္ပတ္ထမဟုတ်။ ထိုကြောင့် မဟုတ်လော ကာရကဝေဒကရဟိတံ-ဟု ဒွန်သမာသ်ကို ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

ဓုဝသုဘာသုခအတ္တအဖြစ်မှ ဆိတ်၏ဟူ၍၊ ဝါ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိတ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၅၃။ (ဤရှေ့သော အဆုံးအဖြတ်ဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် လက်စသတ်ပြီ လော? ကြောင့် ဝေဋ္ဌ ဝိဒိတွာ ပုန-စသည်ကို မိန့်သော်) စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝေံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (ဘဝစက္ကံ၊ ကို။) ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။

တဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တဏှာတို့ကို။ မူလံ၊ လဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အတီတာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ကာလာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေသု အင်္ဂေသု၊ ထိုတဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့တွင်။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ (ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတဝသေန၊ လာသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။) ဒွေ အင်္ဂါနိ၊ နှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့ကို။ အတီတကာလာနီတိ၊ အတိတ်ကာလတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စုပ္ပန္န-ကာလာနီတိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဒွေ ဧဝ အင်္ဂါနိ၊ နှစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော အင်္ဂါတို့ကိုလည်း။ အနာဂတကာလာနီတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ (သေသစ္စကာ်၍ ပြက်ပြက်သိသာ ယောဇနာသည်)

ပန၊ ချဲဦးအံ့။ ခေါ၊ စစ်။ တဿ ဧတဿ ဘဝစက္ကဿ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော သဘောရှိသော ဤဘဝစက်၏။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ ၎င်း။ တဏှာ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ-ဣမေ ဒွေ ဓမ္မာ၊ ဤနှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ မူလန္တိ၊ အမြစ်မူလ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တဒေတံ-တံ ဧတံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗန္တာ-ဟရဏတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော ရှေးအဖို့မှ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကိုဆောင်သော အားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာမူလံ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် အရင်း ရှိသော။ ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော ဘဝစက်၎င်း။ အပရန္တသန္ဓာနတော၊ နောက်ဖြစ်သော အနာဂတ်အဖို့နှင့် စပ်သောအား ဖြင့်။ တဏှာမူလံ၊ တဏှာလျှင်အရင်းရှိသော။ ဇရာမရဏာဝသာနံ၊ ဇရာမရဏလျှင် အဆုံးရှိသော ဘဝစက်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဘဝစက်တို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေးဖြစ် သော ဘဝစက်ကို။ ဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက်ရှိသူ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္ဆိမံ၊ နောက်ဖြစ်သော

ဘဝစက်ကို။ တဏှာစရိတဝသေန၊ တဏှာပြောသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌိစရိတာနံ၊ ဒိဋ္ဌိပြောသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ သံသာရနာယိကာ၊ သံသရာ၌ ဆောင်တတ်၏။ ဝါ၊ သင်္ခါရစသည်တို့၏ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော သံသရာကို ဖြစ်စေတတ်၏။ တဏှာစရိတာနဥ္စ၊ တို့ကိုလည်း၊ ဝါ၊ တို့၏လည်း။ တဏှာ၊ သည်။ သံသာရနာယိကာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါတာယ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းငှါ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဘဝစက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ (ပစ္စက္ခမြင်အပ်သော ဝိညာဉ် စသော) ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဟေတူနံ၊ (ပစ္စက္ခမမြင်ရပါကုန်သော ပုရိမဘဝ၌ မိမိ)အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရတို့၏။ အနုပ္ပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊ မိမိအကျိုးကို မဖြစ်စေမူ၍ မပြတ်မစဲခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဝါ၊ ဘဝစက်၏ ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ဤသို့ယောဇနာသည်ကား ဖလုပ္ပတ္တိယာတိ ကတ္တုအတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ကရဏတ္ထေ ဝေ ဝါ။ ပ။ ပကာသနဿ ဝါ ကရဏံ ဟောတီတိ-ဟူသော ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်။ တနည်း) ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဟေတူနံ၊ တဏှာအစရှိကုန်သော အကြောင်းတို့၏။ (အနုပစ္ဆေဒ-၌စပ်) ပဌမဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ (ပကာသနတော-၌စပ်) အနုပစ္ဆေဒပကာသနတော၊ မပြတ်မစဲမူ၍ ဖြစ်ခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ဤသို့ ယောဇနာသည်ကား အထ ဝါ ပုရိမဘဝစက္ကံ ဒုတိယေန သမ္ဗန္ဓံ။ ပ။ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတောတိ အတ္ထော-ဟူသော ဋီကာနှင့်လျော်စေသည်။ တနည်း) ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ သင်္ခါရအစရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော အကျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဟေတူနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့၏။ ပဌမဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊ မိမိအကျိုးကို မဖြစ်စေမူ၍ မပြတ်မစဲခြင်းကိုသာလျှင် ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (တနည်း) ဟေတူနံ၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရစသည်တို့၏။ ပဌမဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊ အစဉ်စပ်ကာဖြစ်၍ မပြတ်မစဲခြင်းကိုသာလျှင် ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ (ဤသို့ယောဇနာသည်ကား သင်္ခါရာဒီနမေဝ ဖလာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ။ ပ။ အနုပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတောတိ ဝုတ္တံ-ဟူသော ဋီကာနှင့်

လျှော်စေသည်) သင်္ခတဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါတာယ၊ သင်္ခတဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်သဠာယတနဖဿဝေဒနာတို့၏။ ဇရာမရဏပကာသနတော၊ အိုခြင်း သေခြင်းကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိမံ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော၊ (သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ ဤသို့စသည်ဖြင့်) ဓမ္မတို့၏အစဉ်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ပြတတ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဩပပါတိကဝသေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္ဆိမံ၊ သော။ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကသ္မာ၊ ကား။) သဟုပ္ပတ္တိ-ဒီပနတော၊ (ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ-ဟူ၍ငင်း ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ-ဟူ၍ငင်း) ဥပပတ္တိခန္ဓာတို့၏ တပေါင်းတည်းဖြစ်ခြင်းကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

စ၊ တပါး။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတာ၊ ဂတ်တို့သည်။ အဿ၊ ထိုဘဝ စက်၏။ တယော၊ ကုန်သော။ ကာလာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးသောကာလတို့တွင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။ အာဂတဝသေန၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ စ၊ ငင်း။ သင်္ခါရာ စ၊ ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ အတီတကာလာနိ၊ အတိတ်ကာလမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိညာဏာဒီနိ၊ ဝိညာဉ် အစရှိကုန်သော။ ဘဝါဝသာနာနိ၊ ဘဝအဆုံးရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး သော အင်္ဂါတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နကာလာနိ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇာတိ စေဝ၊ ငင်း။ ဇရာမရဏဉ္စ၊ ငင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ နှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့သည်။ အနာဂတကာလာနိ၊ မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

[၂၁၄] ၆၅၄။ ပုန၊ ဖန်။ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္ဓိ၊ အကြောင်း ရှေးရှိသောအစပ် အကျိုးရှေးရှိသောအစပ် အကြောင်းရှေးရှိသော အစပ် အားဖြင့် သုံးပါးသော အစပ်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော[၁]။ စတုဘေဒသင်္ဂ-

၁-ပုဗ္ဗက-ကား ဒွန္ဒေဘာပရဖြစ်၍ ဟေတုပုဗ္ဗက ဖလပုဗ္ဗက ဟေတုပုဗ္ဗကယူ၍ ပုဒ်တိုင်း၌ ယှဉ်။ ဒွန်၏နောက်၌ ရှိသောပုဒ် ယှဉ်လိုက်ပုဒ်တိုင်းမှာ။ (ပြည်)

ဟဍ္ဍ၊ (အဝိဇ္ဇာစသောဟေတု-ဝိညာဉ်စသောဖလ-တဏှာစသောဟေတု-ဇာတိစသောဖလအားဖြင့်) လေးပါးအပြားရှိသော အင်္ဂါတို့ကို ပေါင်း၍ယူခြင်း ပေါင်း၍ယူရာ အလ္လာရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော။ ဝီသတိအာကာ-ရာရံ၊ နှစ်ဆယ်သောအခြင်းအရာ ပကာရဟူသောအကန့်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တိဝဋ္ဋံ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ ကိလေသဝဋ္ဋ ဝိပါကဝဋ္ဋဟူ၍ သုံးပါးသော ဝဋ္ဋရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တေ- ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အနဝဋ္ဌိတံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မရပ်မတန့်သည်ဖြစ်၍။ ဘမတိ၊ လည်၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏[၁]။

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာ၌။ သင်္ခါရာနဍ္ဍ၊ တို့၏၎င်း။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏဿ စ၊ ၏၎င်း။ အန္တရာ၊ အကြားသည်။ ဧကော၊ သော။ ဟေတုဖလသန္ဓိ နာမ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး စပ်သည်မည်၏။ ဝေဒနာယ စ၊ ၏၎င်း။ တဏှာ-ယ စ၊ ၏၎င်း။ အန္တရာ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဖလဟေတုသန္ဓိ နာမ၊ အကျိုးနှင့်အကြောင်း စပ်သည်မည်၏။ ဘဝဿ စ၊ ၏၎င်း။ ဇာတိယာ စ၊ ၏၎င်း။ အန္တရာ၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ ဟေတုဖလသန္ဓိ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ-ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ဟေတုဖလဟေတုပုဗ္ဗကတိသန္ဓိတိ၊ အကြောင်းရှေးရှိသော အစပ်, အကျိုးရှေးရှိသော အစပ်, အကြောင်း

၁-သင်္ဂယှန္တိ တ္တေ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော စာတိ သင်္ဂဟန္တိ ဝါ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ တ္တေ အဝိဇ္ဇာဒယော ဝိညာဏာဒယော စ ဟေတုသာမညေန ဖလသာမညေနာတိ သင်္ဂဟော။ ဟေတုကောဋ္ဌာသဝိပါကကောဋ္ဌာသကိုရသတည်း။ သရူပတော အဝုတ္တာပိ တသ္မိံ တသ္မိံ သင်္ဂဟေ အာကိရိယန္တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဂဟဏေဟိ ပကာသိယန္တီတိ အာကာရာ။ ဥပသဂ္ဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့် အတ္ထဝိသေသကိုဟောရကား အာကိရိယန္တိ-၏ ပကာသိယန္တိ-ဟူသော အနက်ကိုဆိုအပ်သတည်း။ အတီတဟေတုအာဒီနံ ဝါ ပကာရာ အာကာရာ။ ဤအလိုသော် အာကာရသည် ပကာရ-၏ပရိယာယ်တည်း။ ကိလေသကမ္မဝိပါကာ ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ သမ္ဗန္ဓာ ဟုတွာ ပုနပ္ပုနံ ဝဋ္ဋန္တိ ပရိဝဋ္ဋန္တီတိ ဝဋ္ဋာနိ။ တီဏိ ဝဋ္ဋာနိ ဧတဿာတိ တိဝဋ္ဋံ။ တနည်းတုံ ကိလေသကမ္မဝိပါကတို့ကို ဝဋ္ဋေကဒေသဖြစ်၍ ဝဋ္ဋာနိ-ဟူ၍ဆိုအပ်သတည်း။ ရှေးနည်းမှုချ နောက်နည်းကေဒေသူပစာ။ ကိလေသကမ္မဝိပါကာ၊ ကိလေသကမ္မဝိပါက်တို့သည်။ ဝိပါက-ကိလေသကမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ဗန္ဓာ၊ စပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်။ ဝဋ္ဋန္တိ ပရိဝဋ္ဋန္တိ၊ လည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဋ္ဋာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဤဝိဂ္ဂဟ၌ ကိလေသကမ္မဝိပါကာ-ပါဋ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာဒိကဝေဒနာပရိယောသာနဓမ္မတို့ကို ဆိုသတည်း။ ဝိပါကကိလေသကမ္မေဟိ-ဖြင့် ဝိညာဏာဒိဘဝပရိယောသာနဓမ္မတို့နှင့် စပ်သည်ကို ဆိုသတည်း။ တဖန် ကံ၏ဝိပါက်နှင့်စပ်ခြင်းကို ဝုတ္တနယကြောင့် မယူအပ်သတည်း။ (ပြည်)

ရှေးရှိသော အစပ်ဟုဆိုအပ်သော သုံးပါးသော အစပ်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဿ-ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ သန္ဓိနံ၊ အစပ်တို့၏။ အာဒိပရိယောသာနဝဝတ္ထိတာ၊ အစအဆုံးဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ ရှေးနောက်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ သင်္ဂဟာ၊ ပေါင်း၍ယူရာအလုံးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧကော၊ သော၊ ဝါ၊ လက်ဦးဖြစ်သော။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူရာ အလုံးမည်၏။ ဝိညာဏ နာမရူပ သဠာယတနဖဿဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ သင်္ဂဟော၊ မည်၏။ တဏှုပါဒါနဘဝါ၊ တို့သည်။ တတိယော၊ သော။ သင်္ဂဟော၊ မည်၏။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ သင်္ဂဟော၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ-ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ စတုဘေဒသင်္ဂဟန္တိ၊ လေးပါးအပြားရှိသော ပေါင်း၍ယူရာအလုံးရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အတီတေ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဟေတုယော၊ အကြောင်းတို့ရင်း[၁]။ ဣဒါနိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ အကျိုးငါးပါးအပေါင်းရင်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဟေတုယော၊ တို့ရင်း။ အာယတိံ၊ ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။

ဧတေဟိ၊ ထိုဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ ဝီသတိယာ၊ သော။ အာကာရသင်္ခါတေဟိ၊ အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော သရုပ်အပြားဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အရေဟိ၊ အကန့်တို့ဖြင့်။ ဝီသတိအာကာရာရန္တိ၊ နှစ်ဆယ်သော အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရစသော သရုပ်အပြားဟု ဆိုအပ်သော အကန့်ရှိ၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏[၂]။ တတ္ထ၊ ထိုအတီတေ ဟေတုယော ပဉ္စ အစရှိသော ဂါထာ၌။ အတီတေ ဟေတုယော ပဉ္စာတိ၊ ကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ ရင်း။ သင်္ခါရာ စ၊ တို့ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဒွေ၊ ကုန်သော။

၁-ဟေတုယော-ကား ဟေဘဝေါ-မှ ရှုပ်ထွေးကည်း။ (ပြည်) ယခုစာကိုယ်၌မူ ဟေတဝေါ-ဟု ရှိ၏။ (ဆ-သံ သော)

၂-ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အခြင်းအရာကို ရှေးသူတော်ကောင်းကဗျာဆရာတို့သည် ကာလသုံးစဉ် ဝဲယဉ်သုံးထပ် အစပ်သုံးခု စတုသင်္ခေ ကွက်ရေဝီသ အာကာရဟု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဟောမှတ်လေးတွဲ့ ဟိတ်ဖိုလ်ချဲ့လျက် တဘဲ့နှစ်အင် ဒွါဒသင်ဖြင့်-ဤသို့စသဖြင့် ကဗျာဖွဲ့ကြလေကုန်သည်။ (ပြည်)

ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤအဝိဇ္ဇာနှင့်သင်္ခါရ အကြောင်းနှစ်ပါးတို့ကို။ (ပါဠိယံ၊ ၌။ သရူပတော၊ အားဖြင့်။) ဝုတ္တာ ဝေ၊ တည်း။ (ဤနှစ်ပါးတို့ကိုဟောလျှင် အတီတေ ဟေတဝေါ ဒွေ-ဟူပါလော? ကြောင့် ယသ္မာ ပန-စသည်ကို အားထုတ်သော်) ပန၊ ထိုသို့ပါဠိတော်၌ နှစ်ပါးသည်သာ သရုပ်အားဖြင့်လာသော်လည်း။ အဝိဒ္ဒါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကင်းသော ပုထုဇဉ်သည်။ ပရိတဿတိ၊ (ထိုထိုဝတ္ထုကာမကို သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့်) ဆာလောင်တပ်မက်၏။ ပရိတဿိတော၊ တပ်မက်သည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒိယတိ၊ မြဲစွာစွဲလမ်း၏။ တဿ၊ ထိုမြဲစွာစွဲလမ်းသော ပုထုဇဉ်အား။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဏှုပ္ပါဒါနဘဝါပိ၊ တဏှာဥပါဒါန်ကမ္မဘဝတို့သည်လည်း။ ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ပုရိမ။ပ။ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ (ပဋိသမ္ဘိဒါယံ၊ ၌။ ဓမ္မသေနာပတိတ္ထေရော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။

[ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော ကမ္မဘဝသည်။ (သတိ၊ သော်။) မောဟော၊ ဒုက္ခစသည်တို့၏ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အာယူဟနာ၊ ပေါင်းရုံးဆည်းပူးတတ်သော (ဒါန-စသော ကြိယာကို ဖြစ်စေတတ်သော) စေတနာတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ နိကန္တိ၊ ဝတ္ထုကာမကို လိုချင်တပ်မက်တတ်သော လောဘသည်။ တဏှာ၊ မည်၏။ ဥပဂမနံ၊ မြဲစွာကပ်တတ်သော သဘောတရားသည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ ဒါန-စသောကြိယာ၌ စေ့ဆော်တတ်သော စေတနာသည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပြီးကုန်သော။) ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။]

တတ္ထ၊ ထိုပဋိသမ္ဘိဒါပါဠိတော်၌။ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိန္တိ၊ ကား။ ပုရိမေ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော။ ကမ္မဘဝေ၊ သည်။ (သတိ၊ သော်။) အတီတဇာတိယံ၊ ၌။ ကမ္မဘဝေ၊ ကို။ ကရိယမာနေ၊ သော်။ ဣတိ-အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုကံကိုပြုရာ ပုရိမဘဝ၌။ ဒုက္ခာဒီသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ-စသည်တို့၌။ (အာဒီနဝပဋိစ္ဆာဒကော၊ အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ အပ္ပဟီနေ၊ မဂ်ဖြင့်မပယ်အပ်သေးသော။)

ယော မောဟော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယေန၊ အကြင်မောဟဖြင့်။ မုဠှော၊ တွေဝေသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုမောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ အာယူဟနာ သင်္ခါရာတိ၊ ကား။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတော၊ သူအား။ ယာ ပုရိမစေတနာယော၊ အကြင်ရှေးဖြစ်သော စေတနာတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ယထာ၊ နည်းဟူမူကား။ ဒါနံ၊ အလှူဝတ္ထုကို။ ဒဿာမီတိ၊ ပေးလှူအံ့ဟူ၍။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ မာသမ္ပိ၊ ၎င်း။ သံဝစ္ဆရမ္ပိ၊ ၎င်း။ ဒါနုပကရဏာနိ၊ ဒါန၏ အဆောက်အဦ ပစ္စည်းဝတ္ထုကံတို့ကို။ သဇ္ဇေန္တဿ၊ စီရင်သော သူအား။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ပုရိမစေတနာယော ယထာ၊ တို့ကဲ့သို့ပင် တည်း။ (တာ၊ ထိုပုရိမစေတနာတို့သည်။ အာယူဟနာ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။) ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဒက္ခိဏံ၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပယတော၊ တည်စေသောသူ၏။ စေတနာ၊ ကို။ ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ကောဝဇ္ဇနေသု၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဇဝနေသု၊ တို့၌။ စေတနာ၊ ဖြစ်သောစေတနာတို့သည်။ အာယူဟနာ၊ ကုန်သော။ [၂၁၅] သင်္ခါရာ နာမ၊ ကုန်၏။ သတ္တမေ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဇော၌။ (စေတနာ၊ သည်။) ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ ယာ ကာစိ၊ ပုရိမပစ္ဆိမ-ဟု အမှတ်မရှိသော။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော အနဘိဇ္ဈာ-စသည်တို့သည်။ အာယူဟနာ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ နိကန္တိ တဏှာတိ၊ ကား။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တဿ၊ သောသူအား။ ဖလေ၊ လာလတ့်အကျိုးဖြစ်သော။ ဥပပတ္တိ-ဘဝေ၊ ၌။ ယာ နိကာမနာ၊ အကြင်လိုချင်ခြင်းသည်။ ယာ ပတ္ထနာ၊ အကြင်တောင့်တတတ်သော သဘောတရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ ပတ္ထနာ၊ သည်။ တဏှာ နာမ၊ မည်၏။ ဥပဂမနံ ဥပါဒါနန္တိ၊ ကား။ ကမ္မဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ သော။ ဣဒံ၊ ဤမည်သော ကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ သေဝိဿာမိ၊ မှီဝဲအံ့။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ (ယင်းဖြင့် သဿတဒိဋ္ဌိကို ပြသည်) ဥစ္ဆိဇ္ဇိဿာမိ၊ ပြတ်အံ့။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ (ယင်းဖြင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ပြသည်။) ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ (ဣတိ-တခုနှင့် ဝါ-ကား လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌ) ပဝတ္တံ၊ သော။ ဥပဂမနံ၊

တပ်မက်သောအားဖြင့် မြဲစွာကပ်တတ်သော သဘောတရားသည်[၁]။ ဂဟဏံ၊ တပ်မက်သောအားဖြင့် မြဲစွာစွဲလမ်းတတ်သော သဘောတရားသည်[၂]။ ပရာမသနံ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သော တရားသည်[၃]။ ဣဒံ၊ ဥပဂမန ဂဟဏ ပရာမသန-သဘောရှိသော ဤတရားအစုသည်။ ဥပါဒါနံ နာမ၊ မည်၏။ စေတနာ ဘာဝေါတိ၊ ကား။ အာယူဟနာ-ဝသာနေ၊ (သုံးပါးသော အတ္တဝိကပ်တို့၌လည်း ဆိုအပ်သော) အာယူ-ဟန၏ အဆုံး၌။ ဝုတ္တာ၊ သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒါနိ ဖလပဉ္စကန္တိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒိဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝိညာဉ်အစ ဝေဒနာအဆုံးရှိသော အကျိုးငါးပါးအပေါင်းသည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂတမေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်လာသည်သာတည်း။ ယထာဟ၊ ကား။ ဣဓ။ ပ။ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ (အတိတ်ဖြစ်သော ဘဝတပါးကို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်) တဖန်စပ်ခြင်း သဘော စပ်တတ်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သောစိတ်သည်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဩက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ နာမရူပံ၊ မည်၏။ ပသာဒေါ၊ စက္ခုစသောပသာဒသည်။ အာယတနံ၊ မည်၏။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ခြင်းသဘော တွေ့တတ်သောသဘောသည်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဝေဒယိတံ၊ ခံစားခြင်းသဘော ခံစားသော အခြင်း အရာဖြင့် ဖြစ်တတ်သောသဘောသည်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဓ၊ ၌။ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပြီးကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပုရေကတဿ၊ ရှေးဘဝ၌ပြုအပ်သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယာပစ္စယဘာဝေန၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (တနည်း) ကမ္မဿ၊ အား။ ပစ္စယာ၊ ကျေးဇူးပြုကုန်သည်။

၁-ဤပုဒ်ဖြင့် ဥပါဒါန်လေးပါးကို သာမညအားဖြင့် ပြသည်။ ဥပဂမနဥပါယတို့ကား ဥပါဒါန်၏ပရိယာယ်တို့တည်း။ (ပြည်)

၂-ဤပုဒ်ဖြင့် ကာမုပါဒါန်ကို ကိစ္စအားဖြင့်ပြသည်။ (ပြည်)

၃-ဤပုဒ်ဖြင့် ကာမုပါဒါန်မှတပါးသော ဒိဋ္ဌုပါဒါန်စသည်တို့ကို ကိစ္စအားဖြင့် ပြသည်။ (ပြည်)

ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ [၁] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ယံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန၊ အတိတ်ဖြစ်သော ဘဝတပါးကို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့် တဖန်စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ဘဝတပါး၏အဖြစ်ဖြင့် တဖန်စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဩက္ကန္တိနာမရူပန္တိ၊ ကား။ ဂဗ္ဘေ၊ အမိဝမ်း၌၊ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအခိုက်အတန့်၌။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြွင်လာ၍ သက်ငင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်[၂]။ အာဂန္တွာ ပဝိသနံ ဝိယ၊ လာ၍သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအမိဝမ်း၌လာ၍ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်၊ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသောတရားသည်။ နာမရူပံ၊ မည်၏။ ပသာဒေါ အာယတနန္တိ ဣဒံ၊ ကို။ စက္ခာဒိပဉ္စာယတနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖုဋ္ဌော ဖဿောတိ၊ ကား။ ယော သဘာဝေါ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့တတ်၏။ ဖုသန္တော၊ တွေ့လျက်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တတ်၏။ အယံ သဘာဝေါ၊ ဤအာရုံကိုတွေ့တတ်သော သဘောသည်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဝေဒယိတံ ဝေဒနာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏေန ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်နှင့်သော်ငင်း။ သဠာယတနပစ္စယေန၊ သဠာယတနလျှင် ပစ္စည်းရှိသော။ ဖဿေန ဝါ၊ ဖဿနှင့်သော်ငင်း။ သဟ၊ ကွ။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ယံ ဝိပါကဝေဒယိတံ၊ အကြွင်ဝိပါက်ဖြစ်သောဝေဒနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဝိပါက်ဖြစ်သောဝေဒနာသည်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁-ဖလပဉ္စကဖြစ်လျက် ကံအားကျေးဇူးပြု၏ ဟူသည်ကား အကျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကြောင်းမပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို သိအပ်သည်ဟု နှလုံးပြု၍ ဆိုသတည်း-ဟု ဆရာကျော်တို့ ဆိုတော်မူကုန်၏။ (ပြည်) ကမ္မဿ၊ ကံဟူသော။ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဤသို့လည်း တုလျာမိကရဏအနက်ပေးသင့်၏။ မောဂ် ၂-၂၂-သုတ်ဖြင့် ကမ္မဿ-ပြီးပုံကို သိအပ်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၂-ရူပါရူပဓမ္မာနံ ဩက္ကန္တိ-ကား အဘေဒဘေဒူပစာတည်း။ ရတနာနံ တယံ-၌ သုံးပါးသော ရတနာတို့၏အပေါင်းဟု သမ္ဗန်သမ္ဗန္ဓိကိုဆိုသော်လည်း သုံးပါးရတနာဟူသော စကားကျကို ရသကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်တို့၏ လာ၍သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းဆိုသော်လည်း လာ၍ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော နာမ်ရုပ်ကိုပင် စကားကျရသတည်း၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့သည် နိဗ္ဗာပါရဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိယ-ကို ဆိုသတည်း။ (ပြည်)

ဣဒါနိ ဟေတုယော ပဋ္ဌာတိ၊ ကား။ တဏှာဒယော၊ တဏှာအစရှိသည် တို့သည်။ (ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဟေတုယော၊ မည်ကုန်၏။) ပါဠိယံ၊ ၌။ တဏှုပါဒါနဘာဝါ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ တဏှာ ဥပါဒါန်ဘဝသာလာသော်လည်း။ ဘဝေ၊ ကမ္မဘဝကို။ ဂဟိတေ၊ ပါဠိ၌ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုကမ္မဘဝ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂါ၊ ရှေးအဖို့ ဖြစ်ကုန် သော။ သင်္ခါရာ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့ကိုသော်လည်း။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုဘဝနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ သင်္ခါရာ ဝါ၊ တို့ကိုသော်လည်း။ ဂဟိတာဝ၊ ကုန်သည် သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏[၁]။ တဏှုပါဒါနဂ္ဂဟဏေန၊ တဏှာဥပါဒါန်ကို ယူသဖြင့်။ တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုတဏှာဥပါဒါန်နှင့်ယှဉ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဂဟိတာဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ယာယ အဝိဇ္ဇာယ၊ ဖြင့်။ မူဠှော၊ တွေဝေသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သာ အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာကို။ ဂဟိတာဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဓ။ပ။ ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အာယတနာနံ၊ တို့၏။ ပရိပက္ကတ္တာ၊ ရင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မောဟော၊ မိုက်တတ်မိုက်စေတတ်သော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏[၂]။ အာယူ- ဟနာ၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ မည်ကုန်၏။ နိကန္တိ၊ သည်။ တဏှာ၊ မည်၏။ ဥပဂမနံ၊ သည်။ ဥပါဒါနံ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ကမ္မဘဝသ္မိံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာယတိံ၊ ၌။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ ၏။ ပစ္စယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။] တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ ဣဓ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာ- နန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပရိပက္ကာယတနဿ၊ ရင့်သော အာယတနရှိသော

၁-အာယူဟနသင်္ခါရသုံးဝိကပ်တို့တွင် ရှေးနှစ်ဝိကပ်တို့၌ဆိုအပ်သော အာယူဟနသင်္ခါရ တို့ကိုရည်၍ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂါ-ဟုမိန့်။ တတိယဝိကပ်၌ဆိုအပ်သော အာယူဟနသင်္ခါရ တို့ကိုရည်၍ တံသမ္ပယုတ္တာ ဝါ-ဟု မိန့်။ (ပြည်)

၂-မောဟော အဝိဇ္ဇာ-သာမဆိုမူ၍ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ-ဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း? ဤပစ္စုပ္ပန်၌ မရင့်သေးသော အာယတနရှိသောသူငယ်၏ စိတ်ဖြစ်ခြင်းသည် ဘဝင်များသည်ဖြစ်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် ဘဝန္တရဇနကကံကိုအားထုတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ရ ကား ဣဓ ပရိပက္ကတ္တာ အာယတနာနံ-မိန့်သည်ဟူလို။ (ပြည်)

သတ္တာဝါ၏။ ကမ္မကရဏကာလေ၊ ၌။ သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာတွေဝေသော မောဟကို။ ဒဿိတော၊ အပ်၏[1]။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကားသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိသည်သာတည်း။

အာယတိံ ဖလပဉ္စကန္တိ၊ ကား။ ဝိညာဏာဒီနိ၊ ဝိညာဉ်အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စကာနိ၊ ငါးပါးအတိုင်းအရှည်ရှိသော တရားတို့သည်။ အာယ-တိံ၊ ၌။ ဖလပဉ္စကံ၊ မည်၏။ (ဝိညာဉ်စသော ငါးပါးသောတရားတို့ကို မဟောပါခဲ့ရကား) တာနိ၊ ထိုဝိညာဉ်စသော ငါးပါးသောတရားတို့ကို။ ဇာတိဂ္ဂဟဏေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဇရာမရဏံ ပန၊ သည်ကား။ တေသံယေဝ၊ ထိုဝိညာဉ်စသော ငါးပါးသော တရားတို့၏သာလျှင်။ ဇရာ-မရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အာယတိံ။ပ။ ပစ္စယာ-တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ [အာယတိံ၊ အနာဂတ်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိ၊ သည်။ [၂၁၆] ဝိညာဏံ၊ မည်၏။ ဩက္ကန္တိ၊ သည်။ နာမရူပံ၊ မည်၏။ ပသာဒေါ၊ သည်။ အာယတနံ၊ မည်၏။ ဖုဋ္ဌော၊ သည်။ ဖဿော၊ မည်၏။ ဝေဒယိတံ၊ သည်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ ဣမေ ပဉ္စ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယတိံ၊ ၌။ ဥပပတ္တိဘဝသ္မိံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဓ၊ ၌။ ကတဿ၊ သော။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပစ္စယာပစ္စယဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။] ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ- ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဝိသတိအာကာရရံ၊ နှစ်ဆယ်သော သရုပ်အပြားဟု ဆိုအပ်သော အကန့်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ တိဝဋ္ဋမနဝဋ္ဌိတံ ဘမတီတိ တတ္ထ၊ ပါဌ်၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သင်္ခါရဘဝါ၊ တို့သည်။ ကမ္မဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ အဝိဇ္ဇာ-တဏှုပါဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ကိလေသဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဝိညာဏနာမရူပ-သဠာယတနဖဿဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိ တီဟိ ဝဋ္ဋေဟိ၊ ဤသုံးပါးသောဝဋ်တို့ဖြင့်။ တိဝဋ္ဋံ၊ သုံးပါးသောဝဋ်ရှိသော။ ဣဒံ- ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကိလေသဝဋ္ဋံ၊ သည်။ န ဥပစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ မပြတ်မစဲသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကိလေသဝဋ်

၁-ကမ္မကရဏကာလေ သမ္မောဟော ဒဿိတော-ဟူသော ပါဌ်ဖြင့် ကံ၏ အကြောင်းဖြစ်သော သမ္မောဟကိုပြ၏။ ကံနှင့်သမ္ပယုတ်သမ္မောဟကိုသာ ပြသည်မဟုတ်၊ သမ္ပယုတ်ကိုသာ ပြ၏ဟုယူသော် ဤ၌ ကုသိုလ်ကံလွတ်ခဲ့ရာ၏၊ နှစ်ပါးလုံးကိုပင် ဤ၌ ယူအပ်ပေသည်။ (ပြည်)

မပြတ်မစဲသမျှကာလပတ်လုံး။ အနုပစ္ဆိန္နပစ္စယတ္တာ၊ မပြတ်သေးသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနဝဋ္ဌိတံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ မရပ်မတန့်သည်ဖြစ်၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်။ ပရိဝဋ္ဋနတော၊ တပြောင်း ပြန်ပြန်လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘမတိယေဝ၊ ရဟတ်ပမာ လည်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၅၅။ ဧဝံ-ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘမမာနံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် လည်သော။ တယိဒံ-တံ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤဘဝစက်ကို။

သစ္စပ္ပဘဝတော၊ သစ္စာဟူသော အမွန်-သစ္စာတို့၏ အမွန်အားဖြင့်ရင်း။ ကိစ္စာ၊ ကိစ္စအားဖြင့်ရင်း။ ဝါရဏာ၊ (ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သော သူရှိ၏ ဟူသော) မိစ္ဆာအမြင်စသည်ကို တားမြစ်သောအားဖြင့်ရင်း။ ဥပမာဟိ စ၊ ဥပမာတို့ဖြင့်ရင်း။ ဂမ္ဘီရနယဘေဒါ စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထောက်မိနိုင်ခဲနက်နဲသော နည်းအပြားအားဖြင့်ရင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ-တိဿံ ဂါထာယံ၊ ၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာကုသလံ၊ သာသဝကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ အဝိသေသေန၊ စေတနာ စေတနာသမ္ပယုတ္တဟု ဝိသေသမပြုမူ၍။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ သစ္စဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (တနည်း) အဝိသေ-သေန၊ အရိယသစ္စဟု ဝိသေသမပြုမူ၍။ သမုဒယသစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ သစ္စ-ဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အားဖြင့်[၁]။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ၊ ဒုတိယသစ္စာဟူသော အမွန်ရှိသော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ ဒုတိယသစ္စာတည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သင်္ခါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘဝံ၊ ရှိသော။ ပဌမ-သစ္စံ၊ ပဌမသစ္စာတည်း။ [၂၁၇] နာမရူပါဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဝိပါကဝေဒနာ-ပရိယောသာနာနိ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာအဆုံးရှိကုန်သော အင်္ဂါတို့သည်။ နာမ-ရူပါဒီဟိ၊ နာမ်ရုပ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပဌမသစ္စပ္ပဘဝံ၊ ပဌမသစ္စာဟူသော အမွန်ရှိသော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ တဏှာ၊ သည်။ ဝေဒနာယ၊ ဖြင့်။

၁-အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ရာဟူသောပါဌ်၌၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ ကြောင့်။ (သမ္ဘူတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဤသို့သော်လည်း ယောဇနာသင့်၏၊ နောက်အပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူပင်။ (ဆ·သံ·သော)

ပဌမသစ္စပ္ပဘာဝံ၊ သော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ တည်း။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ဖြင့်။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘာဝံ၊ သော။ ဒုတိယသစ္စံ၊ တည်း။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဥပါဒါနတော၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယသစ္စပ္ပဘာဝံ၊ သော။ ပဌမဒုတိယသစ္စဒွယံ၊ ပဌမသစ္စာဒုတိယသစ္စာနှစ်ပါး အပေါင်းတည်း။ ဇာတိ၊ သည်။ ဘဝတော၊ အားဖြင့်။ ဒုတိယာသစ္စပ္ပဘာဝံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဇာတိယာ၊ အားဖြင့်။ ပဌမသစ္စပ္ပဘာဝံ၊ သော။ ပဌမသစ္စံ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ ဣဒံ-ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ သစ္စပ္ပဘာဝတော၊ ဖြင့်။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၅၆။ ပန၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဝတ္ထုသု စ၊ အာရုံတို့၌လည်း၊ ဝါ၊ ဒုက္ခအစရှိကုန်သော ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော ဝတ္ထုတို့၌လည်း။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ သမ္မောဟေတိ၊ မှောင်ကြီးချသို့ ပြင်းပြစွာမိုက်စေတတ်၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝါယ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှါ။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ပါး။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတဉ္စ၊ သင်္ခတ တရားကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရောန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ (ပါတုဘာဝါယ၊ ငှါ။) ပစ္စယာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိညာဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝတ္ထုဉ္စ၊ အာရုံကိုလည်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အညမညဉ္စ၊ အချင်းချင်းကိုလည်း။ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ၊ ထောက်ပံ့တတ်၏။ သဠာယတနဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဠာယတနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သဝိသယေ စ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ရူပါရုံစသော အာရုံ၌လည်း။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဖဿဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ အာရမ္မဏဉ္စ၊ ကိုလည်း။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိတတ်၏။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာပိ၊ သည်လည်း။ အာရမ္မဏရသဉ္စ၊ အာရုံ၏အရသာကိုလည်း။ အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ တဏှာယ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာပိ၊ သည်လည်း။ ရဇ္ဇနီယေ၊ တပ်မက်ဖွယ်သော။ ဓမ္မေ စ၊ အာရုံ၌လည်း။ ရဇ္ဇတိ၊ တပ်စွဲတတ်၏။ ဥပါဒါနဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒါနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဥပါဒါနိယေ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းအပ်

ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်းတတ်၏။ ဘဝဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝေါပိ၊ သည်လည်း။ နာနာဂတီသု စ၊ အထူးထူးအပြားပြား ငါးပါးဂတိတို့၌လည်း။ ဝိက္ခိပတိ၊ ပစ်ချတတ်၏။ ဇာတိယာ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိပိ၊ သည်လည်း။ တေသံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တဘာဝေန၊ အသစ်ဖြစ်စ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓေ စ၊ ခန္ဓာတို့ကိုလည်း။ ဇနေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏[၁]။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ခန္ဓာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ပါကဘေဒဘာဝဥ္စ၊ ရင့်တတ်ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ စွဲ၍တည်၏၊ ဝါ၊ မှီ၍တည်၏။ (ပါကဘေဒ အားဖြင့် ဖြစ်တတ်သည်ဟူလို) ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ၊ တပါးသောဘဝ အသစ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ (တ္တာ-သမ္ဗန်လာ) သောကာဒီနံ၊ တို့၏။ အဓိဋ္ဌာနတ္တာ၊ မှီ၍တည်ရာ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ ခပ်သိမ်းသောပုဒ်တို့၌၊ ဝါ၊ ခပ်သိမ်းသောတရား အဖို့တို့၌။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ပါးသောအပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္တကိစ္စတောပိ၊ ဖြစ်သော ကိစ္စအားဖြင့်လည်း[၂]။ ဣဒံ-ဘာဝစက္ကံ၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၁၇။ စ၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တွေ၊ ဤဘာဝစက်၌၊ ဝါ၊ ဤအဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ-စသော ပုဒ်တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားသည်။ ကာရကဒဿနနိဝါရဏံ၊ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သောသူ ရှိ၏ဟူသော မိစ္ဆာအမြင်ကို မြစ်တတ်သည်၊ ဝါ၊ မြစ်ကြောင်းစကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ အတ္တသင်္ကန္တိဒဿနနိဝါရဏံ၊ အတ္တဘောသည် ဘဝတပါးမှ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွား၏ဟူသော မိစ္ဆာအမြင်ကို မြစ်တတ်သည်၊ ဝါ၊ မြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိညာဏပစ္စယာ

၁-ဇာယမာနဖြစ်ကုန်သောခန္ဓာတို့၏ ဝိကာရအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သိအပ်သော ဇာတိသည် ကိုခန္ဓာတို့ကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့ဖြစ်ရကား ခန္ဓေ စ ဇနေတိ-ဟူသည်။

၂-စာကိုယ်၌ ပဝတ္တိကိစ္စတောပိ-ဟု ရှိ၏၊ ပဝတ္တိ-လိုမည်မထင်။ (ဆ-သံ-သော)

နာမရူပန္တိ ဣဒံ၊ သည်။ အတ္ထာတိပရိကပ္ပိတဝတ္ထုဘေဒဒဿနတော၊ အတ္တဟူ၍ ကြံဆအပ်သော ငါးပါးသော ခန္ဓာဟူသော ဝတ္ထုတို့၏ တလုံးတခဲတည်းမဟုတ် အသီးသီးကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်။ ဃနသညာနိဝါရဏံ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို မကွဲမပြားသောအားဖြင့် တခုသောအတ္တပင်ဟု စွဲလမ်းသော တပေါင်းတခဲတည်း မှတ်သော သညာကို မြစ်တတ်သည်၊ ဝါ၊ မြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနန္တိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ အတ္တာ၊ သည်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပ။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဖုသတိ၊ တွေ့၏။ ဝေဒိယတိ၊ ခံစား၏။ တဏှိယတိ၊ တပ်၏။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်း၏။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇာယတိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဇီယတိ၊ ရင့်၏၊ ဝါ၊ အို၏။ မီယတိ၊ သေ၏၊ ဝါ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိဒဿနနိဝါရဏံ၊ ဤသို့အစရှိသော မိစ္ဆာအမြင်ကို မြစ်တတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ မိစ္ဆာဒဿနနိဝါရဏတောပိ၊ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ကိုတားမြစ်သော အားဖြင့်လည်း။ တေံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၁၈] ဇရာ။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော တရားတို့တွင်။ သလက္ခဏသာမညလက္ခဏဝသေန၊ ကက္ခဠဖုသနစသော မိမိ မိမိတို့၏ ဝိသေသလက္ခဏာ, အနိစ္စတာစသော ဆက်ဆံသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ အဒဿနတော၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ အန္ဓော ဝိယ၊ သူကန်းကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အန္ဓော ဝိယ၊ သူကန်းနှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။ အန္ဓဿ၊ သူကန်း၏။ ဥပလက္ခဏံ ဝိယ၊ ခြေချမတော် ချွတ်ချော်ခြင်းကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဥပက္ခလိတဿ၊ ခြေချမှားယွင်း အနင်းမတော် ချွတ်ချော်သော သူကန်း၏။

၁-သလက္ခဏ သာမညလက္ခဏဝသေန-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့် သဒ္ဒပကာရအားဖြင့် ဓမ္မတို့ကို ယာတာဝအားဖြင့် မမြင်ခြင်းကို ဆိုသတည်း။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း? ဓမ္မတို့၌ တိုနှစ်ပါးသော လက္ခဏာမှလွတ်သော ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှုအပ်သည်၏ဒါဖြစ်တည်းဟူသော သဘော၏မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

ပတနံ ဝိယ၊ လည်းကျခြင်းကဲ့သို့။ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ပတိတဿ၊ လည်းကျသောသူကန်းအား။ ဂတ္တပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂဏ္ဍဘေဒပီဠကာ ဝိယ၊ ကွဲပေါက်ခြင်းငှါ အိုင်းအမာ မှည့်လတ်သော် အိုင်းအမာကြီး၏ အပေါ်၌ သွေးပုပ်ပြည်စု၍ ဖူးရရှူးပေါက်သော အိုင်းအမာငယ်ကဲ့သို့၊ ဝါ၊ အိုင်းအမာကြီး၏ များသောအပြားအားဖြင့် ကွဲပေါက်ခြင်းဖြစ်လတ်သော် သွေးပုပ်ပြည်စု၍ အဖုအလုံးငယ် ဖောက်ပြန်ခြင်းကဲ့သို့။ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂဏ္ဍ-ပီဠကာဃဋ္ဋနံ ဝိယ၊ အိုင်းအမာကြီး အမာငယ်တို့ကို တိုက်ခိုက်မိခြင်း ထိပါးခြင်းကဲ့သို့။ သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဃဋ္ဋန-ဒုက္ခံ ဝိယ၊ တိုက်ခိုက်မိခြင်း ထိပါးခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကဲ့သို့။ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲကို။ ပတိကာ-ရာဘိလာသော ဝိယ၊ ဆေးကုခြင်းကိုတောင့်တခြင်းကဲ့သို့။ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ပတိကာရာဘိလာသေန၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ကုစားခြင်းကို လိုသဖြင့်။ အသပ္ပါယဂဟဏံ ဝိယ၊ ဝေဒနာအား မသင့် မလျော်ကပ်သောဆေး မသင့်မလျော်ကပ်သော ဥတုဘောဇဉ်ကို စွဲလမ်းယူမှားခြင်းကဲ့သို့။ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နအသပ္ပါယလေပနံ ဝိယ၊ စွဲလမ်းအပ်ပြီးသော မသင့်မလျော်သော ဆေးမှားကို လိမ်းကျံခြင်းကဲ့သို့။ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အသပ္ပါယလေပနေန၊ မသင့်မလျော်ကပ်သော ဆေးမှားကို လိမ်းကျံခြင်းကြောင့်။ ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ မန်းရောက်၍ ဖောက်ပြန်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဂဏ္ဍဝိကာရတော၊ အိုင်းအမာ မန်းရောက်၍ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ ဂဏ္ဍဘေဒေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ ကွဲပျက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဇာတိ-ပစ္စယာ ဇရာမရဏံ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဇရာ မရဏကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝါ ပန၊ တနည်းသော်ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤဘာဝစက်၌၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာစသော တရားတို့တွင်။ ပဋ္ဌလံ၊ တိမ်လွှာသည်။ အက္ခီနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ အဘိဘဝတိ ဝိယ၊ လွှမ်းဖုံးသကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အပ္ပဋိ-

ပဋ္ဌိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိဘာဝေန၊ မသိမမြင်ခြင်း မှားယွင်းစွာ သိမြင်ခြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သတ္တေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝတိ၊ လွှမ်းဖုံးတတ်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ကောသကာရကိမိ၊ အအိမ်ကိုလုပ်သောပိုးသည်။ ကောသပ္ပဒေသေဟိ၊ အစိတ်ဖြစ်သော အအိမ်တို့ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဝေဌေတိ ဝိယ၊ ရစ်ပတ်သကဲ့သို့။ တဒဘိဘူတော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဗာလော၊ သည်။ ပုနဗ္ဘဝိကေဟိ၊ တဖန်ဘဝအသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရေဟိ၊ ပိုးအိမ်အစိတ်နှင့်တူသော သင်္ခါရတို့ဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝေဌေတိ၊ ၏။ ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟိတော၊ ရှေ့ဆောင်ညွှန်ကြား တတ်သော မှူးကြီးမတ်ကြီးသည် သိမ်းပိုက်စောင့်ရှောက်အပ်သော။ ရာဇ-ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ရဇ္ဇေ၊ မင်းအဖြစ်၌၊ ဝါ၊ မင်းစည်းစိမ်၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကို။ လဘတိ ဝိယ၊ သို့။ သင်္ခါရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သင်္ခါရသည် သိမ်းဆည်း ထောက်ပံ့အပ်သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဂတိသု၊ ငါးပါးသော ဂတိတို့၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဥပပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၏အာရုံကို။ ပရိကပ္ပနတော၊ အာရုံပြုခြင်းကြောင့်[၁]၊ ဝါ၊ ပရိကပ္ပနတော၊ ကြံဆ၍ယူခြင်းကြောင့်[၂]၊ ဝါ၊ ပရိကပ္ပနတော၊ သမ္ပယုတ်ဝိတက်ဖြင့် ကြံခြင်းကြောင့်[၃]။ မာယာကာရော၊ မျက်လှည့်သည်သည်။ မာယံ၊ ပတ္တမြားစသည်မဟုတ်သည်ကို ပတ္တမြား စသည် ထင်စေသောမျက်လှည့်ဝတ္ထုကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ ဝိယ၊ ဖြစ်စေ

၁-ဤကား ဥပပတ္တိနိမိတ္တန္တိ ကမ္မာဒိအာရမ္မဏမာဟ၊ ပရိကပ္ပနတောတိ အာရမ္မဏတော-ဟူသော ဋီကာနှင့်အညီ။

၂-ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် ဝိပါက်ဖြစ်၍ အထူးအထွေ မကြံတတ်သည်မဟုတ်လောဟူမူ? ယထာဥပဋ္ဌိတာနိ ကမ္မာဒီနိ စုတိအာသန္နဇဝနေဟိ ပရိကပ္ပေတ္ဝာ ဝိယ ဂဟိတာနိ ပဋိသန္ဓိ-ဝိညာဏေန ပရိကပ္ပိတာနိ ဝိယ ဟောန္တိ။ အနု ၂-၁၃၈။ အဓိပ္ပါယ်ကား ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ် သည် ဝိပါက်ဖြစ်၍ အထူးထူးအပြားပြား မကြံသတတ်သော်လည်း စုတိအာသန္နဇောတို့သည် အထူးထူးအပြားပြားကြံဆ၍ ယူအပ်ပြီးသည်ကိုပင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည် အာရုံပြုရကား အကြောင်းဖြစ်သော မရဏာသန္နကြံဆပြီးသည်ကိုတင်စား၍ ပရိကပ္ပနတော-ဟု မိန့်သည်ဟူလို။ ယင်းသို့သော် အာရမ္မဏတော-ဟူသော ဋီကာစကားနှင့် ခြားနားသွဲ၏ဘကား? ကြောင့် တံ ပနဿ ပရိကပ္ပနံ အတ္ထတော အာရမ္မဏမေဝါတိ ဝုတ္တံ "ပရိကပ္ပနတောတိ အာရမ္မဏကရဏတော"တိ။ ။ဋင်းအနု။

၃-ဤကား သမ္ပယုတ္တေန ဝါ ဝိတက္ကေန ဝိတက္ကနတော-ဋီကာဒုတိယဝိကပ်နှင့် အညီ တည်း။

သကဲ့သို့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ အနေကပ္ပကာရံ၊ (နတ်လူ ပိုးကောင်ငှက် စသောအားဖြင့်) များသောအပြားရှိသော။ နာမရူပံ၊ ကို။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ သုဘူမိယံ၊ ကောင်းသောမြေ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ဝနပ္ပဂုမ္ဗော၊ တောအုပ်သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ ဝိယ၊ ရောက် သကဲ့သို့။ နာမရူပေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဝိရူဠှိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ အရဏိသဟိတာဘိ- မန္ထနတော၊ ပွတ်ခုံ၏ ပွတ်တံနှင့်တကွ ကြိတ်မိပွတ်မိခြင်းကြောင့်။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဇာယတိ ဝိယ၊ သို့။ အာယတနဃဋ္ဋနတော၊ ဝိသယီဝိသယ ဖြစ်ကုန်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတနဗာဟိရာယတနတို့၏ အချင်းချင်း ထိပါး ခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့ထိအပ်သောသူအား။ ဍာဟော၊ လောင်ပူခြင်းသည်။ ဘဝတိ ဝိယ၊ သို့။ ဖဿေန၊ ဖဿသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့အပ်သောသူအား။ ဝါ၊ ဖဿေန၊ ဖြင့်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ အာရုံကို တွေ့သောသူအား။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ပါတုဘဝတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ လောဏူဒကံ၊ ဆားငန်ရေကို။ ပိဝတော၊ သောက်သော သူအား။ ပိပါသာ၊ ရေသိပ်ခြင်းသည်။ ပဝဍ္ဎတိ ဝိယ၊ ပွါးသကဲ့သို့။ ဝေဒိယ- မာနဿ၊ ဝေဒနာကို ခံစားသောသူအား၊ ဝါ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစား သော သူအား။ တဏှာ၊ သည်။ ပဝဍ္ဎတိ၊ ပွါးစီး၏။ ပိပါသိတော၊ ရေသိပ် သောသူသည်။ ပါနီယေ၊ ရေ၌။ အဘိလာသံ၊ သောက်လိုသောအာသာ ကို။ ကရောတိ ဝိယ၊ သို့။ ပိပါသတော၊ အာရုံကိုသုံးဆောင်လိုသောသူသည်၊ ဝါ၊ အာရုံကိုတဏှာဖြင့် တော်သိပ်သောသူသည်[၁]။ ဘဝေသု၊ တို့၌။ အဘိ- လာသံ၊ ချင်မွတ်သောအာသာကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တံ-အဘိလာသကရဏံ၊ ထိုဘဝတို့၌ အလိုအာသာကိုပြုခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် အလွန် နှစ်သက်ခြင်းသည်။ အဿ-တံသမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုအာသာနှင့်ပြည့်စုံ သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝါ၊တံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။) ဥပါဒါနံ၊ သည်။ အဿ-ဘဝေဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အာမိသ- လောဘေန၊ အစာအာမိသကိုတပ်ခြင်းကြောင့်။ မစ္ဆော၊ သည်။ ဗဠိသံ၊ သံမျှားချိပ်ကို။ ဥပါဒိယတိ ဝိယ၊ ဟပ်သကဲ့သို့။ ဥပါဒါနေန၊ ကြောင့်။

၁-တသိတော-ဟု ဋ္ဌ-၌ ရှိ၏။

ဘဝံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ပြင်းစွာစွဲလမ်း၏။ ဗီဇေ၊ မျိုးစေ့သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အင်္ကုရော၊ အညွန့်သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ သို့။ ဘဝေ၊ ကမ္မဘဝသည်၊ ဝါ၊ နှစ်ပါးသောဘဝသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ ပတနံ ဝိယ၊ လည်းခြင်းကဲ့သို့။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်သောသူ၏၊ ဝါ၊ ဖြစ်သောခန္ဓာ၏။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ-ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဥပမာဟိပိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဧတံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

၆၅၉။ စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အတ္ထတောပိ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မတောပိ၊ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ ဒေသနာတောပိ၊ ဒေသနာဝစီဘေဒအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ ဒေသနာဉာဏ်အားဖြင့်၎င်း။ ပဋိဝေဓတောပိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောဉာဏ်အားဖြင့်၎င်း၊ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အညာဏအဒဿနစသော သဘောအားဖြင့်၎င်း။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ၊ ၏။) ဂမ္ဘီရဘာဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ "အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ (နက်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်) နက်ယောင်လည်းထင်၏"။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရဘေဒတောပိ၊ နက်နဲခြင်း အထူးအပြားအားဖြင့်လည်း။ ဧတံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ယထာရဟံ၊ အတ္ထစသောအားဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။

[၂၁၉] တတ္ထ၊ ထိုအတ္ထဂမ္ဘီရစသည်တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိတော၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န န ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ ဇာတိံ၊ ကို။ ဝိနာ၊ ၍။ အညတော၊ ဇာတိမှတပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ န စ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတ္ထံ-ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဤဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဇာတိတော၊ ဇာတိကြောင့်။ (ဇရာမရဏံ၊ သည်။) သမုဒါဂစ္ဆတိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ မိမိအကြောင်းအားလျော်စွာ အထက်အထက်၌၊ ဝါ၊ သို့လာ၏၊ ဝါ၊ အကြောင်းညီညွတ်၍ပေါ်လာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။

ဇာတိပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် တပေါင်းတည်းဖြစ်၍၊ ဝါ၊ အပေါင်းအစုဖြစ်သော တရား၏ မိမိ မိမိအကြောင်းအားလျော်စွာ အထက်အထက်သို့လာသည်၏ အဖြစ်၏။ ဒုရဝဗောဓနီယ-ဘော၊ သိခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတ-သမုဒါဂတဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်၍ အပေါင်းအစုဖြစ်သောတရား၏ မိမိအကြောင်းအားလျော်စွာ အထက်အထက်သို့ လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ ဝါ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, အပေါင်းအစုဖြစ်သော တရား၏ မိမိအကြောင်းအားလျော်စွာ အထက်အထက်သို့လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်၊ ဝါ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့် ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း, အကြောင်းညီညွတ်၍ ပေါ်လာခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏[၁]။

၁-ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏမဖြစ်သည်မဟုတ်၊ ဖြစ်သည်သာဟူသော ဤအဝဓာရဏပြီးသည်ရှိသော် ဇရာမရဏသည် ဇာတိမှတပါးကြောင့်လည်း ဖြစ်ရာသလောဟု အာသင်္ကာဖြစ်လတ်သော် ထိုအာသင်္ကာကို မြစ်ခြင်းငှါ "န စ ဇာတိံ ဝိနာ အညတော ဟောတိ"ဟု မိန့်သည်။ သို့သော် ဇာတိမှ တပါးအကြောင်းကြောင့်ပင် ဇရာမရဏမဖြစ်ဟု မရောက်ပြီလောဟူမူ? တတ္ထ အညဂဟဏံ ဇာတိယာ ပဋိယောဂိဝိသယံ၊ န အညမတ္တဝိသယံ ဇာတိံ ဝိနာတိ ဝစနတော။ တေနဿ နညံ ဇာတိယာ သဟကာရိကာရဏဘူတံ နိဝတ္တိတံ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို န စ ဇာတိံ ဝိနာ အညတော ဟောတိ-ဟူသောပါဌ်၌။ အညဂဟဏံ၊ အည-သဒ္ဒါသည်။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိနှင့်။ ပဋိယောဂိဝိသယံ၊ ယှဉ်းစုံအင်တူယှဉ်ခြင်းရှိသော တရားလျှင်စွဲရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညမတ္တဝိသယံ၊ ဇာတိမှတပါး သာမညတရားလျှင်စွဲရာရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇာတိံ ဝိနာတိ ဝစနတော၊ ဇာတိံ ဝိနာ-ဟုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ထိုသို့အညမတ္တဝိသယ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိယာ၊ နှင့်။ သဟကာရိကာရဏဘူတံ၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အညံ၊ သော။ အဿ၊ ထိုဇရာမရဏ၏။ (ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်)။ နိဝတ္တိတံ၊ နစ်စေအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ၎င်းနက်။ ဇာတိပစ္စယာ သမ္ဘူတံ ဟုတွာ သဟိတဿ အတ္တနော ပစ္စယာနုရူပဿ ဥဒ္ဒံ ဥဒ္ဒံ အာဂတဘာဝေါ အတ္ထော ဇာတိ-ပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော။ ဇာတိတော ဇရာမရဏံ န န ဟောတိ၊ ဟောတိယေဝ ကေဝလံ ဇာတဿ ဇရာမရဏသမ္ဘဝတော၊ န စ ဇာတိံ ဝိနာ ဟောတိ အဇာတဿ တဒဘာဝတော-ဟု ဇရာမရဏ၏ဇာတိလျှင်အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို န ဇာတိတော ဇရာမရဏံ-စသည်ဖြင့်ပြပြီး၍ ယခုအခါ ဇာတိကြောင့် ဇရာမရဏ၏ နိဗ္ဗတ္တနာကာရကို ဇာတိပစ္စယာ-စသည်ဖြင့် မိန့်သော်။ ဇာတိတော ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏဿ နိဗ္ဗတ္တာကာရံ ဝဒတိ။

(တထာ ဇာတိယာ ဘဝပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဘဝဿ ဥပါဒါနပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဥပါဒါနဿ တဏှာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တဏှာယ ဝေဒနာပစ္စယ-သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝေဒနာယ ဖဿပစ္စယသမ္ဘူတ-သမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဖဿဿ သဠာယတနပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတ-ဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ သဠာယတနဿ နာမရူပပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ နာမရူပဿ ဝိညာဏပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝိညာဏဿ သင်္ခါရပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ သင်္ခါရာနံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ပေယျာလဖော်သည်။ အနက်ကား ရှေးကိုမှီ၍ပေး)။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အတ္ထဂမ္ဘီရံ၊ အကျိုးအား ဖြင့် နက်သည်၊ ဝါ၊ နက်သော အကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ တာဝ၊ စွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌။ အတ္ထဂမ္ဘီရတာ၊ အကျိုးအားဖြင့် နက်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဝါ၊ နက်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း၏ အကျိုးကို။ အတ္ထောတိ၊ အတ္ထဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဟေတုဖလေ၊ အကြောင်း၏ အကျိုး၌ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်ပဝတ္တိ အာကာရအားဖြင့်။ ယဒဝတ္ထာ စ၊ အကြင် အကြင်သို့သော အခိုက် အတံ့ဖြင့်, အခိုက်အတံ့အထူး ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ငှင်း၊ (ပစ္စယော-၌စပ်) ဝါ၊ ယဒဝတ္ထာ စ၊ အကြင် အကြင် အခိုက်အတံ့အထူး ရှိသည်လည်း

အနု။ (တနည်း) သမ္ဘူတဋ္ဌော စ သမုဒါဂတဋ္ဌော စ သမ္ဘူတသမုဒါဂတဋ္ဌော။ ရှေးကား ကမ္မဓာရည်း ဤကားဒွန်။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ န ဇာတိတော ဇရာမရဏံ န ဟောတိ၊ န ဇာတိံ ဝိနာ အညတော ဟောတိ-ဟူသောပါဠ်ဖြင့် ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတဋ္ဌော-ဟူသော အနက်ပြီးသတည်း။ ဣတ္ထဥ္စ ဇာတိတော သမုဒါဂစ္ဆတိ-ဟူသောပါဠ်ဖြင့် ဇာတိပစ္စယ-သမုဒါဂတဋ္ဌသည် ပြီးသတည်း။ စကားကျအနက်ကား ယာ ဇာတိ၊ အကြင်အကြင် ဇာတိသည်။ ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော ပစ္စယသတ္တိဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒနုရူပပါကဋ္ဌဘာဝေါ၊ ထိုထိုဇာတိ ထိုထိုပစ္စယသတ္တိအား လျော်သည် ဖြစ်၍ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသဘော။ ဤသည်ကား စကားကျအနက်တည်း။

ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ တေသံ တေသံ သင်္ခါရာနံ၊ ထိုထိုသင်္ခါရ တို့အား။ ပစ္စယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ-အာကာရဿ အဝတ္ထာယ-စ၊ ထိုသို့သော ပဝတ္တိအာကာရ၏၎င်း, အဝတ္ထာဝိသေသ၏၎င်း။ ဒုရဝ-ဗောဓနီယတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့အား။ ပစ္စယဋ္ဌော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ် ဟူသောသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ နက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ သင်္ခါရာနံ ဝိညာဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝိညာဏဿ နာမရူပဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ နာမရူပဿ သဠာယတနဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ သဠာယတနဿ ဖဿဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဖဿဿ ဝေဒနာယ ပစ္စယ-ဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဝေဒနာယ တဏှာယ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ တဏှာယ ဥပါဒါနဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဥပါဒါနဿ ဘဝဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီ-ရော။ ဘဝဿ ဇာတိယာ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ ဇာတိယာ ဇရာမရဏဿ ပစ္စယဋ္ဌော ဂမ္ဘီရော။ (ပေယျာလဖော်သည်၊ အနက်ကားလွယ်ပြီ) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ ဓမ္မဂမ္ဘီရံ၊ အကြောင်းအားဖြင့် နက်သည်-နက်သော အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဘဝစက်၌၊ ဝါ၊ အတ္ထဓမ္မ-စသော လေးပါးတို့တွင်။ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ၊ အကြောင်းဒြာအားဖြင့် နက်သည်၏ အဖြစ်မည်၏၊ ဝါ၊ နက်သောအကြောင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဟေတုနော၊ ၏။ ဓမ္မောတိ နာမံ၊ ဓမ္မဟူသောအမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာဟ၊ ကား။ ဟေတုမှိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ-ဘဝစက္ကဿ၊ ၏။ တေန တေန ကာရဏေန၊ (ဝေနေယျတို့၏ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းအားလျော်သည့်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော) ထိုထိုအကြောင်းကြောင့်။ တထာ တထာ၊ အနုလောမ, ပဋိလောမစသော ထိုထိုပကာရဖြင့်။ ပဝတ္တေတဗ္ဗတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေသနာပိ၊ ဒေသနာသည်လည်း။ ဂမ္ဘီရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ-ဒေသနာပ္ပကာရေ၊ ထိုဒေသနာပကာရ၌၊ ဝါ၊ တတ္ထ-ဒေသေတဗ္ဗပကာရေ၊ ထိုဒေသေတဗ္ဗပကာရ၌။ သဗ္ဗညုတ-ညာဏတော၊ မှ။ အညံ ဉာဏံ၊ တပါးသောဉာဏ်သည်။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ န လဘတိ၊ မရနိုင်။ တထာ-တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။

တော် ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ ကတ္တစိ သုတ္တေ၊ အချို့သောသုတ်၌။ အနုလောမ-
တော၊ အနုလုံအားဖြင့်။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ ၌။ ပဋိလောမ-
တော၊ အားဖြင့်။ (ဒေသိတံ-မှာချည်း စပ်) ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ ၌။ အနု-
လောမပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ ၌။ ဝေမဇ္ဈတော၊ မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အနုလောမတော ဝါ၊ အားဖြင့်ငှင်း။ ပဋိလောမတော ဝါ၊
အားဖြင့်ငှင်း။ ဒေသိတံ၊ ၏။ ကတ္ထစိ သုတ္တေ၊ ၌။ တိသန္ဓိစတုသင်္ခေပံ၊
သုံးစပ်လေးလွှာရှိသောဘဝစက်ကို။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဒွိသန္ဓိတိသင်္ခေပံ၊ နှစ်စပ်
သုံးလွှာရှိသော ဘဝစက်ကို။ ကတ္ထစိ၊ ၌။ ဧကသန္ဓိဒွိသင်္ခေပံ၊ တစပ်
နှစ်လွှာရှိသော ဘဝစက်ကို။ ဒေသိတံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝ-
စက္ကံ၊ သည်။ ဒေသနာဂမ္ဘီရံ၊ ဒေသနာအားဖြင့် နက်သည်၊ ဝါ၊ နက်
သောဒေသနာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဒေသနာ-
ဂမ္ဘီရတာ၊ ဒေသနာအားဖြင့် နက်သည်၏အဖြစ် မည်၏၊ ဝါ၊ နက်သော
ဒေသနာ ရှိသည်၏အဖြစ် မည်၏။

စ၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ္တ၊ ဤဘဝစက်၌၊ ဝါ၊ ဤအတ္ထဂမ္ဘီရ
စသော လေးပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ ယော သော သဘာဝေါ၊
အကြင် အညာဏအဒဿနစသော သဘောသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပဋိဝိဒ္ဓေန၊
ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ ယေန သဘာဝေန၊ အကြင် အညာဏအဒဿန-
စသော သဘောဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ တို့သည်။ သမ္မာ၊
မဖောက်မပြန်။ သလက္ခဏတော၊ မိမိ၏လက္ခဏာအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊
ထိုးထွင်း၍သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော သဘာဝေါ၊ ထို
အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အညာဏအဒဿနစသော
သဘောသည်။ ဒုပ္ပရိယောဂါဟတ္တာ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ သက်ဝင်ခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဂမ္ဘီရော၊ နက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော အညာဏ
အဒဿနစသော သဘော၏ နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊
သည်။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့် နက်၏၊
ဝါ၊ နက်သော ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘောရှိ၏။ တထာ-တံ ဝစနံ၊
ကို။ ဟိ-တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ ဥဒ္ဒိုးအံ့။ တေ္တ၊ ဤဘဝစက်၌၊ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာ
စသည်တို့တွင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ အညာဏာဒဿန-

သစ္စာသမ္ပဋိဝေဓဋ္ဌော၊ သိတတ်သောညာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော, ပစ္စက္ခပြုသောအားဖြင့် အာရုံကိုမြင်တတ်သော ညာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဖက်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသဘော, သစ္စာကို ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ မပေးမူ၍ ဖုံးလွှမ်းတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ အဘိသင်္ခရဏာ-ယူဟနသရာဂဝိရာဂဋ္ဌော၊ အလွန်ပြုပြင်ခြင်းသဘော, ဆည်းပူးရုံးစုခြင်းသဘော, သရာဂသဘော, ဝိရာဂသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သုညတအဗျာပါရအသင်္ကန္တိပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ အတ္တမှ ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသဘော, တခုသောဘဝမှ တခုသောဘဝသို့ မပြောင်းမရွှေ့သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ နာမရူပဿ၊ ၏။ ကေပ္ပါဒ-ဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂနမနရုပ္ပနဋ္ဌော၊ တူသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, အသီးဝေဖန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, အသီးမဝေဖန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, နမနရုပ္ပနသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ သဠာယတနဿ၊ ၏။ အဓိပတိလောကဒွါရခေတ္တ-ဝိသယိဘာဝဋ္ဌော၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, လောက၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ဒွါရ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ခေတ္တ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ဝိသယီ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဖဿဿ၊ ၏။ [၂၂၀] ဖုသနသံဃဋ္ဋနသင်္ဂတိသန္နိပါတဋ္ဌော၊ အာရုံကို တွေ့ခြင်းသဘော, အာရုံကိုထိပါးချုတ်ခြစ်ခြင်းသဘော, ဝတ္ထုအာရုံဝိညာဉ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဘဘော, ပေါင်းစုစည်းဝေးခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏရသာနုဘဝန-သုခဒုက္ခမဇ္ဈတ္တဘာဝနိဇ္ဇီဝဝေဒယိတဋ္ဌော၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းသဘော, ချမ်းသာစေခြင်းသဘော, ဆင်းရဲစေခြင်းသဘော, အလတ်၌တည်သောသဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော, ဇီဝမဟုတ်သည်၏အဖြစ် ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ တဏှာယ၊ ၏။ အဘိနန္ဒိတအဇ္ဈောသာနသရိတာ-လတာနဒီတဏှာသမုဒ္ဒဒုပ္ပူရဋ္ဌော၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းသဘော, မျိုသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ပြီးဆုံးစေခြင်းသဘော, စီးသွားခြင်းသဘော, နွယ်ကဲ့သို့ ရစ်ပတ်

ခြင်း သဘော, မြစ်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော, တဏှာ သမုဒ္ဒရာ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော, ပြည့်စေနိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဥပါဒါနဿ၊ ၏။ အာဒါန-ဂဟဏာဘိနိဝေသပရာမာသဒုရတိက္ကမဋ္ဌော၊ အာရုံကို မြဲစွာစွဲလမ်းခြင်း သဘော, အလွန်တပ်မက်မောသည်၏အစွမ်းဖြင့် အာရုံကို ခံယူစွဲလမ်းခြင်း သဘော, မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသဘော, မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသဘော, လွန်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဘဝဿ၊ ၏။ အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏယောနိဂတိ-ဋ္ဌိတိနိဝါသေသု ခိပနဋ္ဌော၊ ပေါင်းစည်းရုံးစုခြင်းသဘော,အလွန်ပြုပြင်ခြင်း သဘော, လေးပါးသော ယောနိ, ငါးပါးသော ဂတိ, ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့၌ ပစ်ချခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ (အလုတ္တသမာသ်) ဇာတိယာ၊ ၏။ ဇာတိသဉ္ဇာတိဩက္ကန္တိ-နိဗ္ဗတ္တိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ ရှေးဦး အသစ်ဖြစ်ခြင်းသဘော, ပြည့်စုံသော အာယတန ရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်းသဘော, အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသဘော, လုံးလုံးသျှောင်းလျှောင်း ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ခယဝယဘေဒဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ကုန်ခြင်းသဘော, ပျက်ခြင်းသဘော, ကွဲပျက်ခြင်းသဘော, ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောသည်။ ဂမ္ဘီရော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ တွေ၊ ဤဘဝစက်၌။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရတာ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောအားဖြင့် နက်သည်၏အဖြစ် မည်၏၊ ဝါ၊ နက်သော ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ် မည်၏။

၆၆၀။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တွေ၊ ဤဘဝစက်၌။ ဧကတ္တနယော၊ တူသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောနည်းရင်း။ နာနတ္တနယော၊ ထူးသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသောနည်းရင်း။ အဗျာပါရနယော၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောနည်းရင်း။ ဧဝံဓမ္မတာနယော၊ အဝိဇ္ဇာစသောသဘာဝဓမ္မတို့၏ ဤသို့သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောနည်းရင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အတ္ထနယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဘဝ-စက္ကံ၊ ကို။ နယဘေဒတောပိ၊ နည်းအထူးအပြားအားဖြင့်လည်း။ ယထာ-

ရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏[၁]။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော အတ္ထနယတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။

၁-နိယျန္တိ ဂမေန္တီတိ နယာ။ နိယျန္တိ၊ အသိဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဂမေန္တိ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ အတ္ထာနံ နယာ အတ္ထနယာ။ အဘယ်အတ္ထတို့သည် ထိုနည်းတို့ကို အဘယ်ဖြင့် ဆောင်အပ် ရောက်စေအပ်ကုန်သနည်း ?ဟု၊ ကား၊ အဝိဇ္ဇာဒိအတ္ထေဟိ ကေတ္တာဒီ သကေန ဘာဝေန နီယန္တိ ဂမေန္တီတိ ကေတ္တာဒယော တေသံ နယာတိ ဝုတ္တာ။ ။နယန္တီတိ နယာ-ဟုကတ္တုသာဓ်ပြုသော်ငြား နီယန္တိ ဓေတေဟီတိ နယာ-ဟုကရဏသာဓ်ပြုသော်ငြား ဆရာအနက်သင့်မည်မဟုတ် စုဒ်ရှိရကား နီယန္တီတိ ဟိ နယာတိ- မိန့်သော်။ ။ဋီကာ။ အဝိဇ္ဇာဒိအတ္ထေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ စသောအနက်တို့သည်။ ကေတ္တာဒီ၊ ကေတ္တစသည်တို့ကို။ သကေန ဘာဝေန၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ကေတ္တာဒိ သကေန ဘာဝေန၊ ကေတ္တစသော မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော တခုတည်း၏အဖြစ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နီယန္တိ၊ အသိဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဂမေန္တိ၊ အသိဉာဏ်၏အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတ္တာဒယော၊ တို့ကို။ တေသံ အဝိဇ္ဇာဒိအတ္ထာနံ၊ တို့၏။ နယာတိ၊ ဆောင်အပ်ရောက်စေအပ်သော သဘောတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ နီယန္တိ၊ ဆောင်အပ်ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကမ္မသာဓ်ကိုမှတ်အပ်၏။ မူလဋီကာ၌ကား သေန ဘာဝေန-ဟုရှိ၏။ ထိုကြောင့် သေန ဘာဝေနာတိ သကေန အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန တံ အမုဉ္စိတွာ ဝေ-ဟုအနုဖွင့်သည်။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် သိအပ်၏ဟူသည် အဝိဇ္ဇာအစရှိသော သဘာဝမမှုကို မလွှတ်မူ၍သာဟုပြခြင်းငှါ တံ အမုဉ္စိတွာ ဝေ-ဟူသည်။ အဘယ့်ကြောင့်အဝိဇ္ဇာစသည်တို့ကို မလွှတ်မူ၍ဟူသနည်း ? ကြောင့် န ဟိ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ဝိနိမုတ္တံ ကေတ္တံ နာမ ကိဉ္စိ ပရမတ္ထတော အတ္ထိ။ ၎င်းအနု။ ဒုတိယအနက်ကိုကား သေန ဘာဝေနာတိ ဝါ သကေန ကေတ္တာဒိဘာဝေန-ဟူသော အနုဒုတိယဝိကပ်နှင့်အညီယောဇနာသည်။ ယင်းသို့သော် ကေတ္တစသည်တို့သည် ကံမဟုတ်လော၊ အဘယ်သို့မိမိသည်ပင် မိမိ၏ကရိုဏ်းဖြစ်သနည်း? အဝိဇ္ဇာဒီသု ဝိညာယမာနေသု ဟေတုဖလဓမ္မာနံ ကေသန္တတိပတိတတာဒိသင်္ခါတော ကေတ္တာဒိဘာဝေါ တေနေဝ သဘာဝေန ဉာယတိ န အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေနာတိ။ တေဟိ နေတဗ္ဗာတိ တေသံ နယာ။ ။ ၎င်းအနု။ သေန ဘာဝေနာတိ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ အမုဉ္စိတွာ ဝေ၊ မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာဒိဝိနိမုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်မှလွှတ်သော။ ကေတ္တံ နာမ၊ တူသည်၏အဖြစ်မည်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော အနက်သဘောသည်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ကား။ သေန ဘာဝေနာတိ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ကေတ္တာဒိဘာဝေန၊ ကေတ္တအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်-တခုတည်း၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ။(ဟိ-ကြေသည်) အဝိဇ္ဇာဒီသု၊ တို့၌။ ဝိညာယမာနေသု၊ သိအပ်သော။ ဟေတုဖလဓမ္မာနံ၊ အကြောင်းအကျိုးဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ ကေသန္တတိပတိတတာဒိသင်္ခါတော၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌ကျသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌ကျသည်၏

သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သန်ါရပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗီဇာဿ၊ မျိုးစေ့၏။ အကုံရာဒိဘာဝေန၊ အကုံရ

အဖြစ်, မိမိ မိမိတို့၏ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့် ထူးခြားကွဲလွဲသည်၏ဖြစ်အကျိုးကို ငါသည်ဖြစ်စေအပ်၏။ ဤသို့အစရှိသော အားထုတ်လုံ့လကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်, အကြောင်းတရားတို့၏ ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည် ဖြစ်လျက်လည်း မိမိ သဘောအားဖြင့်ပြီးသော အကြောင်း၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ကေတ္တာဒိဘာဝေါ၊ ကေတ္တအစရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝါ၊ ကေတ္တ၏အဖြစ်, နာနတ္တ၏အဖြစ်, အဗျာပါရ၏ အဖြစ်, ဧဝံဓမ္မတာ၏အဖြစ်ကို။ တေနေဝ သဘာဝေန၊ ထိုကေတ္တ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့်သာလျှင်။ ဉာယတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာဒိဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာအစ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ န ဉာယတိ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ တေဟိ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာအစ ရှိသော အနက်တို့သည်။ နေတဗ္ဗာ၊ အသိဉာဏ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ဆောင်အပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အနက်တို့၏။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ ၎င်းအနုနက်။ ဋီကာတထွေ တုလျတ္ထသမာသ်ကမ္မသာခ် ကြံပြန်လိုရကား အတ္ထာ ဧဝ ဝါ ကေတ္တာဒိဘာဝေန နီယမာနာ ဉာယမာနာ အနတ္ထနယာတိ ဝုတ္တာ-မိန့်သော်။ ။ကာရဏသာခ်ဆဋ္ဌီသမာသ် ကြံပြန်လိုရကား နီယန္တိ ဧတေဟီတိ ဝါ နယာ။ ကေတ္တာဒီဟိ စ အတ္ထာ ကေန္တိအာဒိနာ နီယန္တိ။ တသ္မာ ကေတ္တာဒယော အတ္ထာနံ နယာတိ အတ္ထနယာ-မိန့်သော်။ ဋီကာ။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထာ ဧဝ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသောအနက်တို့ကိုသာလျှင်။ အနေကာ၊ တပါးမက များကုန်သည်။ (သမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်လျှင်းမူလည်း။) ကေတ္တာဒိဘာဝေန၊ ကေတ္တအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ နီယမာနာ ဉာယမာနာ၊ သိအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္ထနယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဧတေဟိ ကေတ္တာဒီဟိ၊ ထိုကေတ္တအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုကေတ္တ နာနတ္တ အဗျာပါရ ဧဝံဓမ္မတာတို့ဖြင့်။ (အတ္ထာ၊ အဝိဇ္ဇာစသောအနက်တို့ကို။) နီယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ နယာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော သဘာဝဓမ္မတို့ကို တပါးမက များသည်ဖြစ်လျှင်းမူလည်း အကြင် သန္တာန်အားဖြင့် မပြတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ သန္တာန်မပြတ်ခြင်းဖြင့် တခုတည်းဟူ၍သိအပ်ကုန်၏ ခေါ်ဝေါ်အပ်ကုန်၏။ ထိုသိကြောင်း ခေါ်ဝေါ်ကြောင်းဖြစ်သော သန္တာန်၏မပြတ်ခြင်း သည် ထိုသိခြင်းခေါ်ဝေါ်ခြင်း၌ ကရိုဏ်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကိုထိုက်၏။ ထိုအတူ ဤမှတပါးသော မိမိ မိမိတို့၏သဘောအားဖြင့် ကွဲလွဲထူးပြားသည်၏အဖြစ် ကြောင့်ကြဗျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ် အကြောင်းတရားတို့၏ ဗျာပါရကင်းသည်ဖြစ်လျက် လည်း မိမိသဘောအားဖြင့်ပြီးသော အကြောင်း၏အဖြစ်တို့သည်လည်း ထိုသိခြင်း ခေါ်ဝေါ် ခြင်း၌ ကရိုဏ်း၏အဖြစ်ဖြင့် ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုက်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် ကေတ္တာ-ဒီဟိ စ-စသည်ကိုဋီကာရှင်မိန့်သော်။ စ-တံ ပါကဋံ့ ကရောမိ၊ အံ့။ ကေတ္တာဒီဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္ထာ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအနက်ကို။ အနေကာ၊ တပါးမက များကုန်သည်။ (သမာနာပိ၊ လျှင်းမူလည်း။) ကေန္တိအာဒိနာ၊ တခုတည်း ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ နီယန္တိ ဉာယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပညာပိယန္တိ၊ ပညတ်အပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေတ္တာဒယော၊ တို့သည်။ အတ္ထာနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသောအနက်တို့၏။ နယာ၊ သိကြောင်း ပညတ်ကြောင်းဖြစ် သော သဘောတို့တည်း။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထနယာ၊ မည်ကုန်၏။ ၎င်းဋီကာနက်။

ပတ္တ နာဋ္ဌ ခန္ဓ သာခါ ပလ္လ၀ ပလာသ စသည့်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ရုက္ခ-ဘာ၀ပ္ပတ္တိ ဝိယ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်သို့ရောက်သကဲ့သို့။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ၊ သန္တာန်အားဖြင့် မပြတ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ သန္တာန်၏မပြတ်ခြင်းသည်။ ကေတ္တနယော နာမ၊ ကေတ္တနည်းမည်၏[1]။ ယံ-ကေတ္တနယံ၊ ကို။ သမ္မာ

၁-ဤပါဠ်ဖြင့် အဘယ်အနက်ကို ပြသနည်းဟူမူ? အင်္ကုရာဒိဘာ၀နေ့ာတိ အင်္ကုရ-ပတ္တနာဋ္ဌခန္ဓသာခါပလ္လ၀ပလာသာဒိဘာ၀နေ ပ၀တ္တမာနေ အ၀ယဝေ ကေဇ္ဈ ဂဟေတွာ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေန ဗီဇံ ရုက္ခဘာ၀ံ ပတ္တံ ရုက္ခဘာ၀နေ ပ၀တ္တံ၊ တဠူ ကေတ္တေန ဝုစ္စတီတိ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ ယထာ ကေတ္တံ၊ ဧဝံ ဣဓာပိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နာနံ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ ကေသန္တတိပတိတတာ ကေတ္တနယောတိ ဒဿေတိ။ ဋီကာ။ အင်္ကုရာဒိဘာ၀နေ့ာတိ၊ ကား။ အင်္ကုရပတ္တနာဋ္ဌခန္ဓသာခါပလ္လ၀ပလာသာဒိဘာ၀နေ၊ အညွန့် အရွက် အရိုး ပင်စည် အခက် ရွက်နု ရွက်ရင့် ရွက်ရော်အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တ-မာနေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အ၀ယဝေ၊ အစိတ်တို့ကို။ ကေဇ္ဈ၊ တည်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေန၊ သန္တာန်၏မပြတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဗီဇံ၊ သည်။ ရုက္ခဘာ၀ံ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ရုက္ခဘာ၀နေ၊ သစ်ပင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပ၀တ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တဠူ၊ ထိုမျိုးစေ့သည်ပင် အညွန့်အရွက် အရိုးပင်စည်အခက်စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၍ သစ်ပင်အဖြစ်သို့ရောက်သည်ကိုလည်း။ ကေတ္တေန၊ တခုတည်းအဖြစ်ဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ၊ သန္တာန်၏မပြတ်ခြင်းသည်။ ကေတ္တံ၊ တခုတည်းအဖြစ်မည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ-တထာ၊ တူ။ ဣဓာပိ၊ ဤဘ၀စက်၌လည်း။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နာနံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသောအကြောင်း သင်္ခါရအစရှိသောအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့၏။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ၊ သည်။ ကေသန္တတိပတိတတာ၊ တခုသောသန္တာန်၌ ကျသည်၏အဖြစ်သည်။ ကေတ္တနယော၊ မည်၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။) ဒဿေတိ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ ။သန္တာ-နာနုပစ္ဆေဒေါ ကေတ္တနယော- ဟူသောစကားကို အဘယ်သို့သော အနက်ကိုပြခြင်းငှါ ဋီကာဆရာ မိန့်သနည်းဟူမူ? ပုရိမပစ္ဆိမာနံ ဓမ္မာနံ နိရောဓုပ္ပါဒနိရန္တရတာယ နာမကာယဿ သမ္ဗန္ဓဝုတ္တိတာယ ရူပကာယဿ ဥဘယဿ စ အညမညသန္နိဿယတာယ ဒုဝိညေယျနာ-နတော ကေဘူတဿ ဝိယ ဃနဘာ၀ပ္ပဗန္ဓော ဟေတုဖလဘာ၀နေ သမ္ဗန္ဓော သမ္မာ တာနောတိ သန္တာနော၊ တဿ အနုပစ္ဆေဒေါ တထာပဝတ္တိ ကေတ္တန္တိ အာဟ သန္တာ-နာနုပစ္ဆေဒေါ ကေတ္တန္တိ။ အနု ၂-၁၄၀။ ပုရိမပစ္ဆိမာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏။ နိရောဓုပ္ပါဒနိရန္တရတာယ၊ ချုပ်ခြင်းဖြစ်ခြင်း၏ အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမကာယဿ စ၊ နာမကာယ၏၎င်း၊ ဝါ၊ နာမ်အပေါင်း၏၎င်း။ သမ္ဗန္ဓဝုတ္တိ-တာယ၊ အချင်းချင်းစပ်သောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းစပ်စကောင်းသော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပကာယဿ၊ ရုပ်အပေါင်း၏၎င်း။ အညမညသန္နိဿယတာယ၊ အချင်းချင်းဟုဆိုအပ်သော မှီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါ၊ အချင်းချင်းကို မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘယဿ စ၊ နာမ်နှင့်ရုပ်နှစ်ပါးစုံ၏၎င်း။ ဒုဝိညေယျနာနတော၊ သိနိုင်ခဲ၏ အထူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဘူတဿ ဝိယ။

မဖောက်မပြန်၊ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုသောသူသည်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် စပ်သဖြင့်၊ ဝါ၊ စပ်ခြင်းကြောင့်။ သန္တာနဿ၊ သန္တာန်၏။ အနုပစ္ဆေဒါဝဗောဓတော၊ မပြတ်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ မပြတ်ခြင်းကိုသက်ဝင်၍ သိခြင်းကြောင့်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ မိစ္ဆာ၊ အမှားအားဖြင့်၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တမာနဿ၊ ဖြစ်သော။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒဿ၊ သန္တာန်၏မပြတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊ ကို။ ဧကတ္တဂဟဏတော၊ အကြောင်းအကျိုး နှစ်ပါးတို့၏ တူသည်၏အဖြစ် (တခုတည်း၏အဖြစ်)ကို ယူခြင်းကြောင့်။ (တဒေဝ ဝိညာဏံ သန္ဓာဝတိ သံသရတီတိအာဒိနာ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်လျှင် တဘဝမှတဘဝသို့ ပြေးသွား၏၊ ထိုဝိညာဉ်သည်လျှင် တဘဝမှ တဘဝသို့ပြောင်းရွှေ၏၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။) သဿတဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏[၁]။

တခုမဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းဖြစ်သကဲ့သို့။ ဃနဘာဝပ္ပဗန္ဓော၊ သံတိုးသံတွေသို့ အတွေ့အခဲ၏အဖြစ်ဖြင့် ဆက်စပ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ တလုံးတခဲတည်းအဖြစ်ဖြင့် ဆက်စပ်ခြင်းသည်၊ ဝါ၊ ဆက်စပ်ခြင်းဖြစ်သော။ ဟေတုဖလဘာဝေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်ခြင်းသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ တာနော၊ ချဲ့တတ်သည်တည်း၊ ဝါ၊ ချဲ့အပ်သည်တည်း။ ဣတိ-ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ သန္တာနော၊ သန္တာန်မည်၏။ တဿ၊ ထိုသန္တာန်၏။ အနုပစ္ဆေဒေါ၊ မပြတ်ခြင်းသည်။ တထာပဝတ္တိ၊ ထိုသို့မပြတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဧကတ္တံ၊ မည်၏၊ ဝါ၊ ဧကတ္တနည်းမည်၏။ ဣတိ-ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ (ဒဿေတုံ၊ ငှါ။) သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ ဧကတ္တန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဋီကာကာရော၊ သည်။) အာဟ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ ။ဤဧကတ္တနည်းသဘောကို မဖောက်မပြန်ရှုသည်ရှိသော် အဘယ်ကိုပယ်ရသနည်း? မှားသောအားဖြင့် ရှုချေမူကား အဘယ်ကိုစွဲလမ်းသနည်း? ကြောင့် ယံ သမ္မာ ပဿန္တော-စသည်ကိုမိန့်သော်။ (ပြည်)

၁-ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေနာတိ ဧတေန သန္တာနာနုပစ္ဆေဒံ ဝိဘာဝေတိ။ သတိပိ ဟိ ဟေတုဖလာနံ ပရမတ္ထတော ဘေဒေ ဟေတုဘာဝေန ဖလဘာဝေန စ တေသံ သမ္ဗန္ဓဘာဝေါယေဝေတ္ထ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒေါ။ ယတော ယဿိံ သန္တာနေ ကမ္မံ နိဗ္ဗတ္တံ၊ တတ္ထေဝ ဖလုပ္ပတ္တီတိ ကတဿ ဝိနာသော အကတဿ အဗ္ဘာဂမော စ နတ္ထီတိ။ ဧကတ္တဂဟဏတောတိ ဟေတုဖလာနံ ဘေဒံ အနုပဓာရေတွာ ဟေတုံ ဖလဉ္စ အဘိန္နံ ကတွာ ဥဘိန္နံ ဧကဘာဝဿ အဘေဒဿ ဂဟဏေန။ ဋီကာ။ ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေနာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားသီးခြားခြင်းသည်။ သတိပိ၊ သော်လည်း။ ဟေတုဘာဝေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဖလဘာဝေန စ၊ ဖြင့်၎င်း။ တေသံ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ သမ္ဗန္ဓဘာဝေါ-

ပန၊ ပါး။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသည်တို့၏။ ယထာသကံ လက္ခဏ-ဝဝတ္ထာနံ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော သဘောလက္ခဏာကို သီးသန့်ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်၊ ဝါ၊ အကြောင်း၏ရင်း အကျိုး၏ရင်း ကွဲပြားသော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်သီးသန့်ခြားနားပိုင်းခြား မိမိထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ) နာနတ္တနယော နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်နာနတ္တနည်းကို။ သမ္မာ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဝါ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သောသူသည်။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ်သော တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒဒဿနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းကြောင့်။ သဿတဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာ၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဘိန္နသန္တာနဿ၊ ကွဲပြားသောသန္တာန်၏၊ ဝါ၊ ကွဲပြားသော သန္တာန်၌ဖြစ်သော တရားအပေါင်း၏။ နာနတ္တဂဟဏံ ဣဝ၊ ကွဲပြားထူးခြားသည်၏အဖြစ်ကို ယူခြင်းကဲ့သို့။ ဧကသန္တာနပတိတဿ၊ တခုတည်းသောသန္တာန်၌ ကျသောတရား၏။ နာနတ္တဂဟဏတော၊ ကွဲပြားထူးခြားသည်၏ အဖြစ်ကိုယူခြင်းကြောင့်။ (အညော၊ တပါးသောသူသည်။ မတော၊ သေ၏။ အညော၊ သည်။ ဇာတော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တန္တရော၊ သတ္တဝါတပါးသည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်၏။ သတ္တန္တရော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှန္တော၊ ဖြစ်၍)။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏[၁]။

ယေဝ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤကေတ္တနည်းကိုဆိုရာ၌။ သန္တာနာနုပစ္ဆေ-ဒေါ၊ မည်၏။ ယတော၊ အကြင်ဟေတုဖလတို့၏စပ်သောအဖြစ်၏ သန္တာနာနုပစ္ဆေဒ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင်သန္တာန်၌။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ပြီးစေအပ်၏။ တတ္ထေဝ-သန္တာနေ၊ ထိုကံဖြစ်ရာသန္တာန်၌သာလျှင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ-တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကံ၏။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်ရင်း။ အကတဿ၊ မပြုအပ်သောကံ၏။ အဗ္ဘာဂမော စ၊ အသစ်လာခြင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ရှေးရှုလာခြင်းသည်ရင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဧကတ္တဂဟဏတောတိ၊ ကား။ ဟေတုဖလာနံ၊ တို့၏။ ဘေဒံ၊ ကွဲပြားခြင်းကို။ အနုပဓာရေတွာ၊ မမှတ်မူ၍။ ဟေတုံ ဖလဉ္စ၊ အကြောင်းအကျိုးကိုလည်း။ အဘိန္နံ၊ မကွဲပြားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဥဘိန္နံ၊ အကြောင်းအကျိုးနှစ်ပါးတို့၏။ ဧကဘာဝဿ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဘေဒဿ၊ မကွဲပြားခြင်းကို။ ဂဟဏေန၊ ယူခြင်းကြောင့်။ ရင်းနက်။ (ပြည်)

၁-ဘယ်သို့ဘယ့်နှယ် အသွယ်သွယ်အကြံပြား ဉာဏ်မှောက်မှား၍ တရားမရှိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ယူဘိသနည်း ? ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတီတိ ယထာနုရူပကာရဏတော ဖလပ္ပဝတ္တိံ အသမ-နုပဿန္တော နာနာသန္တာနေ ဝိယ အသမ္ဗန္ဓနာနတ္တဒဿနတော ဟေတုဘာဝရဟိတာနံ

အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့ကို။ မယာ၊ အဝိဇ္ဇာငါသည်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ သင်္ခါရာနံ ဝါ၊ သင်္ခါရတို့၏မူလည်း။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အမှေဟိ၊ သင်္ခါရဟူသော ငါတို့သည်။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝမာဒိဗျာပါရာဘာဝေါ၊ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဤသို့အစရှိသော အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ အဗျာပါရနယော နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်အဗျာပါရနည်းကို။ နိရီဟာ၊ အားထုတ်ခြင်း ကင်းကုန်၏။ နိဇ္ဇီဝါ၊ ဇီဝကင်းကုန်၏၊ ဝါ၊ ဇီဝမဟုတ်ကုန်။ ဓမ္မမတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မမျှဖြစ်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ သို့။) သမ္မာ၊ ပြန်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ကာရကဿ၊ ပြုလုပ်စီရင်တတ်သော ကတ္တား၏။ အဘာဝါဝဗောဓတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ အတ္တဒိဋ္ဌိံ၊ အတ္တရှိ၏ဟူသောဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာ၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဗျာပါရေ၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြဗျာပါရသည်။ အသ-

---

နိပ္ပယောဇနေနာနံ ပုရိမုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ နိရောဓေ ဟေတုနိယမာဘာဝတော ကေန္တေန ဥပ္ပတ္တိ န ယုတ္တာ၊ တထာ သန္တာနေန ဥပ္ပတ္တိ သဒိသဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိ သမာနဇာတိဒေသပရိဏာမဝယရူပဗလသဏ္ဌာနာနံ ဥပ္ပတ္တိ န ယုတ္တာတိအာဒီနိ ဝိကပ္ပေန္တော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဂဏှာတိ။ အနု။ ၂-၁၄၀။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယတီတိ၊ ကား။ ယထာနုရူပကာရဏတော၊ အကြင်အကြင် ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သော အကျိုးအားလျော်ပတ်သောအကြောင်းကြောင့်။ ဖလပ္ပဝတ္တိံ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အသမနုပဿန္တော၊ ကောင်းစွာမရှုသည်ဖြစ်၍။ နာနာသန္တာနေ၊ အသီးအခြားကွဲပြားသော သန္တာန်၌။ အသမ္ဗန္ဓနာနတ္တဒဿနံ ဝိယ၊ မစပ်သောတရား၏ ထူးခြားကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကိုရှုခြင်းကဲ့သို့၊ ဝါ၊ မစပ်သည်ဖြစ်၍ ထူးခြားကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ အသမ္ဗန္ဓနာနတ္တဒဿနတော၊ မစပ်သည်ဖြစ်၍ ထူးခြားကွဲပြား သည်၏အဖြစ်ကို ရှုခြင်းကြောင့်။ ဟေတုဘာဝရဟိတာနံ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်မှကင်းကုန် သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကင်းကုန်သောကြောင့်။ နိပ္ပယောဇနာနံ၊ အကျိုးမရှိကုန်သော။ ပုရိမုပ္ပန္နာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ နိရောဓေ၊ ချုပ်ခြင်း၌၊ ဝါ၊ ချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ ဟေတုနိယမာဘာဝတော၊ အကြောင်းအဖြစ်၏မမြဲခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ အကြောင်း ၏အဖြစ်မြဲသည် မဟုတ်သောကြောင့်။ ကေန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်ခဲ့တကား။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သန္တာနေန၊ သန္တာန်အားဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ရင်း။ သဒိသဘာဝေန၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်ရင်း။ (စ-သဒ္ဒါဂမျမာန်) သမာနဇာတိဒေသပရိဏာမဝယရူပဗလသဏ္ဌာနာနံ၊ တူသောဇာတ် တူသောအရပ် တူသောရင့်ခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း တူသောအရွယ် တူသောအဆင်း တူသောခွန်အား တူသော သဏ္ဌာန်တို့၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်ရင်း။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်ခဲ့တကား။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့အစရှိ သော အကြောင်းတို့ကို။ ဝိကပ္ပေန္တော၊ အထွေထွေအလီလီ ကြံသည်ဖြစ်၍။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ရင်းနက်။ (ပြည်)

တိပိ၊ သော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ တို့၏။ သဘာဝနိယမသိဒ္ဓေါ၊ သဘော သာလျှင်ဖြစ်သော နိယမအားဖြင့်ပြီးသော။ ယော ဟေတုဘာဝေါ၊ (အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏) အကြင်သို့သော အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ ဟေတုဘာဝဿ၊ ထိုသဘာဝ နိယမသိဒ္ဓဖြစ်သော အကြောင်း၏အဖြစ်ကို။ အဂ္ဂဟဏတော၊ မယူခြင်း ကြောင့်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏ ¹။

ပန၊ ပါး။ ခီရာဒီဟိ၊ နို့ရည်အစရှိသော အကြောင်းတို့မှ၊ ဝါ၊ အကြောင်း တို့ကြောင့်။ ဒဓိအာဒီနံ၊ နို့ဓမ်းအစရှိသော အကျိုးတို့၏။ သမ္ဘဝေါ ဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့။ အညေသံ၊ တပါးသောအကျိုးတို့၏။ န သမ္ဘဝေါ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာဒီနံယေဝ၊ သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတို့၏သာလျှင်။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းအားလျော်သော သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတို့၏သာလျှင် ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဧဝံဓမ္မတာနယော နာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင် ဧဝံဓမ္မတာနည်းကို။ သမ္မာ၊ ပြန်၊ ဝါ၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ပစ္စယာနုရူပတော၊ အကြောင်းအားလျော်သော

၁-သဘာဝေါ .ဝေ နိယမော သဘာဝနိယမော၊ သသမ္ဘာရဂ္ဂိနော ဥဒ္ဓမုခတာ သသမ္ဘာရဝါယုနော တိရိယဂမနန္တိ ဝေမာဒိ ဝိယ။ တေန သိဒ္ဓေါ ယထာသကံပစ္စယုပ္ပန္နဿ ဟေတုဘာဝေါ၊ ကဿစိ ကတ္တုနော အဘာဝါ န ကာစိ ကိရိယာ ဖလပဗန္ဓိနီတိ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ ဥပါဒိယကိ။ ဋီကာ။ သဘာဝေါ ဝေ၊ သဘောသည်လျှင်။ နိယမော၊ မြဲသည်တည်း။ သဘာဝနိယမော၊ သဘောသည်လျှင်မြဲသည်၊ ဝါ၊ မြဲသောသဘော။ သသမ္ဘာရဂ္ဂိနော၊ သသမ္ဘာရဖြစ်သော မီး၏။ ဥဒ္ဓမုခတာ၊ အထက်သို့မျက်နှာမူသည်၏အဖြစ်သည်။ သသမ္ဘာရ-ဝါယုနော၊ သသမ္ဘာရလေ၏။ တိရိယဂမနံ၊ ဖီလာအရပ်သို့သွားခြင်း။ ဣတိ ဝေမာဒိ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသည်ကဲ့သို့။ သဘာဝနိယမော၊ မြဲသောသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမြဲသောသဘောဖြင့်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသော။ ယထာသကံပစ္စယုပ္ပန္နဿ၊ အကြင်အကြင် မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်၏။ (သမာသ်၌နိဂ္ဂဟိတ်မကျေ) ယော ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြင် အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (ယော-ကား အဋ္ဌကထာမှဆောင်သည်) ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ ကတ္တုနော၊ ပြုလုပ်စီရင်တတ်သောကတ္တား၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဖလပဗန္ဓိနီ၊ အကျိုးနှင့်စပ်ခြင်းရှိသော။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ကိရိယာ၊ ကိရိယာသည်၊ ဝါ၊ ပြုပြင်ခြင်းသည်၊ ပါ၊ ပြုပြင်တတ်သောအကြောင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အကိရိယဒိဋ္ဌိံ၊ ပြုပြင်တတ်သောအကြောင်းမရှိဟူသော မိစ္ဆာအယူကို။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ (ပြည်)

အားဖြင့်။ ဖလာဝဗောဓာ၊ အကျိုးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ°၊ အကျိုးဟူသမျှသည် အကြောင်းမရှိဟူသော အယူကို ၎င်း။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ° စ၊ အကျိုးကို ပြုပြင်စီရင်တတ်သော အကြောင်းမရှိ ဟူသော အယူကို၎င်း။ ပဇဟတိ၊ နိုင်၏[၁]။ မိစ္ဆာ၊ အားဖြင့်။ ပဿန္တော၊ သည်။ ပစ္စယာနုရူပဖလပ္ပဝတ္တိ°၊ အကြောင်းအားလျော်သော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ ယတော ကုတောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့်။ [၂၂၁] ယဿ ကဿစိ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော အကျိုး၏။ အသမ္ဘဝဂဟဏတော၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းကို ယူခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ° စေဝ၊ ကို၎င်း။ နိယတိဝါဒဉ္စ၊ နိယတိ ဝါဒကို၎င်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏[၂]။ ဣတိ-ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။

၁-အကျိုးကိုမြစ်သည်ကားအဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကြောင်းကံကိုမြစ်သည်ကား အကိရိယ-ဒိဋ္ဌိ။ နှစ်ပါးအထူး။ (ပြည်)

၂-ဧဝံဓမ္မတာနည်းကို အဘယ်သို့ရှုသဖြင့်၊ ဝါ၊ အဘယ်သို့ရှုသည်ဖြစ်၍ အဟေတုက-ဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို စွန့်နိုင်လေသနည်း? ခီရတော ဒဓိ န ဥဒကတော၊ တိလတော တေလံ န ဝါလိကတောတိ သဗ္ဗတော သဗ္ဗသမ္ဘဝါဘာဝဒဿနေန အဟေတုကဒိဋ္ဌိ° ဟေတုအနုရူပ-မေဝ ဖလံ ပဿန္တော အကိရိယဒိဋ္ဌိ° ပဇဟတိ။ ဋီကာ။ ခီရတော၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ မှ။ ဒဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဒကတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တိလတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တေလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါလိကတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံသောအကြောင်းမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသမ္ဘဝါဘာဝဒဿနေ-န၊ အလုံးစုံသောအကျိုး၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းမရှိသည်ကို၊ ဝါ၊ အလုံးစုံသောအကျိုးမဖြစ်သင့် သည်၏ အဖြစ်ကိုရှုခြင်းဖြင့်- ရှုခြင်းကြောင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ°၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ဟေတုအနုရူပမေဝ၊ အကြောင်းအားသင့်လျော်လျောက်ပတ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ဖြစ်၍၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ°၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ ၎င်းနက်။ ။ ယတော ကုတောစိ-ဒ္ဒစရှိသောပါဌ်၌ အဋ္ဌကထာလိုအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကို အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူ? ယတော ကုတောစီတိ ယဒိ အညသ္မာ အညဿ ဥပ္ပတ္တိ သိယာ၊ ဝါလိကတော တေလဿ ဥစ္ဆုတော ခီရဿ ကသ္မာ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာ။ တသ္မာ န ကောစိ ကဿစိ ဟေတု အတ္ထီတိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ°။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ ဟေတုမှိ နိယတတာယ တိလဂါဝီသုက္ကသောဏိ-တာဒီဟိ တေလခီရသရီရာဒီနိ ပဝတ္တန္တီတိ နိယတိဝါဒဉ္စ ဥပါဒိယတီတိ။ ဋီကာ။ ယတော ကုတောစီတိ၊ ကား။ အညသ္မာ၊ အကျိုးမှတပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ အညဿ၊ အကြောင်းမှ တပါးသောအကျိုး၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ထည့်။ ဝါလိကတော၊ မှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ တေလဿ၊ ၏၎င်း။ ဥစ္ဆုတော၊ ကြံမှ၊ ဝါ၊ ကြောင့်။ ခီရဿ၊ ၏၎င်း။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န သိယာ၊ အံ့နည်း။ သိယာ ဝေ၊ ဖြစ်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ လုန်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့တပါးသော အကြောင်းကြောင့်

သစ္စပ္ပဘဝတော၊ အားဖြင့်ငင်း။ ကိစ္စာ၊ အားဖြင့်ငင်း။ ဝါရဏာ၊ အားဖြင့်ငင်း။ ဥပမာဟိ စ၊ တို့ဖြင့်ငင်း။ ဂမ္ဘီရနယဘေဒါ စ၊ အားဖြင့်

တပါးသောအကျိုးဖြစ်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသောအကြောင်းကြောင့် အလုံးစုံသောအကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းသည်ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ကား အလုံးစုံသောအကြောင်းကြောင့် အလုံးစုံသောအကျိုးဖြစ်သည်ဟူ၍ မရှိပါခြင်းကြောင့်။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောအကျိုး၏။ ကောစိ၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ ကိုငင်း၊ ဟေတုမှိ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ သော်လည်း။ နိယတတာယ၊ သဘောအားဖြင့် မြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တိလဂါဝီသုက္ကသောဏိတာဒီဟိ၊ နှမ်း နွားမ သုက်သွေး အစရှိသည်တို့မှ၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ တေလခီရသရီရာဒီနိ၊ ဆီနို့ရည်သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်အစရှိသည်တို့သည်၊ ပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယတိဝါဒဥ္စ၊ နိယတိဝါဒကိုငင်း။ ဥပါဒိယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အဋ္ဌကထာလိုအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ကိုသိအပ်၏။ ငင်းနက်။ ကသ္မာ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာ-ဟူသောပါဌ်၌ ဋီကာဆရာ လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ်အရကို ဖော်ပြလိုသော အနုဋီကာဆရာသည် ကသ္မာ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာတိ ဝါလိကာဟိ ဝိယ တိလေဟိပိ တေလဿ ဥစ္ဆုတော ဝိယ ဂါဝိတောပိ ခီရဿ အညဘာဝ-တော ကေန ကာရဏေန တေဟိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာ၊ ဣတရေဟိ ဝေ စ နေသံ ဥပ္ပတ္တိ ဟောတီတိ-ဟူသောပါဌ်ကိုမိန့်သော်။ န အဝိဇ္ဇမာနေပိ ဟေတုမှိ-ဟူသော စကားကို အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း? ကြောင့် အကြောင်းကိုပြပြီး၍ ထိုစကားကို ပြီးစေခြင်းငှါ ခိုင်စေခြင်းငှါ ယသ္မာ နိယတိဝါဒီ အနုရူပါ ဟေတုတော ဖလုပ္ပတ္တိံ န ဣစ္ဆတိ၊ သဘာဝသိဒ္ဓမေဝ စ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိံ ဣစ္ဆတိ- တသ္မာ အဝိဇ္ဇမာနေပိ ဟေတုမှီတိ ဝုတ္တံ။ သဘာဝ-သိဒ္ဓါ ဝေ ဟိ အစ္ဆေဇ္ဇသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိ ဝိယ ကမလဃံနရဟိတာ တထာ တထာ သရီ-ရိန္ဒြိယသုခါဒိဘာဝပရိဏာမာယ နိယတိယာဝ ကာယာ သမာဂစ္ဆန္တိ၊ ယတော ဂတိဇာတိ-ဗန္ဓာ အပဝဂ္ဂေါ စ ဟောတီတိ နိယတိဝါဒေါ။ တေနာဟ နိယတတာ။ပ။ ပဝတ္တန္တီတိ-မိန့်သော်။ ငင်းအနု။ ၂-၁၄ဝ။ ကသ္မာ ဥပ္ပတ္တိ န သိယာတိ၊ ကား။ ဝါလိကာဟိ၊ တို့မှ။ တေလဿ၊ ၏။ အညဘာဝေါ ဝိယ၊ တပါးဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့။ တိလေဟိပိ၊ တို့မှလည်း။ တေလဿ၊ ၏ငင်း။ ဥစ္ဆုတော၊ မှ။ ခီရဿ၊ ၏။ အညဘာဝေါ ဝိယ၊ သို့။ ဂါဝိတောပိ၊ မှလည်း။ ခီရဿ၊ ၏ငင်း။ အညဘာဝတော၊ တပါးတခြားဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ်မည်သော အကြောင်းကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုသဲကြံတို့မှ၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုဆီနို့ရည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ပဲရှိအံ့နည်း။ ဣတရေဟိ ဝေ စ၊ ဤသဲကြံမှ တပါးသော နှမ်းနွားမတို့မှသာလျှင်လည်း၊ ဝါ၊ တို့ကြောင့်သာလျှင်လည်း။ နေသံ၊ ထိုဆီနို့ရည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တနည်း။ ဣတရေဟိ စ၊ ဤသဲကြံမှတပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်း။ နေသံ၊ ထိုဆီနို့ရည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ ဝေ၊ သာတည်း။ (တနည်း) ဣတရေဟိ ဝေ၊ ဤသဲကြံမှတပါးသော နှမ်းနွားမတို့ကြောင့် သာလျှင်။ နေသံ၊ ထိုဆီနို့ရည်တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အဓိပ္ပါယ်အရကို သိအပ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယတိဝါဒီ၊ နိယတိအယူရှိသော ဒိဋ္ဌိသည်။ အနုရူပါ၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်းငှါလျောက်ပတ်သော။ ဟေတုတော၊ ကြောင့်။ ဖလုပ္ပတ္တိံ၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းကို။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ သဘာဝသိဒ္ဓမေဝ၊ သဘောအားဖြင့် ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မပဝတ္တိံ စ၊ သဘောအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ ဟေတုမှီတိ၊ စကားကို။ ဋီကာကာရေန၊ သည်။

ရင်း။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဤဘဝစက်ကို အဘယ့်ကြောင့် သိအပ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို နှလုံးသွင်းထား၍ ဣဒဉ္စ-စသည်ကိုမိန့်၊ ဝါ၊ ဤဘဝစက်ကို သစ္စပဘာဝစသောအားဖြင့် မသိအပ်သော်လည်း သံသရာဘေးကို လွန်နိုင်သောသူ ရှိလေက သိအပ်၏ဟု ဆိုသဖြင့် အကျိုး မရှိခဲ့ရကား၊ ကြောင့် ဣဒဉ္စ-စသည်ကိုမိန့်။)

[၆၆၁] ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဝါ၊ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ သည်။ အတိဂမ္ဘီရတော၊ အလွန်နက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂါဓံ၊ ထောက်ရာ တည်ရာမရှိ၊ ဝါ၊ မထောက်စွမ်းနိုင်။ နာနာနယဂဟနတော၊ အထူးထူး သော နည်းတို့ဖြင့် တောချုံကဲ့သို့ ထူထပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုရတိ-ယာနံ၊ လွန်နိုင်ခဲ၏။ သမာဓိပဝရသိလာယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော မြတ် သော ကျောက်၌။ သုနိသိတေန၊ ထက်စွာသွေးအပ်သော။ ဉာဏာသိနာ၊ မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသော သန်လျက်ဖြင့်။ ဣဒံ ဘဝစက္ကံ၊ ကို။ အပဒါ-လေတွာ၊ မဖောက်ခွဲမူ၍။ အသနိဝိစက္ကံ ဣဝ-အသနိမဏ္ဍလံ ဣဝ၊ မိုးကြိုး စက်ဝန်းကဲ့သို့။ နိစ္စနိမ္မထနံ၊ အမြဲနှိပ်စက်တတ်ထသော။ သံသာရဘယံ၊ ကို။ အတီတော၊ လွန်နိုင်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သည်။ သုပိ-နန္တရေပိ၊ အိပ်မက်၏ အတွင်း၌သော်လည်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ (နက်

ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သဘာဝသိဒ္ဓါ ဝေ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈေဇ္ဈသုတ္တာဝုတာဘေဇ္ဇမဏိ ဝိယ၊ မပြတ်နိုင်သောကြိုးဖြင့်သီအပ်သော မကွဲမပျက်နိုင်သောပတ္တမြားသွယ်ကဲ့သို့။ ကမလဿနရဟိတာ၊ မိမိအစဉ်ကိုခုန်ခြင်းမှကင်းကုန်သော။ တထာ တထာ၊ မနုဿဒေဝဝိဟင်္ဂအဖြစ်အစရှိသောပကာရတို့ဖြင့်။ သရီရိန္ဒြိယသုခါဒိဘာဝ-ပရိဏာမာယ၊ ထိုစက္ခုစသော ဣန္ဒြေသုခစသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းရင့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရင့်ခြင်းရှိသော။ နိယတိယာဝ၊ မြဲသောသဘောဖြင့်သာ လျှင်။ ကာယာ၊ ကိုယ်တို့သည်၊ ဝါ၊ တရားအပေါင်းတို့သည်။ သမာဂစ္ဆန္တိ။ စုဝေးကုန်၏၊ ဝါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ယတော၊ အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် စုဝေး ခြင်းကြောင့်၊ ဝါ၊ နိယတိဟုဆိုအပ်သောမြဲသောသဘောကြောင့်။ ဂတိဇာတိဗန္ဓာ၊ ဂတိ-ဇာတိဟုဆိုအပ်သော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်ရင်း၊ ဝါ၊ ဂတိငါးပါးတို့၌ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော နှောင်ဖွဲ့ခြင်းသည်ရင်း။ အပဝဂ္ဂေါ စ၊ သံသရာဝဋ်၏ကင်းခြင်းဆုံးခန်းရောက်ခြင်းသည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသို့ယူခြင်းသည်။ နိယတိဝါဒေါ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဆိုအပ် ပြီးသောပကာရ၏ နိယတိဝါဒမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိယတတာ။ပ။ ပဝတ္တန္တိတိ၊ ကို။ ဋီကာကာရော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ရင်းနက်။ (ပြည်)

သည်ဖြစ်၍သာလျှင်) နက်ယှောင်လည်းထင်၏။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ (စ-ကား ပဒပူရဏ) အညာဏာ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အနနုဗောဓာ၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အယံ ပဇာ၊ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်။ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ချည်တို့၏ ရှက်ထွေးရှုပ်ငြိခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ ချည်တို့၏ရှက်ထွေးရှုပ်ငြိသည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့ဖြစ်၏[၁]၊ ဝါ၊ ယက်ကန်းချည်ရှုပ်ကဲ့သို့ဖြစ်၏[၂]။ ဂုဏ္ဌာဂုဏ္ဌိကဇာတာ၊ စာပေါင်းသောင်းငှက်မ၏ အသိုက်သဖွယ်ဖြစ်၏[၃]။ (ဂုဏ္ဌာယ သကုဏိယာ နိဒ္ဒံ ဂုဏ္ဌာဂုဏ္ဌိကံ၊ တံ ဝိယ ဇာတာ ဂုဏ္ဌာဂုဏ္ဌိကဇာတာ၊ ဋီကာ။ နိဒ္ဒန္တိ ကုလာဝကံ။ အနု)[၄]။ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ၊ ဖြူဆံမြက်ပြိတ်မြက် သဖွယ်ဖြစ်၏။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲ၏တည်ရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ အလိုမရှိ လျက် ကျရာဖြစ်သော၊ ဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ပျက်စီး၍ကျရာဖြစ်သော။ အပါယံ၊ အပါယ်လေးပါးကိုရင်း။ သံသာရံ၊ သံသရာကိုရင်း။ (စ-လုတ္တနိဒ္ဒိဋ္ဌ) (တနည်း) အပါယံ၊ အစီးအပွါးမှကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ သော။ ဝိနိပါတံ၊

၁-တန္တျူနံ အာကုလကံ တန္တာကုလကံ၊ တန္တာကုလကမိဝ ဇာတာ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ကိလေသကမ္မဝိပါကေဟိ အတိဝိယ ဇဋိတာတိ အတ္ထော။ ဋီကာ။ ။အာကုလမေဝ အာကုလဘာဝေါ ဝါ အာကုလကံ။ အနု ၂-၁၄၁-တို့နှင့်အညီပေးသောအနက်ဖြစ်သည်။ (ပြည်)

၂-တန္တာကုလကဇာတာတိ တန္တံ ဝိယ အာကုလကဇာတာ။ ယထာ နာမ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ မူသိကစ္ဆိန္နံ ပေသကာရာနံ တန္တံ တဟိံ တဟိံ အာကုလံ ဟောတိ ဤသို့အစရှိသော ဒီ ဋ္ဌ ၂-၇၅-နှင့် တန္တံ ဝုစ္စတိ ဝတ္ထဝိနနတ္ထံ တန္တဝါယေဟိ ဒဏ္ဍကေ အာသဉ္ဇိတွာ ပသာရိတသုတ္တ-ပန္တိ တနိယတီတိ ကတွာ။တံ ပန သုတ္တသန္တာနာကုလတာယ နိဒဿနဘာဝေန အာကုလမေဝ ဂဟိတန္တိ အာဟ "တန္တံ ဝိယ အာကုလကဇာတာ"တိ။ ဒီ ဋီ ၂-၉၀-တို့နှင့်အညီ ပေးသော အနက်ဖြစ်သည်။ (ဆ-သံ-သော)

၃-ဂုဏ္ဌာယ (ကုလိယာ-ယခုမူ) သကုဏိယာ နိဒ္ဒံ ဂုဏ္ဌာဂုဏ္ဌိကံ (ကုလိကံ-ယခုမူ)၊ တံ ဝိယ ဇာတာ ဂုဏ္ဌာဂုဏ္ဌိကဇာတာ (ကုလိကုဏ္ဌိကဇာတာ-ယခုမူ)။ ဋီကာ။ (ပြည်) ယခု ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စာကိုယ်၌မူ ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ-ဟု ရှိ၏။ ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာတိ ကုလာဂဏ္ဌိ-ကံ ဝုစ္စတိ ပေသကာရကဉ္ဇိယသုတ္တံ။ ကုလာ နာမ သကုဏိကာ၊ တဿာ ကုလာဝကောတိပိ ဧကေ။ ဒီ ဋ္ဌ ၂-၇၆။ ။ဤအလို ကုလာဂဏ္ဌိကဇာတာ၊ ကံဇီရေတင်ထားသော မိစ္ဆာချည် ရှုပ်ကဲ့သို့ဖြစ်၏၊ ဝါ၊ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်၏-ဟူ၍ အနက်ပြန်သင့်၏။ (ဆ-သံ-သော)

၄-မုဉ္ဇာ ဝိယ ပဗ္ဗဇာ ဝိယ စ ဘူတာ ဇာတာ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာ။ တဒုဘယံ ကိရ တိဏံ အာကုလံ ဇဋိတံ ဟုတွာ ဝတ္တတိ။ ဋီကာ။ (ပြည်) မုဉ္ဇပဗ္ဗဇဘူတာတိ မုဉ္ဇတိဏံ ဝိယ ပဗ္ဗဇတိဏံ ဝိယ ဘူတာ။ ယထာ တာနိ တိဏာနိ ကောဋ္ဋေတွာ ကတရဇ္ဇု ဇိဏ္ဏကာလေ

သော။ သံသာရံ၊ ကို။ နာတိဝတ္တတိ၊ မလွန်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ တေံ-ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဟောလည်းဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို(သို့ အဂါမဒုရတိယာနဖြစ်သော ဘဝစက်ကို အရိယမဂ်ဖြင့်မဖျက်မူ၍ မိုးကြိုးစက်ဝန်းကဲ့သို့ အမြဲနှိပ်စက်သောသံသရာဘေးကိုလွန်နိုင်သောသူ တစုံတယောက်မျှ အိပ်မက်တွင်း၌သော်လည်း မရှိမရကောင်းသည်၏အဖြစ်)ကြောင့်။အတ္တနော ဝါ၊ ၏ငှင်း။ ပရေသံ ဝါ၊ တို့၏ငှင်း။ ဟိတာယ စ၊ စီးပွါးခြင်းငှါငှင်း။ သုခါယ စ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါငှင်း။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ (ပဏ္ဍိတော-၌ ဝိသေသနစပ်) အဝသေသကိစ္စာနိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌ လုံ့လပြုခြင်းမှ ကြွင်းသော ကိစ္စတို့ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်ပစ်၍။

ဣဓ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းသည်။ ဂမ္ဘီရေန၊ နက်စွာသော။ ပစ္စယာကာရပဘေဒေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အထူးအပြား၌။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ (ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။) ဂါဓံ၊ ထောက်ရာကို။ လဘေထ၊ ရရာ၏။ ဧဝံ-တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ သတော၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ (သမ္ပဇာနော၊ ပညာအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။) သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အနုယုဥ္ဇေ၊ အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤရွေ့အပြီးတည်း။

ဣတိ-အယံ ဝစနဝစနီယက္ကမော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောသဒ္ဒါအစဉ်အနက်အစဉ်သည်။ သာဓုဇနပါမောဇ္ဇတ္ထာယ၊ သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကတေ၊ စီရင်အပ်သော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပညာဘာဝနာဓိကာရေ၊ ပညာကိုပွါးစေသောအရာ၌။ ပညာဘူမိနိဒ္ဒေသော နာမ၊ သမည်သော။ သတ္တရသမော၊ တဆယ့်ခုနစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အခဏ်းအပိုင်းတည်း။

ကတ္ထစိ ပတိတံ ဂဟေတွာ တေသံ တိဏာနံ "ဣဒံ အဂ္ဂံ ဣဒံ မူလ"န္တိ အဂ္ဂေန ဝါ အဂ္ဂံ မူလေန ဝါ မူလံ သမာနေတုံ ဒုက္ကရန္တိ။ ဒီ ၄ ၂-၈၆။ ဤအလိုအားဖြင့် ဖူးဆံမြက် ပြိတ်မြက်ကြိုးဟောင်းမှကျသောမြက်အစအနကဲ့သို့ပင်ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူရာ၏။ (ဆ-သံ-သော)

အာသီသကထာ

ယောဇနာနှင့်၊ ဋီကာအနု၊ မခုဂဏ္ဌိ၊ ကျမ်းပေါင်းညှို၍၊ အတိဂမ္ဘီရ၊ ဒုဒ္ဒသဟု၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ စက်ရဟတ်ကို၊ ဆုံးဖြတ်ဖွတ်နှည်၊ ဉာဏ်ပွတ်ကျည်ဖြင့်၊ လည်တပတ်ပတ်၊ နယ်ချေပွတ်လျက်၊ မွတ်မွတ်ညက်ညက်၊ လွှန်ခဲခက်သည်၊ နက်ဓိပ္ပါယ်ယော်၊ ပေါ်ပေါ်ပေါ်အောင်၊ ထုတ်ဖော်ဆုံးဖြတ်၊ မြိန်မွန်မြတ်သား၊ ထောပတ်ဆီဉ၊ ရမှတ်ပြုမှု၊ လဒ္ဓုပဒေသာ၊ သကာချိုမြက်၊ အဖျော်ဖက်၍၊ နှံ့သက်မွှေးမွှေး၊ ချိုဆိမ့်လေးသား၊ တည်ကျွေးစားငှါ၊ ဤသည့်စာကို၊ သုမေဓာမြိုက်တူ၊ စားသောသူကား၊ အယူမသာ၊ ကခ်္ခါဝိမတိ၊ စေးညှိထဲနာ၊ ကင်းစင်ကွာ၍၊ နာမရူပတ်၊ ပရမတ်ကို၊ ဆတ်ဆတ်ဆိုနိုင်၊ ဉာဏ်ခန်းပိုင်သည်၊ ဦးကိုင်ပွဲမ၊ ခံ့တည်ပလျက်၊ ထွေငေါ်နက်သား၊ သွက်သွက်မြန်သန်၊ ချက်တိုင်းမှန်၍၊ ကျမ်းဂန်စက်ကျ၊ သိုက်မှန်ရသို့၊ ပါမောက္ခကြီး၊ အံ့ဝှဲချီးလျက်၊ ဝေးနီးလူဗိုလ်၊ အများခိုသည်။ ။ပုဂ္ဂိုလ်မြောက်ပါစေသတည်း။

ဝိသုဒ္ဓိမဂ် နိဿယ စတုတ္ထတွဲ

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

+အက္ခာဟတံ၊ အက္ခေ ပဝေ-
သေတွာ ဌပိတမိဝ၊ ဝါးရိုး
၌ လျှိုသွင်းစွပ်ထားအပ်
သကဲ့သို့ ၃၉

အဂါမံ၊ ထောက်ရာတည်ရာ
မရှိ ၂၆၄

အဂ္ဂဏှန္တော၊ မဖောက်မပြန်
သောအားဖြင့် မသိမူ၍ ၉၈

အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်
သေးသည်ကိုသာ
ယူသဖြင့် ၁၅၅

အဂ္ဂိဇာလဝဏ္ဏာဒိကံ၊ ရေမီး
လုံ၍အဆင်းအစရှိသော ၁၁၄

အဂ္ဂိသန္တာပလဂုဠဘိဃာတ-
ပရိဃမာဘိဘူတာ၊
မီးဖြင့် ပူစေခြင်း ဝါ
မီးကင်ခြင်း, ဆောက်ပုတ်
ဖြင့် ရိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့်
ဖြစ်သော ဆင်းရဲပင်ပန်း
ခြင်း ဒုက္ခသည် နှိပ်စက်
အပ်သော ၃၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အင်္ဂါနံ၊ အဝိဇ္ဇာစသော
တဆယ့်နှစ်ပါးသော
အင်္ဂါတို့ကို ၂၄

အဇ္ဈောဂါဠှော၊ သက်ဆင်း
ကူးသွားသော
ယောက်ျားသည် ၂၃

အဇ္ဈောသာယ၊ ထိုထက်
ဗလဝတဏှာဖြင့် လွတ်
ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် မျိုသွင်း
သိမ်းပိုက်၍ ၂၅

အညမညပစ္စယေဟိ၊ တပါး
သော ဖလဓမ္မ၏
အကြောင်းတို့ဖြင့် ၆

အညမညာနုပ္ပတ္တိတော၊ ထိုဖလ-
ဓမ္မမှ တပါးသော ဖလဓမ္မ
၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၆

အညမညဝေကလ္လေ၊ အချင်း
ချင်း ချို့တဲ့သည်၏အဖြစ်
သည် ၁၇

အညမညုပတ္ထဒ္ဓါနေဝ၊ အချင်း
ချင်း ထောက်ပံ့အပ်
ကုန်သည်ဖြစ်၍သာလျှင် ၁၆၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ[

အညမညုပတ္ထမ္ဘကံ၊ အချင်း
ချင်းကို ထောက်ပံ့
တတ်သော ၆၈

အညာဏဒဿနမောဟာဒိ-
ဘာဝတော၊ ဓမ္မသဘော
ကို မသိခြင်း, မမြင်ခြင်း,
တွေဝေခြင်းစသည်တို့၏
အဖြစ်ဖြင့် ၄၄

အညာဏဒဿနသစ္စာသမ္ပဋိ-
ဝေဓဋ္ဌေ၊ သိတတ်သော
ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်၏
အဖြစ်တည်းဟူသော
သဘောသစ္စာကို ကောင်း
စွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ
မပေးမှု၍ ဖုံးလွှမ်းတတ်
သည်၏ အဖြစ်တည်း
ဟူသောသဘောသည် ၂၅၂

အညာဘိသင်္ခါရပစ္စယာပိ၊
တပါးသောမျိုးစေ့ကို
ပြုပြင်ခြင်းဟူသော
အကြောင်းကြောင့်
လည်း ၁၄၂

အဋ္ဌစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ ရှစ်ပါး
လုံးသော လောဘမူ
စိတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ၁၉၈

အဋ္ဌသတတဏှာ၊ တရာ့ရှစ်ဖြာ
တဏှာတို့သည် ၁၈၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

+အဋ္ဌိံ ကတွာ၊ အတ္ထံ ကတွာ၊
ဝဇီရစိန် တိမ်သားလှစ်ခွါ
ပုလဲတမူ ထူးမြတ်သော
ဥစ္စာကဲ့သို့ပြု၍ ၂၃

အဏုဂ္ဂဿရာဒယော၊ ပရမာ-
ဏုမြူနှင့် ပရမေဿာ
ဗြဟ္မာစသော အကြောင်း
တို့သည် ၉၉

အဏ္ဍဇဇလာဗုဇသံသေဒဇ-
သြပပါတိကယောနိ-
ဝသေန၊ အဏ္ဍဇယောနိ,
ဇလာဗုဇယောနိ, သံသေ-
ဒဇယောနိ, သြပပါတိက-
ယောနိတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၂၅

အဏ္ဍဇာနဥ္စ၊ အဏ္ဍဇပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ရင်း ၁၅၅

အတီတဒ္ဓတော၊ သင်္ခါရ
အဝိဇ္ဇာဟူသော အတိတ်
အစွန်မှ ၂၉

+အတီတပစ္စုပ္ပန္နနဝတ္တဗ္ဗာ-
ရမ္မဏာနံ၊ အတိတ်အာရုံ
ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ နဝတ္တဗ္ဗ-
အာရုံတို့တွင် ၁၂၁

အတီတဘဝပရိယာပန္န-
ဟေတုဟိ၊ ဘဝဟောင်း၌
အကျုံးဝင်သော
အကြောင်းတို့ကြောင့် ၁၃၆

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အ]

အတ္တဂါဟပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်းလျှင် ရှေ့သွား ရှိသော ၁၉၇

အတ္တနိယတော၊ အတ္တနှင့် စပ်သော ဥစ္စာဖြင့် ၉၉

အတ္တဘာဝေန စ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တို့သည် ကြံအပ်သော အတ္တ၏အဖြစ်မှုဖြင့် ၂၂၉

အတ္တသက်န္တိဒဿန နိဝါရဏံ၊ အတ္တဘောသည် ဘဝ တပါးမှ ဘဝတပါးသို့ ပြောင်းသွား၏ဟူသော မိစ္ဆာအမြင်ကို မြစ်တတ် သည် ၂၄၃

အတ္တာတိပရိကပ္ပိတဝတ္ထု-ဘေဒဒဿနတော၊ အတ္တဟူ၍ကြံဆအပ်သော ငါးပါးသော ခန္ဓာဟူသော ဝတ္ထုတို့၏ တလုံးတခဲ တည်း မဟုတ် အသီးသီး ကွဲပြားခြင်းကို ပြခြင်း ကြောင့် ၂၄၄

အတ္ထဂမ္ဘီရံ၊ အကျိုးအားဖြင့် နက်သည် ၂၅၀

အတ္ထတော၊ ဝစနီယတ္ထ အားဖြင့် ၆၆

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အ]

အတ္ထလက္ခဏကေဝိဓာဒိတော၊ အတ္ထအားဖြင့်၎င်း, လက္ခဏာစသောအားဖြင့် ၎င်း, ကေဝိဓစသော အားဖြင့်၎င်း ၂၄

အတ္ထဝိဘာဂတော၊ အနက်ကို ဝေဖန်သော အားဖြင့် ၎င်း ၁၀၇

+အတ္ထသိဒ္ဓိကရော၊ အကျိုး၏ ပြီးခြင်းကိုပြုတတ်သည် ၁၀

အတ္ထာနန္တရတာယ၊ တစုံတခု သော ဓမ္မဟူသောသရုပ် တရားကိုယ်အားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ် ဖြင့် ၆၅

အတ္ထာနုသာရဝေါဟာရ-ကုသလေန၊ ပရမတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝေါဟာရ ၌ လိမ္မာတော်မူသော ၁၇

အတ္ထိပစ္စယေန၊ အာဟာရတ္ထိ ပစ္စယသတ္တိဖြင့် ၇၄

အတ္ထိဘာဝေန၊ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၇၂

+အဒဿာဝီ၊ မြင်ခြင်းသဘော မရှိသည်ဖြစ်၍ ၁၉၆

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အ]

အဓိဋ္ဌာနတ္ထာ၊ မှီ၍ တည်ရာ အကြောင်း၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း ၂၄၇

အဓိဋ္ဌာနာကာရေန၊ စွဲ၍ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်ရှင်း ၆၉

+အဓိပတိပစ္စယော၊ အဓိပတိ ပစ္စည်းမည်၏ ၆၁

အဓိပတိယဋ္ဌေန၊ အစိုးရ သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောဖြင့် ၇၉

အဓိပတိလောကဒွါရခေတ္တ- ဝိသယီဘာဝဋ္ဌော၊ အစိုးရ သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, လောက၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ဒွါရ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော, ခေတ္တ၏အဖြစ် ဟူသောသဘော, ဝိသယီ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော သည် ၂၅၇

အနညထတာ၊ တပါးသော အကြောင်းဖြင့် မဖြစ်သော အဖြစ်သည် ၉

အနတ္ထာဝဟမ္ပိ စ၊ အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ၇၂

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အ]

အနန္တရစိတ္တံ၊ ရှေးအခြားမဲ့ ဖြစ်သော စိတ်ကို ၇၂

+အနန္တရပစ္စယော၊ မည်၏ ၆၅

အနန္တရိတဘာဝတော၊ ခြားဆီး အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း ၆၆

အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ ဝါ၊ ဇရာမရဏနှင့် မစပ်သည်မူလည်း ဖြစ် ကုန်သော ၂၁၉

အနမတဂ္ဂေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ မသိအပ်သော အစရှိသော ၁၉၇

အနဝဋ္ဌိတံ၊ အပိုင်းအခြား မရှိသည် ဖြစ်၍ ၂၄၁

အနဝဗုဇ္ဈမာနော၊ လျှောက် ပတ်စွာ မသိသည်ဖြစ်၍ ၅၄

အနာဂတဒ္ဓသန္တာနတ္တံ၊ အနာဂတ်အဓွန့်ကို ထိုး ထွင်း၍ မသိကုန်သဖြင့်။ ပ။ ထင်ရှားပြခြင်း အကျိုးငှါ ၂၉

အနာဂတဒ္ဓဟေတု သမုဋ္ဌာန- တော၊ အနာဂတ် အဓွန့် ဖြစ်သော ဘဝ၏ အကြောင်း (ဖြစ်ကုန် သော တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ,အဝိဇ္ဇာ,သင်္ခါရ) တရားတို့၏ ဖြစ်သည်မှ ၂၉

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[အ]

အနာဂတဒ္ဓပဟောတုသမုဋ္ဌာနတော၊ အနာဂတ်အခွင့်ဖြစ်သော ဘဝ၏အကြောင်း(ဖြစ်ကုန်သော တဏှာ, ဥပါဒါန်, ကမ္မဘဝ, အဝိဇ္ဇာ,သင်္ခါရ)တို့၏ ဖြစ်သည်မှ ၂၉

အနာဒိနဝဒဿာဝိနော၊ (ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၌)အပြစ်ကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ ၈၇

အနာယူဟန္တော၊ အပြစ်တင်ခြင်း၌ အားမထုတ်မူ၍ ၂၁

အနိဋ္ဌရူပဒဿနသဒ္ဒသဝနဝသေန၊ ထင်ရှားရှိသော အနိဋ္ဌရူပါရုံကို မြင်ခြင်း အနိဋ္ဌသဒ္ဒါရုံကို ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၅၁

အနိယတဒွါရာရမ္မဏဌာနကိစ္စာ၊ မမြဲသော ဒွါရ, အာရုံ, ဌာန, ကိစ္စရှိကုန်သည် ၁၁၀

အနုဂတော၊ အစဉ် ပျံ့နှံ့အပ်သော ၁၅၈

+အနုပစ္ဆိန္နကိလေသဗလဝိနမိတံ၊ မင်္ဂဖြင့် မပယ်မပြတ် အပ်သေးသော ကိလေသာ၏ အစွမ်းသည် အထူးသဖြင့် ညွတ်စေအပ်သော ၁၁၄-၉

အနုပစ္ဆိန္နပစ္စယတ္တာ၊ မပြတ်သေးသော ပစ္စည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၄၂၁

အနုပစ္စွေဒါဝဗောဓတော၊ မပြတ်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့် ၂၅၈

အနုပုဗ္ဗပဝတ္တိဒီပနတော၊ (သင်္ခါရပစ္စယာ။ပ။ ရူပံ ဤသို့စသည်ဖြင့်)ဓမ္မတို့၏ အစဉ်အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း ၂၃၂

အနုပ္ပစ္ဆေဒပ္ပကာသနတော၊ မိမိအကျိုးကို မမြစ်စေမူ၍ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း ၂၃၁

အနုပ္ပတ္တဒ္ဓိ၊ မထောက်ပံ့အပ်သည်ရှိသော် ၁၅၉

အနုမာနံ၊ အလျော်နှိုင်းယှဉ်၍ သိခြင်းသည် ၁၆၄

အနုရူပစိတ္တုပ္ပါဒနဝသေန၊ လျောက်ပတ်သော စိတ်တို့ဖြစ်စေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ၇၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အနုဝဋ္ဋိတံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်ဖြစ်၍ ၂၃၃

အနုဝိလောကယတော၊ သနား အာရုံ တလုံလုံလဲ ရှုတော်မူသော ရှင်တော်ဘုရားအား ၂၈

+အနုဿဝဝသေန ဝါ၊ (သေတဝ။ပ။ ကာမော ဤသို့ အစရှိသော ဒိဋ္ဌိ ဆရာကြီးတရားကို ချဉ်းကပ်၍)နာဘူးသည်နှင့်စပ်သဖြင့်ရင်း ၂၁၀

အနေကဓာ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးမက များစွာသော အခြင်းအရာဖြင့် ၈၇

အနေကပ္ပကာရံ၊ (နတ်လူ ပိုးကောင် ငှက် စသောအားဖြင့်) များသော အပြားရှိသော ၂၄၇

အနေကဘေဒဿ၊ ကုသလ-ဝိပါကစသော ပဋ္ဌဒွါရ စသောအားဖြင့် များသောအပြားရှိသော၁၇၈

အနေကာယတနပ္ပဘဝေါ၊ များစွာသော အာယတနတို့ကြောင့်ဖြစ်၏ ၁၇၇

အန္တရံ၊ ခြားဆီးသည်ကို ပြုတတ်သော နာမ်တရား တပါးသည် ၆၇

အန္တောဂဓေဟိ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သောဘဝတို့နှင့် ၂၀၇

အန္ဓိကတော၊ ပညာမျက်စိကန်းသည်ကို ပြုအပ်သော ၁၀၀

အန္ဓော၊ အမိဝမ်းတွင်းက အလင်းကိုမရ ဇစ္စန္ဓပုဂ္ဂိုလ်သည် ၁၀၁

အန္နဥ္စ၊ ထမင်းမူလည်းဖြစ်သော ၁၅၇

အပရန္တသန္ဓာနတော၊ နောက်ဖြစ်သော အနာဂတ်အဖို့နှင့် စပ်သောအားဖြင့် ၂၃၀

အပရိဏာယကော၊ ရှေ့သွားခရီးညွှန်ကင်းသော ၁၀၂

အပိစ္ဆတာသန္တုဋ္ဌိတာ-ပဋိပက္ခာ စ၊ အလိုနည်းသည်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်, ထင်ရှားရှိသောဥစ္စာဖြင့် ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏ အဖြစ်၏ ဆန့်ကျင်ဖက်တို့သည်လည်း ၁၉၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

+အပုညာဘိသင်္ခါရော၊သည် ၁၄၉
အပွင္ရိပတ္တိ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိတော၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့ကို မသိခြင်း, အသုဘစသည်တို့၌ သုဘ စသည်ဖြင့် အမှားသိခြင်းအားဖြင့် ၄၄
အပ္ပတ္တဝိသယပဝတ္တနာ၊ မရောက်သေးသော အာရုံကို တောင့်တသော လောဘသည် ၁၉၁
+အပ္ပဟီနံ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသည် ၅၁
+အဗျာကတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အဗျာကတ တရားဟူ၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏ ၄၃
အဗျာပါရနယော၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော နည်းငှင်း ၂၅၄
အဘာဝံ၊ ဘောချိုသော ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဉ်ငှင်း ၁၂၆
အဘာဝကဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဘောကင်းသော ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ငှင်း ၁၅၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဘိညာစိတ္တေန၊ စေတောပရိယ, ပုဗ္ဗေနိဝါသ, အနာဂတံသဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ၈၆
အဘိနန္ဒတော၊ သပ္ပီတိက တဏှာဖြင့် အလွန်နှစ်သက်သော ၂၅
အဘိနန္ဒနရသာ၊ ထိုထိုအာရုံ ဘုံဘဝတို့၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ၄၄
အဘိနန္ဒိတ အဇ္ဈောသာနသင်္ခါတာလတာနဒီ-
တဏှာသမုဒ္ဒဒုပ္ပူရင္ဓော၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း သဘော။ပ။ ပြည့်စေနိုင်ခဲသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောသည် ၂၅၃
အဘိနိဝေသံ၊ မြဲစွာနှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ဝါ-မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းကို ၆၆
အဘိနိဝေသတော၊ ပြင်းစွာ အမှား နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၁၀၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဘိနိဝေသော၊ (အနိစ္စစသည်ကိုလျက် နိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) မြဲမြံစွာ နှလုံးသွင်းတတ်သော သဘောသည် ၁၉၄

အဘိလာသံ၊ သောက်လိုသော အာသာကို ၂၄၇

အဘိဝဒတော၊ 'အဟောသုခံ အဟောသုခံ' ဟု ဝစီဘေဒကရသို့ရောက် (ချီးမွမ်း) သော ဗလဝတဏှာဖြင့် 'အဟံ မမ' ဟု အလွန်ဆိုသော ၂၅

အဘိသင်္ခရဏကသင်္ခါရေတိ၊ ရှေးရှု ပြုပြင်တတ်သော သင်္ခါရဟူ၍ ၃၀

အဘိသင်္ခရဏာယူဟနသရာဂဝိရာဂဋ္ဌော၊ အလွန် ပြုပြင်ခြင်းသဘော, ဆည်းပူးရုံးစုခြင်းသဘော, သရာဂသဘော, ဝိရာဂသဘောသည် ၂၅၃

အဘိသင်္ခါရော၊ ပြုပြင်စေ့ပျိုးခြင်းသည် ၁၄၁

အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့် ရှေးရှု သိတော်မူ၏ ၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ၊ အဘိသမေတွာ၊ ယာထာဝအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီး၍ ၅

+အမဟဂ္ဂတဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာယ၊ မဟဂ္ဂုတ် မဟုတ်သော ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိသော ၁၃၀

အမုဉ္စနရသံ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိ အဘိနိဝေသ၏ အစွမ်းဖြင့်) မလွှတ်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ၄၄

အယံ ကာယော၊ ငါ၏ဒင်း သင်တို့၏ဒင်း မျက်မှောက်ဖြစ်သော ဤသဝိညာဏက ကာယဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကသည် ၃၄

အယောနိသောမနသိကာရမူလကာ၊ မသင့်မတင့် နှလုံး သွင်းခြင်းလျှင် အကြောင်းမူလ ရှိကုန်၏ ၉၁

အရဏိသဟိတာဘိမန္ထနတော၊ ပွတ်ခုံ၏ ပွတ်တံနှင့်တကွ ကြိတ်မိ ပွတ်မိခြင်းကြောင့် ၂၄၇

အရဟတ္တမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ၊ အရဟတ္တမဂ်သည် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း ၁၉၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အရိယမဂ္ဂသာ၊ သတိပဋ္ဌာန် စသည် အပြားရှိသော အရိယာတို့၏ တရား၌ ၁၉၆

အရိယာနံ၊ ဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရိယာတို့ကို ၁၉၆

အရူပက္ခန္ဓမဟာဘူတနာမ- ရူပစိတ္တစေတသိက- မဟာဘူတ အာယတန- ဝတ္ထုဝသေန၊ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး, မဟာဘုတ် လေးပါး, ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ် သော နာမ်ရုပ်, စိတ်, စေတသိက်, မဟာဘုတ် လေးပါး, အာယတန ဆယ်ပါး ဟဒယဝတ္ထု တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဂ၂

အရူပက္ခန္ဓာဒိဝသေန၊ နာမက္ခန္ဓာ အစရှိသည် တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၆၇

အရူပဓမ္မာနံယေဝ၊ စက္ခု ဝိညာဏ် အစရှိသော ငါးပါးသော နာမ်တရား တို့အား ၇၉

အရူပဓမ္မော၊ (ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်ခိုက် ဖြစ်နေ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အရူပဝိပါက် လေးခု ကြဉ်သောစိတ် ရှစ်ဆယ့် ငါးခု, စေတသိက် ဒွေ ပညာသဟု ဆိုအပ်သော) နာမ်တရားသည် ၇၅

အဝသေသံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်မှ ကြွင်းသော ၁၆၃

အဝသေသကိလေသဝဋ္ဋဥ္စ၊ အဝိဇ္ဇာမှ ကြွင်းသော ကိလေသဝဋ်သည်ရင်း ၂၂၆

အဝသေသ ပဥ္စစိတ္တက္ခဏာ- ယုကော၊ အကြွင်းငါးချက် စိတ္တက္ခဏ အသက် ရှိသော ၁၁၅

အဝသေသသမ္ပယုတ္တဓမ္မာ- ယတနာ စ၊ ဖဿမှ ကြွင်းသော တံသမ္ပယုတ္တ စေတသိက် ဓမ္မာယတန ကြောင့်ရင်း ၁၇၆

အဝိစာရေတွာ၊ မစိစစ် မဆင်ခြင်မူ၍ ၂၀၉

အဝိဇ္ဇာဒိဧကေကဟေတု- သီသေန၊ အဝိဇ္ဇာစသော တခုတခုသော အကြောင်း ကို ခေါင်းတပ်သဖြင့် ၁၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာဿ၊ အဝိဇ္ဇာသည် မြှေးယှက်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ၃၃

+အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကိုရင်း ၃၇

အဝိဇ္ဇာသမတိက္ကမတ္ထာယ၊ (အဝိဇ္ဇာ၏ အပြစ်ကို မြင်ခြင်းကြောင့်)အဝိဇ္ဇာကို စွန့်ခွါလွန်မြောက်ခြင်းငှါ ၈၇

အဝိဇ္ဇာသမုစ္ဆေဒံ၊ အဝိဇ္ဇာဝဋ် မြစ်၏ ပြတ်ခြင်းကို ၂၂၆

အဝိဇ္ဇာသမုဒယော၊ အဝိဇ္ဇာဖြစ်ပွါးခြင်းသည် ၂၂၁

အဝိဇ္ဇာသမ္မူဠှတ္တာ၊ ဘဝ၌ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာ တွေဝေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၈၇

အဝိဇ္ဇာသမ္မူဠှဿ၊ အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပြင်းစွာ တွေဝေသည် ဖြစ်၍ ၈၇

အဝိဇ္ဇူပနိဿာ၊ အဝိဇ္ဇာလျှင် ဆိုရာအကြောင်း ရှိကုန်သော ၃၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဝိဒိတာဒိ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော ၂၂၀၊၂၂၄

အဝိဒ္ဒါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကင်းသော ပုထုဇဉ်သည် ၂၃၅

အဝိနိဗ္ဘောဂပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အသီးအသီး မဖြစ်ခြင်း မကွဲပြားခြင်းလျှင် ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏ ၄၃

အဝိနိဗ္ဘောဂဝုတ္တိဓမ္မေ၊ အသီးအသီး မကွဲပြားသော ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သော ပစ္စယုပ္ပန္နဓမ္မတို့ကို ၁၆

+အဝိနီတော၊ ငါးပါးသော သံဝရဝိနည်း ငါးပါးသော ပဟာနဝိနည်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ၁၉၆

အဝိန္ဒိတံ နာမ၊ မရအပ်၊ မရထိုက်၊ မရကောင်း၊ မရသင့်သည်မည်၏ ၄၅

အဝိပါကဒ္ဓ၊ ဝိပါက်မှ တပါးသော ဝိညာဏ်ရင်း ၁၆၁

အဝိသေသတော၊ ပဋိသန္ဓေ ပဝတ္တိဟု အထူးမပြု သာမညအားဖြင့် ၁၇၀

+အဝိသေသေန၊ (တိဟေတုကော တိဟေတု-

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

ကဿ ဤသို့စသော ဘေဒကို မပြုမူ၍) သာမညအပေါင်း အားဖြင့် ၁၄၇
အဝုတ္တေ၊ မဆိုအပ်သေးသော ဝိညာဏ နာမရူပစသော ပုဒ်တို့ကို ၃၉
အဝေကလ္လတ္တေန စ၊ မချွတ်တဲ့ မယုတ်မလျော့သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရှင်း ၁၆
+အဝေါက္ကမန္တေန၊ မကျော် မပယ်မူ၍ ၂၁
အသက်န္တိတပါတုဘာဝေ၊ ဘဝဟောင်းမှ ဘဝသစ် သို့ မပြောင်းခြင်း, ဝိညာဏ်၏ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသည် ၁၄၀
အသဒြေသု၊ အသညသတ် ဘုံတို့၌ ၁၆၁
+အသဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟိ၊ (ပုရာဏ ဘာရတ- သီတာဟရဏ ပသုဗန္ဓ- ဝိဓိ အစရှိသော)မသူတော် တရားကို ကြားနာခြင်း စသည်တို့သည် ၂၁၀
အသပ္ပါယဂဟဏံ ဝိယ၊ ဝေဒနာအား မသင့် မလျောက်ပတ်သော ဆေး မသင့်မလျောက် ပတ်သောဥတုဘောဇဉ်ကို စွဲလမ်းယူမှားခြင်းကဲ့သို့ ၂၄၅
အသပ္ပါယလေပနေန၊ မသင့် မလျောက်ပတ်သော ဆေး များကို လိမ်းကျံခြင်း ကြောင့် ၂၄၅
အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသော ၈၈
အသမ္မိဿော၊မရောနှောသည် တည်း ၇၃
အသယှာနံ၊ သည်းညည်းမခံနိုင် ကောင်းကုန်သော ၁၃၃
အသဟဇာတာဝ၊ပစ္စယုပ္ပန်နှင့် သဟဇာတ် မဟုတ်သည် သာလျှင် ၂၀၀
အသာဓာရဏတ္တာ၊ အကုသိုလ် မှတပါး ကုသိုလ်အဗျာ- ကတတို့နှင့် မဆက်ဆံ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၉၂
အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ အကြွင်းမရှိ အရိယာမဂ် ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ၂၂၇
အဿာဒနကာလေ၊ ရာဂဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာကို သာယာသော ကာလ၌ ၈၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဿာဒသမာနံ ဝါ၊ ရောက်
သည် ဖြစ်၍၎င်း၊ ဝါ
ရသည်ဖြစ်၍၎င်း ၁၃၅
အဿာဒါနုပဿိနော၊
သာယာအပ်သော သုခ
သောမနဿကို အဖန်
တလဲလဲ ရှုသည်ဖြစ်၍ ၃၃
အဟေတုတော၊ အကြောင်း
ကင်းသော အားဖြင့် ၁၄

[အာ]

အာဂန္တွာ ပဝိသန္တိ ဝိယ၊
လာ၍ သက်ဝင်သကဲ့သို့
ဖြစ်ခြင်းသည် ၂၃၀
အာဂမာဓိဂမပ္ပတ္တေဟိ၊ ပါဠိ
တည်းဟူသော အာဂုံ,
မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော
အဓိဂမသို့ ရောက်ကုန်
သော အရှင်မြတ်တို့ကို ၂၂
အာစိက္ခတိ၊ လက်ဦးအစ
ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ကြား
တော်မူ၏ ၅
အာဒါနဂဟဏာဘိနိဝေသ-
ပရာမာသ ဒုရတိက္က-
မဋ္ဌေ၊ အာရုံကို မြဲစွာ
စွဲလမ်းခြင်းသဘော,
အလွန် တပ်မက်မောသည်
၏ အစွမ်းဖြင့် အာရုံကို

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

ခံယူစွဲလမ်းခြင်းသဘော,
မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း
ခြင်း သဘော, မှားသော
အားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း
သဘော, လွန်နိုင်ခဲသည်
၏ အဖြစ်တည်းဟူသော
သဘောသည် ၂၅၄
အာဒိတော၊ လက်မွန်အစ
ဘဝမှ ၁၅၁
အာဒိပရိယောသာန-
ဝဝတ္ထိတာ၊ အစအဆုံးဖြင့်
ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော ၂၃၄
အာဒိဘူတာ၊ လက်မွန်အစ
ဖြစ်၍ဖြစ်သော ၁၂၆
+အာဒိမတ္တကထနံ၊ ဘဝ
စက်၏ အဝိဇ္ဇာအားဖြင့်
အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
ဆိုကြောင်းဖြစ်သော
ဉာဏ်စကားသည် ၂၂၅
အာဗာဓာ၊ အနာတို့သည် ၉၁
အာယတနဃဋ္ဋနတော၊
ဝိသယီ ဝိသယ ဖြစ်ကုန်
သော အဇ္ဈတ္တိကာယတန
ဗာဟိရာယတနတို့၏
အချင်းချင်းထိပါး
ခြင်းကြောင့် ၂၄၇

အက္ခရာစဉ်　　စာမျက်နှာ

[အာ]

အာယတနဋ္ဌ၊ မိမိဌ်မှီသည်ကို
ပြု၍ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်
တို့ကို ဖြစ်စေခြင်း
သဘောကို　　၃၅

အာယတ္တဝုတ္တိတ္တာ၊ စပ်သော
ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်　　၁၈

အာယူဟနရသာ၊ ပဋိသန္ဓေကို
ဖြစ်စေခြင်းငှါ အားထုတ်
ခြင်း, ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ
ပြုခြင်း ကိစ္စရှိကုန်၏　　၄၂

အာယူဟနာ၊ ပေါင်းရုံးဆည်း
တတ်သော(ဒါနစသော
ကြိယာကို ဖြစ်စေ
တတ်သော) စေတနာ
တို့သည်　　၂၃၅

အာယူဟနာဘိသင်္ခရဏ-
ယောနိဂတိဋ္ဌိတိ နိဝါ-
သေသု ခိပနဋ္ဌော၊
ပေါင်းစည်း ရုံးစုခြင်း
သဘော, အလွန်ပြုပြင်
ခြင်းသဘော လေးပါး
သောယောနိ, ငါးပါး
သော ဂတိ, ခုနစ်ပါးသော
ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသော
သတ္တာဝါသတို့၌ ပစ်ချအပ်
သော သဘောသည်　　၂၅၄

အက္ခရာစဉ်　　စာမျက်နှာ

[အာ]

အာယူဟနာဝသာနေ၊ (သုံးပါး
သော အတ္တဝိကပ်တို့၌
လည်း ဆိုအပ်သော)
အာယူဟန၏ အဆုံး၌　　၂၃၉

အာယေ၊ မိမိပစ္စည်းအား
လျော်စွာ ဖြစ်တတ်သော
စိတ်, စေသတိက်တို့ကို　　၄၀

အာရမ္မဏရသာနုဘဝန သုခ-
ဒုက္ခ မဇ္ဈတ္တဘာဝနိဗ္ဗိဝ-
ဝေဒယိတဋ္ဌော၊ အာရုံ၏
အရသာကို ခံစားခြင်း
သဘော, ချမ်းသာစေခြင်း
သဘော, ဆင်းရဲစေခြင်း
သဘော, အလယ်၌
တည်သော သဘော
ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်း
ဟူသောသဘော, ဇီဝ
မဟုတ်သည်၏အဖြစ် ခံစား
တတ်သည်၏ အဖြစ်တည်း
ဟူသော သဘောဘည်　　၂၅၃

+အာရုပ္ပစုတိယာပိ၊ စုတိ၏
လည်း　　၁၂၂

အာလမ္ဗိတ္ဗာဝ၊ ထောက်
တည်၍ သာလျှင်　　၆၁

+အာလယရာမတ္တာ၊ တဏှာဖြင့်
မှီဝဲအပ်ကုန်သော　　၁၉၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

အာသဝသမုဒယာ၊ အာသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့် ၃၀၊၂၂၁

အာသဝါဒီနံ၊ အရက်စသည် တို့အား ၉၄

အာသေဝနဒွေနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ကို ကုသိုလ် အစ ရှိသော အဖြစ်ဖြင့် မိမိနှင့် တူအောင် အဖန်တလဲလဲ ပြုပြင်ခြင်း ဖြစ်စေခြင်း ဟူသော မှီဝဲစေခြင်း, အထုံရစေခြင်း သဘော ဖြင့် ၇၅

အာဟာရနိဒါနဝဝတ္ထာပနာ- နုသာရေန၊ ဝိပါကဝဋ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော အနာဂတ် အာဟာရ၏။ ဝိ- ကမ္မဝဋ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ် အပ်သောပစ္စုပ္ပန် အာဟာ ရ၏ အကြောင်းကို ပိုင်းခြား မှတ်သား ခြင်းကို အစဉ်လျှောက် သဖြင့် ၂၆

အာဟာရာ၊ ဖဿ, စေတနာ, ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော နာမ် အာဟာရတို့သည် ၇၀

အာဟာရာနုဂတော၊ အာဟာရ သည် နှံ့အပ်သော ၁၇၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

အာဟာရာသာစေတနာ၊ အာဟာရ၌ ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း စေတနာ သည် ၇၄

အာဟာရူပဇီဝိနော၊ အာဟာရ ကို မှီ၍ အသက်ရှည် ကုန်၏ ၁၇၁

[ဣ]

+ဣဒံ ဝိဓာနံ၊ ဤ (ဘဝ ဟောင်းမှ ဘဝသစ်သို့ မပြောင်း,ဓမ္မအစုသာ ဘဝသစ်၌ဖြစ်၏၊ သတ္တ ဇီဝ မဖြစ်ဟူသော) အစီ အရင်သည် ၁၄၁

ဣဒဉ္စ အသညသတ္တရူပံ၊ ဤ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ် သည်လည်း ၁၆၁

ဣဒပ္ပစ္စယတာ၊ ဤဇရာမရဏ၏ အကြောင်းသည် ၃

ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ ဤဇရာမရဏ စသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်သော ဇာတိစသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်,ဇရာမရဏ စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မ တို့၌ ၄၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဣ]

ဣဒပ္ပစ္စယာနံ၊ ဤ သဒ်ါရ စသည်တို့၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ ၁၂

ဣဿရနိမ္မာနာဒီဟိ၊ ပရမေသွာ ပြဟ္မာ ဖန်ဆင်းခြင်း စသော အကြောင်းတို့ ကြောင့် ၄၂

[ဥ]

ဥက္ကံသာဝကံသာနံ၊ သတ္တတိံသ ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်သော ရုပ်၏ ဥက္ကံသ အဝကံသ အပိုင်း အခြားတို့၏ ၁၂၉

+ဥက္ကံသာဝကံသော၊ အယုတ် အလွန်ကို ၁၆၇

ဥစ္စေသု၊ မြင့်မြတ်ကုန်သော ၂၂၃

ဥစ္ဆု၊ ကြံသည် ၉၃

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါတတ္တံ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းငှါ ၉

ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသမုဂ္ဃါတာယ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းငှါ ၂၃၁

ဥစ္ဆေဒါဒိဝိဃာတတော၊ ဥစ္ဆေဒ အဖြစ်စသည်ကို ဖျက်ဆီး ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ၁၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဥ]

ဥတုပထဝီဗီဇသလိလသဒ်ါ- တေဟိ၊ ဥတု, မြေ, မျိုးစေ့, ရေဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ၉၀

ဥတုဘောဇနာဒိ ဝါ၊ အချမ်း အပူဟူသော ဥတု, လျောက်ပတ်သည် စသော ဘောဇဉ် အစရှိသော ဝတ္ထုသည်ရင်း၊ ဝါ-ဥတု, ဘောဇဉ်, ကျောင်း, အိပ်ရာနေရာ, ပုဂ္ဂိုလ် သည်ရင်း ၇၃

+ဥတ္တရတဏှာဝ၊ နောက် ဖြစ်သော တဏှာ ဖြစ်သည်သာလျှင် ၁၉၁

ဥတ္တာနိံ ကရောန္တော၊ ရွှေအိုး ကြီးပေါ်သို့ ပေါ်ပေါ် ပေါ်အောင် ပြု၍ ၅

ဥဒယဗ္ဗယဓမ္မကတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသည် ၏ အဖြစ်ကြောင့် ၂၂၉

ဥဒယဗ္ဗယပီဠိတတ္တာ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသည် နှိပ်စက် ညှင်းဆဲအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ၂၂၉

ဥဒ္ဓဋသပ္ပိမဏ္ဍပ္ပမာဏာ၊ နှစ်၍ ထုတ်အပ်သော ထောပတ် ကြည် ပမာဏရှိသည် ၁၂၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ

[ဥ]

ဥပကာရကော၊ (ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်နှင့်တကွ နောက် နောက်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ့်, စေတသိက် ဒွေပညာသအား)ကျေးဇူး ပြုတတ်သော ၆၃

+ဥပကာရလက္ခဏော၊ ကျေးဇူး ပြုခြင်း လက္ခဏာရှိသော တရားသည် ၅၆

ဥပက္ခလံ ဝိယ၊ ခြေချ မတော် ချွတ်ချော်ခြင်း ကဲ့သို့ ၂၄၄

ဥပက္ခလိတဿ၊ ခြေချမှားယွင်း အနင်းမတော် ချွတ်ချော် သော သူကန်း၏ ၂၄၄

ဥပဂတိန္ဒြိယဿ၊ ရောက်သော ဣန္ဒြေရှိသော သတ္တဝါ အား ၁၀၀

ဥပဂမနံ၊ မြဲစွာကပ်တတ်သော သဘောတရားသည် ၂၃၅

ဥပစိတမဟဂ္ဂတကမ္မဿ၊ ဆည်းပူးအပ်သော မဟဂ္ဂုတ်ရှိသော သတ္တဝါ အား ၁၁၀

ဥပစိတာနဝဇ္ဇကမ္မဿ၊ ဆည်းပူး အပ်ပြီးသော အပြစ်ကင်းသော ကောင်း မှုကံရှိသော သတ္တဝါအား ၁၁၀

ဥပတ္ထမ္ဘကဋ္ဌေန၊ ထောက်ပံ့ တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၇၄

ဥပတ္ထမ္ဘကတ္တေန၊ ထောက်ပံ့ တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ၇၀

ဥပနိဇ္ဈာယနဋ္ဌေန၊ (အနိစ္စ စသော လက္ခဏာနှင့် ကသိုဏ်းစသော)အာရုံကို ကပ်၍ ရှုခြင်း ကြံခြင်း ဟူသော သဘောဖြင့် ၇၉

+ဥပနိဿယကောဋိယာ၊ ဥပ- နိဿယအံသေန၊ ဥပနိဿယအစွန်း အမြိတ်ဖြင့်၊ အဖို့ဖြင့် ၂၁၉

+ဥပနိဿယပစ္စယေန စ၊ ပကတူပနိဿယပစ္စည်း ဖြင့်ရင်း ၁၄၇

ဥပနိဿယ်လေသေန၊ ဥပ- နိဿယ အရိပ်အမြွက်ဖြင့် ၂၁၉

ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော အကြောင်းသည် ၇၃

+ဥပပတ္တိနိမိတ္တံ၊ ကံ ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၏ အာရုံကို ၂၄၆

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[ဥ]

ဥပပတ္တိဟေတုဘူတံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ၂၁၁

ဥပဗြူဟိတဉာဏော၊ တိုးပွါးစေအပ်သော ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ၂၁၁

ဥပဘုဉ္ဇတေ စ၊ အကျိုးကို ခံစားတတ်သောသူသည် ၂၄၁

ဥပါဒါနဥ္စ၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းတတ်သည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါန်မည်သည်လည်း ၁၇၇

ဥပါဒါယရူပဥ္စ၊ စွဲ၍ မှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်သည်ဧင်းတည်း ၁၅၄

ဥပါဒိဏ္ဏကပဝတ္တိကထာ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်ဖြစ်၍ မပြတ်လည်သော ဝဋ်တရားကို ဆိုသော စကားတည်း ၁၄၇

ဥပါဒိန္နအသပ္ပါယလေပနဝိယ၊ စွဲလမ်းအပ်ပြီးသော မသင့် မလျော်သော ဆေးများကို လိမ်းကျံခြင်းကဲ့သို့ ၂၄၅

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[ဥ]

+ဥပါဒိယန္တိ ဝါ၊ မြဲစွာမူလည်း စွဲလမ်းကုန်သနည်း ၁၇၉

ဥပါယာသော၊ လွန်စွာ ပင်ပန်းခြင်း၊ ဝါ-လွန်စွာ နစ်ခြင်း ၄၀

ဥပေါသထကမ္မံ၊ ဥပုသ်သုံးသော အမှုကို ၇၀

ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ ဝါ၊ မိမိဥပါဒ်ဆဲဖြစ်၍သာလျှင် ၆၇

ဥပ္ပတ္တိက္ကမသန္ဒဿနတ္ထဥ္စ၊ ဝဋ်တရား၏ ဖြစ်စဉ်ကို ပြခြင်းငှါရင်း ၂၀

+ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်သည်၊ ဝါ-ဖြစ်ပေါ်သည် ၁၀၆

+ဥပ္ပန္နာ၊ အသမူဟတုပ္ပန္နဖြစ်သော ၄၀

ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ဝိညာဏ် နာမ်ရုပ် သဠာ-ယတန ဖဿ ဝေဒနာ တို့၏ ၂၃၂

ဥပ္ပါဒနဘာဝေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့ကို ဖြစ်စေသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၆၇

ဥပ္ပါဒနုပတ္ထမ္ဘနဘာဝေန၊ ဖြစ်စေတတ်သည်,

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဥ]

ထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၆၇

ဥပ္ပါဒပတ္တိဒေါသတောဝ၊ ဥပါဒ်အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း ၁၁

ဥပ္ပါဒမတ္တဒဿနေန၊ ဥပ္ပါဒ မျှကို ရှုခြင်းကြောင့် ၉

ဥဘယထာပိ၊ ကုသိုလ်, အဗျာကတ အဖြစ်ဟူသော နှစ်ပါးသော အပြား အားဖြင့်လည်း ၅၉

ဥဘယမူလိကမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ မူလ ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၃၃

+ဥမ္မတ္တကော ဝိယ၊ အရူးနှင့် တူ၏ ၂၀၉

ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရုက္ခာဒိ- ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ ဝါ၊ ဥယျာဉ် ဗိမာန် ပဒေသာပင် စသည်တို့၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော ၁၁၉

ဥရတ္တာဠိံ၊ ရင်တီးခတ်လျက် ၄၇

[ေ]

ကေကာရဏနိဒ္ဒေသော၊ တခု သောအကြောင်းကို ညွှန်း ပြခြင်းသည် ၇၉

ကေကာရဏဝါဒေါ၊ တခုသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်၏ ဟူသော အယူသည် ၇၉

ကေစတုပဉ္စခန္ဓာ၊ တပါးသော ခန္ဓာ, လေးပါးလော ခန္ဓာ, ငါးပါးသောခန္ဓာ တို့သည် ၂၀၅

+ကေစိတ္တက္ခဏဋ္ဌိတိကေ၊ တချက်သောစိတ္တက္ခဏ တိုင်အောင် တည်ခြင်း ရှိသော ၁၂၀

+ကေစ္စသုဂတိစုတိယာ၊ အချို့သော ကာမသုဂတိ စုတိ၏ ၁၃၀

ကေတ္တနယော၊ တူသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော နည်းဂင်း ၂၃၄

ကေဒေသသရူပေကသေသ- နယေန၊ တစိတ်အားဖြင့် သုတိတူ တခုကြွင်း ပြုသောနည်းဖြင့် ၁၆၁

ကေဝစနနိဒ္ဒေသေန၊ ကေဝုစ်ဖြင့် ညွှန်းကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါဖြင့် ၁၇၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ေ]

ကေဝဋ္ဋုက ကောရမ္ဗဏ-
ကေုပ္ပါဒေကနိရောဓ-
သခ်ါတေန၊ တူသောဝဋ္ဋု
ရှိသည်၏အဖြစ်, တူသော
အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်,
တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်, တူသောချုပ်ခြင်း
ရှိသည်၏အဖြစ်ဟု
ဆိုအပ်သော ၇၀

ကေဝဋ္ဋုကာဒိဘာဝါနုပ-
ဂမေန၊ တူသောဝဋ္ဋု
ရှိသည် စသည်၏အဖြစ်သို့
မရောက်သောအားဖြင့် ၇၁

ကေမေဝ ဟေတုဖလံ၊ တခုသာ
ဖြစ်သောအကြောင်း,
တခုသာဖြစ်သော
အကျိုးကို ၆၁

+ကေဝေါကာရဘဝေါ၊
တခုသောရူပက္ခန္ဓာဖြင့်
ကျယ်ပွါးစေအပ်သော
ဘဝ ၂၀၄

ကေသန္တာနပတိတဿ၊ တခု
တည်းသောသန္တာန်၌
ကျသောတရား၏ ၂၅၆

ကေသန္ဓိဒ္ဓိသခေ်ပံ၊ တစပ်
နှစ်လွှာရှိသော
ဘဝစက်ကို ၂၅၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ေ]

ကေဟေတုဖလဒီပနေ၊
တခုသောအကြောင်း
တခုသောအကျိုးကို
ပြရာ၌ ၇၆

ကောယတနဿာပိ၊
တခုသော အာယတန
အားသော်လည်း ၁၉၁

ကောဝ၊ (အခြားအကြောင်း
ကင်းလျက်) မိမိတပါး
တည်းသာလျှင် ၇၇

ကေဝါဘာဝမေဝ၊ တူသည့်၏
အဖြစ်သို့သာလျှင် ၈၂

ကေုပ္ပါဒဝိနိဗ္ဘောဂါဝိနိဗ္ဘောဂ-
နမနရူပ္ပနဋ္ဌော၊ တူသော
ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်
ဟူသောသဘော, အသီး
ဝေဖန်အပ်သည်၏အဖြစ်
ဟူသောသဘော, အသီး
မဝေဖန်အပ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသောသဘော,
နမန ရူပ္ပနသဘောသည် ၂၅၃

ေကကတော၊ တခုချင်း
တခုချင်းအားဖြင့် ၁၄

+တော်၊ ဤလောကီဝိပါက်
ဗာတ္တိံ သဟူသော
ဝိညာဏ်သည် ၁၀၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဧ]

+ဧတေနေဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင် ၁၅၁
+ဧတ္ထ၊ ဤစုတိပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်တို့တွင် ၁၃၅
ဧဝံဓမ္မတာနယော၊ အဝိဇ္ဇာ စသော သဘာဝဓမ္မတို့၏ ဤသို့သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော နည်း၌ ၂၅၄
+ဧသ-ဧသော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာသည် ၁၁၇

[ဩ]

ဩက္ကန္တိ၊ အမိဝမ်းတွင်းသို့ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည် ၂၃၇
ဩက္ကန္တိက္ခဏေ၊ ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေခဏ၌ ၆၇
ဩတရိတွာ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ ဖြစ်လျက် သက်ဝင်၍ ၂၀
ဩပပါတိကယောနိကေသု၊ ဥပပတ်ယောနိရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့တွင် ၁၂၈
ဩပပါတိကဝသေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့် ၂၃၂
+ဩပပါတိကာ၊ ပုရိမဘဝမှ စုတေ၍ ပစ္ဆိမဘဝ၌ ကျခြင်း ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော ၁၉၃
+ဩမကတော၊ အဝမတော၊ အဝမာန်အားဖြင့် ၁၂၅-၆
ဩရိမတီရရုက္ခဝိနိဗဒ္ဓရဇ္ဇုံ၊ ဤမှာဖက်ကမ်း သစ်ပင်၌ ချည်အပ်သောကြိုးကို ၁၃၅
ဩလမ္ဗန္တိ၊ (ညနေချမ်းအခါ ကြီးစွာသော တောင်ထွဋ်တို့၏ အရိပ်သည် မြေ၌ လွှမ်းသကဲ့သို့ စိတ်၌ လွှမ်းမိုးလျက် ထင်ပေါ်ကုန်၏ ၁၁၃
ဩသာပိတတ္တာ၊ ဆုံးစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၆၀

[က]

ကဋတ္တာရူပါနဥ္စ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့အားရင်း ၇၇၊၈၄
+ကဏ္ဍုပက္ခေ၊ ၌ ၁၁၀
ကတံ၊ (ထိုထိုအရာ၌)ပြုအပ်၏ ၉၀
ကတေကသေသံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တခုကြွင်းရှိသော ၁၆၅
ကဗဠီကာရရူပဇီဝိနော၊ ကဗဠီကာရအာဟာရကို မှီ၍ အသက်မွေးကုန်သော ၁၅၇
ကဗဠီကာရော၊ အလုပ်အလွှေ မဟုတ်သော်လည်း

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[က]

အလုပ်အလွှေကဲ့သို့ ပြုအပ်သော ၇၈

ကမ္မကမ္မဖလလက္ခဏော၊ ကံ၏အဖြစ်, ကံ၏ အကျိုး၏အဖြစ်လျှင် လက္ခဏာရှိ၏ ၄၄

ကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ကံ၏(အာရုံ ဖြစ်သော တုတ်,လှံကန်, ဓား,လှံ့,လေးမြား, သားကောင်စသော) အာရုံသည်ငှင်း ၁၁၄

+ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘဝတွင် ၂၁၅

ကမ္မသမုဋ္ဌာနတ္တာ၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၁၆၁

ကမ္မာဒယော၊ ကံ,အာဟာရ, ဥတု,စိတ္တ,ဝိသမာစာရ, ပိတ္တ, ဝါတစသည်တို့တည်း ၉၁

ကမ္မာဒီနိ စ၊ ကမ္မဝဋ်, ဝိပါက ဝဋ်တို့သည်ငှင်း ၂၂၆

ကမ္မာဘိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ကံသည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော ၂၁၁

ကမ္မာယူဟနက္ခဏေ၊ ကံကို အားထုတ်သော ခဏ၌ ၅၀

ကလလန္တိလဒ္ဓသင်္ခံ၊ ရေကြည် ဟု ရအပ်သောအစဉ် ရှိသည် ၁၂၇

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[က]

ကာမဘဝရူပဘဝသမ္ပတ္တိ- ယော၊ ကာမဘဝ ရူပဘဝ- ဟူသော သမ္ပတ္တိဘဝတို့ကို ၈၇

ကာမဘဝူပဂံ၊ ကာမဘဝသို့ လားစေတတ်သော ၂၀၈

ကာမယာနဿ၊ ဝတ္ထုကာမ၌ လိုချင်တပ်မက်တောင့်တ သော စိတ်ရှိထသော ၂၂၁

ကာမဿာဒဝသေန၊ ကာမဂုဏ်ကို သာယာ သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၈၂

ကာမာဝစရအနဝဇ္ဇ- ကမ္မဝသေန၊ အပြစ်ကင်း သော ကာမာဝစရကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၁၉

ကာမာဝစရသမ္ပတ္တိဘဝေ ဝါ၊ ကာမာဝစရသုဂတိ ဘဝ၌ငှင်း ၂၁၃

ကာမေ၊ (မင်းအဖြစ် သေနာ- ပတိဌာနစသောအားဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်သော) ကာမဂုဏ်တို့ကို ၂၁၁

ကာယဝစီစိတ္တသင်္ခါရာ၊ ကာယသင်္ခါရ, ဝစီသင်္ခါရ, စိတ္တသင်္ခါရတို့ငှင်း ၃၇

ကာယဿ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပကာယအား ၇၅·၈၊၈၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကာရကဒဿနိဝါရဏံ၊ ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သော သူရှိ၏ဟူသော မိစ္ဆာ အမြင်ကို မြစ်တတ်သည်	၂၄၃
ကာရကဝေဒကရဟိတံ၊ ပြုတတ်သောသူ ခံစား တတ်သောသူမှ ကင်းသော	၂၂၀-၁
ကာရကေန၊ ဖန်ဆင်းပြုလုပ် စီရင်တတ်သော	၂၂၀
ကာရဏံ၊ အလုံးစုံသော ကာရဏလက္ခဏာရှိသော အကြောင်းကို	၅၆
+ကာရဏဿ၊ ဝိသေသကို ပြုတတ်သော အကြောင်း၏	၂၁၀
ကာရဏေဟိ၊ အဝိဇ္ဇာစသော သင့်လျော်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်	၂၀
ကာလာနန္တရပစ္စယော၊ ကာလအထူးအားဖြင့် အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်	၆၅
+ကိစ္စဝိရုဒ္ဓေါ၊ ကိစ္စအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍	၉၄
+ကိစ္စာဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ ကိစ္စအားဖြင့် မဆန့်ကျင်ကုန်သည် ဖြစ်၍ရင်း	၉၅
ကိစ္ဆာပန္နံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက် သော	၂၀
ကိလေသသန္တာပတော၊ ကိလေသာမီးဖြင့် ပူလောင် ခြင်းကြောင့်	၃၂
ကုက္ကုရကိရိယံ ဝါ၊ ခွေး၏ အမူအရာကိုရင်း	၁၉၉
ကုမ္ဘကပစ္စုပဋ္ဌာနေ၊ စက်ဆုပ် အပ်သော သံသရာခရီး၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏	၃
ကုမ္မဂ္ဂေနပိ၊ လမ်းမဟုတ်သဖြင့် လည်း	၁၀၂
ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ (အကျိုးမဲ့ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်)စက်ဆုပ် ဖွယ်သော ခရီးသည်	၁၉၄
+ကုသလကမ္မဿဝ စ၊ ကုသိုလ်ကံအားသာလျှင် ၎င်း	၂၁၅
ကုသလာကုသလကိရိယ- ဇဝနဝသေန၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကြိယာဇော ၏ အစွမ်းဖြင့်	၇၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[က]

ကုသလာကုသလာဗျာကတ-ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ ဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏ ၄၄

ကုသလာဒိစိတ္တက္ခဏေ၊ ကုသိုလ် စသော စိတ္တက္ခဏ၌ ၁၉၁

+ကုသလာဒိတာ၊ ကုသိုလ် စသည်တို့၏ အဖြစ်ကို ၅၉

ကုသလာဒိဘေဒံပိ၊ ကုသိုလ် စသည် အပြားရှိသော နာမ်သည်လည်း ၁၇၀

ကုသလာဒိဘေဒါနိ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတ အထူးရှိကုန်သော ၇၉

+ကောတူဟလမင်္ဂလာဒိ-ဗဟုလော၊ (သုခဒုက္ခသည် ကံကြောင့်ဖြစ်၏ဟု မယုံမှု၍) အသစ်အဆန်း ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌ သုတ မုတ မင်္ဂလာစသည်၌ လေ့လာ များသည် ၁၉၉

ကောသကာရကိမိ၊ အအိမ်ကို လုပ်သောပိုးသည် ၂၄၆

ကောသပ္ပဒေသေဟိ၊ အစိတ် ဖြစ်သော အအိမ်တို့ဖြင့် ၂၄၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ခန္ဓတ္တယံ၊ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာသုံးပါး အပေါင်းကို ၁၆၅

ခန္ဓတ္တယဝတ္ထုရူပသင်္ခါတံ၊ ခန္ဓာသုံးပါး ဝတ္ထုရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော ၁၇၂

ခန္ဓာ၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ၇၈

ခယဝယဘေဒဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ကုန်ခြင်းသဘော, ပျက်ခြင်းသဘော, ကွဲပျက်ခြင်း သဘော, ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ၂၅၄

ခါဒန္တာနံပိ၊ ခဲကုန်စဉ်ရင်း ၁၅၉

+ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏ ၁၃၄

+ခီရာဒီနိ စ၊ နို့ရည်အစရှိသည် တို့သည်လည်း ၉၄

ခေဠံ၊ တံတွေးကို ၁၅၈

[ဂ]

ဂဏ္ဍုပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်း အမာ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ကဲ့သို့ ၂၇၅

ဂဏ္ဍပိဠကာဃဋ္ဋနံ ဝိယ၊ အိုင်း အမာကြီး အမာငယ် တို့ကို တိုက်ခိုက်မိခြင်း ထိပါးခြင်းကဲ့သို့ ၂၄၅

ဂဏ္ဍဘေဒပိဠကာ ဝိယ၊ ကွဲပေါက်ခြင်းငှါ အိုင်း

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဂ]	
အမာ မှည့်လတ်သော် အိုင်းအမာကြီး၏ အပေါ်၌ သွေးပုပ်ပြည်စု၍ ဖူးရ ရှူးပေါက်သော အိုင်းအမာ ငယ်ကဲ့သို့	၂၄၅
ဂဏ္ဍဘေဒေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ ကွဲပျက်ခြင်းကဲ့သို့	၂၄၅
ဂဏ္ဍဝိကာရတော၊ အိုင်းအမာ မန်းရောက်၍ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်	၂၄၅
ဂဏ္ဍဝိကာရပါတုဘာဝေါ ဝိယ၊ အိုင်းအမာ၏ မန်းရောက်၍ ဖောက်ပြန်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့	၂၄၅
ဂတိပစ္စကာဒီနဝစ္ဆာဒနတော၊ ဂတိငါးပါး အပေါင်း၌ အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းသော အားဖြင့်	၄၄
ဂတိဝသေန၊ နိရယ ပေတ တိရစ္ဆာန ဒေဝ မနုဿ ဂတိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၂၅
ဂတိဝိသေသော၊ ဗြဟ္မာပြည် စသော ဂတိ အထူး၌	၅၂
ဂန္ထာဒီသု၊ ကျမ်းဂန်စသည်တို့၌	၇၅
ဂဗ္ဘသေယျကဝသေန၊ ဂဗ္ဘ- သေယျက ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်	၂၃၂
[ဂ]	
ဂမ္ဘီရနယဘေဒေါ စ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထောက်မိနိုင်ခဲ နက်နဲ သော နည်းအပြားအား ဖြင့်ရင်း	၂၄၁
ဂမ္ဘီရနယာသမ္ဘဝတော၊ ဂမ္ဘီရ စတုက္က, နယစတုက္က၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ရင်း	၇၊၁၀၀
ဂမ္ဘီရဘေဒတောပိ၊ နက်နဲခြင်း အထူးအပြား အားဖြင့် လည်း	၂၄၀
ဂမ္ဘီရာဝဘာသော စ၊ (နက်နဲ သည် ဖြစ်၍သာလျှင်) နက်ယောင်လည်း ထင်၏	၉၊၂၄၀
ဂရုကတ္တာ၊ အလေးအမြတ် ပြု၍	၈
ဂရုကသမာသေဝိတာသန္န- ပုမကတာနံ၊ (မာတုဃာတ စသည်နှင့် မဟဂ္ဂုတ်ကံ ဟူသော) ဂရုကကံ, (အဖန်တလဲလဲ မပြတ်မှီဝဲ အပ်သော)အာစိဏ္ဏကံ, (သေခါနီး၌ ပြုအပ်သော) အာသန္နကံ, (ရှေးဘဝ၌ ပြုအပ်သော အပရာပရိယ	

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဂ]

ဝေဒနီယ ဟူသော)
ကဋတ္တာကံတို့တွင် ၁၃၃
ဂရုကာတဗ္ဗမတ္တဋ္ဌေန၊ အလေး
အမြတ် ပြုအပ်သည်၏
အဖြစ်မျှဟူသော အနက်
သဘောအားဖြင့် ၇၁
+ဂဟဏံ၊ တပ်မက်သော
အားဖြင့် မြဲစွာစွဲလမ်း
တတ်သော သဘော
တရားသည် ၂၃၇
ဂဟဏလက္ခဏံ၊ အာရုံကို
ပြင်းစွာ စွဲလမ်းခြင်း
လက္ခဏာရှိ၏ ၄၄
ဂါဟော၊ (မိကျောင်းစသည်
တို့သည် သတ္တဝါကို
ကိုက်ဖမ်းသကဲ့သို့)အာရုံ
ကို မြဲစွာကိုင်တတ် ဖမ်း
တတ်သော သဘော
သည် ၁၉၄
ဂိဇ္ဈပေါတကသရီရာနံ၊ လင်းတ
ငယ်တို့၏ ကိုယ်တို့အား ၇၄
ဂုဋ္ဌာဒယော စ၊ တင်လဲစသည်
တို့သည်လည်း ၉၄
ဂူထကိဋ္ဌာနံ၊ မစင်ကို ကစား
ခြင်းကို ၅၃
ဂေါကိရိယံ၊ နွား၏ အမူအရာ
ကို ၁၉၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဂ]

ဂေါတြဘုံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်
အပါး ဂေါတြဘူကို ၇၁
+ဂေါလောမာဝိလောမ-
ဝိသာဏဒဓိတိလ ပိဋ္ဌာဒီနိ၊
နွားမွေး, ဆိတ်မွေး,
သားချို, နို့ခမ်း, နှမ်း,
မုံ့ညက် အစရှိသည်တို့
သည် ၉၅
ဂေါသီလဂေါဝတာဒီနိ၊ နွား
တို့၏ အလေ့ နွားတို့၏
အကျင့် စသည်တို့သည် ၁၈၉

[စ]

စက္ခာယတနံ၊ (မန္ဒာယုက
အမန္ဒာယုက မဇ္ဈိမာယုက
အားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင်
မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်သော
လက်မှန်အစ အတိတ
ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော)
စက္ခာယတနသည် ၈၂
+စက္ခုဥ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊
စက္ခုဝိညာဏံ ဟူသော
ပါဠိကဲ့သို့တည်း ၁၀
+စက္ခုဒသကော နာမ၊
စက္ခုဒသက မည်၏ ၁၂၉
စက္ခုန္ဒြိယာဒယော၊ စက္ခုန္ဒြေ
စသည်တို့သည် ၇၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

စက္ခုပသာဒါဒိဝတ္ထုကံ၊ စက္ခု ပသာဒ စသည်လျှင် မှီရာ ဝတ္ထု ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၁၆၉

စတုစိတ္တသမ္ပယောဂါ၊ လေးပါး သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် စိတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ၁၉၈

+စတုဗ္ဗိဓဂမ္ဘီရဘာဝပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဓမ္မ, အတ္ထ, ဒေသနာ, ပဋိဝေဓအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိသော ဂမ္ဘီရ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကြောင့်ရင်း ၂၇

စတုဗ္ဗိဓနေယပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ကေတ္တ နယစသော လေးပါးသော နည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာဆင် အပ်သော ၁၀

စတုဘေဒသင်္ဂဟဉ္စ၊ (အဝိဇ္ဇာ စသော ဟေတု, ဝိညာဏ် စသော ဖလ, တဏှာ စသော ဟေတု, ဇာတိ စသော ဖလ အားဖြင့်) လေးပါး အပြားရှိသော အင်္ဂါတို့ကို ပေါင်း၍ ယူခြင်း ပေါင်း၍ယူရာ အလ္ဘာရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော ၂၃၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

စတုမဟာဘူတသဟာယံ၊ လေးပါးသော မဟာဘုတ် ဟူသော အဖေါ်သဟဲ ရှိသည် ၁၆၈

စတုယောနိသံဝတ္တနတော၊ လေးပါးသော ယောနိ၌ အကျုံးဝင်သော အတ္တဘော ကို ဖြစ်စေတတ်သော အားဖြင့် ၄၅

စတုဝေသာရဇ္ဇပဋိသမ္ဘိဒါ- ယောဂေန၊ လေးပါးသော ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ် လေးပါး သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့် ၂၇

စတုသစ္စပဋိဝေဓတော၊ သစ္စာ လေးပါး တို့ကို သိသော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အားဖြင့် ၄၄

စဝတိ စ၊ အဖန်တလဲလဲလည်း စုတေရ၏ ၂၈

+စိတ္တကာရဂန္ဓဗ္ဗဂန္ဓိကသူဒ- တန္တဝါယ ရသာယနဝိဓာ- ယကဝေဇ္ဇာဒီနံ၊ ပန်းချီ ဆရာ, စောင်းသမား, နံ့သာသည်, စဖိုသည်, ယက်ကန်းသည်, ဇီဝိ တိန္ဒြေ၏ တည်ကြောင်း

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[စ]

ဩဇာတည်းဟူသော ရသာယနှ, ဆေးကိုစီရင် တတ်ကုန်သော ဆေးသမား အစရှိကုန်သော ၁၈၃

စိတ္တပယောဂသင်္ခါတ ကိရိယ- ဘာဝေန၊ စိတ်၏ပယောဂ ဗျာပါရဟု ဆိုအပ်သော ပြုပြင်ခြင်း, အားထုတ် ခြင်း အမူအရာ၏ အဖြစ် ဖြင့် ၇၆

စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သော သညာ ဝေဒနာသည် ၃၉

စိနပဋ္ဋသောမာရပဋ္ဋာဒိ- ဝသေန၊ စိန့်ပြည်၌ဖြစ် သော ပုဆိုး, သောမာရ တိုင်း၌ဖြစ်သော ပုဆိုး စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၂၀

စုတူပပါတေ၊ စုတိပဋိသန္ဓေ၌ ၎င်း ၉၇

စေတနာ၊ တခုယုတ်ကိုးဆယ် သော စေတနာသည် ၇၇၊၂၃၅

+စောဒကော၊ သည် ၈၈

+စောဒနာ၊ သည် ၁၀၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဆ]

ဆဠာယတန၊ ခြောက်ခုမြောက် သော မနာယတန အား ၁၆၈၊၁၇၁

ဆာဒနတောပိ၊ ဖုံးလွှမ်းတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တည်း ၃၆

ဆာဒနပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံ၏ သဘောကို ဖုံးလွှမ်းတတ် သည်ဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏ ၄၂

[ဇ]

+ဇစ္စန္ဓဇာတိဗဓိရဇာတိ- ဥမ္မတ္တကဇာတိဧဠမူဂန- ပုံသကာဒီနံ၊ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့် စက္ခုချို့သော သူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် သောတချို့သောသူ, ပဋိ သန္ဓေအားဖြင့် ရူးသော သူ, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဆွံ့အသောသူ နပုံး အစ ရှိသည်တို့၏ ၁၁၂

ဇစ္စန္ဓဗဓိရအဃာနကနပုံသ- ကဿ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် စက္ခုချို့သော, သောတချို့ သော, ဃာနချို့သော နပုံးသံသေဒဇ ပုဂ္ဂိုလ် အား ၁၂၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဇ]

ဇနကဇနနီ။ပ။ဒီနံ၊ အမိအဖ
သုတ်သွေး အာဟာရ
အစရှိကုန်သော ၂၁၇

ဇနပဒနိရုတ္တိယာ၊ လူတ္ထိပုရိသ
စသော ဇနပုဒ်သူတို့ ဝေါ
ဟာရပညတ်၌ ၁၉

ဇရာမရဏပကာသနတော၊
အိုခြင်း သေခြင်းကို
ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း ၂၄၂

ဇရာမရဏသင်္ခါတဒုက္ခမေ့-
ဖုဋ္ဌဿ၊ ဇရာမရဏဟု
ဆိုအပ်သော ဝဋ္ဋဆင်းရဲ
တရားသည် နှိပ်စက်အပ်
သော ၂၁၉

ဇရာမရဏာဒယော၊ ဇရာမရဏ
အစရှိကုန်သော အကျိုး
တရားတို့ကို ၂

ဇရာမရဏာဘိသမ္ဗန္ဓာ ဝါ၊ ဇရာ
မရဏနှင့် စပ်သည်မူလည်း
ဖြစ်ကုန်သော ၂၁၉

ဇရာမရဏာဝသာနံ၊ ဇရာမရဏ
လျှင် အဆုံးရှိသော ဘဝ
စက်ရင်း ၂၁၀

ဇဝနာနန္တရံယေဝ၊ မရဏာ
သန္နဇောစ၏ အခြားမဲ့၌
သာလျှင် ၁၂၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဇ]

ဇာတိဥဏ္ဏာယ၊ ထိုနေ့မွေးဖွား
သော ဆိတ်သူငယ် အမွေး
၏။ ဝါ—ဟိမဝန္တာအရပ်၌
ဇာတ်နှင့်ပြည့်စုံသော
ဆိတ်မွေး၏ ၁၂၆

ဇာတိဇရာမရဏာဒိအနေကာ-
ဒီနဝဝေါကိဏ္ဏမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေ
နေခြင်း,အိုခြင်း,သေခြင်း
စသော တပါးမက များ
သော အဖြစ်ဖြင့် ပြွမ်း
သည် ဖြစ်လျက်လည်း ၅၂

+ဇာတိပစ္စယသမုဒါဂတဋ္ဌဿ၊
ဇာတိဟူသောအကြောင်း
ကြောင့် တပေါင်းတည်း
ဖြစ်၍ ၂၄၉

ဇာတိပစ္စယသမ္ဘူတသမုဒါဂ-
တဋ္ဌော၊ ဇာတိဟူသော
အကြောင်းကြောင့်
ကောင်းစွာဖြစ်၍ အပေါင်း
အစုဖြစ်သော တရား၏
မိမိအကြောင်း အားလျော်
စွာ အထက် အထက်သို့
လာသည်၏ အဖြစ်ဟူသော
သဘောသည် ၂၄၉

+ဇာတိပဏ္ဏကပဋိသန္ဓိယာ၊
ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဇ]	
သော ပဏ္ဍုက် ပဋိသန္ဓေကို	၁၂၅
ဇာတိသဉ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ နိဗ္ဗတ္တိ-ပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ ရှေးဦးအသစ်ဖြစ်ခြင်းသဘော, ပြည့်စုံသော အာယတနရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်းသဘော, အမိဝမ်းသို့ သက်ဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသဘော, လုံးလုံးလျောင်းလျောင်း ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း သဘောသည်	၂၅၄
ဇာယတိ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထင်ရှားဖြစ်၏	၂၄၄
ဇေဋ္ဌကဋ္ဌေန၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောဖြင့်	၆၁
[ဈ-ဉ]	
ဈာနင်္ဂါနံ၊ ဝိတက်, ဝိစာရ, ပီတိ, ဧကဂ္ဂတာ, သော-မနဿ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်အင်္ဂါတို့သည်	၇၉
ဉာတကာ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်	၁၁၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဉ-ဌ]	
+ဉာယပဋိဝေဓာယ၊ အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ	၂၇
+ဉာယော၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော အရိယာမဂ် ခရီးကို	၁၉
ဉာယော၊ အန္တတရား နှစ်ပါးမှကင်းသော မဇ္ဈိမပဋိပတ်ကို	၁၀
ဌာနကိစ္စသဘာဝဝိရုဒ္ဓါဝိရုဒ္ဓ-ပစ္စယဝသေန စ၊ ဌာန,ကိစ္စ, သဘာဝအားဖြင့် ဝိရုဒ္ဓ, အဝိရုဒ္ဓဖြစ်သော ပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း	၉၆
+ဌာနဝိရုဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှား တည်ရှိခြင်းအားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍	၉၄-၅
ဌာနသဘာဝကိစ္စာဒိဝိရုဒ္ဓေါ စ၊ ထင်ရှားတည်ရှိခြင်း သဘော, ကိစ္စ အစရှိသည် တို့ဖြင့် ဆန့်ကျင်သည် လည်း ဖြစ်သော	၉၇
+ဌိတာဝ၊ တည်သည်သာလျှင် တည်း	၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တံ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တံ ဝါ၊ ထို အကုသိုလ်ကံ, ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ အာရုံသည် ၎င်း	၁၂၂
တံ ကိရိယာကရဏမတ္တမေဝ၊ ထိုအာမခံခြင်း ကိရိယာ, ဘဏ္ဍာဝယ်ခြင်း ကိရိယာ, မြီချေးယူခြင်း ကိရိယာ မျှသည်သာလျှင်	၁၄၅
တံသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ထိုစေတနာ, စေတနာနှင့် သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော	၄၄
+တံသမ္ပယုတ္တာ၊ထိုဘဝနှင့် ယှဉ်ကုန်သော	၂၃၉
တဏှာစရိတဝသေန၊ တဏှာ ပြောသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်	၂၃၁
+တဏှာဒဋ္ဌတ္တံ၊တဏှာ၏ မြဲမြန်သည်၏ အဖြစ်ကို	၁၉၀
တဏှာဒဋ္ဌတ္တဒိဋ္ဌိပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ တဏှာဒဋ္ဌတ္တ ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏	၄၄
တဏှာပရိက္ခာရေ၊တဏှာသည် သုဘ သုခ ဟု၍သို့ စသည်ဖြင့် ပြုပြင်အပ်, တန်းဆာဆင်အပ် ကုန်သော	၅၂
[တ]	
တဏှာဘိနန္ဒိတေသု၊တဏှာ ဖြင့် ပြင်းစွာနှစ်သက် အပ်ကုန်သော	၂၀၀
တဏှုပ္ပါဒါနဘဝါပိ၊တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝ တို့သည်လည်း	၂၃၅
တထာ ပစ္စက္ခဘူတံ၊ ထိုအခြင်းဖြင့် ထင်ထင် ပြက်ပြက် ဉာဏ်အား မျက်မှောက်ပြုသည်ကို	၅
တဒညံ ပန ဝိညာဏံ၊ ထိုပဋိ- သန္ဓေ ဝိညာဏ် အဘိ- သင်္ခါရဝိညာဏ်မှ တပါးသော ပဋမဘဝင် စသော ဝိညာဏ် သည်ကား	၁၆၂
တဒတ္ထနိယျာတနာဒိမှိ၊ ထိုစီးပွါးဥစ္စာကိုဆောက် နှင်းခြင်း, ဝယ်သော ဘဏ္ဍာဘိုးကို ပေးခြင်း, ချေးသောမြီကို ချေဆပ် ခြင်း၌	၁၄၅
တဒဓိနဝုတ္တိတာယ၊ ထို အကြောင်းနှင့်စပ်သော	

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၇၀
တဒနုရူပါနိ၊ ထိုကြည်သာ
သောစိတ် မကြည်သာ
သော စိတ်အား လျော်
ကုန်သည် ဖြစ်၍ ၁၆၄
+တဒင်္ဂေါဂဓာ ဝေ၊ ထို
ဒုစရိုက်သည် ဖြစ်စေ
အပ်သော ကာမဘဝ၌
အတွင်းဝင်ကုန်သည်
သာတည်း ၂၁၁
တဒဘိနိဗ္ဗတ္တကသတ္တာနံ၊ ထို
ကမ္မဘဝကို ဖြစ်စေတတ်
ကုန်သောသတ္တဝါတို့၏ ၂၁၀
တဒဘိဘူတော၊ထိုအဝိဇ္ဇာ
သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ၂၄၆
တဒုပဋ္ဌာပိတံ၊ထိုကံသည်
ထင်စေအပ်သော ၁၃၄
တဒူပဂံ၊ ထိုကာမသုဂတိဘဝ
ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့
လားစေတတ်သော ၂၁၃
တန္တာကုလကဇာတာ၊
ချည်တို့၏ ရှက်ထွေး
ရှုပ်ငြိခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်၏ ၂၆၅
တပ္ပစ္စယံ၊ ထိုဝိပရိဏာမဒုက္ခ
သဘောရှိသော သုဂတိ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

ဖလ၏ အကြောင်းဖြစ်၍
ဖြစ်သော ၅၃
တရုစိတ္တကမ္မာဒီနံ၊ သစ်ပင်ပန်းချီ
ဆေးအစရှိသည်တို့၏ ၆၉
တဿ တဿ ပစ္စယ-
သာမဂ္ဂိယာ၊ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာ
စသော အကြောင်း
တရားတို့၏ ညီညွတ်
သည်၏ အဖြစ်၌ ၁၉
တာဒိနာ၊ ဣဋ္ဌာရုံ
အနိဋ္ဌာရုံကြုံသော်လည်း
တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ တာဒိ
ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်
မူသော ရှင်တော်
ဘုရားသည် ၁၇၇
တာဒိသေယေဝ၊ ထိုနာနတ္တ-
ကာယ ဧကတ္တသညီ
သဘောရှိသည်သာလျှင်
ဖြစ်သော ၁၅၃
တိတ္ထာယတနံ၊ဗာလပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏ ကူးသန်းငုပ်နစ်ရာ
ဖြစ်၍ ရေဆိပ်သဖွယ်
ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့တို့၏
အကြောင်းဖြစ်သော
တရားသည် ၁၉၄
တိတ္ထိယ။ ပ။ နိရယေကွေ၊
တိတ္ထိတို့သည် ကြံအပ်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

သော ပကတိပုရိသ
အစရှိသောအကြောင်း
ကို ငဲ့ခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍ ၇
တိဒဏ္ဍကံ ဝိယ၊ သစ်သား
သုံးချောင်းကဲ့သို့တည်း ၆၀
တိလဗီဇကာဒိသေဝါလာ၊
နှမ်းစေ့အတိုင်း အရှည်
ရှိသော မှော်ညှင်း
စသော မှော်တို့သည် ၆၀
+တိဝဋ္ဋံ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ, ကိလေသ
ဝဋ္ဋ, ဝိပါကဝဋ္ဋဟူ၍ သုံး
ပါးသောဝဋ္ဋရှိသည်လည်း
ဖြစ်ထသော ၂၃၃
တိသန္ဓိစတုသင်္ခေပံ၊ သုံးစပ်
လေးလွှာရှိသော
ဘဝစက်ကို ၂၅၂
တိသမုဋ္ဌာနိကရူပေန၊ ဥတု,
စိတ်, အာဟာရ သုံးပါး
သော သမုဋ္ဌာန်ရှိသော
ရုပ်သည် ၁၅၉
တေဘူမက ကုသလာ ကုသလ-
စေတနာ၊ ဘုံသုံးပါး၌
ဖြစ်သော ကုသိုလ်
စေတနာ အကုသိုလ်
စေတနာကို ၃၀
တေဘူမကဝိပါကဝေဒနာနမ္ပိ၊
ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ]

ဝိပါက်ဝေဒနာ
တို့အားလည်း ၁၀၀

[ဒ]

+ဒဿနရသံ၊ မိမိဥစ္စာ
ဖြစ်သော အာရုံကို
ယူခြင်း တွေ့ခြင်းကိစ္စရှိ၏ ၄၃
ဒဠှဂ္ဂဟဏံ၊ မြဲစွာစွဲလမ်း
တတ်သောတရားတည်း ၁၀၇
+ဒဠှတ္ထော၊ ဒဠှအနက်ရှိ၏ ၁၀၇
+ဒဠှဘာဝေါ၊ မြဲသည်၏
အဖြစ်သည် ၁၉၂
ဒါနူပကရဏာနိ၊ ဒါန၏
အဆောက်အဦ ပစ္စည်း
ဝတ္ထုကံတို့ကို ၂၃၆
+ဒိဋ္ဌာနုသာရေန ဝါ၊ (ဤ
မနုဿ လောက၌ ကာမ
ဂုဏ် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ ထို
အတူ ဒေဝလောက၌
ကာမဂုဏ် ဤထက် အဆ
အရာ ပြည့်စုံရာသည် ဟု)
မြင်ဘူးသော မနုဿ
လောက ကာမဂုဏ်သို့
လျှောက်၍ ဒေဝလောက
ကာမဂုဏ်ကို ကြံသော
အားဖြင့်ရင်း ၂၃၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဒ]

ဒိဋ္ဌာသဝသမုဒယာ၊ဒိဋ္ဌိ ဟူသော အာသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့် ၂၂၂
+ဒိဋ္ဌိံ၊ ရှေးဖြစ်သောဒိဋ္ဌိကို ၁၈၈
ဒိဋ္ဌိကန္တာရော၊ (ရွံရှာခြင်းနှင့် တကွ ဘေးဘျမ်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော သဘော ကြောင့်) ခရီးခဲနှင့် တူသော မိစ္ဆာအယူသည် ၁၉၄
ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူတို့၌ အတွင်းဝင်သော ဖောက်ပြန်သော အမြင်သည် ၁၉၄
ဒိဋ္ဌိဂဟနံ၊ (လွန်နိုင်ခဲသော သဘောကြောင့်) မိစ္ဆာ အယူ ဟူသော ခဲယဉ်းသော သဘောသည် ၁၉၄
ဒိဋ္ဌိ စ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့် မြင်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဒိဋ္ဌိမည်သည် လည်း ၁၀၇
ဒိဋ္ဌိစရိတဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိစရိုက် ရှိသူ၏ အစွမ်းဖြင့် ၂၃၀
ဒိဋ္ဌိဝိပ္ဖန္ဒိတံ၊ (ရံခါ သဿတ ရံခါ ဥစ္ဆေဒကို ယူတတ်၍ အဝပ်မကျ ဖောက်ပြန် သည် ဖြစ်၍) တုန်လှုပ်သော မိစ္ဆာအယူသည် ၁၉၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဒ]

ဒိဋ္ဌိဝိသူကာယိကံ၊ (သမ္မာ အယူကို တိုးလျှိုးတတ် ဆန့်ကျင်တတ်သော သဘောကြောင့်) မိစ္ဆာ အယူ ဟူသော ပြောင့်တံ ကျင်သည် ၁၉၄
ဒိဝါ စ၊ နေ့၌ရင်း ၁၅၉
ဒိပသိခါဘိနိပါတံ၊ ဆီမီးလျှံသို့ ရှေးရှုဆင်းခြင်းကို ၅၃
+ဒုက္ခံ၊ သောကစသော ဒုက္ခကို ၂၂၄
ဒုက္ခာနုဗန္ဓနရသော၊မပြတ်မစဲ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ပဝတ္တိ ဒုက္ခသို့ အစဉ်လိုက်စေ ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ၃
ဒုက္ခာယတိ၊ ကာရဇကာယ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဆင်းရဲစေတတ်၏ ၄၀
ဒုက္ခီ၊ ဆင်းရဲခြင်း ရှိသောသူ သည် ၁၀၄
ဒုဂ္ဂတိဂါမိကမ္မံ၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ လားစေတတ်သော အကုသိုလ်ကံကို ၃၂
ဒုဂ္ဂတိ ဒုက္ခပရိဿာမဝိနောဒ- နဉ္စ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲ ပင်ပန်းခြင်းကို

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဒ]	
ဖျောက်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော	၃၃
ဒုဂ္ဂတိနိပါတနတော၊ ဒုဂ္ဂတိသို့ ကျစေတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၃၂
ဒုဂ္ဂတိပရိယာပန္နံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝ၌ အကျုံးဝင်သော	၁၁၄
+ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဘုံ၌	၁၂၂
ဒုစ္စရိတပါရိပူရိယာ၊ ဒုစရိုက်၏ ပြည့်ခြင်းကြောင့်	၂၁၁
ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနံ၊ ဒုတိယဈာ အစရှိသည်တို့အား	၈၇
ဒုပ္ပရိယောဂါဟတ္တာ၊ မြဲမြင် သဖြင့် သက်ဝင်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၅၁
ဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၅၇
ဒုဗ္ဗသရဘူတိဏကာဒီနံ၊ နေဇာမြက်, မြားမြက် မြက်နံ့သာအစရှိသည် တို့အား	၉၅
ဒုမ္မနဘာဝေါ၊ မသာယာသော နှလုံးရှိသောသူ၏ အဖြစ်သည်	၄၀
[ဒ]	
ဒုရဝဗောဓနီယတော၊ သိခြင်းငှါ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၂၄၉
ဒေဝစ္ဆရကာမကော၊ နတ်သမီးကို အလိုရှိ သော သူသည်	၅၂
ဒေဝလောကေပိ၊ ကာမာဝစရ နတ်ဘုံ၌လည်း	၁၅၁
+ဒေဝေသု စ၊ ဒေဝဂတိ တို့၌ရင်း	၁၂၇
ဒေသနာ ဝိလာသပ္ပတ္တတ္တာ စ၊ ဒေသနာကို တင့်တယ် စေတတ် တန်းဆာဆင် တတ်သော ဉာဏ်ထူးသို့ ရောက်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်ရင်း	၂၇
ဒေသနာဝိလာသဿ စ၊ ဒေသနာတော် တင့်တယ် စမွယ်ခြင်းအားရင်း	၉၀
ဒေသနာဝိလာသေန၊ ဒေသနာကို တင့်တယ် စမွယ်စေတတ်သော	ဂ၅
ဒေသေတိ၊ ဥဒ္ဒေသ ပြီးဆုံး စေလျက် ဟောတော်မူ၏	၅
ဒေဟန္တရသက်မနံ၊ ကိုယ်တပါး သို့ပြောင်းခြင်းသည်	၉ဂ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဒ]

ဒွယံ၊ (ဒွိရ၏အဖြစ်,အာရုံ ၏အဖြစ်ဖြင့် မှတ်အပ် သည်ဖြစ်၍ဒွယ မည်သော) တရား ၂-ပါး အပေါင်း(အစု) သည် ၃၄

ဒွယေန၊ ပဋိစ္စ, သမုပ္ပါဒ ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခု အပေါင်းဖြင့် ၁၀

ဒွါဒသဃဝိသေညတာသညံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော တဆဲ့ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အင်္ဂါတို့၏ သညာ၏ အဖြစ်ဖြင့်ဆိပ်သော ၂၂၀-၉

ဒွိရတ္တာယပ္ပဝတ္တမ္ပိ၊ ဒွိရသုံးပါး အပေါင်း၌ ဖြစ်သည် လည်း ဖြစ်သော ၅၃

ဒွိရာရမ္မဏတော၊ ခြောက်ပါး သော ဒွိရ ခြောက်ပါး သော အာရုံ၌ဖြစ်သော အားဖြင့် ၅၅

ဒွိသန္ဓိတိသင်္ခေပံ၊ နှစ်စပ် သုံးလွှာရှိသော ဘဝ စက်ကို ၂၅၂

[ဓ]

ဓမ္မံ၊(သစ္စာလေးပါးကိုပြတတ် သော သုတ္တ ဂေယျ စသော) တရားတော်ကို ၁၀၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဓ]

ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ၊ အကြောင်း အားဖြင့် နက်သည်၏ အဖြစ်မည်၏ ၂၅၁

+ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ပစ္စယဓမ္မ၏ သဘောတည်း ၄

ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဓမ္မ၏ ထိုအတိုင်း တည်သည်၏အဖြစ်သည် ၃၊၄

+ဓမ္မနိယာမတာ၊ ဇာတိ ဟူသော အကြောင်း၌ ဇရာမရဏဟူသော အကျိုး၏မြဲသည်၏ အဖြစ်သည် ၃၊၅

ဓမ္မသင်္ခေပဝိတ္ထာရာ၊ ဥပါဒါန် မည်သော ဓမ္မ၏ အကျဉ်း အကျယ်အားဖြင့်ရင်း ၁၇၇

ဓမ္မသမူဟော၊ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မအပေါင်း၌ ၁၄

ဓမ္မသဝနတူရိယပူဇာဒိ- ဝသေန၊ တရားဟောသော အသံ, တီးမှုတ်မျိုး, ပူဇော်ခြင်း အစရှိသည် တို့၏ ဒွ္ခစွမ်းဖြင့် ၂၀၁

ဓာတိယာ၊ အထိန်းတော် အား ၁၇၃

ဓာရကော၀၊ ဆောက်နှင်း ခြင်း စသည်ကို အမြဲ ဆောင်သည်သာလျှင် ၁၄၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဓ]

ဓုဝံ၊ မဖေါက်မပြန်ခိုင်ခံ့၏ ၁၈၂
ဓုဝဘာဝေန၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်မှုရင်း ၂၂၉
ဓူမဝါသဂန္ဓာဒိဝသေန၊ အခိုး အထုံနံ့သာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၂၀

[န]

+နဉပဂန္တဗ္ဗာ၊ မယူအပ် ၁၃၉
နဂရာဘိမုခမဒ္ဒဂမနံ၊ ဘီလူးမြို့သို့ ရှေးရှုသွားသော ခရီးသို့ လိုက်ခြင်းကို ၅၄
န နုပပဇ္ဇတိ၊ မသင့်မဟုတ် ၈၉
နန္ဒိ၊ ထိုထက်လည်း အား ရှိသော (ဥပါဒါန်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော တဏှာ ဟူသော) နှစ်သက် ခြင်းသည် ၂၅
နမနတော ညွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၁၅၄
+နမေတိ၊ ညွတ်စေ၏ ၁၃၄
+နယဘေဒတောပိ၊ နည်း အထူး အပြားအားဖြင့် လည်း ၂၅၄
နရကစာရိကာဒီသု၊ နရက်သို့ လှည့်လည်ရာကာလ စသည်တို့၌ ၁၄၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[န]

နရကာဒီသု၊ ငရဲစသည်တို့၌ ၁၁၄
+နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏာ ဝါ၊ ပညတ် အာရုံရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၁၁၉
နဝနဝုတိ ဓမ္မာ၊ ကိုးဆယ် ကိုးပါးသော တရားတို့ကို ၁၅၀
နဝသရီရပါတုဘာဝေါ၊ အသစ် ဖြစ်သော ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသည် ၉၀
နာနက္ခဏိကာယ၊ အထူး ထူးသော ခဏရှိသော ၇၆
နာနတာပိ၊ ထူးခြားကွဲပြား သည်၏ အဖြစ် သည်လည်း ၁၃၆-၀
နာနတ္တနယော၊ ထူးသည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော နည်းရင်း ၂၅၄
နာနာကရဏံ၊ အထူးကို (ကရဏ ကား အနက်မရှိ) ၆၆
နာနာဂတိသု စ၊ အထူးထူး အပြားပြား ငါးပါးသော ဂတိတို့၌လည်း ၂၄၃
နာနာဒေသနာနယမဏ္ဍိတံ၊ အထူးထူးသော ဒေသနာ နည်းတို့ဖြင့် တန်းဆာ ဆင်အပ်သော ၂၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[န]

နာမရူပံ၊ ပဉ္စဝေါကာရပဋိ-
 သန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာဟု
 ဆိုအပ်သော နာမ်နှင့်
 ဟဒယဝတ္ထုဟု ဆိုအပ်
 သော ရုပ်သည် ၃၄၊၆၇
နာမရူပဘာဝေ၊ နာမ်ရုပ်
 ထင်ရှားသည်ရှိသော် ၁၆၆
နာမဝသေန၊ လာသော
 အမည်၏ အစွမ်းဖြင့် ၁၈၁
+နာမိယမာနံ၊ ညွှတ်စေ
 အပ်သည်ဖြစ်၍ ၁၃၅
နာသညာ၊ သိမ်မွေ့သောသညာ
 မဟုတ်သည်လည်း
 မဟုတ်သော ၂၀၃
နိကန္တိ၊ ဝတ္ထုကာမကို လိုချင်
 တတ်မက်တတ်သော
 လောဘသည် ၂၃၅
နိက္ခိပိတွာ၊ မာတိကာ
 အကျဉ်းထားတော်မူ၍ ၈၃
+နိက္ခေပေ ဝိသေသော၊
 မာတိကာ ထားခြင်း၌
 အထူးတည်း ၇၂
နိဒ္ဒိဋ္ဌနယနိဒဿနံ၊ ပြအပ်
 ပြီးသော အစီအရင်ကို
 ညွှန်ကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း ၄၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[န]

နိဗ္ဗတ္တာဓမ္မာ၊ ဖြစ်သော
 သင်္ခါရစသော အကျိုး
 တရားတို့ကို ၂
နိမ္ဗဗီဇတော၊ တမာ
 မျိုးစေ့ကြောင့် ၉၃
နိယတာဝတ္ထုကာနိ၊ အမြဲလျှင်
 မှီရာဝတ္ထု မရှိကုန်သည် ၁၁၁
+နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိ-
 ဏတာ၊ (မပြတ်နိုင်
 သော။ပ။ ဆိုအပ်သော)
 ကိန်းသေမြဲခြင်းဖြင့် ၉၉
နိယျာတနဋ္ဌေန၊ ထွက်မြောက်
 ကြောင်း၏ အဖြစ်
 ဟူသော သဘော
 အားဖြင့် ၇၉
နိယျာတနာဒီနံ၊ ဆောက်နှင်း
 ခြင်း, ဘဏ္ဍာဘိုးကို
 ပေးခြင်း, မြီကို ချေဆပ်
 ခြင်းတို့၏ ၁၄၆
နိရဿာဒမ္ပိ၊ သာယာဖွယ်
 ကင်းသည်သော်လည်း
 ဖြစ်သော ၃၂
+နိရုဒ္ဓေသု၊ ချုပ်ကုန်သည်
 ရှိသော် ၁၃၃
နိရဿာဟသန္တဘာဝေန၊
 အားထုတ်ခြင်း ကင်း
 သည်၏ အဖြစ်ဟူသော

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[န]

ငြိမ်သက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၄၄

နိဿယာကာရေန ဧ၊မှီ၍ ဖြစ်ရာ၏ဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်ရင်း ၆၉

နေဝသညာ၊ ရုံ့ရင်းသော သညာမဟုတ်သော ၂၀၃

[ပ]

ပကတိယာ ဧဝ၊ ပစ္စည်းတပါးနှင့် ရောယှက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ မိမိ သဘောအားဖြင့် သာလျှင် ၄၃

+ပကတိယာပိစ၊ပင်ကိုယ်ရင်း သဘောအားဖြင့် သော်လည်း ၂၁

ပကတော၊ (မိမိ၏အကျိုးကို ပြီးစေခြင်းနှင့် စွမ်းနိုင်အောင်) ကောင်းစွာ ပြုပြင်အပ်သော ၄၃

ပက္ခိတ္တဟရိတတာလပဏ္ဏမိဝ၊ ပစ်ချထားအပ်သော ထန်းရွက်စိမ်းကဲ့သို့ ၁၃၃

ပဂုဏဗလဝဘာဝါယ၊ လေ့လာသည်၏အဖြစ်, အားကြီးသည်၏အဖြစ် အလို့ငှါ ၄၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပစ္စယဋ္ဌော၊ ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော သည် ၂၅၁

ပစ္စယဘာဝေ၊အာသဝဟူသော အကြောင်းရှိလတ်သော် ၂၂၅

ပစ္စယလက္ခဏော၊ ကျေးဇူး ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏ ၃

ပစ္စယသာမဂ္ဂိ ပရိဒီပကေန၊ အကြောင်းတရားတို့၏ ညီညွတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြတတ်သော ၁၀

ပစ္စယာ၊ သဟကာရီ ကာရဏ ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့သည် ၁၀

+ပစ္စယာကာရဒဿနေန၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ ပစ္စယုပ္ပန်တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသော အခြင်းအရာကိုရှုသဖြင့် ၈

ပစ္စယာနုပရမဒဿနေန၊ ပစ္စည်းတို့၏ မပြတ် ဖြစ်ခြင်းကို ရှုသဖြင့် ၉

ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိတ္တာ၊ မိမိ ပစ္စည်းနှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၂၂၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

+ပစ္စုပ္ပန္နလက္ခဏေန၊
ပစ္စုပ္ပန်သဘောဖြင့် ၈၂

+ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ သော ၁၁၇

ပစ္စေတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်၏ ၆၆

ပစ္စေတုံ၊ ယုံကြည်ခြင်းငှါ
ဝါ-ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှု
သိခြင်းငှါ ၁၄

ပစ္ဆိမာနံ၊နောက်စွန်းဖြစ်သော
အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရ
တို့အား ၈၆

ပဥ္စကာနိ၊ ငါးပါးအတိုင်း
အရှည်ရှိသော တရား
တို့သည် ၂၃၉

ပဥ္စန္နံ၊ စက္ခုစသော ငါးပါး
သော အာယတန
တို့အား ၁၀၇-၉

+ပဥ္စုပ္ပဇ္ဇနိမိတ္တာနိ၊ သေအံ့
သည်မှ ရှေးအဖို့၌
ဖြစ်သော ငါးပါးသော
အမှတ်နိမိတ်တို့ကို ၂၂၃

ပညပေတိ၊ (အကျဉ်းပြအပ်
ပြီးသော အနက်ကို
အကျယ်ညွှန်းသော
အားဖြင့် ထွေပြားခွဲဝေ)
သိစေတော်မူ၏ ၅

ပဋလံ၊ တိမ်လွှာသည် ၂၄၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဋိဃောသပဒီပမုဒ္ဒါပဋိဗိမ္ဗ-
ပကာရာ၊ ပဲ့တင်သံ,
ဆီမီးလျှံ, တံဆိပ်ရေး
မျက်နှာရိပ်လျှင်
အတူရှိကုန်သော ၁၃၆

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စည်း ဖြစ်ထိုက်
သော အကြောင်းတရား
တို့ကို မှီ၍ တကွသာလျှင်
ဖြစ်၏ ၂

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေ စ၊ ဇာတိ
စသော အကြောင်း
ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော
ဇရာမရဏစသော အကျိုး
တရားတို့ကိုရင်း ၄၉

ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓမ္မေသု စ၊
အဝိဇ္ဇာစသော ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒ, ဇရာမရဏ
စသော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န
တရားတို့၌ရင်း ၉၇

+ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န
မည်ကုန်သော ၁

ပဋိစ္စော စ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှု
မိမိကပ်၍ သိအပ်
သည်လည်း ၁၅

ပဋိဘောဂါဒိကံ၊ အာမခံခြင်း
အစရှိသော ၁၄၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဘော အားဖြင့် နက်၏ ၂၅၂
ပဋိဝေဓတောပိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော ဉာဏ်အား ဖြင့်၎င်း ၂၄၈
ပဋိသန္ဓိ၊ (အတိတ်စသော ဘဝတပါးကို ပစ္စုပ္ပန် ဘဝနှင့်) တဖန်စပ်ခြင်း သဘော စပ်တတ်သော သဘောဟုဆိုအပ်သော စိတ်သည် ၂၃၇
ပဋိသန္ဓိကံ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သည်လည်းဖြစ်သော ၁၆၂
ပဋိသန္ဓိ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပုရိမ ဘဝနှင့်တကွ စပ်တတ် သော တရားဟူ၍ ဉာဏ်အား ရှေးရှု ထင်တတ်၏ ၄၃
+ပဋိသန္ဓိယာ ဝေ၊ ပဋိသန္ဓေ အခါမှသာလျှင် ၁၄၈
ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သော ၈၅
ပဌမံ၊ အဦးအဖျား လက်မှန်ကာလ၌ ၈
ပဌမတရံ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရား တို့၏ မဖြစ်မီ ရှေးဦးစွာ ၇၄

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓဝိဟာရော၊ ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ လက်မှန် ကာလ၌ နေတော်မူခြင်း မည်သည် ၇
ပဋ္ဌပေတိ၊ (အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့် ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟကတို့၏ နား၌) တည်ထားတော် မူ၏ ၅
ပတိကာရာဘိလာသေန၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ကုစား ခြင်းကို လိုသဖြင့် ၂၄၅
ပတိကာရာဘိလာသော ဝိယ၊ ဆေးကုခြင်းကို တောင့်တခြင်းကဲ့သို့ ၂၄၅
ပတိဋ္ဌာဟော၊ ပတိဋ္ဌဟိတဗ္ဗာ ဂါဟော၊ အားသန်စွာ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် မြဲစွာတည်၍ စွဲလမ်း တတ်သောသဘောသည် ၁၉၄
ပတိတပုရိသော၊ ကျလုနီးနီး ဖြစ်သော ယောကျ်ား သည် ၁၅၇
ပဘိယမာနေ၊ ဉာဏဂတိဖြင့် ရှေးရှုကပ်၍ သိအပ်သော ၁၄
ပထဝီကသိဏဈာနာဒိဝသေန၊ ပထဝီကသိုဏ်းလျှင်

အက္ခရာစဉ်　　စာမျက်နှာ

[ပ]

အာရုံရှိသော ဈာန်
　စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်　၁၂၀
ပထဝီပဋ္ဌာဒယော၊ မြေကြီး
　ပုဆိုး အစရှိသည်တို့သည်　၆၉
+ပဒီပေါ ဝိယ၊ ဆီမီး
　ကဲ့သို့တည်း　၁၃၈
ပဒေသေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော
　ဝေဒနာဝိဟာရဖြင့်　၈
ပဒေသဝိဟာရသုတ္တ-
　ဝိရောဓော၊ ပဒေသ
　ဝိဟာရသုတ်နှင့်
　ဆန့်ကျင်သည်　၇
ပဓာနတ္တာ၊ ပြဓာန်းသည်၏
　အဖြစ်ကြောင့်　၉၀-၁
ပဓာနဓမ္မကထနံ၊ ပြဓာန်း
　သောတရားကို ဟော
　ကြောင်းဘည်　၂၂၆
ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌　၁၅၇
ပမတ္တာနံပိ၊ မေ့လျော့
　ကုန်စဉ်ရှင်း　၁၅၉
+ပယောဂါဘိသင်္ခါရောတိ၊
　ကာယပယောဂ, စိတ္တ
　ပယောဂကို ပြုပြင်တတ်
　သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
　ပယောဂါဘိသင်္ခါရဟူ၍　၃၀
ပယောဇနံ၊ ဗောဓနေယျ
　အဇ္ဈာသယအားဖြင့်

အက္ခရာစဉ်　　စာမျက်နှာ

[ပ]

　ဓမ္မကိုသိစေခြင်းဟူသော
　အကျိုးကို　၉၃
ပရလောကနိရပေက္ခဿ၊
　တမလွန်လောကကို
　ငဲ့ခြင်းကင်းသော
　ပုဂ္ဂိုလ်အား　၁၉၇
ပရာမသနံ၊ မှားသောအားဖြင့်
　သုံးသပ်သော
　အယူသည်　၁၉၅၊၂၃၇
ပရာမာသော၊ အနိစ္စစသော
　အမှန်သဘောမှတပါး
　နိစ္စစသောအားဖြင့်
　သုံးသပ်တတ်သော
　တရားသည်　၁၉၄
+ပရိကပ္ပနတော၊ အာရုံ
　ပြုခြင်းကြောင့်　၂၄၆
ပရိကပ္ပိတေန၊ မိစ္ဆာအယူ
　ရှိသောသူတို့သည်
　ကြံဆအပ်သော　၂၂၀
ပရိဏာယကပရိဂ္ဂဟိတော၊
　ရှေ့ဆောင်ညွှန်ကြား
　တတ်သော မှူးကြီး
　မတ်ကြီးသည် သိမ်းပိုက်
　စောင့်ရှောက်အပ်သော　၂၄၆
+ပရိတဿတိ၊ သိတ်တတ်၏၊
　ဝါ-သုံးဆောင်ခြင်းငှါ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

အလိုရှိတတ်, တောင့်တ တတ်၏ ၄၀

ပရိတဿတိ၊ (ထိုထိုဝတ္ထုကာမကို သိမ်းဆည်းသောအားဖြင့်) ဆာလောင်တပ်မက်၏ ၂၃၇

ပရိတ္တာဘာမကော ဝါ၊ ကာမဘုံ၌ ကျင်လည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော ၂၀၁

ပရိတ္တဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ ကာမာဝစရဝိပါက် ဝိညာဏ်တို့အား ၁၄၁

ပရိတ္တ။ ပ ။ တတော၊ ပရိတ္တသင်္ခါရ, မဟဂ္ဂတသင်္ခါရ, ဟီနသင်္ခါရ, မဇ္ဈိမသင်္ခါရ, မိစ္ဆတ္တနိယတသင်္ခါရ, အနိယတသင်္ခါရ အားဖြင့် ၄၅

+ပရိယုဋ္ဌာနဋ္ဌာယိနော၊ ထိုးကျင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်လေ့ရှိသော ၂၂၂

+ပရိယေသနာရက္ခဒုက္ခမူလာ၊ ရှာမှီးခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမူလ, စောင့်ရှောက်ရခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းမူလတို့ သည်လည်း ၁၉၁

ပရိဝဋ္ဋနတော၊ တပြောင်းပြန်ပြန် လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၂၄၁

ပရိဿမဝိနောဒနဥ္စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကို ဖျောက်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော ၃၂

+ပရောလောကော၊ တပါးသော လောကသည် ၁၉၃

ပလိဗောဓေတိ ဝိယ၊ ချုပ်ကိုင် ရစ်ပတ်သကဲ့သို့ တည်း ၂၂၆

ပလိဗောဓေန္တိ၊ အထူးထူးသော ဒုက္ခပွါးစီးသော သံသရာနှောင်အိမ်၌ ချုပ်ကိုင် တားမြစ်ကုန်၏ ၂၂၆

ပလိဝေဌိတဗာဟာ၊ လက်ရုံးကို ရစ်သော မြွေ၏ ကိုယ်မှ ၂၂၆

ပဝတ္တံ၊ မပြတ်မစဲ ဝဲသို့ခွန့်ရှည် အဖန်ဖန် လည်သော ၂၂၅

ပဝတ္တအဘိသင်္ခါရဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဖြစ်သော အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ၁၆၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဝတ္တဉတုတော၊ ဖြစ်ကုန်သော ရုပ်တို့တွင် ကမ္မဇ တေဇောကြောင့် ၁၅၇
+ပဝတ္တကိစ္စတောပိ၊ ဖြစ်သော ကိစ္စအားဖြင့်လည်း ၂၄၃
ပဝတ္တတိ၊ မပြတ်ခွန့်ရှည် ဖြစ်လျက်လည်း၏ ၂၂၀
ပဝတ္တနသမတ္ထတာယ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၇၂
ပဝတ္တိအာကာရဝိသေသော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အထူးဟု ဆိုအပ်သော ၁၂
ပဝတ္တိဩကာသဒါနေန၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အခွင့်ကို ပေးသဖြင့် ၈၅
ပဝတ္တိကာရဏဝိဘာဂသံမူဠှံ၊ ဝဋ်တရား၏ အကြောင်း အထူး၌ တွေဝေသော ၂၈
ပဝတ္တိတော၊ သင်္ခါရတို့၏၊ ဖြစ်ဆဲခဏမှ ၁၄၄
ပဝတ္တိမွာနံ၊ မပြတ်ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသဝဋ်, ကမ္မဝဋ်, ဝိပါကဝဋ် တရားတို့၏ ၁၈
+ပဝတ္တိယံ၊ ၌ ၁၆၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပဝတ္တိသန္ဒဿနတ္ထံ၊ သင်္ခါရ စသော ဝဋ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းငှါရင်း ၂၈
ပါကဋတ္တာ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၉၀-၁-၂
ပါကဘေဒဘာဝဉ္စ၊ ရင့်တတ် ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း ၂၄၃
ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိံ၊ ပါဏာတိပါတမှ ကြဉ်ခြင်း အစရှိသော ၃၃
ပါတုဘာဝေါ၊ ရှေးဦးအစ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသည် ၉၈
ပါနဉ္စ၊ အဖျော်မှုလည်း ဖြစ်သော ၁၅၇
ပါရိပူရိံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်ခြင်းသို့ ၂၁၄
ပိတာ၊ အဖဉ္ပြုအပ်သော ကောင်းမှု မကောင်းမှုသည် ၁၉၃
ပိပါသတော၊ အာရုံကို သုံးဆောင်လိုသော သူသည် ၃၄၇
ပိပါသာ၊ ရေသိပ်သော သူသည် ၂၄၇
ပိပါသိတော၊ ရေသိပ်သော သူသည် ၂၄၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ပ]

ပိဝန္တာနံ၊သောက်ကုန်စဉ်ငင်း ၁၅၉

ပုညဖလသခါတံ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုးဟု ဆိုအပ်သော ၅၂

ပုညာဒယော၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရ တို့ငင်း ၄၉

ပုညာနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ တို့အား ၈၆

ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရပစ္စယတ္တံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့၏ အကြောင်း အဖြစ်သည် ၉၃

+ပုညာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရာနံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ, အာ· နေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရတို့၏ ၉၆

ပုညာဘိသင်္ခါရာနံ၊ ကုသိုလ် စေတနာတို့အား ၈၆

ပုနဗ္ဘဝိကေဟိ၊ တဖန် ဘဝ သစ်ကို ဖြစ်စေတတ် ကုန်သော ၂၄၆

ပုပ္ဖဒါမပဋ္ဋာကာဒိဝသေန၊ ပန်းဆိုင်း ပန်းပွါး ကုက္ကား တံခွန် စသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၁၁၉

[ပ]

ပုဗ္ဗင်္ဂမရသံ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ ရှေ့သွား၏ အဖြစ်တည်း ဟူသော ကိစ္စရှိ၏ ၄၃

ပုဗ္ဗန္တာဒီသု စ၊ ရှေးလွန်လေ ပြီးသော ခန္ဓာပဉ္စက အပေါင်းတို့၌ငင်း ၅၁

ပုဗ္ဗန္တာဟရဏတော၊ အတိတ် ဖြစ်သော ရှေ့အဖို့မှ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးကို ဆောင် သောအားဖြင့် ၂၃၀

+ပုဗ္ဗဘာဂပဋိဝေဓာနု- သာရေန၊ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်ခဲ့သော ပဋိဝေဓ (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် ၂၉

ပုဗ္ဗာစရိယမဂ္ဂေါ စ၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် အဋ္ဌကထာဟု ဆိုအပ်သော ရှေးဆရာ မြတ်တို့၏ စကားအစဉ် သည်ငင်း ၂၃

ပုဗ္ဗာပရိယံ၊ ရှေးကာလထက် နောက်ကာ၌ ဖြစ်သော ၂၄

ပုရိမဉ္စ နိဿယံ၊ ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်သော မှီရာဝတ္ထုရုပ် ကိုလည်း ၁၃၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပုရိမတ္တိက မေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော ပုညာဘိသင်္ခါရတိက်သို့ သာလျှင်	၅၁
ပုရိမပုရိမစိတ္တဝသေနေဝ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော စိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်	၆၄
ပုရိမပုရိမပစ္စယဝသေန၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်သော အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်	၁၀
ပုရိမပုရိမာဘိယောဂေါ ဝိယ၊ ရှေးရှေး၌ပြီးသော သင်ခြင်း, သရဇ္ဈာယ်ခြင်း စသော အားထုတ်ခြင်း ကဲ့သို့တည်း	၇၅
ပုရိမသိပ္ပါဒိသိက္ခာ စ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော အတတ် စသည်ကို သင်ခြင်းသည် လည်း	၉၄
ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရနိဒ္ဒေသ၌ သင်္ခါရ တို့ကို	၂၀၅
ပုရေဇာတာနံ၊ ပစ္စည်းတရားတို့၏ မဖြစ်မီ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ကုန်သော	၇၄
ပေတမဟိဒ္ဓိကေသု စ၊ တန်ခိုးကြီးသော ပြိတ္တာတို့၌ ရင်း	၁၄၉
[ဖ]	
+ဖလသမ္ဗုတိ၊ သီး၏ဟူ၍ သမုတ်ခြင်းသည်	၁၄၃
ဖလဟေတုသန္ဓိ နာမ၊ အကျိုးနှင့်အကြောင်း စပ်သည် မည်၏	၂၃၃
ဖလာနုပရမတော၊ အကျိုးတို့၏ မပြတ်မစဲခြင်း ကြောင့်တည်း	၉
ဖလုပ္ပတ္တိယာ၊ ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်သော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်	၂၃၁
ဖဿဝဝတ္ထာနတော၊ သုခ ဝေဒနီယ ဖဿ, စက္ခု-သမ္ဖဿစသော ဖဿကို သီးသန့် ပိုင်းခြား မှတ်သား ဆုံးဖြတ်ခြင်း ကြောင့်တည်း	၉၁
+ဖုဋ္ဌော၊ အာရုံကို တွေ့သော	၃၄၊၂၃၇
ဖုသနသံဃဋ္ဋနသင်္ဂတိသန္နိ-ပါတနော၊ အာရုံကို တွေ့ခြင်းသဘော, အာရုံကို ထိပါး ချုပ်ခြစ်ခြင်း သဘော, ဝတ္ထုအာရုံ ဝိညာဏ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော သဘော, ပေါင်းစု	

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဖ]

စည်းဝေးခြင်း သဘော
သည် ၂၅၃

[ဗ]

ဗလဝကာရဏဌေန၊ အား
ကြီးသော အကြောင်း၏
အဖြစ်ဟူသော အနက်
သဘောအားဖြင့် ၇၁-၄
ဗလဝပစ္စယော၊ အားကြီး
သော အကြောင်းသည် ၇၂
ဗဋ္ဋိသံ၊ သံမျှားချိပ်ကို ၂၄၇
+ဗဟုနာ၊ များစွာဆိုသဖြင့် ၂၀၆
+ဗာတ္တိံသ လောကိယဝိပါက-
ဝိညာဏာနိ၊ တို့ကို ၁၀၄
ဗာလဇနဿ၊ ဗာလ
ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်အား ၂၁၉
ဗာလဿ၊ ဗာလလက္ခဏာနှင့်
ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ၃၃
ဗာဟံ၊ မြွေဖမ်းသူ လက်
မောင်းကို ၂၂၆
ဗာဟိရပစ္စယသမတ္တော၊ အပ
ဖြစ်သော ပစ္စည်း၏ တူမျှ
သည်၏ အဖြစ်သည် ၂၁၇
ဗာဟိရေဟိ၊ ဗာဟိရ ရူပါ
ယတန အစရှိကုန်သော ၁၇၃
ဗျဥ္ဇနမတ္တသော၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်
အနက်မျှဖြင့်သာလျှင် ၆၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဗ]

ဗြဟ္မကာယိယာနံ၊ ပဌမဈာန်
ဗြဟ္မာ စသည်တို့အား ၁၅၅
+ဗြာဟ္မဏဿ၊ မကောင်း
မှုကို အပပြုပြီးသော
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ၁၈၅

[ဘ]

ဘဏ္ဍာဂ္ဂဟာဏံ ဝိယ၊ ဖမ်းမိသော
ဘဏ္ဍာကို မြဲစွာကိုင်ခြင်း
ကဲ့သို့တည်း ၁၉၁
ဘမတိယေဝ၊ ရဟတ်ပမာ
လည်သည်သာတည်း ၂၄၁
ဘဝကာရဏတ္တာ၊ ဘဝ၏
အကြောင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့် ၂၀၁
+ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်
အားဖြင့် မိမိ၏ ဖြစ်ဆဲ
ကာလ၌ ဘဝသို့ ရှေးရှု
ဖြစ်၍ ဖြစ်သောကံကို ၂၀၂
ဘဝနိဗ္ဗတ္တကမ္ပိ၊ အသညာဘဝ
ကို ဖြစ်စေတတ်သည်
လည်း ဖြစ်သော ၂၀၆
ဘဝန္တရပဋိသန္ဓာနဝသေန၊
အတိတ်ဖြစ်သော ဘဝ
တပါးကို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝနှင့်
တဖန်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်း
ဖြင့် ၂၃၈

အက္ခရာစဉ်   စာမျက်နှာ

[ဘ]

ဘဝန္တရပါတုဘာဝါယ၊ တပါးသော ဘဝအသစ် ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၏   ၂၄၃

+ဘဝန္တရာဒီပဋိသန္ဓာနတော၊ ဘဝတပါးနှင့် အစကို စပ်ခြင်းကြောင့်   ၁၃၅

ဘဝယောနိဂတိဋ္ဌိတိသတ္တာဝါ-သေသု၊ သုံးပါးသောဘဝ, လေးပါးသော ယောနိ, ငါးပါးသော ဂတိ, ခုနစ်ပါးသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ, ကိုးပါးသော သတ္တာဝါသတို့၌   ၁၅၉

+ဘဝါဒယော နာမ၊ ဘဝစသည် မည်ကုန်၏   ၁၄၇

ဘဝါသဝသမုဒယာပိ၊ ဘဝါသဝ၏ ဖြစ်ပွါးခြင်းကြောင့်လည်း   ၂၂၃

ဘာဝတော၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကျိုး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်   ၁၆၆၊ ၂၂၅

ဘာဝဘေဒေါ၊ သ-ဘာဝ, အ-ဘာဝ အပြားအားဖြင့်   ၁၂၅

ဘိန္နဝဟနိကာ၊ ပျက်သော လှေဖောင်တို့သည်   ၁၅၉

[ဘ]

ဘိန္နသန္တာနမှိ၊ ပြားသော သန္တာန်၌ အတွင်းဝင်သည်ကိုလည်း   ၁၇၅

ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ဘုမ္မဇိုင်းနတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော   ၁၂၇

ဘုသော၊ ပြင်းပြသည်းဝှန် လွန်ကဲအားကြီးသော   ၇၀

+ဘူတပ္ပသာဒဝိညာဏတော၊ ဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သော ရုပ်၏အဖြစ်, ဝိညာဏ်၏ အဖြစ်အားဖြင့်   ၄၆

ဘူတဝတ္ထာဒိကံ၊ ဘူတရုပ်လေးခု ဆဝတ္ထု အစရှိသည်ကို   ၁၆၅

ဘေဒသင်္ဂဟာ၊ ဝေဖန်စိတ်ဖြာခြင်း, ဝေဖန်ပြီးသည်ကို ချုံးခြင်းအားဖြင့်ငင်း   ၂၀၀-၇

ဘေဒါဘေဒဝိသေသော၊ အချင်းချင်း မတူမျှ ကွဲပြားသော, အချင်းချင်း တူမျှ မကွဲသော အထူးကို   ၁၂၉

ဘေဒေါ၊ (တခုသော ဘဝ၌ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော) ပျက်ခြင်းသည်   ၉၇

[မ]

မဂ္ဂံ၊ ရသစ်စမင်္ဂကို   ၇၁

မဂ္ဂင်္ဂါနိ၊ ပညာ, ဝိတက်။ပ။

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိစ္ဆာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်တို့သည်	၁၀
မဏိဝဏ္ဏာဒယော၊ ညိုသော အရောင်ရှိသော ပတ္တမြား အစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်	၅၇
မဓုပိဏ္ဍိကဒွေ၊ ပျားရည်ပေါက်၌ တပ်မက်မောသော သူသည်	၅၃
မဓုလိတ္တသတ္ထဓာရာလေဟနံ၊ ပျားရည် လိမ်းကျံအပ်သော သံလျက်သွားကို လျက်ခြင်းကို	၅၃
မနောဓာတု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဟု ဆိုအပ်သော မနောဓာတ်သည်	၆၄
မန္ဒဗဟုဝိပါကတာ၊ နည်းသော ဝိပါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်, များသော ဝိပါက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို	၂၀၂
မန္ဒီဘူတဝေဂတ္တာ၊ နုံ့သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော အဟုန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၀၅
+မမတ္တေန၊ မမ ဣဒန္တိကရဏေန၊ ငါ၏ဥစ္စာ (ငါ့ဟာ) ပြုသော တဏှာဖြင့်	၁၇၃
မရဏမဉ္စေ၊ သေရာညောင်စောင်း၌	၁၁၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မရိတုကာမော၊ သေလိုသော သူသည်	၅၃
မရုပ္ပပါတံ၊ တောင်ဖျားမှ ခုန်ဆင်းခြင်းကို	၅၂
+မဟဂ္ဂတအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တ အာရုံရှိသော	၁၃၀
မဟာပဒေသေ၊ သုတ်၌ ဟောတော်မူအပ်သော မဟာပဒေသ လေးပါး, အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ကုန်သော သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ အာစရိယဝါဒ အတ္တနောမတိ ဟူသော မဟာပဒေသ လေးပါးတို့ကို	၂၁
+မဟာပရိဠာဟဇနိကံ၊ ပြင်းစွာသော ပူလောင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော	၅၃
မဟာဗြဟ္မာ၊ ကြီးမြတ်သော ဗြဟ္မာသည်	၂၂၀
မဟာဘူမကော ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘုံ၌ ကျင်လည်သည်မူလည်း ဖြစ်သော	၂၀၁
မဟာဝိသယတ္တာ၊ ကျယ်သော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၁၉၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကို	၁၈၃
မာတာ၊ အမိ၌ ပြုအပ်သော ကောင်းမှု မကောင်းမှု သည်	၁၉၃
မာတိကာတိက္ကမကော ဝိယ၊ မြောင်းကို ခုန်ကျော်သော ယောကျ်ားကဲ့သို့	၁၃၅
မာတိကာနိက္ခေပေ၊ မာတိကာကို ထားခြင်း၌	၇၁
မာတုကုစ္ဆိဂတော၊ အမိဝမ်းခေါင်းအောင်းသော	၁၅၈
မာတုကုစ္ဆိဝဏ္ဏသင်္ခါတံ ဝါ၊ ကမ္ဗလာနီအသွေး တွေးတွေးနီသော အမိဝမ်း၏ အဆင်းဟု ဆိုအပ်သည် လည်း ဖြစ်သော	၁၁၉
မာယံ၊ ပတ္တမြားစသည်မဟုတ် သည်ကို ပတ္တမြားစသည် ထင်စေသော မျက်လှည့် ဝတ္ထုကို	၂၄၆
မာရဏန္တိကဝေဒနာသတ္ထာနံ၊ သေခါနီးကာလ၌ ဖြစ် သော ဝေဒနာဟူသော မား လက်နက်တို့၏	၁၃၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မိစ္ဆတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော တရား သည်	၁၉၄
မိစ္ဆာဒဿနနိဝါရဏတောပိ၊ ဖောက်ပြန်သော အမြင်ကို တားမြစ်သောအားဖြင့် လည်း	၂၄၄
မိစ္ဆာပထော၊ ဖောက်ပြန် မှား ယွင်းသော ခရီးသည်	၁၉၄
မိဿာဒီဟိ၊ ရုပ်နှင့်တကွ ရော ခြင်း အစရှိကုန်သော	၁၂၃
မုခမတ္တံ၊ အကျဉ်းအမြွက်မျှ သာတည်း	၁၇၂
မုခမတ္တပကာသနံ၊ အမြွက်မျှ ပြကြောင်း စကားတည်း	၁၅၂
မူလကာရဏံ၊ အမြစ်အရင်း ဖြစ်သော အကြောင်း သည်	၃၁
မူလဋ္ဌေန၊ မြဲစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည် ၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော သဘောသတ္တိဖြင့်	၅၇
+မူဠှော၊ မောဟလွှမ်းကဲ မိုက် မဲ တွေဝေသော သူအား	၂၂၀
မောဟော၊ ဒုက္ခစသည်တို့၏ အဖြစ်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ် သော မောဟသည်	၂၃၅-၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

+ယံကိဉ္စိ၊ စုံသော ၈၇
ယညာမရတပါဒိသု၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း နိဗ္ဗာန်အကျိုးရှိ၏ဟု အမှားယူအပ် စွဲလမ်းအပ်သော ပဋ္ဌာဘပစသော ဒုက္ကရကိရိယာ အကျင့်စသည်တို့၌ ၅၂
ယထာနုရူပံ၊ အကြင်အကြင်သောတာယတန စသည်အားလျော်စွာ ၁၇၆
ယထာဖဿံ၊ သုခဝေဒနီယဖဿစသော, စက္ခုသမ္ဖဿစသော ဖဿအားလျော်စွာ ၉၁
+ယထာယောဂံ၊ အကြင်အကြင် ယှဉ်သင့်သော အနက်သဘောကို ၁၃၁
ယထာဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ စသော ဝေဒနာ အားလျော်စွာ ၉၁
ယထာသကေဟိ၊ အကြင်အကြင် မိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော ၃၀
ယထူပဋ္ဌိတေသု၊အကြင်အကြင်ကံကြောင့်ထင်ကုန်သော ၁၂၁
ယမကာနံ၊အမြွာအစုံတို့သည် ၂၁၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

+ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြင်လာ၍ သက်သက်ဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ၂၃၈
ယာ ကာမတဏှာ၊ အကြင် ကာမဟူသော အာရုံကို ဆာလောင်တောင့်တတတ်သောလောဘသည် ၁၉၀
ယာ ကာမနန္ဒီ၊ အကြင်ကာမဟူသော နှစ်သက်တတ်သော လောဘသည် ၁၉၀
ယာ ကာမမုစ္ဆာ၊ အကြင် ကာမဟူသောတွေဝေမိန်းမောစေတတ်သော လောဘသည် ၁၉၀
+ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်မိစ္ဆာ အယူသည် ၁၉၄
ယာ နတ္ထိတာ၊ အကြင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည် ၉
ယာဝ အတီတအဒ္ဓါနံ၊ သင်္ခါရ အဝိဇ္ဇာဟူသော အတိတ်အခွန့်တိုင်အောင် ၂၉
ယာဝတ္တာ စ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အခိုက်အတန့်ဖြင့် အခိုက်အတန့်အထူးရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ရင်း ၂၅၀
ယိဋ္ဌံ၊ မဟာဝိဇိတာဝီ စကြာမင်း၏ ယဇ်ကြီးနှင့်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

တူသော ယဇ်ကြီး ပူဇော်ခြင်း အကျိုးသည် ၁၉၂
ယောဂါဘာဝတော စေဝ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရှင်း ၁၁
+ယောနိဂတိဝသေန၊ လေးပါးသောယောနိ, ငါးပါးသော ဂတိတို့၏အစွမ်းဖြင့် ၄၅
+ယောနိသောမနသိကာရာဒိပဋိပဒ္ဒေါ၊ ယောနိသော မနသိကာရ, အယောနိသော မနသိကာရ, နိရောနုသယသဏ္ဍာန်, ကံ, အဝိပါကအဖြစ်နှင့် စပ်သည် ၅၀

[ရ]

ရတ္တိဋ္ဌ၊ ညဉ့်၌ရှင်း ၁၅၇
ရက္ခသခ်ါတာနံ၊ သစ်ပင်ဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ် သမုတ်အပ်ကုန်သော ၁၄၃
ရုပ္ပတိ ကုပ္ပတိ၊ ဖေါက်ပြန်ပျက်စီး၏ ၂၂၂
ရူပဂန္ဓရသာဒိ အကုံရသခ်ါတံ၊ အဆင်း အနံ့ အရသာစသည်နှင့်ပြည့်စုံသော အညွန့်ဟု ဆိုအပ်သော ၉၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ရ]

ရူပတဏှာဒိဘေဒေန၊ ရူပတဏှာစသော အပြားအားဖြင့် ၁၀၁
ရူပဓမ္မာနံ၊ (ကေဇကာယ, ဒွိဇကာယ, တိဇကာယ, စတုဇကာယဟုဆိုအပ်ကုန်သော)ရုပ်တရားတို့ကို ၇၄
ရူပမိဿာ ဝါ၊ ရုပ်နှင့်ရောသည်လည်း ဖြစ်သော ၁၆၂
ရူပဝိပရိဏာမညသဘာဝါ၊ ရုပ်၏ပြကတေ့မှ ဖေါက်ပြန်သည်၏အဖြစ် တပါးသော အပြားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၂၂၂
ရူပသန္တတိသီသဆက္ကတော၊ ရူပသန္တတိ၏ သီသဖြစ်သော ရုပ်ကလာပ်ခြောက်ခုအပေါင်းမှ ၁၅၆
ရူပါနဋ္ဌ၊ စိတ္တဇရုပ်, ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်တို့အားရှင်း ၇၇

[လ]

လက္ခဏံ၊ လိင်ခတ် ဝိဘတ်ပစ္စည်းစသည်ကို မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သုတ်ကို ၇
လက္ခဏေ စ၊ ရုပ္ပန, နမနစသော ကက္ခဋ္ဌ-ဖုသနစသော ဝိသေသလက္ခဏာ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
အနိစ္စတာစသော သာမည လက္ခဏာ၌ရှင်း	၉၇
လဒ္ဓပစ္စယံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော ရအပ်သော အကြောင်း ရှိသည်ဖြစ်၍	၁၃၂
လဒ္ဓါဝသေသပစ္စယံ၊ ရအပ်သော မိမိမှ ကြွင်းသော အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်း ရှိသော	၁၃၄
လောကာံ၊ ပိုးလှေးသတ္တဝါ များလှစွာကို	၂၀
လောကသမုဒယံ၊ လောက၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်း တရားအပေါင်းကို	၁
လောကိယ ကုသလာကုသလ- စေတနာမတ္တမေဝ၊ လောကီ ကုသိုလ်စေတနာ,အကုသိုလ် စေတနာသည်သာလျှင်	၃၇
လောကိယ ဝိပါကာဒိ- ဘာဝတော၊ လောကီ ဝိပါက် ဝိညာဉ်အစရှိသော အဖြစ်အားဖြင့်	၄၅
လောဏူဒကံ၊ ဆားငန်ရေကို	၂၄၇
[ဝ]	
ဝစနတော-ဝုတ္တတ္တာ စ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ တဏှာ၏လည်း အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်ရှင်း	၉၂
ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို ပြုပြင်တတ်သော ဝိတက် ဝိစာရသည်	၃၉
ဝဇ္ဈဂါဝီ၊ သတ်အပ်သော နွားမသည်	၃၂
ဝဋ္ဋာနံ၊ ကိလေသဝဋ္ဋ, ကမ္မဝဋ္ဋ, ဝိပါကဝဋ္ဋတို့၏	၂၂၆
ဝဏ္ဏဝန္တော၊ တင့်တယ်သော အဆင်းရှိကုန်သော	၂၂၃
ဝတ္ထာရမ္မဏ ဟဒယဝတ္ထု- ဝသေန၊ စက္ခုစသော ဝတ္ထု, ရူပါယတနစသော အာရုံ ဟဒယဝတ္ထုတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်	၇၄
ဝတ္ထုဒုဗ္ဗလတာယ၊ မှီရာဝတ္ထုရုပ် အားနည်းသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်	၁၅၇
ဝတ္ထုဒွါရဘာဝပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ (ထိုက်သည်အားလျော် စွာ ပဉ္စဝိညာဏဓာတ်, မနောဝိညာဏဓာတ်, မနောဓာတ်တို့၏) ဝတ္ထု အဖြစ်, ဒွါရအဖြစ်၏ ဉာဏ် အား ရှေးရှုထင်တတ်၏	၄၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝတ္ထုရူပဿ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ဝတ္ထုရုပ်အား ၁၆၂
ဝတ္ထုသင်္ခါတံ၊ ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ စသော ဝတ္ထုကာမဟု ဆိုအပ်သော ၁၀၇
ဝဒေါ၊ ဟိတ အဟိတ ထိုထိုကို ဆိုတတ်ပေ၏ ၂၂၀
ဝလ္လိဟာရကာနံ၊ နွယ်ကို ဆောင်ကုန်သော ၂၄
ဝဝတ္ထာ နာမ၊ ခြားနားမှတ်သား၍ ပြသောအားဖြင့်ရင်း ၂၄
ဝသဝတ္တနဘူတေန၊ အလိုသို့ လိုက်တတ်သည်၌ ဖြစ်သော ၂၂၉
ဝါတဗ္ဘာဟတာပိ၊ လေသည် ခတ်အပ်ကုန်သော်လည်း ၁၅၉
+ဝါဒုပါနံ၊ ဆိုကြောင်း မြဲစွာ စွဲလမ်းကြောင်းတည်း ၁၀၉
ဝါရဏာ၊ (ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းတတ်သောသူ ရှိ၏ဟူသော) မိစ္ဆာအမြင် စသည်ကို တားမြစ်သောအားဖြင့် ရင်း ၂၄၁
ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ၆၅
+ဝိကပ္ပေတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ကြံ၏ ၉၀၊၁၀၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝိကပ္ပေန္တော၊ အထွေထွေ အပြားပြား အမှားကြီး ကြံသည်ဖြစ်၍ ၁၀၁
+ဝိကပ္ပေါ၊ အထူးကြံခြင်းကို ၁၂၉
ဝိကာရော၊ ဖြစ်သော အခြင်းအရာ အထူးဟု ဆိုအပ်သော ဝိကာရကို ၁၂
ဝိကိရဏရသံ၊ (သမ္ပယောဂလက္ခဏာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဖရိုဖရဲ ကြဲခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ၄၃
ဝိဂတပရိဠာဟော၊ ကင်းသော ရာဂဟူသော ပူပန်ခြင်း ရှိသည် ၂၁၃
ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေါသဓာဒီဟိပိ၊ ဗေဒင်ကို သင်ခြင်း, ဆင်အတတ် မြင်းအတတ် အစရှိသည်တို့ကို သင်ခြင်း, ဆေးကုခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း ၁၄၂
ဝိညာဏပစ္စယတာ၊ ဝိညာဏ် ကျေးဇူးပြုသည်၏ အဖြစ်သည် ၁၆၃·၄
ဝိညာဏပစ္စယာ၊ သဟဇာတဝိညာဏ် ကမ္မဝိညာဏ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ၁၆၀

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝိညာဏာဒိဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝိညာဏ်အစ ဝေဒနာ အဆုံးရှိသော အကျိုး ငါးပါးအပေါင်းသည် ၂၇၇

ဝိညာဏာဘာဝါ၊ ဝိညာဏ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် ၁၆၁

ဝိနေတဗ္ဗဝေနေယျဝသေန ဝါ၊ ဆုံးမထိုက်သော ဝေနေယျတို့၏ အစွမ်းဖြင့် ၎င်း ၈၆

ဝိပရိယေသဂ္ဂါဟော၊ ဖေါက်ပြန်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အယူသည် ၁၈၅

ဝိပါကမနောသမ္ဘဿ၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဏ်နှင့် သမ္ပယုတ်သည် ကြဉ်အပ်သော ဝိပါက် မနောသမ္ဘဿအား ၁၇၈

ဝိပါကဝိညာဏာနံ၊ စက္ခု ဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း သန္တီရဏ အကုသလဝိပါက် ဝိညာဏ် တို့အား ၁၅၁

ဝိပါက ဝိပါကတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ် ပြီး ရင့်ကျက်စေအပ်ပြီး သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း ၁၄၅

အက္ခရာစဉ် — စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝိပါကဝေဒနာ ပရိယော- သာနာနိ၊ ဝိပါက်ဝေဒနာ အဆုံးရှိကုန်သော အင်္ဂါ တို့သည် ၂၄၁

ဝိဘဇတိ၊ (နည်းအထွေထွေ) ဝေဖန်တော်မူ၏ ၅

ဝိဘဇ္ဇဝါဒိမဏ္ဍလံ၊ ဘုရား သာဝကတို့၏အပေါင်းသို့ ၂၀

ဝိဘာဂေါ၊ သုခစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း, ပထဝီ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း ဝေဖန်ခြင်းကို ၁၅၄

ဝိမူဠှော၊ တွေဝေသောသူသည် ၉၇

ဝိရာဂဓမ္မ-ပလုဇ္ဇနသဘာဝံ၊ အဖန်တလဲလဲ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏ ၂

ဝိရူဠှမူလာ၊ စည်ပင်ပြန့်ပွါး သော အမြစ်ရှိကုန်သော ၆၀

ဝိဝရတိ၊ (ယထာနိဒ္ဒိဋ္ဌအနက်ကို ပြက်ပြက်မြင်သိအောင် ပဋိနိဒ္ဒေသအားဖြင့်) ဖွင့်တော်မူ၏ ၅

ဝိသမဟေတုတော စ၊ မညီညွတ် သော အကြောင်းကြောင့် ၎င်း ၁၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ

[ဝ]

ဝိသယရသသမ္ဘောဂရသာ၊ အာရုံ၏အရသာကို သုံးဆောင်ခြင်း ကိစ္စရှိ၏ ၄၄
ဝိသေသံ၊ (လက်မှန်အားထုတ်သည်မှစ၍ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်းဖြစ်သော သုတ-စိန္တာမယ) ဉာဏ်ထူးကို ၂၄
ဝိသေသပဟေတုဘူတတ္တာ၊ ထူးသောအကြောင်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၃၁
ဝိသတိအာကာရာနံ၊ နှစ်ဆယ်သော အခြင်းအရာ ပကာရဟူသော အကန့်ရှိသည်လည်းဖြစ်ထသော ၂၃၃
+ဝုစ္စတိ၊ ဝေါဟာရမျှ ဆိုအပ်၏ တည်း ၁၃၂
ဝုတ္တအင္ဂသတပဘေဒါအပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော တရာ့ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၁၉၂
ဝုသိမတော၊ သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်ဟူသော ဗြဟ္မစရိယ ရှိသော ၁၀၅
ဝေဒနာဝေဝတ္ထာနတော၊ သုခဝေဒနာစသော စက္ခု-သမ္ဖဿဇာစသော ဝေဒနာကို မှတ်ခြင်း,ပိုင်းခြား ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်တည်း ၉၁
ဝေဒနာဝသာနံ၊ ဝေဒနာလျှင် အဆုံးရှိသော ဘဝစက်၌ ၂၃၀
ဝေဒယိတံ၊ ခံစားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာကို ၈၊၂၃၇
+ဝေဒေယျော၊ သုခဒုက္ခစသည်ကို ခံစားတတ်ပေ၏ ၂၂၈
ဝေနေယျာနဥ္စ၊ ဆုံးမထိုက်သော ဝေနေယျတို့အားရင်း ၉၀
ဝေါကိဏ္ဏော၊ ပြန့်နှံ့စေအပ်သော ၂၀၄

[သ]

သံကိလိဋ္ဌတ္တာ၊ ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ၂၂၉
သံကိလေသိကတ္တာ စ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို ရခြင်းငှါ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း ၂၂၉
သံသရံ၊ ဇာတိမမြို့ ဖြစ်ပျက် တုံလျှင် တလုံလဲလဲ ဆင်းရဲ တာရှည် ကျင်လည်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

လတ်သော် ၁၀၃
သံသာရဒုက္ခံ၊ (ဒုက္ခဒုက္ခ, ဝိပရိဏာမဒုက္ခ, သင်္ခါရ ဒုက္ခအဖြစ်တို့ဖြင့် ဒုက္ခ ဟူ၍သာ ပညာရှိတို့ ယူအပ်သော) သံသရာ ဆင်းရဲကို ၅၁
သံသာရနာယိကာ၊ သံသရာ၌ ဆောင်တတ်၏ ၂၃၁
သံသာရေ၊ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့၏ မပြတ်ဖြစ်စဉ် ဟု ဆိုအပ်သော သံသရာ ၌ရင်း ၉၇
+သံသေဒုပပါတယောနိသု၊ သံသေဒဇယောနိ,ဩပ-ပါတိကယောနိတို့၌ ၁၂၀
သအဿာဒံ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၃၂
သကသန္တတိပရိယာပန္နမေဝ၊ မိမိသဏ္ဍာန်၌ အတွင်းဝင် သည်သာလျှင်ဖြစ်သော ၁၇၄
သင်္ခတံ၊ အညီအညွတ်ပေါင်းစု ၍ အကြောင်းတရားတို့ သည် ပြုအပ်၏ ၂
သင်္ခါရူပနိသံ၊ သင်္ခါရလျှင် အကြောင်းရှိသော ၃၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သင်္ခါရေဟိ၊ ပိုးအိမ်အစိတ်နှင့် တူသော သင်္ခါရတို့ဖြင့် ၂၄၆
သင်္ဂီတိပစ္စုပဋ္ဌာနော၊ ဝတ္ထု အာရုံ ဝိညာဏ် အကြောင်း သုံးပါးတို့၏ စုဝေးပေါင်း ဆုံခြင်းအားဖြင့် ညာဏ်အား ရှေးရှုထင်တတ်၏ ၄၃
သင်္ဂဟတော စ၊ ပေါင်းချုပ် ရုံးစုသောအားဖြင့် ၂၀၆
သစ္စပ္ပဘာဝတော၊ သစ္စာဟူ သော အမှန် သစ္စာတို့၏ အမှန်အားဖြင့်ရင်း ၂၄၁
+သစ္စာနိ၊ သစ္စာလေးပါး တို့ကို ၁၀၃
သဇ္ဇိတာ၊ ကမ္ဘာလောက သံသရာကို စီရင်တတ် ပေ၏ ၂၂၀
သဉ္ဇာတိသမောသရဏ-ဋ္ဌာနသော၊ ဝိညာဏ်, ထိုဝိညာဏ်နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော တရားတို့၏ ဖြစ်ရာအရပ်, စုဝေးရာ တည်ရာအရပ်၏အဖြစ်၏ ၄၆
+သညာဝတံ၊ သညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ၂၀၃
သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာ၏ ချုပ်ရာ

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[သ]
ဖြစ်သော နိရောဓ
သမာပတ်ကို ၃၉
သဏ္ဍာပေဒ္တေ၁၊ ဒွိအဏုကစသော
အကျိုးကို ဖြစ်စေသဖြင့်
ၚင်း, အလိုဏ္ဍတ္တာအားဖြင့်
ၚင်း ကောင်းစွာတည်
ထောင် ပြုလုပ်ကုန်သည်
ဖြစ်၍ ၉၉
သဏ္ဍာတုံ၊ အစွန်ရှည်ကြာ
ခန့်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်
တည်ခြင်းငှါ ၁၅၉
သဏ္ဍာနာဘာဝတော၊ ရုပ်
ကလာပ်တို့ကဲ့သို့ သဏ္ဍာန်
၏ မရှိခြင်းကြောင့် ၆၇
သတတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို
ရသည်တိုင်အောင် အလုံး
စုံသော ကာလပတ်လုံး ၂၂၀
သတ္တာဝါသံ၊ အသည့သတ္တာ-
ဝါသကို ၁၅၄
+သတ္တာဝါသ ဝသေန၊ သတ္တာ-
ဝါသတို့၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ၁၂၅
+သတ္တော၁၊ သတ္တမှဆိတ်သော
သခ်ါရတို့၌ သတ္တဟူသော
ဝေါဟာရၚင်း ၂၁
သဒိသာသဒိသာပိ၊ တူသော
တရား, မတူသောတရား

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[သ]
တို့သည်လည်း ၉၅
သဒ္ဒပါတုဘာဝကာလေ၊ ဒ႒သံ
ထင်ရှားဖြစ်ရာကာလ၌ ၁၅၇
သဒ္ဒဘေဒံ၊ သဒ္ဒါနည်း
ပျက်ခြင်းသို့ ၁၀
+သဒ္ဒဘေဒတောပိ၊ သဒ္ဒါနည်း
ပျက်သောကြောင့်လည်း၇၊၁၁
သဒ္ဓံ၊ (ရတနာသုံးပါးဂုဏ်,
ကံ, ကံ၏အကျိုးကို
ယုံကြည်သော) သဒ္ဒါ
တရားကို ၇၃
သဒ္ဓမ္မဿဝနာဒီဟိ၊ သူတော်
ကောင်း တရားကို နာခြင်း
အစရှိသည်တို့သည် ၂၁၁
သဒ္ဓါသီလာဒိ ဝါ၊ သဒ္ဓါ,သီလ,
သုတ, စာဂ, ပညာတို့သည်
ၚင်း ၇၃
သန္တဇ္ဇီတာနံ၊ ခြိမ်းချောက်အပ်
ကုန်သော ၂၂၃
+သန္တတိံ၊ အကြောင်းအကျိုး
စပ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
အစဉ်ကို ၁၉
သန္တတ္တာ၊ ငြိမ်သက်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ၁၀၄
သန္ဒိဋ္ဌိကော၊ မျက်မှောက်
ထင်ထင် ကိုယ်တိုင်
မြင်အပ်ကုန်သော ၂၁၁

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

+သန္ဒိမှိ၊ ပဠိသန္ဓေအားဖြင့် ၁၂၃

သပ္ပဘေဒဿ၊ သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ မနုဿ ဒေဝ စသည်အပြား ရှိသော ၂၁၂

+သပ္ပသိရဂ္ဂဟဏေန၊ မြွေခေါင်းကို ကိုင်ခြင်းကြောင့် ၂၂၆

သပ္ပသိရစ္ဆေဒေ၊ မြွေခေါင်း၏ ပြတ်ခြင်းကို ၂၂၆

သပ္ပုရိသာနံ၊ တင့်တယ်သော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ယောကျ်ားမြတ်တို့ကို ၁၉၆

သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂသန္ဓိဗန္ဓနစ္ဆေဒကာနံ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ် အစပ်တို့၏အဖွဲ့ကို ဖြတ်တတ်ကုန်သော ၁၃၃

သဗ္ဗလောကဝေါဟာရလောပေါ၊ အလုံးစုံသော လောကဝေါဟာရ၏ ပျောက်ပျက်ခြင်းသည် ၁၃၉

+သဗ္ဗဝိပါကာနိ၊ အလုံးစုံသော ဝိပါက်ဝိညာဏ်တို့သည် ၁၀၅

သဗ္ဗသင်္ဂဟတော၊ အလုံးစုံသော သဠာယတနကို ပေါင်း၍ယူသော အားဖြင့် ၁၇၅

သဗ္ဗဟေတုဟေတုသမုပ္ပန္နေသု၊ ဗီဇအကုံရအစရှိကုန်သော အလုံးစုံသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော အကျိုးတရားတို့၌ ၁၃၉

သ-ဘာဝံ၊ ဘောနှင့်တကွသော ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ရင်း ၁၂၆

+သဘာဝဥ္စ၊ ဘောရှိသော ဝိပါက်ဝိညာဏ်သည် ၁၂၅

သဘာဝကပရိပုဏ္ဏာယတနာနံ၊ ဘောနှင့်တကွဖြစ်၍ ပြည့်စုံသော အာယတန ရှိကုန်သော ၁၅၆

သဘာဝကာနံ၊ ဘာဝရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား ၁၅၅

သဘာဝလက္ခဏဥ္စ၊ ရုပ္ပန အနုဘဝနစသော သဘာဝ လက္ခဏာကိုရင်း ၉၀

+သဘာဝဝိရုဒ္ဓေါ၊ သဘော အားဖြင့် ဆန့်ကျင်သည် ဖြစ်၍ ၉၄-၅

သမံ၊ အဝေကလ္လဖြစ်၍ အညီအညွတ် ၁၇

သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌ ချုပ်ကုန်ပြီးသော ၀၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သမနန္တရမေဝ၊ ကောင်းစွာ အခြားမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ၆၃

သမနန္တရဝိဂတာ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ကင်းကုန်ပြီးသော ၇၅

သမနုပဿတော၊ ကောင်းစွာ အသင့်အလျော် ရှုတော်မူသော ဘုရားအား ၂၀

သမန္တဘဒ္ဒကတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း ၂၇

သမန္တဘဒ္ဒကော၊ သကာခဲကဲ့သို့ ထက်ဝန်းကျင်ကောင်းသည် ၂၇

သမာဓိပဝရသီလာယံ၊ သမာဓိတည်းဟူသော မြက်သော ကျောက်၌ ၂၆၄

+သမာနေ၊ တခုသာဖြစ်၍ တူသော ၁၀

သမာသန္နမရဏာဿ၊ အလွန်နီးသော သေခြင်းရှိသော ၁၃၃

+သမိတံ၊ စပ်ကာဖြစ်၍ တဆစ်မပြတ် ၂၂၀

သမိဒ္ဓတရာ၊ အထူးသဖြင့် ပြည့်စုံကုန်၍ ၂၀၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သမုဋ္ဌာပနသမတ္ထတာ၊ ဖြစ်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည် ၆၅

သမုဒါဂစ္ဆတိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၍ မိမိအကြောင်းအားလျော်စွာ အထက်အထက်၌ လာ၏ ၂၄၇

သမုပ္ပါဒေါ စ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်တတ်သောကြောင့် သမုပ္ပါဒမည်သည်လည်း ၁၅-၆

သမောဟစိတ္တဇာနနကာလေ၊ (သူတပါးတို့၏ငှင်း မိမိ၏ငှင်း) မောဟနှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်ကို သိသောကာလ၌ ၇၆

သမ္ပတ္တဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ရောက်ပြီးသော အာရုံကို စွဲလမ်းသော လောဘသည် ၁၉၁

+သမ္ပတ္တာသမ္ပတ္တနေ့ာဘယဂေါစရတော၊ ရောက်သော အာရုံ, မရောက်သော အာရုံ, နှစ်ပါးစုံမဟုတ်သော အာရုံကို ယူတတ်သော အဖြစ်အားဖြင့် ၄၆

သမ္ပယုတ္တာ ကုသလကမ္မဘဝဿ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကမ္မဘဝအား ၂၁၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သမ္ပယောဂရသံ၊ (ဝိညာဏ်နှင့် တကွရှင်း, အချင်းချင်း ရှင်း) အညီအညွတ် ကေ့ပွါဒစသော အပြား တို့ဖြင့် ယှဉ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏ ၄၃

သမ္မောဓိတော၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူသည်မှ ၂၆

သမ္မဂ္ဂတာ၊ အပြောနှင့်အကျင့် ကောင်းမှုကြောင့် မှန်စွာ ဖြစ်ကုန်သော ၁၉၃

သမ္မာ၊ မလှုပ်ရှားနိုင် ကြံ့ကြံ့ ခိုင်၍ သံတိုင်ဆောက်သို့ မဖေါက်မပြန် ၁၃

သမ္မာ ပဋိပန္နာ၊ အနုလောမ- ပဋိပဒါကို ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော ၁၉၃

သမ္မောဟနရသာ၊ (သမ္ပယုတ္တ- ဓမ္မ တံသမင်္ဂီပုဂ္ဂလတို့ကို) ပြင်းစွာတွေဝေစေခြင်း ကိစ္စ ရှိ၏ ၄၂

သမ္မောဟဝိဃာတတ္ထံ၊ (ဆိုအပ် ပြီးသော။ပ။ ဖြစ်လတ္တံ့ သော) တွေဝေခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အကျိုး ငှါ ၁၄၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သမ္မောဟေတိ၊ မှောင်ကြီးချသို့ ပြင်းစွာ မိုက်စေတတ်၏ ၂၄၂

+သမ္မောဟော၊ ပြင်းစွာတွေ ဝေသော မောဟကို ၂၄၀

+သရသလက္ခဏံ၊ မဖေါက် မပြန် ဟုတ်မှန်သော မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို ၄၈

+သလက္ခဏ သာမညလက္ခဏ- ဝသေန၊ ကက္ခဠ, ဖုသန စသော မိမိ, မိမိတို့၏ ဝိသေသလက္ခဏာ, အနိစ္စ- တာ စသော ဆက်ဆံသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၂၄၄

သလဘော၊ပိုးဖလံသည်-ဝါ- နှံအစရှိသော ပိုးသည် ၅၃

သလ္လဝိဒ္ဓေါ ဣဝ၊ မြားဖြင့် ပစ်အပ်သော သမင်ကဲ့သို့ ၂၂၁

သဝိသယေ စ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ် သော ရူပါရုံစသော အာရုံ၌လည်း ၂၄၂

သသင်္ခါရေန၊ တိုက်တွန်းခြင်း နှင့် တကွသော ပစ္စည်း အပေါင်းဖြင့် ၁၀၆

သသန္တတိပရိယာပန္နံ၊ မိမိ သန္တာန်၌ အကျုံး ဝင်သော ၁၆၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သဿတံ၊ မပျက်မစီး မြဲ၏	၁၀၂
သဿတဒိဋ္ဌိ သမုဂ္ဃါတာယ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းငှါ	၂၃၂
သဿတာပဟေတုဝိသမဟေတု ဝသဝတ္တိဝါဒပ္ပဘေဒါနံ၊ သဿတဝါဒ, အဟေတု ဝါဒ, ဝိသမဟေတုဝါဒ, ဝသဝတ္တိ ဝါဒအပြား ရှိကုန်သော	၁၀
သဿတုစ္ဆေဒါဘိနိဝေသော၊ သဿတအားဖြင့် ဥစ္ဆေဒ အားဖြင့် မြဲစွာ အမှား နှလုံးသွင်းခြင်းသည်	၁၉၇
သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတ ပုရေ-ဇာတ ဝသေန၊ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်, ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်, ပုရေဇာတဝိပ္ပ-ယုတ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်	၈၁
သဟဇာတသင်္ခါရာ၊ စုတိ၏ အနီး ဇောဝိညာဏ်နှင့် တကွဖြစ်သော စေတနာ ဟူသော သင်္ခါရတို့သည်	၁၃၄
သဟုပ္ပတ္တိဒီပနတော၊ (ဥပါ ဒါနပစ္စယာ ဘဝေါဟူ၍ ၎င်း, ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ ဟူ၍၎င်း) ဥပပတ္တိခန္ဓာ တို့၏ တပေါင်းတည်း ဖြစ် ခြင်းကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း	၂၃၂
+သဠာယတနဥ္စ၊ အဇ္ဈတ္တ သဠာယတနသည်	၁၇၅
သဠေဝ ဖဿာ၊ ခြောက်ပါး သော ဖဿတို့သည်သာ လျှင်	၁၇၃
+သာ တဗ္ဘာဝဘာဝိတာ၊ ထိုနာမ်ရုပ် ရှိသည်ရှိသော် ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်	၁၆၆
သာတ္ထတော-သာတ္ထကတော၊ (ဟောပြီးသည်ကို တဖန် ဟောခြင်း၏) အကျိုး ရှိသောအားဖြင့်၎င်း	၂၀၀
သာဓာရဏာပ္ပလနိပ္ပါဒကဋ္ဌေန၊ ထိုဟေတုသမူဟဓမ္မတို့ အား ဆက်ဆံသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း	၁၆
သာဓာရဏာနိ၊ ကုသိုလ် အဗျာကတတို့နှင့် ဆက်ဆံ သော အကြောင်းတို့သည်	၉၂
သာမေန္တိ-ဂမေန္တိ၊ သိစေတတ် ကုန်၏	၂၂၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သာန္တောဂဓေဿ၊ အတွင်းဝင်သော သညာဘာဝ, ပဋ္ဌ-ဝေါကာရဘာဝတို့နှင့် တကွဖြစ်သော	၂၁၂
သာမဂ္ဂိအင်္ဂါနံ၊ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ၏ အင်္ဂါဖြစ်ကုန်သော အစိတ်တို့တွင်	၁၆
သာမညလက္ခဏဋ္ဌ၊ အနိစ္စတာစသော သာမညလက္ခဏာကိုရင်း	၉၈
သာယဿု၊ လျက်လော့	၁၂၀
သာရမ္မဏာနာရမ္မဏတော၊ အာရုံကိုယူတတ်သည့်,မယူတတ်သည့်၏အဖြစ်အားဖြင့်	၄၆
သာရော၊ အနှစ်သာရဖြစ်၍ဖြစ်သော နည်းတည်း	၆၄
သာလိဗီဇာဒီနိ၊ သလေးမျိုးစသည်တို့သည်	၅၄
သာဝဇ္ဇာယ၊ အပြစ်ရှိသော အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော	၉၃
သာသဝဝိပါကမ္မေဓမ္မာဒိ-ဘာဝတော၊ သာသဝအဖြစ်, ဝိပါကဓမ္မဓမ္မအဖြစ်အစရှိသော သဘောအားဖြင့်	၄၅
[သ]	
သိပ္ပါဒိကိရိယာနံ၊ အတတ်စသည်ကို သင်ခြင်းကိရိယာတို့အား	၉၄
သီတူဒကတဏှာယ၊ ရေချမ်းကို တပ်သဖြင့်	၃၂
+သီလဗ္ဗတံ၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်ကို	၁၈၈
သီလဗ္ဗတေဟိ၊ နွားစသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်တို့ဖြင့်	၁၉၅
သီလေန၊ သုဒ္ဓိစသည်ဖြင့် ယူမှားသော သဘောရှိသော	၁၉၅
သီသဘာဝေါ၊ ဦးခေါင်း၏အဖြစ်သည်	၃၀
သုဥဋ္ဌိန္နော၊ အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခဖြစ်သောအားဖြင့် ကောင်းစွာ အပြတ်ကြီးပြတ်သည်	၂၁၃
သုကတဒုက္ကဋာနံ၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ, ဆယ်ပါးသော အကုသလကမ္မပထဟုဆိုအပ်ကုန်သော	၁၉၃
သုခကာရဏတ္တာ၊ သုခ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်	၂၀၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
+သုခဒုက္ခဝေဒနာဒွယံ၊ သုခိန္ဒြေ, ဒုက္ခိန္ဒြေဝေဒနာ နှစ်ပါးအပေါင်းကို	၇၉
သုခဗဟုလာ၊ ချမ်းသာ များကုန်သော	၂၂၃
သုခီပိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသော သူသည်လည်း	၁၀၄
သုဂတိဒုဂ္ဂတိဂါမိနော၊ သုဂတိဘဝသို့ လားစေ တတ် ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ လားစေတတ်သော	၃၁
သုဂတိသမ္ပာပနေန၊ သုဂတိသို့ ရောက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်	၃၃
သုစိဏ္ဏာနိ၊ ကောင်းစွာ လေ့ကျက်အပ်ကုန်ပြီး သော ဒါန သီလ ဥပေါ- သထ စေတနာတို့ကို	၇၀
သုညံ၊ အတ္တဇီဝမှ ဆိတ်သော သဘောကို	၃၅
သုညတ အဗျာပါရ အသင်္ကန္တိ- ပဋိသန္ဓိပါတုဘာဝဋ္ဌော၊ အတ္တမှဆိတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသောသဘော, ဗျာပါရ ကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်း ဟူသောသဘော, တခု သောဘဝမှ တခုသော ဘဝသို့ မပြောင်းမရွှေ့ သည်၏အဖြစ်တည်း ဟူသောသဘော, ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ထင် ရှားဖြစ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘော သည်	၂၅၃
သုညာနိ၊ ဓုဝဘာဝ သုဘ- ဘာဝ, သုခဘာဝ, အတ္တ- ဘာဝမှ ဆိတ်ကုန်သည် ချည်းတည်း	၂၂၉
သုတ္တဝိရောဓတော၊ ပါဠိနှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ၎င်း	၇
သုတ္တာနံပိ၊ အိပ်ပျော်ကုန်စဉ် ၎င်း	၁၅၉
သုတ္တာဘာဝတော၊ ထိုစကား ကို ပြီးစေတတ်သော ပါဠိမရှိသောကြောင့်၎င်း	၇
သုဒ္ဓဋ္ဌကံ၊ သက်သက်သော အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တည်း	၁၅၇
သုဒ္ဓါယ ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ် ကမ္မနိမိတ်အာရုံရှိ၍ တဒါရုံဝိပါက်ကင်းလျက် သက်သက်မူလည်း ဖြစ်သော	၁၁၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သုဒ္ဓိမဂ္ဂေါ်တိ၊ စင်ခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍	၁ဂဂ
သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓန- ဝသေန၊ ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်	၆ဝ
သုဘာဘာဝေန၊ တင့်တယ် သည်၏ အဖြစ်မှုငင်း	၂၂၉
(သေက္ခာ၊ သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်တို့သည်)	၇၁
သေဋ္ဌော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အထွတ်အမြတ် ဘုရား သခင်သည်	၂၂ဂ
(သေမှပဋိကာရေန၊ သလိပ် ကို ကုစားခြင်းဖြင့်)	၉၁
သေမှသမုဋ္ဌာနာ၊ သလိပ် လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သော	၉၁
သေသပဉ္စန္နံ၊ မနာယတနမှ ကြွင်းသော စက္ခာယတန စသော ငါးပါးတို့အား	၁၆၉
သေသရူပဿ၊ ဝတ္ထုရုပ်မှ ကြွင်းသော ရုပ်အား	၁၆၂
သေသသပ္ပသရီရံ၊ ခေါင်း မှကြွင်းသော မြွေကိုယ် သည်	၂၂၆
သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝဇ္ဈတ္တာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည် သတ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း	၁၉ဂ
+သော နရော၊ ထိုသူသည်	၁၅ဂ
[ဟ]	
ဟတ္ထပသာရဏံ ဝိယ၊ ဥစ္စာ ထုပ်ကို စမ်းခြင်းငှါ လက်ကို ဆန့်တန်းခြင်း ကဲ့သို့တည်း	၁၉၁
ဟဒယဝတ္ထုမတ္တော၊ ဟဒယ ဝတ္ထု တည်ရာအရပ်မျှ၌	၁၃၃
ဟီနပဏီတတာဒိဝိသေသ- ဒဿနတော၊ ယုတ်သည် ၏ အဖြစ်, မြတ်သည်၏ အဖြစ် စသော အထူးကို မြင်ခြင်းကြောင့်	၂၁၇
+ဟီနမာရမ္မဏံ၊ ယုတ်ညံ့သော အနိဋ္ဌာရုံတည်း	၁၁၆
ဟုတံ၊ အာဟုန ပါဟုန မင်္ဂလကြိယာ၏ အကျိုး သည်	၁၉၂
ဟေတု စ၊ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ဘာဝသာဓနအားဖြင့် ဟိတ်မည်သည်လည်း	၅၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဟ]

+ဟေတုပစ္စယဘေဒေဟိ၊ ဟေတုပစ္စည်း အထူး အပြားရှိကုန်သော ၂၁၆
ဟေတုပ္ဖလပဋိပါဋိသန္ဒဿ-နတ္ထံ၊ အကြောင်းအကျိုး အစဉ်ကို ပြခြင်းငှါ ၂၉
ဟေတုဖလံ၊ အကြောင်း အကျိုးကို ၂၅၀
ဟေတုဖလပရံပရာယ၊ အကြောင်း၏ရှင်း, အကျိုး၏ရှင်း အဆက်ဆက်အားဖြင့် ၂၂၅
ဟေတုဖလသန္ဓိ နာမ၊ အကြောင်းနှင့်အကျိုး စပ်သည်မည်၏ ၂၃၃
ဟေတုဖလသမ္ဗန္ဓေန၊ အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်စပ်သဖြင့် ၂၅၀
ဟေတုဖလ ဟေတုပုဗ္ဗက-တိသန္ဓိ၊ အကြောင်း ရှေးရှိသော အစပ်, အကျိုးရှေးရှိသောအစပ်, အကြောင်းရှေးရှိသော အားဖြင့် သုံးပါးသော အစပ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော ၂၃၂

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဟ]

ဟေတုဘာဝေန၊ ဟိတ်၏ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓန မူလ၏ အဖြစ်ဖြင့် ၅၅၊၁၉၅
ဟေတုလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ် တည်းဟူသော လက္ခဏာ ရှိ၏ ၄၄
ဟေတုဝစနတော၊ အကြောင်း ၏ အဖြစ်ကို ဟောတော် မူသောကြောင့်တည်း ၁၂
ဟေတူနံ၊ တဏှာအစရှိ ကုန်သော အကြောင်း တို့၏ ၂၃၀

ပ-မ-ဗ-သ-စ—၇—၂-၁၁-၆၇—၂၀၀၀-အုပ်   (၂)။

အမှန်တရားထင်ရှားရမည်

လူ့ သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ နိကာယ်ငါးရပ်

ပိဋကတ်ပါဠိတော် ၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန်ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ် (သုတ္တန်)	ပါ၊ ဒု၊ တ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ	ဝိနည်း	(၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
	အဘိဓမ္မာ	(၃-ကျမ်း)	၄-အုပ်
	အခြားသုတ္တန်	(၁၄-ကျမ်း)	၇-အုပ်

မဟာဗုဒ္ဓဝင်

ပ-တွဲ ၂-အုပ်။ ဒု-တွဲ ၁-အုပ်

အစိုးရဝန်ထမ်းများအား ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ကျမ်းစာအုပ် များကို အရစ်ကျဆပ်ငွေစံနစ်(Instalment System) အရ ရောင်းချသည်။